

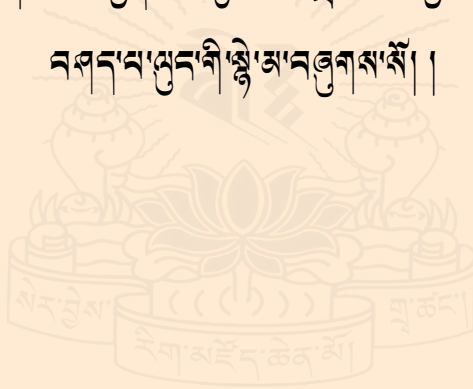
ཅུ་རྒྱུ་ཀ་ལུང་གི་སྟེ་མ།

བུ་ཕྱོན་རིན་ཆེན་བྱུང་།

ཞེ་ད་བྱེ་ས་དི་ག་མཛོད་ཆེན་ཨོ་འི་ཚོ་མ་སྒྲིག་ཁང་།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་ར་
རྟོགས་པ་ནི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་ལྟར་གི་སྟེ་མ་བཞུགས་སོ། །

སྤྱི་མཇུག། ༡༥༡ བྱི་བྲག་གི་མཇུག། ༧

བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་བྲུག།

༡༩༩༠ - ༡༩༩༩

དེབ་ཡང་།

ZKPK139009

དེབ་གསལ་དོ་བདག་གི་བར་གཞི་རང་སྐྱོར་བཞག་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་རྒྱུན་སྒྲིལ་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་རྩིས་སྒྲིག་ཁང་གིས་སློབ་རྒྱལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཞུགས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྒྲེལ་བྱས།

༢༠༡༩ ལོའི་༩།༢༥གསར་དུ་རྩིས་སྒྲིག་བྱས།

དེབ་ཆད། 15x21

ཡིག་ཆད། 14

ཡིག་གངས། 977,516

ཤོག་གངས། 835

ང་ཚོའི་བྲ་ཆོག་གི་ཁྱིམ་གུང།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་སྐྱམ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཞུགས་པའི་རྩིས་སྒྲིག་པ།

གསལ་བཤད།

དཔེ་ཆ་འདི་ ༢༠༡༥ ལོར་འབྲུལ་རྩིས་ཐོག་རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་སྐྱེལ་གྱི་རྒྱལ་

ཡོངས་ས་ཆེན་གཉིས་རྒྱུན་སྒྲིལ་ཐོག་བར་འབྲེམས་བྱས་པ་རེད།

དཀར་ཆག

རོ་སྤོད་མདོར་བསྟུན།	i
ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་	
ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལུང་གི་སྟེ་མ་	
ཞེས་བྱ་བ།	1
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་།	5
ཐ་སྙད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆན་གྱི་དོན།	5
མཆན་གྱི་དོ་བོ།	5
གཞུང་ཆད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་བོའི་གྲངས།	9
གྲུས་པས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་བྱ་བ།	10
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས།	11
རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།	11
མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	11
དགོས་དོན།	11
བསྟུན་དོན།	12

ཆོག་དོན།	13
མཆོད་བཟླ།	13
དམ་བཅལ།	20
དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ།	21
སྒྲ་མ་བརྒྱད་པས་ཇི་ལྟར་བྲེ་ཚུ་ལ།	21
དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁེངས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་བཅས་པ།	27
བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ།	28
སྤྱི་དོན།	28
ཡན་ལག་གི་དོན།	30
རང་ཉིད་ཅོས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཆོད་བཟླ་བཤད།	30
སྒྲ་འབྲེལ་གྱི་མཆོམས་སྦྱར།	30
རྩ་བས་མདོར་བསྟན་པ།	32
འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	44
དགོས་དོན།	44
བསྐྱེད་དོན།	97
རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད།	97

སྐབས་དང་པོ།

འབྲུག་ཡུལ་མཁའ་གསུམ།	169
འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ།	169
ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱང་རྩ་བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།	170

དེ་ནམ་པར་དག་བྱེད་གདམས་དག་འོད་པ།	215
གདམས་དག་བཙུ་སྒྲིང་བསྟན་པ།	215
བདེན་བཞིའི་མཆོན་ཉིད།	218
སྐབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན།	253
སྐབ་པ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ།	266
སྐབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་རྒྱ་བཙོན་འབྲུག།	266
སྐབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་ལྡ།	268
སྐབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ རྒྱ་མཛོན་ཤེས་དྲུག	271
སྐབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་གདམས་པ།	278
དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	280
ཅ་བ།	281
མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགོ་འདུན།	281
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན།	289
དེ་དག་གི་ནམ་གཞག་དབྱེད་པ།	295
དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག	303
གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ།	349
གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རིགས།	349
གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ།	365
གང་གི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཆེད་དུ་བྱ་བ།	369

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ།	371
གོ་སྐྱབ།	374
འདྲག་སྐྱབ།	388
ཆོགས་སྐྱབ།	400
ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བརྒྱུ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	400
རྟོགས་དཀར་བ་འེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	406
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས།	406
སའི་ཆོགས།	410
གཉེན་པོའི་ཆོགས།	449

སྐབས་གཉིས་པ།

རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས།	454
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་བཤད།	454
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག	454
འགལ་རྒྱུན་སྤང་བའི་རྟོན།	455
མ་ཐུན་རྒྱུན་ཚང་བའི་ཡུལ།	456
མ་ཐང་ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བྲུབ་པ།	457
ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་ངོ་བོ།	462
གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས།	465
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས།	466
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས།	466

འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན།	466
རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན།	472
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས།	474
ཉན་ཐོས་ལམ་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་པ།	477
ཁྱད་པར་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ།	483
རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན།	484
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས།	485
མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ།	485
མཐོང་ལམ་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ།	490
རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	492
སྒྲོ་ལམ་ཤེས་པ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ།	494
སྒྲོ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ།	494
བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ལམ།	495
སྒྲོ་ལམ་ཐག་བཅས།	496
ཐག་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ལམ་པའི་ལམ།	509
སྐབས་བསྐྱུ་བ།	519
སྐབས་གསུམ་པ།	
ངོ་མོ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།	520
འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས།	520
ཆོས་ཅན་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན།	520

དངོས་བསྟན་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་བཤད།	521
ཤྱགས་བསྟན་མཆན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་བ།	522
བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་ལུས་ལ་ཉི་རིང་གི་བྱང་བར།	522
སྐྱབ་བྱེད་མི་མ་བྱན་སྟོགས་དང་གཉིན་པོའི་ རབ་དབྱ།	525
གཞི་ལམ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན།	525
འབྲས་བྱ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན།	527
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ།	530
འབྲུག་པ་སྦྱོར་བ།	531
སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ།	531
དངོས་བསྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ།	533
ཤྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ།	535
རྣམ་གཞག་དབྱང་བ།	535
སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད།	537
ཞྱགས་འབྲས་མཐོང་ལམ།	538
མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན།	538
དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད།	539
སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན།	544
མཁེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ།	545
སྐབས་བསྟུ་བ།	546

སྐབས་བཞི་པ།

འདུག་པ་སྐྱོར་བཞི།	546
དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་ཀུན།	546
མཆོམས་སྦྱར།	547
སྐྱོར་བ་རྒྱས་བཤད།	547
རྣམ་ཀུན་ཙམ།	547
སྦྱར་ས་རྣམ་པ།	547
མདོར་བསྟན།	548
རྒྱས་བཤད།	549
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།	551
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།	556
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།	560
དོན་བསྟུ་བ།	595
སྐྱོར་བ་པོ་གང་ཟག།	596
སྐྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ།	598
སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་འགྲོ།	605
ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད།	621
གཞི་ཤེས་མཆོན་ཉིད།	621
ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།	624
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད།	626

བྱང་མཚན།	629
བྱེད་མཚན།	634
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	636
ནམ་ཀུན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒོམ་རིམ།	644
རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན།	644
དངོས།	644
སྒོམ་སྤང་།	649
རྟེན་བྱིར་མི་ཐོག་པའི་དགེ་འདུན།	651
སྟོར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ཐོག་ཏུ་སྦྱབ་པ།	653
མ་ཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ཐོག་ཏུ་སྦྱབ་པ།	659
སྒོམ་ལམ་པ་བྱིར་མི་ཐོག་ཏུ་སྦྱབ་པ།	669
ཡན་ལག་སྟོང་ཞི་མཉམ་ཉིད།	684
ཉེ་བའི་ཡན་ལག་ཞིང་དག་སྟོར།	690
གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་ སྟོར་བ།	691
སྐབས་བསྟུ་བ།	694
སྐབས་ལྔ་པ།	
དབང་ཐོབ་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་སྒོམ་པ་ཅེ་སྟོར།	694
འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར།	695
ཅེ་སྟོར་རྒྱས་པར་བཤད།	695

ཕྱོད་ལམ་ཅེ་སྟོང་།	695
ཕྱོད་ཅེ་སྟོང་།	695
ཅེ་མའི་ཅེ་སྟོང་།	697
བཟོད་པའི་ཅེ་སྟོང་།	701
ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྟོང་།	702
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོང་།	704
སྤང་བྱ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ།	704
གཟུང་རྟོག་	707
གཟུང་རྟོག་	707
སྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་	709
འཛིན་རྟོག་	712
རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ།	712
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ།	715
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟེང་པའི་བྱ།	717
འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ།	719
དབུ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྟན།	719
དངོས་སྒྲི་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དགག།	721
ཐར་པ་འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཁས་སྒྲང་དགོས་པར་བསྟན་པ།	729
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོང་གི་རོ་བོ།	731
སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོང་།	742

རྟེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ།	742
སྤང་བྱ་ནམ་རྟེན།	746
འབྲུག་པ་གཟུང་རྟེན།	746
ལྷོག་པ་གཟུང་རྟེན།	749
རྩམ་འཛིན་རྟེན་པ།	751
བཏགས་འཛིན་རྟེན་པ།	753
བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན།	756
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོབ།	758
བར་ཆད་མེད་ཅེ་འོ་ཤོ།	758
བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་ནམ།	759
བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ།	761
འདིའི་མཐའ་དབྱང་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།	764
སྐབས་བསྐྱུ་བ།	771

སྐབས་བྱུག་པ།

བརྟེན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ།	771
--	-----

སྐབས་བརྟེན་པ།

བརྟེན་པ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་པ་སྤང་ཅིག་མ།	774
ནམ་སྤོན་མིན་པའི་སྤང་ཅིག་མ།	775
ནམ་པར་སྤོན་པའི་སྤང་ཅིག་མ།	777
མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྤང་ཅིག་མ།	778

གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ།	779
སྐབས་བརྒྱད་པ།	
ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱ།	780
ཆོས་སྒྱ།	782
རང་བཞིན་སྒྱིར་ནམ་པར་གཞག །	782
ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྱར་བསྟན།	783
ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག།	791
ཐ་དད་ལ་ཚོད་སྒྲང་།	793
དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།	794
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲང་བ།	796
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ།	798
མཚན།	799
དཔེ་བྱད།	805
སྒྱལ་པའི་སྒྱ།	814
ཆོས་སྒྱ་མཛད་པ།	815
བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱག་ཏུ་དབྱེ་བ།	828
བསྐྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།	829
བཤད་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་བྱ་བ།	830
བསྐྱན་བཅོས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཚུ་ལ།	833
བར་བྱང་སྒོམ་ཆོག་.....	836

རོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།

བྱ་རྩོན་རིན་ཆེན་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་གཅོད་སྟོད་ཁོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤུལ་སྤྲོད་སྟོན་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྐུ་མ་བྲག་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་སྟོན་དཔོན་མ་བསོད་ནམས་འབྲུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྲུ་བསྐྱུ་འབྱུངས།

དགྲུང་ལོ་ལྔ་བ་ནས་མ་ཡུམ་ལས་ཡི་གེའི་སྟོར་སྟོན་དང་། དཔོན་རྒྱུ་མ་སེང་ལས་ཅིས་དང་ཡི་གེའི་རིག་བ་ལ་སྦྱངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་བར་ཁོ་སྤྲོད་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་བྱུང་དུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་བར་ཁོ་སྤྲོད་བ་དེ་ཉིད་ལས་ས་སྤྱགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རིལ་བྱ་བའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཞུས་པ་དང་། གཞན་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་ཀྱང་གསན། ཉིད་ཀྱི་མེས་པོ་སྐྱ་ཆེན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་སྤྱན་རླུང་གསང་བ་སྦྱིང་པོ་དང་། དགོངས་འདུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད། སྤར་ཁབ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ། མདོར་ན་གསང་སྤྱགས་རྟིང་མའི་རྒྱད་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བཤད་གཞུགས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆ་ཆོད་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཤིང་སྤྲ་འབྱུར་ལ། ཕྱིས་འབྱུར་བཅུ་གསུམ། སེམས་སྡེ་མ་བྱ་བཅོ་བརྒྱད། སྟོང་སྡེའི་སྟོར་ལ་སོགས་པ། ཞི་ཤིང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀྱུ་རུའི་གཉེར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོར་ནམས་གསན། གཞན་ཡང་སྤྲོད་དབྱེད། བཟོ་རིག་ཁབ་ཅུད་ལེན། མཐུད་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསན།

དགྲུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བ་ ༡༩༠༧ ལ་ལོ་རྒྱའི་མཁན་བརྒྱད་འཛིན་པའི་ཁོ་སྤྲོད་མཁན་ཆེན་

རིན་ཆེན་མེད་གོ་དཔལ་བཟང་དང་། མཁས་མཆོག་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུའམ་སློབ་དཔོན་རིགས་ཐེགས་
པའི་བྱང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པར་
ཕྱིན་སོགས་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད། སློབ་དཔོན་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུའམ་བསོད་ནམས་མགོན་གྱི་བྱང་དུ་
ཐོག་མར་པར་ཕྱིན་འགྲེལ་རྒྱུགས་སྦྱོང་མཛད། དེ་ནས་པར་ཕྱིན་དང་འདུལ་བ་ཆད་མའི་
གཞུང་སོགས་གསལ་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཉིན་མོ་གསོལ་བ་དཔལ་སྦྱོང་གིས་བཞེས་ལོང་དང་ན་
བཟའ་རལ་པའང་འཆེམ་ལོང་མེད་ལ། མཆན་མོ་དཀར་མེའི་འོད་ལ་དཔེ་གཟིགས་མཛད་པ་སོགས་
བཙུན་པ་ཆེན་པོ་མཛད། གཞན་པར་ཕྱིན་རྟོག་ལུགས། འཛོམ་ལུགས། ཁུ་ལུགས། དེ་དག་གི་རྒྱལ་
ཆོས་ཉི་ཁྲི་སྟངས་བ་སོགས་པར་ཕྱིན་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེའི་སྐོར། མདོ་རྩ་དང་མེ་
ཏོག་ཐེང་རྒྱུད་ལ་སོགས་འདུལ་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱང་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་སློབ་དཔོན་ཆད་
མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ལས་ཕྱག་ཆེན་བཟད་འོས་སྐོར། སེམས་ཉིད་རལ་གསེའི་སྐོར། མན་རག་བརྒྱ་ཅའི་
སྐོར་སོགས་མན་རག་གི་སྐོར་མང་པོའང་ཞོར་ཉན་དུ་གསལ། ཉིད་གྱི་སྒྲ་མ་ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་མེད་
གོ་ལས་ཟླལ་བུ་པའི་དབང་དང་རྩ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར། བདེ་ཆེན་གྱི་དབང་
བཀའ་དང་རྒྱུད་གྱི་བཤད་བཀའ་སོགས་བདེ་རལ་གཅིག་གི་སྐོར། དབྱ་ནག་ཁར་ལུགས་དང་
འཛིགས་ཁྱེད་སྐོར་ལུགས་གྱི་དབང་བཀའ་སོགས་གཤིན་མེད་གཤེད་གྱི་སྐོར། འཁོར་ཆེན་གྱི་དབང་
བཀའ་སོགས་གསལ། གཞན་སློབ་དཔོན་དོན་གྲུབ་དཔལ་དང་། ཉིད་གྱི་ཡབ་སྐུ་མ་གྲག་སྟོན་རྒྱལ་
མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་པར་ཡབ་སྐུ་མ་གྲག་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་
ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྲུ་སྐོར་མཛད། དབུས་ནས་མཁས་པ་ལྷུ་གཤིན་ཏུ་དང་། ལ་རག་བྱང་གཞོན།
གཙང་ནས་མཁས་པ་དཔལ་ལྷན་མེད་གོ་དང་། འཇམ་སྐུ་སོགས་དང་ལུང་རིགས་གིས་བཀའ་
བཀྟག་གནང་བས། མཁས་པའི་ཁྱོད་དུ་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱའང་སྟོན་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བུ་སྟོན་ཞེས་པའི་
མཆན་ཡང་དེ་ནས་ཐོགས་པར་བཤད།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་པ་ ༡༣༡༢ ལོར་པཎ་ཆེན་གྱི་མཁན་བརྒྱུད་བཞི་པ་མཁན་ཆེན་

གཤམ་པ་གཞོན་ཏུ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་གཤམ་པ། སློབ་དཔོན་གསང་སྟེ་
སྟོན་པ་འདུལ་འཛིན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། དད་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཟང་པོས་ཐོག་
བངས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད། མཁན་པོ་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་
སོགས་གསན་པ་དང་ཤེར་སྦྱང་མདོ་སྐྱབ་སོགས་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་
གཤམ་པ་ལས་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་ལ་གྱུ་རྒྱུ་བཏབ་པའི་བཤད་བཀའ་སོགས་གསན།

ཁོ་ཕུར་པར་བྱིན་དང་། འདུལ་བ། མདོན་པ་བཅས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལོགས་པར་མཛད། ཆོས་
སྒྲུབ་ལ་པར་ཆད་བསྐྱུས་གསུམ་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཛད།
ཆོས་བར་ལ་འབྲེན་བྲག་ཕྱང་། ཉར་རོ་ཤུག་པ་རི། ཁོ་བངས་ཁ་སོགས་སུ་པར་ཆད་མདོན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བཤད་པ་དང་ཞར་ཆོས་གང་མང་གནང་བ་དང་། དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་རབ་བྱུང་དགེ་
བསྟེན་ལ་སོགས་ཁྱི་སྤྲག་ཏུ་ལོངས་པའི་མཁན་སློབ་མཛད།

དེ་ནས་ཐར་པ་སྤྱིང་དུ་ལེབས་ནས་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་སློབ་དཔོན་དུ་
བསྟེན་ནས་ལོ་བཞི་ལྷག་ལ་སྐྱ་ཅ་རྒྱ་བ་དང་ཀ་ལྷ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་སྟན་དག གྲེབ་སྦྱོར། རྫོས་གར། མདོན་བཛྲོད་སོགས་ལའང་སྦྱངས། རྒྱ་གར་སོགས་
སུ་ལེབས་མ་སྦྱོང་ནའང་རྒྱ་གར་ཤར་ཏུ་བ་དང་། ཁ་ཆེ། སི་རྒྱ་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་རིགས་མི་
འབྲ་བ་མཁྱེན་པའི་ལོ་རྒྱ་བར་གྱུར། བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་མང་དག་ཅིག་བོད་བསྐྱུར་མཛད།

གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གོང་མ་སོགས་ལུས་ཏེ། འདག་སྦྱར་གྱིས་
སྦྱ་མཆོམས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པའང་མཛད། གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དུག་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་དུས་
འཁོར། རྩོམ་སྦྱང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་དུ་མ་གསན་པ་དང་།
སྤྲུམ་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་སེང་གོ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བཀའ་རྩ་འབྲེའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
དེལ་བ་སོགས་དབང་བཀའ་མང་དུ་ལུས།

གཞན་དུས་འཁོར་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད་ཕྱིར་དཔོན་པོ་རྩོམ་པ་མཆན་གྱི་བྱང་ནས་དུས་
འཁོར་གྱི་བཤད་བཀའ་རྩ་འབྲེའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དེལ་བ་ལ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་དང་བཅས་པ།

མན་ངག་ལག་ལེན་གྱི་གནད། དུས་འཁོར་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསལ་བས་དུས་འཁོར་ལ་
མཁས་པར་གྱུར་བས་ཕྱིས་བྱོན་པོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པ་བྱ་
དོལ་གཉིས་ཞེས་གསལ་བ་བྱུང་། གླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་དང་སྦྱབ་ཐབས་
གང་མང་ཡང་གསལ། གླ་མ་བེ་བླ་ཏི་དྲ་པ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར་འཛྲུག་གི་གདམས་པ་སོགས་མན་
ངག་མང་པོ་གསལ། གཞན་གླ་མ་ཀུ་ལྷ་ར་སི་རྩི་ལས་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་མང་
དུ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་སྦྱ་ཞང་གསལ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་པོར་ས་ལྟར་ཞུ་
ཆོས་སྡེའི་གདན་ས་བབྱུང་། སྤགས་དང་མཚན་ཉིད་གྱི་བཤམ་གྱ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་སོ་དྲུག་ལ་
ཆོས་འཆད་གནང་། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཙམ་གྱི་
ཆོགས་དཔོན་མཛད།

ངོ་བོ་རྩེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་ཞུ་རི་ཕུག་ཏུ་སྡེ་རྒྱུང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གཞི་
བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་གསལ་དུ་བཞེངས་ཏེ། མདོ་སྤགས་གྱི་
བཤམ་གྱ་བཙུགས། སྤར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་ལ་ཞུས་དག་གནང་། དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྡེར་བ་ཞེས་པ་བསྒྲིགས། རི་ཕུག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཆོགས་
པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་ཐོག་སྟོབ་མ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འདྲོམས་ཤིང་བསྟན་པ་འདྲིན་པའི་
སྡེས་ཆེན་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་སྟོབ་དཔོན། བྱ་བུ་ལ་བ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། རྩེ་འདིས་བྱ་ཕུགས་བྱུབ་
མཐའི་སྟོལ་བཏོད་པས་དེའི་རྒྱུད་འདྲིན་རྣམས་ལ་ཞུ་བའི་བྱུབ་མཐའས་བྱ་ཕུགས་ཞེས་གསལ།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ ༡༣༣༣ ལོར་[བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆོས་
གྱི་འབྱུང་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་]ཅེས་བྱ་བའམ་ཡོངས་གསལ་སུ་[བྱ་སྟོན་ཆོས་
འབྱུང་]ཞེས་པ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ ༡༣༤༤ ལོར་སོག་པོའི་གོང་མས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་ཞུའི་པོ་ཉ་འབྱོར་ཡང་

མ་ཐེབས་པར་དབེན་པར་སྐྱ་དང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་འཕྲོ་བསྐྱར་དང་གཞི་བསྐྱར་
མཛད། དམ་པ་འདི་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་ལ་ཕྱག་རྒྱེས་ཆེ་ལ་ལྷག་པར་དུས་འཁོར་དང་སྐར་ཅིས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་
ཕྱག་རྒྱེས་ཏུ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུ་ཅུ་མ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
དད་གྲུས་ཞུས་པར་མ་ཟད། ཉོར་གྱི་མི་དཔོན་བརྒྱ་ཕྱག་དམག་འབུམ་ཆོ་གསུམ་དང་ཁྱི་སྒྲག་གཉིས་
ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་བྱུང་དུ་ལྷགས་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་སོགས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་
ཆོས་ཞུས། གཞན་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་སྐལ་ལྷན་མང་པོར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གང་མང་
གནང་།

རེ་གཉིས་པ་ ༡༣༥༡ ལོར་གཡལ་པག་གི་ཟིང་འཕྲུག་བསྐྱུ་ཆེད་དབུས་ཕྱོགས་སྤྱ་ཐེབས།
༡༣༥༣ ལོར་ས་སྐྱར་བྱོན། ས་སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་དཔལ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲུ་བཅུ་
གཅིག་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་
གསལ་བ་ཞེས་པ་ལྷགས་ཆོམ་མཛད། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འབྱུང་དང་བསྟན་འབྱུང་ཆ་ཆང་། བོད་ཀྱི་ལོ་བཅ་
རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསུང་རྟེན་དུ་མ་བཞེངས་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ལ་སྐྱ་ཆད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཞ་ལུའི་གདན་ས་གཏད་ནས་རི་
ཕྱག་ཏུ་གཏན་བཞུགས་མཛད།

སྤོ་བ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། སྐྱ་ཆད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། བྱང་པ་དགོན་མཆོག་གྲགས། ཞོང་
གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོ། ལྷང་པོ་ལྷས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་རྒྱན་རིང་བཞུགས་སའི་གནས་ཁོ་སྤུ་དང་། ཞ་ལུ། རི་
ཕྱག་གཙོ་བོར་མཛད་ཡོད་པ་དང་། དགྲུང་གངས་དོན་བཞི་པའི་མཇུག་ནས་སྐྱ་མཆོམས་བཅད་དེ་
ཉིན་མཆོན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཅོག་བྱུང་བཞུགས་པ་ལས་དབུ་སྤྱུས་ལ་མི་རེ་ག་པར་ཉམས་བཞེས་ལ་
གཅིག་ཏུ་གཞོལ་སྤྱར་དགྲུང་གངས་དོན་ལྷ་ལ་ཐེབས་པ་ ༡༣༥༤ ལོར་ཞ་ལུ་རི་ཕྱག་ཏུ་སྐྱ་གཤེགས།
གསུང་ཆོམ་པོད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་ཅུ་མོ་རྒྱ་ལའི་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་ཡོད་པར་བཤད། བསྐྱར་ཆོམ་ཡང་དུ་

མ་བཞུགས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་ཁྲི་དྲུ་ཆོས་རྩེ་བུ་སྟོན་ནམ། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཅེ་ཡོད་བྱ་ལ་ངེས་[དོན་ནི། བཀའ་བསྟན་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཅི་
ཞིག་ཡོད་མེད་འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ངེས་ཞེས་པ་ཡིན། གཞིགས་སྐྱེ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ། །]
ཞེས་པའི་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡང་ཡོད་དོ། །

རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཁོ་སྤུ་བ་བསོད་ནམས་མེད་གས་མཛད་པའི་[འུ་སྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་འོ་
མཚར་གཏམ་གྱི་རོལ་མེ་ཉིར་གཅིག་པ་]དང་། སྤྱ་ཆད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་[ཆོས་
རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འུ་སྟོན་ལོ་ཙྏ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྤྱི་བའི་མེ་ཉིག་] སྤྱ་མ་མགོན་པོ་དཔལ་
བས་མཛད་པའི་[ཆོས་རྩེའི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་གྲེང་བ།] ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་
གྱིས་མཛད་པའི་[ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་
སྟུན་པོ་]སོགས་ཡོད།

༡༠༡༩.༠༩.༠༩.ལ་མེད་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་ས་བཏུས་བསྒྲིགས་བྱས།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལུང་གི་སྟེ་མ་
ཞེས་བྱ་བ།

༡༡༡། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

མཐུན་གསུམ་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ། །སྒྲོར་བཞི་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན། །སྒྲུ་
བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། །འཕྲིན་ལས་འོད་སྣང་ལྡན་པའི་ཡུམ། །སྒྲོ་གསལ་
བྱང་བ་འདུ་བའི་གཞི། །ལེགས་བཤད་སྒྲུང་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །བདག་སྒྲོའི་བསྐྱོ་ཁ་ཕྱེ་
ལ། །ནམ་དཔྱོད་གི་སར་གསལ་བར་མཛོད། །སྲིད་པའི་གདུང་སྒྲོའི་ཉམ་མོངས་སུན་
སེལ་ཉེར་ཞི་ཀུན་དའི་ཆལ་རབ་རྒྱས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཆ་ཤས་ཅན། །སྤྱིབ་གཉིས་སུན་
ཆོགས་སྒྲེ་འོད་བཅས་འཛོམས་གཞན་དོན་བསྐྱོའི་ནགས་ཆལ་རྒྱས་བྱེད་ལམ་ཤེས་

འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །མཐའ་གཉིས་བཟོད་པ་གཉིས་བྲལ་མིང་ཞི་ཉི་མའི་གཞི་འཛོག་
 རྣམ་མཁེན་སྐྱ་གཙན་དོན་གཉིས་བཟོས་གཉིས་ལྷན། །ཐོས་སྒྲིག་ཆེན་རྟོགས་རྒྱལ་
 བའི་ལྷ་གུའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡུམ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ། །གང་གི་
 གསུང་ཟེར་ཆ་ཅམ་སྤྱང་བས་ཀྱང། །མེད་གེ་འཛོག་བྱེད་དབྱིག་གི་སྤྱང་པོ་དང་། །སྤྱང་
 པོའི་གདོང་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དའི་ཆལ། །ཟུམ་བྱེད་ཐུབ་དབང་ཉི་མ་དེ་ལ་
 འདུད། །སྦྱེ་དང་འཆི་བའི་འཆིང་བ་སྤངས་ཀྱང་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱེ་བ་སྐྱ་ཆོགས་
 སྟོན་པའི་སྒྲ། །ཆོས་རྣམས་བརྟོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆངས་པའི་དབྱངས་གིས་
 སྐྱ་ཆོགས་བརྟོད་པ་སྟོན་པའི་གསུང་། །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་གཞིགས་པ་མེད་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་ཐུགས་མངའ་བ། །འཛིགས་པ་ཀུན་གྱི་སྦྱབས་
 སུ་གུར་ཀྱང་བདག་སྐྱ་མཐའ་དག་སྐྱག་མཛད་མི་པམ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །གང་གི་སྒོ་ཕྱོས་
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གིས། །མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཅིང་། །དངོས་པོར་
 སྐྱ་བ་མཁས་པའི་ཆོགས་རྣམས་གི། །སྦྱོབས་པ་འཛོག་བྱེད་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་
 འདུད། །དེ་དག་གསུང་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་དོན། །སྒོ་མིག་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྦྱོང་
 ཡུལ་འདི། །མཁས་ཆོགས་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་ཐོས་པའི་མཐུས། །སྒོ་ཆུང་བདག་
 ཀྱང་རྣམ་བཤད་བྱེད་པར་སྟོ། །འདོད་ཆགས་སྐྱ་གཙན་གདུག་པས་འཆེ་བྱེད་ཅིང་། །ཞེ་
 སྤང་ཉི་མའི་འོད་གིས་འབྲིབ་འལྱར་ལ། །གཉི་ཐུག་ནག་པོ་ར་རིས་ཁེབས་པ་ཡི། །ཁོ་
 པོའི་སྒོ་ཕྱོས་སྐྱན་པོ་སྒྲ་འོད་གིས། །གསུང་རབ་ཆུ་གཉིར་གཉིང་མི་རྟེན་པ་
 ལས། །འཁྲུངས་པའི་མཆོ་སྦྱེས་རྒྱན་འབྲེལ་བྱི་མེད་གི། །དེས་དོན་ཟེ་འབྲུ་རི་སྦྱེད་རི་
 ལྟའི་དོན། །གེ་སར་གསལ་བར་བྱེད་པར་ག་ལ་བྱས། །དེ་ལྟ་མོད་གི་གངས་རིའི་ཁོང་།

འདི་ན། །འབགས་དང་མཁས་པའི་འབྲེལ་བཤད་རྩ་ལྟར་འདོད། །ཤུན་རབས་སྒོངས་
པའི་རྗེས་སྒྲོས་གཙོར་འཛིན་པའི། །ངན་རྟོག་སྤྲུག་རུམ་ཐུན་པར་འདི་ཆུང་
གྲུང། །བདག་གིས་མདོ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་མ་ལུས་དང་། །ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་རྟོག་
གའི་ཆུལ་ཤེས་ནས། །ལྟ་བ་ངན་པའི་ཐུན་པ་ཀུན་བཅོམ་སྟེ། །ལུང་རིགས་ཉི་མས་
གཞུང་དོན་གེ་སར་དབྱེ། །གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལག་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་
འོད་ཟེར་ཅན། །དན་པ་ཅམ་གྱིས་བ་སྟུག་ཡོ་བ་སྤིང་པའི་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་མཐར་བྱེད་
པ། །ལྟ་ཡི་ལྟར་གྲུར་ཞི་བདེའི་རྒྱལ་པས་སྟོས་པའི་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གི་རྒྱུ་གྲུར་
པའི། །གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་འདི་དོན་འབྲེད་ལ་སྟོ་ལྟ་གང་ཞིག་འབད་བ་འདོར་
རམ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀུན་བརྟུས་ནས། །རང་དང་སྤྱུལ་བ་མཉམ་པ་
གཞན་ལ་ཡང་། །པན་པར་བྱ་ཕྱིར་ལུང་གི་སྟེ་མ་བྲ། །དད་བཙོན་ཤེས་རབ་ལྟན་པ་
གྲུས་པར་ཉོན། །

འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤིང་ཞིའི་རྒྱ་མཆོ་ཐུ་མེད་པ་ལས་བཀྲལ་ཏེ་མི་
གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྤིང་དུ་རྣམ་མཐུན་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་ལ་
དབང་འབྱོར་པའི་དེད་དཔོན་དམ་པ་དེས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་
ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་དགོད་པའི་ཐབས་སུ་གྲུར་པ་རང་རང་གི་རིགས་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བསྟན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་
དང་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ཏུ་གྲུར་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པའི་དོན་གཙོར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་།
བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གཙོར་བྱས་པ་འབྲུམ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལའང་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོའི་སྐུ་འཁོར་གྲགས་ཏེ། ལྷ་སྤྱུ་གི་སྤྱིང་པོའི་དོན་གཙོར་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིགས་
པའི་ཆོགས། རྒྱགས་སྒྲང་གི་གཙོ་པོའི་དོན་སོ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་
དོན་བསྟུས། དེལྷ་སེ་ནའི་འབྲུམ་གྱི་རྩེ་ཀ་སྟེ་གསུམ་དང། རྒྱལ་བ་མ་པམ་པས་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་པལ་
ཆེད། མགོན་པོ་རྒྱགས་བསྐྱར་བ་ལྟར་སྒོངས་པར་གྱུར་བ་ལ་གཟིགས་ནས་ལུས་གྱི་
དོན་མ་ལུས་པ་སྤྱགས་ལ་བཞག་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མཛད་དོ། །

འདི་ལའང་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་རེས་ལ་སོགས་པ་འོག་
ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་ཤུཌི་པས་དག་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་ཞབས་གིས་སྤྱད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། རྩ་གི་རྟིས་གྲགས་ཆ་དང་། བུ་རྩ་
ཤྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་སྤྱིང་བ་དང་། ཨ་རྩས་གནད་གྱི་སྒྲ་ཟེར་ལ་སོགས་པ་མཛད་
དོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་སྤྱ་མ་བཞིའི་ལེགས་བཤད་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཏུ་དག་
པའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་གིས་མདོ་དང་རྒྱན་ཏུ་
སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པ། སྟོབ་དཔོན་ཏ་རི་རྩ་དཔལ་ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་བ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་
འགྲེལ་ཆེན་དང་། སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་པར་སྤྱ་བ་དང་། དོན་གསལ་འགྲེལ་བ་འདི་དང་
བཞི་མཛད། འདི་ལ་རྒྱ་གར་ནས་འགྱུར་བའི་འགྲེལ་བ་ཀུ་ལ་རྩའི་རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ།
རྩ་མི་འུའི་ཆོག་གསལ། ལུབ་གྱི་སྟོ་སྤྱེགས་པ་དང་ཁ་ཆེ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གཉིས་གྱི་
དོན་བསྟུས་ཏེ། བཞིའོ། །འོད་གྱིས་ཀྱང་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ནས་དེང་སང་གི་བར་ཏུ་མང་

དུ་མངོན་སྤང་མོད་གྱི། འགའ་ཞིག་ཉུང་ནས་རྟགས་དཀའ་ལ། འགའ་ཞིག་མང་ཞིང་
པལ་ཆེར་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་ཐུན་སྒྲུབ་གྱི་ཆོག་མང་པོ་བྲིས་ནས། འབྲུ་སྟོན་
སྒྲུ་ཐབས་གྱིས་དོར་བའི་བཤད་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་འགྲེལ་མང་པོ་
དང་། ཆོས་མངོན་པ་དང་། རྟག་གི་དང་བད་སྟོན་པའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་
དང་དུལ་ཁ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་བའི་རྒྱ། དུམ་འདྲིའི་ཆོག་དང་དོན་མ་ལུས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་
རྟགས་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་དབྱེ་བར་བྱའོ།

འདི་བཤད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ།

བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་།

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཚུལ་སོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

བ་སྟོན་རྟགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆན་གྱི་དོན།

གཞུང་ཆད་རྟགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་པོའི་གངས། གུས་པས་འབྲུག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་ཐུག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

མཆན་གྱི་ངོ་བོ།

འདོགས་པའི་རྒྱ། བཏགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་བསྐྱར་བ་
དང་། བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་
པའི་སྤྱོད། རྟེན་དུ་ནི། ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཞེས་པ་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལས། དུ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། ཞེས་སོ། །པོད་ནི། ཁ་བ་ཅན་ཏེ། བོད་དང་བོད་ཆེན་གཉིས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། བརྒྱ་པར་མི་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན། ལྷ་པ་དེ་ལ་ནི།

མན་ངག། །ཤུ་སྒྲོན་ལེ། བསྟན་བཅོས། ཨ་མྱེ་ས་མ་ཡ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཨ་ལི་ཀླ་
ར་ནི། རྒྱལ། ལྷ་མ་ནི། ཞེས་བྲ་བ། འི་རྟེན་ནི། འགྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཤེར་བྱིན་ནི། འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་མན་ངག་ནི། ཤེས་པར་བྲ་བའི་ཡུལ་སྤྱར་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། མདོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉུང་འདུས་སམ་སྤྲས་པའི་དོན་སྟོན་
བའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། ཚུམ་པ་པོ་རྣམ་
གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའ་དོན་བཤད་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་
སྤྱོད་མཐུན་པ། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། [ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་
བཤད་པའི་དོན།.....] རྒྱུད་ལྷན། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་
རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། དེ་
ཡང་བྱང་སྤྱོད་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་བོས་ལྷན། ཞེས་སོ། །མཚན་བྲ་ནི། ཤུ་སྒྲོན་ཤེས་པ་
ནི། འཆོས་པ་སྟེ། སྤེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལས་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་འཆོས་ཤིང་། ཉ་ར་ཏ་སྤྱོད་བཤམ། སྤྱུ་ཡ་ནི། སྤྱོད་པ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངན་འབྲོ་དང་སྤིང་བའི་དུལ་ཁ་ལས་སྤྱོད་པ་སྟེ། སྤྱུ་བཤད་འདི་
བཀའ་ལའང་འདུག་ལ། སྤྱིར་བཀའ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་བད་སྤྱར་བའང་ཡོད་
དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། [རྣམ་བཤད་རིགས་པར་.....] ཉོན་མོངས་སྤྱི་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་
པ་དང་། དན་འབྲོ་སྤིང་ལས་སྤྱོད་བྱེད་གང་ཡིན་པ། འཆོས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་
བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ། །མཚན་

གཞི་ནི། རོ་བོ་མིང་དང་ཆིག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།
དབྱེ་ན། རོན་མེད་རོན་ལོག་རོན་དང་ལྷན། །རན་གཡོ་སྟོང་བལ་དུམ་ཁ་སྟོང་། །ཐོས་
ཚོད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་དུག་བལ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་ཀྱང་པོ་
རྣམས་འདོན་པ་ལྟར་དགུ་ལས། ཆིག་གི་ཐ་མ་གསུམ་པོ་འདིར་གཟུང་ངོ། །

བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཨ་རྟེ་རོན་བཙུག་ཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། སི་ནི། རོན་བཙུག་གསུམ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཡང་དག་པར་ངེས་
པ། ཨ་ཡ་རྟོགས་པ་སྟེ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་
རྟོགས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་པའམ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་ཏོ། །

ལྷ་པ་རྒྱན་ནི། རྒྱན་དང་འབྲ་བར་དགའ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་
རྒྱན་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྦྱས་པ། གསལ་བྱེད་
མེ་ལོང་དུ་ཤར་བ་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། ལུས་གྱི་མདོའི་གཟུགས་
སྐབས་བརྒྱད་རོན་བདུན་ཅུས་སྦྱས་པ། གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་
དུ་སྤང་བས་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་རྒྱན་རང་བཞིན་
ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་མེ་ལོང་ནང་སོང་བ། མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་མཆོག་བསྦྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལེགས་གསུངས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་
ཡི། །ཆོས་ཀྱང་རོན་རྣམས་བྱེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་བསྦྱེད། །ཅེས་
སོ། །

དུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིང་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

བདུན་པ་འགྲེལ་པ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། ཆིག་རོན་གཉིས་ཀ་ཞིབ་མོར་

འབྲེད་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེད། ཆིག་རེ་རེ་ནས་འབྲེད་པ་ཆིག་གི་འབྲེད་པ། རྟོགས་དཀའ་
བའི་དོན་ཅམ་འབྲེད་པ་དཀའ་འབྲེད། ཅ་བའི་དོན་སྒྲངས་ཏེ་འབྲེད་པ་དོན་ཅམ་གྱི་
འབྲེད་པ། [.....བལ་པོ་ཞི་གནས་སྐྱུ་ས་མཛད་པའི་མཛོད་འབྲེད་ལྟ་བུ།] ཅ་བའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འབྲེད་པ་
བསྐྱུས་དོན་གྱི་འབྲེད་པ། ཅ་བའི་དོན་མདོ་དང་སྦྱོར་བ་མདོ་སྦྱོར་གྱི་འབྲེད་པ། གཞན་
གྱིས་གོ་སྒྲུར་བཞག་པ་འབྲེད་པ་གོ་སྒྲུབའི་འབྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་
ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་དོན་ཅམ་གྱི་འབྲེད་པ་ར་འདོད་ལ། གསེར་སྒྲིང་པས་རྒྱ་ཆེར་འབྲེད་
པར་བཤད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ཚོད་སྒྲོང་ནི། ཡུམ་གྱི་མན་ངག་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལ་
བྲུང་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ། ཡུམ་དང་མདོན་རྟོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་ལ། མན་ངག་ཉིད་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་སྒྲོས་སོ་ཞེ་ན། བྲུང་ཡོད་དེ།
ཡུམ་གྱི་མན་ངག་ནི། དོན་ཡིན་ལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི། མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
བྲུང་པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བད་སྦྱོར་བའི་རྒྱ། མིང་དངོས་ཀྱི་རྒྱུན། གང་ལས་མཚན་དུ་
གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་བད་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། སོ་
སྤྱེས་བད་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་སྒྲ་དོན་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། ཅ་བ་ཞེས་བད་སྦྱོར་བའི་
རྒྱ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། འབྲེད་པ་ཞེས་བད་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲ་དོན་སྒྲུང་བའི་
རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་
ཏེ། རྣམ་འབྲེད་ལས། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉིར་ལེན་རྒྱ། །ཞེས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིའི་གནས་ཁོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། བྲེད་པ་སྒྲུང་པ་

ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། རྒྱུད་དང་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའང་ཉེར་ལེན་ནི།
འབྱུང་བ་བཞི་འཕམ་སྒྲུབ་རྒྱལ། རྒྱུན་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞན་མིང་གིས་འདོགས་ཚུལ་ལ། བརྗོད་བྱ་དང་། གཞུང་ཆད་
དང་། གནས་དང་། ལྷ་པ་པོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། དཔེ་དང་། རྩམ་པ་པོའི་
མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཡུམ་དང་མངོན་རྟོགས་བརྗོད་བྱའི་མིང་།
རྒྱུན་དཔེའི་མིང་། མན་ངག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་དང་འགྲེལ་པ་རང་མིང་ངོ་། །འགྲེལ་པའི་
སྒྲུང་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་རང་མིང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་དང་། བོད་སྐད་དང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་དུ་སྟོས་
པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ཉེ་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་ཅིང་། གཞུང་འདི་
ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་མིང་འདི་སྐད་ཟེར་ཞེས་བརྗོད་ཤེས་པར་འབྱུང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་
འདི་ལ་རྒྱ་ལྟེལ་ཞེས་བརྗོད་སྐད་བས་བརྗོད་སྐད་སྐད་མིང་དོན་འགྲེལ་པ་ཤེས་ཤིང་། ཐ་
སྐྱེད་ཀྱི་དུས་སྐད་ལས་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ། དོན་མཐོང་བ་ལས་མིང་
པོར་བའང་དགོས་པ་ཅུ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་མིང་ལྟར་དུ་སྟོས་པས་བཅའ་སྒྲ་
ཞིང་། སྐད་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་མཐོང་བས་སྐད་གཉིས་པོ་ནུས་གངས་
སྐད་ཤེས་ལ། རྒྱ་སྐད་གོ་བ་མེད་པ་བོད་སྐད་གོ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུར་བྱེད་ལ་བྱས་ཤེས་བྱིན་
གཟེའི་ལྟོ་སྟེ་བའོ། །

གཉིས་པ་༼ གཞུང་ཆད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བམ་པོའི་གངས་༽ནི།

བམ་པོ་ཆེ་བ་ནི། ལྷོ་ཀ་སྟོང་གི་གསུམ་ཆ་ལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་ལྷོ་ཀ་སྐུམ་
བརྒྱལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ལྷོ་ཀ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱུ་ཞེས་

འབྱུང་བས་སོ། །སྒྲོ་ཀ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཡིན་ན། ཚིགས་བཅད་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་ལ་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །སྒྲུག་པ་ལ་ཆེག་པར་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །དགོས་པ་
གཞུང་ཆད་མང་ཅུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་རྩ་བས་བྱས་ཀྱི། རྒྱ་དཔེ་ལ་བཅ་སོ་མི་བགང་
སྒྲོ་ཀ་བགང་རོ། །དང་སོ་ཞེས་པ། ལུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་འཆད་འགྱུར་ལ་
སྒྲུག་པ་སྟེ། འོག་མ་ཀུན་ལ་འད་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་། །ཀུས་པས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱག་བྱ་བ། །ེན།

བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ལ་ན། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་
པ་སངས་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲོ་རྒྱས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
པད་མ་ལྟར་སངས་རྒྱས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མཆོན་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དང་ནི།
བསྐྱུ་བའོ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་། རང་གཞན་གི་དོན་གཉིས་དང་། ཀུན་བྱང་གི་དོན་
ཀུན་དང་། སྤང་འདས་ཐོབ་པས་མི་ཟད་པའི་རྟག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་
རྟོགས་པས་ན། བྱང་སེམས་ཏེ། དེ་ཉིད་བཟང་རྟོགས་དོན་ཆེན་ལེགས་རྟོགས་
དང་། །དོན་ཀུན་རྟོགས་དང་རྟག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། །ཐབས་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བའི་བྱང་པར་རྒྱ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ལ་འོ། །གང་གིས་ན། ལོ་རྩ་བས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་
བསྐྱུར་བའི་ཐོག་མར་རོ། །རི་ལྟར་ན། སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པར་རོ། །དགོས་བཅའི་དོན་དུ་
ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་བར་ཆད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྟོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། མདོན་

པ་འདུལ་བ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོང་གི་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱག་འཆོལ་བར་བཀས་
བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། བཀས་བཅད་དག་ན་མི་སྣང་ཞིང་ངེས་པའང་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ་༼ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས༽ེལ་གསུམ་སྟེ།

རྒྱུ་གྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

མཆོད་པར་འཇོག་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།

མ་མ་བརྒྱད་པས་རི་ལྟར་བྱེ་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཁེངས་བསྐྱུངས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ།

དགོས་བསྐྱུས་ཆོག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་༼དགོས་དོན༽ེལ་གསུམ་སྟེ།

རང་དོན། གཞན་དོན། གཉིས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པའི་སྟོང་བ་བྱས་པས་
རང་ཉིད་སྐྱེས་བྱ་དམ་པར་རྟོགས་ཏེ། ལོ་ཀ་ན་དམ་པ་རྣམས་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
པའི་ཐོག་མར་ལུལ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་བྱག་འཆོལ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུམ་དེ་དམ་པའི་བྱག་གི་ལུལ་ཡིན་པས་དམ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གཞན་དང་པས་བསོད་ནམས་གསོག་ལ། དེ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་དེའི་བཀའ་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་

ཁྱད་པར་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལ་
 དེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་བསྟན་
 བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། འཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བན་བདེ་
 ཟུར་དུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུམ་བསྐྱར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་རང་
 རང་གི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པུག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་
 རྒྱལ་མ་ཅན་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཚུམ་བསྐྱར་འཆད་
 ཉན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་ལྟོག་སྟེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་[.....བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་
 བརྗོད་པར་མཛད་པ་དག་བཅོས་པ་ཆོས་སྒྲོབ་བསྟུས།] ལས། བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་མི་དག་
 ལ། །གཞན་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་པ་འཕ། །ལྟ་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས། །བར་
 ཆད་བྱ་བར་མི་རྩས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལོག་ན་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲུབ་སྟེ།
 རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པུག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་
 ཅིང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུལ་ཁ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་ཐོབ་པོ། །[སྟོན་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་འཛིན་ཉོག་དང་པོ་སྟོན་པའི་.....] མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་ལ་བྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་དུལ་ཁ་མཐར་ཕྱིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་བསྟུས་དོན། །ེ་ནི།

བྱག་གི་ཡུལ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་བྱག་འཆལ་བས་མཆོད་བརྗོད་དང་བཤད་
 བྱའི་དོན་དང་། དེ་བཤད་པར་ཁས་སྤངས་པས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་སྟོན་ཅིང་། དེ་

དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འབྲེལ་པ་བཞི་སྟེ། དགོས་འབྲེལ་
བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་༼ཆིག་དོན།༽ལ།

མཆོད་བརྗོད་དང་།

དམ་བཅའ་དང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཆིག་གི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། ལྷག་གི་ཡུལ་ནི། ཡུམ་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི།
ཆེད་གྱི་བཞི་བའམ། བཞི་བའི་དོན་གྱི་བདུན་པའོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག། གཞུང་གི་དགོངས་པ་
བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ལམ་ལྷ་མཆོད་གཞི། ཡུམ་མཆོད་ཉིད་པར་མཆོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་མཆོད་ཉིད་དོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་མཆོད་ཉིད་པ་
མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཆད་མ། འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་པ་
ཉམས་སོ། །བྱུང་བ་མེད་ན། སྤུང་འབྲེལ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། ཡུམ་ལྟར་བཅོས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཆོག་སྟོང་

ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཆོས་སྐྱུར་ཐལ། དུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན། མི་མ་ལ་མི་ཏུས། རོན་དམ་པའི་ཤེར་བྱིན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་གོ་ཆ་དང་འབྲུག་པ་དང་ཆོག་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་བ་པའི་
 མཆན་ཉིད་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན།
 དུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དམ་པ་
 ཐོབ་པ་མིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན། མདོ་ལས། དུམ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱོད་སྒྲོམ་ལམ་ན་དུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། ངས་མེད་ཅེས་
 བྱའོ། །འོ་ན། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འབྱུང་བས་དེའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཏགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡོད་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱུ་བ་བྱའི་
 རོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྤྱི་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་
 དེ། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྒྲོ་ཐབས་དང་ཅ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་
 མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སྤྱད་པར་ལམ་ལྔ་དུམ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། དུམ་ལས་བྱུང་བ་ལ་དུམ་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། མི་སྒྲོམ་ལམ་དེ།
 སྒྲོམ་ལམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། མཆོན་བྱའི་སྒྲོ་དོན། མཆན་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་སྤྱིད་བཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་སོང་།

བཤོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཆོས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་འབྲེད་པའི་
མཆན་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཤེས་ཕྱིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས།
རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་བས་འཕགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིན་
པ་ནས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་བས་འཕགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ། སྤང་སོ་རྒྱལ་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་
བས་ན། དེའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སི་སྤྱི་ཏ་ལ་བྲམ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་བྲ་ནི། སྤལ་ཏེ་བ་ར་མཐུ་ཞེས་བསྐྱར་
བས་དོན་དམ་པ། རྒྱ་ནི། རྒྱ་ན་ཤེས་རབ། དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་པོ། །དོན་
དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གཞན་སྤྱ་ཤེས་
དང་སོ་སོར་ནི། །རང་རིག་རབ་རྟུ་ཤེས་ཕྱིར་དང་། །རབ་ཞི་ཐོབ་ཤེས་རབ་སྤལ་
བྱུང་། །ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཤེས་ཕྱིར་ཤེས་རབ། །ཅེས་པས། གཞན་གྱི་སྤྱ་ལས་ཤེས་པས་
ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོགས་སྤྱོད། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། མཐོང་
སྟོམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་འབྲས་བུའི་ཡུམ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་རབ་རྟུ་ཤེས་པས་
ཤེས་རབ་སྟེ། རིས་ཐོབ། སྟོམ་སྤང་རབ་རྟུ་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པ་སྤལ་དུ་བྱུང་བར་
འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་སྟེ། སྟོམ་ལམ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་
སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སོ། །ཀྱི་ནི། འབྲེལ་པའི་སྤྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་སྐད་ལ་ཤེས་རབ་དང་
པ་རོལ་གཞི་མ་སྤུན་ཡིན་པས་དེ་མེད་དོ། །ལྷ་རྟེན། ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། པ་རོལ་
ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །པ་རོལ་ནི། སྤིད་ཞིའི་པ་རོལ་
ལམ། སྤོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དགའི་པ་རོལ་ལོ། །ཕྱིན་པ་ནི། རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་

པར་སོན་པའམ། རིང་དུ་སོང་བའོ། །སྤྱད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཤེས་འདྲེན་
 པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་སྟོང་བ་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་
 སོ། །འབྲུམ་རྟེན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་
 དང་། ལས་དང་། རུམ་ཁ་དང་། འཁོར་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་།
 ཤེས་རབ་བྱ་བ་དང་རྣམ་པ་འདི་དགའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མདོ་ལས།
 རབ་འགྱོར། གཞན་ཡང་ཡུམ་འདིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་དང་གཞུང་ནི།
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ལམ་ལ་འབྲས་བྱའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ལ། གཞུང་ལ་བརྗོད་བྱའམ། འབྲས་བྱའམ། རྒྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། དེ་
 བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྟན་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་ཐོབ་པར་འདོད་
 པས་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །དངོས་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ནི། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ནི། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་
 པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ།
 འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ན་མཆན་ཉིད་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་རང་གི་
 ལམ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་སམ་རྒྱའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །འབྲེལ་ཆེན་

ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི།
དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ཆོག་དང་ངག་གི་
ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་
ཕྱིན་ཞེས་བྲ་བ་ནི། བཏགས་པ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། གཙུ་མོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པས་
སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དེགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་མོ་ནི།
ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་མིན་པར་ཐལ། ཡུམ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱད་པར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྒྲུང་འདི་ནི་ཐར་བ་ལགས། ཞེས་
བས་སོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །འབྲུམ་རྒྱུ་ཀྱང་། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་བཅོམ་པའི་ལམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་
ཐལ། ཡུམ་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱད་པར། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་
ཐོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་
ཡིན། ཞེས་བས་སོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ། དངོས་བཏགས་
སྤྱིའི་མིང་ཡིན་པས་དེས་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་སྦོབ་ལམ་ནི། ཡུམ་བཏགས་པ་བར་ཕྱོགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་
བས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦོབ་ལམ་ཡུམ་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་སེམས་ཅམ་
གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་སྟོག་ལ་སྤྱི་ཡི་རྫོད་ཅིག་འོ་ན། ཕྱོགས་

སྒྲིང་སེམས་ཙམ་པས་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། བྱིད་ལའང་
ཤུ་ཉི་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཐོང་སྒྲོམ་ཡུམ་མཆན་ཉིད་པ།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །

བཤད་སྒྲུབ་ལས། བསེ་རུ་ཉ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བྱུག་མིང་ཡང་
མེད། །བཙུག་མུན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་བྱིན། །བྱུག་གི་སྒྲི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །ཞེས་
ཉན་རང་ལ་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་དབུ་མ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་ཆོས་
བཤེས་ལ་སོགས་པས་ལམ་དང་གཞུང་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དང་འགའ་
ལོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་ཀྱི་ཡིན་པས་འགོག་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
མཐོང་སྒྲོམ་ཡུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་ཀྱི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆན་ཉིད་པར་སྟོགས་སྒྲིང་གིས་
བཤད། བཏགས་པ་བར་ཤུ་ཉི་ལས་བཤད། མཐོང་སྒྲོམ་མཆན་ཉིད་པར་ཤུ་ཉི་ལས་
བཤད། བཏགས་པ་བར་དབྱིག་གཉེན་དང་། སྟོགས་སྒྲིང་གིས་བཤད་པས་སོ། །དེ་
དག་གིས་བཤད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ཀྱི་མི་འགྱུར་ན། དེར་བྱིད་ལའང་མཚུངས་
སོ། །ཡང་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་ཙན། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་ཐལ། ཡུམ་དངོས་མིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ་རྒྱུད་ཆུ་མར། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་
པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྟོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་
ཕྱིར། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པས་

སོ། །མདོ་ལས། བདག་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་མོ། །ཤེས་རབ་ནི་འདི་ལོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུའོ་སྦྱུ་མ་ན། ཤེས་རབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ནི། མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སློབ་ལམ་ན་ཡུམ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། འབྲུམ་རྟེན་ལས།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། བྱེད་
ལའང་གཞོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མེད་པར་མ་བཤད་དེ། དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུམ་རྟེན་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་
ཤེས་རབ་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་བཅོས་རྣམས་ནི། བན་ཚུན་ནང་འགལ་བ་མང་པོ་
དང་ལྗན་ལ། ལུང་རྣམས་ནི། དགོངས་པ་ཅན་མང་བས་གང་འཆད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་
ཀྱི་དོན་བཞིན་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཡང་སྒྲུབ་སྤྱིང་པོས་ཁྱུས་པ་ལས། མོས་བ་སྤྱོད་
པའི་སའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་
སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། བྱེད་ཆོས་སྐྱུ་མཆན་ཉིད་པ་སློབ་ལམ་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ།
སྐྱུ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱུ་ཐོབ་དང་། ཞེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །དེ་ནི་རྩེས་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེ་ན། འདིར་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་
སློབ་ལམ་ན་ཡུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་

དགོངས་སོ། །སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་མཆོན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་
གསལ་བར་བཤད་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཏི་མ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཡུམ་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ། དགོས་པ་བསྟན་
བཅོས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གྱིས་བར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སམ། ཡིད་རབ་
ཏུ་དང་བས་ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི། མཆོག་ཏུ་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཉིད་པ་བཅུ་ཉེན།

རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་བྱེད་དོ། །གང་ན། ཡུམ་དེའི་རྒྱལ་མཁ་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་ཆོག་དང་དོན་དག་
གོ། །བཤད་བྱའི་དོན་བརྗོད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུམ་རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་དོན་བྱེ་
བས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དུ་འཁྱུར་བར་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་བཤད་
པར་ཁས་སྐྱབས་པའོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་དུ་ཁྱུར་ཐོན་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་
དེ། སྒྲེས་པའམ་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་མ་ཅན་དུ་ཁྱུར་ན་དགའ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལྟར།
འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དབང་གིས་ཡུམ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་
སྒྲོན་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབས་ཀའི་བྱེ་མ་སྐྱེ་གི་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བས་
དོན་གསལ་བར་བསྟན་པས་དེ་དག་གིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
སྐྱབས་ཀའི་བྱེ་མ་སེལ་བས་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་བྱེ་མ་སེལ་བ་རྒྱལ་གྱི་འང་
རྒྱལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས། སྐྱབས་ཀ་དན་པའི་བྱེ་མ་སེལ་བས་ན། འདི་
ནི། དབུ་མའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ངག་སྒྲོས་པས་དམ་པ་རྣམས་དམ་བཅས་

བའི་ཁུར་མི་འདོར་བས་ཁ་ལོག་ཏུ་ལུས་རྩུང་བས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་དོན་བརྟེན་བ་ཅན་རྣམས་སྟོག་ཕྱིར་ཡང་། །རང་གི་བྱས་པ་
སྟོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །སྤྱི་ལུ་དམ་པ་ཁུར་སྟེ་ཁུར་བ་དག། ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་
འདོར་མི་བྱེད། །ཅིས་སོ། །

གསུམ་པ་། །དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ། །ེལ།

ལུས་དེའི་རྒྱན་བསྐྱེད་བཅོས་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུང་བྱས་པ་ནི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ། དེའི་
བརྗོད་བྱ་ལུས་ཐམས་ཅད་ནི། དོན་གྱི་བརྗོད་བྱའོ། །རྒྱན་དེ་ལ་ཁྲུན་ཀའི་བྱི་མ་སྤངས་
ཏེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་ཀྱུན་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱུང་བ་ནི། དགོས་པའོ། །ཐོས་བསམ་
སྟོམ་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ནི། དགོས་པའི་དགོས་པའོ། །རྫོང་
བྱེད་བསྐྱེད་བཅོས་རྒྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་སྟེ།
འཁྱུགས་བསྐྱེད་འོ། །འདི་ནི། ཤེར་འབྲུང་སྟོང་གོས་གྱི་ལུགས་སོ། །ཆོས་བཤེས་དེ་ལས་
གཞན་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ། རྒྱན་དུ་བྱུང་བ་ཉིང་
དགོས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་། །སྤྱི་ལུ་བརྒྱུད་བས་རི་ལྟར་བྱེ་ཆུ་ལ། །ེལ་བཞེ་སྟེ།

ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་། ཁོལ་སྤྱེ་དང་། བཅུན་པ་ཁོལ་སྤྱེ་བྱེ་
ཆུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་བཤད་མཛད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་གི་ན། ལུས་གྱི་དོན་མ་
ལུས་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། མཛོད་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །གང་
གིས་ན། འཕགས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོགས་མེད་
གྱི་ལོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསེར་སྤྱིང་པས་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་གནས་

སོ་སོར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཆགས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྟེ། ལྷག་པར་ཆགས་
 པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེས་སོ། །ཆགས་པ་ནི། སྤྲོད་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ།
 འདོགས་པའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་བར་འདྲ་བས་སོ། །རི་ལྷར་ཕྱག་རོན་རང་གི་
 བྱ་མཆོག་བྱམས། །རང་གི་བྱ་དེ་ཉི་ལར་འཁྱུད་ནས་འདུག །དེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་
 འགལ་བ་ལྟར། །བརྟེན་བཅས་ལུས་ཅན་བྱ་ལའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོན་གྱིང་།
 འཕགས་པར་གསུངས་པས་གཞོན་དོ། །

ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་ཆགས་མེད་མཛད་ཟེར་ཏེ། ཀྱན་ཏུ་
 ལྷ་རིང་པོ་ཡིན་པས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ཏུ་ཞེས་འདོད་པ་ནི།
 མཆོམས་སྦྱོར་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དགག་པའི་ཨ་ཐུང་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་ལ་
 ཆགས་པས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་བྱི་མོ་ལ་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་མཛད་
 པའོ། །སྦྱོབ་པ་ནི། རང་གིས་གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་དུལ་
 ལས་སྦྱོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲུལ་ལས། སྦྱོབ་པ་ཉིད་
 གཟིགས་ལམ་གསུང་བ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་
 པས་མི་སྦྱབ་པས་མི་བཟ། སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་སྦྱབས་སུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་ལ།
 བརྒྱད་པ་སོགས་མིན་པར་ཐོགས་མེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་དུ་ཡུམ་གྱི་བརྗོད་
 བྱ་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་སྟེས་པ་བསལ་བ་དང་། རྣོས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་བསྟན་
 པ་སྟེལ་བ་དང་། རང་ལ་ཡུམ་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ཆོས་ལུ་
 ལྷའི་ན་བའི་མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པས་གསན་ནས་ཤེགས་པར་བསམ་ཞིང་བསྐྱོམས་

བ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གཞུང་ནི། དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཞེས་བྲ་བ་སྐྱབས་བརྒྱད་དུ་མ་བྱེ་
ཞིང་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བར་བཀོལ་རྟེ། རོགས་མེད་ས་འོད་བྱེད་བ་བརྟེས་ཀྱང་།
དབྱིག་གཉེན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་ནོ། །དཀོན་བཅེག་ལས།
སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཕྱི་མཐའི་བར་དུ་གནས་བར་བགྱི། །ཞེས་བ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ། རྣམ་བར་བཀོལ་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ན། བསྐྱོན་བཅོས་ཆེན་
པོ་ལོ། །གང་གིས་ན། སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་བརྟེན་ཏར་གྱུར་ཅིང་འབྲུམ་སྟེ་དགྲ་བཅུ་ཅད་གྲ་
ཐུགས་ལ་མངའ་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་བ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བའི་
དོན་མངོན་མཐོངས་ལེགས་རྫོགས་བར་བྱེད་བ་དབྱིག་། །གང་དག་བསྐྱོན་བར་མི་འོས་
བ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསང་བྱེད་ཅིང་། །བསྐྱབ་ལས་ཉམས་ལ་སྤང་བ་
དང་། །སྤྱན་སྲུམ་ཆོགས་བ་བསྐྱགས་བ་ཉིད། །གདམས་དག་སྦྱིན་བར་བྱེད་བ་
དང་། །བདུད་རྣམས་སྦྱོན་བར་བྱེད་བ་སྟེ། །ལས་ལྷ་དག་གིས་རྒྱལ་སྤས་
རྣམས། །སེམས་ཅན་རྩ་ལག་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ལྟར་པན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་
བའི་གཉེན་གྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རང་གི་ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་ལ་མོས་ཤིང་ཞེན་བ་
གཙོར་བྱས་བས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་དོན་དུ་སྤང་བ་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཡོད་
དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བས་
སོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་རྟེ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ནི།
ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་བྱུང་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དབང་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པ། ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་
པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ནི། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སམ། བདག་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་སོ། །ཡང་ན་དོན་མེད་
ཀྱང་དེ་ཉིད་དོན་དུ་སྤང་བ་ནི། ཀུན་བཏགས་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སམ་དོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དེ་གཏན་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་
གྲུབ་སོ། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་གཉིས་དང་བྲལ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཀུན་བཏགས་
ནི། ཤེས་བྱ་འབྲུལ་པའི་རྟེན། གཞན་དབང་ནི། སྤང་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་
སྟོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ནི། རི་བཙས་རི་མེད་དུ་སྤང་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་
གཉིས་བྲལ་འབྲུལ་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་དང་གང་ཞིག་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །བརྗོད་པར་བྱ་མ་
ཡིན་ཞིང་སྟོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་རི་མེད་
འདོད་གང་རྣམ་པར་སྤང་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་གསེར་དང་ཚུ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་རྣམ་དག་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་གཞན་དབང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། ཡོད་དོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སམ་དོན་
ནི། མེད་དོ། །གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའང་མིན། སྤང་ཉིད་མེད་པའང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་པའང་མིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཉིས་སྤང་དེ་ལ་ཡོད། །དེ་ཡི་དངོས་སོ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་
ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དེ་ལ་ཡོད་པ་མེད་

མ་ཡིན། །མེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི། །ཡོད་མེད་
ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི།
གཞན་དབང་ནི། །ཤིང་དང་བོང་བ་དང་སྤགས་ལྟ་བུ། །ཀུན་བཏགས་ནི། །རྟ་སྐྱང་སོགས་
སྤྱ་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི། །ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་སྐྱང་ལ་སོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཀུན་རྟོག་བརྗོད། །སྐྱུ་མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སྤྱ་འབྲུལ་པར་
བརྗོད། །རི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཟུགས་ནི། །གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བཤད་པ་ནི། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་
ལས། །ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས། །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤྱད་བ་
སོགས་སྤྱ་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས། །དོན་དུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི། །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་གཞན་དབང་། །གཟུགས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པས་ན། །གཟུགས་ནི། །གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེའང་གཟུགས་མ་ལགས། །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་གཟུགས་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མི་རྒྱུར་བའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གྲུད་ནའང་གཟུགས་མ་
མཆིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བརྗོད་པ་ན།

གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་བརྗོད་པ་ན། སྒྲོང་བ་
ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་པར་བྱེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བསྐྱེད་བཅོས་ཆེན་
པོའོ། །གང་གིས་ན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་བས་འཕགས་པའི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པ། མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན། རོན་ལྷན་གྱི་མིང་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་ངོ་། །རྗེ་ལྟར་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
པའི་དབུ་མར་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རོན་གནས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་དབུ་
མར་ངོ་། །སྤར་བྱས་ཟིན་པས་མཆོག་མོད་ཅེ་ན། དབྱིག་གཉེན་དེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་
བ་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་བྱི་ནང་གི་སྤྱ་སྟེགས་པ་མཐའ་དག་
གི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བྱས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རྣམ་པ་འདད་བྱས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བསྐྱེད་བཅོས་ཆེན་པོའི་
ཕོ་། །གང་གིས་ན། བཅུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། དད་པའི་ས་ནི།
ཆོགས་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པ་དེའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིས་
སོ། །དུས་ནི། འཕགས་པས་འགྲེལ་བ་བྱས་པ་དེའི་ཕོག་ཏུའོ། །རྗེ་ལྟར་ན། བྱུང་མཐའ་
རབ་འབྱུངས་ལ་མ་འདྲིས་པའམ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་
མཐའ་དག་མ་རྟེན་པར་རང་དང་རྗེས་མ་བྱུན་ཏེ། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་མ་
ཡིན་པར་རང་གི་ཤེས་རབ་སྟེལ་བའི་རོན་དུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི། དགོས་འབྲེལ། སེམས་
བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས། སྤྱི་ཅེའི་མཐར་སྟག་འགོ། དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས། རྩས་
འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་མ་རྟེན་པར་ཉི་ཁྲི་ལེ་མང་དང་མ་བྱུན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་༼དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁེངས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ༽ལ་གསུམ།

བདག་ཉིད་གཟེངས་བསྟོད་པ། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁེངས་
བསྐྱེད་ཉེ་འདྲུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་ཅེས་བྲང་། །གང་ན། བསྟན་
བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ནམ་ཡུམ་གྱི་ཆོག་དང་དོན་མཐའ་དག་འདིའོ། །གང་ལས་ན།
སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་གྲོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་
ཁེངས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་རང་གི་སྒྲོའི་མཐུ་ལས་
ཀྱང་རོ། །རི་ལྟར་ན། བྱམས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རོ། །རྟེན་པ་རོ་མཚར་
བར་བསྟན་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་ཉེ། གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཐོགས་མེད་དང་
བཅས་པ། དབྱིག་གཉེན་དང་བཅུན་པས་ཡུམ་གྱི་དོན་མཐོགས་ཤིང་མ་རྟེན་པའི་དོན།
བདག་གིས་ཆང་བར་ཤེས་ཤིང་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། འཕགས་པ་དང་། མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་རྒྱས་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བར་རིགས་ཞེས་བྲང་། །གང་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་མང་
པོར་བསོད་ནམས་མ་བསགས་ན། མཚན་ཅམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཟུང་
མའི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། ཡུན་རིང་པོར་འབད་པས་
བསྐྱེད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟེན་པ་
ནིའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། ཡུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱས་པ་
ཤེས་པའི་མཚོད་པ་བྱ་བར་རིགས་ལ། མཚོད་པའི་མཚོག་ཀྱང་འདིའི་དོན་འབྲེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིས། ཤེས་བྱིན་དཔལ་མཚོག་དང་པོ་ལས། ཤེས་བྱིན་འདི་བ་དང་། སྒོག་པ་

དང་། ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་།
སྒྲོམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་ལོ། །ཞེས་
སོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཆེད་ན། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པས་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པས་ཆེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛད་ཅེ་ན། རང་གི་འབད་
པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འབྲང་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱ་བའམ་ལྷས་
ཆར་པ་བ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ང་རྒྱལ་ལམ་སྤྲུལ་དོག་གི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། ལུས་
འདིའི་དོན་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟེ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། སེང་བཟང་བདག་གི་ནི་སྟོའི་སྟོང་
ལུལ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་རང་གཞན་
ལ་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་པན་གདགས་པར་འདོད་པས། དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་
སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་སྐབས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་
འབྲེད་པ་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འབྲེད་པར་སྟོ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བསྟན་
པས། གདུལ་བྱ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁེངས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་དང་
ལྷན་པས་བསྟན་བཅོས་འབྲེད་པར་སྟོ་བ་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀྱི་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། །ལ།

སྟེ་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

སྟེ་དོན་ནི།

བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་བརྒྱད་པ་དབྱིག་གཉེན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས།
མདོ་དོན་སྟོ་བ་དག་གིས་ནི། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཆོག་དོན་

བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བཀའ་ལན་བཅས་པས་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
དང་། དགོས་པ་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཤེས་ནས་ཉན་པ་དང་
འཛིན་པ་ལ་འབད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དགོས་འགྲེལ་གྱིས་དགོས་དོན་བསྟན་
ནོ། །དགོས་དོན་དེ་ཡང་བསྟུས་དོན་ལས་རྟགས་པས་བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམས་གཞག་
བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་དོན་ལས་རྟགས་པས་མིང་གི་རྣམས་གངས་དང་དོན་དང་ལྡན་
པའི་མིང་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་བསྟན་
ནོ། །

ཆོག་གི་གོ་རིམ་མི་གསལ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱར་བ་ལས་ཤེས་པས་ཤུགས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཆོག་
སྐབས་དང་པོ་ལ་སོ་རྒྱག །གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་བཞི། བཞི་པ་ལ་སོ་
ལྔ། ལྔ་པ་ལ་ཉེར་བདུན། རྒྱག་པ་ལ་གཅིག །བདུན་པ་ལ་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ།
བར་པ་ལ་གཅིག །བསྟུས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་སྟོས་སོ། །ཞེས་
ཆོས་བཤེས་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། སྒྲ་བྲི་མི་འགལ་བ་ནི། བཀའ་ལན་
ལས་ཤེས་པས། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་བྲིར། །ཞེས་སོགས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། འགའ་
ཞིག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་དམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོག་ལ་གཞན་གཞུག་ཅིང་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་མཆོད་

བརྗོད་སྒྲོས་སོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་པ་དང་ནི་
འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་པོ་ནི་གྲུས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་
འབྲུག་དེ་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལས། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལས། །གོ་རིམ་རིགས་པ་
སྤྱི་བྱེད་ག། །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ཡན་ལག་གི་དོན། ་ལ་གསུམ་སྟེ།

རང་ཉིད་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚད་བརྗོད་བཤད།

བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ་བཤད།
འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས།

ཟླ་འབྲེལ་གྱི་མཆ་མས་ཐུང་ནི།

བྱག་འཆ་ལ་ཞེས་པ་གཞིའོ། །གང་ལ་ན། འབགས་བཞིའི་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་
ལའོ། །རི་ལྷར་ན། སྤངས་རྟོག་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་
བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་སོ། །དུས་ནི། དེ་ཞིག་སྟེ། རི་སྟོན་དུ་བསྟན་
བཅོས་རྩོམ་པའི་དང་པོར་རོ། །གང་གིས་ན། སོ་སྟེའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་
འབགས་པ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་བསྟོམས་པས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱབས་
ཤིང་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱམས་པ་དང་ལྷན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྷར་བཅེ་བའི་བྱམས་པས་སོ། །དགོས་པ་
ཅིའི་དོན་དུ་ན། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་

རབ་ཏུ་སྟོན་པས་དམ་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། དམ་
པས་བྱས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། དྲང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དང་ཞེས་བྲང་
ངོ། །གང་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ། །གང་ལ་ན། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པས་
བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་གསུམ་མཁུ། སྤྱིབ་
པ་གཉིས་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་
བཞིན་སྐྱེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་དེ་རྣམས། །གང་ཡང་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ཆོས་
བཅོམ། །དེ་འདྲིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། ལྷ་གཞི། སྐལ་བ་སྟེ། དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྡན་
པས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དབང་སྤྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་
གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙུན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། །དུག་སོ་རྣམས་ལ་
སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །འདས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། བཀས་བཅད་
གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཡུམ་ནི། མོ་རྟགས་ཏེ། སྤྱི་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་གྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཐར་ཐུག་པས་སྤུལ་དུ་དབྱུང་
དུ་མེད་ཅིང་། བྲངས་དང་ཆོད་གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཆོ་ལྷ་སུ་
ལའོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན། མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཡུམ་ལ་
ཐོས་སོགས་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། རབ་ཏུ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་མི་
འཕྲོག་པའི་ཆེན་པོའོ། །དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཆོད་བརྗོད་གྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེས་
པར་གཟུང་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཤེས་ཕྱིན་དང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་

རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་ལོ། །རི་ལྷ་ར་ན། མངོན་མཐོ་དང་དེས་པར་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ། ཐོག་མའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །གང་གིས་ན། བུམས་པ་རང་
གི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་བསྟན་མི་ཁུས་པ་རྟོག་
པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་སོ། །ནས་ནི། རྒྱ་མཚན་
དེའི་ཕྱིར་མཚོད་བརྗོད་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

ཆ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ལ།

བསྟོད་པ་དང་། བྱག་འཆོལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་
བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་ཏེ་འཕགས་བཞེད་ཡུལ་དུ་
བསྟན་པས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་
སྟོན་ས་དང་། ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་དང་།
རྣམ་མཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁྱིད་པར་མཛད་པའི་དོན། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འབྲས་བྱ་གང་དུ་ཁྱིད་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཉན་ཐོས། པས་མ་པ་ཞི་བ་ཆོལ་བ། རྣམས་གྱིས་
མཚོན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
དབང་རྒྱལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོའང་སྤྱོད་བཅས་སུ་ཆོས་ཉན་ཅིང་ཐོས་པ་གཞན་ལ་
སྟོག་པས་ཐོས་སྟོག་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲེ་སྟོད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་ཁོ་ལ་སྤྱོད་
ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དང་ཐེག་པ་ལ་བྱུང་པར་བྱང་ཐད་ལས་མེད་པས་གདུལ་བྱ་
ལ་ལུས་གྱིས་ཆོས་སྟོག་པའི་རང་རྒྱལ་ཡང་བསྟོད། །གཉིས་པ་ནི། ཆོ་ཕྱི་མའི་བྱང་པོ་

སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ཀྱང་། སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཆེ་འདིའི་ཕུང་པོ་མ་སྤངས་པ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་འདས་ཏེ། ལོ་ཀ་ན་འང་ཟད་
 དུ་ཉེ་བའི་དངོས་པོ་ཐ་མ་ལ་ལྷག་མ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་
 ལས། མ་འགག་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་སྟུ། ཆོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་
 པར་གྲོལ། །མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཆེད་དུས་བྱས་པ་ན།
 སྤྲ་མའི་འབྲས་བུ་དུམ་ཁའང་སྤངས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལྷག་མེད་གྱི་
 ཕུང་འདས་ཏེ། སྤྲ་མ་ལས། གང་ན་ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་འགག། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་
 དང་། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་པ། །ཞེས་
 སོ། །ཞི་བ་དེ་གཉིས་རང་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཆོལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམས་ནི། མང་ཆོག་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་བཞི་
 ཉེ། ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་གྱི་དང་། སྤྱལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། རེས་པའི་ཉན་
 ཐོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་ལ་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་བུ་མ་སྤྱན་པར་
 གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་སུ་
 སྤྱལ་པའི་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཉན་ཐོས་
 བཅགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ། ཆོས་སྒྲོག་པར་འབྲུ་བས་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་
 དཀར་ལས། [འོད་སྤང་གིས་.....] མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་
 དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྤྱི་ཡང་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་བས་
 བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ། ལྷོ་དམན་བྱང་བའི་དོན་ཏེ།
 [སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་.....] མདོ་ལས། ཐེག་པ་ལྷན་པས་པོ་ཆེས་ནི་སྤྱག་འགྱུར་

ཞིང་། །འདི་ན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་མོས་རིག་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་
དག་ཉན་ཐོས་གྱུ་ར། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་པར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཏུ་
སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་ཞིང་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཟེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་
བཤོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་
བཤོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྲིད་པ་དག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་
གྲིས་མི་བྲལ་བསྐྱར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྷན། །གཅིག་ནི་སྟོན་ལམ་དབང་
གིས་ན། །སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱེད། །གཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །ལྷན་ཕྱིར་
སྐྱལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱབ། །དེ་གཉིས་ཡང་དག་ཡང་ཏུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱང་ཏུ་འགྱུར་
ལྷན་པས། །སྲ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་སྤལ་བ་ཡིན་པར་
འདོད། །དོན་བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྐྱལ་དོན་
གཉིར། །བསམ་གཏན་དོན་བརྩོན་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། ད་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ཀྱང་ཕྱིས་ལམ་དེ་བོར་ནས་
སངས་རྒྱས་སམ་རང་རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སོ་སྐྱེ་དང་། །འཕགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ། རྫོང་ཅེ་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་དང་། །བཟོད་འབྲིང་ལ་གནས་པ་རང་རྒྱལ་
ཏུ་འགྱུར་བ་གཉིས་སོ། །མཛོད་དུ། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་ལྷོག་ནས་ནི། །སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་ནི། ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་
སམ་རང་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། །བྲལ་བ་གཉིས་

སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་སྟེ། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འདོད་པར་
སྐྱེ་བ་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་དགུ་སྤངས་ཀྱང་སྐྱུལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་
བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བར་བསྐྱར་བས་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་སྐྱེ་བ་
དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའང་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་བས་བསྐླལ་བ་མང་པོས་
འཆང་རྒྱ་བ་བྱལ་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་དང་། རང་དོན་སྤང་འདས་འདོད་པ་མང་དུ་གོམས་
བས་སོ། །

བདེན་པ་མཐོང་པར་འདོད་པས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་དོན་མ་
བྱས་པ་ནི། ཞིང་སྟོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱུལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་ལ་བཙོན་
ཞིང་སྐྱུལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔལ་སྤང་
གི་མདོར། ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་ནི་སངས་
རྒྱས་སུ་འདྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་བྱས་ནས་མཐར་དག་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གནས་
སྐབས་རིགས་ངེས་པ་ལ་དགོངས་གྱི། མཐར་ཐུག་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་མི་སྲིད་
དོ། །མདོར་ན་ཉན་རང་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཁྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱན་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་
ཐམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཀྱན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དེ།
མཁུན་གསུམ་ལ་འདི་སྐྱར་བའི་ཉིད་རྣམས་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི། ངེས་གཟུང་མིན་
ནོ། །འོག་མ་ལའང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷག་

བཅས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷག་མེད་དུ་ཁྱིད་དེ། རོབ་བར་མཛད་པ་གང་
ཡིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ཉེར་ཞིར་ཁྱིད་པ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་
བུའི་ཐ་སྦྱད་བྱར་བྱང་སྟེ། རོན་གཞན་ཀྱན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་
པའི་བྱིར། ཉགས་སྒྱུབ་སྟེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། རང་ལ་
བདག་དང་བྱི་རོལ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྷོག། ་དེ་ལོག་ན། ཆགས་སྤང་སྤོངས་
གསུམ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ལྷོག། ་དེ་ལོག་ན།
འབྲས་བུ་དུམ་ཁའང་ལྷོག་གོ། ་རྟོག་ལས། ཉག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་བདག་མེད་རྗེས་མེད་
ཅིང་། བྱེད་པོ་རང་དབང་མེད་པར་རྣམ་བཤམས་ནས། ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་
གང་སྟོམ་པ། ་དེ་དག་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། ་ཞེས་སོ། ་ལྷོག་པ་ནི།
བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ན། རང་ལ་བདག་དང་བྱི་ལ་བདག་གིར་ཆགས་པ་སྦྱེ་ལ། ་དེ་
ལས་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་སྦྱེ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་འདུ་
ཤེས། ་བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། ་འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་
ལས། ་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ་ཞེས་སོ། ་དེ་ལས་འཁོར་བར་འཕེན་
པའི་ལས་གསོག་ཅིང་། ་དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་སྟེ། རྟོག་ལས། གང་
དང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གསོག་ལ་ཆགས། ་ཐེར་ཐུག་ཉག་པ་བདག་བརྟན་དངོས་
པོར་ལྷ། ་དེ་དག་གི་ནི་སྦྱེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད། ་དེ་དག་ངན་སོང་ས་ལ་ཤིན་ཏུ་
འབབ། ་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དག་བཅོམ་པ་ལྷག་བཅས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་ན། རྒྱ་མེད་དུ་

འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་བྲལ་བས་སོ། །མེད་ན། ལྷག་བཅས་དང་འགལ་སོ། །ཞེ་
ན། སྤྱི་མཐོང་གི་ཀུན་འབྱུང་གི་འབྲས་བྱ་དུམ་ཁ་ཡོད་པས་ལྷག་བཅས་སྤྱི་འཐད་ལ། ལས་ཀྱི་
ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འགྲུར་རོ། །ཡང་ལྷག་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་དམ་
མེད། ཡོད་ན། འདུས་བྲས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཞི་བས་ལྷག་མེད་དུ་འགལ་སོ། །མེད་ན།
ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་པས་སྦྱོར་བ་བྱི་མ་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་
སྤངས། སྤྱི་མཐོང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཟད་པས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ལ། དེའང་
འགལ་ཞིག་གཉེན་པོས་བཅོམ་ཞིང་། འགལ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཆང་བས་འགག་པར་འདོད་དེ།
རི་སྐད་དུ། ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་བསིལ་བར་འགྲུར། །འདུ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདུ་བྱེད་
ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུབ་གྲུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་དུམ་ཁ་ཐལ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཡོད་ཅིང་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྤང་འདས་མཆོན་ཉིད་
པ་མེད་དེ། རྒྱུད་སྤང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །སྤང་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་
སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དཔལ་
ཐེང་མེད་གཤིས་སྤྱུས། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འང་འཛིགས་པ་མཆིས་ཏེ། གང་གིས་
འཛིགས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྟར་འདས་
ཉིད་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཟད་པ་མ་ཆིས་ཤིང་དེ་རྣམས་ལ་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་པོ་མཆིས་ལ། གང་མ་སྤངས་ན། །སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་དང་རིང་དུ་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་
བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་དེ། དགོངས་གཞི། རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་མེད་པ་

ལ་དགོངས། དགོས་ལ། སྒྲོ་དམན་བར་བའི་དོན་ཡིན། གཞོད་བྱེད། རིག་པ་རྒྱན་ཆད་
བ་མེད་ཅིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་པར་མཛད་པའི་དོན། དེའི་འབྲུག་ལ། དེ་ལ་རྩོད་
བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས། ཐབས་གང་ལས། དོན་གང་སྒྲིབ་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་སྟེ། ཐབས་མཁས་པས་དུས་རྟག་རྟ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཕར་བྱིན་བྱག་གམ།
བསྐྱབ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མ་འོངས་པའི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་སྒྲིབ་པས་ན། ལོ་ཀའི་པ་
མ་སོགས་དང་རང་ལ་རང་ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་བསམ་པ་དམན་ལ། ཆེ་འདིར་ཕན་
པ་རྒྱུ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཞན་པའི་སྒོ་ནས་བྱམས་ཤིང་ཕན་པ་བས་ཆེར་ཕན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
རི་ལྟར་རྒྱལ་སྤངས་ཕན་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སློན་བྱེད་གནས་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས། །བྱ་དང་གཉེན་པ་རྣམས་
ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་བཅེ་བདག་བདེ་དང་ཕན་བྱིར་སྒྲུབ། །སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་འདོད་དེ་ལྟར་ནི། །སྟེ་པོ་བདག་ལའང་བྱམས་པར་མི་འདོད་
ན། །རབ་སྤྱག་སྟེ་པོ་གཞན་བཞེན་སྒོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །རྣམས་ནི། མང་ཆོག་སྟེ།
ཆོགས་སྒྲུབ་བ་མོས་པ་དང་ལྡན་ལ། ས་དང་པོ་བ་ལྷག་བསམ་དག་ལ། ས་གཉིས་པ་
ནས་བྱག་པའི་བར་མཆན་མ་ལ་སྒྲོད་ལ། ས་བདུན་པ་བ་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སྒྲོད་ལ།
དེ་ཡན་ཆད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་སྒྲོད་པའི་བྱང་སེམས་ཏེ། ལྷ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་མོས་དང་ལྡན་པ་དང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་
གཞན། །མཆན་མ་དང་ནི་མཆན་མེད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་སྒྲོད་ལ། །ལྷ་པོ་

འདི་དག་ས་ཀྱན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཤེས་པ་སྟིང་ཇེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
འཛིག་པ་ལ་བརྟེན་པའམ། འཛིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིག་པས་ལོ་ཀ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་
པན་པའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་དང་
བརྒྱད་པའི་སྟོན་ས་སྐབ་ཅིང་ཇོགས་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱིས་ལོ་ཀའི་དོན་སྐབ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་གྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལམ་ཤེས་ཡོད་མེད་གྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ན། བསྟན་རུས་ལ། སྟིང་ཇེ་སོགས་ཡོད་ན་བསྟན་
འདོད་པས། ལམ་བསྟན་པས་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཇེས་འགྲོ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྐབ་
གྱིས། [བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།] རང་ལ་ངེས་པ་གཞན་དག་ལ། [ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཏུ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ནི། མཁས་ཀླམས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །ཁྲོག་པའང་ཡོད་དེ། རང་གིས་ལམ་མ་ཤེས་ན། བསྟན་མི་རུས་ལ། སྟིང་ཇེ་
སོགས་མེད་ན། བསྟན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། [སྟེང་འགྲེལ་དུ་སྟོན་དཔོན་
གྱིས་ལུང་དངས་པ་ཟེར་བ་བྱུག་དཔེ་ལ་འདུག་] རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཇེས་འབྲངས་ནས། [རི་
ཅམ་ཞིག་ནི་དཔག་པར་རུས། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྟོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་ནི་
དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཁོ་ནས་ལོ་ཀའི་དོན་སྐབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་
ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་སྐབ་པས་སོ། །ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་ལོ་ཀའི་དོན་སྐབ་

བྱེད་མཁུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱི། ལོ་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་
ཐམས་ཅད་ལམ་ཤེས་ཁོ་ནར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུང་ཞིང་སྟོན་པའི་དོན། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་ཚུང་
པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་གང་ལས། གང་ཟག་གང་གིས། འབྲས་བྱ་གང་
གསུངས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་
སོ། །གང་སྤྱི་རྣམ་མཁུན་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཁུན་པ་གཉིས་ལ་བསྟོད་ཟིན་པའི་ལྷག་མར་གྱུར་པས་
རྣམ་མཁུན་ལ་གོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱི་དགེ་འདུན་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་
འཁྱུགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་ལ་གོ་སྟེ། འོངས་སོ་ཞེས་པས་སྤྱི་བྱ་ལ་གོ་བ་བཞིན་
ནོ། །འཁྱེས་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དང་། དོན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་གྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོ། །ཁྱད་
པར་གྱུབ་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་པས་གོ་སྟེ། ལག་ལྡན་ལས་སྤང་བོ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཞི་གྱུབ་ཅིང་སྤང་བྱ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ཡོན་ཏན་
ཆད་མེད་པ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར། ལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ། །དཔེ་
འགོད་ཇི་སྟེད་བྱེད་པ་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་མི་འཆོལ་ཏེ། །དེ་དག་རྒྱལ་ལ་སྤྱར་བ་
འདེབས། །འདི་ལ་དཔེ་གཅིག་ཡང་དག་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བསྟན་པ་
ལགས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་མ་སྟན། །གང་ནའང་དེ་ཡི་ཆད་མ་མཆིས། །ནམ་
མཁའ་འདིར་ནི་རི་ཅམ་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
རྣམ་གྲོལ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་དེ་ཅམ། །ནམ་མཁའི་ཆད་ནི་རི་ཅམ་

བར། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་སྟེ། །ལོ་ཀ་མགོན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་
ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་པ་ལགས། །ནམ་མཁས་ཇི་སྟེད་ཁྲབ་གྱུར་
པ། །སྤྱི་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཁྲབ་པ་ལགས། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་། འོད་དང་། གསུང་དང་།
ཐུགས་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱི་རྣམས་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ངམ། སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱུན་དང་ལྡན་པ་
ཡུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་ཆོགས་པ་འདི་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམ་བར་
རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ལ་བསྟོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུང་
བ་ཆོས་ཙན། རྣམ་མཁེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་རྣམ་མཁེན་ཡོད་མེད་གྱི་
ཇེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། མ་ལུས་པ་མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཇེ་
ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ན། བསྐྱོར་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཐོབ་ནས་
ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞེས་སོ། །དེ་མེད་ན། འདབ་གཤོག་མེད་པའི་བྱ་འཕྱར་མི་
བྱས་པ་ལྟར་བསྐྱོར་མི་བྱས་སོ། །མདོ་ལས། རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཐོབ་པར་མ་བགྱིས་པར་
ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་མཁེན་ཉིད་རྒྱུར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་ལ་སོགས་དང་།
གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རྣམ་མཁེན་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
གྱི། གཞན་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་གྱི་དོན་དང་། དེའི་འཕྲང་བ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་ཆོགས་ཏེ། དགོ་འདུན་ནི། ལོ་ཀའི་ཁྲ་མ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ནི། ཁྲ་མ་དམ་པ་ཡིན་རོ། །དེ་དག་གི་འང་ཁྲ་མར་གྱུར་པའི་ཡུམ། ཁྲ་མའི་

མ་མར་གྲུང་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། བཅས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པའི་
དོན་ཏེ། དེས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འད་ཡུམ་དུ་བསྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་དང་། གསོ་བྱེད་དང་། བན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་
སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁའ་མཁུ་གསུམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་བསྐྱེད་ན། བཞེད་
དོན་གསུམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་མཁའ་མཁུ་གསུམ་འཕགས་བཞིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆོད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྗེས་
མཐུན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོའི་ཡུམ་ཡིན་ལ།
དེའི་རྗེས་ནས་མཁའ་མཁུ་གསུམ་སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེད་པ་འཕགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁའ་སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེད་པ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེད་ཅིག་ཕྱི་མའི་ཡུམ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱུ་གསུམ་དུ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྗེས་མཐུན་པ་དོ་རྗེ་ལྷ་སྤྱིའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ནོ། །སྐྱེད་པས། གང་དག་འདས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་ཉེན་མགོན་གང་
དང་། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུང་དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུང་། །འོ་ཀ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡུམ། །ཞེས་སོ། །

འབྲུམ་རྒྱུ་ཏུ། རོ་རྗེ་ལྷ་སྤྱི་ཡམ་མཆོན་ཉིད་པར་བཤད་པའང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་གི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་
ཆེན་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
བསམ་གཏན་བདེ་བའི་མངལ་དུ་གནས་ནས། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་མ་སྟོང་རྗེས་བསྐྱེད་ས་
པས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་པའི་སྤྲས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན། ཐེག་མཆོག་ལ་
མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་

བའི་མངལ་གནས་སྟོང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་སྤུངས་བའི་རྗེས་སྐྱེས་
 སྤྲུལ་། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ས་བོན། ཡུམ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ཆོགས་
 གཉིས་མངལ། སྟོང་རྗེའི། རྒྱུན་དུ་སྐྱོང་བའི་མ་མ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་
 ལེགས་པར་གང་སྐྱེས་པ། །སེམས་དང་ཤེས་རབ་དང་ནི་ཆོགས་ལྡན་སྟོང་རྗེ་
 འདིའི། །ས་བོན་མ་དང་མངལ་གནས་མ་མ་མཚུངས་པ་མེད། །སྒོ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་
 མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལ་མོས་བའམ་དེར་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ས་བོན། གཞི་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ། ཆོགས་
 གཉིས་སམ་ཉིང་འཛིན་དམན་པ་ནི། མངལ། སྟོང་རྗེ་དམན་པ་ནི། མ་མ་སྟེ། དེ་དག་
 ལས་ཉན་རང་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ནི། འཕགས་
 བཞིའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་གསོས་ན།
 བཞེད་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་
 འཕགས་པ་བཞི་ལ་ཉར་ཞིར་བྲིད་པ་ལ་སོགས་པན་ཆེན་པོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤུཉིས། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ལ་པན་ཆེན་པོ་འདོགས་པ་དེ་ནི། ལོ་ཀ་ན་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་དང་འཕགས་བཞི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ།
 ཡུམ་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མི་གཅིག་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རྒྱ་
 འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་བཞིར་འགལ་ལོ། །གང་ནས་ཀྱང་ཡུམ་སྤྲུལ་
 སུ་བཤད་པའང་མེད་དོ། །ཞེས། དེའི་ལན་ལ་འབྲེན་རེ། རྣམ་པར་གཞག་འདོག་གི་རྒྱ་
 འབྲས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། མཆོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཆོན་བྱ་

གཉིས་མཆོན་པ་དང་། མཆོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་ལན་ནི། ཡུམ་སྲས་མཆོན་ཉིད་པ་དེ། བདག་མི་གཅིག་པར་འདོད་ཀྱང་
འཕགས་པར་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་མཐུན་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་མངོན་རྟོགས་སུ་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྡན་པས་ཞུས་པ་
ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཐབས། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་གཡོག་མིན་ནོ། །ཉི་དུ་བྱང་ཆུབ་
ཕྱོགས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཤུཅིས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་ན། སྦྱེད་པ་དང་གསོ་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུམ་དེ་ལ། གང་ཟག་བྱམས་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་
བཅོས་བརྩམ་པའི་ཕྱིར་བྲག་འཆའ་བ་སྟེ། གུས་པས་འདུད་པའོ། །བྲག་དང་འཆའ་བ་
ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་ནི། རྟོར་པའོ། །

འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

དགོས་དོན།

བསྐྱུས་དོན། ཆོག་དོན། མཆོམས་སྦྱར། བཀའ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་ལྟའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། ཐུན་མོང་གི་
མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་དང་བ་དང་། དང་བ་ལས་གྲུས་པ་
དང་། གྲུས་པ་ལས་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་བའི་རྒྱུ། དང་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་དཔེའམ་བསྐྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་
སོ། །གསུངས་པ་ནི། བཤད་པ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་དོ། །འོག་མ་ཀུན་ལ་འད་དེ་བཞིན་

དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་དོན་བརྗོད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། མཆོད་བརྗོད་གྱི་
ཆོག་མ་སྲུ་བཅད་པ་འདིས་ནིའོ། །གང་ན། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ལས་
ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་གི་ཡོན་ཏན་ན། ཡུལ་འདིའི་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་བའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། དང་བ་སྦྱེད་ཞེས་བྲང་ངོ་། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཆོག་མ་བཅད་དེ་ཐོས་
པས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སོ། །གང་ཟག་གང་ན། དེ་ཞིག་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ནས་དང་བ་སྦྱེ་བ་
དང་བའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནིའོ། །ཡུལ་ནི། ཡུལ་འདི་ལའོ། །ངོ་བོ་རི་ལྟར་ན། ཡོན་ཏན་
ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་བའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་བར་ཐོས་མ་ཐག་སྦྱེ་བས་སྦྱར་དུ། ཆོན་པོར་སྦྱེ་
བས་རབ་ཏུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །ཁྱད་
ཆོས་ལྡེལ་ས་རྒྱ་ནི། ཆོག་མ་བཅད་དེ་ཐོས་ནས་སོ། །གང་ཟག་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་
སོ། །ཀྱང་ནི། སྤྲ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཡུལ་ནི། ཡུལ་དེ་ལའོ། །ངོ་བོ་ནི། འགལ་རྒྱུན་
གྱིས་མི་འཕྲོག་པས་རབ་ཏུའོ། །

དེའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་། སྦྱབ་བྱེད་གཟུང་བ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། མཆོད་བརྗོད་གྱི་
ཆོག་མ་སྲུ་བཅད་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྤྲས་འཕགས་བཞི་སྦྱེད་རུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཡུལ་ལའོ། །གང་གིས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གིས་སོ། །རི་ལྟ་བུའི་ན། སྦྱེ་བ་
ཡོད་དོ་ཞེས། སྤྲས་གསུམ་སྦྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་མི་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའི་རིགས་པའི་
གཞོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ཡུལ་འདིའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་

གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། གཞི་བྱི་ནང་གི་ཆོས་དང་། བྱང་
ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམས་སོ། །རི་ལྷུང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལོ། །གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་གང་གིས་གྲུབ་
ཅེ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་
དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲུ་བ་དང་། སོགས་པ་རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མ་
དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་མ་ནས་
མ་སྐྱེས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་བཞི་ལས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ། རྟགས་དགོད།
དོན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་
པར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཡང་དག་པར་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་བྲུ་བ་ནི། རྩབ་བྱེད་མ་དམིགས་
པ་ལོ། །དབྱུང་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་
གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན། རྟགས་གྱི་དོན་དང་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྤང་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། མ་དབྱུང་པའི་ཆོད་མས་
གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་བདེན་དངོས་སུ་དོགས་པ་དགག་དགོས་ཤིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་དང་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ལས་ཉིས་པ་

ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
པའི་ལོག་ཤེས་དགག་ཆོས་སུ་དབྱ་མ་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲོད། །དེ་དགག་པ་ནི། སྤང་བ་དང་
ལོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྒྲུངས་དང་
རིགས་པས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྤང་བ་དང་ལོག་ཤེས་ལ་རྟགས་ཞུགས་སམ་
མ་ཞུགས། ཞུགས་ན། རྟགས་ཆོས་ཅན། བྱལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དགག་ཆོས་ལ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཞུགས་ན། རྟགས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་
ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་སུ་སྤོང་བ་གང་ཡང་ནི། །དགག་པར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ།
ཕྱི་རོལ་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དོན་དམ་དུ་བརྟགས། རང་པས་གཟུང་འཛིན་
ནམ་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་བརྟགས་པ་དེ་འགོག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་
པར་ཞེས་བྱ་སོགས་པར། །གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་ཅེས་དང་། རྣམ་
པར་རྟོག་ལ་སྤང་བ་ཡི། །གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ཡང་དག་པར། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་
གྱུར་པར། །གཞན་གྱིས་བརྟགས་གང་དེ་འགོག་གོ། །ཞེས་པས། དགག་ཆོས་དེ་ཤེས་
བྱ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་ཆོས་བདེན་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་པའི་བདེན་
དངོས་ཀྱིས་སྤོང་པའང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་

རྟོ། །ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་བཤད། །ཅེས་དང་། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། །ངན་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པའི་བདེན་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་མེད་དེ། སྤང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་
ཉིད་བདེན་མེད་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་དངོས་བཀག་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཆོག་པ་བསྦྱབ་བྱར་འདོད་པ་དང་། བསྦྱབ་བྱ་
ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་པ་ན་རེ། སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པ། བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ། དེ་གཉིས་ཆོག་པ་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་
དཔག་གིས་ཆོག་པ་དོན་འཇུག་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འཇུག་པས་ཡུལ་བདེན་
གཉིས་དང་། ལྷོ་རྗེས་དཔག་དང་རིགས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ངོ་པོ་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་
དགག་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པ་དགག། བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པར་
ཐལ། ལྷོ་ལྷོ་ཡུལ་དུ་ཡོང་གཅོད་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། སྤང་བ་བདེན་
དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྗེས་དཔག་གིས་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོངས་གཅོད་ལ་
ལྷོ་ལྷོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་སོ། །བྱུང་པ་ཆོད་མ། སྤང་མའི་
བྱུང་པ་མེད་ན། སྟོང་འདུག་ཏུ། དོན་དམ་ལྷོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། ལྷོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
པར་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར། དོན་དམ་
པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ན་རེ། ལྷང་བ་ལ་སྟོས་བྲམ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
བདེན་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སྐྱབ་ལོ། །ཞེ་ན། ལྷང་བ་ལ་སྟོགས་ཆོས་སུ་བྱལ་
པའི་རྟགས་གཅིག་དང་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷང་བ་ཉིད་དགག་རྒྱས་པར་ཐལ། སྟོས་པ་
མ་སུས་པ་དགག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱལ་ན། སྟོས་བྲམ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པ་བྱད། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་དང་མི་ལྷང་བ་འདྲ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་
སོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་ཆོས་ཅན། སྟོས་
བྲམ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མདོ་ལས།
རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྟོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྟོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།
རྒྱུད་རྒྱུར། བསམ་མེད་བརྗོད་དྲུ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །བརྗོད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་
རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །

49

གྲི། རོན་དམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ན། རོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་
 ཁེགས་སམ་མ་ཁེགས། ཁེགས་ན། རོན་དམ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉམས། མ་ཁེགས་ན།
 དགག་བྱའི་བྱེད་མ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དངོས་སོ་གང་ཡིན་ལ་བདེན་དངོས་
 བཀག་པས་རོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་ཁེགས་ལ། བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་མི་འགལ་ཏེ།
 རོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་བཀག་པ་རོན་དམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོས་
 བལ་འཇལ་ན། བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉམས་ལ། མི་འཇལ་ན། དབུ་མའི་ལུས་བྱེད་མ་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སོགས་དབུ་མ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་པ་
 རྣམས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཇལ་བར་བཞེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན།
 རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བལ་བ་མི་འཇལ་ལ། དེས་ལུས་བྱིན་མ་
 ཉོགས་པའང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སྒྲོས་བལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བ་མི་
 སྲིད་དེ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་རྣམ་བཅད་ལ་སྒྲོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་ལ། རྒྱུ་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་འགའ་ཡང་
 མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་རོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། རོན་དམ་ནི། ཡོངས་
 གཙོད་དུ་ཤེས་བརྗོད་གཞལ་བྱ་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་བཅད་དུ་གང་ཡང་མཐོང་མེད་
 གྱིས་མཐོང་བས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་གས་ཆོས་དང་། རྒྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་སོ་ལ། གསོག་བྱེད་
 གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག། དེ་བསགས་དུ་མར་བདེན་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ། ཉག་
 པ་དང་། མི་ཉག་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ལ། བྱི་རོལ་པ་བདག་ཉག་

གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། བདག་དེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་ངོ་པོ་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། དོན་གཞན་ཏུ་ཡོད། དང་པོ་ལྷར་ན། བདག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན། བདག་
ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཏུ་ཐལ། ཕྱང་པོ་ལྷ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལྷར་འདུས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་འདོད་ན། དམ་བཅའ་
ཉམས་སོ། །བདག་མེད་ན། བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་པའང་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི།
བདག་ལ་ལྷོས་པས་སོ། །རྩ་ཤེས། གཤམ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་
ཅན་ཏུ་འགྱུར། །གཤམ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
འགྱུར། །བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་གཟུང་བ་དང་། བྱང་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུན་དང་སྐྱད་ཅིག་གི་
དངོས་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། འགས་པ་དང་། རྩལ་སྒྲན་
གཅིག་བདེན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩེ་བྲག་པ་སྟེས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་
ཏུ་མ་ཡིན་ཡང་ལག་ཅན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བདེན་ལ། དེ་གཉིས་རྩས་གཅིག་
གོ། །ཞེ་ན། ལག་པ་གཡོ་ལ་གཞན་མི་གཡོ་བའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གཡོ་བར་
ཐལ། གཡོ་བའི་ལག་པ་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཡོ་མི་གཡོ་
ཡན་ལག་ལ་ཡོད། །ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེ་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་ཆོས་ཅན། རྩས་ཆ་མེད་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་བྱུང་དོ། །ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པས་ལ་གདོང་མ་བསྐྱེད་པས་པ་ན།
གདོང་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་པས་པར་ཐལ། བསྐྱེད་པས་པའི་ལུས་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

ཁྲབ་པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གདོང་ཆོན་གྱི་བསྐྱར་གཞན་མ་བསྐྱར་བ་ན། གདོང་ཆོས་
 ཅན། ཆོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཆོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བའི་ལུས་དང་རྩལ་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་བསལ་བ་ཆད་མེད། །གཉིས་པ་མདོ་
 སྤེ་བ་རྩལ་ཐན་ཆ་མེད་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་བསྐྱོར་བ་བར་
 བཅས་སུ་འདོད། ཁ་ཅིག་བསྐྱོར་བ་བར་མེད་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་དྲུག་གི་དབུས་སུ་རྩལ་གཅིག་བཞག་པ་ན།
 དབུས་རྩལ་གྱིས་ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་དེ། གཞན་ལྷ་ལ་འབྱར་རལ། ངོས་སོ་
 སོ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ལ་འབྱར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་གཞན་ལྷའི་རྩལ་ཆོས་ཅན། ཤར་
 རྩལ་གྱི་གོ་ས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་གྱིས་འབྱར་ས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་གཅིག་གི་གོ་སར་རྩལ་དྲུག་ཐིམ་པས་རགས་པ་རྩོམ་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབུས་རྩལ་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཉམས་ཏེ།
 ངོས་དྲུག་གི་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པར། དྲུག་གིས་གཅིག་
 ཆར་སྐྱར་བ་ན། །སྤར་བ་རྩལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་
 ལུང་རྩལ་ཐན་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འདར་རྩལ་བཅུའི་དབུས་སུ་
 རྩལ་གཅིག་བཞག་པ་ན། དེས་རྩལ་སོ་སོ་ལ་ངོས་སོ་སོས་ལྟམས། ཤར་རྩལ་ལ་ལྟ་
 བའི་ངོས་དེས་ལྟ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་རྩལ་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་བཅུ་ཡོད་ན། ཆ་
 མེད་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་གཞན་དབུའི་རྩལ་ཆོས་
 ཅན། ཤར་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་གྱིས་བལྟས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་རྩལ་བཞིན། འདོད་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་

རྒྱལ་ལས། དབུས་གནས་རྩལ་ཕན་རྩལ་གཅིག་ལ། །ལྷ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པ། །རྩལ་ཕན་གཞན་ལ་ལྷ་བའི་རོས། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ན། །རི་ལྷར་ས་ཆུ་མེ་
རྒྱུང་སོགས། །རི་སྟེ་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་བརྗོད་
ན། །རབ་ཏུ་སྤྱོད་ལ་རི་ལྷ་བུར། །གཅིག་ཏུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཤེས་པ་རྣམ་
བཅས་དགག། །རྣམ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། །སེམས་ཚུལ་པ་ཁ་ཅིག། །རྣམ་པ་སྣ་
ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཞེས་པ་དང་། །རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་གངས་
མཉམ་དུ་བདེན་ནོ། །ཞེ་ན། །རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། །གཅིག་ཏུ་ཐལ། །ཤེས་པ་གཅིག་དང་
རྣམ་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། །དུ་མར་ཐལ། །རྣམ་པ་དུ་མ་དང་རྣམ་པ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཁས་སྦྱངས་བྱུང་བས་ལ་ཆད་པའོ། །གཞན་ཡང་། །རྩལ་
ཕན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། །ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །གསལ་ལོ་ཞེས་ཐ་སྙད་མ་ནོར་བར་བྱེད་
པ་མེད་པར་ཐལ། །དེ་གསལ་བར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟགས་མ་བྱུང་ན། །གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་པ་བྱུང་དོ། །སྟོན་མེད་དེ། །རང་གིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། །རང་གཅིག་ཉིད་
ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་སུ་འགལ་བས་རང་གིས་རང་རིག་པ་མེད་དོ། །དཔེར་
ན། །རལ་གྱི་ལོ་སོ་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་མེད་དེ། །མར་མེ་རང་
གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། །དཔེ་མ་བྱུང་སྟེ། །མར་མེ་ལ་སྟུན་པས་
བརྟེན་པས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་འཇུག་ཏུ། །ལོ་ཀ་ཡི་ནི་མགོན་

པོས་ཀྱང་། །སེམས་གིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས། །རལ་གྱི་མོ་ནི་རང་ལ་
རང་། །རི་ལྟར་མི་གཙང་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་
དབང་དུ་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཞན་
དབང་དུ་དེས་བཞག་པར་ཁས་སྦྲངས་པས་སོ། །འདོད་ན། འཁྲུལ་པར་འགྱུར་
རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱུན་པ། དག་པ་ན་བདེན་
པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །སྒྲོན་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་ནོ། །ཞེ་ན།
འོ་ན་སྒྲོ་བྱུང་གི་རི་མས་མ་དག་པར་བདེན་ན། དག་པར་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷ་སྒྲུབ་
གིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་དང་སྐྱད་ཅིག་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཞག་ལ་
སོགས་པ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་
པ་མེད་པར་ཐལ། ཉིན་མཆོན་ལ་སོགས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་བྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཆོས་
ཅན། ལྷ་ལོགས་ན་རྒྱ་ཡོད། ཕྱི་ལོགས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཕྱིའི་
ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྒྲོང་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།
སྐྱད་ཅིག་དེ་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་དུས་ན་དེ་འགག་གམ་མི་འགག། འགག་ན། སྦྱེས་འགག་
དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། སྐྱད་ཅིག་དེ་སྦྱེས་པ་དང་དེའི་དངོས་འབྲས་
སྦྱེས་པ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་དེ་སྦྱེས་དུས་ན་དེ་འགག་ལ། དེ་འགག་

པ་དང་དེའི་དངོས་འབྲས་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགག་ན། སྐྱེས་དུས་
འགག་དུས་གཉིས་འབྱུང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་ལྷར་སྐྱད་ཅིག་
མཐའ་ཡོད་ལྷར། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་དབུས་བརྟག་གི། །དེ་ལྷར་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་
བདག་ཕྱིར། །ལོ་ཀ་སྐྱད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གྲགས་ཀྱིས། སྐྱད་ཅིག་བར་
དོན་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདེན་
པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ། གཅིག་བསགས་པ་ལས་བྱུང་
བས་སོ། །རྒྱུ་ལས། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དབྱེད་པས། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་
མེད། །གང་ལའང་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་
སོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་ལས་འབྲེལ། འགལ་ན། གཅིག་བཀག་པས་དུ་མ་
མི་ཁྲིགས། འབྲེལ་ན། དུ་མ་བསྐྱབས་པས་གཅིག་མི་ཁྲིགས་སོ། །ཞེ་ན། དུ་མར་ཡོད་
པ་དེ། གཅིག་ཡོད་ལ་འབྲེལ་བས་དེ་བཀག་ནས་དུ་མ་འགོག། །དུ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་
ཡིན་པར་འགལ་བས་དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཡིན་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པས་
ཁྱབ་སྟེ། བདེན་དངོས་ཡོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱུ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པ། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་
ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མ་ནི། དངོས་པོར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
བདེན་པ་མེད་དེ། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཀྱི་རང་ལས་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་གཅིག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་སུ་འགལ་ལོ། འོན་
དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་ གཞན་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ནི། གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་
དུས་ན་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་ངོ་། །དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་མི་སྤྱོད་ངོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་མེད་དེ། ཡ་གྲུལ་རང་གྲུབ་ནས་བསྐྱེད་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་ རྟག་ཏུ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བས་སོ། །རྩ་
ལེར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །སྤྱོད་བ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡོད་མེད་སྤྱོད་འགོག་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་བར་བདེན་པ་
མེད་དེ། ཡོད་པའང་མི་སྤྱོད་ མེད་པའང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྤྱོད་ ཡོད་པ་གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་འོ། །མེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་འོ། །ཁྲ་སྤྱུབ་ཀྱིས།
ཡོད་པ་སྤྱོད་བ་མི་རིགས་ཏེ། །མེད་པ་ནས་མཁའ་པ་སྤྱོད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ནི། ཐུབ་དགོངས་སུ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི། འོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྤྱོད་ སྤྱོད་མ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པོས་རྒྱ་མཆོད་མཛད་ལས། གང་ནམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་། །དེ་ནམས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོངས། འོན་གསུམ་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། གོམས་པ་རྩོགས་
པ་ན་བསྟོམ་བྱ་གསལ་བར་སྤང་བ་འབྱུང་སྤྱོད་ རྟེན་བཞུག་གོམས་པ་རང་གིས་ཁྱད་པར་
དུ་འགྱུར་བ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་གོམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་སྟོང་ཉིད་

གསལ་བར་སྤང་བའི་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བྱལ་བས། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འབགས་པ་འབྱུང་བར་བྱགས་ལ་བྱལ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། ཆོས་ཅན་རང་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་ལ། གཞན་ལ་ལུས་ངག་གི་
 རྣམ་འབྱུང་ཁྲད་པར་ཅན་ལས་བྱལ་བོ། །བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ནི། གོམས་རྒྱེན་དང་མ་
 བལ་ཞིང་གོགས་མེད་ན་གསལ་སྤང་འབྱུང་ངེས་པ་སྐྱེད་བོ། །རྟགས་ལ། བྱོགས་ཆོས་
 དང་ཁྲལ་བ་སྐྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་བརྟན་པ་ནི། རིག་པ་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཆོས་
 ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་
 ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་སེམས་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་སྔ་མ་དགོས། དེ་ལའང་
 སེམས་སྔ་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་
 གྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྲུག། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་བར་ངེས་ཏེ།
 སེམས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གོགས་མེད་ཅིང་
 ཆོགས་པ་ཆེར་བའི་ས་བོན་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། གཉིད་ལོག་ཁའི་མིག་ཤེས་སོགས་རིག་
 པ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པས་བསལ་ཞེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཕྱིར་
 རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དེ། ཆོགས་བདུན་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །སངས་རྒྱས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
 གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྐྱ་ལེམ་པོ་འབའ་ཞིག་
 པར་ཐལ་བས་སོ། །གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྲད་པར་དུ་འབྱུང་བར་བསྐྱོམས་པར་རང་

རིག་གིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་དཔེ་འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་སྤྲེང་དུ་གོམས་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་གོམས་བྱ་གསལ་སྤྲང་འབྱུང་བར་མཐོང་བས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་
ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཡིན་ཏུ་བསྐྱོམས་གྱུར་བས། །སྐྱོམ་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་འབྲས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྤྲས་གསུམ་གྱི་
ཡུམ་བྱེད་པས་རྩལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་
ཡུམ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་དང་། སོགས་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཕྱང་
པོ་སྤྲེད་ཅིང་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་སྲིད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲུས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཡུམ་དེ་ལ་
རབ་ཏུ་དང་བའི་རྒྱ་ལས་སོ། །ཀྱང་ནི། དང་བར་མ་ཟད་གྲུས་པའོ། །གང་ན། ཡུམ་དེའི་
ཡོན་ཏན་ཉིད་ཞི་སོགས་མདོན་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣེས་ཏུ་
གཉིས་ཀྱི་ཡང་ངོ་། །གང་ལ་ན། བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་དེ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
གསུང་རབ་རྗོད་བྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོག་གཟུང་བ་དང་།
སོགས་པ་དོན་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུའོ། །ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ན། ཡིན་
ཏུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲུས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཐོས་པའི་
ཤེས་རབ། སོགས་པ་མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ལ་དམིགས་པ་བསམ་པ། དོན་ལ་དམིགས་
པ་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷགས་པས་
ལེགས་པའི་མཆོག་ །བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་

འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཐོག་
མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དང་བ་ལས་གྲུས། གྲུས་པ་ལས་འཇུག །ཞུགས་པས་
ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟོད་དོ་ཞེས་བར་རོ། །གང་ལ་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལའོ། །གང་གི་སྒོ་
ནས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་
ཅོད་སྤང་ནི། ཅི། ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བསྟོད། དང་པོ་
ལྟར་ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྲུ་ལ་མ་བསྟོད་པས་ཉུང་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཁྱེན་
པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་བསྟོད་པས་ཆོག་པས་མང་རོ། །ཞེ་ན། མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་
པས་མང་སྦྱོན་མེད་དེ། དོན་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གྲང་ཤེར་ཕྱིན་མཐའ་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་དེས། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་
ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་པོ་བཅུ་དྲུག །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན།
མཆོན་ཉིད་ཉེར་གསུམ། སྟོད་པ་བཀག་པའི་འུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་འུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་
རྣམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷན་མ་བཅུ་གཅིག་དང་།
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ་རྣམས་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས་
སོ། །ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ། གདམས་ངག །གོ་སྒྲུབ། རྣམ་
ཀུན་གྱི་མཐར་པ་ཆ་མཐུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ངེས་པ་སོགས་ནི། ཆོགས་ལམ། རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། འཇུག་པ། ཆོགས་སྦྱབ་བཅུ་བཞི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་

གཉིས། ཅེ་སྟོར་གྱི་སྟོར་ལམ་རྣམས་ནི། སྟོར་ལམ་སྟོ། །ལམ་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ།
གཞི་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་བསྟན། ཅེ་སྟོར་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་མཐོང་ལམ།
ལམ་ཤེས་གྱི་སྟོམ་ལམ། ཅེ་སྟོར་གྱི་སྟོམ་ལམ། ཆོགས་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། བར་
ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་རྣམས་སྟོམ་ལམ། མཐོང་སྟོམ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ། མཆོན་ཉིད།
རྟགས། སྤང་བྱ་སྟོང་བ་རྣམས་དེ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་། གདམས་
ངག་དང་། དེགས་དང་། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཡོན་ཏན། སྟོན། མཐར་གྱིས་བ་
རྣམས། ལམ་དེ་དག་ཅི་དེགས་སུ་འདུས་ཏེ། དེ་དག་ལམ་ཤེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་ནི།
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་སྟོན་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་མམ་
གཉིས་གྱིས་བསྟུས་ལ། གཞན་དུག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་བཅས་པས་བསྟུས་
སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་བསྟོད་པའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་བ་ནི། བབ་ཅོལ་ཏེ། དེ་དག་ཐོར་ནས་
མཁྱེན་གསུམ་གང་དུ་བཅུལ། ཡང་། འོན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པས་
དེ་གཅིག་བྱ་ལ་བསྟོད་པར་དེགས་སོ། །ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། མཁྱེན་བ་གསུམ་པོ་དེས་
ཀྱང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྟུབ་ཀྱས་པས་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ལ། རྣམ་མཁྱེན་
གྱིས་རང་དོན་ཉར་ཞི་མི་སྟུབ་པས་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བྱམས་
པས་སྟགས་ལ་བཞག་ནས་བསྟོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྟུབ་པ་དང་། དོན་བསྟུས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟུབས་པས་བྱག་འཆལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ། ཅ་བ་བཞི་ན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་མཛད་ཅེས་བྱང་ངོ། །གང་ཟག་

གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་དང་། ཉན་ཐོས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་
ཤིང་གཟུང་མེད་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ལྷག་
པ། གང་ཟག་ཟེག་དམན། བསམ་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་གཅིག་པས་རིམ་
པ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ། རང་དོན་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་
འདོད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དམིགས་ལུལ་གཞི་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་
གང་ཟག་དང་གཟུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་
གང་ན། ཉན་ཐོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་ཀྱང་དུམ་ཁའི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་།
དུམ་ཁའི་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཉན་གྱི་འབྲས་བུའི་མེ་ཞི་བའི་ཕྱང་
འདས་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་པར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། བྱང་
སེམས་གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་ནི།
དམིགས་ལུལ་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། གདུལ་བྱར་བྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་
དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་སྐྱབ་པ་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྐྱོར་བར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །ཐབས་གང་ལས་ན། དམིགས་
ལུལ་རྣམ་པ་རྣམས་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྱགས་སུ་
རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྷན་ན་སྟེ། ལྷན་པས་སོ། །གང་ཟག་གང་
གིས་ན། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་
པ་སྟེ། སྤངས་པའི་སྐྱེ་ཅན། དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆེས་ལྷག་པས་

ནལ་འཁྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལྷག་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཙུག་གི་ནོར་
བུ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་
ལུག་། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་བ་སྟེ། རྩ་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཉི་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ལ་སྟུང་བའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། བཤད་པས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་
འཕོ་བར་སྤང་བའམ། མི་མ་སྤུལ་བྱེད་གས་གཙོད་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་
ལུས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་
ཆད་ནི། སྒྲོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གམ། དུག་གམ། ཕུང་བོ་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན་རེ་སྟོན་
པའི་གཏམ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཞེད་བ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས། སྤང་བོ་ཆེ་
རབ་བརྟན་གྱིས་བཀྱར་བར་འོས་པའི་སྤྲུལ་ཆས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་བོ་གཅིག་འབྲི་བར་རུས་
སོ། །ཞེས་[.....པལ་ཆེན་ནས་གསུངས།] བ་ལྟར་རོ། །

མཛོད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་བཞེད་ལ། ཆོས་བཤེས་
ཆོགས་སྟུང་སོགས་ཅི་རིགས་པར་འདོད་དེ། དང་པོར་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ།
བར་དུ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ། ཐ་མར་དོན་དམ་རྣམས་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛོད་དོ། །ཆོས་བཤེས་ནི། དེ་ལྟར་རིམ་
གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱོར་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་དུས་ཐ་དད་དུ་
སྤང་བར་འདོད་དོ། །[མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་.....] ཁ་ཅིག་ འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི།
བྱང་དོན། ཐ་མ་ནི། དེས་དོན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི། རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་སྟེ། རིགས་པས་གནོད་
པ་འབབ་པའི་དོན་ངེས་དོན་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་བྱང་དོན་དུ་ཅི་ལ་
འགྱུར། མཛོད་དུ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་དག་སྤུབ་པས་གསུངས་དེ་

དག །མིང་ངམ་ཆིག་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཁ་
ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྤྱོད་པ་རྣམས་
ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་ཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་དང་། །འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་། །སོགས་པ་བྱང་
སེམས་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། །བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཆའ་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེན། །བསྟན་བཅོས་ཚོམ་ཞེས་
འགྲེལ་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། །ཡོད་པར་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་
སྟོན་ནོ། །དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེ་ན། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་
ལྟར་འང་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །དང་
པོར་གཞི་ཤེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། །བོད་རྣམས་སྐྱེད་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་
སྟོན་མེད་ཟེར་བ་ནི། །འབྲེལ་ཏེ། །རྒྱ་འགྲེལ་བྱི་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེད་གཞིའི་འགྲེལ་
པར་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་སྐྱེད་གཞི་དང་བྱམས་རྟག་
མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྟུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །རིན་ཆེན་སྟོན་
མ་ནི། །བོད་ཀྱིས་བྱས་པར་རིགས་རལ་སྟེ། །མཐར་གྱིས་པ་དངོས་པོ་བྱག་ཏུ་འདོད་
པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་འདི་ནི། །དམན་པ་དང་མཆོག་གི་རིམ་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་
རྒྱས་དང་། །བྱང་སེམས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི། །མཆོག་དང་
དམན་པའི་རིམ་པ་སྟེ། །ལྟ་དང་། །མི་དང་། །ལྟ་མ་ཡིན་དང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན།

འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་བསྟན་ལ།
འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ལ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྲིན་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། གཉིས་
ཀའང་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ། བཀལ་བ་དང་། ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་
མཁྲིན་གསུམ་ལ་བྱག་བསྟོད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོ་ནས་མཁྲིན་གསུམ་སྟོན་པའི་མངོན་
རྟོགས་རྒྱུ་ཚུལ་ན། གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་མཛད་ན། འོག་པ་དང་པོ་གཞི་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་
ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཚུལ་ཙན། དེ་ཚུལ་པ་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་པས་བསྟན་ཐེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་
མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་འདི་ལས་ནི། ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་དག་ལས་མ་སྟོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་བྱར་
འགྱུར་ཞིང་བསྟན་པ་ནི་མེད་དོ། །ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་དང་རྫོས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་
ཚུལ་ཙན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་བྱར་མ་བསྟུས་
པར་ཐལ། གཉིན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལམ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་
བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅས་ཚུལ་ཙན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གསུམ་པོ་
འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་པ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྣམ་པ་གཞི་ལས་ཐ་

དང་མེད་པ་ཞིག་བསྟུས་སམ། བ་དད་པ་ཞིག་བསྟུས། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་ལ་བཀོད་
པའི་ཉེས་པས་རེག་གོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་ལ་མཁོ་
པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་གཞི་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་རྟོགས་
པ་སྟུལ་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྦངས། འབ་པ་ཡོད་དེ།
བསྟོམས་ཀྱང་གཞིའི་དོན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན།
བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟམ་དུ་སྟོང་མན་པ་
གཞན་དག་སེམས་ཤིང་དོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ལ། རྟགས་དགོད། འབ་པ་སྟུབ། དོན་བསྟུ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་རྟགས་རྒྱུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་
རེ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། གཞི་གཉེན་རྣམ་
པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། གཞི་
གཟུགས་སོགས་དང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་དང་། རྣམ་པ་སྟོང་ཉིང་
སོགས་བསྟན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འབ་པ་བྱུབ་ཚུལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དང་། དངས་
པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལུལ་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་
ཀྱང་ལུལ་ཅན་མཐེན་གསུམ་བསྟུས་ལ། མཐེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་བཞིའི་
མངོན་རྟགས་མཐའ་དག་བསྟུས་སོ། །དེ་དག་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྦྱར་ན། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་མཐའ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིང་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་གཞི་ཤེས་གྱིས་བསྟུས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟགས་མཐའ་དག་ལམ་ཤེས་
གྱིས་བསྟུས། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟགས་མཐའ་དག་རྣམ་

མཁྱེན་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་མ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ལུང་དང་
པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པ་འདད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཡུམ་བར་མ་ཉི་ཁྲི་
ལྔ་སྟོང་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མངེས་ཤིང་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པས་རབ། འབྱོར་པ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས་འབྱོར།
ཞེས་བོས་ནས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མདོན་
རྟོགས་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། གང་ཟག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་
ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་གཞན་
དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པས་རང་དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ། ཕྱན་སུམ་
ཆོགས་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་
སེམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། དྲིས་ལན་གཉིས་ལས། དྲི་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི། འཛོད་པའོ། །གཞི་ཐམས་
ཅད་འཆལ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་ཉིད། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་
མདོན་རྟོགས་ལ་སོགས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་ནི། གཟུགས་
སོགས་ཕྱི་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཙམ་

ཡིན་ལ། དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་གཟུང་
བས་སྟོང་བར་ཤེས་པ་གཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི། བྱང་རྩབ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོན་
ཏན་ཡར་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་བས་ལམ་ཤེས་ཀྱང་མིན། རྣམ་པ་རྩལ་
རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་བས་རྣམ་མཐེན་
མིན་ནོ། །ཀྱང་ཡང་གཉིས་ནི། བན་རྩལ་བསྐྱུ་བའམ། ཆོག་གི་རྒྱུ་ནོ། །ཉན་རང་རྣམས་
གྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །མཐེན་པ་ཡིན་ལ་
ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཐེན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩི་བ་ནི། བཅོས་ལྡན་འདས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་
དམིགས་ཡུལ་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆའ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་ཉིད།
གང་ཟག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལགས་ཞེས་བྱས་སོ། །ལན་ནི། རབ་
འབྱོར། གང་ཟག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ཉན་ཐོས་གྱི་དང་། གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ལམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྟོན་
དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་
སྤངས་རྟོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ས་དང་
པོར་རྫོགས་ཏེ། འཕགས་པས། རྒྱུ་དུ་བྱུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་
ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་
རྩབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་གང་ཡིན་

ཞེ་ན། དུ་ཁ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཁྲ་གྲགས་ནི། རྒྱལ་བུ་གཞོན་
 ལུ་སྒྲོན་པོ་ཆུན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར་རིགས་དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ལྷག་བསམ་
 གྱི་མཐུས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྟོགས་པས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་མི་ལུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པའི་མཐུས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 རོ། །དེས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐབ་དབང་དབྱངས་སྐྱེས་བཅས། །རྟོགས་པའི་
 རྱང་སེམས་དང་པོ་ལ་གནས་པས། །བསོད་ནམས་དབང་གིས་སྐལ་ཞིང་རྣམ་པར་
 འཕེལ། །རིང་དུ་སོང་བར་དེ་ནི་སྒྲོས་ཀྱང་ལྷག་ །ཅེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ས་དང་པོར་རྟོགས་ལ། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
 རྒྱན་མཐར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་ནི། བསྐྱ་བའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་
 གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་གཉིས་པོ་ཡང་བྱ་ལ། ལམ་གསུམ་པོ་
 དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་ཉིད་ནི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །བྲས་
 བ། གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པས་སྤང་འདས་གྱི་མཐར་ལྷུང་བས་སོ། །གཏན་ནས་མི་
 བྱའམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྐྱབ་ལུས་
 པའི་སྒོན་ལམ་སོགས་དང་། རི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི། །ཐག་དང་སྤྱད་དུ་རྒྱང་
 བ་སྒྲིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྟེན་འདིར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྤྱད་
 བ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟན། །ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱིབ་པ་སྤང་རྒྱང་
 དང་། གཉེན་པོ་སྤྱེ་རྒྱང་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་བྲས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མ་འོངས་
 པ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་པར་མི་བྱའོ།
 དེ་དག་བྲས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་དག་བསྐྱ་ན། རྱང་སེམས་

རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ལམ་གསུམ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྫོགས་སྟེན་མ་སྦྱངས་པར་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རི་བའི། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྦྱང་དུ་
རྣམ་མཁུན་ཉིད། གང་ཟག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། མཚན་
པར་འོས་པས་དག་བཅོམ་པ། རྟོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལགས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར། རྣམ་པ་སྟེ། མེ་ལྷེའི་དམར་བ་
དང་རླུ་པ་ལྟ་བུ་དོ་པོ་གང་དག་གིས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་བརྗོད་པ་སྟེ། མཚན་པའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། མཚན་
པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཉི། འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་
བརྗོད་པའི་རྟགས་དང་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་སྟེ། རྒྱ་བུད་ཤིང་ལྟ་བུ་གང་དག་གིས་
ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་མཚན་མ་སྟེ། ཆོས་རེ་རེའི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་དེ་དག་མ་
ལུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་དེའོ། །དེ་ནི།
གཞན་འདྲན་པའོ། །བསྟུ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟགས་
མཚན་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཁུན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསུངས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ལས་ན། ལུམ་གྱི་ཆོག་མདོར་
བསྟུ་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་ངོ། །གང་ན། བར་མ་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞེའི་མངོན་རྟོགས་བསྟུ་པའོ། །རི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་

གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་རང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ནི། མཁའ་གསུམ་དུ་སློབ་དཔོན་
གྱིས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པ་འབྲུམ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཁའ་བ་གསུམ་བསྐྱན་པ་དེ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ནི། དམིགས་པ། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཕྱང་པོ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས།
ཁམས་བཙུག་པ་སོགས་པའི་ཆོས་ལའོ། །འོག་ཏུ་འདུག་པ་དམིགས་གསལ་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། །རྣམ་པ། མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཅན། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ། གང་
ཐག་གི་བདག་གམ་བདག་ཕྱིད་དང་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། དམིགས་པ། རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་རང་གི་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ། དེ་དག་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་
པའི་རྟེན་ཅན། བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱས་པ་འཁོར་དུ་སྐྱེད་ཅིང་
ཆོགས་ལམ་བསྐྱེད། སོགས་པ་སྐྱོར་ལམ་གྱིས་སྒྲིན་པ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་གྲོལ་
བར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁའ་ཉིད་ནི། དམིགས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ།
གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། དེ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
ཅན། འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་

གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རང་དོན་
ལ། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཆོས་ཉིད་འི་མ་མ་ལུས་པས་དག་
པ་རྟོགས་པ་དང་། སྤངས་པའི་བྱུང་པར། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་སྤིང་
པ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
འབྲས་བུར་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱི་མ་བྱི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་
རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཞི་
གཉེན་ནམ་པ་མཐའ་དག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱལ་བ་ཡོད་དེ།
ཡུལ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་
བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནའོ། །ཅོད་ལན་འདི། འཕགས་པ་
དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་དགོས་འགྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་ལ། འདིར་མཆོད་བརྗོད་ལས་
འཕྲོས་པའི་ཅོད་པར་གསེར་གླིང་བ་དང་། ཆོས་བཤེས་དང་། ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་
དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་
གསུངས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་། གང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ནི། བྱམས་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་
སྟོན་པའི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡུམ་གསུམ་གྱིས་དོན་དང་། འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡུམ་དེ་དག་གི་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་

བསྐྱུ་བས་པས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐོབ་པའི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་
དང་། རྫོང་བྱེད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་དང་། བརྫོང་བྱ་ཡུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་
དགོས་པ་གཉིས་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ། དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་བཅད་
དང་། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པའི་
གོགས་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དོགས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སྤྱི་བོ་
སྤྱོ་གྲོས་དམན་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་དག་གོ། །གང་ལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་
མ་རྒྱལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་དཀའ་བའི་སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་བཞིན་དུ་ཡང་ཡུམ་གྱི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ལ་འོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེད་དོ། །སྟུང་དུ་འོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། གསལ་བར་མཛད་པ་
མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་དབང་རྒྱལ་དང་། འཕྲིང་ལ་དད་པ་དབང་འཕྲིང་དང་།
མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་དབང་རྣམས་ལ་ཆོས་རྒྱས་འཕྲིང་བསྟུས་
གསུམ་གྱིས་ལན་འདོགས་པར་བཞེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་ལས་ན།
རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དེ་དང་། འཕྲིང་དང་། བསྟུས་པ་དེ་ལས་སོ། །གང་ན། མདོན་
རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྫོང་བྱའི་དོན་ལ་དགོས་པ་ལ་སོགས་ཤིང་ཆེར་ཡོད་སྟུང་པའི་
དོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེས་པས་རྟག་ལྡན་རྣམས་ཉན་པ་ལ་སོགས་
ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉིང་དགོས་ཡིན་པས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལོ། །ཅ་བ་ལ་དགོས་བསྟུས་
ཆོག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་འབྲེལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་
ཆད་མས་ཤེས་པའམ་ངེས་པ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པ་པལ་ཆེར་ཡོད་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཆོས་ཅན། དགོས་
འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པ་ཡིན་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཆད་མས་
ཤེས་པའམ་ངེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། ཐེ་ཆོམ་ངང་གིས་སྤྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་གདུལ་བྱ་
གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གྱུང་མ་ཡིན་ལ།
དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱིད་
ཁས་སྤངས། ཕྱིད་ཆད་མས་བྱུག། ཁྱབ་པ་ཆད་མ། འདོད་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་
ཕྱིར་དོན་གཉེར་ལོ་ཀ་ན། ཐེ་ཆོམ་ལས་གྱུང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དུལ་ལྡན་ནེ། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཅོམ་པའི་སྐྱབས་འགོག་པའི་ལོག་རྟག་བརྟོག་པ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེའང་དགོས་པར་འདོད་ན་སྦྱོན་མེད་ལ། དེ་ཁོ་ན་དགོས་
པར་འདོད་ན། བརྟེན་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་དང་ཉིང་དགོས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟག་
བརྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་མེད་
ལོག་རྟག་བརྟོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ལྔ་ན་རེ། གཞུང་མཛེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་

ནམོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ཆོས་ཅན། དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་མེད་ལོག་
 རྟོག་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་མངའ་ས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་དེའི་དགོས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙུག་གི་
 དགོས་པ། དགོས་འབྲེལ་དག་ལས་རྒྱ་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྟོགས་རྒྱ་ལ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་ཡིན་དེས་སྟེ་པའི་སྒྲོན་སྟེ་རྟོགས་ལ། དབང་རྟོག་
 གྱིས་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོས་གྱིས་རྟོགས་སོ། །རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་
 བེ། དག་གིས་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་གཞུང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
 མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོས་རྣམས་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་དགོས་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལས་དགོས་པ་གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་གྲུས་པས་རྒྱ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་སྤེའི་ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ནི། མདོ་
 ལ་གཞན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་རྟོག་བཅད་པ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཅི། ལྷན་པོ་འཇུག་ རྟོག་
 ལྡན་གྱིས་ལོག་རྟོག་བཅད་པ་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལོག་རྟོག་བཅད་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། ཆོད་ཀྱང་གཞུང་ལ་གཞུག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་ལྡན་ལ་ལོག་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
 དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བརྗོད་ན། རྒྱ་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་ནས་འཇུག་

གི། །མ་བཟོད་ན། མི་འབྲུག་པས་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་གདུལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གཅོད་
པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །འོ་ན། ངག་གིས་ལོག་རྟོག་གཅོད་ལུས་སམ། མི་ལུས། ལུས་ན།
ལུང་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པས་ཀྱང་བདག་འཛིན་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་
ལུས་ན། ངག་དང་ལོག་རྟོག་བཅད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། ངག་དེའི་
བཟོད་བྱ་རྟོགས་ན། ལོག་རྟོག་གཅོད་ལུས་ལ། བཟོད་བྱ་མ་རྟོགས་ན། ངག་དེའི་གདུལ་
བྱ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་
ཅོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ། ངག་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ།
དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་པ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཅི། དབང་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ་བ་འདོད།
དབང་རྩལ་ལ་རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལུང་བྲད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲབ་
པའང་མེད་དེ། དེག་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་།
འཆད་པ་པོས་རྒྱན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པས་ཉན་པ་པོ་ལ་དེས་པ་སྐྱེའམ་
མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན། ཅོམ་པ་པོས་བཅུམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །མི་སྐྱེ་ན། ཅོམ་པ་པོ་
ལས་ཀྱང་དེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན། དབང་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མི་
སྐྱེ་ཞིང་དབང་རྩལ་ལ་སྐྱེའང་། བཅུམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བས་མ་བྲུབ་སྟེ།
བཅུམས་པའི་དོན་བཤད་པས་ཉན་པ་པོ་ལ་དེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་བཅུམས་པའི་དགོས་པ་
ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངག་མི་དགོས་པར་ཐལ། ངག་མེད་
ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་རྩལ་ལ་འདོད། དབང་རྣམས་ལ་དོན་

འགྲུར་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངག་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངག་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། ཏང་པོ་ལ་
 དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོམ་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་ཆོམ་ངང་
 གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ངེས་སོ། །ཡང་ཐེ་ཆོམ་དེ་ངག་གི་དགོས་པ་མིན་ཏེ། ངག་
 གི་དོན་རྟགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི། རེས་པའི་སྒྲོན་ས་སམ། གཏན་ནས་མ་
 རྟགས་གང་ཟེར། ཏང་པོ་མ་ངེས། གཉིས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། །ངག་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་
 སྐྱེ་བར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། ངག་དེའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་
 མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བྱ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་གཟུང་། དེ་ངག་
 གིས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་པ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའོ། །ཏང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་
 འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་འབྲེལ་དང་། རྒྱན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་ལོ། ཏང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
 ངག་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྒྱན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ནི། བརྗོད་བྱའོ། །ངག་དེ་ལས་
 བརྗོད་བྱ་ངེས་པའམ་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་རྟགས་པ་ནི། དགོས་པའོ། །དེ་ལས་
 དགོས་པ་གཉིས་དོན་གཉིར་གྱི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉིང་དགོས་
 སོ། །དགོས་པ་གཉིས་པོ་ངག་གི་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་སྟེ། རྒྱགས་བསྟན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། བརྗོད་བྱ་ནི། རྒྱན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གཞི་
 གཉེན་ཅམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ། ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ། དེ་ལས་བྱེ་བ་མངོན་
 རྟགས་བརྒྱད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐབས་དོན་བདུན་ཅུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན།
 མདོ་གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། རྒྱན་ལས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་

བརྗོད་བྱ་བདེ་ཆེག་ཏུ་རྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ནི། རྟགས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་
སོགས་ཀྱིས་མ་ཐུངས་པའི་ཟབ་མོ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
ལས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ནི། དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ།
བསྟན་བཅོས་སྟབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་འབྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅི། དགོས་འབྲེལ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས། རྟགས་པ་བསྟན་ཞེན། འདི་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། སྟུལ་ཟེན་མ་ཟེན་ལ་དངོས་
བསྟན་དང་རྟགས་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དགོས་པ་གཉིས་དང་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་
བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་བསྟན། བདེ་ཆེག་ཏུ་ནི་
རྟགས་པ་ཞེས། །ཞེས་དགོས་པ་བསྟན། གློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྲུང་ཕྱིར། །ཞེས་
ཉིང་དགོས་བསྟན། འབྲེལ་བ་སྟུལ་མ་ཟེན་པས་རྟགས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟབ་དག་
དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས།
འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟུ། །དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་
འབྲེད་ལས། །དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་བསྟན། བལ་བར་
བསྟན་པ་ལ་རྟགས་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དགོས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་ནི། གང་རྟགས་ན།
མདོ་དོན་རྟགས་ཞེས། དགོས་པ་དངོས་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་བསྟན་པས་རྟགས་བསྟན་
ནོ། །འབྲེལ་བ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་ཞར་ལ་གོ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རྒྱན་འདི་

ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རུས། རུས་ཀྱང་འདི་ལ་མ་
འབྲེལ། འབྲེལ་ཀྱང་འདིས་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་བདག་གི་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། དགོས་པ་བསྟན་པས་དགོས་མེད་ལོག་རྟོག་ཁེགས། བརྗོད་བྱ་
བསྟན་པས་སྐྱབ་མི་རུས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་ལོ། །བསྟན་བཅས་བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་
པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་བདག་གི་དགོས་པ་
སྐྱབ་མི་རུས་ཞེས་འདྲིན་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་བསྟན་
པས་དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་
མས་བསལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དགོས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
པ་ཡོད་དེ། སྟོད་འཇུག་ཏུ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །དག་གིས་ཀྱང་རྒྱན་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེ་ན།
གཞི་བརྟན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་ལ་འབྲས་ལས། རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་འབྲས་ལ། །གཞི་ལས་མཛོན་པར་
གྱབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་འབྲས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉི་མ་དང་སྟོན་མེ་ལ་འོད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་འོངས་སྟོད་དང་། བདེ་འགྲོའི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་སྐྱར་རྟོ། །ཡང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སྟོན་མེད་མིན་པར་ཐལ། །གཞུང་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་རྒྱ་མེད་པར་མི་

འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། འཇུག་པའི་ལན་ལག་ཏུ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ལུང་དེ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རོ་ལོ་གཅིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཡོད་པ་ལ་རོ་ལོ་གཅིག་པས་བྲབ་པ་ཡིན་ན། ལུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ཆོས་ཅན། དེ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ན་རོ་མཐོང་བར་ཐལ། རོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རོ་གཟུགས་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །བྲབ་པ་ཁས་སྦངས། འདོད་ན། རོ་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགལ་ལོ། །སྟོ་པ་ན་རེ། དག་གསུམ་དུ་ངེས་གྱི། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་དག་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཆད་པར་མ་གསུངས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་གྱི་སྟོ་བཞི་དུ་ངེས་པས། སེལ་བྱེད་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཞིར་ངེས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་རྟོག་ལྡན། དས་རྒྱན་འདི་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་བྱ་མ་རྟོགས་སོགས་གྱི་སྟོ་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། ཞེས་བརྗོད་བྱ་བསྐྱེད་པས་སེལ། ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་ཡང་འདི་བདེ་སྟེ་རྒྱག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཁོར་བུ་ལེན་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་བཞིན། ཞེས་དགོས་པ་མ་རྟོགས་སོགས་གྱི་སྟོ་དེ། བདེ་སྟེ་རྒྱག་ཏུ་མི་རྟོགས་ཞེས། དགོས་པ་བསྐྱེད་པས་སེལ། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཉིང་དགོས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོག་པོ་བར་མིག་པའི་མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་བཞིན། ཞེས་ཉིང་དགོས་མ་རྟོགས་སོགས་གྱི་སྟོ་དེ།

སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་མཐོང་འགྲུར་བྱེད། །ཞེས་ཉིང་དགོས་པ་སྒྲན་པས་སེལ། དེ་དག་དང་
ལྷན་ཡང་དགོས་པ་གཉིས་སོ་བསྒྲན་བཅོས་འདི་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱེད། མཐོང་རིས་ཀྱི་
དོན་དུ་སྒོ་ག་གཅོད་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྲེལ་པ་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་དག་སྒྲ་མ་
གསུམ་དངོས་སུ་བསྒྲན་པའི་ཤུགས་ལ་དགོས་པ་གཉིས་སོ་རྒྱན་ལ་འབྲེལ་པར་བསྒྲན་
པས་སེལ་ལོ། །སེལ་རྒྱལ་ཡང་། དེ་དག་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་
པ་སྐྱེ་ཞིང་དབང་རྗོད་ལ་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བས། དེ་ལྷར་མ་རྟོགས་སོགས་སྒྲོ་ག་
སྒྲེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་བྱེད། ལྷར་ལྷན་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་དང་། བསལ་བའི་གཞི་དང་། སེལ་བའི་
རྒྱལ་ལ་རྗོད་སྤང་རོ། །དང་སོ་ནི། བསལ་བྱ་སྒྲོའི་དབང་གིས་སེལ་བྱེད་དག་གི་གྲངས་
ངེས་འཛོག་ན། སྒྲོ་སྐྱེ་ངེས་པས་སམ། སྐྱེ་སྤིང་པས་འཛོག་། དང་སོ་ལྷར་ན། དག་བཞི་
མི་དགོས་པར་འགྲུར་ཏེ། སྒྲོ་བཞི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན།
དག་བཞི་བས་མང་བ་དགོས་པར་འགྲུར་ཏེ། སྒྲོ་བཞི་བས་མང་བ་སྐྱེ་སྤིང་པའི་བྱེད་ཏེ།
རྒྱན་ལ་ཞུགས་ན། དུས་ལྷན་རིང་སོ་འཁོར་བ་དང་། གནས་སྐབས་བདེ་བའི་གོགས་
དང་། མཐར་ཐུག་པན་པའི་རྒྱ་མིན་པ་དང་། དབང་སོ་མ་ཆང་བ་དང་། ཆང་ཡང་གཞན་
དབང་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོས་པ་གཉིས་མི་སྤིང་བར་དོགས་པའི་བྱེད་རོ། །ཞེ་ན།
དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྒྲན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱེ་སྤིང་
པས་འཛོག་པས་སྒྲོ་དང་སོ་མེད་ལ། གཉིས་པ་འཕང་མེད་དེ། དུས་རྒྱུང་ཐད་འདལ་བ་
དང་གནས་སྐབས་བདེ་བའི་གོགས་སུ་དོགས་པ། རྟོག་ལྷན་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་
གོགས་མིན། དུས་ཏ་ཅང་རིང་བ་དང་མཐར་ཐུག་མི་པན་པར་འཛིན་པ། དགོས་པ་དང་།

ཉིང་དགོས་མེད་པར་འཛིན་པར་འདུས་སོ། །བཞི་པ་ལྷ་བ་གཉིས་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་
འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྒོ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ལ་སེལ་ལམ། བསྟན་བཅོས་ལ་སེལ།
དང་པོ་བསལ་མི་བྱས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་དགོས་མེད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ལྟར་ན། བསལ་མི་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེ་ན། རྟགས་པ་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་གཞིར་བྱས་ལ་སེལ་ཏེ། དངོས་སུ་བརྗོད་
བྱ་དང་དགོས་པ། བརྒྱད་ནས་ཉིང་དགོས་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་བསམ་སོ། །ཤེས་བྱ་ཅན་ལ་སེལ་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཅན་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྟན་
བཅོས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་བྱུང་ན། ཤེས་བྱ་ལའང་ཡོད་པ་བྱུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་པ་སྦྱེས་པས་སྒོ་གསུམ་སེལ་བ་བདེན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་
སེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། བསལ་བྱ་ཆ་མཉམ་མམ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་
པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ལ། སེལ་བྱེད་དོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་
ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། མངོན་རྟོགས་བདུན་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཉིད་ལམ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི། འདི་བཅའ་བར་བྱ་བས་ལམ་ཡིན་ལ།
རྒྱ་ནི། འདིས་ཆོལ་བས་ལམ་སྟེ། དེའོ། །གང་གིས་ན། སྒྲིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
སོ། །གང་ལས་ན། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་འདི་ལས་སྟེ། སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ནི། མདོ་
དང་། དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ནི། དེ་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་འབྲས་

བྱར་བཅས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་
ལྷན་པའི་པར་བྲིན་བཅུའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྟོན་བཅུའམ། རོན་བྱག་ཅུ་ནང་དུ་འདུས་པའི་
ཆོས་སྟོན་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དོན། འདིར་ཆོས་སྟོན་བཅུ་
ལ་ཤུ་ཉིས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྒྲིན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་འདོད། །ཁ་ཅིག་ནི། དགེ་
བ་བཅུ་ལ་འདོད་དེ། བརྟག་གོ། །གང་གིས་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དང་
ལྷན་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །སྟོ་
ལྷན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་མཆོག་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་
བའི་ཐུ་གུ་དང་། །རྒྱལ་ལྷན་དང་ནི་འཕགས་མཆོག་དང་། །དེད་དཔོན་དང་ནི་གྲགས་
མཆོག་དང་། །སྟོང་རྗེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཅན། །དབང་ལྷག་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་
ལྷན། །ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་སོ། །རྗེ་ལྷར་ན། རོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་ཉུང་
དུས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ན། བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ལུ་སྟེགས་ཉན་རང་ལ་
སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཟབ་
མོ་དེའོ། །གང་གིས་ན། སྟོན་དང་ལྷན་པས་སོ། །ཐབས་གང་ལས་ན། ཆོས་སྟོན་བཅུའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་
ལ་བཞག་སྟེ། བསམ་པ་དང་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སོ། །ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། འབྲེལ་
པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །རྗེ་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །འབྲེལ་

པའི་གཞི་ནི་གཉིས་ལ་གནས། །དེ་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་བྱིར། །དགོས་ལས་ལོགས་
ཤིག་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ། འབྲེལ་བ། ཉིང་དགོས། དགོས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བསྟན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སྐབས་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་
བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་ཉེ་བར་མཆོན་ཅིང་ནང་དུ་འདུས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་གིས་ན། རི་སྐད་དུ། བདུད་བཅོམ་འདིགས་མེད་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་། །སྲིད་
པར་འགྲོ་ལས་འདས་དང་ཤེས་རབ་དང་། །འབྲུལ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་
སྟོང་། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་རབ་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཞེས་པའི་ངེས་པའི་ཆོག་གི་
ཚུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །སྐུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་
སོགས་སྣ་ཆོགས་པས་དད་པར་མཛད། ཐུགས་ཀྱན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་མཁུན་ནས་སྦྱིན་པར་མཛད། གསུང་རྗེས་སུ་
བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད་པས་ན། ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གདམས་དག་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གང་
ལས་ན། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་
ཀྱང་། རི་ལྟར་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བརྗོད་བྱའི་
གཙོ་བོའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། རྗོད་པར་བྱེད་པ་
རྒྱུ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱུ་དེ་

སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཐབས་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། རྟེན་མི་འཐད་དེ། དགོས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་
པས་སོ། ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམས་མཁུན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་ཀྱིས་བར་
བསྟན་པས་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ཀྱིས་བར་བསྟན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ངོ་། གང་ན། མ་ཐུངས་ཞེས་
བྱང་ངོ་། གང་གིས་ན། སེང་གོ་དང་འགྲོག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། དེ་ལས་
གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ།
སོགས་པ་ཉན་རང་སློབ་པ་སྟེ། ལོ་ཀའི་སྤྱི་ལོར་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། རི་ལྟར་ན། ཐོས་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་
དབང་གིས་རིམ་གྱིས་མ་ཐུངས་པ་ཡང་དག་པའི་བདུན་ཅི་ཡུམ་དེའོ། རི་སྐད་དུ།
ཁྱབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་སྟོང་། དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། ལོ་ཀའི་སྤྱི་
ལོར་གྱུར་པས་ཀྱང་། སྟོང་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། ཡང་དག་བདུན་ཅི་དག་པ་
འདི། ཞེས་སོ། གང་གིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ལ་གནས་པ། རང་དང་
གཞན་གྱི་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱབ་པ། གཞན་ཅི་ལ་
ཡང་མ་རག་པར་ཉ། རག་མ་ལས་པར་ཆས་པ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གོ་ཆ་བརྟན་པར་
བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་སོ། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན་བཞག་ཅེས་བྱང་ངོ་། གང་ལ་ན།
སྤར་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་མིང་དོན་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་སེམས་ལ་གཤིན་ཏུ་

གསལ་པར་བྱས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་
པའི་སྤར་གྱི་དོན་མ་བརྟེན་པའི་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །

ཡང་ན། བག་ཆགས་ནི། ཡང་ཡང་གོམས་པས་སེམས་དེའི་རྣམ་པར་འབྱུང་
པའོ། །གང་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པའི་གཙུག་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྟེན་གྱི་བདག་ཉིད། འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་
སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་སྟུབ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཆེ་རབས་གཞན་
དུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མི་བརྟེན་པར་ལེགས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན། མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབྱིངས་
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པའི་
མཆོན་ཉིད། ས་དང་སྤར་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། སོགས་པ་རྗེ་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་ན། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་
པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སྤར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་
དགོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྟོན་
པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས། འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་པར་ཕྱིན་བཅུ་སྟུབ་པའི་སྤྱོད་པ། སོགས་
པ་ཆོས་སྟེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
ངོ་། །གང་གིས་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བདེ་ལྷག་དུ་སྟེ། གོ་སྤྱོད་བར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི། བསྐྱེད་བཅོས་རྩིས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གྱི་ཆོག་གིས་མདོའི་

དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་སམ་མ་བསྐྱུས་ཞེ་ན། མ་བསྐྱུས་ཏེ། སྒྲིང་གཞི་ནི། ཡུམ་འདི་ཇི་
ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་བྱ་དང་ཆོས་
འཕགས་ཀྱི་ལེ་བྱ་ནི། ཆོས་ཆོལ་ཚུལ་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཏེ། གོ་
སློལ། ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི། གཞུང་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའམ་བཀའ་བསྐྱུ་བར་བསྐློས་པ་སྟེ།
གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱུས་སོ། །བར་བར་བྱ་གང་ཟག་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་རབས་
ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་སོ། །རྒྱན་ན་ཡོད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
མངོན་མ་ཆང་བ་ནི། མདོའི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། འཕགས་པས།
འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་འབྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་
འགལ་ཡོ། །ཞེ་ན། བརྫོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཏུ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
སྒྲིང་གཞིར་སངས་རྒྱས་མང་པོས་སྐྱེས་བསྐྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་མང་པོ་འཁོར་བྱ་
འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡུམ་བཤད་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར་བྱ་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་
པར་འཕགས་པས་བཞེད་དོ། །

འདིར་སྒྲིང་གཞི་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུད་པ་པོས་སྒྲིང་བསྐྱུར་བ་
དང་། སྒྲིང་གཞི་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བྱག་ན་རྫོ་རྫོས་བྱམས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་བརྫོད་པར་བཞེད་དེ། སྟོབ་

དཔོན་གྱི་བཞེད་པས། སྟོན་པ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕུག་ཏུ་བསྟན་པ་
སྟོ་སྦྱར་མེད་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་བཞི་བརྒྱ་དགུ་
བཅུ་གོ་དགུའི་སྒྲ་གོས་གདན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་བཞུགས་ཏེ། འོད་སྤང་ཆེན་
པོས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་མདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་དུ་
གསུངས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོས། །བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་པོ་ཁྱོད་སྟོས་
ཤིག །ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱན་པས་བཞིན་མཆི་མ་
ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པའི་སྤྲ་དབྱངས་ཀྱིས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་པས། མདོ་དེ་ནི། འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ནོ། །བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
དངོས་སུ་ཐོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་དང་།
གཞན་ལས་ཐོས་པའང་ཡོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་
ལྟར། དེའི་མཐུས་གཞན་ལས་ཐོས་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཐོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཐོས་པ་ནི། རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱི། རོན་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཞན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པས་བཤད་པའི་ཆེ་ཞེས་
མི་བརྗོད། ཐོས་པ་ཞེས་སྤྱར་རོ་བེར་རོ། །འོ་ན། བཀའ་ལ་བཀའ་མིན་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་
ཡོད་དེ། འདི་སྐད་དང་གསོལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་གསུངས་པ་
རྒྱུས་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིན་པས་
སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག །འདི་སྐད་བདག་གིས་

ཐོས་པ་ཞེས་གྲིས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟུ་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་དང་། འབྲེལ་པ་དང་
གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོ་ཐུན་མོང་གི་དང་། ཁྲད་པར་ཡུམ་གྱི་སྒྲེང་གཞིའོ། འདར་པོ་ནི།
གང་གི་ཆེ། གང་ལས། གང་དུ། སྤྱད་ལྟ་ཅིག་ཏུ། མདོ་འདི་ཐོས་ཀྱིས་པ་ན། རང་
ཉིད་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུས་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་དང་། འཁོར་
ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩོགས་སྒྲུང་གིས། སྟོན་པ་དབང་པོ་འཁོར་དང་
ནི། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱང་རེས་བསྟན་པ། འདར་ལྟ་འཕྲུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། སྤྱད་པོ་
རང་ཉིད་ཆད་མར་ནི། རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡིན་འདིག་རྟེན་ན། ཡུལ་དང་དུས་སོགས་
གྲིས་མཆོན་ཞིང་། འདབང་པོར་བཅས་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིས། སྤྱོད་ཆད་མར་རབ་ཏུ་
རྩོགས། ཞེས་སོ། འདས་ན། དུས་དང་། སྟོན་པ་དང་། གནས་དང་། འཁོར་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་སྤྱོད་མ་དང་སྤྱར་ན། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་
མདོ་འདི་ཐོས་ཞེས། ཆོས་ལ་སྤྱར་བས་ཡུམ་འདི་རྟེན་དཀའ་བར་བསྟན་ནོ། འདས་
གཅིག་གི་ཆེ་ན་བདག་གིས་འདི་ཐོས་ཀྱི། གཞན་དུ་གཞན་ཐོས་ཞེས། ཟུར་གྲིས་སྟོས་
པས་སྤྱད་པ་པོ་ཐོས་པ་མང་བར་བསྟན་ནོ། ཡང་། འདི་དུས་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཐོས་ཤིང་
བརྗེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱུང་བསྟན་ནོ། ཆོག་སྤྱོད་མ་དང་སྤྱར་
ན། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཞེས་པས་གཞན་ན་གཞན་
དུ་གཞུགས་པར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་སོ། གསུམ་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
པའི་རྩོགས་གཉིས་བསྟུ་བ་དང་། སྤྱོད་གཉིས་གྲིས་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་

ཁབ་བྱ་རྒྱུ་ལུང་པོའི་རིམ་ཞེས་གནས་གཉིས་སྟོས། མ་ག་རྒྱའི་ཁྱེར་ཁྱེར་གཟུགས་
ཅན་སྟེང་པོའི་ཁབ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་པོ། །དག་པའི་ཞིང་ལྷར་འཛིགས་པ་མེད་པ་
སངས་རྒྱས་མང་པོའི་བཞུགས་གནས། འདོད་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཡོད་
པས་བྱ་རྒྱུ་ལུང་པོ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པ་རྣམས་ཆེས་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པའི་དུས་ཆོགས་སུ་འདུ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པས། རི་བོའོ། །བཞུགས་པ་ནི། སྐྱེས་
སྟོན་ལམ་དང་། གསུང་གིས་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉན་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་སྟེ།
བཞིས་བཞུགས་པའོ། །

བཞི་བ་ལ། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དག་སྟོང་
བཞི། རོ་བོ་གསོལ་བཞི་འཕྲུལ་ལོག་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། ཉོན་
མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དག་སྟོང་རོ། །སྐྱབས་གནས་དང་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པས་དག་
འདུན་ནོ། །ཆེ་བླགས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དག་འདུན་རྣམས། །བདུད་རྣམས་
བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་དག་འདུན་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། གངས་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་སོ། །གངས་ཆེ་བ་ནི།
སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་སྐྱིབ་
པ་དང་གཞོད་པ་བཅོམ་པ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཐག་པ་ཐད་པ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། འཆིང་བ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་
དབང་ཐོབ་པ་འཕམ། རྩ་འཕྲུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གེས་རབ་ལ་དབང་
བས་དབང་དུ་གྱུར་པ། སྟེང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་

སྟོམས་པར་འཇུག་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། མ་དེག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པས་དག་བཅོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། དུམ་ཁ་དང་
 འཇིགས་པ་དང་ལོ་ཀའི་ཆོས་དང་མི་ཤེས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པས་ཅད་ཤེས་བ།
 རིག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་སྤང་བོ་ཆེན་པོ། དེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དུམ་ཁ་
 ལས་ཐར་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་བྱ་བ་བྱས་བ། ཞོར་བྱ་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་
 བྱས་པས་བྱེད་པ་བྱས་བ། སྤང་བོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་དམ་བཅའ་དང་བརྩོན་པའི་
 ཁུར་བོར་བ། ཐོབ་བྱ་དང་སྤང་བྱ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ཐོབ་ཅིང་
 སྤངས་པས་རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ། ཁོང་ཁོ་སོགས་དགུས་སྦྱེས་བྱ་འཁོར་བར་
 སྦྱོར་ལ། དེ་མེད་པས་སྤིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
 པས་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་ཀུན་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུས་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་
 མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

དམིགས་བསལ་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ཅེས་བ། གང་ཟག་
 གཅིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཞེས་སོ། །དག་སྤོང་མ་
 བློ་གྲགས་འཇིན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅུ་མོ། །དག་བསྟེན་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་བོ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། དག་བསྟེན་མ་ས་ག་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཀུན་ཀྱང་ཆོས་མཐོང་བ་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་བཟང་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་གངས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བུ་སྦྱོང་། ཡོན་ཏན། ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐབས་ཅིག་པ་ནི། ལྡན་ཅིག་པ་སྟེ།

ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གདན་དང་བཞུགས་པ་བཤམ། བཞུགས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་མཛད།
མཛད་ནས་ཆོས་གསུང་བའི་དུས་གཟིགས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
གདན་བཤམ་པ་ནི། ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་འོས་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་དང་།
འདོད་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ཞུས་པ་བསལ་བ་དང་། འཁོར་གདུལ་བའི་
ཕྱིར་དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་ནས་ཞེས་
སོ། །བཞུགས་པ་བཤམ་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་མདོ་འདི་
རྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པོར་བསྐང་སྟེ། དགོངས་པ་སྟོན་དུ་
བཞག་ནས་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་མཛད་ནས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྩ་འཕྲུལ་དང་། ཆོས་སྤང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་རྩལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ། རྩ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་གཟིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འོད་ཟེར་དགྲེ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། དེར་བཞུགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་
པས་འདུ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་ཤིང་ཡང་དག་
པར་མཐུན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ནས་དང་། བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནས་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་དང་། ལྷགས་ལས་འོད་ཟེར་དགྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷར་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་

ཐམས་ཅད་ནས་འོད་རབ་ཏུ་བཞུགས། དེའི་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་གཉིས་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་དུག་ཅུ་དུག་ཅུ་བྱུང་ངོ། ། ཞེས་སོ། ། འོད་ཟེར་ནི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། ། འོད་ནི། ཕྱིའི་བགས་པའམ། ཁ་དོག་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། ། འོད་ཟེར་དང་གདུལ་བྱ་དང་དགོས་པ་མང་བས་གྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ངོ། ། སྡེ་སེར་དམར་དཀར་ལེབ་ཀན་དང་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དུག་པོ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་དུག་ཅུའོ། ། ལྷེ་བ། ཐུགས་ཀ ། མགྲུལ། ཞལ། མཛོད་སྤྱ། གཙུག་ཏོར་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་གནས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་དུག་ཅུ་གཉིས་སྟོས་སོ། ། འོད་ཟེར་དེས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། ལོ་ཀ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཙཅ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བ་སྤྱིའི་སྟོན་པ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་དམུ་བར་མཛད་དེ་སོགས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཙཅ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་སོ། ། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཙཅ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྟོན་པ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཟམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་ཁབ་པའི་ལྷགས་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་ལ་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་པར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། ། དེའང་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷས་སུ་ལྷགས་ལས་འོད་ཟེར་འབྱུང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོན་མེད་པར་འབྱུག་པའི་ལྷས་སུ་བརྒྱ་འབྱུང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཞིང་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་
 བོ། ཉིང་རེ་འཛིན་མཐུ་ལྡན་འཛིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 གཤན་མེད་གཏི་ཁྱིེ་ཉིང་ལ་བཞུགས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་མེད་གཏི་
 རྒྱུ་པར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོད་དང་
 བཅུད་གི་ཞིང་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་བོ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་ཀྱིས་རྩ་འབྲུལ་མངོན་པར་
 འདུ་མཛད་དོ། །རི་ལྟ་བུའི་རྩ་འབྲུལ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་པས་སྟོང་གསུམ་གི་སྟོང་
 ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་བྱག་ཏུ་གཡོས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ།
 དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟེག་པ། གཡོ་བ། འིང་ལྡོན་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་བ། མགལ་
 མེ་ལྟར་འཁོར་བས་ལྟེག་པ། སྤྲ་སྤྲ་རིང་དུ་འགྱུར་བ་ཆེས་ཆེས། རྒྱུ་པར་འཁྲུགས་
 པས་འཁྲུགས་འཁྲུགས། སྤྲ་བེར་བེར་པོ་ནི། ལུར་ལུར་སོ། རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་
 ཀྱིས་ལྟས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། ས་ནི། གཡོས། འིང་འགྲུལ། རི་
 ལྟེག་ལྟེག་ལྟེ་རེ་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེས། རྒྱ་མཆོ་འཁྲུགས། འགྲུག་ལུར་ལུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོ་རིས་དང་། མཐོ་རིས་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོད་པ་དག་པ་
 དང་། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། བདེ་ལྡན་དང་། ཤེས་ལྡན་ལ་དགོད་པ་བྱག་
 གོ། །དང་པོ་བོ། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་སྤྲ་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཐང་གཅིག་དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་གི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐད་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི། དཔུས་ལོང་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཀྱང་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གི་ལས་གི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་མི་དགེ་བ་

མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་སྤངས་པར་གྱུར་རྟོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་
 པ་མ་དང་། སྤ་བྱ་དང་། སྤང་མོ་དང་། མཛའ་མོ་དང་། གཉེན་དང་། སྒྲིགས་མོ་དང་།
 མཚུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་རྟོ། ། ལྷ་པ་ནི།
 དཔེར་ན། དགེ་སློང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་
 བུའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རྟོ། ། དུག་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཙུན་པ་
 འདས་རྣམས་ཀྱིས། དུལ་བ་ནི། ལེགས་སོ། ། ཞི་བ་ནི་ལེགས་སོ། ། ཡང་དག་པར་སྟོམ་
 པ་ནི། ལེགས་སོ། ། ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་གནས་པ་ནི། ལེགས་སོ། ། སྒོག་
 ཆགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་མི་འཆེ་བ་ནི་ལེགས་སོ། ། ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེད་
 དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་སོ། ། དེའང་ཐུབ་པས་སྟོན་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཁོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་
 བས་ཡུམ་ལ་སྟོད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ངོ་མཆར་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟོ། སྤུལ་པ་དང་། འྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་
 མོ། ། དང་པོ་ལ། སྤུལ་སྤྱུས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱུས་ཞུས་པ་
 བསལ། དེ་ལྟ་དང་མིས་མཆོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས་གདན་སེང་གའི་ཁྱི་
 དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པས། གཙང་མའི་གནས་དང་བཙས་པ་འདི་ཟིལ་གྱིས་མནན་རྟོ།
 བཞུགས་ནས་འོད་དང་སྒྱུ་མདོག་དང་གཟི་བརྗིད་དང་དཔལ་གྱིས་མཛེས་ཤིང་ལྡན་
 མེ་ལྡན་ནི་ལྡང་ངེའོ། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཙུན་ལྡན་འདས་གྱིས་
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་འདིར་བཙུན་ལྡན་འདས་གྱི་རང་

བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ན་ལྟ་གང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཏིང་བར་ཏེ། ལྟ་མི་
རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཟུངས་ཀྱི་བ་དན་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་མཐུན་དུ་གཏོར། ཐོགས་བཞིར་
མངོན་པར་གཏོར། ཐོགས་བཅུར་རྒྱ་ཆེར་མངོན་པར་གཏོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་སྐྱེ་མཉམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བ་དན་དེ་དག་གྲང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབྱེད་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཁང་པ་
བཅེགས་པ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཅམ་དུ་རེད་དེ་གནས་པ་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་མི་
ཐམས་ཅད་དང་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་
ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་
ཅག་གི་མཐུན་ན་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་ཏོ་སྟུང་མོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོ་ཀའི་ཁམས་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་སྤང་བ་དང་། ཞིང་གཞན་ན་གནས་པ་འཁོར་དུ་
བསྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཞིང་འདི་དང་ཞིང་གཞན་པན་ཚུན་སྤང་བར་བྱས་པ་སྟེ།
དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏིང་བར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྟས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཁྱས་པ་གནང་བ་དང་།
གསུམ་བསྐྱབས་ནས་འཁོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱས་པ་དང་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

ཁྱུ་མ་ཐེ། འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུན་ཅི་ལགས་ཞེས་པའི་
བར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་མ་བུའགས་པ་ནི། སྒོ་ག་དབང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བུའགས་སོ། །སྒྲི་ལས་
བྱུང་བའི་སྒྲིན་མེད་པས་འཆོའོ། །སྒོ་བྱར་གྱི་སྒྲིན་མེད་པས་སྒྲིང་བའམ། ཡང་ན་སྒྲི་
གསུམ་དང་སྒྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ནས་བྱུ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནས་
འདི་ལྟ་བུ་དེ་ནི། དེའི་མ་རྒྱ་ཡིན་ནོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་བར་ཁྱུ་བ་དང་། གནང་བ་སྒྲིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བདག་གྲུང་བལྟ་བའི་སྤྲད་དུ་མ་ཆེའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལྷ་
མ་ལ་མ་ཁྱུ་མ་ར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་པས་ཁྱུ་མ་འོ། །གཞོན་ཀྱུར་གྱུར་པ་ནི། ཆངས་
སྒྲིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་དང་། སས་བྱེ་བ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
ཆད་དེ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། འགྲོ་བར་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
ལྷར་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་ན་སོང་ཞིག་ཅེས་པའོ། །སྒྲིས་གནང་བ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས་འདབ་མ་སྒྲོང་དང་ལྷན་པ་སྒྲོང་བསྐྱར་ཏེའི་བར་ཏེ། ང་རྒྱལ་
དང་སྤག་དོག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་གྲུས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་མ་མང་པོར་ཤེས་པ་
སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་སྒྲོས་
ཤིག་གི་བར་རོ། །གདམས་ངག་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཞིང་དེར་
བག་ཡོད་པར་སྒྲིད་ཅིག་ནས་དེར་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེའི་བར་ཏེ། ཞིང་དེ་ན་ཉོན་
མོངས་དང་དུས་དང་ཆེ་དང་ལྷ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་མ་སྟེ། ལྷ་ཡོད་པས་མ་
ཉམས་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། །བསྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། ཞིང་ལ་སྤྲད་ཀྱི། བྱང་སེམས་ལ་
སྤྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཏེའི་

པར་གྱུར་ཉིའི་བར་རོ། །བྱང་སེམས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པས་བར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་དེ་སྦྱོན་གསོལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བྱང་། ལུས་པས་ཞིང་མ་དག་པར་འཁྱུངས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་སྦྱོར་ལན་དུ་གཏོར་བས་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྦྱོན་པར་བྱང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦོད་དག་ཅིང་འཁོར་འདུས་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གཞིན་རུང་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཉིའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་། རྒྱུ་མ་དོན། རྟེན་གསུམ་སྟེ།

རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱུ།

བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག །བསྐྱེད་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

བསྐྱེད་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག །

ཆོག་དོན་ལན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞེསྟེ། དགོས་པ་བསྟན་པས་མཆོམས་སྦྱར། དགོས་ལྡན་ལུས་བཤད། བཤད་པའི་བསྐྱེད་དོན་བསྟན། མ་བཟོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་རོ། །

དང་པོ་ལ། གསུངས་ཉེ་ཞེས་བྱང་རོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེན་མུར་བཤད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སོགས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་རྗེས་སུའོ། །གང་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གོ། །ལུས་ནི། བརྗོད་བྱ་མངོན་

རྟོགས་བརྒྱུད་དང་རྫོང་བྱེད་སྐབས་བརྒྱུད་དོ། །ལུས་ནི། རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ལུས་དང་།
 བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་སོ། །དེའང་ཆོག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་འདུས་པའམ། ཆ་ཤས་
 དུ་མ་བསགས་པའམ། ཡན་ལག་ལ་བྱུང་བར་བྱེད། རྟོན་བྱེད་པས་ལུས་སོ། །གང་
 གིས་ན། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཙུགས་སོ། །རི་ལྷར་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་
 བསྟན་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་
 དུ་ན། དཔུས་ས་བསྟན་པའི་རྟོགས་མེད་དུ་རྒྱག་ཀྱས་པ་ལྟར། གཤམ་བྱ་ཉན་པ་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ཤད་རྣམས་མ་འབྲུགས་པར་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དཔུས་ས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་པ་སེམས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་རྟོག་ཆར་གཙོད་
 ཀྱས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ཤད་ཀྱིས་བསྟན་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་མདོ་
 ཅམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་བའི་
 དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན། བསྟན་བཙུགས་མ་འདྲིངས་ཤིང་མ་འབྲུགས་པར་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དགོས་པ་དེ་གཉིས་གཟིགས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ལུས་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཤད་པར་བསྟན། འཆད་བྱེད་དངོས་བརྒྱུད་
 གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ན། ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་
 ཤེར་ཕྱིན་ནིའོ། །གང་གིས་ན། དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན། དངོས་པོ་དང་མདོན་
 རྟོགས་དང་སྐབས་བརྒྱུད་ལ་བྱེད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འབྲས་ལ། མཁུན་གསུམ་མདོན་
 རྟོགས་མིན་ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་སྟེ། ཆོས་སྐྱ་མདོན་རྟོགས་བཏགས་པ་པའོ། །ཞེས་པ་
 མི་འཐད་དེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་རྣམ་

མཁུན་ཉིད་གིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང་། འབྲེལ་
ཆེན་ལས། ཤེས་ཕྱིན་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་མངོར་བསྐྱེད་
པའོ། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི། ཆོག་གི་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཡིན་ལ། སྐབས་
བརྒྱད་ནི། ལེའུ་བརྒྱད་དེ། དེའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རི་ལྷར་ན། ཡང་དག་པར་ཉ།
དོན་མ་ལུས་པར་བཤད་དོ། མདོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀལ་སྦྱལ་བ། ཤུ་རིའི་བྱ། འདི་ལ་ཞེས་བ་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་
བ་དག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་འེ་བར་རབ་འབྱོར་གི་
ལེའུ་སྐྱེས་མཁུན་བཤད། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་
འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཞེས་བ་ནས་ལམ་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གི་
ཕྱིར་རབ་འབྱོར་འདི་ནི། བྱང་སེམས་གི་ཡུམ་མེའི་བར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་
ལེའུ་སྐྱེས་ལམ་ཤེས་བཤད། རབ་འབྱོར་གིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་
སེམས་གི་ཡུམ་ནི། རྒྱ་རོལ་གི་མཐར་མ་ལགས་ཞེས་བ་ནས་སུ་ཡང་སྦྱིན་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་པ་མ་མཆིས་སེའི་བར་སྟོད་པ་ཁྱད་པར་གི་ལེའུ་སྐྱེས་གཞི་ཤེས་བཤད། དེ་ནས་
ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་ནི། མ་མཆིས་པའི་པར་ཕྱིན་ནོ། ཞེས་བ་
ནས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོའི་བར་དེ་
བཞིན་ཉིད་གི་ལེའུ་སྐྱེས་ཀུན་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
རབ་འབྱོར་ལ་བཀལ་སྦྱལ་བ། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་གི་སྒྲིལ་མ་ན་ཡང་

ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ་འཇམ་བསྟེན་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་ཅེ་སྒྲོར་བ་ཤད། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྟེན་པ་དང་། ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྲས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ན་ཞེས་པ་ནས་བདུད་གྱི་རིགས་གྱིས་ཚུགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོའི་
 བར་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པ་ལ་བསྟེན་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ་བཤད། དེ་སྐད་ཅེས་
 བཀའ་སྟེན་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་འི་ལྟར་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་པར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་
 རྣམས་མཆོད་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོའི་བར་བསྟེན་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མ་བསྟན། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་ཐག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་སྟན་གྱི་
 བར་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཆོས་སྒྲུབ་ཤད། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོན་དང་། དེས་པ་བསམ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ལ། འདུལ་དཀར་ནི། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་འཕམ། [དཀར་རྩེ་རིང་མོ་དང་
 ཞང་སྒྲོན་ཞེས་པ་.....] སྐྱེ་མེད་རྫོགས་ཅམ་མོ། །ཞེ་ན། སྒྲོབ་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་
 མཆོད་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་འཕམ་སྐྱེ་མེད་

རྟོགས་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སློབ་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན། སློབ་ལམ་པར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆོན་གཞི། རོ་བོ། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན། རྣམ་མཁྱེན་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། རང་དོན། སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །སློབ་པ་ཀུན་གྱི་ངི་མེད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྦྱང་ནི་བྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་དང་མཆོན་མ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ངི་ལྟ་ངེ་སྟེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས། རབ་འབྱེད། རྣམ་པ་གང་དག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ངེ་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། ཆོས་ཅན་ངེ་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཆེ་མཆོན་

སངས་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ཀྱི་རི་མས་དག་པའི་
ཁྱད་ཡོད་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་མེད་ན། རི་མས་དག་པར་གང་གིས་བཞག་ །དེས་ན། རོན་
དམ་པར་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་
ཅེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་འཇག་ མི་
མངའ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་ [.....ཞེ་སྟེ།] རེ། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་ལ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པས་སྤང་
བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ། རོན་དམ་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བ་
ཉིད་རོན་དམ་པ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་
པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའམ་ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་མཆོད་སྤྱང་ལྟར་སྤོང་གི་སྤོང་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་སྤོལ། །དེ་ལེགས་ནའང་སློབ་དཔོན་
འདིའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྤང་བའི་སློབ་ཞེས་པས་
སོ། །དེས་ན། ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེང་པ་སློབ་ཏུ་གསུམ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལག་
མཐེལ་དུ་སྐྱུ་བུར་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་བར་མཁྱེན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ། །སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཅར་སྤང་། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ནའང་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། །དཔལ་སྤྲུལ་ དུལ་སྟེ། རོག་ལོ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱུ་འཇུག་བཅས་སུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་
ལུགས་ཀྱིས། ཆོད་ནད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་བལྟས་པ་བཞིན།] བསྐྱེད་པ་མང་པོར་
གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཐོན་སྤངས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། ཇི་སྟེང་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་
པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུར་གྱུར་པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བསྐྱོག་བྱ་

ཡིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རི་སྒྲོན་པ་མ་མཐའ་བྱེད་ན། རྣམ་མཐའ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྟུན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་འདོད་
ཀྱང་། འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ། བདག་པོ་
རྣམ་མཐའ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་བྲན་པ་ལ་བརྟེན་པ།
རྣམ་པ་དངོས་པོ་འགག་པའི་ཞི་བ་མེན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བ་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་
མེད་པའོ། །བདག་པོ་ནི། བྲན་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། ཞི་བ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་
སོ། །སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་བརྟུ་མཐའ་བ་ལ་
འདོད་པའང་འདིར་འདུས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྣམ་མཐའ་མཆོན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་
ལས། རྣམ་མཐའ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐའ་བ་ཉིད། །ཅེས་
སོ། །རྗེས་མཐུན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་བཞི་དང་། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །ཞེས་སོ། །མཆོན་ཉིད་
པ་མེད་དེ། མདོ་ལས། རི་སྒྲོན་དུ་རྗེ་རྟེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་
དུ་རྣམ་མཐའ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ། ས་མཆོམས་ལ་རྩོད་སྤང་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐའ་དུ་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་དུ་

རྟོགས་པ་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། བྱེད་འཇིག་པ་མི་རྟག་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་ན། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པ་མི་མངའ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཉམ་གཞག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་
པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་དང་གསུམ་བོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་
པར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལྔར། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་
དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་
མཚུངས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། མདོ་ལས། གཅིག་
ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་ཆོངས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་དེ་ནི། གཞུག་པ་ལ་
ལྷུ་མ་དགོངས་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་མིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། མི་ལམ་ལྟ་བུ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་
ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཅི་སྟེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་
ན། དེའང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ང་སྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། ཆད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉེན་འབྲེལ་རྩི་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་དམ་
བར་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་ཡོད་པ་བཀག་ན། མེད་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། འོ་ན། མེད་པ་བཀག་པས་ཡོད་བར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར།

བཞི་པ་ནི། སློབ་ལམ་ན་ཆོས་ཙན། རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་བར་ཐལ།
རྣམ་མཁུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་རྣམ་མཁུན་
ཀྱི་སྦྱ་བཤད་དུ་རུང་གི། མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བས་སོ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཚུ་ལ་
ནི། ཞེས་སོགས་སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྦྱོར་
མེད་དེ། རྩེས་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སློབ་སོགས་ཡོད་བར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། རྩུབ་དགོངས་སྟུ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི། དངོས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ནི།
སྦྱེས་བྱའི་དོན་གྱི་མཆོག་གོ། དེ་ཁོ་ན་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྦྱའི་མངོན་རྟོགས་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སྟུམ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་ཐོབ་པར་བྱ་
བས་སོ། དེའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་སྟེ།
མངོན་རྟོགས་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བར་མངོན་སྟུམ་
ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་
ནོ། ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཙན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སྟུམ་དུ་མ་བྱས་བར་
ཐལ། ལམ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩུབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་རྩི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་

སྤྱི་ཤུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོ། །འདོད་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟགས་པ་དང་
ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལམ་ཤེས་མཆན་ཉིད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་
མངོན་རྟགས་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གི་འང་མངོན་རྟགས་ཡིན་པའི་བྱེད་ འདོད་
ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། མཆོན་བྲ། མཆན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སྤྱི་ཤུ་ཤེས་ཤིང་། སྤྱི་རྒྱུ་སེམས་མ་སྤྱངས་
པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སྤྱི་ཤུ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པའོ། །འཕགས་
པས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གཉིན་པོ་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་
སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་
སྤྱི་ཤུ་ཤེས་པ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་
ཡིན་པ་དང་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ལམ་ཤེས་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། འགགས་པ་བ་
གཉིས་སོ། །མཆན་ཉིད་པ་ལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་མཉམ་གཞག་དང་། རི་སྟེང་བ་
མཐུན་པ་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སོ། །མཉམ་གཞག་ལ། སྤྱིར་ལོ་ཀ་པའི་མཉམ་གཞག་
བསམ་གཏན་སོགས་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་

གཉིས་སོ། རྗེས་ཐོབ་ལ། བསམ་གཏན་ལས་ལངས་པའི་འདོད་སེམས་སོགས་ལོ་ཀ་
 པའི་རྗེས་ཐོབ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་རྣམས་བརྗེད་པར་
 འཛིན་པས་ཟིན་པ་མཉམ་གཞག་གིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ། མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་
 རྣམས་བརྗེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཡན་པ། སངས་རྒྱས་སའི་རི་སྟེང་པ་མཁའ་བ་
 སོགས་མཉམ་གཞག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྗེས་ཐོབ། ཐ་མལ་གྱི་དབང་ཤེས་སོགས་
 མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །ལོ་ཀ་པའི་མཉམ་གཞག་ཁ་ཅིག་
 དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྟེ། མངོན་
 འགྲུལ་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཕགས་
 པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་ལོ་ཀ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 ལམ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་ནི། མཆོན་བཏགས་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་
 ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱང་པལ་ཆར་ཐ་དད་དེ། ཐེག་བསྐྱས་སྟུ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་
 ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལ་གཟུགས་ནི་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་རྗེས་ཐོབ་
 པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ལམ་ཤེས་སུ་བརྗོད་ཅུ་ལ་མཆོན་ཉིད་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཡོད་པས། མཆོན་བཏགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མཆོན་ཉིད་པ་
 ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་སའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་སྦྱབ་བྱེད་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་
 ངེས་སོ། །རྒྱུད་ཆེན་ རྒྱ་མཆོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །སློ་བུར་ཉོན་
 མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་
 བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་

ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མཐོང་ལམ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་
ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་མདོར། ལམ་
གི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་
མཐུན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མེད་དེ། ཡང་དག་
པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཆོག་སྦྱོར་ན་མེད་དེ། ལམ་བདེན་མཚན་
ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོག་སྦྱོར་དང་།
ཉན་རང་ལའང་ཡོད་དེ། ལམ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཅིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་བཞི་དང་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་སུ་ཐལ་ཞེ་ན།
ཁྱེད་ལའང་རྣམ་མཐུན་ཆོས་སྦྱར་ཐལ་ཞེས་བསྐྱེདོ། །མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་
ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོམས་
འཇུག་ལ་ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ། མ་ཟིན་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཁ་ལས་འདས་པའི་མངོན་རྟོགས་
རྣམས་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བསྐྱེད། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཁ་པའི་མངོན་རྟོགས་
རྣམས་ལམ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་
ཆད་ན་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྦྱུང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྒྱུད་ཆེད། བྱ་བ་སྦྱབ་ལ་ཉག་ཏུ་སྟོ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །ཞི་བའི་བསམ་

གཏན་སྒྲོམས་འཇུག་ལ། རྟག་ཏུ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་བ་དང་འགལ་
ལོ། ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་
སྒྲོམ། རམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཤེས་ཅན་རམས་ཅད་ལ་ཡོད་
པ། མཐོང་བྱེད་ཅི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་ཅི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པར་བཤད་པས་སོ། །

ལུང་སྒྲ་མ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་མ་ཐེན་པའི་རྗེས་སློབ་མེད་པ་ལ་
དགོངས་སོ། ཆོགས་སྦྱོར་ན་ལམ་མེད་ན། ལུང་འདས་སུ་བྱིན་བྱེད་མེད་པར་ཐམ་
ཞིང་། ས་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་སོ། ཞེ་ན། ལུང་འདས་སུ་བྱིན་བྱེད་ཅི་མ་གྲིས་ལམ་
བདེན་མཚན་ཉིད་པར་སྒྲུབ་མི་ཁུས་ཏེ། ཆོགས་སྦྱོར་ན། དེས་འབྲིན་དང་རིགས་པ་
མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་བྱིན། གལ་ཏེ་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། ཐར་བ་དང་
དེས་འབྲེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། འོ་ན། ཐར་བ་དང་དེས་འབྲེད་ཆ་
མ་ཐུན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལམ་ཡང་མེད།
ལམ་རྣམས་པར་འགོད་པ་ཡང་མེད་ན། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྒྲོམ་གྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་
པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། སྦྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེ་
ན། འདིར་ཡང་འཕགས་པའི་ཐར་བ་དང་དེས་འབྲེད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་མཚུངས་
སོ། ས་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དད་སོགས་ས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ།
ཞེས་བ་དང་། རྫོ་ལྡན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སོ། རྗེས་མ་ཐུན་པ་མེད་ན། ས་
སློབ་པ་ནི་མོས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱིར་ན་ས་
རྣམས་ནི། འབྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད། སྐབས་དོན་གཞི་ཤེས་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་དང་། རྩ་གྲགས་ལ་སོགས་པས་ཉན་
རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་བ་ལས། ཆོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མི་རྟོག་རྟག་ཏུ་འདུག །ས་འདི་རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཀྱང་
གྱི་སྟེ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྟོབས་བརྩར་མི་བརྟེན་དེ། །ཞེས་པས་སོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། ལུང་པོ་དོན་དམ་དུ་བརྩུང་ནས་དེ་མི་
རྟོག་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམས་པས་བདག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་སྤང་མི་ཁུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
མངོན་གྱུར་སྤངས་ཀྱང་ལོ་ཀ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྷར་སྤང་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྐྱབ་
གྱིས། ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་རང་འཇིན་ཡོད། །དང་འཇིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

སྟོད་འདུག་ཏུ། བསྐྱེད་ཅ་དག་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་
བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་པ་བཅས་རྣམས་གྱིས། །ཐུང་ན་འདས་པ་དཀའ་བར་
གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷ་མིན་ན། ས་དང་པོ་པས་སྟོང་སྟོབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན།
ས་བརྩ་བར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་
རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསམ་ལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་མེད་པས་ཤེས་སྐྱབ་མི་སྟོང་ལ།

ཐབས་མཁས་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་
 གྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །སྦྱོང་བ་
 ཡོངས་བསྡོམ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བར་བཤད་པ་ནི། དང་དོན་
 ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒོར་དག །ཁུར་ཡང་ཡོད། །ཁུར་འབྱེར་བའང་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་
 བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདིར་བྱམས་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་
 མེད་པར་བཤད་དེ། རྒྱད་མྱུར། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་
 མེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར། །གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྤྱང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམས་པར་གཞག་སྟེ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
 སྟེ། སོ་སའི་སྤྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་
 ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་ཡང་། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒྲོན་ས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསལ་
 བར་གསུངས་ལ། །སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཤེས་པ་མེད་དེ། །ཆར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྤྱེ་བོ་དག །གཞན་དོན་སེམས་
 དང་དེ་ཡི་ཐབས་རྟེན་དང་། །དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་མཐོང་བའི། །བདེ་
 བ་དེ་སྤངས་ཞི་བར་འགྱོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱད་པར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་
 བུལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྟུང་། །ཞེས་སོགས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དུ་མ་ནས་གསལ་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ལ་སྤྱིར་བཏང་དུ་འདི་ཁས་
སྤང་རོ། །དམིགས་བསལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉན་རང་དུ་ལྟུང་བ་ལ་དེ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཉན་རང་གི་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་གསུམ་སོ། །ཞེ་ན། མཆོན་འདྲིན་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་
མིན་པར་ཐལ། གཞི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་
ཤེས་སུ་བཤད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས།
སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཐོང་
བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་དང་བཅས་པར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པའི་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞི་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་མེད་ན། སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འདི་མན་ཆད་ནི། བྱང་ཆུབ་གཞན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་
བྱ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་མ་འབྲེལ་པར་ཐལ།
ལམ་ཤེས་སུ་མ་འདུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་ཉིད་དང་རྣམ་མཁུན་
ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་
ལོ། །དེ་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱས་ལའང་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་བྱ་དང་། མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། གཞི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆེ་
བར་གྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ནི། ཉོན་སྤྱིབ་ཅམ་མམ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་
པོ་སྟེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པ་ཅམ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྤོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་
འོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ནི། ཐམས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའམ། བྲལ་བའི་སྤྱོད་
ཉིད་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྦྲེ་མེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པ་སོགས་སྤུའམ། བདག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་
མཆོམས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་དུ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གཞི་ཤེས་
ལམ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པར་བཞག་པ་དང་། ཨ་རྒྱས། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལྟ་གཞི་
ཤེས་མཆོན་ཉིད་པར་བཞག་པ་ནི། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཆོས་ཅན། མཐོང་ལས་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་
ནས་འདའ་བ་མིན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་

ནས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པས།
མཐོང་བས་འདའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ལ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་
ཆད་ན་ལམ་ཤེས་མེད་ན། སྤར་གྱི་ལུང་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་། རྟོགས་མེད་ཀྱིས།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒྲིན་མེད་པ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་རང་
གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཞར་ལ་
བྱང་བས་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ལའང་དགོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། མོས་པ་སྦྱོད་པའི་སར་བྱང་སེམས་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན། གཞི་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འབྲུག་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་སོ། །བཏགས་པ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྔ་དང་ཉན་རང་ཆོགས་སྦྱོར་ནའང་
ཡོད་དེ། གཞི་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་གཞི་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་
མིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། འདོད་
ཁམས་ཀྱི་ལམ་བདེན་བཞིན་ལོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན། སྤར་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ལུགས་གཞན་ཡིན་པའས།
ཡང་ན་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་སྟེ། ས་བརྩུ་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་དུ་ཡང་

འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་ཅམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ལོ་ཀའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བག་ལ་ཉལ་
སྤོང་བ་ནི། བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །རིན་ཆེན་སྒྲུང་
བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་མའི་བདག་མེད་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་དུ་སྦྱོར་རྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་
རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྲངས་པས་
སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་
ཀྱི་སྤྱད་འགྲེལ་དུ་རྣམ་ཀུན་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་
གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དུ་ལྟུང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འཕགས་པས། དུཤྩུ་ཁ་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་རྩེས་
སུ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟུང་བ་སྲིད་དེ། དེ་ནི་ཁམས་
གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། གལ་བ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མི་བྲིའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
རྒྱན་མཐའ་ན་རྣམ་ཀུན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། རྒྱན་མཐའ་ན་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་སྦྱོར་མེད་
པར་ཐལ། རྣམ་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཆེ་གཞོན་བུ་དཔལ་གྱིས། ཞིང་དག་
པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འདིར་སློས་
སྦྱོར་བ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ།

བྱེ་བྲག་རྣམ་ཀུན་ནི། མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གང་ཞིག་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྒྲོམ་
བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་བཞིན་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་
ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་བ་སྟེ། བྱེ་
བྲག་ཀྱང་ཉི། མཁུན་གསུམ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་བ་མངོན་དུ་སྤྱོད་གས་བས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་བ་སྟེ། བསྒྲོམས་བས་ཤེས་བའོ། །དབྱེ་བ་ནི།
ལམ་བཞིའམ། ཉི་ཤེད། དེའི་ས་མཆོམས་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུ་མཐའི་
བར་ན་ཡོད་དེ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་དང་། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྫོགས་དཀའི་སྤྱོར་བ་
ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་ལ། ཞིང་དག་པ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དག་པ། མཐར་ཐུག་པའི་
སྤྱོར་བ་རྣམས་རྒྱུ་མཐའ་ན་ཡོད་དོ། །འདིར་ཨ་མུས། རྣམ་ཀུན་མཆོན་ཉིད་བ་
དང་བཏགས་བ་བ་གཉིས་ལས། ཆོས་སྐྱེ་ནི། རྣམ་བ་ཀུན་མངོན་བར་རྫོགས་བར་
རྫོགས་བ་མཆོན་ཉིད་པ། དེའི་ལམ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྤྱོར་བ་སྟེ། བཏགས་བ་བར་བཞེད་
དོ། །རྣམ་བ་ཀུན་མངོན་བར་རྫོགས་བར་རྫོགས་བ་བཏགས་བ་བ་ནི། སྤྱོར་བ་སྟེ།
མཆོན་ཉིད་བ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཆོས་སྐྱེའི་ནང་དུ་འདུས་བ་སྤིང་བ་དང་ཞི་བ་མཉམ་
བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ནི། མདོ་གཞན་དང་མཐུན་
ཉི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་བ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་སྤོ་སྤྱངས་བ་ལས་
ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་སོགས་བ་རྣམ་བ་ཀུན་མངོན་བར་རྫོགས་བར་རྫོགས་བ་ཉི་
བར་བརྩེད་ནས་བཅུ་གཅིག་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བརྫོད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་སྤོ་བ་ལམ་ན་ཡོད་ན། འཕགས་བ་

དང་འགྲེལ་ཆེན་ནས། མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
འཁོར་བ་དང་ཕྱ་དན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་
ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྲིད་ཞེ་མཉམ་ཉིད་མཆན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད། སྲིད་
ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྒྲོབ་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་འགྲལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་ཆོས་ཅན། འབད་
བ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱད་ཐུག་
སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་
ཅན་སྲིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་བ་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱའི་ས་བརྒྱད་པར། འདིར་ནི་བདེ་གཤེགས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོད་པ་དམ་
བ་སྟེ། །དེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཡངས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །དེ་དག་ཁྱེད་ལ་
མེད་ཀྱི་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཅོམས། །ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། ས་བརྒྱད་
པ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་
སོ། །དགུ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་སོ། །བརྩ་པ་ལ་ཆད་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་
དང་བཅས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ལུང་དེ་ནི། ས་བརྩ་པར་གཞན་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
ས་བརྒྱད་པར་རྩོལ་བྲལ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཆན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོལ་བྲལ་
ལས། རྩོལ་བ་རྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཆོགས་སྦྱོར་ན་ཆོས་ཅན། བཞེན་གསུམ་
བསྐྱུས་སྒྲོམ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱུ་བྱ་བཞེན་གསུམ་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བཞེན་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲང་དོར་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་

ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཐོས་བསམ་མི་བརྟན་ཞིང་དབང་དུ་མ་གྱུར་པས་དབང་ཐོབ་
 པའི་བསྐྱོམས་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མཁུན་
 གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་
 སྒྲོམ་དུ་བརྒྱུད་གྱི། མཁུན་གསུམ་མཆོད་ཉིད་པ་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་མི་སྤྲོད། རྣམ་ཀུན་
 ཆོས་ཅན། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྒྲོམ་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་ནའང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རབ་ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཡང་ལུང་དང་མི་
 འགལ་ཉེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། དེ་ལྟ་མིན་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་
 རྗེས་ལའང་མཐར་གྱིས་པ་སྦྱེ་བར་མཚུངས་ཉེ། དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་ཞེས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་བཤེས་
 དང་སྤྱད་འགྲེལ་གྱིས། ཅེ་སྦྱོར་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པས་བསྐྱེད་སོ། ཞེ་ན། བརྟན་པ་
 ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་འདས་སྤྱད་པ་སྤང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ས་དགུ་པ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་
 སྐབས་སྤྱད་པ་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅེ་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོ་
 མིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་པ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅའི་
 གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་སྦྱོང་བ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དོན་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། རྩ་བུ་དང་། འཇམ་གསལ་ན་ལེ། ཆོགས་ལམ་ན་ཅེ་སྦྱོར་ཡོད་དོ། ཞེ་ན། དེ་མི་
 འཐད་དེ། ཆོགས་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། འཇུག་སྤྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅེ་སྦྱོར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན། ཁ་ཆེ་གཞོན་བྱ་དཔལ་གྱིས། འཇུག་པའི་སྤྱབ་པའི་བདག་ཉིད་

ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་རབ་ཀྱི་སྒྱུར་བཤོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། སངས་རྒྱུ་
དང་། རྩེ་བཙུན་དང་། འཕགས་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ས་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་སྤྱི་ཞིག་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་བཤོ། །དེ་རབ་ཅེས་པ་དང་།
འཕགས་པ་ས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ལྷན་བཤོ། །ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་རྟོགས་པ། རྣམ་ཀུན་ལས་ཅེ་མོ་
སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདུན་ཡོད་ལ། ས་མཆོམས་དོད་ནས་རྒྱན་པའི་བར་ན་ཡོད་དེ།
རྟོགས་ནི། དོད་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ནི། རྒྱན་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆོགས་
ལམ་ན་མེད་དེ། དེ་ན་ཐོས་བསམ་གཙུག་ཆེ་བས་བསྒྲོམས་བྱུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དོད་ནས་ཡོད་དེ། མི་ལམ་དུའང་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལམ་ན་འང་ཆོས་
རྣམས་ཀུན། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་བསམ་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། དེ་
བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །མིན་ན། བརྟན་པ་ཞེས་
ནི་མངོན་པར་བརྟུན། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཁའ་གསུམ་
བསྐྱུས་སྒྲོམ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས། བརྟན་བྱེད་མཐར་གྱིས་པ་དགོས་
པའང་ཡོད། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པའང་ཡོད་དོ། །ལུང་དེ་ནི། རྣམ་འཕེལ་
རབ་ཏུ་གྱུར་པས་མཁའ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱུས་ཤིང་གཞན་

དོན་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

རྩྭག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱད་
འབྲེལ་དུ་བར་ཆད་མེད་ལས་དུ་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་ལ། ཆོས་བཞེས་གྱིས་དགའ་ལྡན་ན་
གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདུད་བརྒྱལ་བའི་བར་ན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
འཕགས་པས། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་རྣམས་པ་ལྟོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་གྱིས་ནི། དེས་པར་འབྲེལ་བའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའོ། །ཞེས་བ་དང་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པས་
མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པའོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། ཅེ་མའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་
པར་བཀོད་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ཞེས་བ་དང་། དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་ཞེས་
པས་སོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པས་ཞེས་བ་དོར་བྱ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་སྒྲོམ་མཐར་གྱིས་ཏེ། སྤྱ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བར་
རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པས་མཐར་གྱིས་བའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །ས་མཚམས་ནི། རྫོད་ནས་
རྒྱུན་མའི་སྤྱ་ལོགས་བར་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱུན་མཐའ་ན་མེད་དེ། དེར་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་
གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རིམ་སྒྲོམ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོགས་ལམ་ན་ཅེ་མོ་མ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཆོགས་ལམ་ཡན་ཆད་ན་
ཡོད་དེ། འཕགས་པས། བགྱི་བ་སྒྲོས་པས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཟུང་བའི་དོན་

དུའོ། །བསྐྱབ་པ་སྒྲོམ་པ་ས་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཤེས་པའི་དོན་
 དུའོ། །སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་པ་ས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་
 དུའོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
 ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པས་སོ། །རྒྱན་མཐའ་ནའང་ཡོད་པར་བཞེད་པར་མཛོན་ཏེ།
 འཕགས་པས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཆོགས་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་བ་མེད་པར་ཐལ། ཅེ་
 སྒྱོར་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས། སྒྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྤྱུག་
 གི་བར་མི་དམིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རང་དང་གཞན་ལ་མན་པའི་ལུས་
 སྐབས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །

ལྷུང་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་པ་ལ་གཞོད་དོ། །ཞེ་ན། མི་གཞོད་དེ།
 མཐར་སྤྱུག་གི་བར་ཞེས་པ། སྤྲ་ལོགས་ཚུན་ཆད་གྱི་དོན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷུང་པ་མེད་དོ། །

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱུ་ན་
 དེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ། ས་བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པར་རིམ་བ་བཞིན་
 ཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱུ་ཉིས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་
 བཤད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །སྐད་ཅིག་སྒྱོར་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་
 སྒྲོམ་མཐར་སྤྱུག་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། འཕགས་པས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི།
མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པར་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ནས་སྐད་
ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པས་ཀྱང་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
བསྐྱེས་སྒོམ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་མངོན་དུ་
ཐོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། མ་ལུས་པའམ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའམ། བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ས་མཆོམས་རྒྱན་
མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཐུག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིར་ཅི་ཞིག་
ལྟར་བསྐྱར་ཞེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ནས་རྣམ་པ་
བཞིར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་རྒྱལ་ཕན་གནས་འཕོས་
པའི་ཡུན་ཚམ་ལ་བྱེད་དམ། བྱལ་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་སེ་བོལ་གཏོགས་པ་ལ་སུམ་
བརྒྱ་བྲག་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་དུ་བལོས་པའི་ཆ་ལ་བྱེད་དམ། འཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།
སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་བྱལ་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་བདག་གི་བྱ་བ་རྫོགས་

སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། ཏ་ཅང་ཡང་ཡུན་ཐུང་བས་སྒྲོས་
 དེས་པ་དང་སྒྲུས་བརྗོད་པར་མི་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དུས་དེས་པ་མེད་དེ། བྱ་
 བ་རྫོགས་པའི་དུས་མི་ཤེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། བྱོགས་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་འདྲ་ཉེས་པ་
 མེད་དེ། དུས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་བསམ་པའི་དབང་ལ་རག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཐོབ་པ་ན་མས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བསྐལ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བྱོགས་གསུམ་པ་ག་ཟུང་སྟེ། བདུད་བརྒྱལ་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་
 ལ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེས་པ་མེད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྔོད་ལ་བདུད་
 བརྒྱལ་བའི་ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོས་བདུད་བཙོམ་ནས་བར་བསྐལ་བ་བྱས་སངས་རྒྱས་པས་སོ། །འོ་ན།
 སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་གཅིག་ཅར་རྟོགས་སམ། དེམ་གྱིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། དང་
 པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པར་མི་
 རུང་བཞི་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས།
 དེ་ལྟར་དེམ་གྱིས་པར་བྱིན་དག་ལ་གོམས་པ་ལས་གཅིག་ཅར་པར་བྱིན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

འོན་ཀྱང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་ནི། བཤད་པའི་གངས་གྱི་དེམ་པ་ཡིན་
 གྱི། དོན་གྱི་སྟེ་དེམ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་འདྲ་ཉེས་པ་མེད་དེ།
 བྱིས་པ་ན་མས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ། དབང་ཐོབ་པའི་མང་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐྱུ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ག་
རེ། མཁེན་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ཆོས་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ལྷོག་མཆོན་བྱས་ཁྲད་པར་
བྱས་པའི་བྱིར། བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བ་ལང་གི་ནག་པོ་སོགས་བཞོད་པ་བཞིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོར་བ་བསྒྲོམས་
པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཟེད་གྱི་ཆོས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་
སྟོན་ནི་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པས་སོ། །རྒྱུད་མྱུར། མ་
མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི། །པ་རོལ་བྱིན་པས་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་
ཁྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་ཡན་ལག་བསགས་པའི་
ལུས་ཡིན་པས་སྐྱུ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱི་མི་ཁྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་སྐྱུ། རིགས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐོབ་བྱའམ། རྟོགས་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྐྱུ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
དེའི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པས་སྐྱུ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ལུས་
ཡིན་བྱིར། །ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོག་གས་བསམ་ཡས་བྱིར། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་
བྱིར། །སྒྲོབ་པ་རྣམས་གྱི་ཆོས་སྐྱུར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཆན་ཉིད་པ་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྟོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱུ་གཉིས་དང་། གསུམ་
དང་། བཞི་དང་། ལྷར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་མྱུར། ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་

སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཆོག་གས་
ཚུ་ལ་ནི་སྟོན་པ་ལོ། །ཞེས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གཞུགས་སྐྱེད་ལོ། །དེ་ལ་འདར་ཟབ་མོ་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་
སྟོན་པ་ལོངས་སྐྱེད་དང་། ཆོས་སྣ་ཆོག་གས་སྟོན་པ་སྐྱུ་ལ་སྐྱེད་ལོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
རིགས་གནས་གྱུར་པས་དང་ལོ། །རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་རིགས་ལས་བྱི་མ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་
མཐུན་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན། །དང་པོས་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

ཡང་། ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ།
སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཀྱིས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་
ཤོག །ཅེས་པའམ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱ་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ཆོག་གས་ལས་
འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་སྟེ། རང་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་
པ། །གཉིས་པ་ནི། །གཞན་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེད་ལོ། །

རྒྱ་མཐུན་རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་
སྐྱེ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཆོས་ཉིད་
རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་ན། སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་བརྟེན་ཀྱི། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་
པའི་གཞུགས་མཐོང་བས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དོན་མེད་གཅོད་
པར། །གང་དག་ང་ལ་གཞུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྤྱར་རྟོགས་པ། །ལོག་པས་
བཅོམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་དེས་ནི་ང་མི་མཐོང་། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ། །ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཟླ་བར་བྱ། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མིན། །དེ་ནི་

རྣམ་པར་ཤེས་མི་ཅུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་གསུམ་ཡི་ངོ་བོ། རྒྱ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་ནི། མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྷན་པ་
སྟེ། སྤྱི་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་འདུས་མ་བྱས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
རྣམས་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་པ། རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་པ། རྟོག་པས་དམིགས་བྱ་མ་ཡིན་པ། མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་གསུམ། ཆོས་དབྱེད་ས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བའོ། །ཡོན་ཏན་ལྔ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ། བྱངས་མང་བ། རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ཐུན་མོང་
མིན་པ། སྤྱི་བ་པས་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལྔ་དུ། རྟོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཅིང་
རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་བྱི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱེད་ས་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
མཐོང་། །གཞལ་མེད་གཏྲའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་
རྣམས་དང་ལྷན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱི་མེད་དབྱེད་ས་དེ་ནི། །བག་ཆགས་བཅས་
པའི་ཉེས་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འོངས་སྤྱི་ནི། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱི་སྤང་བ་དང་མཛད་པ་སྤྱབ་པ་
རྒྱུ་མི་ཆད་པ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་དང་
གསུང་དང་མཛད་པ་དུ་མར་སྟོན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ལྷོ། །རྒྱུད་
ལྔ་དུ། སྤྱི་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྤྱ། །འབྲོ་བའི་རྣམ་ཁོལ་དོན་སྤྱབ་ལ་

བཙུན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྤྲུལ་ཆོག་པ་དངོས་ཀྱང་དེ་
ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱལ་སྤྱོད། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྟེ། སྤོང་པ་ལ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་ནས་
ལྷང་འདས་ལ་འདུན་པར་མཛད་པ། ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་བྱུགས་པ་བསྐྱོག་ནས་ཐེག་ཆེན་
གྱིས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ། ལྷང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ལྷང་བསྐྱེད་པས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བརྟེན་
བ་སྟེ། གསུམ་གྱི་རྒྱའི་གཟུགས་སྤོང་པ་དེ་སྤོང་པ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གནས་པ་ལྟར་
ཆོས་སྤྱལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཆུང་། ལོ་ཀ་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་
ཏུ་སྤྲིན་དང་ལྷང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་
ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བལ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ལ། གནས་སྒྱུར་པའི་རྒྱ་ནི། ཀུན་གཞི།
ཉོན་ཡིད། འཇུག་ཤེས་གསུམ་སྟེ། གསེར་འོད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་པ་
ནི། ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱོད། །དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་
སུ་སྒྱུར་པ་ནི། སྤྱལ་པའི་སྤྱོད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། རྟག་པའི་བྱང་པར་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་
པ་ཉིད། །ཅེས་པས། ཆོས་སྤྱོད། རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། དགོངས་པ་
ཐ་དད་མེད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཡོངས་སུ་
སྤྱལ་སྤྱོད་གཉིས་ནི། དགོངས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཉམ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་

ཅད་འཕྲིན་ལས་ [ཐོགས་མེད།.....] ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། [དེ་ཕྱིག་གཉིན་.....]
གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྐྱུ་ནི། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་དང་། ཞིང་
དང་། མཆོན་དང་། སྐྱ་མདོག་དང་། ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྐྱོད་དང་། མཛེད་པ་བྱུག་གིས་ཐ་
དད་དེ། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀྱུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་བསྐྱུ་དང་ཞིང་དང་
མཆོན། །སྐྱ་དང་ཆོས་རྫོགས་འོངས་སྐྱོད་དང་། །མཛེད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་བོ་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ། རྟོགས་དཀའ་བས་སྤྲ་བ། འོངས་སྐྱ་དང་
འབྲེལ་བས་འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་སྐྱ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །སྤྲ་ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། །དགེ་རྒྱར་འོངས་སྐྱོད་
བསྐྱན་པ་དང་། །འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་འབྱོར་རྒྱར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱལ་སྐྱུ་ནི།
གཞན་དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། །བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་
རྟག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་
པོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་
ཡིན། །ཞེས་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་རྟག་པར་བརྟེན་དེ། [.....རྒྱ་
མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཐད་མེད་དང་། །བཅེ་དང་འབྲེལ་དང་མཁྱེན་དང་ཕྱན་ཆོགས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབང་བྱུག་
འཆི་བའི་བདུད་བཅོས་དང་། །དེ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ །ཅེས་སོ། །] དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི། མི་
འཛིག་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ། །འོངས་སྐྱུ་ནི། ཐོག་མ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་
པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ། །སྐྱལ་སྐྱུ་ནི། མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་སྐྱལ་པ་སྟོན་པས་

ཉག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཚས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། སྒོ་བྱར་གྱི་རི་མ་མ་ལུས་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་ནི། རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ནི། ཚས་སྐྱེ་ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་འདི་བཞེད་དོ། །ཚས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་དབྱེ་མར་མི་རིགས་ཤེས་ན། སྒྲིན་ཡོད་དེ། གསེར་འོད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིད་ཅམ་དུ་གནས་པ་དེ་ནི། ཚས་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་སྤར་གཉིས་ནི། བཏགས་པ་ཅམ་སོ། །ཚས་སྐྱེ་ནི། ཡང་དག་པ་སྟེ། སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། དབྱིག་གཉིན་གྱིས། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚས་དང་། འོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། སྐལ་བའོ། །དེ་ལ་ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཚས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་ན། འདིར་ཡང་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་འོག་ཏུའོ། །

བཞི་པ་ནི། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་པ་ལ། འཇམ་དབལ་གྲགས་པས། སྤར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྷ་ཟེར་བའང་བཏགས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚས་སྐྱེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་སྟེང་པས། བཞི་པའི་དབྱེ་གཞི་ཚས་སྐྱེ་དང་ལྷ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། འོངས་སྐྱེ་ལ། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བའི་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བ་སྐལ་སྐྱེ་ལ་འོངས་སྐྱེར་བཏགས་པ་དང་། སྐལ་སྐྱེ་པས་

བ་སྟེ། ལུངས། སྤྱལ་སྤྱུ་ལ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་དབྱེ་བས་ [.....ལང་གཤེགས་
ལས། ཆོས་ལྷན་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲ་བས་གང་སྤྱལ་པ། དེ་དག་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ལྷག་མ་སྤྱལ་བའི་
སྤྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །] ལྟོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། རྒྱ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་མན་
ཆད་ནས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བཅུར་བསྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བ་སྤྱི་བྱ་ག་གཅིག །བ་སྤྱི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་དཔེ་
བྱད་བཟང་བོ་གཅིག །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་མཆན་
སུམ་ཅུའི་གཅིག་གོ། །མཆན་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་གིས་མཛོད་སྤྱ། དེ་
འབྲུམ་གྱིས་དབྱུང་གཙུག་ཏོར། དེ་བྱེ་བ་གངས་མེད་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
འགྲུབ་པར་རིན་ཆེན་སྲེང་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དེ། ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་
དང་རྣམ་པ་བཞིས་མཚུངས་ཏེ། རྩ་ནི། བག་མེད་པའི་ལྟའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུལ་
བ་དང་དེའི་དྲུས་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར། གང་ཟག་དང་དྲུས་ལ་ཁྲབ་པས་ཉི་ཆེ་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འདིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་བག་ཡོད་པའི་
གནས་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟར། འདི་དང་བྱི་མ་ལ་མི་བན་པ་སྟོང་བས་པན་པ་དང་།

དམ་པ་མིན་པའི་དགའ་བ་སེལ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའི་དགའ་བ་དེ་ཉི་བར་
སྤྱབ་པ་ལྟར། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེ་བ་སེལ་ལ་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་སྤྱབ་པས་བདེ་བ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་སྟོག་ཅིང་འཆེ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟར་ [.....གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲབ་པ་ན་ཡོད་པའི་དོན། རི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་

གཞིགས་དང་། རྣམས་བརྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་དུམ་ཁ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་རྒྱ་ཡིས་བག་མེད་བའི། །རྩ་
རྣམས་བཅས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རྗེ་རྩལ་བྲེད་ཏུ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱི་བ་བ་དང་གཞོད་
བའི་དུམ་ཁ་སེལ་བས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་བར་འབྱིན་བའོ། །རྒྱུད་ཁྲུང་དེ་བཞིན་བྲལ་
བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་
བྲལ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ལོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ས་འོག་གི་སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་འགོ་བ། འདོད་པའི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ།
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ། བན་བདེ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་
 བཞིས་སྒྲུབ་རྩ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། རྒྱུད་ཆམ་པ། གང་ཕྱིར་སྒྲེ་ཀུན་བ་ཉིད་
 དང་། །བན་བདེ་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་ལྟ་བུ་བ། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་ས་སྟོན་སྟེ། །སིལ་
 ལྷན་རྒྱལ་ས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། [མདོ་ཐེ་བླ་ན་ཀློང་།] བདེ་ག་ཤེས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡན་
ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་པས། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་པོ་མདོར་བསྟུན། མཉེན་
དང་འཇམ་དང་ཡིད་དུ་འོང་། །ཡིད་དུ་འཐད་དང་དག་པ་དང་། །དྲི་མེད་གསལ་དང་
སྒྲན་ཅིང་འཛེབས། །མཉན་འོས་མི་ཚུགས་སྒྲན་པ་དང་། །དུལ་དང་མི་རྩལ་མི་བཟང་
བཤ། །རབ་དུལ་ནར་སྒྲན་ལུས་སིམ་གྱིད། །སེམས་སིམ་སྟིང་དགའ་དགའ་བདེ་
སྟིང་། །གཏུང་མེད་ཀྱན་ཤེས་ནམ་རིག་བྱ། །ནམ་གསལ་དགའ་གྱིད་མཛོན་དགའ་
གྱིད། །ཀྱན་ཤེས་ནམ་རིག་གྱིད་རིགས་པ། །འབྲེལ་དང་མི་རྣོས་སེང་གེའི་
ལྷགས། །མྱང་ཆེན་འབྲུག་དང་སྤྱད་བཤད་དང་། །དྲི་ཟ་ཀ་ལ་མི་རྣུ་ཆངས། །ཤང་ཤང་སྤྱ་
དབྱངས་ལྷགས་པ་བདུན། །སྤྱད་བྱངས་རྩ་སྤྱ་མ་ཁེངས་པ། །མི་དམའ་སྤྱ་ཀྱན་རྩེས་སྤྱ་

ཞུགས། །ཆིག་ཟུར་མ་ཆགས་མ་ཆང་མེད། །མ་ཞུམ་མི་ཞན་རབ་ཏུ་དགལ། །བྱབ་དང་
ཐ་བ་མེད་རྒྱུ་ཆགས། །འབྲེལ་དང་སྤྲ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད། །དབང་པོ་མིམ་བྱེད་མ་
སྤང་བ། །མི་འབྱུང་མ་རྟལ་མ་འཁོར་ཀུན་གྲགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལུན་
པ། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ཆིགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ། འདི་ལ། རྒྱ་རོ་བོ་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ།
གནས་སྤྱར་པའི་རྒྱ་ནི། ཀུན་གཤི། ཉོན་ཡིད། ཡིད་ཤེས། དབང་ཤེས་བཞི་གནས་
སྤྱར་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། ཅན་གྱི་མིས། ཀུན་གཤི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་
པའང་། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྤྱར་བ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་དུ་
འགའ་ཞིག་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་སྤྱར་བ། །མཉམ་ཉིད་
ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
དེའོ། །དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། དབང་པོ་ལྡ་ཡི་རྣམ་ཤེས་
གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀུན་ཡོངས་འཛིན་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་སྦྱབ་
པ་ཅུ་མ་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །བདག་པོའི་རྒྱ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཆོས་
འཛིན་བ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། །གཞན་ལ་ཆོས་ཡང་
དག་པར་སྟོན་བ། །སེམས་ཅན་དང་དཀོན་མཆོག་གི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་སྟེ། །བཞིའོ། །འཛིན་
པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་སྦྱབ་
པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟག་ཏུ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་
པ། །བེམ་རིག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐག་ཉི་རིང་གི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་

མ་ཆད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
འབྱུང་བས་རྟག་ཏུ་ལྷན་པ། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
ཆོངས་པ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་བཞིན་དུ་མེ་མོང་གི་
གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བའོ། །མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་
སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྷན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་སྟོགས་
མིན། །ཞེས་སོ། །

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བར་
བསྐྱོམས་པས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་བར་མཉམ་བར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་ཁྱེད་པའི་བྱམས་
སྤྱིང་ཟེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྷན་ནོ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོམ་པ་
དག་པ་ལས་འདོད་དེ། །མི་གནས་ཞི་བར་ཁྱེད་པའི་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་བར་
འདོད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་ཟེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྷན། །ཞེས་
སོ། །

སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོགས་པ་
མེད་བར་སོ་སོར་རྟོག་པར་མཛད་པ། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་
སྟོགས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཉིང་དང་འབྲེལ་བ་ཁོན་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལོངས་སྟེ་སྟེ། ཅ་ཅ་གོ་མིས། དེ་དག་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་སྟེ་
ཉིད། །ཆོས་ལ་རྟོགས་ལོངས་སྟོང་སྟོན་སྟོན་བྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

རྣམས། །ཆོས་ལ་རྫོགས་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་ཡང། །ཞེས་སོ། །

བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྦྱུལ་
བས། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་སྟེ། བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་
ཀུན་ཏུ་སྣ་ཆོགས་ཤིང་། །དབག་མེད་བསམ་ཡས་སྦྱུལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་
ཀུན་སྦྱབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྦྱུལ་སྦྱོར་ཅི་ཞུགས་ཤིང་། །དེ་ཡང་རྟག་པར་ཐམས་
ཅད་དུ། །དུས་རིམ་བཞིན་དང་བསམ་རིམ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུལ་སྦྱོར།
སྦྱུལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་མདོ་ལས། །ཤིན་ཏུ་
འདུས། ཆོས་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། །ལྡང་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བསམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། །ཤེས་
རབ་དང་སྦྱང་རྩེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤངས་བ་དང་རྟོགས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
རང་བཞིན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡར་འདོད་པ་ནི། སྦྱ་བཞིར་འདོད་པ་དང་མཐུན་ཏེ། ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ནི། རྟོགས་པ་ཆོས་སྦྱའོ། །ཡེ་
ཤེས་བཞིར་འདོད་ན། སྦྱ་གསུམ་དང་མཐུན་ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུས་ཆོས་དབྱིངས་དང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་ལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པས་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་སྦྱའི་སྦྱར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དང་པོས་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཕྱེད་དེ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །འོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །དེའང་
 འོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་པས་འོངས་སྤྱོད་བརྫོད་དོ། །ཅུ་གོ་མིས། །ཁ་ཅིག་མེ་འོང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་རྟོག་ །དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་
 བཏགས་ལས་དེ་བཞིན་གཞན། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བས་མེ་
 འོང་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་གཉིས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་འཆོམ་པར་
 སྤྱོད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་ནི་དེས་པར་
 སྦྱོན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགའ་
 བདེའི་འབྱོར་བ་སྦྱོན་ཅིང་ཆོས་གྱི་ཆར་འབབས་ཏེ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་
 བོ། །འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་མཛད་པ། །ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཡི། །ཆོས་
 ཆེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབབས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་པ་ནི། སྤྱལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
 པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པ་དེ་ཉག་ཏུ། །མཛད་པ་སྤྱལ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །གངས་དང་
 ཞིང་གི་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །བསམ་མི་བྲབ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་སོ། །མཆན་སོ་གཉིས་ནི། ལྷན་པའི་
 ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་ཆེད། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་
 གྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། །དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཡི་སྤྱ། །པ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
 གནས། །དང་པོའི་སྤྱོད་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་

ལྷན། གཉིས་པ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན། རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྷན། ཞེས་
སོ། །ཡང་ན། ཆད་མེད་པ་བཞི་ནས་སྤྱིན་བྱ་གི་བར་ཡོན་ཏན་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས་
འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟའོ། །

ལྷ་པ་ནི། བསྐྱེད་ལ། སྦྱུང་གིས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མི་ཆད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ནི། གཤུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་དང་། ཞི་བྲག་ལ་
སོགས་པའི་འདུལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་དང་། གཤུལ་བྱ་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་མངོན་
མཐོངས་ལེགས་དང་། དེའི་གཤུལ་བའི་ཡུལ་དུས་ཏེ། ལྷ་ལ་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ལྷན་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲུའ། གཤུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་
ཐབས་དང་ནི། གཤུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་
གཤེགས་པ་ལ། །ཁྲུབ་བདག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་འཇུག་ །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྷན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པའི་མཆོ་
ངེས་པར་འབྱེན་བྱེད་ས་བཅུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ཉི་མ་ཉེ་
བར་སྟོན་པ། ཆོགས་གཉིས་དང་གཉིས་གྱིས་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ནམ་མཁའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངི་མ་མེད་པ། དེ་
བདག་ཉིད་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏེར་བཞིན་བྱང་མེད་དུ་ཡོད་
པར་གཟིགས་ནས། གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྤྱི་བ་ཅིང་ཁྲུབ་པར་བྱེད་པ། རང་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིན་སྤྱི་བ་གཉིས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བསྐྱིབས་པ་དེ།
འཛོམས་པའི་རྒྱུན་སྤྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་འཛོར་བར་བྱེད་པས་རྒྱུད་ལྷ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲུའ།
ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཆོགས་དང་ལྷན་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉེ་

མོད་ཅན། །ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེན་མ་
མཁའ་ལྟར་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་ངི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀྱང་
ལ། །བྱད་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་གྱི་དྲྭ་བ་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རྣམ་པར་གཏོང། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ། དང་པོ་ས་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་
བར་བསྐྱར་ལ། །བྱད་རྒྱབ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རིག་
ནས་ཞི་བའི་མཐར་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱི་བ་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་མ་བད་
བར་དུ་ཐུགས་རྗེའི་མཛད་པ་མི་རྫོགས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུད་
ལྷ་མར། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་
གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྤྱི་དུ་མཛད་མི་
འཆད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཆོགས་ལམ་ན་སྐྱུ་མེད་ཅིང་། །སྐྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
གསལ་བར་རྟོགས་པས་སྐྱུ་དང་བཅས་སོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྤྱི་བ་
གཉིས་ས་ཐོན་འགའ་ཞིག་སྤངས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྐྱུ་ཐོབ་
པོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་སྐྱུ་རྫོགས་པ་སྟེ།
སྐྱུ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱུ་ཐོབ་དང་། །སྐྱུ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ར་རྒྱལ་མང་བ་
དང་། །ར་རྒྱལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ཐུགས་
ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་སྤོབ་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱི།
མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱེད་འབྲས་མིན་ཡང་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་
 སོ། །རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། སྐྱོས་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །མ་བྱས་ན།
 མ་མཐེན་པའམ་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཡོངས་གཙོ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ལ། རྣམ་བཅད་ལ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་
 བས་མ་མཐེན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན། རྒྱུད་དུ་མར་
 འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་ན། མདོ་ལས། བདག་གིས་དངོས་
 པོའི་སྐྱེ་འདི་བརྟེན་པ་ཡང་ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་མཐེན་གྱི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རི་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོད་
 ཚུལ་ལ་འགའ་ཞིག་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱལ་སྐྱེ་འབྱུང་བར་འདོད། ཆོས་
 བཤེས་ལ་སོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱལ་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་
 གདུང་རིང་བསྐལ་དུ་སྣང་གི། །ཤེས་གི་ལུས་མིན་ཏེ། གསེར་འོད་ལས། དང་སྤོང་
 ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །སྐྱེ་ལ་རུས་པ་ཁྲག་མེད་ན། །ཞེས་པས་སོ། །

ཡང་། གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཆོས་སྐྱེའི་དབྱེ་བར་མི་
 རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་དུ་མར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པས་མ་
 ཁྲབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་
 སྐྱེའི་དབྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །གསུང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ། གསུང་ནི། གཞན་དུ་ལོངས་སྐྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁྱེས་ཀྱིས་སྐྱེས་

ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི། སྐྱེ་
གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི། དེ་དག་གི་ལས་སམ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཐུགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི། སྐྱེ་གསུམ་དུ་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ལ། ཡོན་ཏན་སྟོབས་
སོགས་འདིར་ཆོས་སྐྱེར་བ་ཆེད་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བཞི་ཆོས་སྐྱེར་
བ་ཆེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཤུཌིས། རི་ལྷར་ན། སྐྱེ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞེས་
ཤིང་ནས་ཡང་འདིག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཡང་
འདི་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ། ལུས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་པ་དང་། རི་ལྷར་མཇུག་
བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེ་ན། མཇུག་པ་དང་མཇུག་པ་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འོ་
ན། རྒྱུ་སོ་ཞེ་ན། མི་རྒྱུ་ཉིད། དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིང་དང་ལྡོག་པ་ཐ་
དད་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་ལས་མཆན་ཉིད་པ་སྟོབས་ལམ་ན་མེད་ན།
རྒྱུད་ཆེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་
དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོལ་བ་ལ། །འོ་ཀ་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་
འགལ་ཞེ་ན། རུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་འབྲུ་བ་ཡིན་གྱི། མཉམ་པ་ལྷ་གཤེགས་སྟེ། རྒྱུད་ཆེད། དེ་
ལྷ་མོད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་དང་། །རྒྱ་མཆོ་བ་ལང་མིག་རྗེས་ཀྱི། །བྱུང་པར་གང་ཡིན་སངས་
རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུང་དེ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐ་དད་དང་། བོ་རིས་དང་། བྱངས་ངེས་དང་། རྒྱུ་ས་པ་
སྤར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་མཆན་ཉིད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། གང་ཟག་
སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པས་སོ། །རྗེས་མ་སྟན་པ་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་
དང་། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །སྐྱེར་བཞི་ནི། ལམ་ཤེས་དང་རོ་བོ་གཅིག་

ཅིང་། རང་པན་ཚུན་ནི། སལ་ཆེར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་སྟེ། ས་མཆམས་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་ས་མཆམས་མཚུངས་པ་རྣམས། ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་
པ་ཐ་དད་དེ། རྒྱུན་མཐའ་ན་རྣམ་ཀྱན་ཅེ་སྒྲོར་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོང་
པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་སྐྱེད་རྣམ་མཁེན་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་གཞན་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་
དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁེན་གསུམ་འཇུག་ལུལ་ཡིན་ལ། སྒྲོར་བཞི། འཇུག་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཆོས་སྐྱེད་ནི། ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །མཁེན་
གསུམ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་བོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁེན་དང་པོར་བསྟན། དེ་ནིང་
ལམ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ནས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེ་ནིང་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པས་སྤང་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནས་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏེ། བཤད་པའི་རིམ་
པའོ། །མཁེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་དབང་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཐབས་
རྣམ་ཀྱན་བསྟན། དེ་ལས་དབང་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་ཅེ་སྒྲོར་བསྟན། དེ་བརྟན་པར་བྱེད་
ཅིང་ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་བསྟན། དེ་མཐར་སྟག་པ་ན་བརྟན་པ་ཐོབ་
པས་སྐྱད་ཅིག་མ་བསྟན་ཏེ། སལ་ཆེར་དོན་གྱི་རིམ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སྟག་གི་
འབྲས་བུར་ཆོས་སྐྱེད་བསྟན་ཏེ། དོན་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཇུག་ལུལ། འཇུག་པ། ལྷགས་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ།
འཇུག་ལུལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སྤང་དོར་གསུམ་དུ་ངེས་པས་མཁེན་གསུམ་དུ་མཐའ་ཆོད་
ལ། འཇུག་པ་སྒྲོར་བཤང་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྟོམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། བརྟན་
པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྟོམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྣམ་ཅེ་གཉིས། མཐར་སྐྱད་

གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཆོས་སྐྱུར་རྒྱུ་ལྷན་ལྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུར་ངེས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེས་ན། མཛོན་རྟོགས་ཡུམ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ངེས་
སོ། །དང་ནི། རྫོགས་ཆོག་གོ། །ཡང་ན། དེ་ནས་ཆོས་སྐྱུ་དང་ཞེས་སོགས་དབྱེ་བའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཁུན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་ལ་དང་། རྣམ་མཁུན་དང་ལམ་
ཤེས་ལ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ལ་དང་། རྣམ་མཁུན་དང་ཆོས་སྐྱུ་ལ་རྫོགས་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྫོགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། རྣམ་ཀུན་ཏུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་ནི། རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན། རྣམ་ཀུན་ནི། རྣམ་པ་
བསྐྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་དམ། མཁུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་ལ།
རྣམ་ཀུན་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་བསྟན་འོ། །ཡང་ན། རྣམ་ཀུན་སྤང་བྱ་བའི་
དོན་དུ་སྟོན་པ། ཞི་བ་མཁུན་པ་ཡིན་པས་མི་རྫོགས་ཏེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་
པ་ཇི་སྟངས་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི།
རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཁྱད་པར་རྟོ། །

ཡང་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། མཚན་
ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་པ་
ཡིན་འོ། །ཡང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི། མི་མཐུན་
པ་དང་གཉིན་སོར་རྣམ་པར་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ནི། དེ་

ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཐུན་དང་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་གཞུང་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
གཉིས་ཀས་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་
ལུས་པ་ཤེས་པ་རྣམ་མཐུན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྐབས་དང་པོར་དེའི་རྒྱ་བསྟན། དེ་
རྣམ་མཐུན་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་མིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་
གྱི་མངོན་རྟོགས་སྟན་མོང་མིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་
ནས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་སྟགས་སུ་རྩད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ལམ་ནི། དེ་ལས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
ལས་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་སྟོན་པའི་གཞུང་རྫོགས་ཏེ། ལམ་ཤེས་
སུ་ཡང་ཉན་རང་གི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་རྫོགས་ཏེ། ལམ་ཤེས་སུ་ཉན་
རང་གི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ།
གཞི་ཤེས་ནི། གཞི་མ་ཤེས་ན་ལམ་མི་ཤེས་པས་གཞི་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ།
སྤང་བྱ་མ་ཤེས་ན། གཉིན་པོ་མི་ཤེས་པས་སྤང་བྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་
ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་བས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་གཞི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་གསུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་ཆོས་སྐྱོན་པའི་གཞུང་སྒྲོས་ཏེ། གཉིས་ཀས་
 སངས་རྒྱུ་གི་ས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། མི་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་འཇུག་ཡུལ་གི་
 ཆ་ནས་བསྟན། ཆོས་སྐྱོན་ཞུགས་འབྲས་གི་ཆ་ནས་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་
 གིས། ཡང་ན། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། ཡུལ་གི་སྟོན་སོ། །དེའི་
 འོག་མ་བཞི་ནི། རྒྱུའི་སྟོན་སོ། །ཆོས་སྐྱོན་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྟོ་
 རྣམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོན་བདུན་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོས་པ་སྤང་པ་གཉིས་སོ། །དང་
 བོ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་མཁའ་གི་དངོས་པོ་བཅུ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། ལམ་གི་རང་
 བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། རོན་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་གང་ཞིག །གཞན་གི་
 རོན་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ། རོ་བོ་རིག་པས་སེམས་བྱུང་དང་རིག་པ་མིན་པ་
 སེལ་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གིས། རོན་ཅམ་འཛིན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རོན་གི་
 ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བར་པ་གཉིས་གིས་གཞན་
 རོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་སུ་མཆོན་ཏེ། རྒྱུ་གིས། གཞན་གི་རོན་གི་ཆེད་དུ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པར་མཆོན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་
 འབྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན།
 ལས་དང་པོ་པ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སའི་བར་ལ་ཉེར་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་

དག་རྟེན་པའི་ཚུལ། རྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས།
དུས་ནམ་གི་ཆོ། རྒྱ་གང་ལས། སྟོན་པ་གང་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ། དོན་གང་རྟེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གདམས་དག་པལ་པ་ནི། ཉན་རང་དང་ཐ་མལ་པ་ལའང་ཡོད་
པས། སྟོན་པ་པོ་པལ་པས་བྱང་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །གདམས་དག་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། དེ་
དག་ལ་མེད་ཅིང་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་གི་བྱང་སེམས་གིས་ཉན་པ་ཡིན་
ནོ། །བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་ངེས་འབྱུང་ཞིང་། །མོས་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བྱེད་པ། །རི་
ལྷར་ཚུ་ཡིས་རྒྱ་མཆོ་བཞིན། །དགོ་ཆོས་རྣམས་གིས་ཡང་དག་ཇོགས། །དེ་བཞིན་དུ་
ནི་ཆོགས་བསགས་པའི། །རྒྱལ་སྤྱིས་གདོད་ནས་དག་པའོ། །ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་
སེམས་དགོ་བ། །སྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱོར། །ཞེས་པས། བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་དང་
པོར་བྱང་སེམས་གི་སྦྱོར་པ་སྦྱད་པ། མོས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིན་པར་
བྱེད་པ། བསོད་ནམས་གི་ཆོགས་ཇོགས་པ། བྱང་སེམས་གི་སྟོམ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གི་
ལྷ་བ་དག་པ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ། རྒྱ་འབྱུལ་གི་རྐང་པ་བཞི་བསྟོམ་
པ་ལ་གནས་པ་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྒྱུན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གི་རྒྱ་ལས་སོ། །འདི་ལ། མཚན་མཚོན་
གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ། ཆོས་
འཛིན་པའི་བྲན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་དང་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་གི་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པས་ཆོས་གི་རྒྱུན་སེམས་མཉམ་པར་
གནས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། གང་ཞིག་ཐོབ་པས་ཆོག་དང་དོན་
འཛིན་པར་བྱས་པ། ཆོས་གི་རྒྱུན་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་

ནི། རོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པས་ཆོས་མཆོག་ལ་ཟེར་ཡང་། འདིར་ཆོག་གས་ལས་ཆེན་པོ་ནས་
གཟུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཆོག་གས་ཀྱི་ས་ཉིད་དུ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་བ་ན་
ཞེས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་ཉན་ཏོ། །ལྷ་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་
གདམས་ངག་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །འདིའི་མཆོན་
ཉིད་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། གདམས་པ་ནི།
གང་ཞིག་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་དོན་དུ་འདོམས་པའོ། །རྗེས་
སུ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་
པའོ། །འཕགས་པས། དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི།
གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཤུ་རྟེས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བརྟེན་པ་ནི། གདམས་ངག་སྟེ་ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། རོ་ཐོ་གཅིག་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་
བས་བཅུའོ། །དེ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་
ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་ཉིད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སེམས་གནས་པའི་
ཐབས། དེ་དག་ལས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ཆུང་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དུག་
སྟེ། ཅ་བའི་སེམས། རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སེམས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སེམས། དེས་
པར་འཛིན་པའི་སེམས། སྟོམ་པའི་སེམས། སྟོན་པའི་སེམས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པའི་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། [ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་འབེལ་བའི་མདོ་ལས་.....] དེ་ནས་དང་
པོར་སྟོན་བཅོམ་དེ། །མདོ་ཡི་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། །གཉིས་མེད་དོན་ནི་རྣམ་འབྱེད་
པ། །མདོ་སོགས་མིང་ལ་སེམས་འཛིན་གྱི་ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོག་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །ཆོག་རབ་
དབྱེ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དོན་དང་ཡི་གེ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བགྲང་བ།
འཇལ་བ། རྟོག་པ། སོ་སོར་རྟོག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི། གཉིས་སམ་ཉི་
ཤུ་ཞེས་སོགས་གངས་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གངས་དང་ལྗན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ལ་སྟོ་སྦྱར་མེད་པར་འཛིན་པ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ། བཞི་པ་ནི། བགྲངས་གཞལ་བརྟགས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཡི་གེ་ཆོགས་པ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། །སིལ་བྱ་རྣམས་དོན་མེད་པར་དཔྱོད་པ་
སྟེ། །སོ་སོའི་ནང་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད། །ཅེས་སོ། །བཞི་
པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ངེས་པར་འཛིན་
པའོ། །དོན་དེ་དག་ནི་ངེས་བཟུང་ནས། །ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་
པའི་དོན་རྣམས་རྩ་བའི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིན་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་
བྱེད། །ཅེས་སོ། །དུག་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་
ནས། དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་བྱའི་དོན་ནས། ས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནས། བྱད་པར་དུ་འགོ་
བའི་དོན་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་
བ་སྟེ། དེ་ཡིས་དོན་ནི་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །དེ་ནས་དེ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོའི་རྒྱ། འདོད་ཁམས་རགས་སོ། །དང་པོ་ཞིའོ། །ཞེས་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ནས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ངོ་བོ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དཔྱད་པས་བྲབ་པས་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའོ། །དངོས་གཞི་བྲད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ། འདོད་པ་ནི། ཆོ་མུང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བས་རགས་ལ། གོང་མ་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཞིའོ། །ཞེས་བྲད་པར་ཞིབ་མོ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཅམ་པོ། །གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྒྱ། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཞི་གནས་རོ་གཅིག་ཏུ་དཔྱད་པ། རྟོག་པའང་མེད། དཔྱད་པའང་མེད་པའོ། །ཆོས་གྱི་མིང་སྟོན་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ། ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

མིང་དེའི་དོན་བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་སོགས་གྱིས་མ་ནོར་བར་དཔྱད་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྟོ་གཅིག་གིས་མིང་ཆིག་སྟོན་པ་དང་དོན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་སྟོན་ནས་བྱེད་པ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞུམ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་གྱིས་བྱིང་བ་བསལ་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་གཏོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཁོད་ན། མི་རྟོག་པ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བྱིང་ཁོད་ཞི་བ་ན། གཉེན་སོ་རྩེལ་བ་རྣམ་གཡེང་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་སོར་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པ་ནི། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡིད་བྱེད་དེ་དག་བར་མ་ཆད་པར་སྟོམ་པ་ནི། རྟོག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ལེ་ལོ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྟོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོམ་པ། གྲུས་པར་བྱ་བ་

བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
 རང་ལྷགས་ཀྱིས་ནང་དུ་གནས་པ་ནི། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལོན་ཏུ་གོམས་པ་
 བ། །འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རྒྱན་གྱུ་བ་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གཡེང་བ་མེད་པར་འབྱུང་
 བ་ནི། མཉམ་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏང་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་
 བར་གཡང་མི་བྱེད། །རྣམ་གཡེང་སྦྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྦྲར་ནི་སྒྲན་པར་
 བྱ། །སྒྲོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས། །ལངས་པ་
 དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྒྲོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་
 སོ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་ནས་ལྷས་སེམས་ལོན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་འཕེལ་བས་ཉེར་བསྒྲགས་
 ལས་རིང་དུ་སོང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ། དེ་སྦྱངས་པས་དེ་ལས་སྐྱ་
 རུང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་མཆོད་པ་
 དང་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཞིང་གཞན་དུ་འགོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་
 བས་སེམས་ལས་སྐྱ་རུང་བའི་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་ཡིས་ལྷས་དང་
 སེམས། །ལོན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡིས་
 དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞི་གནས་པ་དེ་ཐོབ་

པོ། །མངོན་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ། །སྤངས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་། །བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཉན་པའི་ཕྱིར། །ལོ་ཀ་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགྲོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ། །བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་བསྟེན་བཀྲར་བྱས། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་ལས་རུང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་གདམས་དག་གི་རྒྱར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱ་དུ་གདམས་དག་གི་རྗེས་ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གདམས་དག་གི་དོན་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པས་མཐོང་སྤངས་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱར་གྱུར་བ་ནི། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་གྱི་ལོ་ཀ་པའི་བསྟོམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བྱོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་རྣམས་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དུ་དམ་བཅས་ཤིང་གདམས་དག་ནོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་ནས་རྒྱར་གྱུར་པའི་རིགས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྐྱབ་པའི་ཉེ་བར་རྟེན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། བརྟེན་པ་ཐ་དད་པས་བྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དག་ནི། རང་བཞིན་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་འགྱུར། སྐྱབ་པ་པོའི་ཤེས་བྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། བཅུ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དག་ནི། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སྟེ། དབྱེ་ན། གཞན་དོན་

སྤངས་ཤོགས་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། རི་ལྷོང་སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ལ། ལྷུབ་པའི་རོ་བོ་དང་།
ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཚུལ་ལ། བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ནི། སྐྱབ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་དྲུ་ལེན་ལ། རྩ་
ཁ་ཐམས་ཅད་དང་དྲུ་ལེན་ལ། སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སྟེ། གནས་
ཚུལ་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། ། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་ཡིན་པར་
འདོད། ། ཉག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། ། དོན་ཆེན་ཡང་དག་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་
བྱེད། ། ཅེས་སོ། ། དེ་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བྱང་འདས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཆེ་བ་བཞི་ལྟ་ན། སྐྱབ་བ་འདིས་ནི་སྤྱི་དང་ནི་
བ་ཀྱན། ཟིལ་གྱིས་མནན་འགྲོ་ནི་བ་མཆོག་དང་ལྟ། ། ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོག་མ་ཆོག་ས་
གྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ། ། བྲམས་པའི་བསམ་བསམ་འགྲོ་བ་ཉག་ཏུ་སྤྱད། ། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ཚུན་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མྱིར་
འདིར་སློམ་སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་མས་དག་ཐོབ་པས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དམིགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཏེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པའི་བྱ་བའོ། །སྐྱབ་
པའི་གང་མས་དག་སྐྱབ་པའི་རྟེན། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཞེས་
ཟེར་བའི་མྱིར་དང་། སྐྱབ་པའི་རོ་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། །ཁྱེ་བླ་ཉུ་མི་
མཐུན་སྟོགས་གྱི་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་པོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞིག་བསམ་
པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་བྱ་བ་སྟེ། དབྱིག་གཉིན་གྱིས། པོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཤོས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་པ་ཟུ་ཆེ་བར་བསྟེན་པའོ། །ཞེས་

བ་དང་། དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི། སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། དུག་གམ། སོ་དུག་གོ་གོ་
བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞིག་སྒྲོར་བའི་བཙུན་
འགྲུས་གྱི་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན། དགུའོ། །ཞུགས་ཏེ་དབྱུང་གི་ཆོགས་གསོག་པའི་སྐྱབ་པ་
ནི། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། བཅུ་བདུན་
ལོ། །དབྱུང་གི་ཆོགས་བསགས་པས་རྒྱལ་དཀའ་བའི་དབྱ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་གདོན་མི་ཟ་བར་
འབྱིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་དོ། །འཕགས་པས། གོ་བགོས་པས་ནི།
འཇུག་གོ། །ཞུགས་པས་ནི། དབྱུང་གི་ཆོགས་གསོག་གོ། །དབྱུང་གི་ཆོགས་བསགས་
པ་ནི། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལོ། །ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། སྐྱབ་པ་ཅན་སོ། །དབྱེ་ངོ་ལ་བཞིའོ། །ཐ་
དད་ནི། དང་པོར་ཐོབ་པ་ན་ངེས་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་བྱི་མ་རྣམས་ངོ་བོ་
གཅིག་པས་མ་ཁྲབ་ལ། བྱི་མ་ལ་སྐྱ་མ་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །གངས་ངེས་ནི། སྐྱབ་པ་ལ་
བཙུན་འགྲུས་ལྷ་ཡོད་པས། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་གོ་སྐྱབ། སྒྲོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་
འཇུག་སྐྱབ། མ་ཞུས་པ་དང་མི་འཇུགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་ཆོགས་སྐྱབ། ཆོག་
མི་ཤེས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པར་ངེས་སོ། །ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙུན་
འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞེན་རབ་ཞུགས་སྒྲོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། །མ་ཞུས་མི་
འཇུགས་ཆོག་མི་ཤེས་བཙུན་འགྲུས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ན། རྟོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་དང་ལག་ལ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་ན། ཆོས་མཆོག་ན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལག་ལ་ཞེས་གནས་སྐབས་ཀྱི། ལག་ལ་ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་པས་
སྟོན་མེད་དོ། །དེས་པར་འགྱུར་བ་དེ། དངོས་སུ་ཡིན་ན། བྱམས་པ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་
ལ། བརྒྱད་ནས་ཡིན་ན། ཆོག་པ་ལམ་ན་འདྲ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པར་དེས་པར་འགྱུར་བས་སྟོན་མེད་དོ། །སྐྱབ་པ་དང་སྦྱོར་
བ་བཞིའི་བྱང་པར་ནི། ལོ་རྒྱུ་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་པ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྐྱབ་པ་ནི། བཙུན་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བཙུན་འགྱུར་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་པས་སོ། །སྦྱོར་བཞི་ནི། བསམ་གཏན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་སྦྱར་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་བསྟན་ནོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱུའམ་
ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །[.....] ལྟེ་རྒྱས་མཆོན། སྐྱབ་དཔོན་ཡུལ་གྱིས་
མཆོན། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཏེ། གཟེ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཙུན་ནས་ལམ་
ཤེས་སྐྱེ་བུ་གི་རྟེན་དུ་བྱས་པའོ། །སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྟན་པ།
རྒྱ་རྒྱུན་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་ཅན། གཞན་དོན་

བྱེད་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ངེས་
པར་སློབ་དཔོན་ལ་སྟོས་པས་ན། སློབ་མ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དེའི་ལམ་ཡར་ལྡན་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གཅིག་བྱུར་གནས་པ་བསེ་
དུ་ལྟ་བུས་མཆོན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཡོན་
ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ངོ་བོ་རྒྱ་
གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་མེས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། ཆོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་
ནད་མེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱེ་བ་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་
པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི། ཟག་མེད་སློམ་ལམ་མ་སྦྱེས་
གོང་གི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་གོ་
སྐབས་ཕྱེ་བ་ཤུལ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་བྱག་ཡོད་ལ། སྦྱོར་
ལམ་སྐབས་དང་པོར་བསྐྱེད་པས། འདིར་མི་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་སློམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། སློམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། སློམ་ལམ་གྱི་
འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཉ། དེ་ལ་བྱག་ཡོད་ཅིང་། ལྷནྱེས། ཟག་མེད་སློམ་ལམ་གྱིར་
འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སློམ་ལམ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དགེ་བ་གསོག་བྱེད་མོས་པ་ཡིད་ལ་འབྱེད་པ་
ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སློམ་ལམ། དུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ངེས་པའི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་སྟེ།
དེ་ལ་ཉེར་བདུན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་ལ་
བཀྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བསྐྱགས་པ་རྣམས་ནི། མོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ངེ་

ལྷ་བ་བཞེན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་སྟེ། དག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ཉེར་བདུན་ནོ། །དགེ་བ་
མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་བསྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་ནི། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ། དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་
རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དགེ་བ་འཕེལ་
བྱེད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ། གཞན་
ཀྱི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡི་རང་གཉིས་
སོ། །ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ།
རྟོགས་པ་ཤུན་ཆོགས་ཏེ། དེ་ལ་ལྷའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་
འདི་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ། སྤངས་པ་ཤུན་ཆོགས་ཏེ། དེ་ལ་དགའའོ། །བྱང་སེམས་
ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། ལམ་
གསུམ་ཤེས་པ་དེ་འབྲར་ཡུལ་ལས། རོ་བོའི་སྒྲོན་པ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགའ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་
དུ་ཤེས་པས་སྤིང་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཚུ་
རོལ་གྱི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིང་རྗེས་ཞི་བ་བྱང་འདས་ལ་
མི་གནས་པ་ནི། གཞན་དོན་ཀྱི་བསམ་པས་པ་རོལ་གྱི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་
ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུའི་ཡུམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མིན་པས་
འབྲས་བུའི་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ནི། མིང་དང་དངོས་པོའི་མཆན་མར་འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་
སོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུའི་ཡུམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དེ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །ལྷ་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱང་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་

ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་ལ་ཆགས་པ་གསུམ་མོ། །དྲུག་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི།
ཆགས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་གཞི་ཤེས་མོ། །དེ་ལ་འདར་གསུམ་མོ། །

བདུན་པ་སྦྱར་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་སྒོམ་པ། ཉན་
རང་གི་སྦྱར་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་དེ། དེ་ལ་བརྩམས། །ཤུཅིས་བརྩམ་གཉིས་སུ་བཞེད་
དོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱར་བ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། སྦྱར་བ་དེ་དག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་
སྒྲོམ་པ་མི་དམིགས་པར་མཚུངས་པར་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞིའོ། །དགུ་པ་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཅིན་ལ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྦྱར་བ་འདིའི་
འབྲས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བརྩམ་
དྲུག་གོ། །སོགས་པ་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་
རྟོགས་ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་ཤུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་
འབྲ་བ་ནི། གུན་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་ནི། གཉེན་པོ་གུན་ཤེས་མོ། །

བཞི་པ་རྣམ་གུན་གྱི་དངོས་པོ་བརྩམ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི། གཞི་དང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྦྱར་བའི་བསྒོམ་བྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
གསུམ་མཐུ། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ཏེ་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་ཤུའོ། །བཅས་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་པ་སྦྱར་བ་པོ་ནི། ཆོགས་བསགས་པས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ།
དེ་ལ་ཉན་པ། འཛིན་པ། མི་བརྟེན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་

ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། དེ་ལ་བཅུ་བཞིའོ། །བཞི་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱོན་ནི། སྦྱར་བ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཞེ་དུག་གོ། །

ལྷ་པ་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལྷན་པ་ནི། སྦྱར་བའི་རྒྱས་པ་
མཚན་བྱེད་གྱི་འབྲས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གོ་གཅིག་གོ། །དུག་པ་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པ་ཐར་པ་
ཆ་མ་སྟན་ལ། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། སྦྱར་ཐར་པ་ཆ་མ་སྟན་ཅམ་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་སྟན་མ་སྦྱས་གོང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགོ་བ། འན་
པ་ཉེར་གཞག་གིས་བསྐྱས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་དགོ་བ། དབང་པོའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའོ། །འཕགས་པས། དད་པ་ལ་སོགས་པ་
འདི་དག་ལ་དབང་པོར་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་རགས་པ་མི་ཁོམ་པ་ལ་སོགས་
པར་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལས་ཐར་པ་སྦྱར་ལས། དེའི་ཆ་སྟེ། རྒྱགས་གཅིག་ལ་མ་སྟན་
པ་སྟེ། བན་འདོགས་ཤིང་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ན། ཐར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ཐར་པ་ཆ་མ་སྟན་ཏེ། འཕགས་པས།
ཐར་པ་ནི། བྲལ་བའི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཕན་པས་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་
མ་སྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། འན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ།
ལྷའོ། །ཡང་ན། རྒྱར་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་
སེམས་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །འཕགས་པས། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སུ་དེས་པ་

དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་སྟེ། གསུམ་ལ་བཞེད་པར་
གསལ་ལོ། །ཡང་ན། ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ། འདིས་ས་མཆམས་ཀྱང་
བསྐྱེད་ལ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་པལ་བ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མིན་པར་འདོད་པ་
བཀག་གོ། །འདི་ཐོབ་ནས་དགོ་བའི་ས་པོན་ཆད་པ་མི་སྲིད་དོ། །བདུན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་
སློན་པ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་
དང་ལྷན་པའི་ལོ་ཀ་པའི་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞིའམ། བཅུ་གཉིས་སོ། །

བརྒྱད་པ་རྟེན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་སློབ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་ཆོགས་ཏེ། དགོ་འདུན་ནི། ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ངེས་པའི་རྟོགས་དང་ལྷན་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་པ་གསུམ་ལོ། །དགུ་པ་ཡན་
ལག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་བྱང་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་
འཁོར་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཆུངས་པར་སྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་དང་ལྷན་ཀ་
སྤང་བ་གཉིས་སོ། །བཅུ་པ་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་སྤྲོད་མེད་པ་
སྟེ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ལོ་ཀ་ཉིས་པ་མེད་ཅིང་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོད་བཅུད་དག་པ་གཉིས་སོ། །བཅུ་
གཅིག་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་ཡན་ལག་ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི།
གང་ཞིག་ཡུལ་བཅུ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་འཕྲིན་ལས་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་
རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཅུ་ལོ། །ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་
པོ་འདི་ནི། ལྷན་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྤར་ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་

ཞེས་བཤད་པ་དེའི་རྟགས་ནི། བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྩོད་
དེ། དེ་ལ་བཙུག་ཉེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི། བསྐྱུས་སྒྲོམ་ལ་དབང་ཐོབ་
པའི་ཅེ་མོ། བསོད་ནམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཙུག་གཤིས་།

གསུམ་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི། མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མི་གཏོང་བའི་བཟོད་པ་རྣམ་འཕེལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་
སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པ་ནི། བསོད་ནམས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་
མཆོག་། དེ་ཞོན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་སོ། །ལྔ་
པ་མཐོང་ལམ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ལ། བྱང་ཆོས་བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་
པའོ། །དུག་པ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི། བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་
པ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བཤོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་ཤུལ་ལོ། །ལམ་
གཉིས་པོ་སོ་སོ་སྟེ། དེ་རེ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ །ལྟོག་པ་གཟུང་
རྟོག་ །རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་
གཉེན་པོ་སྤྱོད་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་དང་། འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཏེ།
རྣམ་པ་བཞི་རེ་རེ་ལ་འད་དགུ་དགུ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་བྱུག་གོ། །བདུན་པ་སངས་རྒྱས་
ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་དངོས་རྒྱ་
བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་དང་བྱང་པར་གཉིས་སོ། །

བརྒྱན་པ་བསལ་བྱ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། སྒྲོ་སྐྱར་དུ་སྐྱ་བྱའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་
མཁུན་ལ་དམིགས་པ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་
ཉེ་བ་ལ་སྟོས་པའི་བཙུག་གཤིས་། །འདི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་

མཁུན་ལ་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་
མཁས་ལན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི། ཅེ་
མོའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །

དུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྤྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི།
གང་ཞིག་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིན་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། བར་ཕྱིན་
གཞན་ལྔ་ལའང་དེ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི།
གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་གནས་སུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དང་། སྒོ་བ་པ་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་དང་།
ལྷའི་གནས་སུ་སྤྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཞེས་སྤྱར་བས། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མཐར་གྱིས་པའོ། །དངོས་མེད་
ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་
སུ་བྱན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་པ་བཅུ་ནི། མཐར་གྱིས་པའོ། །

བདུན་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི། རྣམ་སྤྱིན་མིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་
དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་ནི། གང་ཞིག་ཟག་མེད་རྣམ་
པར་སྤྱིན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱ་རྫོགས་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རྣམ་སྤྱིན་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཀྱན་བྱང་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དང་།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱི་མཐུན་པར་རྟོ། །དེ་དག་གྲང་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་མེན་
པར་སྤྱི་འཛིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ཆོས་སྤྱི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་སྤྱི་བརྫོང་པ་ཅན་ཞིག་གོ། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་
དག་པར་ཉ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྫོང་དོ། །འདི་ལ། འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
གསུམ་མཛོད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་འོ། །ཞེས་འདོད་དེ། ལེགས་སོ། །སྤྱི་བ་དཔོན་གྱིས།
མཛོད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་ཞུ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་བཞི་འོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། འདི་
དག་གི་དགག་སྤྱི་བ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

འདིར་སྤྱི་བཞིའི་ལུགས་བཀོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནི། གང་ཞིག་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་ལ་སྤྱི་བྱུང་གི་བྱི་བྱི་མ་ཀྱན་གྱིས་དག་
པ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན། ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་
བ། །ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འདུག་གི། སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་
གྲོལ་ཉ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་འོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ནི། གང་ཞིག་བར་
མ་ཆད་པར་མཆོག་ཏུ་དག་པའི་འགྲོ་བ་འདུལ་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཉ།
གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཉ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ [.....] །འོག་མིན་པལ་པའི་གོང་ན་
ཡོད་པར་འདོད་ལ། འགའ་ཞིག་ [.....] །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་ཟེར་
རོ། །ངོ་བོ་ངེས་པ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ལ། ཨ་བྱུ་དང་།

སེང་བཟང་ [.....ཤེད་གདབ་ཐགས་ལ།] བེ། ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་འདོད།
 ཆོས་བཤེས་ས་བརྩ་བའི་བྱང་སེམས་ཁོན་ས་བསྐྱོར་བར་འདོད་དོ། །དུས་ངེས་པ་ཉམ་
 ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དོ། །

ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཟླ་ན་མེད་པའི་
 དགའ་བདེ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། [.....རྒྱལ་ས་གསུམ་བདུན་བརྩ་བ་
 ལས།] སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུ་ནི། །མཆན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་
 ཞིང་། །སྤྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྤྲ་ཆོག་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་
 གྱེད། །བསོད་ནམས་ཆོག་མཁན་ནི་དབག་མེད་ལས། །བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་
 བརྩ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱར་གཟིགས་སོ། །འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་
 ལོངས་སྤྱོད་པས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱའོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
 ལ་། །གནས་པའི་སྤོ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །འོག་མིན་གཞལ་ལས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་
 མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །བཅས་པ་ནི། ལྷན་པ་སྟེ། ལྷེ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་
 ངས། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའོ། །སྤྱེ་བཞིར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་
 སྤྱལ་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན་སྤྲ་བས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱེ་གཉིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་ནི། གང་ཞིག་དག་མ་དག་སྤྲ་ཆོག་ས་འདུལ་གྱེད་
 དོ། །དབྱེ་ན། བཟོ་དང་། སྤྱེ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལས་
 འདལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། བཞིའོ། །མཆོག་གི་སྤྱལ་བ་ནི། འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་
 འདིར་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཟླར། དགའ་ལྷན་ནས་ནི་འཕོ་བ་

དང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འང་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཆུང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ཞེས་བྲ་བ། །སྤྱལ་བ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་གཉིས་ལ་
 བརྟེན། །དག་པས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །ལོ་ཀ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྒྱ་དང་
 རྣམ་མཁའ་རྒྱ་གཞུགས་བཞིན། ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ཆོས་སྤྱི་ནི། གང་ཞིག་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་
 བ། ཉེར་གཅིག་གོ། །དེའི་མཛད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱིའི་བདག་རྒྱུན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་
 རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ལས་ཉེ། དབྱེ་བ། ཉེར་བདུན་གོ། །བཅས་པ་ནི། ལྷན་
 པའམ་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ཞར་བྱུང་ངོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་གཞན་དང་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ། །གངས་ངེས་ནི། སྤྱོད་
 བཞིར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ ཆོས་ཅན་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་ཡུལ། སོ་སྤྱོད་
 དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་
 བདུན་ཅུས་དངོས་པོ་བརྒྱད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་རྫོགས་པས་མང་མི་
 དགོས་ལ། གང་མ་ཆང་ཡང་དངོས་པོ་བརྒྱད་མི་རྫོགས་པས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་
 གངས་ངེས་སོ། །གོ་རིམ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་པའི་རིམ་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་གྱི་རིམ་པས་
 ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྲུག་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོར་བ་ལན་གཉིས་དང་། སྤྱོས་ལམ་ལན་
 གསུམ་དང་། གང་ཟག་ལན་བཞི་དང་། རྟོག་པ་ལན་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་ལན་ལྔ་
 དང་། སྤྱོར་ལམ་ལན་བྲུག་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་གདམས་ངག་གི་

སྐབས་སུ་སྐབ་དང་ཞེས་པ་དང་། སྐབ་པ་བཞི་སྟོན་པ་སྐྱོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབ་པ་
 བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་
 བྱའི་བྱུང་པར་དུ་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྐབ་པ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་སྐྱོས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཅིག་ལ་ན་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སྐྱོས་ཏེ། དང་པོ་
 ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་ཤེད་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་བསྟན།
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ་སྐྱོམ་པ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སུ་སྐབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སྐྱོམ་ལམ། རྣམ་ཀུན་ཏུ།
 སྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། ཅེ་སྒྲིབ་དུ། སྐྱོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་
 ཞེས་པ་རྣམས་སྐྱོས་ཏེ། སྐྱོམ་ལམ་བྱུང་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ། ཞེ་ན། མ་གྲུབ་
 སྟེ། དང་པོ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོམ་ལམ། གཉིས་པ་སྐྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་རྟགས་དང་ལྟན་པའི་སྐྱོམ་ལམ། གསུམ་པ་སྐྱོམ་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་
 སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་དུ། སྐབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། ཞེས་པ་དང་། ལམ་
 ཤེས་སུ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ལྷག་
 པར་བྱས། ཞེས་པ་དང་། སྐྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ལ། ཞེས་པ་རྣམས་སྐྱོས་ཏེ།
 ལམ་སྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བྱུང་མེད་པས་སོ། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པའི་རིགས་མཆོད་ཤེད། གཉིས་པ་གོགས་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་ཆ། གསུམ་
 པ་ལྟོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་བསགས་པ། བཞི་བ་ཉན་རང་དུ་མི་ལྟོང་ངེས་པའི་

རྟགས་ཐོབ་པའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིན་དུ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟ་
བཞེན་པ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུང་དང་འཇོག་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཞེས་པ་དང་། ཅེ་
སྒྲིར་དུ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། མདོར་བསྐྱུས་རྒྱས་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི། །ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་པར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ།
དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲིར་ལམ་ཉན་རང་སྒྲིར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་དགག་
རྟོག་ །གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་ཆོགས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྤང་བྱ་བསྟན། གསུམ་པ་
མཐོང་ལམ་ཅེ་མོའི་སྤང་བྱ། བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲིར་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྤྱ། བན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། གཞི་
ཤེས་སྤྱ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། བསམ་མི་
བྱུང་སོགས་བྱུང་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་
པ་དང་། ཅེ་སྒྲིར་དུ། བསྐྱུས་པ་དེ་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ།
མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དང་པོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ། གཉིས་པ་ཐེག་དམན་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་
བའི་ལམ། གསུམ་པ་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ།
བཞི་པ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལམ། ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིར་གྱི་སྤང་བྱ་
རྟོག་པ་སྒྲོང་བའི་གཉིན་པོའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འཕགས་པ་གྲོ་ལ་སྟེ་གསུང་
རོ། །

དུག་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིན་དུ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་དང་།
ལམ་ཤེས་སྤྱ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་དང་། བརྟགས་པའི་ཆོས་

ཉིད་མི་འགལ་བར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
འདིར། །ཞེས་པ་དང་། །རྟོག་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡི་རྟགས་
དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྣོས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་ལམ་ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལས་
བྱུང་བར་ལྷན་བྱུང་བར་འཕགས་པ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམིགས་
རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམིགས་རྣམ་
གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྡེ་མ་རྣམས་ལས་དམིགས་
རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་
ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ། ལྷ་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་
རྟགས། རྟག་པ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པས་སོ། །

ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སྦྱོར་ལམ་ལན་བཅུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ནི། དེ་དག་གི་
སྟེང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྟག་གི་དང་པོ་བཞི་དང་། བོ་
འཇུག་དང་། སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་། སྟོབས་ལྷ་དང་།
སྦྱོར་བ་ཉི་ལུའི་ཁ་ཅིག་དང་། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་
ཅིག་དོན་ཐ་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོག་ཐ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུའི་སྟོན་སྟེ། ལ་ལ་འབྲས་བྱའམ་རྟགས་
ཀྱི་སྟོན་སྟེ། ལ་ལ་མདོར་བསྟན། ལ་ལ་རྒྱས་བཤད། ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པ་ཐ་དད་རེ་
ཡོད་པས་རྣོས་པའི་ཉིས་པ་མེད་དོ། །རི་རྐྱད་དུ། སྦྱོར་བའི་དམ་པ་བྱུང་གི་བཀའ། །རྣམ་
གྲངས་དུ་མ་ཉིད་མཆིས་ཤིང་། །རྣོས་བྱ་ཡང་ནི་མ་མཆིས་ལ། །སྦྱོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
རིགས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །སྟོགས་སྒྲུང་གིས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་

བརྟེན། །མདོར་བསྡུས་དོན་ནི་འདི་དག་ཡིན། །སྤྲར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས། །དོན་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྡུས། རྒྱས་བཤད། ལེགས་བཤད་དུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་པ་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཤེས་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཆོག་
ལེ་འུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་ཀྱི་བར་ཆོག་པ་བཅད་ལྷག་མ་བཅུ་
གསུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་ལུས་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་པ་བཅད་
དང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོག་པ་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལེགས་བར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་བསྟན་པ་དེ་ལྷར་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་
ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བཟོལ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྡུས་
པའི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལུས་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། སེང་
བཟང་བདག་གིས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཟོལ་མི་དགོས་ཤིང་། བཟོལ་ན་ཉེས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བར་འོག་ནས་འཆད་

པར་འགྱུར་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་ལུས་རྒྱུ་གཞག་འདི་འཆད་པས། ཡན་
ལག་རྒྱས་བཤད་དེ་དག་རྒྱུ་པར་བཤད་པས་ལུས་རྒྱུ་གཞག་བཤད་པར་བསམ་
སྟོངོ། །གཉིས་པ་གོང་ལོག་གཉིས་ཀར་བཀོལ་ན། རྫོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་རྟོགས་
ནས་སོ། །དངོས་བརྒྱད་ལུས་མཛེས་རྒྱུ་བཟང་བདུན་ཅུས། །ཁངས་དང་གོ་
རིམ་ངེས་པའི་གོས་བཟང་ཅན། །རྫོས་པའི་ངི་མ་ཀུན་དང་རྒྱུ་བྱལ་བའི། །ལུས་འདི་
མཐོང་ན་མཁས་རྒྱུ་མས་ཆགས་པར་འགྱུར། །བསྐྱེད་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

༼སྐབས་དང་སོ།༽

གཉིས་པ་༼ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད།༽ལ་གསུམ་སྟེ།

འབྲུག་ཕྱལ་མཁའ་གསུམ།

འབྲུག་པ་སྤྱིར་བཞི། ཞུགས་འབྲས་ཆོས་སྤྱིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་
པོ་ལ།

འབྲས་བྱ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཁའ་གསུམ།

རྒྱ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས། རྒྱའི་སྤང་དོར་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆམས་སྤྱར།
བརྗོད་བྱ་ཆོས་བཅུ་བཤད། སྐབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་
བང་ངོ། །གང་ན། རྒྱུ་མཁའ་ཉིད་དེ་བརྗོད་བྱར་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་
དོན་ནོ། །གང་གི་སྟོན་ན། མེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་ཉེ། རྟེན་གྱི་
བཤད་ཅིང་གཏན་ལ་པལ་པའི་སྟོན་སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་

ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱིན་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལོ། །གང་དུ་
 བ། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་རོ། །དེར་སྟོན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། རོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་
 འཇུག་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱང་ལོ། །གང་ན། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྟོང་རྗེའི་
 བསམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་པས། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་སྟེ། མི་གཙང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་གཙང་བ་ཞེས་
 ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་
 རོབ་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

དེ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གདམས་དག་འོད་པ། དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་རེས་
 འབྱེད་ཡན་ལག་གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་
 གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་བསྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྟོན་པའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་
 རོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་བའི་དང་། སྟོན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོ་འབྲུལ་
 མཐོང་བའམ། གཞན་ལས་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཐོས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའི་ཆོས་རྒྱལ་ཏུ་ཉེ་བར་མཐོང་བ། སྒྲིགས་མའི་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་བ་སྟེ། རྒྱུ་བཞི་དང་། རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེར་བ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་བ་སྟེ། རྒྱ་བཞི་དང་། རང་དང་། གཞན་དང་། རྒྱ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྦྱོབས་ཏེ། སྦྱོབས་བཞི་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་མོའས། ཆོགས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བར་བཤད་དོ། །

འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱེད་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆགས་པའི་རྟེན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ། དེའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་དང་། བསམ་པའི་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་ཤེས་སྦྱེ་རུང་གི་གང་ཟག་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ལས། [.....གང་ཆེ་རྒྱ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་མ་འདི་བཤད་པ། །] དེ་ཆེ་ལྟ་མི་སྦྱོང་སྤྱག་བརྒྱ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་མ་འགྲོ་བྱང་པར་ཅན་ཏེ། རྩི་རིས་རྒྱལ་མ་གསུམ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིང་རྩེ། དད་པ། འདོད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལུས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲིགས་ཀྱིས་གཟེར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་རྒྱས་པས། སྒྲིང་རྩེའི་ས་བོན་རབ་སད་ཅིང་། སྦྱོར་དང་བསམ་པ་ཕུན་ཆོགས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་གཟུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྦྱོན་མ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་

ཚུབ་ཁྲ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད། ། ཞེས་
སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་རང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་སངས་
རྒྱས་ལ་འདོད་པའི་སྟོན་པ་བཙུན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་སྟེ། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་
གྱུར་པ། ། ཆད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། བྱམས་པ་
དང་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱ། ། ཞེས་པ་དང་། ། ཞི་བ་ལྷས། ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་ནི། སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། ། ཞེས་སེམས་སྟོན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
སོ། ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་
པའི་འདུན་པ་དགོས་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐེན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱད་
པར། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུངས། ། ཞེས་སོ། ། འོ་ན། དེ་བཞིན་རིགས་དང་ལྷན་
པ་ཡང་། ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ཆོལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་དགོན་བཙུགས་ལས་བཤད་
དོ། ། ཞེན། དེ་ནི། སྤར་བརྫོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ། ། ཆོག་རྒྱུར་མི་དགོས་སམ་
ཞེན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཆོག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པས་མ་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་མ་ཆང་ན། སྐྱེ་བ་ལྷོག་གོ། ། འགལ་རྒྱུན་
མི་དགོས་པ་དང་། མི་རུས་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། སྤྱིད་ལྷག་པ་སྟེ། སྟོན་པའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དང་། ཁྲ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་འགྱོད་
པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱགས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་
དང་། སྦྱ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་ཀྱི། ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་། ལོག་ལྷ་སྦྱེས་པ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས།
རིགས་དང་མི་ལྷན་པ། སྒྲིགས་གོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ། སྦྱིང་རྗེ་ཆུང་བ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་
བསྐལ་གྱིས་སྦྱག་པ་སྟེ། བཞི་ལྗོག་པའི་རྒྱར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྲ། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་དང་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་བ་ཅན་གཞན་དོན་དུ་
རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅདོ། །ཞེ་ན། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཆོས་
ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་བ་ལྷས། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་སྟེ་ཞེས་པ་
དང་། [དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་.....] མདོ་ལས། འདིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་
བསྐྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཆོས་རྣམས་
སྦྱེ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མི་སྤང་ཡང་
རྣམ་པ་སྤང་བས་སོ། །ཞེ་ན། རྣམ་པ་སྤང་བས་ངོ་བོ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྲ་རྟག་པའི་
རྣམ་པ་སྤང་ཡང་ངོ་བོ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་གང་ཞིག །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་
པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་
བའོ། །སྟོ་བ་ཆེ་དང་ཚོམ་པ་ཆེ། དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སེམས་པ་ཆེ། རྟོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། ཞེས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་གོ་ཆ་དང་སྐྱོར་པའི་བཙུན་འབྲས་གཉིས་དང་། རྟོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གཞན་
ལ་པན་པའི་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
འབྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ། དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་བུ་བ་
ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་འབྱུང་བ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་
མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། [་་་གཉིས་ཞིག་ནས་] མཆན་ཉིད་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་བོ། ཞེ་ན། བྱེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱང་པར་ཅན་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མ་བྱུང་བ་
མཚུངས་སོ། །བསྐྱབ་བུ་ལ་སྐྱབ་པར་མིང་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། ཞེ་ན། འོ་ན།
འདིར་ཡང་འདོད་པའི་སྒྲ། འདོད་པ་སོ་དང་འདོད་པར་བྱས་ཟེན་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་
པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ། འོ་ན། རྟོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། རྟོན་པ་སྟེ། དེ་དང་
ལྡན་ཅིག་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བཙུན་འདས་ཀྱི་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། རྟོན་
དུ་གཉེར་བ་ནི། རྟོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དེ། བྱེད་པ་སའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་
སེམས་སོ་སོ་དང་། རྟོན་དུ་གཉེར་བར་བྱས་ཟེན་བ་ཉིད་དེ། ལས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱི་མའི་
སེམས་སོ་སོ་ཡང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་རྟོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས་ཟེན་པའི་སེམས་རྣམས་བར་
རྟོན་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོན་པར་འདོད་པའོ། ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་བྱང་ཆུབ། དེའི་རྒྱུར་དགེ་

བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའམ་བསགས་པས་སེམས། དེ་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་
འབྱུང་བའམ་བྱུང་བས་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་རོས་གཟུང་། དེ་གཏན་ལ་དབབ། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ [.....] སྤྱོད་
ཚུགས་མཛད་པ་ཞང་ཆོག་། ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་སྟོན་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་
ལས། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
པའོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟོགས་པ་པན་རྩལ་བཏེན་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་
རྟོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་རྩབ་ལ་དམིགས། སྟོང་
རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་
དགེ་བ། འཁོར་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། འཕགས་པས།
སེམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་
ལ་སྲིད་པའི་བྱུང་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གནས་མ་གྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི་
གནས་གྱུར་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཆོན་གཞིར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི།
སྟོ་ལྗེའི་ཤེས་པ། དུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱི། གཞན་དོན་དང་བྱང་རྩབ་ལ་
མི་དམིགས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད། ཏྲག་ཏུ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཆོན་གཞི་མིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་དུས་ན་ཆོས་ཅན།

སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མིན་
པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གནས་མ་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དེ་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་མེད་པར་ཐལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་
སེམས་སྲུ་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་གཉིད་གྱིས་ལོག་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །གནས་
གྱུར་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་བྱུང་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཅ་བ་སྟོང་རྗེར་འདོད། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་པན་པར་
སེམས། །ཆོས་ལ་མོས་དང་དེ་བཞིན་དེའི། །ཡེ་ཤེས་ཆོལ་བར་དམིགས་པའོ། །གོང་
དུ་འདུན་པ་འགྲོ་བ་སྟེ། །སྟོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མ་སྤུན་
ཕྱོགས། །སྟོང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །དགེ་བ་
འཕེལ་བ་དེ་པན་ཡོན། །པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟག་སྟོར་བ། །འདི་ཡི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
བརྟེན། །དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོ་རང་གི་དེ་སྟོར་བས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་སྟེ། ཅ་
བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ། །བསམ་པ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་སེམས་པ།
མོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ། །དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཆོལ་བའི་
རྣམ་པར་དམིགས་པ། །འགྲོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འདུན་པ། །རྟེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ། །ཉེས་དམིགས་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སེམས་
སྟོང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཙོང་པ། །པན་ཡོན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་
དགེ་བ་འཕེལ་བ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྟག་ཏུ་པར་ཕྱིན་ལ་གོམས་པ། །མཐར་ཐུག་ས་
སོ་སོའི་རང་གི་ས་ལ་སྟོར་བས། །གང་ཞིག་ས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ས་དེ་ནི། །དེའི་

མཐར་ཐུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། སྤྱི་ཚུལ་དང་། ས་མཚམས་དང་། གྲོགས་དང་།
 བཞེད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་སྟེ། ལྷོ། །དང་པོ་ནི། སློན་འཇུག་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ། ལོ་རྒྱ་
 བ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པ་ན་ཐོབ་པར་སློན་པ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 བས་པར་བྱིན་ཏུག་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ལ་
 མེད་དོ། །ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། སློན་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 བས་བརྩམས་ཏེས། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་པ་རྟེན་ཏ་མང་པོས་འདི་བཞེད་མོད།
 འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ལ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྤྱན་གྱིས་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ལ་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགའ་ལོ། །འཇུག་
 པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མི་སྤྱི་དཔལ་ཐལ། སོ་སོ་སྤྱི་
 བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་
 སྟུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་ལྡངས་ལྟར་ན། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། ། [.....བག་
 མེད་ལྟར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །] །ཞེས་
 སོགས་དང་འགའ་ལོ། །

ཡང་སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྷན་ན་རེ། འདུན་སོགས་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་
 ལས། །སློན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པ་ཞེས་བུའི་སེམས་རྣམས་
 བེ། །བཏུ་དགུ་རྣམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་གྱི་དང་པོ་

གསུམ་སྟོན་པ། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཆོག་པ་ལམ་ན་མེད་དོ། །ཞེས་
 ཟེར་བ་ལའང་སྟོན་ཟུ་མས་རེག་གོ། །དེས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལྟར། གཞན་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དམ། འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར། སྐྱབ་པ་
 ལ་སྟོབ་འདོད་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྟོན་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་
 མདོར་བསྐྱུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་འདི་སེམས་དང་
 བོ། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྲེ་བྲག་རི་
 ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྲེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སྟོན་པ་ཅེས་ཆོག་པ་མ་སྒྲངས་པ་དེ་སྟོན་པ། ཆོག་པས་
 སྒྲངས་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་འཇུག་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོབ་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་
 ཅུ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་
 པ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཅིང་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་གྲོགས་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དགེ་བའི་ཅུ་བ་རིགས་རྒྱས་
 པའི་སྟོབས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་སྟོད་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། ཆེ་འདིར་ཐོས་བསམ་
 སོགས་དགེ་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ལྷ་ལས། དང་པོ་མི་
 བརྟན་པ། ལྷག་མ་བཞི་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་ལྟེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་

ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྲེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་
འདོད། །ཆོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཚོག་
ལ་སེམས་མཉམ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འབགས། །སྤྲེ་བ་རྒྱ་
ཆེན་དེ་ལ་སྟོ། །བསམ་པ་ཡང་ནི་དག་པ་དང་། །ལྷག་མ་དག་ལ་མཁས་པ་དང་། །ངེས་
པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་
རབ་ཏུ་དགའ་བར་ཐོབ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཆོས་ལ་སེམས་མཉམ།
བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲ་
བར་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཟད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་བདག་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་
ཐོབ་པའོ། །

དེ་ཡང་ཁྱད་པར་བྱག་སྟེ། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་ཤེས་ཕྱིན་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་མ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ། །སྤྱང་རྩེ་སྦྱོང་བའི་མ་མ་སྟེ། །བཞིས་སྤྱེ་
བའི་ཁྱད་པར། །སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སྟུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བ། །དགའ་སྤྱད་ཡུན་རིང་པོས་
མི་སྦྱོ་བས་སྦྱོ་བ། །བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་ཐབས་ཤེས་པས་བསམ་པ་
དག་པ། །ས་གཞན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ལྷག་མ་ལ་མཁས་པ། །འདི་ནི་རྟོག་པ་ཙམ་
མོ། །ཞེས་ས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ལ། །དེ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པར་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནི་བསྟོམས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
གྱི། །ཆོ་ག་ལས་མི་སྤྲེ་སྟེ། །སྟོམ་རིམ་ལས། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། །སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། །དོན་

དམ་པའི་སྟོན་ལྷ་ལ། ཅི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མེད་ཀློན་བཞིན་དུ་
མི་གཡོ་བའོ། །དེ་གྲུབ་པ་ནི། ཉག་ཏུ་གྲུས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་
འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པས་སོ། །ཟླ་མ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་ཆོ་ག་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སློན་པ་གཞན་དུ་
འདོད། །དེ་བཞིན་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པས་མོས་སྟོན་གྱི་ས་ལ་མོས་པ་ལས་
བྱུང་བ། ས་བདུན་པའི་བར་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པ། བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྩ་པ་ལ་རྣམ་
པར་སློན་པ། སངས་རྒྱལ་ས་ལ་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
སངས་རྒྱལ་ས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། ཡོད་ན། སློན་ལྷ་ཏུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་
མེད་པར། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །སློན་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་
ལས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པས་
སངས་རྒྱལ་ལ་མི་ཁྲིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཟགས་པའང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་
རུང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞེ་ན། མི་འགའ་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱལ་ནས་དེ་
ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་མཇོང་པ་བརྩ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལང་
གཤེགས་ལས། །གཙང་མའི་གནས་དག་རྣམས་སྤངས་པའོ། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །..... །ཡང་

དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་འཁོར་རྒྱ། །ཞེས་པས་
སོ། །བཞི་པ་ལ། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྤྱར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཏེ།
བསྐྱེད་པ་ས་དང་འབྲ་བར་འདོད། །ཅེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནས་རང་འཁོར་རྒྱ་འདོད་པ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ། རང་གཞན་
མཉམ་པར་འཁོར་རྒྱ་འདོད་པ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ། ཐོག་མར་རང་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །གཞོགས་འབྲས་བཅེ་བ་མེད་པའི་ཆོག། །འཕགས་པ་པ་རོལ་ལ་སྟོན་པའོ།
[མཛོད་ལས།.....] ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དང་། ཐོབ་པ་པན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་
བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་ཉམས་པས་ཀྱུན་གྱིས་སྤྲད། །མིང་དོན་འཕོས་པས་རང་
གཞན་ལ་གཞོད། །ཉེས་པ་ལྷི་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི་ཡར་སྐྱབས་གནས།
མར་སེམས་ཅན། བར་དུ་རང་བསྐྱུས་པས་སངས་རྒྱས་མི་མཉེས། སེམས་ཅན་མི་
མགྲ། རང་དོན་ཉམས་ཤིང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྤྲད་པ་སྟེ། རྫོ་གྲོས་རྒྱ་
མཆོའི་མདོ་ལས། རྫོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་མ་བཀྲལ་བ་
བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་། དབྱུགས་མ་བྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་སྤྱང་ལ། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་བ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་བཅོན་པར་མི་བྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྤྲས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་
སྤྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་འབྲུ་

ཞིང་གཞིགས་འབྲས་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲོད་དེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པ་ལྟར་མིང་དོན་ཤོར་ནས་ཆེ་འདིར་
བཀྲ་མི་ཤེས་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་ནས། འགོ་ནད་བཞིན་
གཞན་ལ་འད་གཞོད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྲུན་འབྲིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྲེ་དར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཆོམས་མེད་པ་བས་ཆེས་ཆེར་སྦྱི་བའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བ་ལ་
སོགས་ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་ཞིང་ཞེས་ཏེ། ཐར་ཡང་ལམ་གོ་ལ་བ་ཉན་རང་དུ་སྦྱང་བ་
སྟེ། སྤྱད་པར། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦྱི། ཞེས་པ་དང་། བན་
པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམ་པ་ལས་མ་བྱིན་ན། ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེའོ། །དམ་
བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོའོ། ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བྱེད་མཆོམས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་
འབྲས་བྱེད་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཁོར་བྱ་སེམས་ལ་རྟེན་པས་དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་དུ་
འབབ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱེད་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་དོན་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིག་པས་དབེན་པས་ངན་
འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་ཐོབ་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་སྟེ། སྟོང་བར་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི། སྟོད་
འཇུག་ཏུ། སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་
པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྟོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ཞེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་བྱུང་ནས་འབྲིན་པར་སྟོད་

འཇུག་ཏུ། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྟེག་ཆེན་རྣམས། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
 དེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཕྱིན་ཆད་མི་གསོག་པར་ཡང་། གློ་ལྡན་སེམས་
 མཆོག་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །མཐའ་ཡས་ཉེས་པར་སྐྱོད་ལས་སེམས་རབ་
 བསྐྱམས། །ཞེས་སེང་གེའི་འོ་མ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་རྒྱལ་སེམས་ཆེན་ཐོབ་
 པར་དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་
 དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་
 པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོངས་བཟུང་
 བ། །དེ་སྟེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལས་རབ་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འཕེལ་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་དགོ་བ་
 དང་། །བཅེ་ལྡན་བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་གིས་དགའ། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ཏུ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལ། །སྟོན་པའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་
 ཉམ་ཐག་རྣམས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་རབ་བརྗོད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་མིར་
 བཅས་པའི་ཕྱག་བྱང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཤར་རིའི་སྟེ་པའི་ལུང་ལས། །ཤུ་རིའི་བྱས་
 གསོལ་བ། བཙོན་ལྡན་འདས། བདག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཐ་ན་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུད་འགྲོར་གྱུར་པ་
 ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མཉེས། སེམས་ཅན་མགྲ། རྒྱལ་བསྐྱེད་བཅས་

ཀྱིས་བསྐྱར་བསྐྱབ་སྐྱབ་བྱེད་པས་རང་དོན་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ། འདི་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའང་འདི་ཉིད་
དེ། །རང་དོན་ཡང་དག་འབྱུང་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་དོན། གཞན་དོན། གཉིས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་
སྐྱབ་ཀྱིས། སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཅན། །དེ་དག་སྲིད་པའི་འདམ་སྐྱེས་
ཀྱང་། །དེ་བྱང་ཉེས་པས་མ་གོས་པས། །ཚུ་ཡི་བསྐྱའི་འདབ་མ་བཞིན། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་དོན་འབྱུང་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འདོད་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི།
འཁོར་བའི་ཚུན་རྒྱ་བ་འདོན་པས་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་
ལ་འཇུག་པ་ཐུག་ཀྱི་མདོར། འཇམ་དཔལ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་
ལ་ལས། རྒྱགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་བཅོན་རར་བཅུག་པ་ཐམས་ཅད་བཅོན་ར་ནས་
བཏོན་ཏེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བདེ་བའམ་ཆངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས།
འཇམ་དཔལ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་
པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་བ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་བསྐྱགས་པ་ཡང་བརྗོད་ན། འདི་ནི།
དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོད་འཇུག་ཏུ། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་
ཅིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་པ་ཡི། །མི་ཟད་གཏེར་ཀྱང་
འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཤར་བ་

ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་
པས་མི་གཙང་བའི་ལུས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྦྱར་སྦྱར་བས་གསེར་འགྲུར་དང་འབྲ་ལ།
སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ས་པོན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷ་ས། [.....སྤོང་པོ་བཞོད་པར་གསུངས་པའི་
དོན་བསྐྱེད་ཉེ།] གསེར་འགྲུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་
ནས་རྒྱལ་བའི་སྦྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་སྦྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་
བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱུངས། །ཞེས་སོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ [.....འདི་ན་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་བརྟུས།]
ལས། གཡོ་བྱས་ཉེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའང་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱར་གསུངས་
ན། དགེ་བ་སྣ་ལགའ་བྱས་ཉེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟུང་བའི་སྟོམ་པ་གཉིས་ལས། འདི་ལ། རྒྱ།
ངོ་པོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱེ་བའི་དང་། སྟོག་པའི་རྒྱ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ། ཉེན། རྒྱ། བདག་རྒྱུན་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཉེ།
སྦྱད་པར། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྦྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་
རྒྱུ་འགྲུབ་བྱ་སྟུམ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་
ཕྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དང་པ་སྟོང་ཇེ་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་སྟོང་དུ་སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་
ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ལེན་པར་འདོད་པ་དགོས་ཉེ། དགོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས། ཇེ་ལྟར་
ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་སྟོམ་པས་

བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སྒྲིད་དེ། སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་མི་བྱས་ཀྱི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་འདི་མདོ་སྡེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲིད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱམས་པའི་གནས་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བདག་
གིས་བསྐྱམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་མ་བྱས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆོ་ག་ནམ་དག་བྱས་པ་དགོས་ཏེ། སྒྲོམ་
པ་ཉི་ཤུ་པར། སྒྲ་མ་སྒྲོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །བྱས་དང་ལྡན་ལས་སྒྲང་བར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པར། ལུང་ནོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱམས་པའི་གནས་ལ་སྒྲོམ་པ་
ལྟར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནོད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། རྟོགས་
བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདོན་སྲུང་དུ་
བསྒྲོམས་ཏེ་བདག་གིས་ཅི་བྱས་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་སྒྲོམ་པ་གཟུང་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བདག་རྒྱུན་དེ་དག་མ་ཆང་ན་སྦྱེ་བ་ལྟོག་ལ། ཀུན་ནས་དགྲིས་
པ་ཆེན་པོས་ཅ་ལྟར་སྦྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་སྤངས་པས་རྒྱུན་ལྟོག་
གོ། །སྤུལ་བས་ལྟོག་པར་བསྐྱབ་པར་ [་་་་་་མི་བདེ་འཕྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་པར་
བྱེད་པ་དང་ཞེས།] བཤད་དོ། །ཅ་ལྟར་ནི། ཞི་བ་ལྟས། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་
འཕྲོག་པ། །པས་པམ་པ་ཡི་ལྟར་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ། །གཉིས་
པར་སྐྱབ་པས་གསུངས་པས་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སྤོང་ལ། །དུར་སྤིག་
འཕྲོག་དང་བཞེག་པ་དང་། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་

འབེབས་པ་དང་། །སློག་བྲལ་བྱེད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །མཆམས་མེད་ལྔ་པོ་བྱེད་པ་
དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །སྤོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ནི། །ཅ་བའི་ལྷུང་
བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྤོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་
པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱོག་པ་
དང་། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། །སློབ་པའི་ཐེག་
པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་
འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་
དང་། །ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོང་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པ་
ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྦྱ་བ་དང་། །དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ནི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་
བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་
རྣམས། །དེ་དག་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལམ་
འཕགས་པ་མཁའ་སྟོང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་
དམ་བཅུ་གསུམ་མོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། །མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤང་བྱ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་དབང་རྒྱུན་ཆགས་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ། །དེས་སྦྱོམ་པ་མིན་པ་དང་། །ཉན་རང་གི་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོབ་པ་བསལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེ་བྱུང་གི་སྦྱོམ་པར་མཆོན་ནོ། །ཞི་
བའི་ལྷས། །སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །རྒྱལ་བྱིམས་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་

ཉེ། རྟེན་ལྷན་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྤྲོད་བ་
དང་། དགེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་
བའི་སེམས་པ། སྤྲོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྲོམ་དུ་གྱུར་བ་དང་། མི་དགེ་བ་མཐའ་
དག་སྤྲོམ་ཞིང་འཆིང་བ་དང་། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་བདེ་བའི་མཆོག་སྟེར་
བས། སྤྲོམ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྲེ་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཙམ་སོ། །དབྲེ་དོ་ནི།
སྤྲོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་སོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་
ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད། མི་དགེ་བ་སྤྲོད་བ། དགེ་བ་སྐྱབ་
བ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་བའི་ཆ་ཐ་དད་ལ་སྤྲོམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན།
ཁོར་བྱ་གཅིག་ཉིད། ཐུན་པ་སེལ། ཁོར་སྤྱད། རིམས་ནད་ལ་པན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱངས་
ངེས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་།
གཞན་གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། རང་གི་བྱ་བ་ལ། མི་དགེ་བ་
སྤྲོད་བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དང་པོ་སྤྲོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དགེ་
བ་ཆོས་སྤྱད་དུ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དང་། རོ་བོ་པ་པན་ཡོམ་
གྱི་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་པ་ཁའི་སྤྲོད་པོའི་མདོ་ལས། ལྷུང་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་གིས་འཇུག་
བར་གྱུར་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལས་དང་པོ་པ་བདག་ནི།

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱགས་པར་འགྱུར། ལྷུང་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་
ཞིང་ལྷ་དང་མི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་
བར་འགྱུར། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ངན་
འགྲོ་དེར་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྦྱོབ་མི་ལུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུན་མོང་བ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། གནས་
སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ལས་མཐའ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་།
སྦྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་བཞེས་བག་ཆགས་ཀྱིས་དག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྤར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་
བགོས་ནས་སྦྱོར་བས་མི་དགེ་བ་ཅི་རིགས་སྦྱོང་བ་དང་། བདེ་བའི་པར་ཕྱིན་སོགས་
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་དགེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བགོས་ནས་
སྦྱོར་བས་དགེ་བ་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བགོས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་སུ་བྱེད་པ་རིམ་བུ་བཞེན་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་
ལས་མཐའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྦྱོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བས་ཡི་དམ་
ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱ་ལ། མོས་པ་སྦྱོད་པ་ལ་དགེ་བ་
ཆོས་སྤྱད་གཙོ་ཆེ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་པ་བྱ་ཞིང་། ས་ཐོབ་པ་ནམས་ལ།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོད་པ་བྱའོ། །གསུམ་པ་

ནི། འགལ་སྐྱེན་མ་བྱུང་ན། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཆོས་ཆོལ་བ་རྟག་ཏུ་བྱ་
བྱུང་མ། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དགའ་མཆོག་ལྟ་བུའམ། དག་གའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པ་གཞོན་ནུ་ལོ་ར་བཟང་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྤངས་རྟོགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་
རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་
ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ།
སྐྱབས་གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དབྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་ཅིང་ཁས་
ལེན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱབས་འགོ། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྤོ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ས་ཐོབ་
པར་འདོད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱང་གཉེན་ཞུ་བ་དང་། རྒྱལ་ས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤོ་བསྐྱེད་
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩ་ཏེ་རིས། གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
ཁས་འཆེས་པ་སྤོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་
ཞེས་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་གཟུང་བར་ཁས་འཆེས་པ་སྤོན་པའི་སྤོམ་པ། སྤོམ་པ་
བཟུང་བ་ལྟར་སྤོབ་པར་ཁས་འཆེས་པ་འཇུག་པའི་སྤོམ་པ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་
བརྟན་པར་བྱས་ནས་བྱིས་སྤོམ་པ་ལེན་པར་བཞེད་དོ། །

རང་ལུགས་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤོམ་པ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་

བསྐྱེད་སེམས་ཅན་དང་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྟོམ་པ་ནི། སྟོང་
བའི་སེམས་པ་དབང་རྒྱལ་ལྡན་ཡིན་པས་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་མ་བཏང་བར་དུ་གཉིད་
ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་དུས་སྤྱིའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་ན།
བསྐྱེད་བརྟུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོ་སོ་སྐྱེ་སོ་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སྤྱ།
ཅིན་སར་མ་ཚུད་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་
ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཞེས་བསྐྱེད་སེམས་ཐ་དད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཡང་ན། སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་ཞེས་པ་སྟོན་པ། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཞེས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། དེ་ཆོ་གས་སྤངས་ནས་མ་བཏང་བར་དུ་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་ཆགས་སྤྱིའང་བས་སྟོན་འཇུག་གི་སྟོམ་པར་འགྱུར་རོ། །

ས་སྐྱེ་བའི་ཞལ་ནས། སྟོན་པའི་སེམས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྟོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་གསུམ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་གསུམ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་
རྒྱང་པ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ལ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཞི་དང་
བཅས་པ་སྟོང་སེམས་ཡོད་ན། གཉིས་ཀའང་སྟོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོམ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཞེ་བ་ལྟས། བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །འཁོར་
ཆོ་འབྲས་བྱ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །རྗེ་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་
རྒྱལ་ཆགས་འབྱུང་བ་མེད། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་སེམས་རྒྱང་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱ་མའི་ལུགས་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་བསྟན་པ། རྩེ་བཙུན་བྲམས་པ་
ལས་བརྒྱད་པ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཅན་གོ་མི། རྩེ་པོ་རྩེ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་
ལེན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་གྱི་བྱང་པར་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི་བྱང་པར།
སྦྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་བྱང་པར། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་བྱང་པར་རོ། །དང་
པོ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་ལྗན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་
བདུན་གྱི། རྟག་ཏུ་སྟོམ་གཞན་ལྗན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡི། །སྐལ་
བ་ཡོད་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཅམ་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་
བརྗོད་པ་དང་བར་ཆད་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །དངོས་གཞི་སྟོན་པ་སྤར་མྱངས་
ནས་འཇུག་པ་ཕྱིས་ལེན་ནོ། །མཇུག་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་སྟོམ་སྟེ། སྟོམ་
པ་ཉི་ཤུ་པར། རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་
པ་དང་། །སྤྱག་བལྟམ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྲས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་
དང་། །གཞན་གྱིས་བཞགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྱོས་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །དམ་ཆོས་འབྱར་སྤྲང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པས་
པམ་བཞི། ཆུ་ལ་ཁྱིམས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་
བྱས་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པས་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་
བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོན་པའི་སེམས་སྤངས་

སམ། ཀུན་ནས་དགིས་བ་ཆེན་པོས་པམ་བ་བཞི་སྟེ་དུ་ན་སྟོམ་བ་བསྐྱར་ནས་ལེན།
འབྲིང་གིས་སྟེ་དུ་ན་གསུམ་ལ་བཤགས། ཉེས་བྱས་རྣམས་གཅིག་ལ་བཤགས་
སོ། །སྟོམ་བ་ཉི་ཤུ་བར། སྟོམ་བ་སྐྱར་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱ། །ཟག་བ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་
བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། དབྱ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་བསྐྱེད་པ། འཇམ་དཔལ་ལས་
བརྒྱད། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བྱག་ལེན་དུ་མཛད་བ་སྟེ།
འདི་ལའང་སྒར་བཞིན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་དང་ལྷན་ན། རྟེན་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པར་བྱ་ལ། མེད་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། དང་པོ་སྟེ་བའི་རྟེན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། མདོ་
ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །སྟེས་
ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལའང་གནས་ཤིང་གཞན་དོན་དུ་
སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་བ་སྐྱེད་ནས་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདུག་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན། ལེན་འདོད་དང་བདེ་ཤེས་དོན་གོ་ན། རྒྱལ་པོའམ། ལྷ་ལའང་སྟེའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོར་བ་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་སྐྱར་། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་གདབ། རྗེས་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བརྟན་པར་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་བཤམ། གསོལ་བ་གདབ། ཡན་ལག་བདུན་བ་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱ། རྩལ་
རེའི་སྟེང་ན་རྩལ་རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར་
བསམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པས་ཅི་འབྱོར་

དབུལ། ལུས་སྐྱུ་ཆོག་པ་འདི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་འདི་སྐྱུ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་
 གྱི་རོ་བོར་བསྒྲོམ་མོ། གཉིས་པ་ནི། དད་པས་ཡོན་ལུག་མཐུལ་དང་ཕྱག་ལུག་ཐལ་
 མོ་སྦྱར་ཏེ། རིགས་གྱི་བུ་ཁྲི་དྲུག་གི་བདག་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། སྦྱབས་གསུམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་
 རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་
 ལ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྷར་རུས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་ལོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེད་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞེ་ལྷས། སྒྲིག་པ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། །བསོད་ནམས་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་དང་། །སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་གསོལ་གདབ་པ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་
 ཕྱིར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། །བྲེ་བྲག་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུག །དེ་
 ལྷར་སེམས་ཅན་ཁམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་
 པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱུ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོག་སྦྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བསམ་ལ། ཡན་ལག་བདུན་
 པ་དངོས་ལ། མཆོད་པ། སྒྲིག་བཤགས། ཡི་རང་། འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ། གསོལ་བ་
 འདེབས་པ། བསྒྲོ་བ། སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བདུན་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། བསྒྲོད་ཅིང་ཕྱག་འཆོལ་བ། བཀུར་སྒྲིའི་མཆོད་པ། ཡོ་བྱང་སྒྲོས་
 སྦྱལ་བ། ལུས་འབུལ་བ། སྦྱབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་སྦྱར་
 སྒྲར་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་བསྒྲོད་པ་བྱེད་པར་བསྒྲོམ་སྟེ།
 དུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས། །ཆོས་དང་ཆོག་གས་གྱི་མཆོག་བཅས་
 ལ། །ཞིང་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྟེང་གི། །ལུས་བཏུང་ནས་ནི་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་

ལན་གསུམ་བྱུག་བྱས་ནས། བསྟོད་པ་ཅི་ཞེས་བས་བསྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། ཡོ་བྲེད་ཀྱི་མཆོད་རྫས་སྣ་ཆོག་གས་དང་། བདག་
པོས་ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱང་བ་དང་། རྫོས་ཀྱང་དབག་ཏུ་མེད་པར་སྦྱལ་ནས་མཆོད་པར་
བསམ་ཞིང་། མེ་ཏོག་བདུག་པ་མར་མེ་དང་། ་འི་དང་ལྷ་བཞོས་ཉིད་དང་ནི། ་ཀ་བཟའ་
དང་ནི་རྒྱ་དང་གཏུགས། ་གར་དང་རོལ་མོ་སྦྱ་དབྱངས་ནི། ་ཡིད་ཡོང་སངས་རྒྱས་
སྟོན་ཡུལ་དག ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ཀུན་ཁེབས་པ། ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་
སྣར་ནི། ་རྫོས་སྦྱལ་ནས་ནི་བདག་འབྲུལ་ལོ། ་ཞེས་སོ། ་བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་དང་དེ་
སྤྲས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། ་བདག་གིས་ལུས་ཀུན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲུལ། ་སེམས་
དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་གི་ཡོན་བཞེས་ཤིག ་གྲུས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་
བར་བགྱི། ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བདག་གི་ལུས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབྲུལ་བར་
བྱལོ། ་ལྷ་པ་ནི། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པར་བྲེད་པ་དང་། མཆོད་པ་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་དབྲེར་མེད་པར་དམིགས་ཏེ། ་རི་ལྷར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་
པས། ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཇུག་པ། ་དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས། ་མགོན་པོ་སྤྲས་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད། ་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་
རྫོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ། བཤགས་པ་བྱས་པར་བསྐྱོམས་ཏེ། རོག་མ་མེད་ལྷན་འཁོར་བ་
ནས། ་ཆེ་རབས་འདིའམ་གཞན་དག་ལ། ་བདག་གིས་མ་འཆོལ་སྒྲིག་བགྱིས་
པ། ་བགྱིད་དུ་རྩལ་བ་ཉིད་དང་ནི། ་གཏི་ཐུག་འཁྲལ་པས་བདག་ཅོན་ཏེ། ་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་གང་བགྱིས་པ། ་དེ་ནི་འགྱོད་པས་ཤིན་ཏུ་སྤང་། ་འགྱོད་པར་བགྱིས་ཏེ་བདག་

འཆགས་ཀྱི། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ལ། །ཉེས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་
གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་ཆད་བདག་མི་
བགྱིད། །ཅེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ།
གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་
པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་ལ་དགའ་བས་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་སྤང་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱུལ་ལོ། །ཞེས་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་
ལུལ་བར་དམིགས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ལྷ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཕྱ་ངན་འདའ་བཞེད་
རྣམས། །བསྐྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་
གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དུག་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་ཀུན་ལྟོས་མེད་པར། །རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོདོ། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བྱས་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་
བར། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
ཡི། །ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་བ་སྤྱང་བ་དང་། ཆོག་བརྗོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་དང་
འཁོར་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་གྱིས་གཟིར་བ་འདི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱུམ་པའི་བསམ་པས། བདག་གི་
ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་ཞིང་གཞན་
དབང་བར་བསྐྱོམ། ད་ཕྱིན་ཆད་བདག་ལ་རྟེན་འཛོག་བྱེད་དམ། མི་སྤྲུལ་བ་བརྗོད་
དམ། ཆགས་སྤང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྒྲོན། བདག་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། བྱ་དང་། རྒྱགས་སོ་སོ་དང་། བཟའ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཇི་ཅམ་དགོས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་བྲལ་དུ་འབྱུང་བར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞེ་ཐག་
 པས་བྱ་སྟེ། ཞི་བའི་ལྷན། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། རྟེན་གསུམ་དགེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །པངས་པ་མེད་པར་གཏང་
 བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡོངས་པར་བྲས་ལ།
 རྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
 བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་
 རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དཔུགས་མ་སྤྱང་བ་རྣམས་དཔུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
 རྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུས་
 འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བཟུང་། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན། དགོངས་གསོལ་སྤར་དང་
 འབྲ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་འགྲོལ་པ་ན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཟུང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 བསྐྱབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཟུང་། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད། སྟོབ་མས་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མི་ལུས་ཐོབ། བསྟན་པ་དང་མངལ། སྤར་བ་ཤད་པའི་ཕན་
ཡོན་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
གྱུར་པས་སྤར་མ་ལི་བ་དོན་ཅན་དུ་གྱུར། ད་ཕྱིན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་བསྐྱབ་སྟམ་པས་རག་ཏུ། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་
ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྦྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་བདག་
དེང་གྱུར། །ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་
ཏེ། །སྟོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱན་སྤར་འགྲོ་བ་བདེ་
གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟེན་གྱི། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་
སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དམངས་པོས་བྱ་རྟེན་པ་ལྟར། ཐུགས་དགུས་བ་སྦྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱས་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་མདོ་ཅམ་བརྗོད། གཏང་རག་བཟང་པོ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བརྟན། སོ་སོའི་བསྐྱབ་
བྱ་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་གཅིག་གིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉན་ལ་གྱུས་པ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱན་མི་གཙོད་
པ། །སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྤོང་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་གསུམ། ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་
མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན། ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཞི། ལུས་པ། སྦྱིད་ལུག་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་སྒྲག་པ་སྟེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་སྤར་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློན་པ་དང་། འབྲུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་སྤང་པ་དང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བླ་པོའི་
ཆོས་བཞི། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ། བསམ་པ་ཐག་དོག་པ། རྒྱུད་འཁོན་དུ་
འཛིན་པ། ཉེར་ལེན་མི་གསོད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ། བྱང་རྩལ་གྱི་
སེམས་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་དྲུག་སྤང་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་
རྩལ་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སློན་པ། ས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་སྟམ་པ་ཐབ་ལ་སློན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟམ་པ་
འཕྲིན་ལས་ལ་སློན་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སློན་པ་གསུམ་དང་། སྤར་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་
བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་སྤང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྦྱོར་བའི་སློན་གཞན་སློན་པ་ལ་རང་སློན་དགོས་པས་རང་སློན་པའི་གོགས་ཐོས་པ་
ལ་མི་མོས། བསམ་པ་ལ་གཡེལ། སློམ་པ་ལ་སྟོད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་གསུམ།
སྦྱོར་བ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། སྦྱོད་པ་གཞན་མ་དད་པ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཕན་མི་འདོགས།
འདོགས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་འདོགས་པ་དང་། རྗེས་ལམ་གོལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ།
གཞན་དོན་མི་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ལྔ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་
དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆེ་འདིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ།
སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཕན་ཡོན། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། རྟེན་དཀའ་བ་བྲན་པ་
སྟེ་གསུམ། ཕྱི་མར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དུས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ།
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། བདུད་ལས་ཤེས་ཏེ་འབད་པས་སྤོང་བ་

སྒྲོ་ བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་གསུམ། འདི་བྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བས་གཅེས། སྤྱིར་ཆོས་ལ་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་
 གཅེས། བྱེ་བྲག་དུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལ་དགོ་བ་གཞན་པས་ལྷག་ཅིང་མིག་འབྲས་
 པས་གཅེས། དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་དམིགས་བུ་བས་གཅེས། འབྱུང་འབྱུང་གི་
 སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་རང་གི་འཆོ་བ་བས་གཅེས་པས་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་པར་འདུན་
 པ་སྟེ། ལྷ་ན་མེད་པའི་འདུན་པ་ལྷ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོག་གི་བྱིར་
 ཡང་རྩལ་མི་སྤྱོད་པ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤྱོད་པ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ལ་སྤྱོད་
 པའི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དཀར་
 པོའི་ཆོས་བཞི་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔལ་ཐོང་སེང་གེ་སྤྱོད་ཁྱུས་ལ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་
 སྤྱོད་ལས་གསྐྱའི་ལྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་
 འདུས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རོ། །ཞེས་དང་། སེང་གེས་ཁྱུས་པར།
 མོང་དང་མོང་ཁྲིར་རྣམས་སུ་འཕམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །བྱང་རྩལ་ལ་
 བྱི་ཡང་དག་འཛུགས། །དེས་ནི་སེམས་འདོར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་
 གདམས་པར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། འདི་ལྟར་བྱ་བ་མང་སྟེ། ཉིན་མཆོད་དུ་སྤྱིན་པ་
 རས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན། ཁྱོད་ཡང་དག་པར་
 རྩོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལ་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཉག་པར་རྒྱུན་དུ་བྲན་
 པ་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བརྩུང་སྟེ་སྒྲོམས་ཤིག། །གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་
 གྱིས་ཤིག། །རྩེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་དང་ཉན་

ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བར་ཕྱལ་ཅིག །ཕྱལ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱེད་ཤིག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱལ་སྤྱི་
 གྲང་བྱེད་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོག་གས་གྲང་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡི་གེ་མེད་པ་ཟ་མ་ཏྟིག་རྣམ་པར་
 སྤང་མཛད་གྱི་སྟོང་པོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉག་པར་རྒྱུ་
 དུ་མཛོན་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་སྟེ། རིགས་གྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་གང་བདག་མི་འདོད་པ་དེ་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །རིགས་གྱི་བྱ། གང་ལ་ལ་ཞིག་
 གིས་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་བསྐྱུངས་ན། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་
 ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་གྱི་བྱ། གང་བདག་གི་སྟོག་
 པངས་པར་འཛིན་པ་དེས་གཞན་གྱི་སྟོག་མི་གཅོད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བསྐྱེད་པོ། །

བཞི་པ་ནི། ཞེ་ལྟས། ཉིན་དང་མཆོད་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་
 གཤོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པས། །ལྟུང་བའི་ལྟག་མེད་ཞེ་
 བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཅ་ལྟུང་བྱང་བ་ཉི་མའི་སུམ་ཆ་འདས་ན་གཏོང་བས། །སྟོབས་བཞི་
 ཆང་བའི་བཤགས་པ་བྱས་ལ་སྤར་སྤང་། ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་སྤང་པོ་གསུམ་པའི་
 མཛོད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པས་བཤགས་པར་
 བྱའོ། །ཡང་ན། རྣམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མཛོད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་

པ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་ལས་ལངས་ཏེ། ཁ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་
 དེ་འདུག་ལ་ལྟའི་བྱ་སྐྱུ་རེངས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད། སྐྱུ་
 རེངས་སྐྱུ་རེངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན། སྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་
 ཤར་མ་ཐག་ཏུ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་འགོ་བས་པར་མཛོད་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་བདག་གི་ཆོག་གིས་སྟོན་ཏེ། བདག་གི་མི་
 ལམ་དུ་ཡང་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་བདག་གི་ཐབས་དེས་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་སྐྱས་ནས། དེས་དེའི་ཆེ་མལ་དུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱུ་རེངས་འཛམ་
 བུའི་སྤྱིང་དུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་འདྲིང་འོང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་དེའི་མི་ལམ་དུ་ཐ་མལ་པར་མདུན་
 དུ་འདུག་སྟེ་ལྷུང་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འཆགས་སུ་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དམིགས་ལུལ། རབ་དབྱེ།
 ས་མཆམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་གང་ལ་དམིགས་པའི་ལུལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ། རྩ་བ་ནི། སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེའི་
 སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པའོ། །མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་བདག་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་དང་།
 གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་

རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྷ་སྤྱུ་བ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གཏུག་བྱའི་སྐྱེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་དེ། མཚན་གཞི། བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཚོན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། དེ་ཡང་འགྲོ་བར་འདོད་པ་
དང་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ལྟར་འབྲས་བུ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་
སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ།
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ནི། མཚམས་སྦྱར་
རོ། ། ཉགས་བྱུ་བ་སྟེ། འདོད་པ་ནི། གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་
ཡིན་པས་འདུན་པའི་བྱེ་བྲག་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྲབ་པ་
ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས། དུམ་
ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པར་སྤང་བ་ཅན་དུ་
འབྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེ་ན། ལན་ལ། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་
བཏགས་པ་དང་། རྟོགས་མིང་རྟོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་ལན་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་
ལ། འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། འདོད་པའི་མིང་གིས་

སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་དེ་སེམས་
བསྐྱེད་དངོས་མིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་སྟེ། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་ཏེ།
འདོད་པ་དངོས་མིན་པ་འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་སྐྱབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སེམས་བྱུང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལ། འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི།
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་ཅུབ་པ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་འདོན་པར་འདོད་པའི་
བསམ་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་འདོད་
པའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཏེ་ནི།
གཞན་འདྲེན་པའོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ན། གཞན་དོན་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པར་ཏེ།
བྱང་པར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལན་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གོགས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོགས་སྟོན་ལམ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་ལམ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོན་ཅིང་མཚུངས་པར་ལྟན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་ལམ་དེའི་སྒྲར་བཏགས་ནས་བསྟན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་
པའི་སྐྱབས་ན། དོན་གཉེར་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

དེ་སྤྱི་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏགས་པས་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྤྱ་འགྲེལ། ཅ་བ། འགྲེལ་བ། དོན་བསྟུ། མདོ་གཞན་མ་
གྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡང་ནི། རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །སྤྱི་ལོ་བོ་
གང་། འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ནི། གང་། དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན། གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་ཡིན་ཞེན་ཅི་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་ཅེས་བྱང་པོ། །གང་ན། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་
ནི་ལོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། མདོར་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་
སོ། །རི་ལྟར་དུ་ན། མདོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བྱང་པོ། །གང་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
སོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་། རྒྱང་པོ་བཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་
དང་མི་འགལ་བར་པོ། །གང་ལས་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་པོ། །ཀྱང་ནི། མདོ་གཞན་བསྟུ་བའོ། །གང་གིས་ན། ལྷ་རིའི་བྲ།
འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་བཙོན་
པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་མདོར་
བསྐྱེད་ནོ། །རྒྱས་བཤད་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་
རིའི་བྲ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཤེར་སྤྱིན་ལ་
གནས་ཏེ། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱིན་པ་སོ་དང་ལེན་པ་སོ་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་

སུ་བཏང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །སོགས་པ་ལྟར་བ་དང་མི་ལྟར་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས། འབྲུགས་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
བཙུན་འགྲུས། རོ་ལྷང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་
འཆལ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཤམ་བྱའི་
སྐལ་བ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྷང་འདས་ལ་དགོད་པས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་
གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་དག་
གིས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི། སྦྱིན་པ་ལ།
སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། གཞོད་སེམས་མང་བ་
རྣམས་ནི། བཟོད་པ་ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ནི། བཙུན་འགྲུས་ལ། སེམས་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་ཅན་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་ལ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ནི། ཤེས་རབ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། ཤེས་ཕྱིན་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་དག་གིས་གཞན་དོན་
རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་བྱི་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ལན་བསྟན་ཏེ། །

བཞི་པ་ནི། བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། དམིགས་ལུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་

དམིགས་ནས། སློའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་མེད་པར་སྦྱུ་མ་ལྟར་འདོད་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་བྲི་བ་དང་པོའི་ལན་བསྟན་ཏོ། །ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་མདོ་རྣམས་ལས་གསུངས་ན། རི་ལྟར་གསུང་སྟོས་དགོས་
 སོ། །ཞེ་ན། གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྟེ། མདོ། སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་
 སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི། རྒྱས་འབྲིང་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཀྱི། ཆོག་མང་
 བ། གདུལ་བྱའི་སྟོ་འབྲུགས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་ཉིད་དུ་ས་
 བྲིས་ཀྱི། བརྗོད་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། ལུང་དེ་
 ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས་བཤད་
 དེ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཉེར་གཉིས་པོ།
 གང་གིས་ན། ལྷར་སེམས་བསྐྱེད་མདོར་བསྟུན་ཏེ་གསུངས་པའི་བྱང་པར་ཀྱི་རབ་ཏུ་
 དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སོ། །འོག་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གང་གི་ཆེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པས་དཔྱི་སྟེ། ད་ལྟོ། །

ཅུ་བ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་ཅུ་མ་དེ་ཡང་ངོ་། །དབྱེ་ངོ་། འདུན་
 པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ།
 བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་གསེར། ལྟག་བསམ་དང་ལྡན་པ་རྩ་བ། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་མེ།
 སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་གཏེར། ལུ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། བཟོད་པ་
 དང་ལྡན་པ་མཆོ། བཅོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དོ་རྩེ། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་རི། ཤེས་
 རབ་དང་ལྡན་པ་སྒྲན། ཐབས་དང་ལྡན་པ་བཤེས་གཉིན། སྟོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་

བཞིན་ནོར་བུ། སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཉི་མ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཟླ། མངོན་ཤེས་དང་
ལྷན་པ་རྒྱལ་པོ། ཆོག་གས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་མངོན། བྱང་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་དང་ལྷན་
པ་ལམ་པོ་ཆེ། སྟིང་རྩེ་ལྷག་མཛོང་དང་ལྷན་པ་བཞོན་པ། གཤུངས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་
བཀོད་མའི་རྩ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྷན་པ་སྤྲ་སྟོན། བཟོད་གཅིག་ལམ་ལྷན་རྩེ་པོ།
ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་ལྷན་སྤྲིན་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་པོ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་པོ། ཁར་པ་
རྣམས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་དང་སྤྲ་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་པོ། གྲངས་ངེས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོ་
སོ་སྟེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་བར་གྱི་སྟོན་འཇུག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་མ་
ཆང་བའང་མིན། ལྷག་པའང་མིན་པར་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ནི། ཕྱོགས་དང་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་རྟགས་རྣམས་གྲངས་
བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་རྩལ་ལ་འདུན་པ་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ལོ་རྟག་སྟེ་བའི་གཞི་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དཀར་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་གཞི་འཕ། རྟེན་གྱི་
དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་ནས་བཙོན་པར་བྱའོའི་བར་བྱང་རྩལ་
མངོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། ཕྱིན་བྱལ་གིས་བསྐྱུས་པ་འདི་ཕྱི་ལ་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་
དང་ལྷན་པ་ནི། མི་འགྱུར་བས་གསེར་བཟང་པོ་འབྲས་སྟེ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་བར་
དུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་ནས་བྱའོའི་བར་བྱང་རྩལ་
རྒྱས་བཤད་བཞིན་ནོ། །བྱང་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་

པའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་སྟེ། གསར་བ་
འབྲས་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་བློན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་མཐའ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། བློན་པ་ཉེར་གཞག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཁའ་ཉིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནི།
མེ་དང་འབྲས་སྟེ། མཁའ་ཉིན་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ། བྱད་ཤིང་གིས་མེ་འཕེལ་བ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གཞན་
དུ་མང་པོས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་
བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་
ཞེས་སོ། །འདི་དང་ལྷན་པ་གཉིས་དཀོན་བཅེགས་དང་རྒྱན་ལས་གོ་ལྟོག་སྟེ་བཤད་པ་
ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀར་འབྱུང་བར་བཤད་པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། དུང་སོགས་གཏེར་ཆེན་པོ་འབྲས་སྟེ། ཟང་ཟིང་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་འདོག་པར་འདོད་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཐེལ་
ཀྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལྷ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་
ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་དང་འབྲས་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་ཞིང་སྟེ་བའི་ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
སོགས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཉམས་

བའི་མེ་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་ཀྱང་སེམས་མི་འབྲུགས་
བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཞོད་སེམས་ཅན་སོགས་སོ། །བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི།
རིན་པོ་ཆེ་རྩི་དང་འབྲས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པས་བདུན་
ལས་ཀྱིས་མི་བྱེད། བར་བདུན་ལས་ཀྱན་འཛོམས་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་
སོགས། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟན་པོ་འབྲས་སྟེ། མཆོན་མར་
དམིགས་བའི་རྣམ་པར་གཤེད་བས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གཤེད་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤུང་
ཆེན་པོ་འབྲས་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་བའི་ནད་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཤེས་རབ་འཆལ་སོགས་སོ། །ཕྱིན་བྱུག་གི་
དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་
འབྲས་སྟེ། ཆད་མེད་བཞིས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་
མི་གཏོང་སྟེ། ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དགོ་བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་གཅིག་ཅེས་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་མི་
ཐད་པར་བྱེད་འདོད་སོགས་སོ། །གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྐྱོད་པར་
འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་འབྲས་
སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱིབ་པར་འདོད་སོགས་སོ། །ཉི་མ་སོ་སོར་དེ་
རྣམས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་བའི་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉི་མ་འབྲས་
སྟེ། བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་གཏུལ་བྱའི་ལོ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།

མུང་འདས་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་དང་ལྡན་པ་
ནི། ཇི་ཟེའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱངས་སམ་སྐྱེ་སྟན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུན་ཅིང་དད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། པར་བྱིན་ནི།
གོང་མ་དགུ་ལའང་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་པས་ནི། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རུས་སོ་ཞེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །ཟག་ཟད་སོགས་
མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་
པས་རྟོན་པ་བཞིས་གཞན་གྱི་དོན་ཚུད་མི་ཟ་བར་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཟག་པ་ཟད་
པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་
སུམ་དུ་མི་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །སྤྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྩས་མང་པོ་བཞག་པའི་བང་མཛོད་དང་འབྲས་
སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོའི་མཛོད་དེ། གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྟོམས་
གཅིག་གིས་བྱུང་པར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་དང་འབྲས་སྟེ། འདས་པ་དང་
ད་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་མ་འོངས་པ་རྣམས་རྗེས་
སུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ནི། འདས་པ་དང་མ་གྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་སོགས་སོ། །བརྟེ་བ་སྟོང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་ཤེས་
 རབ་དང་ལྷན་པ་ནི། བཞོན་པ་རྟ་ཅང་ཤེས་འདྲ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འགྲོ་བས་སྤིང་
 པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྱད་ལས་འདས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་སྤྱད་བར་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁུར་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཁྱེར་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་གཟུངས་དང་། གཞན་ལ་
 སྟོན་པའི་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། རྩ་འཛིན་ཅིང་མི་བད་པར་འགྱོན་པའི་བཀོད་མའི་
 རྩ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤར་ཐོས་པ་དང་སྤར་མ་ཐོས་ཐོས་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་མི་བད་
 པར་སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
 པ་དང་འཆད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་རྗེ་སྟེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་དང་ཞེས་པ་
 ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་གྱིས་མ་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་བར་འདོད་
 སོགས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞིའི་དགའ་སྟོན་དང་ལྷན་པ་ནི། སྤྱ་སྟན་པ་སྟེ། ལྟའི་རྩ་སྤྲའལ།
 ཐོས་ན་བདུད་ཅིས་ཆོམ་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་དགའ་བའི་སྤྱ་འདྲ་སྟེ། སྤིང་ཞི་ལས་ཐར་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟན་པ་སྟོམ་བཞི་སོགས་
 སྟོག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྤྱ་ཆོགས་སུ་སྤྱེས་
 པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་དང་དགའ་འདུན་
 གྱི་སྤྱ་ཡང་དག་པར་སྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 ལ་སྤྱར་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ས་བརྩུ་བ་མན་ཆད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྷ་

ན་མེད་པའི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་ཐོའི་རྒྱན་དང་འབྲས་སྟེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་ཉིད་རྟགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དང་པར་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ལུན་པའི་མ་ཐུས་ལྟོངས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་བ་འབྱུང་བའི་སྤྱིན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་དང་། སོགས་པ་འཛོམས་ནས་ལྟམས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པར་བྱང་བ་སྟེ། ལུས་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ནི་དང་། ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་ལ་སྦྱར་རོ། །དང་ནི། བསྐྱེད་བཅོས་པའོ། །

མདོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྲ། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལམ་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་པ་དང་རྒྱལ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དག་པ་དང་། སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ལྟ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྐྱེད་ནི། མོགས་དང་། དཔེ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་སྟོན་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་མ་ཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་པའི་

ས་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སངས་རྒྱུ་གི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་
 རྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལྷུ་འཁྱུ་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ལྟ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ། ཞེ་ན།
 དེ་སྐྱུ་བ་པ་ནི། ཚོགས་སྐྱོར། ས་བཅུ། རྒྱུད་བར་གྱི་ལམ། སངས་རྒྱུ་གི་སས་བསྐྱུས་
 པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་སྒྱུར་བསྐྱུས་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ།
 དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ལ་བརྟུན་པ་ལོ། །བསྐྱུས་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ན། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་པོ་འདུན་པ་བསམ་པ་ལྷག་བསམ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་ནི་ལོ། །གང་གིས་
 བཞུགས་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་ས། ཚོགས་ལམ་གྱིས་སོ། །རྗེ་ལྷར་ན། དང་པོ་ཚོགས་
 ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་དང་བར་པ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་
 སོ། །གང་ན། གསུམ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་སྒྱུར་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན།
 ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱུས་ཉིད། གང་ན། བཞི་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་
 དང་ལྷན་པའི་བར་བཅུ་ལོ། །གང་གིས་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སོགས་པ་
 ཚོས་གྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་ས་བཅུས་སོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་གྱི་སྒྱུར་ལུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བསྐྱུས་སོ། །གང་ན། བཅུ་བཞི་པོ་དེའི་
 འོག་ཏུ་མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་སོགས་ལྷ་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན། རྒྱུད་བར་གྱི་ལམ་ས་
 བཅུ་པའི་རྒྱུད་བར་གྱིས་སོ། །ཞེས་ཨ་རྒྱ་དང་ཚོས་བཤེས་སོ། །དག་པའི་སར་འདོད་
 པ་འང་ཡོད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། བསྐྱུས་སོ། །གང་ན། བཅུ་དགུ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱུ་གི་སས་སོ། །རྗེ་ལྷར་ན། བྱང་སེམས་
 གྱི་ས་དང་འབྲེལ་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་དང་། དངོས་ཉི།

སངས་རྒྱས་སའི་མཉམ་གཞག་དང་། མཐུག་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་རིམ་བཞུགས་
བསྐྱེད་སོ། །ཨ་རྒྱ་ནི། དངོས། སྐྱ་གཉིས་སམ་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ་བཞེ་ཡིན་ལ།
མཐུག་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཕམ་བྱ་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམ་
བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ས་
མཆམས་དེ་དག་གྲང་གཙུག་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་། །དེ་རྣམས་པར་དག་ཕྱེད་གདམས་འགྲོལ་ཤེས་གཉིས་ཏེ།

གདམས་འགྲོལ་བཅུ་གྲུབ་བསྐྱེད་པ་དང་།

དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྲ་འགྲེལ། ཅེ་བ།
འགྲེལ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་བསྐྱེད་དང་བཞེད། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་གདམས་འགྲོལ་འཆད་པ་ལ། འདོམས་ཞེས་བྱང་
རོ། །གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོ་འདུན་ལྡན་དང་། སོགས་པ་གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལའོ། །གང་གི་ཆེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ས་
མཆམས་དུ་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་གདམས་འགྲོལ་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་དུས་
རིམ་ལ་བཞུགས་དུ་སྟེ། དེའི་དུས་སུའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། རྒྱུའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་འབྲས་སུའི་སེམས་བསྐྱེད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་སམ། བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །སྤྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ནམ། དབང་གིས་གོང་མ་གོང་མའམ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། གདམས་པའི་དགོས་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་

གིས་གདམས་ངག་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་ངང་
ངོ། །གང་ན། སྐབ་པའི་རྒྱ་གདམས་ངག་གི་ནིའོ། །རི་ལྷ་རྒྱ། གངས་བཅའི་བདག་ཉིད་
དུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་བཅུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡུལ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་
ཉིད་ཡུལ་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་སྐབ་པའི་རོ་བོ་དང་། དེའི་དམིགས་
ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་བོ་རྣམས་དང་། རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཆོས་ལ་སོགས་
པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། དེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ། ཡུལ་ངག་གི་བདེ་
བ་ལ་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བཏོད་བྱ་རི་སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ། བྱོམས་བཅུ་
ལྷ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཞན་ཀྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་
རྒྱ། སྐྱོན་ལྡན་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྩོགས་པའི་རྒྱ། མཛོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་།
མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ། མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐབ་པ་རང་གི་རོ་བོ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟེན་
དཀོན་མཆོག་གསུམ། སྐབ་པ་སྐྱོན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ངང་ངོ། །གང་ལ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ཉིད་གཉིས་སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབ་པ་
ལའོ། །གང་གིས་ན། སྐྱོད་པ་སྐྱུད་འབྲས་སྐྱུད་བྱ་སྐྱོད་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ལྟོག་ཆེད་
བཅས་པ་དང་། བྱང་པོ་ལྟ་མི་དམིགས་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་སོ། །ཡང་ན། རྣམ་པར་གཡེང་
བའི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉིན་པོར་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ། སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་

འདེབས། གཅིག་དང་ཐ་དད། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དང་
 དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་བཅུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྐྱེད་པར་
 བཟུ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྐྱེད་པའི་ཆེ་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མིང་ཡང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མིང་ཡང་། ཡུམ་ཡང་། ཡུམ་གྱི་
 མིང་ཡང་། སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བར། མི་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བར། སྐྱོད་ཀྱང་སྐྱོད་ལ་མི་སྐྱོད་ཀྱང་མི་
 སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བར། སྐྱོད་པའང་མ་ཡིན་མི་སྐྱོད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གཟུགས་
 ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བ་དང་། ཕྱིན་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱོབ་པས་བསྐྱས་པ་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཉན་ཐོས་དང་། སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོགས་པ་ནི། འོག་ཏུ་འང་དམིགས་བསལ་མེད་པ་
 རྣམས་འདི་བཞིན་བཞད་དོ། །

མདོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་གལ་ཉེ་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གསལ་ལྡན་གྱི་བྲེ་མ་སྟེད་ཀྱི་
 ལོ་ཀའི་ཁམས། དག་སྐྱོང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་
 སྟོ། །འདམ་བྲ། འོད་མ། བྱ་རམ་ཤིང་། སྟེག་མ། འབྲས་ཀྱི་ཆོལ་ལམ། ཉིལ་གྱི་ཆོལ་
 ལྟར་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། བྱང་སེམས་ཡུམ་ལ་

སྒྲོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་ཙམ་གྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ། སྒྲོང་
དང་། བརྒྱ་སྒྲོང་ནས་གྲངས་ཆར་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱར་ཡང་། དཔེར་ཡང་ཉེ་
བར་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྲ། འདི་ལྷར། བྲང་སེམས་
གྱི་ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་བཞུགས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཉེ་
བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་རབ་ནི། དེ་ལྷར་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རི་ལྷ་བྲས་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྲས་སྒྲུང་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་
ཁོ་ནར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདུལ་བས་ཞེས་དེ་ལྷར་
སྒྲོབ་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞེས།

བདེན་བཞིའི་མཆན་ཉིད།

དབྱེ་བ། རང་བཞིན། ཚེད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་
བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་མེད་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་
དང་། ཟག་མེད་རྒྱས་བསྐྱུས་པ་རིམ་པ་ལྷར་བདེན་བཞིའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
ལ་བཞེ་ལས། དབྱེ་གཞི་བདེན་པ་ཙམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་བཞིའོ། །ཐ་དད་ནི། འགོག་བདེན་
ནི། གཞན་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། སྤྱུག་ཀུན་ལྟོས་ས་ཐ་
དད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྤིད། སྤྱ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད། སྤྱི་མའི་རྒྱར་
ཡང་འབྱུང་སྤིད་པས་སོ། །གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ། །ལམ་ཟག་བཅས་དང་
སྤྱུག་ཀུན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྤིད་དོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་
ཤེས་བྲ་དུཾ་ཁ། སྤང་བྲ་ཀུན་འབྱུང་། ཐོབ་བྲ་འགོག་པ། བསྐྱེན་བྲ་ལམ་བདེན་དང་

བཞིར་ངེས་ཏེ། རྒྱུད་ཆུམ། བད་ནི་ཤེས་བྱ་བད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་
 རོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །དུམ་ ཁ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་
 ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བདེན་པ་
 བཞིར་བྱས་པ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སྤྱེད་སྤེ། འཁོར་བའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྤྱེད་སྤེ་
 བས་ཀྱན་འབྱུང་དང་དུམ་ཁ་གཉིས་སོ། །སྤང་འདས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྤྱེད་སྤེ་བས་
 ལམ་དང་འགོག་པ་གཉིས་སྤྱེད་སྤེ་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱུག་ཀྱང་འགོག་ལམ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དང་།
 མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ལོ་
 ཀའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་མཚན། སྤྱི་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཆ་ན་འཆི་མི་
 སྤྱུག་པ་དང་སྤང་པ་ལྟ་དུམ་ཁའི་དུམ་ཁ། སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་པ་དང་འདོད་པ་བཅའ་ཏེ་མ་
 ཉོད་པ་གཉིས་འབྱུར་བའི་དུམ་ཁ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དུམ་ཁའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། མི་རྟག་དུམ་ཁ་སྟོང་པ་བདག་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་
 མོངས་དང་། ལས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བྲ། སྟོང་ཚུལ་བཞིའོ། །རྒྱ་
 བོ། རྒྱུན་བཞི་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱུ། རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མས་བཞག་པའི་བག་ལ་ཉལ་
 མ་སྤངས་པར་ཡོད་པ། དམིགས་རྒྱུ། སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པར་སྤང་བ་སོགས་ལུལ་
 ཉེ་བར་གྱུར་པ། བདག་རྒྱུ། མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་
 མིན་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ། རིག་པ་སྤྱི་མ་སྟེ། མཛོད་དུ། སྤྱི་རྒྱས་སྤངས་པར་
 མ་གྱུར་དང་། །ལུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ཉོན་

མོངས་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམས་ཀྱི་སྤྱི་བར་འགྲུལ། ཞེས་སོ། ཁོ་ལོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་
 སོ། གྲང་པོ་ནི། གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་
 བའོ། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུགས་སོ། གྲང་པོ་ལ། འདོད་པ་
 ཁམས་ན། བུ་མོན་མཐོང་སྤང་བ་ཅུ། གུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་
 མ་བོར་བས་བདུན་བདུན། ལམ་ལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་བོར་བས་བརྒྱད་དེ། སོ་གཉིས་
 སོ། མཐོང་དུ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། ལྟ་བུ་གསུམ་གཉིས་མ་
 གཉོགས་སོ། ཞེས་སོ། ཁམས་བོང་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་པོར་བས། དེ་དག་དགུ་དང་
 བྱུག་བྱུག་བདུན་བྱུག་འགྲུལ་བས་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ན། བདེ་བ་བཞི་ལ་བཅུ་བཅུ་ཉེ། བཞི་བཅུ་ཁམས་
 བོང་གཉིས་ན། ཁོང་ཁྱོད་མེད་དོ། རྒྱུད་ཞི་གནས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་གནོད་
 བ་བྱས་སོ། བྱེད་དོ། བྱེད་བར་འགྲུལ་རོ། བདག་གི་གཉེན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ།
 བདག་གི་དབྱེ་ལ་མན་བཏགས་སོ། འདོགས་སོ། འདོགས་པར་འགྲུལ་རོ་བ་གསུམ་
 ཉེ། གུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། དེས་ན་བདེན་པ་
 བཞི་ལ་དགུ་དགུ་ཉེ། སོ་བྱུག་པ་གཉིས་སོ། དེའང་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་ན།
 ལྷག་ཀྱང་ལ་དངོས་སུ་དང་། ལོག་པ་ལ་དང་། དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་དང་གསུམ།
 འགོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་གཉིས་སོ། དངོས་སུ་ལོག་
 ཞུགས་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཛིན་ལྟས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་གིར་
 བལྟས། མཐར་འཛིན་གྱིས་ཉག་པའམ་ཆད་པར་བཟུང་། ལོག་ལྟས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་

མི་སྲིད་པར་སྐྱར་བ་བཏབ། མ་རིག་པས་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོངས། ཐེ་
ཆོམ་གྱིས་གཉེན་པོ་ལ་སོམ་ཉི་ཐོས་ཏེ། ལུས་སྤྱད་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་
ལ། འཁོག་ལམ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ལ་སྐྱབས་སྟེ་མཉམ་སེམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་དང་
དྲུག་གིས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་འཁོག་ལམ་དང་། ས་གོང་མ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་
མི་བྱས་ཀྱང་། སྒྲོས་དེ་དག་ཏུ་བཏབས་པ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་
ཞུགས་སུ་བཏབས་སོ། །ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལྟ་བ་
དང་པོ་གསུམ་ལ་བཟང་པོར་བལྟས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པས་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲིད་དན་ལ་དག་གིས་དེས་འབྲིན་གྱི་ལམ་དུ་
བལྟས། འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་གཉིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་ལྟ་བ་
གསུམ་པོ་ལ་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གསུམ་པོས་ཁེགས་པའི་ར་རྒྱལ་རྣམས་
བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་འཁྲུལ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །ཁོང་ཁྱོས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་
ལྟའི་དབང་གིས་དེ་དང་མི་མ་སྐྱེན་པའི་ལྟ་བའམ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཉམ་སེམས་བ་སྟེ།
དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་གཉིས་མཆོན་གཞི།
དེ་ཁོ་ན་གསར་དུ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བས་མཐོང་སྤང་དུ་མཆོད། ཟག་བཅས་གང་
ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི།
ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་ལྟ་བ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཏེ། དྲུག་གོ། དེ་ཉིད་

འདོད་ཁམས་སྲ་བྱུག་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་
ལྟ་སྟེ། བུ་བྱུག་གོ་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ས་གཅིག་དང་། གཟུགས་བསམ་གཏན་བཞི་
ས་བཞི། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ས་བཞི་སྟེ། ས་དགུ་ལ་འདོད་ཆགས་དགུ་དགུ་
གྲ་གཅིག་དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྲ་གཅིག་ཁ་རིག་པ་གྲ་གཅིག་འཛིག་ལྟ་གྲ་
གཅིག་ཁམས་འཛིན་གྲ་གཅིག་འདོད་པའི་ཁོང་ཁོ་དགུ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་དང་བུ་བཞི་
མཆོན་གཞི། སྒྲོམ་སྤང་དུ་མཆོན། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་གཞོམ་བར་
བྱ་བ་མཆོན་ཉིད་དོ། རྒྱུགས་མེད་གྱིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ། རི་ལྷར་མཐོང་བའི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཆོས། སྒྲོམ་པའི་ཤེས་པས་གཞོམ་
བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འབྱེད་ན། ང་རྒྱལ་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བར་
རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་འཇུག་
པའི་ཆེ་དུལ་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འཇུག་གཞན་གསུམ་ལ་གསུམ་དང་གཉིས་མ་གཏོགས་
པ་འཇུག་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ལ། ང་རྒྱལ་ལ་བྱུང་བར་དེ་མེད་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་
ནའང་ལྟ་བུ་ལ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོམ་སྤང་དུ་འང་འགྱུར་ལ། ལྷི་མ་རྣམས་མི་འགྱུར་ཞིང་།
ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ། ང་རྒྱལ་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་བར་མེད་པས་
སོ། །ཡང་དུལ་ལ་ལ་འཛིག་ཆོགས་མཐར་འཛིན་ལོག་པར་འཇུག་གི་བདེན་པ་གཞན་
གསུམ་ལ་ལོག་ཞུགས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་བདེན་བཞི་ལ་
རྣམ་པ་བུ་བྱུག་དུ་སྒྲོམ་ལ། དེ་ལ་དུལ་ལ་ཞུགས་པ་སྒྲོང་བ་བདག་མེད་དང་འཛིག་ལྟ་
འགལ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་མཐར་འཛིན་འགལ་བས། དེ་གཉིས་ལོག་པར་འཇུག་

གི། །ཀུན་འབྱུང་སོགས་གྱི་རྒྱ་སོགས་དང་མི་འགལ་བས་མ་བཟོད་དོ། །འོ་ན། དབང་
 ལྷག་ལ་སོགས་རྒྱུར་འཛིན་པར་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། བདག་
 གྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དུམ་ཁའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་བདག་མེད་གཉིས་གྱི་སྤང་བ་
 ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྟོགས་པས་མི་སྤོང་བར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། དབང་
 ལྷག་སོགས་རྒྱུར་མངོན་ཞེན་པ། །རྟག་བདག་གི་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་འཇུག་པ་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། །དུམ་ཁ་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། བདེན་བཞི་
 བདག་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ། །སྤོས་བྲལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྤོམ་ལ། དེ་
 དང་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འགལ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པར་བཟོད་
 དོ། །ཡང་མཛོད་དུ། བཞི་ནི་སྤོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད། །ཅེས་པས་ལྟ་མིན་བཞི་སྤོམ་སྤང་
 དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། འཇིག་ལྟ་མཐར་
 འཛིན་ཀུན་བཏགས་ནི། སྤངས་ཐིན་ལ། ལྟན་སྤྲེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྤོམ་སྤང་དུ་
 མ་བཟོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། ལྟ་བ་ལྟན་སྤྲེས་གཉིས་སྤོམ་སྤང་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 མཐོང་སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་སྤོམ་སྤང་ཡིན་ལ། རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་ལ་
 མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བ་མེད་དེ། དེའི་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤོམ་ལས་གྱིས་འཛོམས་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཐོང་ལས་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གི་གནས་གྱུར་
 ཐོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 བ། མཐོང་ལས་རྫོགས་པར་འགལ་ལོ། །རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་
 ཅན། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། སྤང་བ་གཏན་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རྟགས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་པར་ཁས་སྦངས་ལ། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་
ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་བྱུང་བོ། །ཡང་རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་དུ་ཐལ། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། གུན་བརྟུས་
སྟེ། རི་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་མིན་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཟག་པ་མེད་པ་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པར་བལྟའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི། བོ་རིན་པེམ་པོ་སྟུག་གུན་སྤང་བྱ་མིན་པར་
འདོད་པའང་བཀག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་གི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། མཐོང་སྤང་སྤངས་བ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ།
འཁོར་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྒྱན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་ལན་བརྟན་པ་དང་།
ཕྱིར་འོང་སོགས་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་འབྲས་བྱ་འཁོར་བ་དུ་ ཁའི་རྒྱ་
མཆོ། གྲེ་བྲག་རྟ་མཐོང་སྤང་གི་རིགས་འབྲའི་འབྲས་བྱ་ནི། རིགས་འབྲ་ཕྱི་མ་དང་།
རིགས་མི་འབྲ་གཙོ་ཆེར་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་དང་ངན་སོང་གསུམ་མོ། །སྒྲོམ་སྤང་
གི་འབྲས་བྱ་འང་རིགས་འབྲ་ཕྱི་མ་དང་། རིགས་མི་འབྲ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་སོ། །དེ་
དག་སྤངས་ཟིན་ནས་རིགས་འབྲའི་འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་མི་བསྐྱེད་ལ། རིགས་མི་འབྲ་
བའི་འབྲས་བྱ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤང་བསྐྱེད་ཟིན་ཡོད་པ་སྤྲིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐོང་ལམ་གྱི་
གཞོམ་བྱར་རུང་ངམ། མི་རུང་། རུང་ན། རིགས་ཆད་དུ་འགལ། མི་རུང་ན། མཐོང་
སྤང་ཡིན་པ་ཉམས་ཞེན། འདིར་དབུ་མ་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་གཏན་
ཆད་ནི། ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ལ་ཟེར་ན། གཞོམ་དུ་རུང་།

ཡང་རིགས་ཆད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྲོད་རྟེན་ན། རད་གསོར་རུང་བ་ལ་ནད་སྤྲོད་གིས་
གསོར་རུང་བ་ཞེས་བ་ལྟར། གཞོམ་དུ་རུང་བ་ཞེས་བ། ལམ་དེ་སྦྱེས་ན་སྤང་བྱ་འགག་
དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་ཆད་གི་ཉོན་མོངས་འགལ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་ན།
སྤང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། སྒྲོམ་སྤང་གི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། འགགས་པས། མཐོང་བའི་
ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་མཆོག་
ན་ཡོད་པའི་མ་རིག་བ་ལྟན་སྦྱེས་གི་གཉེན་པོར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ས་བོན་
གི་གཉེན་པོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྫོང་ཅིག་ །ཁོ་བོ་ནི། ལྟན་སྦྱེས་གི་ས་བོན་མཐོང་ལམ་
གྱིས་སྤོང་བར་མི་འདོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་དུ་
བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཆོས་དང་། ལྟ་བའི་གནས་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གང་ཡང་ལྟ་བས་ཀུན་
ནས་བསྤངས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དང་། རན་སོང་བའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་
དང་། སྦྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་སོ། །

མངོན་གྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བྱུབ་པ་མ་བྱུབ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པས་ཉོན་
མོངས་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རིགས་ཆད་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་ན། ཀུན་
བརྟུས་སུ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཡན་ཆད་གི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས་
ལྟོག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་འབྲེལ་བར།
དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་སྦྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། དང་པོར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
མཐོང་བའི་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་

བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པའི་ས་
མཚམས་ལ་དགོངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། མ་མཐའི་ས་མཚམས་བསྟན་གྱི། དེའི་གོང་
དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཡིན་ན། ལོ་ཀ་པའི་ཆགས་བྲལ་ཁམས་གོང་མའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་
མིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྒྲོམ་
སྤང་སོ་སྒྲེ་ལ་མེད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་སྦྱར་མི་རུང་བའི་རྟེན་ལ་མཐོང་སྤང་མེད་པར་
ཁས་སྤངས་ལ། རྟེན་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱར་མི་རུང་བར་ལུང་གིས་འབྲུབ་བོ། །འདོད་
ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་ལོ་ཀ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཉོན་མོངས་པ། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞོན་པར་བྱ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ཐུག་གི་བག་ལ་ཉལ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །

ཡང་། སྒྲོམ་སྤང་དགུར་གྲངས་ངེས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་མཚོག་མན་ཆད་
ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ངེས་ན། ཁྱེད་ལའང་དེར་ཐལ་ལོ། རྟགས་
མ་གྲུབ་ན། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་
ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་དག རྟུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པར་

བྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། བྱུང་བར་དུ་འབགས་པ་ཡང་བརྗོད་ཅེས་བས་བསལ་ལོ། །

རིགས་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། སྤྱོད་བ་ན། སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བས་བྱབ་པ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་བས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཀུན་གཞི་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །ཞེ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉེན་པོའི་ས་བོན་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤྱོད་ཞེ་ལོ། །འོ་ན། ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། ཏྲག་ཏུ་ལུང་མ་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྒྲོམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སུམ་ཅུ་བར། དེ་ནི་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྐྱེད། །ཞེས་བས་བསལ་ལོ། །སྤྱོད་ལམ་དུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ས་བོན་སྤྱོད་བར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་མེད་ན། དེ་གཉིས་སྤང་གཉེན་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་བའི་དམ་བཅའ་བྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། གང་ཞིག་གང་ལས་སྤྱོད་བ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདག་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། ཉོན་མོངས་སྦྱེས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། མ་སྦྱེས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའམ་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པས་སྤྱོད་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉེན་པོ་དེ་འདྲ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དང་། ཉེ་བར་སྤྱོད་
པའི་དང་། རྩོགས་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དང་། མཐའ་དག་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཆོག་མཁན་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོད་བཏགས་སྤྱོད་འབྲུལ་པར་ཤེས་པས་སྤྱོད་བ་ལ་
མཛོན་དུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་གི་ཚུ་སེར་རྒྱལ་དུ་སྒྲིན་དུ་འབྲུག་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ལམ་སྟེ། དེས་སྤྱང་བྱའི་ཡུལ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་
བདག་མེད་སོགས་གོ་མས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་གཟུགས་པའི་རྒྱུ་
གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མཛོན་གྱུར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ། ས་བོན་གྱི་རུས་པ་
འཛོམས་བྱེད་གི་གཉེན་པོ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྟེ། དེའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་
མཐོང་སྤྱང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་མཆོན་
ཀྱིས་གཟུགས་པ་དང་། ཁ་འབྲེམས་པ་བཅོར་བས་དག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་
ཀུན་བཏགས་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་སྟེ། མཐོང་བའི་རྒྱུ་གོ་མས་
པར་བྱས་པས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱལ་གྲོལ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་དེ། རྒྱལ་གཟུགས་པའི་ཆ་སོས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་མཛོན་གྱུར་མི་སྤྱོད་སྟེ། འདས་པ་
འགག་ཅིང་མ་འོངས་པ་མ་སྦྱེས་ནས་དངོས་པོར་མེད་པས་སྤྱང་མི་དགོས་སོ། །ད་ལྟ་
བའི་དུས་ན་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་པ་མེད་པས་སྤྱོད་བ་མིན་ནོ། །དེས་
ན་ས་བོན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བཅེན་བཞིའི་ཆོས་བཅོད་བཞི་སྦྲེས་པ་དང་མཐོང་
སྤྱང་བཞི་གཅིག་ཅན་སྤྱོད་ངོ། །ཨ་མུ་ནི། འདོད་པའི་མཐོང་སྤྱང་ཆོས་བཅོད་བཞིས་
སྤྱོད་ལ། ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤྱང་རྗེས་བཅོད་བཞིས་སྤྱོད་ངོ། །ཞེས། དེ་ཡང་ལམ་

སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ས་བོན་གཅིག་ཅར་སྤོང་སྟེ། བསྐྱེད་བཅོས་ ཉོན་མོངས་ཐམས་ ཅད་གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱོམ་སྤང་ནི། རིམ་གྱིས་སྐྱོམ་ ལམ་ཆེ་འབྲིང་དགྲུ་དང་། རེ་རེ་ལའང་སྐྱོར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆ་དུ་མར་སྤེལ་ས་ སྤོང་སྟེ། བསྐྱེད་བཅོས་ སྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ས་བོན་གང་གི་གཉེན་ བོ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ་གྱི། གཉེན་བོ་སྐྱེས་ནས་གདོད་ སྤང་བྱ་སྤོང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ས་བོན་དང་བྲལ་བས་ཕྱིས་རྒྱེན་དང་སྤང་གྲང་མི་སྐྱེ་ བ་ནི། སྤངས་པའོ། །ཀུན་བདུས་སྟུ། གཉེན་བོའི་རྣམ་པ་དེ་བྱུང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་ གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི། མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། སྤང་བ་དང་སྤྲུན་པ་འབྱུང་བ་དང་ འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་ པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། རང་གི་སྤར་གྲོལ་བའི་ རྟགས་མ་བྱུག། རང་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲོལ་བ་ལ་བྱུག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ དུ། མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པ་རྟོགས་ཞེས་པའང་། སྤར་རྟེན་དུ་མ་དག་པ་རྟོགས་པ་ ཡིན་གྱི། རང་སྐྱེས་དུས་ན་མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཆད་མ་ལ་ མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ། རང་གིས་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རང་སྐྱེས་དུས་ན་མ་རྟོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་བདེ་འཕྲོའི་རྒྱ་བསོད་

ནམས་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྒྱ་མི་གཡོ་
བའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བརྩུ་དང་། ཟག་
བཅས་གྱི་དགེ་བ་བརྩུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བྱེད་
རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱ། གང་དུ་སྦྱེ་བའི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་
སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། ཀྱན་འབྱུང་བ། སོ་
སོ་རང་གི་རྒྱ་དངེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྦྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྲིད་
ཅེའི་བར་དུ་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རབ་སྦྱེ། སྡོན་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་
ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ལུས་འདའ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱུན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།
ཟབ་པ་དང་། དབྱེ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ^[མི་བའི་ཐོང་ཅན་ལས།.....] དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། འགོག་བྱེད་ལས་དང་། དགག་བྱ་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་གསུམ་སོ། །བསྐྱུས་ན།
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་གང་དུ་ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་འགག་པར་བྱས་
པའོ། །མདོ་ལས། གང་དུ་མིག་དང་ན་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲ་དང་ལྷེ་དང་ལུས། །ཡིད་
དང་དེ་བཞིན་མིང་དང་གཟུགས། །མ་ལུས་པ་ནི་འགག་འཁྱར་བ། །ཞེས་པ་དང་། གང་
དུ་མིག་འགག་པ་དང་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཁྱར་བ་དང་། ཆོས་གྱི་བར་དུ་
འགག་པ་དང་ཆོས་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཁྱར་བ་དེ་ནི་གནས་སུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་སྤངས་སྦྱེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཛིག་པ་ལས་
འགོག་པ་དེ་གཞན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་དང་འདུ་བྱེད་མ་འཛིག་པར་ཐལ་བས་
སོ། །གཞན་མིན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མིན་པར་ཐལ་བས་

སོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་མིན་ཏེ། འགལ་བ་འདུ་བས་སོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་འང་མིན་ཏེ། གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན། ལུ་བཞིར་བརྟགས་པ་ལས་འདས་ཏེ། སྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འོ་ཀའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྦྲད་པ། བརྟེ་འགོག་པ་སྟེ། བརྟགས་པ་བ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀྱང་ཏུ་བཅོམ་པས་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་སྟེ། མཆན་ཉིད་པ་དང་གཉིས་སོ། །སྟོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་རྫོགས་པ་སྟེ། གཉིས་ལས། དག་བཅོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འགོག་པ་དེ། འོ་ཀའི་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་སྟོམས་འདུག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་བརྒྱན་པས། རྒྱུན་མེད་པ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འགོག་པ་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། གཉིས་དང་། ལུང་པོ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱུང་འདས། ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་བྱུང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འགོག་པ། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་སྟེ། ལུངོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་འགོག་པ། དུམ་ཁ་མེད་པས་ཞི་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས། བྱ་རོམ་པ། བྱིར་མི་སྟོག་པས་རྟག་པ་དང་བདེ་བས་ཕན་པའི་གཞི་ཡོན་པས། དེས་འབྱུང་གི་མཆན་ཉིད་དང་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ལ། མཆན་གཞི་དང་། མཆན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་བ་གཉིས་སོ། །རྟེན་ལ། ལུས་ཀྱི་དང་། མེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཟ་མ་མ་
 བྱིང་ཉན་ཐོས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ། སྐྱ་མི་སྒྲུབ་པ། འདྲ་ཤེས་མེད་
 པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཤས་ཆེ་བས། ལམ་གང་གི་འདར་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་
 འདོད་དེ། མཛོད་དུ། མཆོམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། ཉན་ཐོས་ཤེས་ཆེན་
 ངན་འགྲོ་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱ་མི་སྒྲུབ་སྐྱིབ་གསུམ་དུ་
 འདོད། ཁྱེད་ལོ། །

བྱེ་བྲག་རྩ་ལམ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཆོག་ལས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱིང་
 གསུམ་གྱི་མི་ཁོན་ལ་སྦྱེ་ཁིང་། སྦྱེས་ཐེན་ནི། འདོད་ལྷ་ལའང་ཡོད་ལ། ཆོས་མཆོག་ནི།
 མི་དང་འདོད་ལྷ་གཉི་ཀ་ལ་གསུམ་དུ་སྦྱར་རུང་ངོ་། ཁཐོང་ལམ་ནི། ཆོས་མཆོག་དང་
 ས་གཅིག་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོན་ལ་སྦྱེ་ལོ། སྦྱོམ་ལམ་དང་མཐར་ལམ་ཁམས་
 གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྤྱིད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་
 མོ། མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་བར་བྱེད། ཁྱེད་ལོགས་སོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་པོ་སྦྱེ་
 བའི་རྟེན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་འབྲེལ། སྦྱེས་ཐེན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་གཞན་
 འོན་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལའང་རུང་ངོ་། བྱེ་བྲག་རྩ་ཆོས་མཆོག་དང་
 མཐོང་ལམ་འདོད་པར་སྦྱེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཁིང་། ཁ་ཅིག་སྦྱོམ་ལམ་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མེད་པར་འདོད་དོ། །

མི་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་འོངས་སྦྱེ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ། མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱེ་ནི།
 འདོད་པའི་མི་སྦྱེས་པ་ཁོན་ལ། སྦྱལ་སྦྱེ་པལ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྦྱ་ཆོགས་
 ལ་བརྟེན་ནོ། རྒྱན་སྦྱག་པོ་བཞེད་པ་ལས། འདོད་པར་སངས་རྒྱ་བ་མི་སྤྱིད་པར་

བཤད་པ་དང་། རོགས་མེད་ཀྱིས་གཞུགས་ཁམས་སུ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི།
 རིམ་པ་ལྟར། ཁོངས་སྤྱོད་དང་། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུལ་དགོངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ནི། རོས་བསམ་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་
 འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྦྱོར་མཐོང་གཉིས་ནི། བསྐྱེད་སྤྱུང་ཡིན་
 པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ། རྟོག་པ་མེད་ལ་
 དཔྱེད་པ་ཙམ་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན། དེ་གསུམ། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ།
 སྤྱག་ལ་བརྟེན་ནོ། །འདོད་སེམས་རྣམ་གཡེང་ཆེ་བས་ཞི་གནས་མེད་ལ། གཞུགས་
 མེད་ལ་ལྷག་མཐོང་རྒྱུང་བས་མི་བརྟེན་ནོ། །སྒྲོམ་ལམ་ནི། ས་སྤྱག་པོ་དེ་དང་། གཞུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནོ། །སྤིད་ཅེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་པས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པ་སྤོ། །མཛོད་དུ། བསྐྱེད་སྤྱུང་མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་། །བྱད་པར་བསམ་
 གཏན་ས་བཤོ། །གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའམ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཞེས་པ།
 འདོད་པ་ནས་སྤིད་ཅེའི་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤིད་ཅེ་ནས་འདོད་པའི་བར་དུ་ལོག་སྟེ། ཡང་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ནི།
 ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །འདོད་པ་དང་སྤིད་ཅེ་ལ་མི་བརྟེན་པར་
 བཤད་པ་ནི། ཉན་རོས་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་། །འདོད་པ་
 ཁམས་དང་སྤིད་ཅེ་ན། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བཛོད་པ་ནི།
 ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉན་རོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་

འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གི་ལོ། །ཞེས་སོ། །འགའ་ཞིག་གོང་དང་མཐུན་
བར་བཞེད་དོ། །ཨ་མུ་ནི། ས་དགུ་ཞེས་པ། འཕགས་པས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་
བར་ན་སྒྲིམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེའི་ས་དགུ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ཏེ།
སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་དེ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་དག་
ཏུ་རྣམ་པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁམས་གསུམ་དགུར་བཤད་པས་
སོ། །སྦྱིར་ས་དང་པོ་ནའང་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་སུ། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྒྲིམ་
པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པས། ས་དང་པོ་ནའང་སྒྲིམ་པའི་
ལམ་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲིམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ།
མཆན་ཉིད། མཆོན་བྲ། མཆན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་གསུམ་ལས། མཆན་ཉིད་ནི། བྱང་
ཚུབ་ཏུ་བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱེ་བཤུལ་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་ཐོར་གྱུར་
པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་དེ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་སྒྲོར་ལམ་སྒྲེ་
བའི་སྟོད་དུ་རུང་བས་ཆོགས་ལམ་སོ། །ཀུན་བརྟུས་སུ། དེ་བསྒྲོམས་པས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་གྱི་སྟོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། སོ་ཐར་རམ། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ཏེ། དེ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལུས་དག་
གི་ཉེས་སྟོད་སྒྲོམ་ཞིང་ཟས་རན་པར་བྲལ། ཉམ་གྱི་སྟོད་སྤྲད་བཞི་ཆ་རེ་ཅམ་མི་ཉལ་
བར་ཐོས་བསམ་དང་ཆོས་སྟོད་ལ་བརྩོན་ཞིང་བྲན་ཤེས་བཞིན་དུ་དགོ་བ་ལ་གནས་

པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། དབྱེ་ན་ཆོག་པ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་ལ། རྩོམ་
བསམ་གཙུག་ཆེ་ལ་བསྒྲོམས་བྱུང་ཡང་པལ་བའི་རྩལ་དུ་ཡོད་དོ། །

ཀུན་བརྟུན་སྟུ། ཆོག་པ་གི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་།
དབང་བའི་སྒོ་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཟས་གི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། ཉན་གི་ཆ་སྟོད་དང་ནས་
གི་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྒྱལ་འབྲོར་ལ་བཅོམ་པ་དང་། བཟ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་
པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་གཞན་དང་། རྩོམ་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒྲོམས་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །འགའ་ཞིག་བསྒྲོམས་བྱུང་མེད་པར་འདོད་དེ། འཕགས་པས།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོམ་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་
བྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ནི། ཆོག་པ་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་
བདག་མེད་དུ་རྩོམ་བསམ་གིས་རྒྱུགས་པའི་བག་ཆགས་སྐྱོར་ལམ་གིས་གསོས་
བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་བསྐྱེས་སྟུ། རྩོམ་སོགས་བག་ཆགས་མེད་པར་ནི། །དེ་འབྲས་
སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བདག་རྒྱུ། དེ་ཉིད་བསམ་བཏན་གི་ཉེར་
བསྟོགས་སམ། དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྐྱོར་ལམ། དམིགས་རྒྱུ། བདེན་
བཞི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེད་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆོན་གཞི་ལ་དགག་སྐྱབ་བསྐྱེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་གི་ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ལོ་ལ་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བལྟལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཁྱེ་

བུ་ག་ཏུ་གསུམ་ལྟན་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་
 བ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །གསུམ་
 ལྟན་གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཅན་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་བ་
 མཁྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གསལ་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བས་ལམ་མོ། །མཛོད་དུ། མ་མཐོང་
 མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་རྩས་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་དུ་མར་སྐྱེའོ། །ཞེ་
 བ། དེ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཡང་། བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དགོས་པས་རྩས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཨ་ལྷས།
 དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་བྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཏུལ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་བ་བརྒྱད་རྣམས་བཟོད་པ་ཞེས་བཟོད་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
 ཀྱི་ངོ་བོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་
 ཉེ་ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །འབྲོམ་སོགས་ནི། [.....སྤྱང་བཅན་རྣམ་ཤོང་ལྟ་བུ།] བཟོད་པ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྩས་གཉིས་སུ་སྐྱེའོ། །ཞེ་ན། ཆོས་བཟོད་
 དང་རྩས་བཟོད་ཆོས་ཅན། ཏུས་སྤྱི་བྱི་མེད་པར་ཐལ། རྩས་གཅིག་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 ཀུན་བཏུས་སུ། ཏུལ་ལ་རྩས་སུ་རྩོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། ཏུལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཏུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཏུལ་ལ་

ཆོས་ཤེས་པ་པདྨ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་
མཛོད་སྟུམ་དུ་གྱུར་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་བས་བསལ་ལོ། །

འབྲེལ་སོགས་ནི། ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཅོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་རྗེས་
བཞི་ལོ། ཞེ་ན། ཆོས་བཅོད་བཞི་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ། རྗེས་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱད་ཅིག་
མ་དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགོག་པར་ལྟར་བར་འགྱུར་
བས་སོ། ཞེས་བས་བསལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱ་བ་ནི། ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་
མཐོང་ཟིན་སྟོམ་གྱི། གསར་རྟོགས་མེད་པས་མཐོང་ལམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱད་ཅིག་
བཅོ་ལྔ་ལོ། ཞེ་ན། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མིན་
པར་ཐལ། གསར་རྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་མ་བྱུབ་མཚུངས་ལ། འདོད་ན།
སྐྱད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་སྦྱེ་བ་ཉམས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དུ་སྦྱེ་བ་སེམས་
ཅོམ་པའི་ལྷགས། གཅིག་དུ་སྦྱེ་བ་དབུ་མའི་ལྷགས་སོ། ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཉི་མའི་
འགྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅོམ་ལྷགས་སུ་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞེས་
བས་སོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྷགས་སུ་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སེམས་གཅིག་ཁོ་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་
བརྒྱུམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལོ། ཞེས་སོ། །རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་
ནའང་སེམས་ཅོམ་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་ལ་གཅིག་དུ་སྦྱེ་བར་ངེས་

བ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་བཤང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བརྟགས་ལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ནི་ལོ་ཀ་
ལས། །འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་པ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བྱི་མ་མེད། །འཛིན་པ་གཉིས་
དང་བྲལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྤྱད་བདེན་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པས་དུམ་ཁའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ཆོས་བཟོད། དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་
བརྟེན་པ་ཆོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་གཉིས་འབགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རྟོགས་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། རྗེས་བཟོད་དོ། །དེ་ངས་པར་འཛིན་པ་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་འདྲ་སྤྱད་ཏེ། རྟེན་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་
ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ལ། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །

ཀུན་བདུས་སུ། གང་གིས་དུམ་ཁ་མཐོང་བས་སྤང་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བ། དུམ་ཁ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུམ་ཁ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་
ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་
བྱེད་པའོ། །དུམ་ཁ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། དུམ་ཁ་
ཆོས་ཤེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། དུམ་ཁ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། དུམ་ཁ་
ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འབགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་
མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དུམ་ཁ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་

པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སྤྱོད་གསུལ་པའི་བཅོད་པ་དེ་དེས་པར་འཛིན་
པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་
རིགས་སྤྱོད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལ་སྤྱག་
བདེན་རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་བཅོད། རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་
ཉིད། རུལ་ཁ་དང་རུལ་ཁ་མིན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ཡང་ཡིན་ལ་མངོན་སྲིད་དུ་འདྲ་བྱས་མོད་
གྱི། དེ་ལ་གོམས་པ་ཤས་རྒྱུ་ཞིང་དེའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་རུལ་ཁ་དང་རུལ་ཁ་མིན་
པའི་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ནོ། །ཨ་མུས། གོམས་པ་བྱལ་དུ་བྱིན་པ་
མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་པ་མ་ཡིན། སོ་སོར་སྤང་བ་དང་ལྷག་
པར་ཞེན་པ་དག་གིས་བཅོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་རུལ་ཁ་དང་རུལ་ཁ་མིན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཤེས། དེ་
ནས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་རྗེས་བཅོད། བདག་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་
རྟོགས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་
རྟག་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་འཕགས་པས་དེ་དང་མ་སྐྱེན་པར་བྱས་སོ། །ཨ་མུ་ནི།
ཉན་ཐོས་དང་མ་སྐྱེན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། རུས་མཐའི་སྐད་
ཅིག་མ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐད་པའི་རུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་
ཅིག་སྟེ། རུལ་ཁ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དལ་
བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཐེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གྲུང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཅི་རིགས་
པར་ཡོད་དེ། བྲམས་སོགས་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ། །ཨ་མུས་རུལ་ཁ་ཆོས་ཤེས་
སོགས་གྲུང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་ལ། འབྲེལ་ཚན་ལས། ས་དང་པོའི་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས། འདིས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པར་བསྟན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། སྤང་བྱ་སྟོང་
ཚུལ་ལས། དེས་བ་འདྲན་ཚུལ་གྱིས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོམ་ལམ་བཞིན་ནོ། །

ཐུབ་དགོངས་སུ། དུམ་ཁ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་
མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དུམ་ཁ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། སྟོམ་པའི་ལམ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་
ཅིག་གཅིག་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་
སྟེ། མ་རིག་བ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ་མ་མཐོང་
བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཙུ་བོའི་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་
དུའོ། །འཇུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཅད་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དུམ་ཁ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་བ་ནི། བསྟན་དུ་བྱ་བ་
ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་སྟེ། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་མི་འཐད་པ་དང་།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཚོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་

བ་སྒོམ་ལམ་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གང་ཡིན། ཆོས་ཅན་ནམ།
 ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་
 འོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་སྤྱི་འཇུག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་ན། སྤྱིར་ལམ་ལ་
 ཡང་རོ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་བ་ལ་བྱེད་ན། སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་
 རོ། །བྱེ་བྲག་གསར་མཐོང་བ་བྱེད་ན། ས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཅམ་གསར་
 མཐོང་ལ་བྱེད་ན། སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་ལ་དེ་བཞེན་ན། བྱི་མ་རྣམས་མཐོང་ཟིན་ལ་འཇུག་
 བར་འགྱུར་རོ། །མི་བཞེན་ན། སྤྲུལ་མཐོང་ལམ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མཐོང་བ་
 ལ་སྤྱི་འཇུག་གིས། མཐོང་བ་ཡིན་པ་མིན་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་
 མཐོང་ལམ་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། བྱམ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་། གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བྱམ་པའི་མཆན་ཉིད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་བ་སྐྱེད་
 པའི་མཆན་ཉིད་དེའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཛོག་གོ། །

ཡང་ཟླུ་བ་བཟོད་དེས་པར་འཛིན་པ་ཟླུ་བའི་ཤེས་ཡིན་ན། ཆོས་བཟོད་འཛིན་པ་
 ཆོས་ཤེས་ཡིན་ནམ། མིན། ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་ཡིན་པ་
 ཉམས་སོ། །མིན་ན། དེ་དེས་པར་འཛིན་པ་གཞན་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པས་མང་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། [.....རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་།] དེ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་ན། ཟླུ་བ་བཟོད་ལའང་
 མཆོངས་པས་སྐད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འཛིན་པ་མེད་ན། མངོན་སུམ་དུ་
 བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། ཆོས་ཤེས་གྱིས་རྣམ་
 གྲོལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དུས་ན་ཆོས་བཟོད་ཀྱང་འཛིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ན་ཟླུ་བ་ཐོབ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཀྱན་བརྟམས་སུ།

བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཅན་དུ་
 རིག་པར་བྱཏོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་གིས་མ་ཟིན་པའི་རྗེས་
 རོབ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་རྣམས་
 རྗེས་རོབ་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རིམ་གྱིས་སྤོང་པར་
 ཐལ། །མཐོང་ལམ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བའི་སྤྱིར། །འདོད་ན། སྤོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་
 ལས། །མཐོང་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །འདིག་ཆོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུག་
 ཞུགས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །གཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་
 འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་བ། །དེ་བས་དགོ་འདུན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཏུ་
 གསུངས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གཉེན་པོ་རེ་རེ་སྦྱེས་པ་ན། དེའི་
 རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཅར་
 སྤོང་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བ་དང་འཇུག་
 པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་བྱ་དང་ཐར་མེད་པར་ཐལ། དུས་གཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱིར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་
 ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ།
 མཐོང་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་
 བྱ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། སྤང་སྒྲུབ་བཞིན། སྤྱིར་ཟེར་ན། མ་ངེས་ཏེ། དེས་ན། ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལའང་

ཐལ་བས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་ལམ་དུ་ཐལ། ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟེན་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། མ་ངེས་ཏེ། དེས་ན།
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ཐལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངི་མས་དག་
 པའི་ཆ་གསར་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། དེ་དག་གིས་སྟོན་མ་
 མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མིན་པར་ཐལ།
 དུལ་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་དུལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་
 སོ། །ཞེན། མ་ངེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

སྤྲུལ་ལས། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དུལ་ནི། གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁྲོ་ལོ་དང་། བརྒྱ་ལྷན་ནི། དབང་པོ་རྟོ་རྟལ་གྱི་བྲེ་བྲག་
 གིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། བརྒྱ་དུག་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ། །ཞེས་འདོད་
 དེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ན། མཐོང་བའི་ལམ་དུས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཐོགས་ཤིང་།
 འདི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 པས་ན། གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། [.....ལོན་ཀྱང་གཅིག་དང་བརྒྱ་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བྱང་མང་པོ་
 ཡོད་ཅིང་། གཉིས་དང་བཞི་སོགས་ལ་ལུང་མེད་པས་འཐད་པ་དགལ།] ཞེས་པ་དང་མ་བྱུན་པར་སྤྲང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྣམས་བཅད་ལ་མཐོང་སྤངས་སྟོན་དང་བཅས་པས་དག་པས་འཛིགས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་
 ཏེ། མདོ་ལས། ས་ཐོབ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་འཛིགས་པ་ལྷ་དང་བྲལ། །འཆོ་འཆད་དང་འཆི་
 དང་མི་བསྐྱུགས་ངན་འཁོ་དང་། །འཁོར་གྱི་འཛིགས་བྲལ་དེ་ལ་བག་ཆའི་རྣམ་པ་

མེད། ཁྱིའ་ཞེན་བདེ་ལ་བདག་གི་གནས་མེད་དོ། ཞེས་སོ། ཡོངས་གཙོ་ལ་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་། དགའ་བ་དགུ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་འབད་བ་ཆེན་
པོ་བཅུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བརྒྱད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བཞི། སྤང་བ་བརྒྱད།
སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག །ལས་སོ་གཉིས། སྒྲོབས་བཅུ། མ་འདྲེས་བ་བཙུན་ལ་
སོགས་བ་ཐོབ་པོ། གཉིས་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱུན་ཏུ་འོད་དོ། །

བཞི་བ་ལ། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བསྐྱོད་བའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་ཤུལ་གང་ཞིག་སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལོ། ལོ་ཀ་པའི་
མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་
ཞིག་སྒྲོམ་སྤང་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལོ། གཉིས་བ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་
མཐོང་བ་ཁོ་ན་རྒྱན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། འདིས་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཆོལ་བར་བྱེད་པས་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
བཙུན་པར་བྱ་བས་ན། ལམ་སོ། གསུམ་བ་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ལོ་ཀ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་བ་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་དགུར་བཞེད་དོ། འདིར་ཐག་བཙས་ཐག་མེད་གཉིས་སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཨ་རྒྱ་ན་
རེ། ཐག་བཙས་སྤྱོར་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་བཟོད་བ་གསུམ་ན་མོས་བ་གསུམ།
ཆོས་མཚན་རྒྱུང་དུ་ན་བསྐྱོ་བ། འབྲིང་ན་ཡི་རང་ཡོད་ཅེས། ཁྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་ནི།
མོས་བ་གསུམ་སྤྱོར་ལམ་དུ་བཞེད་དོ། འོ་ན། སྤྱོར་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་
མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉག་ཏུ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིས་

དོན་མོས་བ་དང་། གཞན་དོན་མོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཡོད་དེ། རིམ་བ་ལྟར་
འགྲེལ་ཆེན་ནས། རང་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་
བ་རྣམ་བ་དགུ་ཞེས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གིས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་བ་ནི།
དེ་ཡང་ཡུམ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་བས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། མོས་བ། ས་གཉིས་བ་གསུམ་བ་བཞི་བས་བསྟུས། བསྟོ་བ་ལྷ་
བ་དྲུག་བ་བདུན་བས་བསྟུས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བརྒྱད་བ་དགུ་བས་བསྟུས་སོ། །སྟུབ་
བ་ཤིན་ཏུ་དག་བ་ནི། ས་བཅུ་བས་བསྟུས་སོ། །ཞེ་ན། ས་བཞི་བ་ན་ཆོས་ཅན། གཞན་
དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་མོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཡོད་
དེ། འཕགས་བས། གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ།
ཞེས་བས་སོ། །འདོད་ན། བལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་
ཤེས་བར་བྱ། ཞེས་ས་བདུན་མན་ཆད་ཏུ་གཞན་དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་བཤད་
བས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ས་བཅུ་བས་བསྟུས་བ་
མིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་མན་ཆད་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། གཉེན་པོ་རྒྱུ་
དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། ཞེས་བས་སོ། །སྟུབ་བ་སྒོམ་ལམ་
ཡང་ས་གཉིས་བ་སོགས་ན་ཡོད་དེ། བྱད་པར་ལྷ་པོ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ས་
དང་པོ་ཡན་ཆད་ཐག་མེད། མན་ཆད་ཐག་བཅས་ཞེས་སམ། ས་བདུན་བ་ཡན་ཆད་
ཐག་མེད། མན་ཆད་ཐག་བཅས་སོ། །ཞེ་ན། མོས་བསྟོ་ཡི་རང་གསུམ་ཆོས་ཅན། ས་
དང་པོ་ཡན་ཆད་དམ། བརྒྱད་བ་ཡན་ཆད་ན་མེད་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་ཐག་བཅས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཉེ། དག་པ་ལོ་ཀ་པ་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་ལོ། །ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི།
ཟག་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་མི་བྱུང་ངམ། རང་ལས་བྱུང་བའི་ཟག་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་
བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མོས་བསྡོ་ཡི་རང་གསུམ་ཟག་
བཅས་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅེས་པ། ཟག་པའི་སྒོ་དུག་དང་འབྲེལ་
མ་འབྲེལ་དང་། འདོད་པ་སྲིད་པ་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་དང་། ཤེས་
སྤྱིབ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱིས་འཛོག་པ་ལ། འདིར་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ཉེ། མཚན་ཉིད་པ་
ལ་བྱས་ན། ཟག་བཅས་ཀྱང་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཆད་དུ་གཉེར་ནས་
མི་སྒྲོང་བ་ལ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མི་སྒྲོང་བས་ཟག་མེད་ཀྱང་ཟག་བཅས་
སུ་ཐལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་དང་མ་སྤྱོད་ཉེ། སྒོམ་ལམ་གཞིར་བྱས་ལ། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དང་པོ་ཟག་བཅས། གཉིས་
པ་ཟག་མེད་དེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་
བྲག་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་བལ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་བཅས་མོས་བསྡོ་ཡི་རང་གསུམ་དག་པ་ལོ་ཀ་པར་སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་བཤེས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས། མོས་པ་དགུ་རིམ་པ་ལྟར་
སྒོམ་ལམ་དགུ་འཛིན་མེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་དེ། བསྡོ་བ་ཡི་རང་ཡང་དེ་དག་ན་ཅི་རིགས་པར་
ཡོད་དོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས་ནི། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཐོན་མ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་

ཁོ་ནར་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། མོ་སྟེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ།
ས་དང་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་གཉིས་དོན་མོས་པ། ས་བརྒྱད་པ་
ཡན་ཆད་ན་གཞན་དོན་མོས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། ཟག་མེད་ནི། མཉམ་གཞག་གི་
ཡེ་ཤེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་སྟེ། སྤང་བྱའི་དབྱེ་བས་ཆེ་འབྲིང་དགུའོ།

གསུམ་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་ཟག་པའི་ས་བོན་ཡོད་མེད་གྱིས་འཛོག་
གམ། མངོན་གྱར་ཡོད་མེད་གྱིས་འཛོག་ །དང་པོ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞག་ཀྱང་ཟག་
བཅས་སུ་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞག་གིས་ཟེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཟག་མེད་དུ་
ཐལ་ལོ། ཞེན། སྦྱར་ཟག་པའི་ས་བོན་བདག་གཅིག་དུ་ཡོད་ན། ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་
ཡང་མཉམ་གཞག་ཟག་པའི་ས་བོན་ལས་རྗེས་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་
ཟག་པ་མངོན་གྱར་ཡོད་མེད་གྱིས་འཛོག་མོད། རྗེས་ཐོབ་སྦྱོན་དུ་མི་ཆེ་སྟེ། ཤེས་སྐྱིབ་
མངོན་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། རང་དོན་མོས་པ་
ཆོས་ཅན། དག་པ་ལོ་ཀ་པ་མིན་པར་ཐལ། སྦྱར་པའི་ལམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ལོ་ཀ་པར་བཤད་པ་ནི། ལུགས་གཞན་ཡིན་གྱི། འདིར་མི་
གཞོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་ཆོས་
ཅན། སྦྱར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དོན་མོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། གང་གིས་རང་
གི་དོན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱབ་པའོ། ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན། སྐབས་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་

མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྟོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སར་
 ལྷགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པར་བརྟེན། །ཆོས་རྣམས་དང་
 བྱི་སེམས་ཅན་ཀྱུ། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །ཞེ་ན།
 བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་། སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། སྟོམ་ལམ་མིན་པར་ཐལ། སྟོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཆོན་
 ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཏགས་པ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་
 མེད་དེ། ཨ་རྒྱལ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱིས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི། སྤང་བྱ་
 མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ། རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པའི་
 གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་བྱུང་གང་ཞིག་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་
 ལྷགས་ཀྱི་བསྐབ་པ་རྟོགས་པས་ན། མི་སྟོབ་པ། སྟོབ་ལམ་གྱིས་བཅའ་པར་བྱ་བས་
 ལམ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་མ་ལུས་པ་
 བྱུང་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བཅུའོ། །རྟོ་
 རྟོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་སྤང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྟོར་བའི་
 ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སོ། །སྟོར་བའི་ལམ་ནི། ཚུལ་སྤྱི་བ་བས་མི་ཕྱིད་
 ཅིང་པར་སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གཤམ་གཤམ་སྟེ། སྟོམ་སྤང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་པལ་ཆེར་
 སྟོང་པའི་གཉེན་པོའོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། སྤང་བྱ་ཟད་པར་སྟོང་བ། ཟད་པ་དང་མི་
 སྟེ་བ་ཤེས་པའི་དངོས་རྒྱུར་བྱུང་པའོ། །ཨ་རྒྱལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་

འདི་འང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་འང་ཡོད་དོ། །གཉིས་
པ་འདིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཆོལ་བས་ལམ། མི་རིགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་
གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། རྟགས་འཛིན་ལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པས་སྦྱབ་པ། རྟག་པ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་
འགྲོ་བར་བྱེད་པས་ངས་འབྱིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདེན་བཞི་ལ་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྟེན་ལ་སོགས་
རེ་རེའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། འཁོར་བ་འབྲས་བུས་
བསྐྱེད་པ་ལ་རྟེན་ལ་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་ཆོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །དགོས་པ། རྟེན་
ཁའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་འང་རྟེན་ལ་རྟོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་བདེན་
པ་ཞེས་བརྗོད་ན། ལམ་སོགས་ཀྱང་དེར་དོགས་པར་འབྱུང་བས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་
དུའོ། །ཡང་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ལམ་བདེན་མིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། དག་གསལ་གཉེན་
པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པ་མ་ཆང་བས་སོ། །ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་པ་མིན་མོད།
རྗེས་མ་ཐུན་པར་མི་འགལ་བས་འདིར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལམ་བདེན་མིན་ཏེ། དག་གསལ་གཉེན་པོ་མ་ཆང་བས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། གཉེན་
པོའི་དབྱེ་བ་མ་ཞེས་པའི་སྐད་དེ། གཉེན་པོ་ལ། རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ།
རྣམ་བསམ་གྱིས་ཐག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་
གཉེན་པོ། སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །ཉེན་གཉེན་པོ། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དང་། ཐག་བསྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ། ལམ་དེ་ལས་གོང་མ་ཉོན་མོངས་གཞན་སྦྱོར་བ་
སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། བཞི་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་མའི་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་ཕྱི་མའི་

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་དུམ་ལ། རྒྱ་ཀྲུང་འབྲུང་། རྣམ་བུང་།
གི་འབྲས་བུ་འཕོག་པ། རྒྱ་ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་གདམས་
པ། ཇི་ལྟར་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་དུམ་ལ་གསུམ་གྱིས་དུམ་ལ་བས་ན། དུམ་ལའི་བདེན་པ་
ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྲུང་འབྲུང་གི་འབྲས་བུང་།
བྱུང་པ་དུམ་ལའི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་དག་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྟོོས་བལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ངོ་མོར་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་འདོམས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། ། [.....དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལྷན་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་སྤུ་
འི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙོན་ལྷན་འདས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཀྱིན་ལ་བཙོན་པར་བགྱིས་
ན་བཙོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་ལན་དུ། འདི་ནས་ཆེས་ལ་གདམས་པའི་བར་དུའོ། །] ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལས་ནམས་དུ་ ཁའི་རྩས་རིགས་ཀུན་འབྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཤེས་
ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ལོ། ཁི་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཟག་
བཅས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དུ་ ཁའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཀུན་འབྱུང་དག་ངོ་མོ་ཐ་མི་དང་།

དེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཀུན་འབྱུང་ནི། ཅུང་ཁ་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་། ཅུང་ཁ་ཀུན་འཕོག་པ་དང་། ཆགས་
 སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་སོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་
 རྣམས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ཅན། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །གཟུགས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་འགག་པ་འཕོག་པའི་བདེན་པ་ལའོ། །རི་ལྟར་
 བ། སྟོང་པ་ཉིད་འཕོག་བདེན་དེ། དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་།
 འགག་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 དང་། གནས་སྐབས་གྱི་བྱུང་པར་སྤར་ཡོད་ཉམས་པ་དང་སྤར་མེད་འཕེལ་བ་དང་།
 སོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཕོག་བདེན་དེ་ལ་ནི། དོན་
 དམ་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་ཆོས་གཟུགས་མེད་དོ། །ནས་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱུས་པ་
 ཆོར་བ་སོགས་མེད་དོ། །ལས་གྱི་ཀུན་སྟོང་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཡང་གིས་
 བསྐྱུས་པ་ཆ་ཤིའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་མ་རིག་པ་འགག་པ་མེད་
 དོ། །ཡང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཆ་ཤིའི་བར་དུ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྟོགས་པ་སོ་སངས་རྒྱས་
 མེད་དོ། །ཀྱང་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་མེད་དོ། །རྟོགས་བྱ་བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་དུ་

ཡང་མེད་དོ། །བར་དུ་ཡང་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་ལོ། །མདོ་ནི།
སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན།
རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། འཕེལ་བ་མ་ཡིན། འགྱིབ་པ་མ་ཡིན། འདས་པ་མ་ཡིན། མ་
མོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་མ་ཡིན། གང་ཡང་འདི་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི། གཟུགས་
མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འདི་སྤྱང་
སྤྱང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ལམ་བཟུང་ན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་དང་། རིགས་སྐྱབ་དང་། དེས་འབྲིན་ལ་འདོམས་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་ལམ་སྤྱིན་སོགས་དང་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་
པ་འདི་ཕྱིར་ལམ་སྤྱིན་སོགས་ལ་བདག་ཉིད་དམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་
སྟེ། བརྩོན་མི་བརྩོན་དུ་མི་དམིགས་པར་སྐྱབ་ཅེས་བསྟན་ནོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་འདི་པར་
ཕྱིན་ལ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའས། མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་སྒྲོང་བ་པོ་དང་སྐྱར་ས་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ནང་སྒྲོང་བ་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི། ཕྱི་སྐྱར་ས་རིགས་སྐྱབ་སྒྲོང་པ་ཉིད་
དང་པན་ཚུན་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོང་བ་དང་མི་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟན་ནོ། །སོགས་པ་ནང་སྒྲོང་བ་པོ་མཆོན་མེད་སྟོན་
མེད་ནི། ཕྱི་སྐྱར་ས་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་གི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་
ལ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་སྟན་པ་ལོ། །སོགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་འཆད་པ་ནི།
འཕགས་པས་བྱངས་པ་འདི་མདོ་མ་མཐོང་བར་མཆོན་ནོ། །མདོ་ནི། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོང་
པ་ཉིད་གིས་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

སོ། །མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་ལའང་སྤྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་པར་དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་ནས་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྤྱང་འདས་
སུ་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་སྟེ། སྦྱོར་མི་སྦྱོར་རམ། དེས་འབྲིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་
དུ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །མདོ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྦྱོར་
བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཤོང་གི་དང་གིས། ཞེས་སྟོན་པ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་
དང་ཞེས་པ་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་ནི། དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

སྐབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་།

དེ་ལ་སྐབས་སུ་འབྱོར་བའི་རྒྱལ་བསྐྱོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐབས་གསུམ་
གྱི་ངོ་པོ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐབས་གསུམ་དུ་གཞག་པ། རོན་དམ་དུ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱོན་པ། དགོན་མཆོག་གི་སྦྱོར་བསྐྱོན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི། རྒྱུད་ཆ་
མ་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་
རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མཛོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཛིག་མེད་ཏག་པའི་ལམ་སྟོན་
པ། །མཁུན་བཅེའི་རལ་གྱི་དོ་རྩེ་མཆོག་བསྐྱམས་དུམ་ །འདི་སྤྱི་གུ་གཙུག་མཛད་
ཅིང་། །སྤྱོད་ཆོགས་ལྟ་ཐེབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཆོམ་ཅིག་པ་འཛིག་མཛད་དེ་ལ་
འདུད། །ཅེས་པ་འདིས་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱོན་ཏེ། ཆོས་
སྤྱི་ནི། འདུས་བྲས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐོག་མར་སྦྱེ་བ། དབུས་སུ་གནས་པ། མཐའ་འཛིག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྲས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྒྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ལྷན་བྲལ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྣམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པ་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐུན་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་
དོན་དུ་འཇིག་མེད་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི། བཅེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
མཐུན་བཅེས་དུམ་ཁའི་སྤྱ་གུ་གཙོད་པས། རལ་གྱི་དང་། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་མཐོང་སྤང་ནགས་ཐེབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་པར་བྱེད་
པས། རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུས་པའོ། །

དེ་དག་ལས། དང་པོ་གསུམ་མམ་བཞི་ནི། རང་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་མམ་
གཉིས་ནི། གཞན་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་
གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐུན་དང་བཅེ་དང་ལུས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་
པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ནི། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་
ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུ། །བརྟག་པར་མི་ལུས་ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་
སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤང་ལྷན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་
ཆགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཛོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་
འདུད། །ཅེས་པ་འདིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ། འགོག་
བདེན་ནི། སྤྱ་བཞིར་བརྟག་མི་ལུས་པས་རྟོག་གའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་
ཆོག་སོགས་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་
རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པའོ། །

ཞི་བ་ལ་གཉིས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ནི། གཉིས་སྤྱ་མེད་

བའོ། །དེའི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ལམ་
བདེན་ནི། ཉི་མ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། ཉེ་ཉོན་གྱི་རིམ་མེད་པས་དག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་
སྤང་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པས་གཉེན་པོར་མཐུན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བདེན་ནི།
གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་བདེན་
ནི། གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་
པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་
བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགོ་འདུན་ནི། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་
མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་
རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྤྱིབ་པ་
མེད་པའི་སློ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
མངའ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་འདིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་འདུན་བསྟན་ཏེ།
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ངོ་བོ་མེད་
པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་གཉིས་མེད་པའི་མཐའ་གཞིར་མ་
ནས་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རྗེས་མཐུན་པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་རྗེས་མཐུན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཐུན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཆགས་
པའི་སྤྱིབ་པ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ན་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་གྲུང་པའམ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དཔལ་པོའི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་གསུམ་ནི། དེག་པ། བྱི་མ་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཇི་བཞིན་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་བྱིར། །སྒོ་ལྡན་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོགས། །རྒྱ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཐེག་དཔལ་གྱི་དགེ་འདུན་ནི། གཞན་ལན་གྱི་བསམ་པ་མ་དག་པས་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་མིན་པའི་བྱིར་མ་སྒོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས། །ཐེག་གསུམ་པ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །ཁོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱུ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་སྐྱབས་སུ་བཞག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་ཆོས། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སུ་བཞག་སྟེ། གང་ཟག་དེ་དག་བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་བྱིར་སྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་བྱིར། །མེད་བྱིར་འདིགས་དང་བཅས་པའི་བྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་བྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་བྱིར། །ཞེས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉག་ས་པའི་

ཆོས་ལམ་བདེན་ནི། འདུས་བྱས་སྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དང་། འགྲོག་བདེན་ནི།
ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་
དང་བཅས་པས་སྐྱབས་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཉན་གྱི་སྐྱབས་མིན་ནོ། །སྤུང་བ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་
པ་ནི། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྲི་མེད་ཕྱིར། །མ་སྤྲུལ་ཕྱིར་དང་ལོ་ཀ་ཡི། །རྒྱན་གྱུར་
ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་ཏེ། ཆོས་་
བྱུག་གིས། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་མཚུངས་པར་བརྗོད་དེ། དགོན་
པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མ་སྤྲུང་ཕྱན་པ་དང་། བསམ་པ་དགེ་བའི་
རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་བཅོས་མ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྟོད་སྦྲད་གིས་
འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་བྱུག་གོ། །དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལྷན་མ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གིའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོའི་རང་བཞིན། ཁྱད་པར། བན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ལས་རིག་བྱ། །དེ་ལས་རྣམ་པ་
ཀུན་མཁྱེན་པར་དང་བདེ་བྱེད་དཀའ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད། །དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཀུན་
གིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉག་ཏུ་ལྟ། །བར་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱབས་འགྲོ་འདི་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་འདོད་པས་སྐྱབས་སུ་ཁས་
ལེན་པ་ནི། རོ་བོའོ། །དེའང་རྒྱ་སྤྱིར་རྗེ་ལས་བྱུང་བས། དེ་ནི་རྒྱའོ། །དེ་ལས་རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བྱེད་ཅིང་དཀའ་སྤྱད་

ལ་མི་སྐྱོ་བ་ནི། བྱེད་ལས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྡན་པ་ལོ། །རགས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤ་བ་
ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི། ད་བྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུག་གིས་སྐྱབས་འགོའི་རང་
བཞིན་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར། །ད་བྱེ་
བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་སྤྱིར་དགོན་མཆོག་
སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་
ཏེ། འདིས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཁས་ལེན་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་དོན་དང་།
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན། །གང་ཞིག་ཟུང་ན་འདས་ལ་འཁོར་ཞིང་
རོ་གཅིག་པ། །དེ་འདྲའི་སྒོ་ལྡན་དེ་འདིར་ཀུན་འགྲོར་ཤེས་པར་བྲ། །ཞེས་ཏེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་འགྲོ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
མཁས་པ་ཐེག་པ་ཀུན་འགྲོ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་འགྲོ།
འཁོར་འདས་རོ་གཅིག་པ་ཟུང་འདས་ཀུན་འགྲོ་དང་བཞིན། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་
དགའ་བ་མང་པོས་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་དོན་གཉིས། །གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དགའ་བ་
ཡང་དག་སྟོང་། །གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་འབྱུང་། །སྒོ་
ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྲ། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དོན་དུ་
གཉེར་བ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྐྱོ་བ་མེད་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར།

སངས་རྒྱུ་ཀུན་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེས་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་
པར་བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྲས་སུ་ལེགས་པར་སྦྱེས་པ་དང་། ལུས་
གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་གདུང་མི་གཅོད་པ་དང་། སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཕྱང་ཆེན་སྲིད་གསུམ་སྒྲ་མ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་
དང་། འུམ་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་སྒོ་མཆོག་བདེ་བ་དང་། །ཆོས་མང་ཕྱང་པོ་མཆོག་
རབ་ཏྲག་པའི་སྦྱ་སྟེ་དགོ་བའི་ཆོགས། །བག་ཆགས་ལྟོག་ཅིང་སྲིད་དང་ཞི་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པའི་དུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
པའི་དུས་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
དུས་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་
པོ། །སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་ན་ཆོས་སྦྱ་ནི། ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་མང་ཕྱང་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་རབ་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཏྲག་
པ། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ཆོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི། སྦྱ་དང་། བག་ཆགས་
ལྟོག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒོ་ལྷན་ཉན་ཐོས་ཆོགས་བཅས་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་དོན་ཆེན་
དང་། །མཐའ་ཡས་ཏྲག་རྒྱུན་མི་འཆད་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །དགོ་བ་དེ་
ཡང་ལོ་ཀ་ལོ་ཀ་མ་ཡིན་ཡོངས་སྒྲིན་གྱིད། །དབང་འབྱོར་རྟེན་པ་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་ཞི་བས་
ཟད་མི་ཤེས། །ཞེས་ཏེ། ལོ་ཀ་པའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པས་དོན་ཆེ་བ།
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱེད་པས་ཆད་མེད་པ། དབང་འབྱོར་པས་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྟེ།

བཞེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ཏེ། དེ་ནི་ཆད་མེད་ཡོན་
ཏན་ཆོག་གས་འཕེལ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྦྱང་རྗེའི་བསམ་བས་བྱས། །མཚུངས་མེད་
འཕགས་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་འཕེལ་བ་རང་
དོན། བསམ་བ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱང་རྗེས་བྱས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་
པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་ཏེ། དེ་གཉིས་པན་ཡོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གང་ལ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དང་། ལྷས་
རི་ཅམ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། པན་ཡོན་ནོ། །དང་སོ་སྐྱབས་
གསུམ་བུལ་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། །ཁྱད་
པར་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྒྲོབ་
བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
ནི། ལྷ་ལས་འདིགས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་པས་འགྲོ་སྟེ།
མདོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས། འདིགས་པས་ཉེན་པའི་མི་རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་
དང་ནགས་ཆལ་དང་། །ལྷོན་ཤིང་སོགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་
མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །ལྷ་ཁ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ། །གང་ཆེ་གང་
ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སོང་། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་
ནས་ནི། །ལྷ་ཁ་ཀུན་ལ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལར།
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལ་དད་བྱེད་

པ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་མེད་ལ་དད་བྱུང་ནས། །སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
སྦྲེད། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱུར་དམ་
བཅའ་བ་སྟེ། སྟོན་པ་དང་། ལམ་དང་། ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་གྲོགས་སྲུ་བཟུང་
ནས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱར་དམ་འཆོད། །དེའང་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུབ་ཅིན་
གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་པ་རྒྱུའི་སྦྱབས་འགྲོ། རང་ལ་འབྱུང་འབྱུར་ལ་
འབྲས་བྱར་འཛིན་པ་འབྲས་བྱའི་སྦྱབས་འགྲོད། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྩི་སྤྲོད་འཆོའི་
བར་དུ་འགྲོ་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་འགྲོད། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་དང་། སོ་སའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྲེས་
བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སྲུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྦྱབ་པ་སྟེ། བཞིའམ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ།
སེམས་ཅན་ལ་སྤྲོང་བཅེ་བ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ། སྟོམ་པ་ཅི་རུས་སྲུ་
ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྦྱབས་འགྲོ་
བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྦྱབས་སྲུ་སོང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱབས་ཆོལ་ན། །འཆེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་
བཤམ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྦྱབས་སོང་བས། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་ལ་བྱུག་མི་བྱ། །ཞེས་པ་
དང་། །སྦྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །དགེ་བསྟན་དུ་ནི་དམ་བཅས་ནས། །སྦྱབས་
གསུམ་པོ་རྣམས་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཐུ་སྟེགས་གཞན་ལ་གྲུས་པ་དང་། །བྱུག་དང་མཆོད་
པ་རྣམས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །རྒྱས་པར་དེ་དང་། །བྱུག་ལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་
པ་དང་། །དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་

བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བལྟའོ། །

བྱུག་པ་ལ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ། བརྟན་མི་
བརྟན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་འགྲོའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་སོགས་
ཀྱི་ཐུན་མོང་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤད་ཟེན་
ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི། བརྟན་
པ། གཞན་ནི། མི་བརྟན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། འདིགས་སྒྲོབ་དང་ལེགས་སྒོམ་གྱི་ནི་གནས་
སྐབས་ཀྱི། དེས་འབྱུང་གི་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་འགྲོའོ། །

བདུན་པ་ལ། ཏྲག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱན་དང་། ཉེས་པར་སྒྲོད་པ་ཐམས་
ཅད་དང་། །རྒྱ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ། །འཆེ་
བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །རན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འདིག་ཆོགས་ཐེག་པ་
དམན་དག་ལས། །སྒྲོབ་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་
དང་། སྒྲེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའམ། འཆེ་བ་འོན་འོང་སོགས། རྒྱ་
བ་སོགས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོབ། རན་སོང་བ་རྣམས་དེ་ལས་ཐར་པ་དང་། ཐབས་མིན་
པ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་དེ་ལས་ལོག་པ་དང་། འདིག་ཆོགས་ཐེག་བཅས་ཀྱི་
ཡུང་པོ་ཅན་རྣམས་མུང་འདས་དང་། རིགས་མ་དེས་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་ཏུ་མི་ལྟང་
བར་བྱས་ནས་སྒྲོབ་པས་སྐབས་སོ། །དེ་དག་ལ་དུལ་དང་སྒྲིབ་པའི་འདིགས་པ་ལས་
སྒྲོལ་བའི་དཔུང་གཉིན་ཞུ་ཞིང་། བསྟེན་ཏེ་སོང་བའམ་བསྟེན་བར་སོང་བས་
འགྲོའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་འཆང་རྒྱ། ཆོས་ལ་སོང་བས་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། མཛོད་ལས།
བསྟེན་གནས་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་པ་དང་།
སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་དགེ་བསྟེན་ནི། །དེ་ནི་སྒོམ་
བརྒྱད་ཙ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱར་བ་ཆེན་མོར་འགྱུར་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཉིད་དེ་སྐྱབས་ནི་དཔེ་
མེད་མཆོག་ཏུ་འདོད། །སྤྱོད་གསུམ་འདི་གསུམ་འདི་གཞོགས་ཀུན་དང་ཐེག་པ་
དང་། །ངན་སོང་ནས་མང་དུ་ །ཁ་ཐབས་མིན་སོང་བ་ནས་ས། །སྐྱེ་དང་འཆི་དང་ཉོན་
མོངས་ལས་ནས་ཀུན་ལས་སྐྱར་། །ཞེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བར་པག་
མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱུ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ངན་འགྲོར་མི་
འགྲོ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་འང་སྐྱར་ནས་གསུངས་སོ། །གཞོད་པ་ཀུན་ལས་སྐྱར་སྟེ། ལོ་
ཀ་རི་སྤྱི་དཔེ་མས་ཅན་གྱི། །གཞོད་དང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན། །བསྐྱོག་ཅིང་འགྱོར་
བར་བྱ་བའི་བྱིར། །སངས་རྒྱུ་སྐྱབས་ཆེན་ཉིད་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྟོན་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
ནི། །ཆོས་སྤང་བའི་སྟོ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དམ་པའི་གངས་སུ་བགྱང་བ་ནི། དམ་པའི་
བྱ་བ་བྱས་ཤིང་ལོག་པར་མོས་པའི་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གངམས་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །གཉིས་པ་

ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་། མཆོན་བྱ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་། རྒྱ་མཆོན་དང་རྒྱ་
མཆོན་ཅན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གདམས་པ་གསུམ་མོ། །

དང་མོ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་། ཡུལ་ཅན་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོན་དམ་
པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་
སྦྱོར་ཏེ། རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་སྦྱོར་བར་མི་
བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། མཆོན་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སོགས་པ་སངས་
རྒྱས་མཆོན་བྱ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། སངས་
རྒྱས་ལ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ཉིད་
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བཞག་གོ་ཞེས་མི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་བར་
མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོ། །འདིས་ནི།
དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལོ་ཞེས་ལྷུང་འཕོགས་པ་སངས་

རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ནི། ཡུལ་གཞི་དངོས་པོ་དང་། གཉེན་པོ་ལས་དང་། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སམ། ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་གིས་བསྐྱུས་པས་ན། གཞི་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལའང་སྦྱར་དོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཐུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལའང་སྦྱར་ཏེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུའི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་ལུང་འབོགས་པ་ཆོས་ལའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འབོགས་པ་ནི། དག་འདུན་ལ་འདོམས་པའོ། །གང་ལ་འདུག་ན། གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། རྒྱུད་ལས། བྱང་ཆུབ་ནས་མཁའ་མཆོན་ཉིད་དེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །སྤྲིག་པ་མི་དག་པའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་འཕགས་པ། ཐར་པ་ལ་བཙུན་པའི་དག་པ་དང་ལྷན་པས་སྦྱོབ་པ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་སོ། །དབྱེ་ངོ་། །དེ་ལ་གངས་ཉི་ཤུའོ། །གངས་ངེས་ནི། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་རྒྱན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། །མི་འོང་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་བཞེ་

ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་
བརྒྱད་པོ་ལ་དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་ལྷང་དང་། སོགས་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་
ལྷང་ལ་སོགས་པར་བྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉི་ཤུར་ཆད་པ་སྟེ། དེས་པའོ། །

འོན་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་དང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །རྗེ་ལྷ་མོ་ན། གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་རྒྱུགས་པས་སོ། །

བཞེ་བ་༼སྐྱབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ༽ལ་བཞེ་སྟེ།

སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་སྤང་བའི་རྒྱ་བཙོན་འགྲུས།

སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བྱིང་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་སྐྱེན་ལ། སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྗེས་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག །སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པའི་ངོ་པོ་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་པས། དེའི་མི་མཐུན་
སྟེགས་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ནི། སྟོམས་ལས་འདྲིན་པའི་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མ་ཞེན་པའི་
བཙོན་འགྲུས། སྤྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་མི་རལ་བའི་བཙོན་འགྲུས།
བདག་ཉིད་ལ་བརྟམས་པའི་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་བཙོན་
འགྲུས་ལ་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བརྟམ་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལ་ན། མ་ཞེན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་ཞེས་
ཡུལ་གྱི་བདུན་པའམ། དེའི་ཆེད་ལ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན།
ཞེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །འདི་ལ། ཞེན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་

ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ན། དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བཙུན་འགྲུས་བཅུ་མ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་རྩིས་སྤྲོད་བཤད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོ་བས་ནན་དུ་བྱེད་
པའི་ཆེ་ནའོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ལུས་དང་། སོགས་པ་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་དན་པ་ལ་
བདེ་བར་རོ་སྤང་བའི་བསོད་ཉམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཏེ། ཞེ་ལྷས། སྟོམས་ལས་བདེ་
བའི་རོ་སྤང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤེད་པ་དང་། །འཁོར་བའི་དུལ་ཁར་མི་སྒྲོ་
ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་ན། དབང་རྒྱལ་ལའོ། །རྩི་ལྷར་
བསྟན་ན། ལུས་དང་། སོགས་པ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་བྱ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ཀྱི་སེམས་མ་སྒྲེས་
པས་ལུས་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་། །མདོ་ནི།
ལུས་མི་དམིགས་པ་དང་། དག་མི་དམིགས་པ་དང་། སེམས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་
ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་རྩིས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཉེ་བར་འཛོལ་བ་དེ་
ལྷན་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་གནས་དན་ལེན་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལ་ན། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་
བཙུན་འགྲུས་ལའོ། །རྩི་ལྷར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་བོ་དང་། ཉན་ཀྱི་སྒྲས་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡང་དག་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
ངལ་ཞིང་རྫོམ་པའི་ཡུལ་དམ་གྲུབ་པས་རྫོམ་སེམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
བསྟན་ནོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྫོམ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་
ཆེད་དུའོ། །འདི་ལའང་སྒྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ན། དུས་ཡུན་རིང་པོ་

ཞིག་ཏུ་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་སོགས་མ་གྱུབ་
པའི་ཆེ་ནའོ། །གང་ན། དུས་ཅུང་ཟད་ལ་རིང་པོར་རྫོམ་པའི་དངངས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་དབང་རྒྱལ་ལོ། །རི་ལྷར་ན། ཡོངས་སུ་སྟེ། ལྷག་པར་རོ། །མདོ་ནི། ཕྱིན་བྱག་ལ་
སྟོན་པའི་ཆེ་གཟུགས་སུ་མི་རྫོམ་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་རྫོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལྷར་ན་
སུས་ཀྱང་ཐུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ལ་ན། ལམ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡེ་
ཤེས་ལའོ། །རི་ལྷར་ན། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་
པ་ཉིད་དུའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྟོགས་བཅུ་ཞེས་པ། གངས་དང་བགང་བྱ་གཞི་མཐུན་
པར་བསྟན་པ་བ་གཉིས་པའི་བསྟུ་བ་སྟེ། ཤར་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་རེ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུའང་ལམ་གྱི་ལུང་ནོད་ཅིང་དཀའ་བ་སྟུང་དགོས་ན། དེ་འབྲ་བདག་
གིས་ག་ལ་རུས་སྟུང་དུ་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྦྱེ་མེད་
དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ན་སྦྱིལ་ཀྱང་གཅིག་ལ་གནས་བཞིན་དུ་རྟོགས་བཅུ་ལྟ་
ཞིང་སངས་རྒྱུས་ལ་ཆོས་ཉན་རུས་སོ། །ཞེས་བསྟན་ནོ། །མདོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་དང་
ལྡན་པས་ཤར་རྟོགས་གྱི་ལོ་ཀ་གསལ་ལྟུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱང་མཐོང་རོ། །དེ་དག་གི་
ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱུ་བ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བྲིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ལ། ༽ལ།

གང་ལ་དང་། རི་ལྷར་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་ལོ། འབྲས་
བུའོ། །རྒྱ་ནི། ཕྱིན་བྱག་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་རྒྱུ་བ་བཞི་དང་

ཆོས་རྒྱུན་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི། མིག་ལྷ་སྤྱང་བར་འདོད་པ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བྱིན་བྲག་ལ་
བཙོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། འདི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩ་
འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རོ་བོ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་རྒྱུན་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལས་ཡུལ་མཐོང་
བའོ། །མཐོང་བ་དང་མི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། གཤུལ་བྱ་འཕྲེན་ཞིང་འབྲིང་པར་བྱེད་པས་ན། མིག་སྟེ། དེས་ཆོག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་སྤྱན་ཙམ་སོ། །དབྱེ་རོ་ལ། བོང་མ་རྣམས་
མིང་། འོག་མ་རྣམས་དོན་ཡིན་པས་གངས་བཞི་དང་སྤྱར་ཉེ། འདི་སྤྱན་ནི། དངོས་པོ་
སོ་སོར་དེས་པ་དབག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་
མཐོང་བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་མིག་གིས་དབག་ཆད་
བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་མཐོང་བ་
ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ལྷག་པ་མི་མཐོང་སྟེ། འཕགས་པས། དེ་ནི། རྣམ་པར་སྤྲིན་
པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ། འདི་མིག་གི་
བདག་པོའི་འབྲས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་སྤྱན་ནི། རྩོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །མདོ་
ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། བྱང་སེམས་

ས་མཆོམས་ནི། དང་པོ་ཆོག་ས་ལམ། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་
ལམ་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་ཟེར་རོ། །ཨ་རྒྱུས། དང་པོའི་བག་ཅམ་སྟོག་ཆགས་པལ་ཆེར་
ལ། །གསུམ་པའི་བག་ཅམ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ། །བཞི་པའི་བག་ཅམ་དག་
བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད། །ཅིས་སོ། །ལྷ་པ་རྗེས་མ་སྐྱེན་པ་ས་བདུན་པ་ན་ཡོད་དེ། ས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེན་ཐོབ་པ་སྟེ་ཞེས་པས་སོ། །གངས་ངེས་ནི།
ཡུལ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེན་ལྷར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བྱིང་མི་འདོག་ཅིང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཆང་རྒྱ་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། མིག་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱ་མེད་
བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འཆང་རྒྱལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེན་ལྷའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སྟོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་
གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོབ་པོ། །དང་ནི། སྐྱེན་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱེད་
དོ། །

གསུམ་པ་། །སྐབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ཤེས་གསུམ་ལམ།

གང་ལ་གདམས་པ་ལ་རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་བྲ། བྱེད་ལས། ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན།
འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་བདུན་
པོ། །རྒྱ་ནི། ལྷན་མོང་དང་། སོ་སའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ནི། ཐེག་ཆེན་
པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་ཤེས་གང་དང་གང་།
རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་

ལུས་ཡང་བར་མོས་པ་སོགས་ཅི་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པོ། །གཞན་ནི། དངོས་གཞི་དག་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱབ་པོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བ་དང་། །རི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མ་སྤྱ་གྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ལྷུའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་མར་མེ་བྱིན་པས་ནི། ལྷུའི་
མིག་། སེལ་སྒྲན་དང་ཐེག་རྩོམ་པ་དང་སྤྱད་བྱངས་སྒྲན་པ་བྱིན་པས་ནི། ལྷུའི་རྣ་བ། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བྱིན་པས་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཞན་དག་བའི་
ཆོས་བླན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱལ་བས་ནི། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བླན་པའི་མདོན་པར་
ཤེས་པ། གཞན་གྱི་འགྲོད་པ་བསལ་བས་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ། ཆོས་
བྱིན་པས་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །

རོ་བོ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་རྒྱུན་བསམ་
གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ། སྤྱིར་མདོན་ཤེས་ཅམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་མདོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །བྱེ་
བྲག་ཏུ་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་སྣ་
ཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱེར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་

རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ། སྦྲ་སྦྲ་ཆོག་མཉམ་པ།
 སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་འབྲུག་པ། སྦྱོན་གྱི་མཐའི་སྦྱོང་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ།
 གཞན་གྱི་སྦྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་ཤེས་པ། སྦྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་
 སོགས་མངོན་ཤེས་དུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྦྱེ་དང་རག་སེམས་དགེ་དང་མི་དགེ་
 བསྦྱེད། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་གང་། །ཤེས་པ་ཀྱང་འགྲོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བཅས་ལ། །ཐོགས་མེད་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས། མངོན་ཤེས།
 དུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་བྱེད་པས་མཐུའོ། །རྒྱུ་འགྲེལ་ལས།
 ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་མངོན་ཤེས་ཅན་མོ། །དབྱེ་རོ་དུག་སྟེ། རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱིས་ས་གཡོ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འབྱུར་བ་
 སོགས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་སྤྱོད་པས་བཅུའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྦྲ་རྩུང་དུ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷ་
 དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྦྲ་ཐོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་
 གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་བྲལ་བ་སོགས་ཤེས་པ་
 སྟེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་རང་

གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བླ་མ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་
ཀྱང་རྗེས་སུ་བླ་མ་རྟོ། །ཞེས་སོ། །ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷ་འུམ་མེད་པས་ལྷ་འུམ་སྐྱེན་བསམ་ཏེ། དེ་ནི། སྐྱེན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེན་ལྷས་
བསྐྱེས་པའི་ལྷ་འུམ་སྐྱེན་གང་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོན་པར་
ཤེས་པས་བསྐྱེས་པ་ནི། མདོན་པར་འདུ་བྲས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་འུམ་མིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་སྤྲ་
རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷ་འུམ་མིག་རྣམ་པར་དག་པ། མི་ལས་འདས་
པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
སོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མི་སྐྱེ་བ་
མདོན་སྤྲུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་པར་སྐྱབ་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་
པ་སྟེ། དང་པོ་ལྷ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་ཅིང་། རྟུག་པ་ཉན་ཐོས་ལ་ཉོན་
སྤྱི་བ་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལས་
ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ན། དང་པོ་ལྷ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། རྟུག་དགོངས་སུ། རི་ལྟ་
རིགས་པར་ཆོགས་ཀྱི་སར་དང་གོང་མ་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་
ཡང་མཆོག་དང་། རབ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེན་ལྷ་རྣམས་སོ་སོར་
ཐོབ་ལ། མདོན་པར་ཤེས་པ་རྟུག་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་སོ། །

རྟུག་པ་ས་བརྒྱད་པར་ཐོབ་སྟེ། རི་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་དང་། མདོན་པར་

ཤེས་པ་དྲུག་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིར་བརྟེན་ཅེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་ཨ་རྒྱུ་ལོ། །

གངས་ངེས་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་མི་དག་གི་དག་པས་གདུལ་བུའི་གནས་ཀྱན་ཏུ་
འགྲོ་བ་དང་། དག་དག་པས་ཅི་སྤྲུལ་པའི་ཆོག་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་དག་པས་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་མཐུན་པར་འབྲུག་པ་སྟེ། མངོན་ཤེས་དང་སོ་གསུམ་དུ་ངེས་
སོ། །ཆེ་རབས་བརྒྱད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་ཉག་ལྟའི་གཉེན་སོ། །མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་
འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ཆད་ལྟའི་གཉེན་སོ། །ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་
མཐར་འཛིན་གྱི་གཉེན་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །ཀྱན་བརྟུས་སུ། ཀྱན་
ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ལ་འབྲུག་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་
དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། གང་གི་འཕགས་དང་ལྟ་དང་ཆོངས་པ་ཡི། །གནས་པ་
དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེས་ཉག་ཏུ་གནས། །ཕྱོགས་སུ་དེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
དག་ལྷང་དག་མཆོད་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱེད། །ཅེས་ཏེ། འཕགས་པའི་གནས་སྟོང་
ཉིད་སོགས་སམ་རྣམ་ཐར། ལྟའི་གནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད། ཆོངས་པའི་
གནས་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་སྦྱོང་བ་དང་གསུམ་སོ། །འཕགས་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་
མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ཡུལ་དང་ཐུང་བ། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུག་བྱ་བར་འོས་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དྲུག་ལས། མཐོང་བའི་ལས་ནི། ཆགས་དང་འཛིག་བཅས་སེམས་

ཅན་བཅས་པ་ཡི། །ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པའི་
ལས་ནི། དབང་ལྡན་རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དེ་དག་དང་། །རྣམ་བཅས་སྣ་ཚོགས་དག་
ཀྱང་ཡང་དག་སྟོན། །ཞེས་ཏེ། དབང་བཅུ་དང་ལྡན་པས་འཛིག་ཆགས་དང་། །རྩ་འབྲུལ་
སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའོ། །འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ནི། །འོད་ཟེར་བཏང་བས་ཤིན་ཏུ་དུམ་
བའི། །དན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་འཕྲོ་བར་བྱེད། །བདུད་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་མཐོ་
མཛེས་པ་དག །བདུད་བཅས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་སྒྲག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས་ནི། དེ་ནི་མཆོག་ཚོགས་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན། །དཔག་
མེད་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀྱན་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོས་རྣམ་པར་རྩེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །སྒྲུལ་པའི་ལས་ནི།
ལས་དང་སྐྱེ་དང་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཀྱན་
གནས། །ཞེས་ཏེ། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་དང་། །གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉ་ལ་སོགས་
པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་སོགས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའོ། །ཞིང་ཡོངས་
སྤྱད་ག་པའི་ལས་ནི། །ཡེ་ཤེས་དག་ལ་དབང་བྱིར་ཞིང་རྣམས་ཀྱན། །རི་ལྟར་འདོད་
བཞིན་བསྟན་བྱིར་དག་པ་མཐོང་། །སངས་རྒྱུ་མཆོན་མི་གྲགས་པར་སངས་རྒྱུ་
མཆོན། །ཡང་དག་བསྒྲགས་པས་དེ་དག་ཁམས་གཞན་འབྱེད། །ཅེས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བས་སྟོན་གྱི་ཞིང་ཤེས་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། །སངས་རྒྱུ་གྱི་མཆོན་
བསྒྲགས་པས། །བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲ་མི་ཐོས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དད་པ་
བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱུ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། །འདབ་གཤོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྟོན་པར་

བྱེད་པར་བྱས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཐོབ། །སྤྱི་རྒྱ་རྣམས་
ལ་ཆོག་ག་རྒྱུད་འོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་བྱས་པ། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ། ཆོག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ག་རྒྱུད་པར་འོས་པ་གསུམ་
མོ། །

དུག་པ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་རིག་པ་གསུམ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་
དེ་བཞིན་ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད། །ཟད་པར་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན། །དཔག་ཏུ་
མེད་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ། །ཞེས་ཏེ། མཐུ་ནི། དེ་ཉེ་བ་དུག་གིས་འཇུག་སྟེ། རིག་
པ་གསུམ་ནི། སྤྱོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་སྤྱི་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པ་ལོ། །

བདུན་པ་ནི། དེ་ནི་དབང་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྒོ་དང་ལྗན། །འགྲོ་བ་དབང་མེད་
རང་དབང་བཀོད་རྟག་ཏུ། །གཞན་ལ་ཕན་བྱ་གཅིག་ཏུ་མངོན་དགའ་སྟེ། །སེལ་བཞིན་
དུ་རབ་བརྟན་སྲིད་ན་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་ལ་དབང་ཐོབ་པས། འགྲོ་བ་
ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་པ་རྣམས་རང་དབང་ཡོད་པ་ལ་འགོད་པས་དབང་ཆེ་བ།
རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དགའ་བས་དགའ་བ་ཆེ་བ། སྲིད་པས་མི་འཇིགས་
པས་མི་འཇིགས་པ་ཆེ་བ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། གཞོད་མ་སྟེ། གཞོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོས་པ་
དང་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའི། དེ་དག་ལ་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མ་
བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །མདོ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་འགྱུར་
བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་

ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་། ༼སྤྱོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་གདམས་པ། ༽ལ་གཉིས་ཏེ།

མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་དང་། ཇི་
ལྟར་རོ། །དང་པོ་ལ། དུམ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་བཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གྱི་
མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་གིས་ན།
ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོར་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་གཟུགས་སོགས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །ངི་ལྟར་ན། སྤྱོད་མ་
མཁན་རང་གིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་བྱ་དང་ཞེན་བྱེད་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་ཅན་ནམ། གཞི་ཅན་དུ་
རྟོགས་ཏེ། རྣམ་པར་རོ། །ཅིའི་ངོན་དུ་ན། མཐོང་སྒྲོམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འོ། །མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྤྱོད་
བས་མེད་གི་བདར་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྤྱད་དུ་བཏགས་པ་དང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཟག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
མཆན་ཉིད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དག་ཆོས་
ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱིད། རྟགས་སྤྱབ་སྟེ།

སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐད་དང་
མེད་དེ། སྤར་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་
པོ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཅམ་དེ་ལ་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི། འཁོར་འདས་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་
མེད་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྦྱེས་མ་སྦྱེས་ལའང་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ལམ་དང་། འགོག་པ་
སྟེ། དེ་དག་དོ་ལོ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལས་གཅིག་དོ་ལོ་ཐ་དད་དུ་
གདགས་པར་མི་རུས་ཀྱི། ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །བསྐྱུ་བར།
ས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་
འཇུག་ཅིང་བསམ་པ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་
བཏགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་ན། རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། སྒྲོམ་
ལམ་དེ་ནི་ལོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྤྲིབ་པ་ལྟན་
སྦྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ལོ། །དོ་ན། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་མི་རུས་པར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་ཐད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཅམ་
རྟོགས་པར་ཐད་མེད་པ་འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི།
རབ་འབྱོར། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་
པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གདམས་ངག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུར་ངེས་སོ། །བཅུ་པོ་འདི་
 ཅམ་ཁོན་པ་དེ་ལ་བཞེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཉག་པ་གྲུབ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་སྐྱབ་
 པ་ལ། སྐྱབ་པའི་ངོ་མོ། དམིགས་ཡུལ། རྟེན། རྒྱ་བཞིར་ངེས་ལ། སྦྱིར་གདམས་ངག་དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་བྱས་པ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་དེས་འཕངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མི་
 དམིགས་པར་སྐྱབ་པ་བསྟན། སྐྱབ་པ་དེའི་སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ན།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན། རྟེན་གང་ཡིན་སྟམ་པ་ལ། སྐྱབས་གསུམ་བསྟན།
 རྒྱ་ལའང་འགལ་རྒྱུན་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། འགལ་རྒྱུན། བྱ་
 པ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བྱད་པར་སོགས་མ་ཆགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
 བསྟན། ངལ་ནས་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་ལྟོག་སོགས་མི་ངལ་བ་བསྟན། སྦྱིད་ལྷགས་
 རས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟར་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་སོགས་ལམ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་
 བསྟན། མཐུན་རྒྱུན་སྤང་དོར་རང་གིས་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་སོགས་སྦྱན་ལྔ་དང་།
 ཆོག་པ་གཉིས་གསོག་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་སོགས་མངོན་ཤེས་དུག་དང་། དག་ཅིང་
 མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དོན་གཉིས་ཕུན་
 སུམ་ཆོག་པ་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་༼དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཐག་ཏུ་བཤད་པ༽ལྷ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །གང་དུ་ན། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ།

གང་གི་དོན་དུ་ན། དབྱེ་བ་བདེ་ཆེག་ཏུ་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ན། རྫོང་
བྱེད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་པོས་སོ། །

ཆ་བ་ལ།

མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན།

མཆོན་བྱེད་དོན་གྱི་དགེ་འདུན། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དང་། སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
རེ་ཞིག་མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལ་གནས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
དང་། དབང་རྫོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་སྤར་སྟོམ་སྤར་ཡེ་མ་
སྤངས་པའམ། ལོ་ཀའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྟོམ་སྤར་ལྔ་མན་ཆད་སྤངས་ནའང་
འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའོ། །འདི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མིན་ནོ། །དུག་པ་ནས་
བརྒྱུད་ཀྱི་བར་སྤངས་ན། འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། དེར་མ་ཟད་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་སེམས་
སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་པ་སྐྱེས་པ་ན། སྤར་འབྲས་བྱ་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་གནས་
སྤུ་འགྱུར་རོ། །དབྱེ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། མཐོང་ལས་ཀྱིས་སྟོམ་སྤར་སྤོང་
མི་སྲིད་ལ། མཐོང་ལས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཆེད་དབང་རྒྱལ་ནི། དད་པས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་རྫོན་ནི། མཐོང་
བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། འདོད་པའི་སྟོམ་སྤར་ལྔ་སྤངས་པ་བཅུ་དུག་པ་ལ་

གནས་པ་དེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
 འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
 རི་སྤྲོད་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བཙོན་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་
 ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་དུ། དབང་པོ་རྩོམ་དེ་དག་ཏུ། དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
 འབྲང་བ། སྒྲོམ་པས་སྤང་བུ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། རྣམ་ལཱི་
 བར་བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། དགྲུ་བ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་
 ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཙུ་
 སྤྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྩོམ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་
 བས་ཐོབ། །འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་
 གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་
 བརྟམ་སྟུ། གཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་། བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་ལ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
 ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་གཅིག་ཅར་སྤོང་བ་སྟེ། འདི་
 བོ། རྒྱུད་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་
 སོ། །པལ་ཆེར་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་སམ། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྟེས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན། རང་
 རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བཤད་ཟིན་ལ། གནས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པ་ཆེ་དེ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ན། ཆེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་ལ། མཐར་
མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དང་འབྲས་བའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་
ཆེ་བདུན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བུ་ལ་ཤོས་ཡིན་པས་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་
བའོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་བདུན། བར་དོ་ལན་བདུན་ཏེ། ཉར་
བརྒྱད་དུ་ལེན་ཡང་། བདུན་ཆེན་དུ་འབྲས་བའི་ཕྱིར་ལན་བདུན་པ་སྟེ། ཤིང་འདབ་མ་
བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །བར་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལམ་སྒོན་དུ་བྱེད་ལ། ཡོངས་སུ་སྐྱ་
ངན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན། རང་
རྒྱལ་བུ་འབྱུང་རོ། །མདོད་དུ། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བུ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་
ལན་བདུན་ལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤངས་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་
ཆེན་པོ་གསུམ་མཇུག་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ། རྟོགས་པ། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་
དབང་པོ་རྒྱུད་དུ་གསུམ་མཇུག་འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བ། ཉོན་མོངས་གསུམ་
སྤངས་ན་གསུམ། བཞི་སྤངས་ན་གཉིས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷའི་རིགས་
ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། མཐོང་ལམ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ། འདོད་ལྷའི་ནང་དུ་ལན་
གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། མའི་རྟེན་ལ་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། མེར་ལན་གཉིས་སམ། གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤིང་དེའམ། གཞན་

དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་
གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་
སྲིད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་དང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། དབང་
པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་རྣོན་པོར་འཕོ་བ་མེད་དེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་
འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་
ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བླགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྔ་
མན་ཆད་སྤངས་པ། སྤྱག་པ་སྤོང་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བར་
བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་བླགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་པ་ནས་
བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་ཉ། དེ་ལ་འབྲས་གནས་ཅུ་མ་དང་། བྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་
གཅིག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱག་པ་སྤངས་པ་ལྟར་ལན་
གཅིག་སྐྱེས་ནས་མིར་ལན་གཅིག་འོང་བ་སྟེ། རིས་འབྲ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ལན་
གཅིག་ཕྱིར་འོང་ངོ་། །མཛོད་དུ། རྣམ་པ་སྤྱག་པ་བད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད། སྤངས་པ།
ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པ། རྟོགས་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ལྷངས་ནས་མུང་འདས་སམ། ཕྱིར་མི་འོང་
ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་མུང་འདས་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པས་ན། བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །མཛོད་དུ། ཉེས་

ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་
ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པ། དགྲ་པ་སྤོང་བ་ལ་སྦྱོར་བཤོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་དགྲ་ཟད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤིང་ཅིང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཟད་པའི་བར་
ཐམས་ཅད་ཡིན་པས། དེ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ། དེ་སྤངས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་ཉར་འགྲོ། །ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པ་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ། ཐོབ་པ་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་བར་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཅན་དང་། སྦྱེས་ནས་
སྤོང་འབྲུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འབྲུར་གྱི་ལས་ཅན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞིར་བྱས་ལ། དབང་པོ་
ནོན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྩུང་དུ་གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པ། མངོན་བར་
འབྲུག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད། གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་མངོན་བར་གྲུབ་ནས་
ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྐོས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འང་དབང་པོ་
སོགས་རྩུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བར་དོའི་ཆེ་སྟོད་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་དང་། ཆེ་གཞུག་
ཏུ་འདལ་བ། དཔེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུན་རིང་མོ་
ཞིག་ནས་འདལ་བ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་འབྲིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་འདལ་བ་

ལ། འབྲིང་པོའི་རྫོང་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་མ་ཐག་ལྷག་བཅས་སུ་
འདལ་བ་དང་། ཆེ་དྲུལ་ལ་འབད་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
དང་བཅས་ཏེ་འདལ་བ་དང་། ཆེ་གཞུག་ཏུ་འབད་མི་དགོས་པར་ཐོབ་པ་འདུ་བྱེད་མེད་
པར་འདལ་བ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་རྩལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ། སྦྱེ་བ་གོང་དུ་བརྒྱད་
ནས་འདལ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་འོག་མིན་གྱི་དང་། ཞི་གནས་
ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་སྤྱི་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་
པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
མཉམ་གཞག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཐག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཐག་བཅས་
ལོ་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་སྟེལ་བ་རྒྱུད་དུ་གསུམ་སྟེལ། བཞི་ལ་གཉིས་སྟེལ་བ་འབྲིང་
པོ་དུག་སྟེལ། དུག་ལ་གསུམ་སྟེལ་བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེལ། བརྒྱད་ལ་བཞི་སྟེལ་བ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ། བཅུ་ལ་ལྔ་སྟེལ་བ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་བཙོ་ལྔ་སྟེལ་ལས་མ་
ཉམས་ན། གཙང་མ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལྔར་རིས་པ་བཞིན་སྦྱེ་མོད། ཉམས་ན། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ། ཤི་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་རིས་གྱིས་
འོག་མིན་དུ་འདལ་བ་ལ་རྩལ་པོའི་རྫོང་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གྱིས་འཕར་བ་དང་། ཕྱིད་དུ་
འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཆངས་རིས་སུ་སྦྱེས། དེར་བཙོ་ལྔ་སྟེལ་བ་སྒྲོམས་
ནས་འོག་མིན་དུ་སྦྱེས་ཏེ་དབང་བཙོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཆངས་
རིས། དེ་ནས་གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་སྦྱེས་ནས། དེ་ནས་

འོག་མིན་དུ་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པ་གནས་ཆངས་རིས།
 ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན། ཆངས་ཆེན་གསུམ་ལས། ཆངས་ཆེན་ནི། ལྟ་བུའི་གནས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་མི་སྦྱེའོ། །བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་འོད་ཚུང་། ཆད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ། གསུམ་པའི་དགེ་
 ཚུང་། ཆད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་དང་། བཞི་པའི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 སྦྱིན་མེད། བསོད་ནམས་སྦྱེས། འབྲས་བྱ་ཆེ་གསུམ། འཕགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་མི་ཆེ་བ། མི་གཏུང་བ། གུ་ལོ་སྦྱང་བ། འིན་ཏུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་ཏེ། གཙང་མ་
 རིས་ཀྱི་ལྟ་ལྟ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱེ་ཞིང་འོག་མིན་དུ་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་དུ་འཕོ་བ་བསམ་གཏན་མ་སྟེལ་བར་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་
 བསྐྱོམས་ཤིང་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་མུངས་པས་ཆངས་རིས་ནས་འབྲས་བྱ་ཆེའི་བར་
 ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་གནས་གཙང་མ་བོར་ཏེ། གཟུགས་མེད་བཞིར་རིམ་གྱིས་
 སོང་སྟེ། མཐར་དག་བཅོས་པ་སྲིད་ཅེ་ཐོབ་པའོ། །བོད་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་
 སུ་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདར་རུང་ངོ་། །མཛོད་དུ། དེ་དགུ་ཟད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །དེ་ནི་
 བར་སྦྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་མུ་ངན་འདལ། །བོད་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་
 དེ་ནི། །བསམ་གཏན་སྟེལ་ནས་འོག་མིན་འགོ། །དེ་འཕར་མུང་འཕར་ཐམས་ཅད་
 དུ། །འཆི་འཕོ་གཞན་སྲིད་ཅེ་མོར་འགོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ། རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་ནས་
 དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྦྱེས་ནས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་

འདུལ་བ། འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདུལ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་བཞིའོ། །བར་དོར་འདུལ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་དུ། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་མཐོང་ལས་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ཅིང་། །ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འང་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་ནས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། གཞན་ནི་འདི་ལ་ཟུང་ན་འདལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་འགའ་ཞིག་གྱུང་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། མའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་འདུལ་བ་ལ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདུལ་སྟེ། །ཁམས་གོང་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ལ་འདོད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་དབང་པོ་རྒྱལ་ན་ཉམས་སྲིད་པས། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་འབྲུབ་པའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ཆེ་སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲུབ་པ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་པ། རྣམ་ཤེས་དང་བའི་ལུས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་སྒྲོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་

འགྱུར་རོ། །མཛོད་དུ། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མཛོད་དུ་བྱེད་
པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རྒྱགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་བསམས་
གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་སྤངས་པ་ནས་སྤིང་ཅིའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་
པའི་བར་དང་། དེར་མ་ཟད་དགུ་པ་སྟོང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩོམ་ཆེ་ཆུང་བྱའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱགས་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། སྤིང་ཅི་
བར་ཆད་བརྒྱད་ཟད་པ། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་རྒྱགས་པ་ཡིན། །དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་རྩོམ་ཆེ་ཆུང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དགུ་པ་དེ་ཟད་
པ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟོལ་གྱི་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་ན། བསྐྱེད་བར་
བྱ་བ་མེད་པས། མི་སྟོབ། གཞན་དོན་བྱེད་པར་འོས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས། དགྲ་བཅོམ་པའོ། །མཛོད་དུ། དེ་ཟད་ཤེས་དང་
དེ་ཟད་ཐོབ། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྟོབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼མཆོད་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན༽ལ།

འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱགས་པ་ལྟ། གནས་པ་བརྩ་བཞི། རང་རྒྱལ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ལས། དང་
པོ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་རྒྱགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་ནི་མཐོང་
པའི་ལམ་སྤྲད་ཅིག་བརྩ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པས་ལམ་དེའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ།
མདོ་ནི། བྲང་སེམས་གང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མི་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
སྦྱེས་པ་དེ་ནི། ཕྱིར་མི་སྟོབ་པའི་བྲང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་བཀོལ་བ་ནི། ས་དེར་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་ཐོབ་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་

ཡིན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི།
མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བརྟུ་བྱུག་ལ་གནས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནམ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་
རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་རྣེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤར་གྱི་དབང་རྒྱལ་དེ་ཉིད། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་
པ་ན། དད་པས་མོས་པ་སྟེ། དད་པ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་པར་མོས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་
བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག །བསམ་གཏན་བཞི་སྐབ་
པར་བྱེད། ཕྱིན་བྱུག་ལའང་སྒྲོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཆེ་
རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་
མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་གྱི། རྣམས་པོར་མི་འགྱུར་བ་
དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྤར་གྱི་དབང་རྣམས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ན།
མཐོང་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་རྟུ་
བྱེ་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག །བསམ་གཏན་དང་
གཞུགས་མེད་པའི་སྟོང་མས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྟོང་མས་པར་ཞུགས་ཤིང་ཞེས་སོ། །འབྲས་
བུ་ལ་གནས་པ་བརྟུ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་མེད་ཅིང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། འདོད་
པའི་ཉོན་མོངས་གསུམ་བཞི་སྤངས། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་གསུམ་
མམ་གཉིས་སུ་མིར་སྐྱེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་

རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའལ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུའལ། བྲིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ཅེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། སྤར་བཞིན་ལས། འདོད་ལྷ་བྱལ་
ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྤྲལ་བ་མཉམ་པར་
སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ནི། ལོ་ཀ་འདིར་ལན་གཅིག་
འོངས་ནས་གཞན་དུ་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི། འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པ། དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བའི་ལྷག་མ་གཅིག་
ལུས་པའོ། །མདོ་ནི། བྲང་སེམས་གང་དག །བསམ་གཏན་བཞི་ནས་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞིའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི།
ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ནི། ནམ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེ་བ་
གཉིས་པ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པར་བྱད་པར་དུ་འགྲོའི། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་
དེར་གཏན་མི་འོང་བ་སྟེ། དེའི་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་
རིས་གང་རུང་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་བྲང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་སྟོན་པའོ། །མདོ་ནི།
ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
དེར་སྦྲན་མེད་པའི་བྲང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་
དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་དུ་སྐྱེལ་གྱུང་བཅས་པའི་
འབྲལ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱེས་ནས། དེས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །མདོ་
ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཞིང་ཞེས་པ་ནས་
དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱལ་བ་འཇམ། བསྐྱལ་བ་
ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བྱག་པ་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་
པར་བརྟེན་པས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
འགྲོ་ལོ། །བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ཆད་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་འདུ་བྱེད་པ་མིན་པར་འདའ་བ་ནི། དེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྱར་དུ་
ཅོལ་བ་ཆུང་དུས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །མདོ་ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་ཡང་
དེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་འཕྲོ་བ་ནི། གོང་དུ་འགྲོ་བའི་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་འདའ་བ་མིན་
པ་སྟེ། དེ་ལ་འོག་མིན་དང་སྤིད་ཅེར་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། འོག་མིན་འགྲོ་ནི། གསུམ་སྟེ།
འཕར་བ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་
པས་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེར་བཞི་བ་བསྐྱོམས་པས་བར་རྣམས་དོར་ནས་འོག་མིན་
དུ་སྐྱེ་བ་ནི། བརྒྱད་པའོ། །

མདོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱབས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་དཀག་
ཏུའང་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་
དག་ཏུའང་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་
དེ་ཞེས་སོ། །ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་ནི། ཆངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ་
བར་གྱི་གནས་གཅིག་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དགུ་པའོ། །མདོ་ནི།
ཆངས་པའི་ལོ་ཀ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་
གནས་གཅིག་གསུམ་གཉིས་བརྒྱལ་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་
ཆོགས་རྣམས་སུ་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཇུག་བ་སྟེ། བརྒྱུ་པའོ། །མདོ་ནི། ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་
ཀྱི་ལྷ་འི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས་པ་སྤིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་
འགྲོ་བ་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཞན་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་། གནས་གཞན་ཐམས་
ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་མ་ཞུགས་པར་གཟུགས་མེད་པར་རིམ་གྱིས་
སྐྱེས་ནས་སྤིང་ཅེར་སོང་སྟེ་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བསམ་གཏན་
དང་གཟུགས་མེད་པ་སྐྱབས་པར་ཕྱེད་པ་དག །ཆངས་རིས་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ནས་སྤིང་པའི་ཅེ་

མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཆོག་གས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །

བརྩ་གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་ནི། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་
ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་ཞིང་སྤྲོ་ཆོག་གས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནས་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྤིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སོགས་སོ། །

བརྩ་གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་
མཐོང་བ་དེས་ཞི་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དྲིས་འདི་ཉིད་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི།
སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་འདུང་
བར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བརྩ་བཞི་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཐོབ་པས་བྱང་འདས་དང་འབྲུ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི།
ཐོད་ཀྲལ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཆོག་གས་ལ་སོགས་སོ། །

ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ནི། སྤྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྤིད་ཅིང་
ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུད་སྤངས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ཁྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་

དོ། །ཞེས་སོ། །བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་
ཉན་ཐོས་མེད་པར་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྲེལ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། བདག་
གཞན་ལ་ཐོས་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་
རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་རྩལ་ཏུ་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དང་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་
སྤྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ །དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ། །ཡེ།

ས་དང་། བྱངས་དང་། མཚན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་
གཉིས་ས་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ་རྣམས་ལ། ས་རྩལ་པ་ལ་བྱིར་འོང་
འབྲས་ཞུགས། ས་བདུན་པ་ལ་བྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་
ལ་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་ཞུགས། ས་བརྩ་པ་ལ་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད།
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་དང་བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་ཞེས་ཨ་
ཟླའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་གཉིས་རྗེས་
འབྲང་གཉིས་སྟོར་ལས་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐབས་གནས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
ཡིན་པས་སོ་སྟེར་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། འཕགས་པས། སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་རྩལ་པོ་དེ་
རྣམས་ལ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དད་པའི་རྗེས་སུ་

འབྲང་བ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་བ་ཞེས་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུའི་པ་དང་བུ་རྩ་ལྷོ་བ། དག་བཙུང་འབྲས་ཞུགས་དོར་ནས་འོག་མིན་
འགྲོ། འཕར་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བགྲང་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་ཞེས་
གྲི་མཐར་ཐུག་བར་འགྲོ་བའི་གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འགྲུར་ཏེ་ཞེས། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གྱི་དབྱེ་གཞིར་གསུངས་ལ། དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་
ཡ་གྲུལ་དུ་བགྲང་ན། བརྒྱད་པ་འདྲ་རྩེས་འབྲང་གཉིས་ལས་འོགས་སུ་བགྲང་དགོས་
པར་འགྲུར་བས་ཉི་ཤུར་དེས་པ་འདི་གཞི་གོ། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་འདི་དགོངས་པ་ཨ་
རྩམ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བྲིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མདོ་ལས། བརྒྱད་པ་དང་། རྩེ་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་།
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། དང་པོ་རྩེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། དག་བཙུང་
པ་ནས་བགྲང་ན། བརྒྱད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རིགས་ནས་རིགས་
སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
པས་སོ། གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་གཅིག་པར་འདུས་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་ཞེས་
ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི། ཞེས་
སོ། །བཞི་པ་ནི། བར་དོར་འདུས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་
མོངས་པ་དགྲ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་པ་
ལྷན་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། འཕར་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལོ། །ཡང་

བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། སྤྱད་པར། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་
 རོལ་བྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་
 བྱེད། །ཅེས་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ། གང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤངས་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ལ་ཞེས་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། བྱང་སེམས་ནི། འདོད་
 པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་གནས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུའི་བྱང་པར་ཐོབ་པ་
 དག་དེར་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་བ་དང་། འགལ་ལོ། །ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་པས་དེར་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ།
 དེར་སོང་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་འགྲོ་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེར་འགྲོའོ་ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །ཡང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་དེ་གང་ཡིན། འཕགས་པར་མི་རིགས་ཏེ།
 བསམ་གཏན་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །སྦྱོར་
 ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྫོད་ནས་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དལ་ཟད་པ་དང་།
 ཞེས་སོ། །ཆོགས་ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེན།
 ཞོ་ད་ག་པ་ཁ་ཅིག། ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སལ་ཆེ་བས་བརྗོད་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་
 ཡིན་གྱི། དེས་མ་བྱུང་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་དམིགས་བསལ་ཡོད་
 ཅེས་སོ། །ཡུལ་གོང་ཀ་ན་བ་ན་རེ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་གཉིས་ཏེ། མི་ཁོམ་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་
 པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོགས་དུག་འགོག་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འདུག་མི་གཡོ་བའི་ལམ་ལ། ཐར་ལམ་དུ་འཁྱུལ་ཏེ་བསྐྱུབས་པས་དེར་སྐྱེས་

པའི་ཆེ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། སྤེལ་བ་ན་སྤྱོད་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས། ལོ་ཀ་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་དབང་གིས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་དེར་བྱང་སེམས་མི་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་འདི་ཉིད་སོ་སྤྱོད་དུས་སུ་བརྒྱ་ལམ་ན་བཞེས་གཉིན་ངན་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་དེར་སྤྱོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེར་སྤྱོས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པར་སྤྱོས་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྤྱོས་པ་ན། ཆོག་པ་བྱུག་འགག་པས་དག་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ལ། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མི་དག་བ་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན། སྤང་ཆོག་པ་ལམ་པའི་དུས་སུ་དེར་སྤྱོས་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་དུ་འཐད་དོ། །ཡང་བར་དོར་འདའ་བ་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་དང་། སྤྱོས་ནས་འདའ་བ་གཟུགས་ཁམས་སུ་དུམ་ཁའི་མཐའ་ཐོབ་པར་བཞད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདི་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །འཕགས་པས་ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་བཞད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་སྤྱོར་ལམ་དུ་སྤོང་བ་མི་སྤྱིད་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་སྤོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་དུ་འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་ལ་དེས་བྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤོར་ལམ་དུ་དེ་དག་ཐོབ་པས་བྱབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་

ནམ། བཏགས་པ་བ་ཡིན། མཆན་ཉིད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་སུ། ཅིའི་ཕྱིར་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་
བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་
གནས་ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

བཏགས་པ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་རྒྱར་བཤད་པས་སོ། ཞེ་ན།
འདི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་
རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་མཆན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། ཟེར་བ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་
ལས། གང་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་
དུ་གསོལ། ཞེས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ། དེས་ན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
ལོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་དགོངས་གཞི་ནི། མིང་དང་དོན་འགལ་ཞིག་འབྲ་བ་ལ་དགོངས་
ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཡང་དག་འདས། །རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་
ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་
མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་
མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ལྟན་དད་པས་འབྲང། །ཆོས་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །རྒྱུན་
དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་
ཞེས་གསུངས། །ལམ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་ངས་བརྗོད་དེ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་
ལས། །གང་དག་ལ་ལ་དེར་ཞུགས་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱུན་ལ་གཞོལ། །གང་གིས་བྱང་

ཐུབ་འགྲུབ་འགྲུར་བའི། རྒྱུན་རྒྱུས་མང་པོ་གང་གསུངས་པ། བདག་གིས་ཤེས་
 པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ཆོལ་བ་ནི་འོང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་
 ཕྱིར་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པས་ན། །དེས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཞེས་བརྗོད། །གང་གིས་སེམས་ཅན་རབ་སྦྱུག་བསྡུལ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་
 ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་བ་ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་
 རོ། །མ་དེག་ནམ་མཁའ་རི་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཉིད་མེད། །འདི་
 ནི་མདོན་སུམ་གྱུར་པས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། །ཞེས་ཆ་འགས་འབྲ་
 བས་བཏགས་སོ། །

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་དམན་དང་མིང་མ་སྦྱར་པར་བརྗོད་པས་དེ་ལ་
 མོས་བ་རྣམས་བྱང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དངོས་ཡིན་ན། གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་མཆོད་ཉིད་བ་ནི། སྟེ་བ་
 བདུན་ལ་སོགས་བ་བས་ལྷག་པར་མི་ལེན་བ་ལ། །འདི་གཞན་དོན་དུ་འདོད་པར་སྟེ་བ་
 ཆད་མེད་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་ལ་ལྷའི་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་གསུམ་སྟེ།
 འབྲས་ཞུགས་དང་། འབྲས་གནས་ཅམ་དང་། ཁུད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་
 འཆད་པར་འགྲུར་བའི་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་བ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་
 བཅོ་ལྷ་ལ་གནས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་སྦྱབ་བ་ལ་བཅོལ་
 པས་ན། འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་
 དང་། དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་
 སྟོམ་སྤང་མ་སྤངས་པ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་བ་ནི།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་འོང་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་ཁྱགས་ནི། ལྷན་ཁྱགས་
 རྫོགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ལྔ་སྤངས་པ། རྒྱག་པ་སྤོང་པར་བཅོཅ་པས།
 འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ཁྱགས་པ་ནི། དེའང་དབང་རྒྱལ་དང་མོས་དང་། དབང་རྒྱུ་
 བཟོང་ཐོབ་གཉིས་པོ་དག་ཁྱགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་གནས་ལ་དབང་པོ་
 རྣམས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ཅམ་
 བོ། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱག་སྤངས་ཤིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ། རླེ་བ་
 རིགས་འདྲ་གཅིག་ལས་མི་ཡེན་པ་ནི། ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
 སྤྱིར་འོང་དེ་ཉིད་གཞན་ཏེ། འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་
 པ་བཞིན་ནོ། །

301

བའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་འགྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བ་ན། ལམ་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་དུམ་ཁའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །སྤྱི་མཐའ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་
 ཀ་མ་སྤངས་པས། གཟུགས་སུ་སྤྱི་མཐའ་ལྟར་ཁའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་དང་བཅས་པས་འདུ་བཞུགས་སུ་སྤྱི་མཐའ་ལྟར་བྱེད་དང་བཅས་པས་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དུམ་ཁའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདུ་བཞུགས་
 སུ་སྤྱི་མཐའ་ལྟར་བྱེད་མེད་པར་ལམ་མངོན་སུ་བྱས་ནས་དུམ་ཁའི་
 མཐའ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་བཞིའོ། །ལྷ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ། འོག་མིན་དང་
 སྤྱི་མཐའ་ལྟར་བཞུགས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད། འོག་མིན་
 ཀྱི་མཐའ་ལྟར་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རིས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཕལ་བ་དང་།
 ཆོས་རིས་ནས་གནས་གཅིང་མའི་བར་འོག་ལ། དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་འཕྲོ་བ་བྱེད་དུ་
 འཕལ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་
 འཕྲོ་བ་གོང་དུ་འཕོ་བ། སྤྱི་མཐའ་ལྟར་བཞུགས་གཞན་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད། སྤྱི་མཐའ་ལྟར་འཕྲོ་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་
 སྤྱི་མཐའ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་བའི་
 ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འགོག་པ་མངོན་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། འོག་
 མིན་འཕྲོ་ལས་གཞན་རྣམས་པ་གཉིས་མོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་མཐའ་ལྟར་ཉན་མོངས་
 བརྒྱད་སྤངས་པ། དཔྱད་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ། རང་རྒྱལ་ནི། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲོན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ལམ་མངོན་པ་བྱས་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་ན་རང་སངས་རྒྱུ་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས་ལ། ཕྱིར་འོང་

གསུམ། སྤྱིར་མེ་འོང་བཟུ། དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས། རང་རྒྱལ་ཏེ། ཉི་ཤུའོ། རྩ་བར་
འབྲས་གནས་གཉིས་དང་ཞུགས་པ་གཅིག་གོ་སྤྱོད་བས་མ་བཤད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
གང་ཟག་ནི། གོ་སྤྱོད་བཞི་དྲུག་ལ། བསྐྱེད་པར་མ་བཤད་དོ། ཞེས་སོ། །འདི་
དག་སྤོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཤེར་འབྱུང་སྒོ་གྲོས་དང་། གསེར་སྤྱིང་པས་བཤད་
པ་བཞིན་གྲིས་པའོ། །

གསུམ་པ་། །དེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ཏེ་ལ།

སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱང་རྒྱལ་ཏེ་བསྐྱོད་བའི་གོ་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་བཤད་པར་
ཞེས། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐེན་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་བཤད་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་མེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་
དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཉི་བར་སྤྱོད་པས་ན། སྤྱོད་
ལས། དེས་པ་ནི། མ་ལུས་པའམ་གདོན་མི་ཟ་བར། འབྲེད་པ་ནི། འཛོམས་པའམ་
རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་སྤང་འཛོམས་པའམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ལས། ཆ་ནི།
ཐོགས་གཅིག་གམ་ཐོབ་པ། མཐུན་པ་ནི། དེ་ལ་པན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱར་རྟོགས་
པའོ། །མོས་པ་བརྟན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལ་སོ་སོར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་མོས་
སྤྱོད་གྱི་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ངོ་པོ། ཆེ་འབྲིང་། ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་
སྤྱོད་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་
སེམས་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་

མི་མཐོང་གི། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་རང་སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་དུ་སྤྲང་བར་མཐོང་བ་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་ནི། སྤྲང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། ཆོས་ལ་ངེས་
པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་པོ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་འབྲས་གྲུང་བ་ཡི། །བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ཀྱན་རབ་རྒྱ་མི་
མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་
བྱེད་པ། བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོ་རྩོམ་པ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་
བ་འབྲིང་ཅམ་དུ་གསལ་བ་ནི། སྤྲང་བ་མཆེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀྱན་རྒྱ་རྩོམ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་འཕེལ་ནས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་
ལ་གནས་ཏེ། དོན་དུ་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལས་གཞན་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཤེས་པའི་སྤྲང་བ་སྦྱེས་པ་ནི། གཟུང་བས་
སྤྲང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཟོད་པས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཁྱེད་པ།
འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྩེ་སུ་མ་ཐུན་པས་ནི། རྩེ་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདིའི་
སྐབས་སུ་གཟུང་བའི་རྣམ་གཤམ་སྤངས་ཤིང་། འཛིན་པའི་རྣམ་གཤམ་ལུས་
སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་
དོན་ཀྱན་སྤྲང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་རྒྱ་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་
ཡི། །རྣམ་པར་གཤམ་པ་དེ་སྤྲང་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཤམ་
བ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་
གཤམ་པར་སྤྲང་བ་མེད་པའི་སྤྲང་བ་རྟོགས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

མོ། །དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་དུ་རེག །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཛུགས་གསུམ་སྟུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟོང་། །འདི་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནི། །དྲོ་བར་གྱུར་སོགས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆ་མཐུན་དེ་དག་གིས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་མ་ངེས་པ་དང་ངེས་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བསྐྱེད་ངེས་པ་ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཅོད་པ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག་སྟེ། རེས་སུ་མཐུན་པ་བ། བྱད་པར་བ། རབ་དུ་གཏོགས་པ་བ། གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྦྱར་བ་བ། སྦྱེ་བ་གཅིག་བ། ལྟན་གཅིག་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པའི་དགེ་བ་དང་པོར་རྒྱུང་དུ་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲིང་དུ་གྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆེ་དེ་ལ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཤས་ཆེན་པོར་གྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྟན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་རང་རྒྱལ་དུ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དུ་བསྦྱར་བའོ། །ལྷ་པ་ནི། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེ་བའོ། །དུག་པ་ནི། ལྟན་ཐོགས་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལོ་ཙྰ་སོགས་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་སྒོ་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་ཡིན་གྱི། དེ་ན་རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེ་ན། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ས་པོན་འགའ་ཞིག་སྤངས་པར་ཐལ། རྟོག་བཅས་མིན་པར་ཐལ། སོ་སྦྱེའི་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་འདོད་ན། ཀུན་བདུས་སྟུ། ཤེས་བྲུ་ལ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་

མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་བྱེ་
བྲག་གོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཐལ་པ་བཞི་པ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཡིན་ན། ལྷ་རོལ་མཐོང་བ་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་པར་འགའ་ཏེ། ཨ་རྒྱལ། དེ་ལ་གང་
གཅིག་ཤོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི། རོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འཁྲུལ་
པར་མི་བརྗོད་དོ། །གཞན་དུ་ན། ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། ལྷ་རོལ་
མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །

འདིས་ནི། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོན་དམ་ལ་འཁྲུལ་པར་བརྗོད་
པས་རོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཞན་དོ། །འབྲེན་རེ།
བྲན་པ་བཅད་ཤེས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་
སྤང་མེད་པར་ཐལ། བྲན་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། བྲན་པ་བཅད་
ཤེས་སྐྱོར་རྟོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསལ་སྤང་འགའ་བས་སོ། །འདོད་ན། ཨ་རྒྱ་སོགས་
ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་
ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་ངོ་བོ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་བྱའི་རོན་ལ་གསལ་སྤང་ཡོད་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་
བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བཅས་ལྟོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་སྐྱོམ་
པའོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྐྱེའ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།

སྟོབ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ལ་དེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མི་སྟོབ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲང་མེད་དེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འང་མེད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཉམ་གཞག་ནི། སྤྱ་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་གདམས་ངག་ཉན་ལ་མངོན་ཤེས་དང་སྦྱང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མོས་བ་སྦྱོང་བའི་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ནི། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཡིན་ནའང་བྱིས་པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་ཉིང་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ལྷན་ལྷུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་མི་བདེན་གྱི་སྟོས་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཉམ་གཞག་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་པ་སྦྱོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྲུང་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བདེན་མེད་དུ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་དོན་དམིགས་བ་བྱུག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་བསྟོམས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བས།

དེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དེའི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱ་
སྟོ། རྒྱང་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ། བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །རྩ་
བ་ལ། བྱད་པར་འཕགས་ཞེས་དང་དོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་རང་གིས་གཟིགས་པའི་
ལམ་གཞན་ལ་གསུངས་པས། ཉེས་པ་དང་དུ་ཁ་ལས་སྒྲོལ་བས་སྒྲོབ་པའི་རྟོགས་པ་
བྱོད་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་བསེ་བྱ་ལྟ་བུ་ནི། རང་རྒྱལ་དབང་
རྒྱུ་ཉེ། དེས་ཆོགས་དང་སྒྲོད་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱས་ཉེ། འོག་ཏུ་འང་དམིགས་བསལ་
མ་སྒྲོལ་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ། དེ་དག་
གི་བྱོད་སོགས་དག་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱད་
པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོའི་
རྣམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་། ཐབས་མཁས་དང་བཤེས་
གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བྱོད་སོགས་བཞི་པོ་རིམ་པ་རིམ་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་བཞི་པོ་མཆུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ལྡན་སོ། །འཕགས་པས་རྒྱང་དུ་
སོགས་རྣམ་པའི་བྱད་པར་དང་བྱུག་ཏུ་བཞེད་ལ། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྟོག་པ་
མ་གཏོགས་པ་བཞིར་བཞེད་དོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་བྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཉན་
རང་གི་སྒྲོར་ལམ་བྱད་པར་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཚུལ་སྣ་
ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཚད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་

མོ། །ཞེས་དང་ངོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་པོ་རྒྱང་
འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ལོ། །ཆ་མ་ཐུན་གང་ན། རི་སྐད་དུ། བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་
ཡང་དག་ཇོགས། །དེ་ནས་སློ་ལྡན་བསམ་པ་བརྟན། །དད་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་གྱུར་བ། །བསྐྱེལ་པ་བྱངས་མེད་ངེས་འབྱུང་
བས། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ནི་འབྲུག་བྱའི་ཕྱིར། །མངོན་ཤེས་གདམས་ངག་བསྐྱེན་བ་
ཡིས། །སྦྱོང་བའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཅེས་བ་ལྟར། རྒྱ་ཐོས་བ་དང་། སོགས་བ་
བསམ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་བ་ཐོབ་བ།
ཐར་བའི་ཆ་མ་ཐུན་ཏེ། ཆོགས་ལམ་གྱི་དད་བ་དང་། སོགས་བ་བཙུན་འབྲུས་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇོགས་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བ། སྤྱི་ལོ་ལོ། །ལོ་
ཀ་པའི་བསྐྱོས་ས་གྱུར་གི་རྟོག་བ། རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞི་འི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའོ། །

བཞི་གང་ཞེ་ན། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ན་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་བྱོད་
འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱུང་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པའི་མེ་དང་
འབྲེལ་བའི་བྱོད་སྤང་བྱུང་བས་ན། རྩོ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོ་
དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་ཀ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་ལ་བཟོད་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་ཀ་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ལོ། །གྱུར་བ་དང་། ཕྱིན་བ་དང་། སོང་བ་
རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །རྒྱར་ལྟར་ན་ལེ། གྱུར་བ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྣམས་དོན་
གཅིག་གོ། །ཞེ་ལོ། །རྒྱང་དུ་ལ་སོགས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་སྟེ་བས་དང་པོར་སྟེ་བ་རྒྱང་དུ།
བར་དུ་སྟེ་བ་འབྲིང་། ཐ་མར་སྟེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཡང་ན། བྱང་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ།

དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། སོགས་པ་འབྲིང་དང་། རྒྱུ་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་
 རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་
 རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་སོགས་སུ་བཞེད་དོ། །སམ་ནི། སྤྲ་མ་དང་བྱེ་མ་
 བན་རྒྱུ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་ཐོ་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། ལྷ་ཡིས་ཏེ།
 འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཆོས་
 སུ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་མཛོན་པ་སོགས་ནས་ཞུགས་པ་སྟེ།
 ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་གྱི་
 རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེམས་མི་འགོང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཐབས་ལ་སོགས་དང་། ཅེ་མོས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤང་པར་བྱ་བའི་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དང་འགྲེལ་པ་
 སྟེ། མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་ལས་ལས་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་
 རང་ལ་དེ་དག་མི་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ནི། འགྱུར་བའི་བྱེད་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ཉན་
 རང་དེ་དག་གི་ཐོ་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 བེའོ། །གང་ལས་ན། ཉན་རང་གི་ལུགས་ཏེ། ལུང་ལས་སོ། །རི་ལྷར་ན། གཟུགས་སུ་
 རུང་བ་དང་། སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་
 ལུང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་

གཉེན་པོ་ཉིད་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་རང་གི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་འཕམ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་བཞི་ནི། རང་གི་བྱང་ཚུབ་གི་གོགས་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྡན་ཡང་རང་གི་ལམ་གི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གིས་མི་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ནི། དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་གི་
ངེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ནིའོ། །གང་ལ་ན། བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལའོ། །རྒྱ་གང་གིས་
ན། སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཏེ། རྒྱ་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་གིས། རི་ལྟར་ན། གསེར་གྱིང་
པས། ཀུན་འབྱུང་། དུ་ཁ། འགོག་པ། ལམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་
ནས་དམིགས་སོ། །ཞེའོ། །ཤེར་འབྱུང་སྟོ་གོས་གིས། བདེན་བཞི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གི་
མཆན་ཉིད་གི་རྒྱ་དང་། རྟོགས་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གི་མཆན་ཉིད་
གི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་གི་སྟོ་ནས་དམིགས་
སོ། །ཞེའོ། །ཆོས་བཤེས་གིས། ཐེག་པ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
གི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་དམིགས་རྣམ་གྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གི་ཆོས་ཉིད་གིས་སོ། །ཟེར་ཡང་།
འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་
རྣམ་དག་གི་རྒྱའི་སྟོ་ནས། ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གི་འབྲས་བུའི་སྟོ་ནས། བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་
གཉིས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གི་སྟོ་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་ཉིད་གི་

རྒྱལ་པོ་སྟོན་ནས་རི་ལྷོ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །ལ་ནི་ཕྱི་མ་སྟུང་བའོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་
མ་སྟུན་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྟུང་བཞིན་དུ་སྟོན་སྟོན་ཆོག་པ་ནས་
ཀྱན་ཏུ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། མང་དུ་དོགས་ནས་
མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བཞི་ལ་བ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་སྟོན་སོ། །

བཞི་པ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་འབྲ་བ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་དམིགས་པར་
འདོད་པ་ལ། མཛོད་ལས། རི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྒྱལ་མེད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། ཉན་སྒྲིབ་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་སྒྲིབ་
པ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྟུང་འབྲེད་པ་སྟེ།
སྟོན་བརྗོད་པར་མི་བྱའི་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་གཞན་གང་དུ་
ཡང་དོ། །གང་གིས་ན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ལོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་
ན། ཐེག་ཆེན་འདི་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལྟ་སྟོན་སྟོན་འབྲེད་ལས་རྒྱལ་པོ་གཞན་པ་
གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ནི། གཞན་བསྐྱུ་བའི་
ཕྱིར་རྟོག་གི་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གིས་རང་བཟོར་བྱས་གྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་བཀའ་སྒྲིབ་པ་ནི། སྟུང་ལུང་མ་བསྟན་ལྟན་ཅིག་བྱང་། །སྟོན་
ཡུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྟུང་
གཞན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་བཀའ་བཅོས་པ། བསྟན་པའི་བར་ཆད་ཡིན་
ན། ལུང་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གྱི་མི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཆེད་དུ་མ་དགོངས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་དོ། །ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་མཛོད་སྟུང་དུ་གཞིགས་པའི་སྟུང་མངའ་བ་དང་། བསྟན་པ་སྟུང་བ་ལ་

བཅོན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མཁུན་པའི་མཐུས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་
ལ་བཏང་སྟོམས་མི་བྱང་ངོ་། ཐེག་ཆེན་དང་། ཐེག་དམན་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ལ་
བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ངེ་ལྟར་ཤེས། རྟོག་གོ་བས་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འདི་རྟོག་གོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་གཞན་ཞིག་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་དོ། ཞེ་
ན། འོན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཀའ་ཉིད་དུ་བྱུང་བོ། གཤམ་ཏེ་ཐེག་
ཆེན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མེད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཐེག་པ་མེད་པས་སོ། ཁོ་ན་རེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་དེས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་བོ། ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མིན་ཏེ། དེ་ལས་
རང་ཉིད་ཁོལ་བའི་ཐབས་བསྟན་གྱི་གཞན་དོན་སྤྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དང་།
རང་དོན་ཁོ་ན་སྤྱབ་པ་ཡིན་པས་དེས་འཆང་རྒྱ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་
རྣམས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་ཆང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཐབས་མིན་དེ་ལྟར་མ་
བསྟན་ཕྱིར། །

དེས་ན་ཐེག་དམན་ནི། རང་ཁོལ་བ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་
བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོར་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྩུང་བ་དང་། དུས་ཆེ་གསུམ་
ཅུ་གྱིས་ཀྱང་ཁོལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་དང་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ནི། ཐམས་ཅད་

དེ་ལས་ཐོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་དང་ནི་བསྟན་པ་དང་། །སྒྲིབ་པ་དང་ནི་སྟོན་པ་
དང་། །དུས་འགལ་ཕྱིར་ན་དམན་པ་གང་། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་བསྐྱོམས་ན། སྒྲིབ་
གཉིས་ཀྱི་གཉེན་སྐྱོར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞི་ལྷ་ས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །ཐུན་པའི་གཉེན་སྐྱོར་པ་
ཉིད། །ཅེས་སོ། །རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྐྱ་ཁྲི་བཞིན་པའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཁྲི་
བཞིན་པར་བསམ་ནས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུ་བར་མི་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་ལ་
འཇུག་། །འདུལ་བ་ལ་སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན། བཀའ་འགྱུར་གྱི། ཐེག་
ཆེན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཅན། བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ལ་སོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་རྟོག་པ་ཡིན་
ལ་དེ་འདུལ་བ་ལ་སྣང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་
འགལ་བའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཉིད་
ལ་འཇུག་པ་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་
ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེད་སྡེ་པའི་སྡེ་སྟོན་དུ་མ་བྱང་བས་བཀའ་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། བྱིད་
སྡེ་པའི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། བཀའ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་དུ་མ་བྱང་པའི་
ཕྱིར། །བྱབ་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་སོ། །དེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འོད་སྲུང་ནས་སེང་
གའི་བར་སྐྱ་མ་བརྒྱད་དེ་བཤད་པས་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ཡང་བྱམས་པ་སོགས་
མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མ་བརྒྱད་དེ་བཤད་པས་བཀའ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །དེད་
ཐེག་དམན་ནི། བྱིད་དང་གཉིས་ཀས་བཀའ་འདོད་པས་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན།

རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཐལ། གཞན་གཉིས་མ་སྤྱོད་པར་བདེན་པར་འདོད་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་བཀའ་མིན་
ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། བཀའ་མིན་པར་ཐལ། རྩོད་པ་དང་
བཅས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་རྣམས་དང་མི་མ་སྤྱོད་པར་རྩོད་པའི་བྱིར་དང་། སྤེ་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྤེ་སྤོད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མ་སྤྱོད་པར་རྩོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོན་པ་ལ་མཐོང་
ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། བཅུ་བྲུག་ཏུ་
འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བ་རྩལ་སུ་འདོད་པ་དང་། བཏགས་པར་འདོད་པ་
དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྐྱད་
ཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་རྩལ་སུ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཐོབ་པ་
སོགས་རྩལ་སུ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་གནས་གཞན་དང་
གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་། བར་དོ་ཡོད་མེད་དང་། འདུལ་བ་ལ་པམས་པས་སྤྱོམ་
པ་གཏོང་མི་གཏོང་སོགས་དང་། དཔྱུལ་བའི་གཤེད་མ་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་
མི་མ་སྤྱོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་དང་། མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པ་
དང་། ཡོངས་འཛིན་དགོ་བཤེས་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྦྱོར། བརྗོད་བྱ་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་རོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་དེ་ཞེས་བྱང་
རོ། །གང་ན། དུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གིས་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་
དག་གོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་

དུ་བྱེད་ཆོས། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་གདབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་ལོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫོང་ཅེ་བཟོད་མཆོག་གོ། རྫོང་ལ། ཅུ་འབྲེལ་དོན་བསྐྱེད་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྫོང་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་ཁ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག །དུ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་དངོས་
པོ་ལོ། རྫོང་རྒྱུད་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བདེན་བཞི་དང་། དེའི་ཆོས་མི་
རྟག་ལ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྟག་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་འགོག་པ་
སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པས་སོ། །མདོ་ནི། འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་
སྒྲིད་པའི་ཆེ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྲ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྟག་པར་གནས་
པ་དང་། གུན་ཤེས་པ་འདི་ནི། ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་
སྟེ། སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅི། མངོན་ཞེན་མེད་པ་དེ། མེད་དགག་ཡིན་ནམ། མ་
ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉེན་པོར་མི་རུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་
ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་གུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཡོད་མེད་དུ་
འཛིན་པ་ནི། མངོན་ཞེན་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་
པར་ཤེས་པའོ། རྫོང་རྒྱུད་དུ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མྱང་
འདས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆར་
བསྐྱར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་འདུ་བ་སྟེ། སྐབས་ལ།
འགོད་པ་སྟེ། དགག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི།
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་རྟོ་རྟེ། འགོད་པ་མ་འཆོལ། མ་དམིགས། ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མི་

མཐོང་། ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་གནས་པ་ནི། འདི་གནས་ཤིང་ཐ་
སྟངས་བྱེད་པ་སྟེ། མིང་བྲལ་བ་ནི། དེ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མི་འབྲས་པ། གནས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་
བ་སྟེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལོ། །འདིའི་བྲལ་བ་དང་། འོག་གི་མེད་གཉིས། དོན་
གཉིས་གཉིས་ལ་བསྟེན་གཤོ། །མདོ་ནི། མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་
པ་ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་
ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
མིང་ངམ། ཐ་སྟངས་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བྱད་པར་ཙན་གྱི་བདེན་བཞིའོ། །མདོ་ནི།
ཆོས་སྤྱི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་དག་
སོགས་སྤྱི་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལོ། །མདོ་ནི། དཔེར་ན། མི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི།
གང་གིས་ཀྱང་བཟོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། རྟོག་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་
པ་ནི། དུལ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟག་
པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྲས་པའི་
བདེན་བཞིའོ། །རྟོག་རྒྱུད་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། དུལ་འདི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་བྱ་དང་། འགོག་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་
བསྐྱོམ་བྱ་ལ་སོགས་སྤྱི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་སྟེ་
ཡོད་མེད་དུ་ཞེན་པ་ནི། རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་འཇིན་པ་སྟེ། འབྲིང་
སོགས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འཇིན་པ་སྟེ།
ཆེན་པོའོ། །ལྷན་སྟེ། དེ་ལས་ལྷོག་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེན་

བྱས་སྒྲོང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། བདེན་བཞིའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་
ལ་མདོན་པར་ཞེན་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བྱོན་ཆུང་དུ་འོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྒྱའི་བྱང་པར་ནི། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རྩ་
བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ། །ཀྱང་
ནི། རྩ་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །རི་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་
རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་རོ། །

བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྤྱབ་པ་སྟེ། སྤྱི་
བའམ་འཕེལ་བ། དགག་པ་སྟེ། དགག་པ་འཕམ་གྱི་བ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། དམིགས་སུ་
མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པས་གངས་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། རོན་
དམ་པར་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་མཐོང་བའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་
ནི། རོན་དམ་པར་མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་པར་རྒྱན་ནི། རང་རིགས་
གསལ་བ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་སྤྱི་དེ་དང་མི་འབྲ་བ་ནི། གསལ་བ་རང་མཆོན་བརྗོད་པ།
རྒྱན་འབྲ་བ་ནི། སྤྱི་བརྗོད་པ་དེ་དག་འབྲུག་པའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །རང་མཆོན་ཀུན་རྗོད་པ་དུ་ཡང་བརྗོད་བྱ་མིན་པས་དེ་དགག་
མི་དགོས་ཤིང་། རྒྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྤྲིད་པ་དགག་པས་སོ། །བྱོད་
ཆེན་པའི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱ་བ་དང་བར་གྱི་སྤྱོད་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད། བརྟར་
བཏགས་པའི་ཆོས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ལ་གཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཀུན་དུ་མ་
སྤང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐ་སྤྲད་པ་སྟེ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདེན་བཞིའོ། །རྣམ་

བ་ནི། བ་སྐྱེད་ཅམ་དག་བ་དང་། སོགས་བ་མི་དག་བ་ལ་སོགས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་
དུ་ཡང་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། གང་ལ་དམིགས་བ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་དང་།
གང་གིས་དམིགས་བ་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དང་། རྒྱ་དང་ལྗན་པའི་རྟོག་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
པོ་ཆོས་ཅན། རྩོ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་
སྒྲེ་བའི་སྒྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། འདི་དང་ཐར་བ་ཆ་
མ་སྐྱེད་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ནི། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་ལམ་ཆེས་ཉེ་བར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ། ཅ་འགྲེལ་དོན་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་
དམིགས་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་དེ་དག་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་བ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། རྒལ་བའི་ཕྱིར་
གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
བྱ་དང་རྒལ་བའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྟོང་པས་
གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱེད། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དོན་
དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ །སྟོང་
ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་མི་རྟོག་བ་དང་།
སོགས་བ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་ཏེ། མངོན་ཞེན་མེད་པའི་ཞེན་བྱ་དང་རྒལ་
བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་

བཀྲིའོ། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟར་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་
གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དེ་འདྲ་གཟུགས་མི་རྟག་པ་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་འདྲ་
གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་
བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁུག་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་ངོ་
བོས་སྟོང་། སྟོང་ཉིད་ནི། སྟོང་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མི་རྟག་སོགས་
དང་། སྟོང་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་
གཅིག་ །སྟོང་ཉིད་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་མ་མེད་པའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་ཞེས་སོ། །རྣམ་
པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་ཆོས་རྣམས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
པར་མི་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པས་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་སྒྲོ་རྣམ།
བདག་གིར་གཟུང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དོན་རྣམས་སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་
ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི། དུམ་ལགས་སོ། །ཞེས་
སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
དོན་དམ་པར་སྟོ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་
སོགས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཞེས་པ་ནས་མ་

འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་
འདལ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅེ་མོའི་ཞེས་རབ་
གྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་མེད་ཅིང་དམིགས་
སུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེས་པར་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་པ་རྣམ་པའོ། མཛད་ནི། ཡུམ་ནི། གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི་
ཡུམ། འདི་ནི། ཅི་ཞིག་ ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་
པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འཕགས་པས་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་།
གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དེམ་པ་
བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པའི་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་གཉིས་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། དངོས་
པོར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་འོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་སྟེ།
གཟུགས་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ། སོགས་པ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་བྱ་
དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི། ཆུང་དུའི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་
སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། མཛད་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་སྟེ། དོན་དམ་པར་ན། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་དུ་ངོ་

ཐོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུང་ཁ་ལ་སོགས་པ་
དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ཆོས་ཅན། བན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་
སྤུན་མོང་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་
དང་། སོགས་པ་དུང་ཁ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་པན་ཚུན་སྤུན་མོང་མིན་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤུན་མོང་མིན་པའི་མཆན་མ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཅེ་མོ་
འབྲིང་གི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གིར་
མི་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གིར་གཟུང་བྱས་སྟོང་སྟེ། དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
བཀག་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤོང་བ་ཅན་དཔང་པོར་བྱས་ནས་
ཆོས་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མོ་ཆེན་
པོའི་དམིགས་པ་ནི། མཆན་མར་མི་མཐོང་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་གོ། །གང་གིས་ན། དོན་དམ་པར་ན་གཟུགས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་
མར་དང་། སོགས་པ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མར་ངོ། །

དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
ངོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། རྟག་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་དཔྱོད་པའི་
རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་མེད་དུ་དཔྱོད་ཅིང་ཤེས་རབ་དེའང་
སྟེ་མེད་དུ་དཔྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཅིར་
ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་སྟེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྲེལ་བ་ཡུལ་གྱི་སྟོ་

ནས་མི་དམིགས་པར་རྟོ། །གང་མི་དམིགས་ན། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དེ། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན།
དམིགས་རྣམ་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་སོ་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོར་
གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པས་མི་མཐུན་
ཚུགས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་ནང་ནས་རྫོད་ལས་ཅེ་མོ་སྟེ། མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །རྫོད་
ཅེ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་འབྲས་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། རྫོད་ཅེ་འེ་མིང་མཆུངས་
ཀྱང་དོན་མི་མཆུངས་པས་སྟོན་མེད་དེ། དོ་ཤལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་དོན་བསྟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་བ་ཆུང་དུ་འེ་
དམིགས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་དམིགས་པ་འོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་
བའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་
དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི། །དངོས་སོ་མེད་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་
སོགས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་འཁོར་བ་མེད། དེས་འབྱུང་སྟེ། འགག་པ་སྲུང་
འདས་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་སྟེ་བའམ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་
པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པས་སྟོན་གསུམ། མཆོན། ཞིང་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱའི་སྟོན་སོ། །མདོ་ནི། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཆོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་རང་
དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་ཀྱི་མཆན་
མ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ན་མཆན་མ་ལ་སྤྱོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེའི་
མཆན་མར་མི་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་པས་སམ། མངོན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མོས་མིན་ཏེ།
མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མཆན་མར་མ་ཞེན་ཅིང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད།
ལྷག་པར་མོས་པ་མེད། ཀུན་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་བཞེད་པ་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། མཆན་ཉིད་ནི། གཟུགས་སུ་རུང་
བ་ལ་སོགས་པ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ས་ལ་སོགས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
སའི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་དོན་དམ་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་དང་། དེའི་
མཆན་ཉིད་དང་། ས་སོགས་དང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཟུགས་
སོགས་སོ། །འཕགས་པས། མཆན་ཉིད་ནི། སྤྱི་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཏེ།
མཆོན་བྱ་དེ་དག་པན་ཚུན་སྣང་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འཕྲ། རང་བཞིན་
མེད་པའི་མཆན་མཆོན་དུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི།
སྟེ་བ་དམིགས་པ་ཅན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པའི་ངོ་བོ། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞེད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་ནི་དེ་ལ་ལས་ཉོན་ལས་སྦྱི་བ་འཁོར་བ་ཡང་མེད། ལུང་བོ་སྦྱི་
བ་འགག་པའི་སྤང་འདས་ཀྱང་མེད་དེ། རོན་དམ་པར་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྦྱིས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གང་གིས་ན། དག་པ་ཞེས་ངང་ངོ། །གང་ན། ལུས་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
སོགས་པ་ངག་ །ཡིད། མཆོན་སོ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སོ། །རྒྱ་གང་
གིས་ན། གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་
ནས་སོ། །རི་ལྗར་ན། ཡང་དག་པར་འདའ་བ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། རྣམ་སྦྱིན་ལས་འདའ་བ་
ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། ངག་གི་ལས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་གོ། །མཆོན་སོ་གཉིས། གནས་ན་
གནས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། རྫོགས་པས་དག་གོ། །སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
དག་པས་དག་གོ། །

ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་སྦྱི་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འདའ་བ་ནི། ཏྲག་ཏུ་རྩས་ཏེ་སྦྱེའོ། །འགྲེལ་
ཆེན་ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་དག་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཅུང་ཟད་ཅེས་གྱིས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས།
དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་འདི་མི་གཞུང་
ངོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཞུགས་སོགས་དང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རོན་དམ་
པར་ན་རང་དང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོན་བྱེད་ལུས་མི་ལུས་སམ། རང་གི་མཆོན་ཉིད།

གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་དང་། སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་སྤྱི་ལོ་འཛིན་གཞན་པ་སོགས་མི་
འཐད་པས་ཏེ། ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིད་ཀྱིས་པ་གང་གིས་དམིགས་ན། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེན་པས་
མི་མོས་ཏེ། མཆན་མར་མཛོན་པར་ཞེན་བྱ་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། མཆན་མར་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཏོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་མཆན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ། གཞི་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྤྱི་
བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་ཅིང་། ཡིད་དུ་ཡོང་བ་ཐོབ་པའི་
ཐོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་ན། བཟོད་ཐོབ་
ངན་སོང་ཡོང་མི་ལྟར། །ཞེས་བཤད་པས། བྱང་སེམས་རྣམས་བཟོད་པ་སྤྱིད་པར་མི་
བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགྲོ་བ་ལ་
དགོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། ལྷ་
རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་དགའ་ཁྱེར་ཏེ་དབྱུང་བར་རྒྱུར་སོང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་ལ། ཅ་འགྲེལ་དོན་བསྟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆོས་མཆོག་རྒྱུར་
དུའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་
སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་འཆང་རྒྱ་བཤམ། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་འབྲུག་གོ། །ཞེས་
འབྲས་བུའི་སྟོན་སོ། །མདོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེས་རྣམ་པར་སྟོང་པའི་བྱང་སེམས་
ཆེན་པོ་ནི། ལྷུང་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ཞོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་
བྱང་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་
གོ། །གཞག་གོ། །བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་རྫོམ་པ་ཟད་པའོ། །

མདོ་ནི། བདག་གིས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །བདག་གིས་མཉམ་པར་གཞག་
པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་གྱུར་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དང་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དང་ཡུམ་གསུམ་པོ་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་
བསྟན་མི་རུས་པའི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་སེམས་ཉིད་
ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྣམ་པ་ཡོད་

མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི། ཐབས་དམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྲ་བ་ནི། ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱར་བའོ། །དེས་
 འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞིན་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཚུང་དུ་དང་། བར་དུ་སྐྱེ་བ་འབྲིང་དང་། མཐར་
 སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་འགྱུར། ཡོངས་སུ་མི་འདོར་
 བར་འགྱུར། ཉེ་བར་འགྱུར། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆ་མ་ཐུན་བཞིན་དོན་བསྟུ་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུ་འདེད་མིགས་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིད་ལུལ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། སོགས་པ་རིན་
 ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གསུམ། ཉི་ཤུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྲ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། འཇུག་
 ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བྱེད་པའམ། བྲ་བ་ཆེན་
 མེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རང་གི་སྟོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །རི་ལྟར་ན།
 གཤུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཉེ། འབད་ཚེས་མེད་པར་
 རོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། འཛིན་
 པའི་རྣམ་གཡེང་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྷན་

བ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ལོ། །གང་གིས་ན། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་
 སངས་རྒྱུ་སྐམས་གྱིས་སོ། །གང་ན། གསང་སྟེ། དེས་པར་བྱང་རྩལ་འཛོལ་པར་ལུང་
 སྟོན་པར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། མི་
 འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རང་གི་ངོ་བོ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལོ། །གང་ན། ད་ལྟ་བ་དག་ནི། མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ལོ། །སོགས་པ་འདས་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །མ་འོངས་པ་ན་གཞག་པར་
 བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་ཤེས་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་སྒྲོམ་སེམས་དེའོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཆན་ནི། ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཡེང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ས། དེ་དག་
 དེའི་ཆེ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་པས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲོམ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྒྲོམ་བྱེད་བྱང་སེམས་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་
 ཡུམ་དང་དོན་གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཡུམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ །ཡུམ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ལོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་
 དམིགས་ན། བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་སྒྲོམ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ།
 རྟོགས་བྱ་བྲལ་བར་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་
 གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་བཅས་པས་ལོ་
 ག་བའང་ཡིན་ལ། ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་མཆོག་གྲུང་ཡིན་

པས། ལོ་ལ་བའི་ཆོས་བཅོད་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཆོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དབྱེ་བས་དོན་སྟོན་པར་
བྱེད་པས་ན། བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བཅོད་པའི་སྤྱི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བཅོད་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ནའང་། དམིགས་པ་མི་རྟག་
ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཅོད་པའི་
སྤྱི་བཅོད་པས་དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དམིགས་བསལ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་
དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
ཆོས་བཅོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་བཅོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་
བསྟན་པར་རིགས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་ཆོས་
ཅན་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་མིན་ནི། སྒྲོམ་པར་མི་རིགས་པས་སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་
གཉིས་བཅོད་བྱ་བ་དང་མེད་པས་དང་། དོན་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་
དང་དམིགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱན་ཏུ་བྱངས་པ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་དུ་བཤད་ཅིང་རྟོགས་
པས་སྒྲོམ་པར་མི་རིགས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །འོ་ན། ཆོས་བཅོད་པས་ཆོས་ཅན་རྟོགས་
སམ་ཞེ་ན། རྟོགས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཅོད་པའི་སྤྱི་འདི་དག་ལ་བྱེད་པར་ལྷོག་པ་
གཞན་སྤོང་བ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། མི་སྤོང་བ་ཆོས་ཅན་བཅོད་པའི་སྤྱི་ཞེས་པའི་
བྱེད་པར་མ་གཏོགས་པར་བཅོད་བྱའི་དོན་ལ་བྱེད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་བདེན་བཞིར་གཏོགས་པའི་ཆོས་དམིགས་
རྣམ་བཅོད་པའི་ཆོ། ཆོས་དེ་དག་བདེན་བཞིར་གཏོགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་རྟོགས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་མོ། རོན་ལ་བྱང་མེད་ཚུ་ལ། བྱང་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་སྟོན་ས་བཟའི་བྲེ་བྲག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་ལང་ཞེས་བཞེད་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩས་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བཞེད་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཆོས་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། རོན་ལ་བཞེད་བྱ་ལ་བྱང་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ལ་རྩས་དང་དངོས་བཞེད་པའི། སྐྱ་ཡི་བྱང་པར་དེ་ཉིད་དེ། །དེས་ན་དེ་དག་བཞེད་བྱ་ལ། །བྱང་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་བྱ་ཐ་དང་མེད་ན། བཟ་ཐ་དང་རོན་མེད་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བ་ལང་གི་གོང་བྱ་གཅིག་ལ་རྟ་དང་མ་རྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གཞན་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། མ་རྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གཞན་སྟོང་བ་སྟེ། རང་གིར་མི་བྱེད་པའང་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་རྟ་བཅད་ཅམ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། རོན་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བཟར་བྱས་པའི་སྐྱས་འདི་ལ་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པས། བྱང་པར་གཞན་སྟོང་བ་དེ། ཆོས་བཞེད་ཀྱི་བཟའི་བྲེ་བྲག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱང་པར་གཞན་མ་རྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོང་སྟེ། མི་འདོད་པ་མེད་པར་རྟ་རྣམས་

པར་བཅད་པ་བྱུང་པར་གཞན་མ་སྤངས་པའི་བ་ལང་གི་རྩམ་ཤེས་པར་འདོད་ན། དེ་
ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་གཞན་མ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་བྱས་པའི་སྤྱི་འདི་ནི་རྟ་
མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟོན་པས་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི། ཆོས་ཅན་བརྟེན་པའི་
བརྟེན་གྱི་བྲག་གི་རྒྱུ་ལོ། དེས་ན། ཆོས་ཅན་བརྟེན་པ་ལ་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
གཞི་མ་ཐུན་པ་དང་། བ་ལང་དཀར་རམ་སྟོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་
ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡང་སྤིང་ལ། ཆོས་བརྟེན་ལ་དེ་དག་མི་སྤིང་དོ། །ཆོས་མཆོག་གི་
ཆོས་དེ། སྤྱི་ཆོས་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་བརྟེན་ན། ཆོས་གཞན་མི་སྤོང་སྟེ།
སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་བཞིན། ཆོས་དེ་ཉིད་སྤྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་དང་
འབྲེལ་མི་རྒྱུ་བརྟེན་ན། ཆོས་གཞན་སྤོང་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་པ་བཞིན་
ཅོ། །ཞེས་བཞེད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱུང་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །མི་སྤོང་བ་
དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བརྟེན་གྱི་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །འདོད་པའི་རྩམ་སྟེ་བྱུང་པའི་
གཞི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་བ་པ་ལ་
སྟེ་བ་སྟོར་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་དོར་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དང་པར་ཆོས་བརྟེན་གྱི་
སྤྱི་མ་བརྟེན་གྱུང་དུ་ །ཁ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་
གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཆོས་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཅི་སྟེ་
ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དང་
ལྟན་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ནི། དེས་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་མི་རིགས་
སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མས་བརྟགས་པ་ན། དེ་ཁོ་ནར་རི་བོང་རྩ་བཞིན་དུ་

སྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ། འཇིག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་སོགས་
པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པས་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ཀྱི། བདེན་བཞིན། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པར་ཡོད་པས་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་དག་ལ་ཡང་སྟེ། གང་དུ་ཆོས་ཅམ་ཞིག་
བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐར་བཞད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཁོན་ཆོས་ཅན་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ [.....མོ་དོང་] ན་རེ། རྟོག་པ་བཞིའི་མཆན་ཉིད། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་། རྣམ་བུང་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྱལ་བ་དང་། རྣམ་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་དུ་
འཁྱལ་བའོ། །ཞེ་ན། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་སྦྱོས་གཞུང་རྟོག་སོགས་
ཡོད་པར་ཐལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྱལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འདིར་སྦྱོས་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལས། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་
ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལའང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་འཛིན་རྟོག་གཞིར་བྱས་ལ་སོ་སྐྱེ་ལ་
ཡོད་པ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །ཞེ་ན།
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པར་
ཐལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་འཛིན་རྟོག་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་མ་བྱུབ་ན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་
ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལས་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
ལས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟེན་གྱི་སྤང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟོག་པའི་
རང་བཞིན་དང་། རྟེན་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་མཆོན་
གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཞེས་གང་གང་ལ་སྤྱི་
དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བཞེད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་བམས་
ཅད་རྟོག་པར་བྱས་པ་གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་
ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་བྱི་མ་གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པའི་དབང་བྱེད་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་མཆོན་
ཉིད། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའོ། །ཇི་བཞིན་ཡུལ། མིན་པའི་བདག་
ཉིད་དག་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྤྱོད་པའི་མཆོན་
ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ། ཡོད་དོ། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་པ་སྤྱིར་རྟོག་ །མེད་དོ། །མིན་
ནོ། །ཞེས་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུང་
རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞིག་གཟུང་བའི་རྟོན་ཅན་ནོ། །

དེ་ལ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱུང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
གང་ཞིག་ཉེས་པའི་གཞིའི་རྟོན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞིག་འཛིན་པའི་རྟོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་
རྣམས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་རྣམས་
འཛིན་གྱི་རྟོན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོན་ཅན་ནོ། །འདིར་
སྟོས་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་ལ། སྤང་གྱི་ལ་རིམ་བ་བཞིན་

དུ། ཐེག་ཆེན་དོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་དང་མཆུངས་པར་ལྷན་པ་
བསྐྱེད་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤུང་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བས་རྣམ་རྟོག་དོན་ལ་མེད་པ་སྤང་བའི་
སྤུང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ལ་མེད་པ་སྤོང་བཏགས་ནས་
འཛིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ལས། མེད་པ་སྤང་བའི་
སྤུང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཅམ་
ཡིན་པའི་སྤུང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟོག་པ་བཞིར་དབྱེ། དེ་ཉིད་སྤྱི་བཞིར་དབྱེ། མཐོང་སྤང་དང་
སྤོང་སྤང་དུ་དབྱེ། མངོན་སྲུང་དང་ས་པོན་དུ་དབྱེ་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
དབྱེ་གཞི། འདིར་སྤོང་རྟོག་པ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་དོན། སྤོང་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ །ཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་།
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །འཕགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
གཉེན་པོ་སྤྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །རེ་རེ་ལའང་དགུ་
དགུའོ། །ཐ་དད་ནི། སྤྱིར་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྤོང་བཞི་དངོས་པོ་ཐ་དད་
དེ། ཆ་མ་སྤུན་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ལྷན་པའི་སྤུང་རོ། །ནང་ཆོན་གྱི་དགུར་དབྱེ་བ་ནི།
དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་གཙོ་ཆེའོ། །གངས་ངེས་ནི། འདིར་སྤོང་གི་རྟོག་པ་
གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་
རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ཡུལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་
ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་ཟུང་
འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།

རེ་རེ་ལ་ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དགུ་རེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱི་
 རོལ་ག་ཟུགས་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་ག་ཟུང་རྟོག་ཁོ་ན་འི་ཟུ། རང་གི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་
 རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་འི་ཟུ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་གཉི་གའི་ཟུ། ག་ཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་གྱི་ཡུམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་འོ། །འཕགས་པས། ཟུ་དང་པོ་ནི།
 ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་ག་ཅིག་དང་ལྡན་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །ག་ཟུམ་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་
 པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །

ག་ཟུམ་པ་ནི། འཕགས་པས་རྟོག་པ་འདི་དག་སྒྲོམ་སྒྲུང་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱིས་བཞེད་པས། འདི་དག་གི་རགས་པ་འཕམ། ཀྱན་བཏགས་གྱི་ཆ་དེ་མཐོང་
 སྒྲུང་། སྒྲ་བའམ། ལྡན་སྒྲེས་གྱི་ཆ་སྒྲོམ་སྒྲུང་དོ། །དང་པོ་ལ། འཇུག་ཡུལ་དུ་འཁྲལ་པ་
 དང་། ལྡོག་ཡུལ་དུ་འཁྲལ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ག་ཟུང་རྟོག་གཉིས།
 འཛིན་རྟོག་ལ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་དོན། སོ་སྒྲེས་རྩས་སུ་
 ཡོད་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་འོ། །སོ་སྒྲེས་
 ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་རྩས་སུ་འཛིན་པས་མ་བྱུང་
 བོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པར་འདོད་པ་སྒྲོན་མེད་དོ། །འཕགས་པས་བདག་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་
 འཛིན་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འོ། །འཕགས་པ་ལ་འང་རྩས་འཛིན་
 ཡོད་དོ། །དང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སུ་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་ཡན་ལག་མ་སྐྱད་པར་
 ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་མ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་སོ་སྤྱི་དང་འཕགས་པའི་འཛིན་པ་དམིགས་ལུལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
བཤེས་གིས། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིས་བྱ་རྩས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ལ། འཕགས་པས། ཆོགས་སྤྱབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཏགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་གིས་ནི། ཅེ་སྟུང་གི་
སྐབས་སུ་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོས་པའི་དོན། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ །ལྟོག་པ་གཟུང་
རྟོག་ །རྩས་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །ཞེས་འབྲུམ་པ་གསུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་རྒྱུར་གནས་པ་མངོན་གྱིས།
མངོན་དུ་གྱུར་མེད་ཡང་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་འབྱུང་རུང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི། ས་པོན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་སྤྱབ་རྟོག་དང་། དགག་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོར་ལམ་
གིས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ནི། མི་མངེས་སོ། །དེས་ན། ད་ལྟར་སྟོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
གནས་པ། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་འགྱུར་བས་ཁྱད་པར་
འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་གཟུང་བ་
རང་བཞིན་མེད་པའམ། བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་བྱོད་ལ། རྣམ་བུར་གི་གཟུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པའམ། དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཅེ་མོ། །རྩས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཤེས་པ་བཟོད་པ། བཏགས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་
མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་གིས། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་

གིས་ན། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉེན་
པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན་པར་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་
ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་གང་གི་རྣམ་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ཙམ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་ཡུལ་
གྱི་དངོས་པོ་འགོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན།
དེར་གདགས་པ་ཙམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་བྱེད་
པའོ། །ཞེས་པས་དགག་རྟོག་ཆ་མ་ཐུན་བཞིའི་ངོ་བོར་གནས་ཤིང་། བྱིས་སྤྱོད་བར་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོད་བ་ཞེས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ། འཇུག་པ་
ཞེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་ཟེར་བ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱོད་བའི་
གཉེན་པོ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་
གཉིས་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཞེས་པ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་གཅིག་ནས་
བྱེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ངོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་
ཞེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་གཅིག་ཅར་སྤྱོད་ངོ། །གསུམ་པ་ལ།
རྣམ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ཡུལ་རྣམ་བྱང་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་
པའང་ཡིན་པའི་སུ་ཡིན་པས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྟར་ན། ཏགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལས་རྣམ་དག་སྐྱེ་བས་སམ་ཉོན་མོངས་པའི་རང་

བཞིན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་གཉིས་ནི། ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་
སོ། །སྟེ་བ་ལ་རྟོག་པ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། སྟེ་བ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ། རྗེས་མ་ཐུན་པ་རྣམས་བྱང་
ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་ཆུང་། ཡང་དག་རི་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྟེ་སོགས་རྣམས་
ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྟེ་བ་དང་། །ཤ་དང་ན་དང་འཆི་བར་
སྟོན། ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ལ་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ལུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མ་རིག་པའི་ལུལ་ལ་རྟོག་པ་ལ་མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་
ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །ཡང་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གཉིས། །ཡིན་
པའི་ཐུ་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཆོམས་སྦྱར། མདོར་བསྟན། བརྒྱས་པར་བཤད། རོན་
བསྐྱེད། །དང་སོ་ལ། བཤད་དེ་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡང་
སྟེ། ཡང་ནི། བསྐྱེད་བའོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སོ། །ཅིའི་
དོན་དུ་ན། དེའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་ནོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་
འགྲེལ་བའོ། །དང་སོ་ལ། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིན་པར་བརྒྱད་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེའི་
གཉེན་སོ་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། གཉིས་སོ་དེ་ནི། མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལུལ་དགྲུ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱང་སོ་ལ་སོགས་པའི་ལུལ་དགྲུའི་བྱེ་བྲག་
གིས་སོ་སོར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དགྲུ་དགྲུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གི་

དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ནི། དབྱེ་
གཞིའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུང་གི་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་
བའི་ངོ་བོའོ། །གངས་ངེས་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བའི་
གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཙན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་བའི་གཉིན་པོ་
ལ་བརྟེན་པ་ཙན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྟེན་ཙན་ནི། རྟེན་ནི།
དམིགས་ཡུལ། ཙན་ནི། རྟེན་བའི་སྒྲིལ་ལྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་འདི་ཡུལ་ཙན་ནི། དེའི་
རྟེན་ཙན་ཉི། འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བའི་སྒྲིལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་
གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ། དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་དགུ་དགུའོ། །གངས་ངེས་ནི། མ་རིག་པ་དང་
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡུལ་དགུ་དང་། རྣམ་པར་བུང་བའི་ཕྱང་པོ་དང་། སོགས་པ་བསྐྱེ་
མཆེད་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡུལ་དགུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཡུལ་ཙན་རྟོག་པ་དགུ་དགུར་
ངེས་སོ། །རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའི་སོགས་ནི། རྟོན་གཉིས་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། གང་ཟག་
རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཙན་དང་། སྦྱེས་སུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཙན་
གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཡུལ་བདག་རང་དབང་ཙན་
གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྟེན་དགུ་དགུ་ལས། རྟེན་ཙན་
འཛིན་རྟོག་དགུ་དགུ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུང་རྟོག་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ། ལས་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་
གཞི་ནི། འཛིན་རྟོག་ཙམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། གཟུང་རྟོག་ཏུ་མ་ཟད། འཛིན་རྟོག་ཀྱང་རྣམས་
འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གངས་ངེས་ནི། ཡུལ་འགའ་

ཞིག་གིས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྩལ་སྲུ་ཡོད་པ་དང་། བ་སྟངས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིལ་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ལའང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་གཟུང་རྟོག་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ལོ། །གངས་ངེས་ནི། ཡུལ་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། གཅིག་ཕྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུང་བོ་དང་། སོགས་པ་སྒྲུ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པའང་དགུར་ངེས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ། རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་མདོར་བསྡུས་ཉེ་རྟོག་པ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཉེ། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད་དང་། རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་སྤང་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཙམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཉེ། ལ་ཀུན་ལ་སྐྱར་བས་ཡུལ་དགུ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ། དེ་ནས་གཉིས་ཉིས་དམིགས། དེ་ནས་གཉིས་དམིགས་པ། གཅིག་རང་བཞིན་ནམ། རྣམ་བུར་རྩལ་མཐུན་པའོ། །ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྐྱར་པོ། །ལས་འབྲས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པ་མ་རིག་པ་པའོ། །མདོ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ནི། གྲུས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོས་ཇི་ལྟར་མཛོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་དང་། སོགས་པ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོའི་ལོ། །མདོ་

ནི། གཞུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོར་བ་ལ་
སོགས་མིང་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་
ཆོས་རྣམས་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོ། །

མདོ་ནི། མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཞུགས་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་ཞེས་སོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །མདོ་ནི།
མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤིང་
བར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་
བཞིན་མི་ཤེས་པའི་དོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །མ་དད་པའི་རྒྱས་སྤྱིན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་
འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་དོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པའི་མར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པའི་དོ། །མདོ་ནི། རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་།
སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །མདོ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་ཞེས་
སོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གཤོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྐྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་།
སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་མེད་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་
པ་། འབྱུང་བ་མེད་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་གཞུང་
བར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ན། མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་སོགས་སུ་འད་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཞུང་རྟོག་

ཅམ་མོ། །དབྱེད་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཏེ། རྣམ་བྱང་
 གི་ངོ་བོ་གཅིག །རྒྱ་གསུམ། དམིགས་པ་གཅིག །སྦྱོད་པ་གཅིག །དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ།
 དགུ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན། བྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། བྱང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སོགས་སུ་
 སྦྱར་རོ། །རྣམ་བྱང་དུ་མ་སྦྱངས་པ་བྱང་པོའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་
 གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོད་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མིག་ཤེས་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་ངོ་། །མདོ་ནི། མིག་ལ་
 རྟོག་སོགས་སྦྱར་བཞིན་ནོ། །རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི།
 མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོགས་སོགས་
 སོ། །རྟེན་འབྲེལ་མ་བྱང་བ་ལས་བྱང་བ་སྐྱེ་བའི་དོན་ནོ། །

མདོ་ནི། མ་རིག་པར་རྟོག་ཅིང་སོགས་སོ། །མེད་པ་ཅམ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སྟོང་བ་ཉིད་
 རྣམ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོགས་སོ། །མེད་པ་ཅམ་དོན་
 གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིན་བྱུག་གི་དོན་
 ནོ། །དོན་ཞེས་གོང་མ་ཀུན་ལའང་ཐོབ་པོ། །མདོ་ནི། ཕྱིན་བྱུག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །ཡོད་
 པའི་བཞོད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅིག་མ་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་རུས་པས་ཆོས་ཅ་བདུན་གྱི་
 ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལ་རྟོག་
 ཅེས་སོ། །ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་འདའ་བའི་སྐྱོམ་ལམ་བསམ་གཏན་སོགས་

སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་
རྫོགས་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་སྒྲོབས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་བར་
ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི། གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཙམ་
སོ། །དབྱེ་ངོ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་སོ། །གངས་ངེས།
ཡུལ་དང་པོ་བཞི་བདག་གི་མཆན་ཉིད། ཕྱི་མ་རྣམས་རྟོན་ཆོས་ཡིན་པས། ལ་རྣམས་ཀྱི་
འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པས། བདག་རང་དབང་
ཅན་ལའོ། །མདོ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆ་ཤས་མེད་པས་
གཅིག་ཤུའི་བདག་ལོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཉིད་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱུར་རྒྱུར་པས་རྒྱུའི་བདག་ [.....]ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་
མི་དམིགས་ཤེས་ན། བདག་ཉིད་དུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། བདག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཉི་ཁྱི་སྤང་བར་རོ། །] གོ། །མདོ་ནི། མིག་མི་དམིགས་ཞེས་
སོ། །ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་སྤྱད་བྱ་ལ་སོགས་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་པོ་དང་། སོགས་པ་བལྟ་
བྱ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ལོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །བདག་ཅེས་པ་གོང་མ་ལ་འང་འཛོལ་བོ། །མ་དེག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་ནོ། །འོག་གི་རྟོན་ཞེས་པ་གོང་མ་བཞི་
ལ་འང་བྱང་ངོ། །མདོ་ནི། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་
ཀ་པའི་ལམ་གྱིས་ས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟོན་ནོ། །མདོ་ནི།

བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཉེན་ནོ། །མདོ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཐར་སྟོམས་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཉེན་ནོ། །མདོ་
ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་
མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་སྟོབས་སོགས་གྱི་
ཉེན་ནོ། །མདོ་ནི། སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱང་པོའི་དོན་ལ་སོགས་པ་
ནི། གཅིག་ཕྱར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི། སྐྱེས་བུ་བརྒྱུད་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་
ཉེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་དོ། བཏགས་པའི་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་
རྣམས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཉ། དང་པོ་བཞི་ལས་གྱི་སྐྱེ་མ་ལས་
བྱུང་བའི་བཏགས་པ་ཅམ། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་མ་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་
པ་ཅམ་ཡིན་པས། ལ་བཏགས་པའི་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྐྱར་དོ། །སྐྱུངས་
པའི་དོན་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་སུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། རབ་
འབྱོར་འདི་ཅི་སྟུམ་དུ་སེམས། གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱེ་མའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་
སྟུམ་མམ་ཞེས་སོ། །མིག་སོགས་རྣམས་སུ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་དོན་མེད་པས་སྐྱེ་
མཆེད་དོ། །མིང་ནི། མིག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྐྱེ་མའང་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །རིགས་གྱི་
དོན་མེད་པས་ཁམས་རྣམས་སུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་པོ་ཉིད་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་དོན་
མེད་པས་ཉེན་འབྲེལ་རྣམས་སུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། སྐྱེ་མའང་གཞན་ལ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །གཟིངས་ལྟར་གཏན་དུ་བ་མིན་པས་ཆོས་
 སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་བྱང་ངོ་། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
 གཞན་ཞེས་སོ། །སྤང་གཉེན་ཆོགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་སྒོ་གསུམ་
 མཐོང་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའང་
 གཞན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་འདའི། རྩས་སུ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་
 མོ། །མདོ་ནི། བསམས་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོན་པས་འབྱུག་པའང་གཞན་
 ཞེས་སོགས་སོ། །ཀྱན་བཏགས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་གྱི་
 ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྐྱུ་མའང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །སྐྱུ་
 མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོབས་སོགས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གི་དང་ནི། ལྷས་དྲེ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་རང་གི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་བཞི་
 དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དོན་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་
 ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་
 གྱི། གཞན་ནི། ལྷང་དོར་བྱ་རྒྱ་མིན་པས་མ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན།
 ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་བྱད་པར་རོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན། རྟོག་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུའོ། །མདོར་བསྟན་དང་གོ་རིམ་
 མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མདོར་བསྟན་དུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྱར་བ་མཐུན་
 པར་ཉེ། ལྟེན་སྦྱོར་གྱི་ངོར་རྟོག་པའི་སྤང་གསུངས་ནའང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཡོངས་

འཛིན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་ས་བཞི་པོ་ཉན་རང་སྒྲིར་ལམ་དང་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་མཐུག་ཏུ་
བསྐྱེད་ནོ། ཡང་ནི། དེམ་པ་བཞིན་སྒྲུར་བཤོ། །

ཅུ་བ་ལ། རང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས། བྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས།
དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐོར་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཞེས་
བར་དོ། །གང་ན་སྒྲིར་ལམ་བཤོ། །གང་གིས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་བ་
ཉིད་སོགས་ལ་སེམས་མི་འགོང་སྟེ། རྒྱུན་དུ་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་
གནས་མིན་པ་ལ་འཛིགས་པ་དང་དངངས་པ་དང་འཛིགས་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱག་
བ་དེ་དག་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་
བ་ཀུན་ཏུའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི། དངངས་པར་མི་འགྱུར།
སྐྱག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ན། སྒྲིར་ལམ་བཤོ། །གང་གིས་ན། བན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ།
སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། མི་མན་པ་སྤང་
བའི་དོན་དུ་བདུད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཐབས་ཤེས་རབ་
དང་མི་ལྡན་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
སྟོན་ཅིང་དགེ་བའི་ཅུ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྒྲིར་མི་འཐུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་

གི་དང་ཕྱིའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཐོར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་མཁས་དེའི་མི་
མ་ཐུན་སྟོགས་རང་དོན་དུ་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་། དངངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོར་
བཅོ། །མདོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཡུམ་བུ་ལྟར་བ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་
ཤིང་སྐྱག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་
བཤེས་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མདོ་སྟེ་འདི་དག་ནི། རང་གཞོན་བྱས་པ་སྟེ། མཉན་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གཟུང་སྟོང་བའི་སྒྲིག་གྲོགས། ཕྱིན་དུག་ལས་བསྐྱོད་ཅིང་མོས་
པ་མེད་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་ལམ་སྟོང་བའི་སྒྲིག་གྲོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་མངོན་
དུ་གྱིས་ཤིག །སྤྲེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་བེད་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདུད་ཀྱི་
ལས་དག་མི་སྤྲེའི་སྟོན་པ་འདི་ནི། སྒྲིག་པའི་གྲོགས་ཐོར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
འབྲས་བུ་སྟོང་བའི་སྒྲིག་གྲོགས་རྣམས་ཐོར་བཅོ། །དེ་དག་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་འཛིན་དག་
བཤེས་ཐབས་མཁས་སུ་འདོད་དོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡིན་རོ། །དེ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། བཤེས་གཉེན་
དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་བཙུན་བཅས་ལྷུང་གིས་སྤྲུག །དེ་ཉིད་རབ་
ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྲེའི་མཁས་ལྷན། །བཙུན་པའི་བདག་ཉིད་སྟོབ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་
སོ། །ཡོན་ཏན་གཉིས་གང་ན། རང་དོན་ནི། ཕྱིན་དུག་གི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
སེར་སྤྲེའི་དང་ཆུལ་གྲིམས་འཆལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྷན་པའོ། །གཞན་དོན་ནི།
སྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱང་དོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། ཉིད་ཉིད་སོགས་ལ་སེམས་དང་ཐོར་མི་

དངངས། བར་དུ་མི་འགོང་ཞིང་། མཐར་མི་སྐྱག་པ་དང་། སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་
བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་སོ། །གང་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་གོ། །རི་ལྷར་
ན། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སྐྱག་པ་ལི་བ་བརྟ་སྟེད་པའི་ཚུལ་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་བཤམ།
དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། སོགས་
པ་ཆོས་གྱི་བདག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས།
དེ་བཞིན་སྟོད་མིན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དག། ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་ཐོས་ན་སྟོངས་འགྱུར་
ཞིང་། །ཆད་པར་ལྷ་ལ་ངན་སོང་ལྱུང་འགྱུར་བས། །དེ་ན་དབང་པོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་
སྟོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་
རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་སྟོན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་
ན། སངས་རྒྱུ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་རང་གི་བསམ་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་བ་༼གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ༽ལ་བཞི་སྟེ།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རིགས།

གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། གང་གི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་
འབྲས་བུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ། རི་ལྷར་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན། ཉེས་པ།
རྟགས། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ། རིགས་ཆད་མ་ཆད་གྱི་དོན་བསྟན་པ། དཔེ། འབྲས་བུའི་
བྱུང་པར་དང་བཅུའོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ནི། ཐར་པའི་རིགས། མ་ཆགས་པའི་དགེ་བར་
འདོད་དེ། མཛོད་དུ། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་

དང་། །དེ་ནི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་
སྦྲེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར། རོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་པ་དང་
ལྷན་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སོ། །དེ་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་
པ་ན་རྒྱས་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་སྤྲ་མ་ཉེན་དང་། ཕྱི་མ་བཞེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
མོ། །སྤྲ་མ་ནི། རྒྱའི་དངོས་པོར་ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མེད་དོ། །དེ་ལ། བྱེད་
གིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འདྲོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན། ས་བོན་
ནས་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །དེས་ན་འདི་རིགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་མོ། །

དེས་ན་ཆོས་དབྱེད་ས་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས། མདོ་
ལས། གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ལྷུར་ལེན་པ། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་གང་ཞིག། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྲར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་གང་ཞིག། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་
པའོ། །རྒྱད་སྒྲ་ལས། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞེན་དུ། །རིགས་དེ་ནམ་གཉིས་
ཤེས་བྲ་སྟེ། རོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྦྲངས་པ་མཆོག་ཡིན་
མོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན། །དང་པོས་སྤྱི་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེསྟེ། སྤྱིར་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡི་དང་། །གནས་སྐབས་རིགས་

ཐ་དད་གི་དང་། ཐེག་ཆེན་གི་རིགས་མཆོག་ཏུ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
 ལྷོང་ཞིང་བསམ་གིས་མི་ཁྲབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱུས་གི་རིགས་ཡོད་དེ། སྤིད་པའི་དུལ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་ཞི་བ་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་
 གཉེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་ལས། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཁམས་
 མེད་ན། །སྤྱུག་ལའང་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་
 གཉེར་སྦྱོན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །སྤིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་དེའི། །བདེ་སྤྱུག་སྦྱོན་ཡོན་
 མཐོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་ཕྱིར་དེའི། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གི་རིགས་
 ཐ་དད་དེ། རྒྱ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱུན་ཐེག་པ་ཐ་དད་ལ་མོས་པ་དང་། དེས་པ་
 དང་མ་དེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དེའི་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་
 དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་དེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གི་རིགས་ཆོས་ཅན། མཆོག་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་ཁྲད་
 པར་དུ་འཕགས་པས་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། ལྷོ་བས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པ་དང་། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་དག་ཁྲད་པར་འཕགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང་། །མི་ཟད་པ་
 ཡི་རྒྱ་མཆོན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷོ་སྦྱར་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་བསལ་རྒྱ་མེད། རྣམ་བྱང་དག་པའི་ཆོས་གཞག་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སྦོ་བྱར་ཉོན་

མོངས་ཀྱིས་སྟོང་གི། རང་བཞིན་དག་པས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཆ་ལས། འདི་ལ་
བསལ་བྱ་སོགས་ནས། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཅན། །སྒྲོ་བྱར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི། །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན། །སྒྲ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁམས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན།
བསལ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རི་བཅས་ཀྱི་དྲུས་སུ་དག་པའང་
ཡིན། མ་དག་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་མེད་ཀྱི་དྲུས་སུ་དེར་སྤར་རི་མར་མ་གྱུར་
བ་ཕྱིས་དག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཆར། དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་
ཕྱིར། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རན་སོང་དུ་འགྲོ་དགལ། སོང་ཡང་ཐར་སྤྲ། དུམ་ཁ་ཆེན་པོ་མི་
སྟོང་། འཁོར་བ་ལ་སེམས་སྒྲོ་ཞིང་། དེའི་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་
པན་ཡོན་ཏེ། རིང་མོ་ཞིག་ནས་རན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྤྱར་དུ་ཐར་བ་དང་། །དེར་ཡང་
དུམ་ཁ་ཆུང་དུ་སྟོང་། །སྒྲོ་བཅས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
རིགས་ལ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་
བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་མང་བ། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་འཕོངས་པ། བྲན་
ལྟར་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །འཕོངས་
དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དག་རྣམས་པ་བཞིར་
ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སྟོང་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་
བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་བ་དང་། དགའ་སྤྱད་ལ་རི་མི་སྤྲུམ་པའི་བཟོད་པ་
དང་། པར་ཕྱིན་བྱག་གི་དགེ་བ་ལ་སྟོད་པ་སྟེ། བཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

རྟགས་སོ། །སྟོར་བའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཐེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་
ཡང་དག་སྟོན་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཞེས་པར་བྲ། །ཞེས་སོ། །

བྱག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ནི། སྟོལ་བའི་དོན་དུ་རིགས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་ཏེ། གོ་མ་
ལས། གྲུ་ཏ་ར་ཞེས་བསྐྱར་ན། ཡོན་ཏན་སྟོལ་བའི་དོན་གྱིས་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟེ་ཞིང་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན། གོ་སྟོན་དགུ་ལ་འཇུག་སྟེ། རི་སྐང་དུ།
དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕྱགས་དང་མིག་དང་རྩོམ་ཐེ་དང་། །མཐོར་ས་རྩ་
དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྟོར་དེས་པར་གདགས། །ཞེས་བཤད་ལ། རྩ་ལ་ན་
སྟོབ་པས་ཕྱོགས་སམ། སས་བསྐྱར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོབ་པས་རིགས་
སོ། །ཡང་ན། སྟོང་ཐེའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་དན་པར་ཐེས་པའོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་
ཀྱི་རྟོན་ཡིན་པས་ཀྱུ་ལ་སྟེ། རིགས་སོ། །དེའི་རྣམ་གངས་ནི། ཨ་བྱས། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན། འཕགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། གཞི་
དང་། སྟན་པ་དང་། རྒྱ་དང་། རྟེན་དང་། རྟེན་བར་གནས་པ་དང་། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
གནས་དང་། ས་བོན་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། རིགས་ནི་དེས་དང་མ་དེས་པ། །རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་
དང་། །འཕྲོག་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་དེས་མ་དེས་གཉིས་སོ། །དེས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་གྱིས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་གཉིས་
ཏེ། བཞེའོ། །ཡང་གཞུགས་ལས། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་དེས་པ་གསུམ། མ་དེས་པ་

དང་། ཆད་པ་སྟེ། ལྷ་ར་བཤད་དོ། །དེ་ལ། དེགས་ངེས་པ་ནི། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 ངེས་པ། མ་ངེས་པ་ནི། ལམ་གཞན་དུ་འདྲུང་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་བཤད་
 ཟེན་ལ། རང་རྒྱལ་ནི། བསེ་རུ་བཟླ་བུ་འོད་ནས་ངེས་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་མ་ངེས། ཆོགས་
 སྟོན་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན་ནས། རྒྱང་དུ་སྒྲོམ་ལམ་མཐ། མཐོང་ལམ་ནས་ངེས་ཀྱི། དེ་
 མན་ཆད་མ་ངེས་སོ། །བྱང་སེམས་ལ་དབང་པོ་རྫོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ལས་རྫོ་ན། སྟོར་
 ལམ་ནས་ངེས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལ་དེགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་རྫོ་
 བས་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོགས་
 ལམ་མན་ཆད་མ་ངེས་ཏེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། ཐར་བའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི། ཐེག་པ་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་ཞེས་མི་བཟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དབང་འབྲིང་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ངེས་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་མ་ངེས་ཏེ། ཨ་ལྷས།
 དབང་པོ་འབྲིང་ནི། རབ་རུ་དགའ་བར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། ཇི་སྟོན་དུ་ས་
 རབ་རུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ངེས་པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དབང་རྒྱལ་ནི།
 ས་བརྒྱད་པ་ནས་ངེས་ཏེ། ཨ་ལྷས། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ནི། ས་མི་གཡོ་བ་ལ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
 ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་སོ། །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་མ་ངེས་པ་སྟོན་དེ། རྒྱད་
 ལས། ཇི་སྟོན་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྟོན་ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས། །ཞེས་དང་།
 དཔའ་བོས། ཡིད་ནི་མཆོག་རུ་གཡོ་བས་ལྟོག་ །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དབུགས་མ་ལྷུང་། །ས་

བཞིན་གཤོ་མེད་མ་ཐོབ་པར། །བརྟན་མེད་མི་གཤོའི་ས་རྟོགས་དཀའ། །ཞེས་དང། ས་
བཅུ་པའི་ས་བརྒྱད་པར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་
དག་མཛོན་པར་སྦྱབ་པའི་སྒོ་ལ་བཅུག་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་འདི་དེའི་ཆེ་ཉིད་དུ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། ཐུང་འདས་དེ་གང་ཡིན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་འཇམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཐུང་འདས་འདོད་པ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒོ་མ་སྤང་མ་སྤངས་པས་
སོ། །ཞེ་ན། ཐུང་འདས་མང་སྟེ། ཅེ་མོ་ཐོབ་པས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི། བཟོད་ཐོབ་ཀྱིས་
ངན་སོང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་པ་བརྒྱད་
པ། ཕྱིར་འོང་གིས་ནི་གཉིས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཁམས། དབྱ་བཅོམ་ཀྱིས་
ཡུང་པོ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི།
དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དགོངས་གཞི། དུས་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པར་ལྷུང་བའང་དགོངས་པ་
ཅན་ཡིན་ལ། སར་ལྷུང་བ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །ཨ་རྒྱས། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་བ་ནི། རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། རིགས་ཆད་སྲིད་དམ། མི་སྲིད་ཅེ་ན། གཞན་དག་རིགས་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པས་ཆད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེའང་མཆོམས་མེད་
བྱེད་པ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཉིས་པར་སྦྱོད་པ། ལོག་ལྷས་དགེ་རྩ་ཆད་པ། ཐར་པ་ཆ་
མ་ཐུན་མ་སྐྱེས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཆོགས་མ་རྩོགས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། རིགས་
དམན་པས་ན། མེད་པའོ། །ཐར་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ནི། རིགས་གཏན་མེད་པའོ། །ལ་

ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྒྲིང་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་
བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མ་ཐུན་དག་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་
བྲལ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འདོད་པས་
དེ་ཆད་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུད་ཆེ་མར། རྩོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་
ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱང་། །ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
སྐྱེང་བོ་ཅན། །ཞེས་པ་དང་། །ཡུམ་དཔལ་མཆོག་དང་བོད། །བྱང་སེམས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་
པོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེང་བོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །རིགས་ཆད་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རོགས་
མེད་ཀྱིས། འོག་སྟེང་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་བྱ་དན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་ལོག་སྟེང་ཅན་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་ལྡོག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། དག་བ་མང་བ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ། །ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་
མེད་པ། མཛོན་ཤེས་ལ་སོགས་མ་ཐུ་དང་ལྡན་པས་སམ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དག་
པས་གསེར་དང་འབྲས་སྟེ། གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དག་བ་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་གནས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བྱི་མེད་ལྡན། །མ་ཐུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་ཆེ་མར། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དག་དང་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་ཏེ། རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་པ་ནི། རིགས་ནི། འབྲས་སུ་

བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་། དུམ་ཁ་ཞི་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་རང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱེད་
པའི་རྩ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བསྦྱེད་ཕྱིར། །བདེ་དང་དུམ་ཁ་
ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་འབྲས་བྱའི་
ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་
འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ། རོན་བསྐྱེད་བ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བ་
ཉམས་སུ་ལེན་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ལའང་། སྐྱབ་བ་བརྟེན་པར་ལྡན་པའི་
རིགས་ལ་སྤང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ངེ་སྤྱད་བཤད་པ་གོ་སྐྱབ་སོགས་དང་། ཆོགས་
སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་ངོ་པོ་མཐོང་ལས་དང་། སོགས་པ། སྒྲོམ་ལས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བ་
གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་སྐྱབ་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ནས་གཞིར་གྱུར་བ་རིགས་འཆད་
ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་ཀྱན་ལ་སྤྱར་
ངོ་། །ཆོས་བྱག་ནི། རྟོན་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་
ནི། རིགས་ཀྱི་དཔེའོ། །བྱའི་རྗེས་སོགས་རྟོགས་པ། དེ་མེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོ། །ཆོག་གི་དོན་དང་གཞིའི་དོན། འགྱུར་བྱུང་ངོ་། །རྩ་མའི་རྟོགས་པའི་འོ། །མདོ་
ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་མེད་ཅིང་སོགས་སོ། །བརྗོད་པའི་རྟོགས་
པའི་འོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་མའི་སྤྱེས་བྱའི་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །ཆོས་
མཆོག་གི་རྟོགས་པའི་འོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་མའི་སྤྱེས་བྱའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བའི་

ཆོག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་དོ། །མདོ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །སྤང་བའི་གཉེན་སོ་སྐྱེ་བའི་དོ། །

མདོ་ནི། ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་མངོན་པར་ཤར་བའི་ཆེ་ལྷན་པའི་གནས་མེད་སོགས་སོ། །མི་མ་ལུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་དོ། །མདོ་ནི། བསྐྱལ་བའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་གྱི་གནས་མེད་སོགས་སོ། །གཉེན་སོ་དང་མི་མ་ལུན་ཕྱོགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། སྤངས་པའི་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་སོགས་སོ། །ཁྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་རབ་སྣང་བཅུར་བཅས་པའི་དོ། །མདོ་ནི། ཉི་མ་དང་ཁྲ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །སྒྲོམ་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ལུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་དང་། གཟུང་དང་། སྐར་མ་དང་། རྟོག་བྱ་རིན་སོ་ཆེ་དང་། སྒྲོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དགེ་ལེགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་གྱི་དོ། །མདོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ཉེ། ལུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི། ཉེན་གྱི་དངོས་སོ། མེད་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ། གོ་རིམ། གྲངས་ངེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་
 བྱི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །བརྩུགས་པ་གྱི་དང་པོ་
 ལོ་ཀའི་ངེས་པར་འབྲེད་པར་ཆ་མ་ཐུན་དོད་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱི།
 དེ་ནས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་
 མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་དག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས། དཔེར་ན། རྒྱུན་པོ་སྤྱད་བ་དང་སྟོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་
 ལམ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་ལམ་དེ་དག་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་བྱོགས་འགག་པ་དག་དུས་
 མཉམ་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་གཉེན་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་
 སྤང་གཉེན་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་
 བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་གྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་དང་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་སྟེ། སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ཤེས་རབ་དེ་དག་སྐྱེས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལོ་ཀ་མཐའ་ཡས་སུ་འབྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་
 སོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་འགོད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །འགོད་
 ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ལ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན། གཤམ་བྱའི་
 བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། ཉན་ཐོས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞུག་པའི་
 སྤྱིར་གཞུགས་སོགས་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེས་དགོངས་ཏེ།

ཉི་ཤུ་པར། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་
ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྩུ་ས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །

ཀྱུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མེད་དོ། །ཡོད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་
མཆན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་དགོངས་སོ། །ད་ཉིད་སངས་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་པ་
དང་། སངས་རྒྱུ་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ནས་གཞོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་
སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་ལས་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། ལ་
ལར་སྐྱིན་པ་ལ་བསྐྱགས་ལ་གཞན་དུ་སྦྲད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཁིང་གི་འབྱོར་པ་
བསྐྱགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ལ་ལའི་དུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱགས་པ་དང་། གང་
སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་
རིས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་སུ་ལྷང་བསྟན་པའམ། ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་
གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་བརྟམ་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་
ཆོག་འཛིན་དང་། །རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་ངེས་ལྟོག་པ་
ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་
སོ། །སྦྱང་བོ་མེད་ལ་སྦྱང་བོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་
མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ། སྦྱང་
བོ་རྣམ་གཡང་རོ། །དེ་མེད་པ་ལ་སྦྱང་བོར་འཛིན་པ་དང་། ཉག་པ། བདེ་བ། གཙང་བ།

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་སོགས་ལ་གནས། ཡུན་རིང་ཐོར་དཀའ་
སྤྱད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བསམ་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་བར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་བ་
བསྐྱེད་པ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་སོ། ཉོན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་བ་གཏུལ་
བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་བ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྡེམ་ཐོར་དགོངས་བ་འདི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་
སོ། །

དགོངས་བ་ཅན་བཞི་ནི། མཉམ་བ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་བ་ལ། །དགོངས་བ་རྣམ་བ་བཞིར་ཤེས་
བུ། །ཞེས་ཏེ། མངོན་དུ་ ཆོགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་གཤམ་དང་། །འགོ་བཤེད་དོན་ནི་སྤྱོད་བ་
ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་སྟེ། །སྤྱོད་ཅེ་རིགས་དང་ཆད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་
བསམ་རྒྱུ་འབྲས་བྱེད་བ་གསུམ་མཉམ་བ་ལ་དགོངས་ནས། །ང་སངས་རྒྱས་རྣམ་
གཟིགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་། རི་སྐད་དུ། བ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་
སོགས་དོན་གཞན་དང་། གཉེན་པོའི་ལྡེམ་དགོངས་གསུམ་བ་ལྟ་བུ་དུས་གཞན་ལ་སྤྱོད་
བ་ལ་དགོངས་བ་དང་། བཞི་བ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་བ་ལ་དགོངས་བའོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། དགོས་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་བ་ལྡེམ་དགོངས།
དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་བ་དགོངས་བ་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །དེ་དག་སོགས་
བ་སྟེ། དགོངས་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་པལ་ཆེར་སེམས་ཅམ་དང་
བསྐྱེད་བ་ཡིན་གྱི། འདིར་ངེས་བར་མི་བསམ་སྟེ། ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱིས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཅམ་ཞེས། །སྤྱབ་བ་ཡིས་ནི་གང་བསྐྱེད་བ། །བྱིས་རྣམས་སྤྲག་བ་སྤང་དོན་
ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཉིད། །སྟོང་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆུལ་གཅིག་གི། །སེམས་འདི་

ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ། ཉིད་ཏུ་ཡང་ནི་
བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ཐེག་གཅིག་བྱང་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འདྲ་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ།
སྒྲུབ་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་ཐེག་པར་དབྱེར་མ་
མཆིས། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་
པའོ། ཞེས་དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་དོ། དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱང་དོ། གང་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། རི་ཅམ་ཏུ་ན། འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་བར་
རོ། རི་ལྟར་ན། འབད་ཚྭ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུ་གསུམ་པོ་འདི་ནི། རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བུ་རྒྱ་
ལྷོས། རྒྱ་པ་ས་བདུན་མན་ཆད། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་སོ། ཆོས་
བཤེས་ཀྱིས། རྒྱ་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྤྱིའོ། བདུན་དགུ་གཉིས་ནི། རྒྱ་པོའི་སྤངས་པ་དང་
ཐོབ་པ། བརྒྱད་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་ནས་རྒྱ་པའི་བར། བུ་པ་ས་བདུན་པ། བུ་
གཅིག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བུ་པའི་བར། བུ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
དང་། སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པ། བུ་གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བུ་
གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཆད་ལྷག་གི་སྒྲོན་མེད་དེ། བུ་གསུམ་པོ་འདིས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུའི་
དོན་ཐམས་ཅད་སྤུངས་སུ་ཆོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདིས་
ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན། བུ་གསུམ་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་ཤེས་འབྱུང་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་དང་། འཕགས་པས། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་ཞེས་པ་གཉིས་

ཀ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
སོགས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། བྱང་སེམས་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།
འོ་ན། དེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དང་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་
བཤད་པར་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། རོན་ལ་སྟེ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི། འབྲས་བུ་སྤར་
བཤད་ནས་རྒྱ་བྱིས་འཆད་པ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །ཡང་ན། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ། རྒྱ་
རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་པས། རྒྱ་རིགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྱོད་ལན་ནོ། །ཚྱོད་པ་ལ། ཁས་སྒྲུང་བརྗོད་པ་དང་།
ཐལ་བ་དགོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རོན་ལ་འཇུག་པས་ན། གལ་ཏེ་འོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟློགས་སྤྲ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པས་འོ་ན་ནི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་དེ་དང་གཞན་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་
སྒྲུངས། དེའི་ཆེ་འོ་སྤྲུམ་པའི་སྟེ་བོ་སྟོ་གྲོས་དམན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ངོར་

དོགས་པ་བསུས་ནས་ཚེད་ལན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི། རིགས་
 བྱི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཐ་དད་དུ་བྱང་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ།
 བསྟན་བཅོས་དང་། ལོ་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ནི།
 དཔེར་ན་ལོ། །རིགས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 དང་། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་
 རིགས་ཐ་དད་འཐད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དབྱེངས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
 འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ལ་དམིགས་པའི་
 འཕགས་པ་གསུམ་སོ་གང་གི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱུའི་རོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ་
 རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྟོན་སྟ། དེའི་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལན་
 ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་མོད་ཀྱི་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། མོད་ཀྱི། དེ་བཞག་ནས་སྤྱ་ཆོས་ཉིད་
 དུ་ལོ་ཀ་པའི་ངག་སྟེ། གྲགས་པའི་དཔེ་ཡིས་ལན་གཞན་དུ་སྟོན་ནོ། །ཅུ་བ་ནི། མཐར་
 ཐུག་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ལས། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་སོ། །གནས་
 སྐབས་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། བརྟེན་པའི་ཆོས་
 ཐ་དད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་བརྗོད་དོ། །འགྲེལ་པ་
 བྱི། དཔེར་ན། ཉེར་ལོན་འཛིན་པ་གཅིག་ལས་མཛོན་པར་བྱུང་བ་ཅིང་རྒྱུ་མེ་སྟེ་གཅིག་
 གིས་སོ་བཏང་བ་རྟེན་རྩ་བུ་དང་། སོགས་པ་སྤྱང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཉིད།

བརྟེན་པ་ནང་གི་བཅུད་སྤང་ཅི་དང་། ཡི་ཁར་སྟེ། བྱ་རམ་དང་། སོགས་པ་ཁར་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོད་ཉིད་གྱིས་བྱམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟེན་
 རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་བསྟན་གྱི། རོན་དམ་པར་ཐ་དད་མིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་ས། རིགས་དེ་ནི། རམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་ཁྲད་པར་མེད་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། །ེལ།

སྔ་འབྲེལ་ཅ་བ། འབྲེལ་པ། དགག་སྐྱབ་བསྟན་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་
 རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
 སྟམ་པ་ལ་དེ་སྟོན་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་ཤིན་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཞེ་
 ལྷས། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དེ་ཡང་རྒྱང་བྱ་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་དོར་བྱ་མི་དགེ་བ་
 དང་། བཅད་སྟོམས་སུ་གཞག་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་དང་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་
 སྐྱེས་བསྟུས་པ་ལོ་ག་པའི་རྟོག་པ་དང་། འཕགས་པས་བསྟུས་པ་གང་དག་ལོ་ག་ལས་
 འདས་པར་འདོད་དང་། ཀྱན་བཅུས་སུ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་
 འབྲེལ་པ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་
 རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་བྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་
 བསྟོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཟག་པའི་སྟོ་དུག་དང་འབྲེལ་པ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་པའི་སྟོ་

དུག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། ཆོས་གང་དག་རྒྱུན་རྒྱུས་ཆོག་གས་ཤིང་
འདུས་ནས་བྲས་པ་དང་། སྤྱི་འཛིག་གནས་འཁྱུར་བཞི་དང་བལ་བ་འདུས་མ་བྲས་
དང་། སློབ་མ་སྟེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འདྲུང་བ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་རྒྱུས་
དང་། ཆོས་གང་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟོབས་སོགས་ཏེ།
བརྒྱད་དོ། །མདོ་ནི། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ལོ་ཀ་བ་
དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་།
འདུས་བྲས་དང་། འདུས་མ་བྲས་དང་། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རབ་
འབྱོར། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤམ་སྤྱོད་ནི་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུང་། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཞིག་དམིགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་གི་དང་པོ་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སོགས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་
བཤམ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་བཤམ་། དགེ་
བཤམ་བྱུང་པར་མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་དགེ་བའི་ལས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གི་
ཚུལ་ངེ་མ་མེད་པའི་ལས་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་
འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་བའི་འགལ་བའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ་མི་དགེ་
བ་སྟེ། བསམ་བཞིན་མ་རྟོག་བར་གཞན་གསལ་བ་སྟོག་གཙོད་པ་དང་། སོགས་པ་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ། དག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་
མོ། །དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། སོགས་པ་དག་གང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བཟོ་དང་སྤྱུལ་པ་དང་
སྦྱོང་ལས་དང་རྣམ་སྤྲོད་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱོག་དུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལོ་

ཀ་བ་དང་། སོགས་པ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་སྟེ། ཟུང་དུ་
སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ། སྤག་བཞི་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྐྱེད་དོར་བའི་ལྷག་མ་
རྣམས་ཏེ། སོགས་ཀྱི་སྦྱར་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཅ་བའི་གངས་སམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་
བ་ནི། བྱིས་བ་ནི། འཕགས་པ་དང་མཁས་པ་དང་ཀན་པོའི་རྒྱས་གངས་པ་གསུམ་
ལས། འདིར་དང་པོ་སྟེ། དེའི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་།
ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི། ལོ་ཀ་བའོ། །འཕགས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ནས་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། མ་འོངས་པའི་
ཕུང་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་བས་འདོད་ཆགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྷན་པའི་
ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས། གཟུགས་མེད། མངོན་ཤེས་ལྡེའི་བར་ནི། ཟག་བཅས་
སོ། །བདག་དེར་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་འདོད་འདུན་དང་མ་འབྲེལ་བ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་
བཞི་དང་། མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ནི། ཟག་མེད་དོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་
རག་ལས་ནས་འབྱུང་བ་འདོད་ཁམས་སོགས། ཁམས་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཚྭ་གས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་སོ། །རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་
གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འདོད་ཆགས་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི། འདུས་མ་
བྱས་སོ། །འཕགས་པའི་སྦྱེ་བོ་སྟེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དེ། སལ་ཆེར་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཆད་མེད་སོགས་ནི། སྤུང་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤུན་
མོང་གི་ཆོས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་མི་

འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཅན་ནམ། སྟོབས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མང་པོའི་
ཆོས་ཅན་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུན་མོང་མིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་
རི་ལྟ་བུར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཏེ། ལས་དང་པོ་
པས་ཞེན་ནས་དམིགས་ལ། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་མེད་དུ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན།
དགེ་བ་སྤངས་བྱ་ལ་སོགས་པར་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་ཞིང་སེམས་པས་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
གི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་བ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཏུ་དག་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟུམ་ན། དམིགས་པ་
ཆོས་ཅན། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཀྱིས་ཏུ་དག་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ། ཚུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་
འདོད། །ཅེས་སྒྲོ་བུར་གྱི་རིམ་དག་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི། དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །ཞེས་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཡོད་ན། སྤངས་བྱ་ལ་ཞེན་པའང་ཡོད་པས་
དེ་གཉིས་མ་སྤངས་པས་དག་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། བྱོད་ལའང་དག་
པ་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་
པོ་མེད་པའོ་ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི། གཉིས་ཀྱི་དངོས་
པོར་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན། རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་ནི། དིགས་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱང་
པར་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀར་མ་བཀག་སྟེ། འབྲེལ་བས་དམིགས་པ་དག་
པ་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བ་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་། རྒྱུ་ལོ་དོན་དུ་རྒྱུ་པའི་འབྲས་བུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ། རྟེན་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། དམིགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུ་བ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ། ཅ་བ་ནི། ཤེས་པར་
བྱ་ཞེས་བྱང་ངོ་། རྒྱུ་ལོ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུ་སྔ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིའོ། ཡང་ན། རང་བྱུང་ནི། སངས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བྱང་
སེམས་ནི། དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་ངོ་། རྒྱུ་གིས་
ན། སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་པོ་དང་། སྔེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྔེ་
ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འབྲུང་བ་དེའི་བྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ། སྟོང་བ་
ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་བྱིར་མི་
དམིགས་པའི་རྒྱུ་གིས་ཆོས་སྟོན་ཞེས་སོགས་སོ། །

ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བར་དུ་ཆགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྟོགས་པ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་
མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
མོང་མ་ལགས་པའི་སེམས། ཐག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་
པའི་སེམས་གང་ལགས་པ་དེ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྲད་དུ་ཆགས་པ་མ་
མཆིས་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་བྱངས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་སོ། རྟེ་
ལྟར་གསུམ་པོ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ན། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་སྤངས་
རྟོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁུན་དུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེར་བཏགས་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་
བཤོ། །

ཇི་ལྟར་ན། སྤངས་རྟོགས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
སྤྱབ་པ་ལ་འདུག་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལོ། །ལོ་ན། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་
རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་ས་བ་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་དང་
གནས་པའི་གང་ཐག་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་སྟེ།
བདག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོ་ཆ་གྲོན་ཏེ།
བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པས་དེ་
དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་འདས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ལ། ཉན་
ཐོས་དང་མ་འདྲེས་པས་ཕྱིན་བྱག་ལ་སྤྱད་དེ། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཚུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་དུ་འང་དེ་དག་སྤང་
འདས་མ་ཐོབ་པར་དུ་བདག་གིས་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་
ནས་ཕྱིས་ཆོགས་བསགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོ། །སེམས་
བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཆགས་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་རྒྱབས་པོ་
ཆེའི་སེམས་སོ། །ཉག་ཏུ་རྫོམ་སེམས་མེད་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ཅིང་མི་གཏོང་ལ་རྣོ་མ་བ་མེད་པ་བན་བདེའི་སེམས་དང་། ཆོས་
ལ་དགའ་བས་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་དང་། མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་གི་བར་དང་། རྟོ་རྟེན་ལྟ་བུ་ཉིད་དེ་འཛིན་གི་བར་ལ་མི་དམིགས་པས་གནས་
པ་མོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ནི། སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནས་
ཆོས་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ལྟ་བུའི་བར་གི་ལྟ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་
པའི་རྒྱལ་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་
སངས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའོ། ཉིད་ནི།
དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཡུལ་གི་ཆ་
དམིགས་པ། འབྲས་བུའི་ཆ་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །

བཞི་པ་། རྟོན་རྒྱུ་མ་རང་གི་ངོ་མོ། །ལ་གསུམ་སྟེ།

སྐྱབ་པ་སྤྱིའི་ངོ་མོ། བྱེ་བྲག་གི་ས་མཆམས། སོ་སའི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་
བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟོན་ཏུ་གྱུར་པ་རིགས་དང་། སོགས་པ་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་རྣམས་བརྟོག་ནས་སྐྱབ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་མོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གི་ཡུལ་ལ་གོམས་པའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱིར་དགེ་བ་སྟེ།
དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱིའི་རྟོན་ཅན་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་
གི་སྐྱབ་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་སྟོར་
ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲེས་པའི་མཐུས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་རི་སྟེད་པ་ཕྱིན་བྲག་གི་
རྟོན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱབ་ཏུས་པའི་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་ཡིན་ལ།

འདི་བྱད་པར་རོ། །ཆོས་སྐྱེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པས། བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
སྐྱབ་པ་མེད་དོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། གོ་སྐྱབ་ནི། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཞན་གསུམ་
དང་པོར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
འཇུག་སྐྱབ་ཆོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་ཡོད་ལ། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་
ཡོད་དོ། །ཞེན། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ན་མེད་པར་ཐལ། མོས་
སྟོང་གི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་ན། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། འཇུག་པའི་སྐྱབ་
པ་ནི། མོས་པ་སྟོང་པའི་ས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་
འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ལ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེས་པ་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བ་བྱ་བ་
ཡིན། ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། སྐྱབ་པ་བཞི་དང་ལམ་བཞི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུའོ། །རི་
ལྟར་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བའི་ལམ་ལ་དངོས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་།
མཛོན་སུམ་དུ་སྐྱོར་བ་གསུམ་ལས། མཛོན་ལམ་ལ་བརྒྱད་པས་སྐྱོར་བ་ཆོགས་ལམ་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དང་། དངོས་སུ་སྐྱོར་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། མཛོན་སུམ་དུ་སྐྱོར་བ་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོགས་
སྐྱབ་དང་པོ་བཙུག་མཛོན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ས་རབ་དགའ་དང་། མཛོན་སྤང་གཉིན་
པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ས་དབྱུ་དང་། སྟོམ་
སྤང་གཉིན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ། བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་

ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་རྣམས་སོ། རྟོགས་མེད་ཀྱིས། གོ་ཆ་དང་འབྲུག་པའི་སྐྱབ་པ་དག་
ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན། ཆོགས་དང་མོས་
པ་སྦྱོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། ཅེ་མོ་ནས་བརྒྱུ་ཤིང་གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི། མངོན་སུམ་
དུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན། སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། ལམ་
གཉིས་ཀའི་སྦྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི། སྟོམ་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འགྲེལ་ཆེན་དུ་
ཤེས་བྱེད་དུ་བྲིས་ལ། སྟུང་འགྲེལ་དུ་དེ་དང་མཐུན་པར་ས་མཆོམས་བཞག་ཅིང་། ཨ་
རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་
མན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་མཐའ་ན་དེའི་འབྱུང་ས་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཤེས་དང་། ཤེས་འབྱུང་ཆོ་གྲོས་ཀྱིས་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། གཙེ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་
སོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཞི་ལམ་བཞིར་བསྐྱན་པ་ནི། དེ་ཞིག་ཤས་
ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པས་
ཉིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཆོས་
ཅན། མཐོང་ལམ་ན་མེད་པར་ཐལ། སྟོམ་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་

དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པོ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། སློབ་ལམ་ན་འད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། བྱུང་པ་མེད་དེ། སློབ་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་
 ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ལ་དེ་བས་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མེད་དེ། སངས་
 རྒྱུ་ས་གྱི་ས་ན་དེའི་འབྱུང་ས་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གོ་འབྱུག་ཆོག་པ་ངེས་སོ། །

དང་པོ་ཉི་ཤུ་གྱེ་ལ།

སྔ་འགྲེལ། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱུ་བ་
 པ་བཞིའི་དང་པོ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ལ་ཐམས་
 ཅད་ཆང་བར་སྐྱུ་བ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་མདའ་མཆོན་གྱིས་མི་ཕྱིགས་པ་མི་
 དམིགས་པ་གོ་ཆའི་སྐྱུ་བ་པ་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གངས་དང་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་
 གོ་རིམ་དང་། །ངེས་པའི་ཆོག་དང་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྟུ་
 དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་བཅུའི་
 སྟེང་དུ་བྱུང་པར་དབྱེད་པ་དང་བཅུ་གཅིག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། རང་དོན། གཉིས་དོན། གཞན་དོན། ཐེག་ཆེན་ལས། བསྐྱུ་བ་
 གསུམ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཕྱིན་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་
 སུམ་ཆོག་པ་པ་དང་། འཁོར་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་མངོན་མཐོ་དང་། ཏྲག་ཏུ་ཉོན་
 མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་པར་ཕྱིན་
 དང་པོ་བཞིས་འོངས་སྤྱོད། ལུས། འཁོར། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་བཞིས་

མངོན་མཐོ་སྤྱབ་བཤོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་
བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྩོམ་པས་ངེས་ལེགས་སྤྱབ་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གཞོད་བཟོད་
པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྦྱོད། །ཅེས་པས། བར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་བ་དང་མི་གཞོད་པ་དང་གཞོད་
པ་ལ་བཟོད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་གནས། །ཤེས་རབ་
ཀྱིས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་རང་དོན་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་འཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་དང་། །རྣམ་འཆོ་བཟོད་དང་
བྱ་བས་མི་སྦྱོ་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་
རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཕྱིན་དུག་གིས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མི་འཕོངས་པ་དང་། མི་
འཆོ་བ་དང་། །འཆོ་བ་བཟོད་པ་དང་། །དགོས་པའི་གྲོགས་བྱ་བས་མི་སྦྱོ་བ་དང་། །རྩ་
འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དུག་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འོངས་སྦྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་གྲུས་གཉིས་ལ་མི་སྦྱོ་
དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་
པས་འོངས་སྦྱོད་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་། །དུལ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་།
དགོ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། །ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ།
དུག་གིས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། དུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལས། །དེ་སྒོལ་རྣམ་གཡེང་སྒྲོམ་པ་

གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྤྱི་བ་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བ་གཞན། །ཞེས་
པས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་དང་། །དེ་ཐོབ་པའི་རྣམས་གཡེང་སྒྲིན་པའི་དང་། །སེམས་
ཅན་མི་གཏོང་པའི་དང་། །དགེ་བ་འཕེལ་པའི་དང་། །ཉོན་མོངས་དང་། །ཤེས་སྤྱི་བ་སྦྱོང་
པའི་ལམ་དང་བྱུག་གོ། །

བྱུག་པ་ནི། །བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་བྱིན་པ་
བྱུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམས་པ་གཉིས། །གཅིག་
ནི་གསུམ་ཆར་ལའང་གཏོགས། །ཞེས་པ་དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི། །བསམ་
གཏན་སེམས་ཀྱི། །ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི། །ཐམས་ཅད་
ལ་གཏོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། །མཚན་ཉིད་ནི། །སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཏོང་པ་
ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ། །ཆོས་བཞི་ནི། །མི་མ་སྤུན་སྤྱོགས་སེར་སྒྲ་ཉམས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །གང་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལ་
སྤྱིན་པས་འདོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱིན་པས་བསྐྱབ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱིས་སྐལ་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་། །མི་འབྲུགས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་། །དགེ་
བའི་རྩ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་།
ཆོས་རབ་དུ་རྣམས་འབྱེད་ཆོས་བཞི་ལྡན་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །སྤྱིན་པའི་མི་མ་སྤུན་སྤྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམས་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་བྱེད་རྣམས་གསུམ། །དེ་

དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 རོམ་མི་ཤེས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། དགའ་བ། བན་པ། མ་གོས་པ། དག་བའི་བསམ་པ་སྟེ།
 རྒྱག་གིས་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 སྒྲི་དང་སྒྲོད་པ་དང་སྒྲོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་དབང་འབྱོར་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་ལོ། །

རྒྱག་པ་རབ་དབྱེ་ལ། སྒྲིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འབྲུས། བསམ་
 གཏན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱག་ལས་དང་པོ་ནི། རོན་ནམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་
 དང་། །རྩ་བའི་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་དང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོད་ལུན་ཆོགས་
 དང་། །གཉིས་རྗེས་འཛིན་དང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །སེར་སྣ་མེད་ལྡན་དེ་ལ་ནི། །ཆོས་
 དང་ཟང་ཟིང་མི་འཛིགས་གཏོང་། །སྒྲིན་པ་དེ་འབྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་
 ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དོན་རྒྱག་སྟེ། ལེན་པ་པོ་ནམས་ལ་དོན་གཏོང་བ། རོ་
 བོ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སེམས་པ་རྒྱ། ལུས་དང་ཡོངས་
 སྒྲོད་ལུན་ཆོགས་འབྲས་བྱ། རང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་
 ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས། སེར་སྣ་མེད་པ་ལྡན་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་
 འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་གསུམ་འབྲུག་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་རྒྱག་ཞི་བསམ་པས་ཟིན། །བདེ་འགྲོ་གནས་པ་སྒྲིན་
 བྱེད་དང་། །རྟེན་དང་ཞི་དང་འཛིགས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་
 དང་། །བརྟེན་བཏགས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་ནམས་ལ་ཡོད། །ཚུལ་
 ཁྲིམས་དེ་འབྲལ་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་རྒྱག་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ།

སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲོམ་བས་བསྐྱམས་པ། ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། སྦྱོང་ཡུལ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བུ། བསྐྱེད་བའི་
གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་ཏེ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ངོ་བོ། ཞི་བ་སྤྱང་འདས་ཀྱི་བསམས་
བས་ཟིན་པ་རྒྱ། བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བ་འབྲས་བྱ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན། ཉོན་མོངས་
ཀྱིས་གཏུངས་པ་ཞི་བ། མི་དགེ་བའི་རྒྱས་འཇིགས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་འཁོན་
རྣམས་མེད་པས་འཇིགས་པ་མེད་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་ལྡན་
པ། བརྒྱར་བཏགས་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་
ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཏེ། གསུམ་ནི། འཇུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་མཐེད་ཇི་མི་སྦྱུམ་ཤེས་དང་། སྦྱིང་རྗེས་ཆོས་ལ་བརྟེན་བའི་
ཕྱིར། །ཕན་ཡོན་ལྡན་ནི་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་སྤུབ་
གཙོ་དང་ཀུན་ཏུ་ལྡན། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །བཟོད་པ་དེ་འབྲ་ལ་སོགས་
སོ། །གཞོད་པ་ལ་མི་མཐེད་བ། དུམ་ཁ་ལ་ཇི་མི་སྦྱུམ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་
བཟོད་པའི་ངོ་བོའོ། །སྦྱིང་རྗེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་སོགས་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ།
འཁོན་མེད་པ། དབྱེན་མེད་པ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ། འགྲོད་པ་མེད་པར་
འཆི་བ། ཤི་ནས་བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བ་ལྟ་འབྲས་བྱ། རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས།
དཀའ་སྤུབ་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལྡན་པ། སྤར་བཤད་པ་གསུམ་སོ་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོབ་དང་། །དད་དང་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། །ཐུན་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བྱེད་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིན་སོ་
དང་། །མ་ཆགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་རྣམས་བདུན། །བཙོན་

འབྲས་དེ་འབྲ་སོགས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ངོ་བོ། དང་བ་དང་དོན་གཉིས་རྒྱ། བན་བ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་འབྲས་བྱ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་བ་ལས། མ་ཆགས་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་བ་ལྡན་བ། བསྐྱབ་བ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་
 བཙུན་འབྲས་ཅོམ་བ་བྱ། ལྷན་མོང་དུ་གྲུས་སྒྲོར་ཏེ། བདུན་འཇུག་པའོ། །

ལྷ་བ་ནི། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་བ་དང་། བན་དང་བཙུན་འབྲས་ལ་བརྟེན་
 བ། བདེ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་བ་དང་། མཛོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་དང་། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱང་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། བསམ་གཏན་དེ་འབྲ་
 སོགས་ཏེ། སེམས་ནང་དུ་གནས་བ་ངོ་བོ། བན་བ་བཙུན་འབྲས་གཉིས་རྒྱ། བདེ་བ་སྐྱེ་
 བ་འབྲས་བྱ། མཛོན་ཤེས་འཕགས་བ་ལྷ་ཆངས་པའི་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྡན་བ་ལྡན་བ། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་བ། རྟོག་པ་མེད་བ་
 དཔྱད་བ་ཅམ། རྟོག་དཔྱད་མེད་བ་གསུམ་འཇུག་པའོ། །

བྱག་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་བ་
 དང་། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། ཤེས་རབ་འཆོ་བ་ལེགས་བཤད་
 དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། ཤེས་རབ་
 དེ་འབྲ་སོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་བ་ངོ་བོ། བསམ་གཏན་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་རྒྱ། ཉོན་མོངས་བ་ལས་གྲོལ་བ་འབྲས་བྱ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པར་འཆོ་
 བ་དང་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་བ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་བ་ལྡན་བ།
 ལོ་ཀ་བ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་བ་རྒྱུད་དུ་ཉན་རང་དང་། ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་གསུམ་འཇུག་པའོ། །

བདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །མཉམ་
པར་གཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །པ་རོལ་བྱིན་པ་གཉིས་དང་གཉིས། །གཉིས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་རྗེས། །གཉིས་ཀ་
གསུམ་དུ་འདུས་ལ། །རྗེས་སོ་བའི། །སྤྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་བསྐྱེད། །མཉམ་གཞག་
ནི། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད། །གཉིས་ཀ་ནི། །བཟོད་པ་བཙོན་འབྲས་གྱིས་
བསྐྱེད་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་ཆགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ། །དང་པོ་སྤྱིན་
པའི་བདུན་ནི། །ཡོངས་སྤྱོད། །ཕྱི་བཤོལ། །དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ། །ལན་ལ་རེ་
བཞུགས་སྤྱིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྤྱིའི་བག་ལ་ཉལ། །ཐེག་དམན་གྱི་ཡིད་བྱེད་
འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །བདུན་ལས་གྲོལ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་ལའང་ཆགས་པ་དང་པོ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
མངོན་གྱུར། །དུག་པ་བག་ལ་ཉལ། །གཞན་འགྲེལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི།
མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་
ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་སྤྱར་རོ། །

དགུ་པ་ཡོན་ཏན་ལ། །ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟན། །མཆོག་བརྒྱད་བསྟན་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་སྦོང་དང་མཛད་ན་རང་གི་སྟོན་ཀྱང་རྟག་ཏུ་
གཏོང་། །སྦྱང་རྗེས་གཞན་ལ་ལན་ཡང་མི་རེ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་མི་གཉེར། །སྤྱིན་
པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་འགོད། །སྤྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་ལོ་ཀ་དག་ན་མི་བཟད་བཞག །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་སྟོན་དང་

བཙུན་པའི་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཉག་སྒྲངས། །མཐོ་རིས་མངོན་པར་མི་
འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་བྱེད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་མན་ཆད་འདོན་
བ་བསྐྱར་རོ། །

སྒྲོམ་བ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བཙུན་པ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་དེ་བཞིན་མི་ཡི་
གཞོད་ཀྱང་བཟོད། །མཐོ་རིས་གཉེར་དང་མི་རྒྱས་པས་མིན་འཇིགས་པས་མ་ཡིན་
པན་ལྟས་མིན། །བཟོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སོགས་སོ། །

བཟོད་པ་གཉིས་པོ་དུམ་ ཁ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པ་དང་། གཞོད་པ་ལ་མི་མཇེད་
པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་གོ་ཆའི་སྦྱོར་བའི་བདག་ཉིད་བཙུན་འབྲས་དཔེ་མེད་
བྱས། །རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཆོགས་འཛོམས་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
བྱེད། །བཙུན་འབྲས་སོགས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་མང་ལྡན་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྦྱབ། །བསམ་གཏན་བདེ་བའི་ཕུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྦྱིང་རྗེས་སྦྱེ་བ་དམན་ལ་
བརྟེན། །བསམ་གཏན་སོགས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་མཐའ་དག་རྣམ་ཀྱང་
ཤེས། །ཐུངན་འདས་ལའང་སྒྲོ་ཡིས་ཆགས་རབ་མི་སྦྱེད་འཁོར་བར་སྦྱོས་ཅི་དགོས།
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་འགོད། །ཡེ་ཤེས་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ལོ་ཀ་དག་ན་མི་ཐད་བཞག་ །ཅེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ནི། བདག་མེད་གཉིས་སོ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ནི། ཇི་སྦྱེད་པའོ། །དེ་ལ་

ཀར་བ་དང་པོས་སྦྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ། གཉིས་པས་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པས་ཟང་ཟེང་
མེད་པ། གསུམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་དོན་ཆེ་བ། བཞི་པས་
སྦྱིན་སོགས་ལྷ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ལྷག་མེད་དུ་འང་མི་འཛད་ལ། ཤེས་
རབ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པས་མི་ཟད་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་
མེད། དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བཞིར་
ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས། སྦྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི། རང་གི་
དངོས་པོ་ལུས་དང་། རན་སོང་དང་། འཁོར་བས་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་སོ། རྒྱ་མཚན་སྤྱང་ཐེའོ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དོན་གཉིར་
རོ། རྒྱ་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སོ། ཡེ་ཤེས་འཁོར་
གསུམ་མི་རྟོག་པའོ། ཞིང་ནི། སྟོང་བ་དང་། དུམ་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་ཉིས་པར་སྟོང་
པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ། གནས་ནི། མོས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་དབང་འབྱོར་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ། བཟོད་པའི་གཞི།
ཤིན་ཏུ་དམན་པས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གཞི། པར་ཕྱིན་སྟོམ་པ་
དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྟོང་པ། བསམ་གཏན་གྱི་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་གཞི། དེ་བཞིན་ཉིད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ནོ། གཞན་ནམས་སྤྲ་མ་
བཞིན་ནོ། སྦྱིན་པ་རྟེན་དང་གཞི་དང་ནི། རྒྱ་མཚན་དང་ནི་ཡོངས་བསྟོ་དང་། རྒྱ་
དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། གནས་ཀྱི་སྟོན་མཚོག་ཏུ་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་འདོན་

པ་བསྐྱར་རོ། །བཅུ་པ་པན་ཚུན་ནམ་པར་ངེས་པ་ནི། པན་ཚུན་བསྐྱར་གྱིར་རབ་དབྱེའི་
 གྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མཚན་གྱིར། །པ་རོལ་གྱིན་བྱག་ནམ་ཀུན་ཏུ། །ནམ་པར་
 ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། པན་ཚུན་བསྐྱར་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་མི་
 འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པས་བསྐྱས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བསྐྱས།
 བཅོམ་འབྲས་ནི། དེ་གཉིས་ཀས་བསྐྱས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱིས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །གཞན་ཡང་
 དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་དབྱེ་ནི། དེ་དེ་ལ་བྱག་བྱག་ཁྲིམ་བ་གཞུང་དུ་སྒྲོན་པ་བཞིན་
 རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི། སྦྱིན་སོགས་དོན་བརྗོད་བྱ་དང་། བདོ་ལ་སོགས་པ་རྗོད་
 བྱེད་པན་ཚུན་བསྐྱས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་ནི། སྦྱིན་པའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་
 སྦྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ལ། འབྲས་བྱ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ།
 ཏྲག་ཏུ་བྱ་བ། གཙོ་ཆེ་བ། ཆོགས་གཉིས། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པར་དང་
 བདུན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བྲལ་འབྲས་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ། རྒྱ་མ་བྲུག་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
 ཕྱི་མ། བདག་འབྲས་ཡོན་ཏན་བཞིའམ། སྤར་བའད་པའི་ལྷན་པ། སྦྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས།
 སྦོད་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལ་འགོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་ལ་ནི་
 བཟོད་པ་དང་། །དོན་བྱེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །བསྐྱན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཐེ་

ཆོས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་འདི། གློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ། །པན་འདོགས་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་ནི། དེ་ཆེན་ཐེང་བར། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་
ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་བཙོན་པས་བརྩེད། །བསམ་གཏན་
གྱིས་ཞི་སློ་ཡིས་གྲོལ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གློ་ལྡན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕྱུ་ཆོགས་སྤྱེ་དང་མི་སྤྱེ་
དང་། རྟག་ཏུ་སློམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །བྱ་བ་འགྲུབ་
དང་ལྷན་གྲུབ་པའི། །བཟོད་པ་ཐོབ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཆོད་བསྐྱབ་ཡང་དག་བསྐྱང་བ་དང་། །སྤྱིང་རྩེས་དགེ་བ་སློམ་
པ་དང་། །དེ་བཞིན་དགོན་པར་བག་ཡོད་དང་། །ཐོས་དོན་ངོམ་མི་ཤེས་པ་དང་། །ས་
རྣམས་ཀྱན་ལ་བརྟན་པ་ཡིས། །གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། །འཁྱུལ་བ་དག་ལ་རྟོག་པ་
དང་། །དུང་ཁ་དང་དུ་ལེན་ཉིད་དང་། །དགེ་བ་དག་ནི་སློམ་པ་དང་། །བདེ་ལ་རོ་སྤང་
མེད་ཉིད་དང་། །མཆོན་མ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བརྟན་པ་ཡིས། །རྟག་
ཏུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཆོས་སྤྱིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། །མི་སྤྱེ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཉིད་
དང་། །ཐེག་ཆེན་བཙོན་འགྲུས་ཅོམ་པ་དང་། །མཐའ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ལྡན་གནས་དང་། །ཤེས་
རབ་སློང་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱི། །པ་རོལ་བྱིན་པའི་གཙོ་བོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྔ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་

ཆོག་ལ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། རེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྲོད་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བཙུན་འབྲུག་དང་། །དེ་
བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྷན་པ་ནི། །པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་རྒྱག་པོ་ལ། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྟོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཤད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེའོ། །རི་
ལྟར་ན། མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུའོ། །གང་གིས་ན་རྒྱག་ཆན་རྒྱག་གིས་སོ། །དེ་གང་ཞེན།
བསྐྱས་པ་ཡིས་སོ། །གང་ན། བར་ཕྱིན་རྒྱག་པོ་དེ་དག་གོ། །གང་དུ་ན། སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་པ་རྒྱག་ཏུའོ། །རི་ལྟར་ན། སོ་སོར་ཉ། རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་
ཚུལ་དུའོ། །མདོ་ནི། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷེ་ལའི་པར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ནི།
པར་ཕྱིན་རྒྱག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཉ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱེ་སྒྲེ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་ཉེ་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱག་
ཆན་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་།
སོགས་པ་ཐང་ཐིང་གི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྲིན་པ་ན། སྒྲིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་
བསྐྱོ་བ་སྒྲིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཟོད་ཅིང་མོས་པ་སྐྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་ཉིད་བཟོད་པ་བཟོད་པའི་དང་། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་ཅ་
བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་བཙུན་འབྲུག་ཀྱི་དང་།

དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དགེ་བ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དང་། དེ་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལོ་དང་། ལེན་པ་ལོ་མི་
དམིགས་པ་ནི། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ལ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ། སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བྱ་སྐྱར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་
པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱག་ཆན་དང་པོ་འོ། །རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་གཉིས་པ། བཟོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པ། བཙོན་
འབྱུང་ཙོམ་པ་བཞི་པ། བསམ་གཏན་སྒྱུབ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟ་བུས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་
བྱེད་པ་རྒྱག་པའོ། །

འདི་ནི། འབྱུང་ལྡིག་བསྟོ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སྐྱར་ལ། འཕགས་པ་དང་འགྲེལ་ཆེན་
གཉིས་ཀས་འདི་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་བསྟོ་བ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱར་བ་
ལྟར་བྲིས་པའོ། །ཡང་ན། དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། རྒྱག་པོ་ལ་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། གོ་ཆའི་ཞེས་གསེར་
སྒྲིང་པའི་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པས་ན། གོ་ཆའི་སྒྱུབ་པ་རྣམ་རྒྱག་གོ། །གང་བསྐྱེད་ན།
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་ནོ། །གང་གིས་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །རི་ལྟར་
ན། སྐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཉ། རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་འོ། །འོ་ན། སོ་
རྒྱག་ཏུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། རྒྱག་ཆན་རྒྱག་གིས་རྣམ་པ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་རྒྱག་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་རྒྱག་དང་གོ་ཆ་རྒྱག་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར། རྒྱག་ཏུ་བསྐྱེད་སོ། །

གཉིས་པ་༼འཇུག་སྐྱབ༽ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ནམ་མཁུན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་པར་
ཕྱིན་ནམས་མཆོད་མར་མི་དམིགས་པའི་གོ་བགོས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་
བས་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་སྒྲོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ། འཇུག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བ། མཆོད་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་
ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་བ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་
རྒྱུ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་ནམས་དང་ལྡན་པ། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་
པར་བརྗོད། །ཅེས་ཏེ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། །རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་གྱུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །འཁོར་བར་གནས་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
སོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
སོགས་སངས་རྒྱུ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །དང་པོ་ལྷ་རྒྱུད་ཐེག་ཆེན། །གཉིས་འབྲས་བུའི་ཐེག་
ཆེན་ནོ། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ཞེས་ངེས་ཚིག་ཏུ་སྐྱར་ཡང་རུང་
ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
པ་དང་། །སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། །སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་

ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དང་། ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། མི་གནས་ཟུང་ན་
འདས་པ་དང་། བྱང་རྩབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། ཞེས་ཏེ། བརྩ་པོ་འདིས་ཐེག་ཆེན་
བསྐྱེད་ཏེ། རིགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུས་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་། ཕྱིན་བྱུག་སྐྱེད་པ་དང་། ས་དང་པོ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་
པའི་བར་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་།
མི་གནས་ཟུང་ན་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ན་བྱང་རྩབ་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ནི། བཟོད་པ་གང་ཞིག་ཆེན་པོ་བདུན་ལྟར།
ཁྱད་པར་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་ལྟར་གང་ཞིག་འདིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ།
འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་ལྟར་གང་ཞིག་བཟོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་པོ། གང་ན། འཇུག་པའི་སྐྱེད་པའོ། རི་
ལྟར་ན། དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་
པར་རྟོགས་པས་འཛེག་པ་ཡིན་པར་རོ། །ཡང་ན། འཇུག་པ་དང་། འཛེག་པ་དོན་
གཅིག་ཏུའོ། འདྲེན་དུ་ཞེ་ན། དགུ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རང་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་
དང་མཆོད་མས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེད་པ་
ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་། ཅས་སོགས་སོ། །

དེ་ནས་ཆོག་གས་གཉིས་ལ་སྟོབ་པའི་བྱིར་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྤྱོད་སོགས་
ལམ་ཤེས་པའི་ལོ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤང་།

བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་པ་འདི་ནི། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་པའི་
 བར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་
 བའི་ལམ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་སྟོན་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་།
 སོགས་པ་སྟོང་ཇེ་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལའོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་
 སེམས་ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཆད་མེད་པ། འཁོན་མེད་པ།
 འགྲན་ཆེ་མེད་པ། སྤྱི་བ་བ་མེད་པ། གཞོད་པ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་པ། འེན་ཏུ་
 བསྟོམས་པ། ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་ལྷས་པ།
 རྣམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དགྲ་དང་།
 གཉིས་དང་། གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆེད་མེད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་ཀྱི་འཆིང་བ་སྟོང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་
 ལྷན་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། གང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གྲང་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་པ་
 འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། སྒྲིན་པ་སོ་དང་ལེན་པ་སོ་དང་སྒྲིན་པ་
 རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
 རྣམ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལའོ། །

མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མ་འདྲེས་པས་སྟོན་པར་
 རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དེ་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་

བཙུག་པར་བྱེད་པས་མངོན་ཤེས་བྱུག་ལའོ། །མངོན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱ་བར་སྟོབས་རྣམས་པ་ཀུན་མཁེན་ཚུལ་ལའོ། །མངོན་ཤེས་རྣམས་མཁེན་
ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་རྟོག་
པའི་རིམ་བས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་རྣམས་པ་དགུ་ནི་ཆོས་ཅན།
འཇུག་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་སོགས་ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་
སྟོར་བའི་བཙུག་འབྲུག་གིས་གཞོན་ཞིང་བཟོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །དགུ་སོ་གང་ཞེ་ན། དང་སོ་ནི། ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་ཐམས་
ཅད་ལ་སྟོར། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྣམས་པ་
དང་རྟགས་དང་མཆོན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། འདིའི་མཐའ་བར་བ་ལ། རོ་བོ་
དང་། ཡན་ལག་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་དང་།
ཆད་དང་བྱུག་གོ། །རོ་བོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་སོ་ནི། འདོད་པའི་ཉན་མོངས་དང་མི་
ལྟན་ཞིང་འདོད་པའི་དངོས་སོ་ལ་མི་དམིགས་པས་འདོད་པས་དབེན་པ། མི་དགེ་བའི་
ཆོས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ། འདོད་པའི་གཉེན་སོ་རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྟན་པ། དབེན་
པ་ལས་སྦྱེས་པ། ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བདེ་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་སེམས་འཁྲུག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་
ལྟོག་སྟེ་གཡེང་བའི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཅེ་གཅིག་དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་དང་
གཅིག་པས་ཞི་བ་དང་ནང་རབ་ཏུ་བྲང་བ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་སྒྲགས་མི་རྟོག་
པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་

ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར་བློན་གྱིས་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། འིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ནི།
 བདེ་སྤྱད་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་དང་བྲལ་བ། བློན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་ལྡན་པ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་ནི། སྒྲིན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་དང་གྲང་དང་རྩ་བ་སོགས་སྦྱིབ་པ་དང་། ཁང་བཟང་
 དང་སྐྱེད་མོས་ཆའ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བས་དེ་རྣམས་སྤང་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དམིགས་ཤིང་མོས་
 པའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་གང་གིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །སྒྲིན་པའི་ཤེས་པ་
 དེ་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་མོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུ་སྟེ་
 སྟོམ་པའོ། །ཅི་ཡང་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་གོང་དུ་བསྐྱེད་པས་གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་ནས་མེད་དོ། །ཞེས་དམིགས་ཏེ་
 སྟོམ་པའོ། །སྲིད་ཅི་ནི། ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྒྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་རགས་པར་མཐོང་ནས་
 རྫོགས་ཅིང་། ཅི་ཡང་གི་འདུ་ཤེས་སྤང་བརྫོགས་ཟིན་པས་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་སྤང་བ་
 མ་སྤངས་པར་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས།
 འདོད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། འཆེ་བའི་རྟོག་པ་སྤོང་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་
 ལག །དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག །སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ནི། དེ་གཉིས་
 ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱད་སོགས་གཉེན་པོ་
 འཇུག་ཅིང་པན་ཡོན་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ནང་རབ་ཏུ་དྲང་

བཤེད་རྟོག་དཔྱད་སྤྱོད་བས་གཉེན་པོ། དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། དགའ་བ་སྤྱོད་བས་གཉེན་པོ། བདེ་བ་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རྩ་བ་བཏང་སྟོམས་གཡེང་བའི་སྦྱོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ནི། བདེ་བ་སྤྱོད་བས་གཉེན་པོ། བདེ་སྤྱལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཉིད། པན་ཡོན་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉེན་པོ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་ཡིན་གྱི། གཅིག་མིན་མོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བས་འདའ་བ་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་དང་ཅེ་གཅིག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ཡིན་ལ་ཞེ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དོ། །རས་ལུག་མཚུ་ཞེང་མཉམ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའའི་འབྲས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་རྩེ་ཁའི་ཉེས་དམིགས་ཤས་ཆེ་ཞིང་རགས་པ་འདོད་པའི་དང་། དེ་ཚུང་ཞིང་ཞི་བ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་མོས་བསམ་གྱི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་པའི་རྣམ་པས་ཞེ་རགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཞིང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཞེ་རགས་སུ་མོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲོང་བའི་ལམ་
མོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོང་བ་ལ་དགའ་བས་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་སྤངས་ཏེ། དཔེན་པའི་
དགའ་བདེ་ཚུང་དུས་རེག་ལ། དུས་དུས་སུ་དང་པས་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་དང་གོད་པ་
དང་བུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་སམ། མ་སྤངས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རྟོག་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཚུང་དུ་གསུམ་
སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་སྤྲུག་གི་བར་དུ་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་སྟེ།
དྲུག་པོ་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པ་མེད་
པས་ན། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། དང་པོའི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འོག་མ་རྣམས་དུལ་ཆེ་ཞིང་ཆེ་ལྷན་། གོང་མ་རྣམས་དེ་ལས་ལྷོག་པས་རགས་པ་དང་
ཞི་བས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་ཤེས་ནས་དེའི་སེམས་འཛོག་པ་དང་པོ། དེའི་འོག་དུ་
ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ཚོམ་པ་གཉིས་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྒྲོང་བ་གསུམ་
པ། འབྲིང་སྒྲོང་བ་བཞི་པ། ཐོབ་པར་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲོང་བ་ལྔ་པ། ཚུང་དུ་སྒྲོང་བ་
དྲུག་པ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་བདུན་པ་སྟེ།
དེས་སྤྲིད་ཅེའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ།

བཞི་པ་ནི། སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་
བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། དག་པའི་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ནི། དག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་དགྲིས་པའི་བྲི་མ་དང་བུལ་བས་རྣམ་བྱང་
ཞེས་བྱ་ལ། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནི། ཡོན་ཏན་

ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལས་སུ་རང་བས་མཆོག་
དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ།

དུག་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམས་པས་
བསམ་གཏན་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་འབྱུང་པོ། གཟུགས་མེད་ན། གཞལ་མེད་
ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པར་
བསྐྱོམས་པས་ཆེ་རིང་ཐུང་གིས་མཐོ་དམན་དང་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གི་བཟང་ངན་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ལས་སུ་རུང་བའི་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་སྐྱེན་དུག་ལ་དང་།
མཐོང་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། མི་སྐྱོབ་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་ངོ། །མི་སྐྱོབ་ལམ་
ལ་འཇུག་སྐྱབ་མེད་ཅེས་ཨ་མུ་ཟེར་རོ། །ཆོད་མེད་པ་བཞི་ལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་
བྱའོ། །རྒྱ་ནི། བདེ་དང་དུམ་ཁ་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ། །རྒྱ་
དང་བཞེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་འོ། །ཞེས་པས་
བདེ་བ། དུམ་ཁ། དེའི་རྒྱ་བཏང་སྟོམས་རྣམས་སྤྱིང་རྩེའི་དམིགས་རྒྱུན་འོ། །གཞན་ནི།
དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་རིགས་སམ། ཀུན་གཞིའི་ས་པོན། བདག་རྒྱུན་དག་
བའི་བཞེས་གཉེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རིག་པའི་རང་བཞིན་འོ། །

རོ་བོ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟན་པས་ཆོངས་པའི་
མི་མཐུན་སྤངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཞེས་ལྟན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་
འཇུག །མེས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། །ཅེས་པས། གཞོད་མེས་སོགས་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པ། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཞེས་དང་ལྟན་པ། དམིགས་པ་
མེས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ། བྱེད་ལས་མེས་ཅན་

སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་འབྲས་པར་འདོད་པའི་ཉིད་རེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། དུམ་ཁ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་
འདོད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །འབྲས་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་
ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །པན་བདེའི་དགོངས་པ་ཁྲོད་ལ་བྲག་
འཆལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཆངས་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆངས་པའི་གནས་སོ། །བྱེ་
བྲག་ཏུ་འབྱམ་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་ཆད་མེད་
པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་
མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གསུམ་དང་། རྒྱག་དང་། བཅུར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་
དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་བ་དང་། ས་མཆོམས་དང་།
དམིགས་པ་དང་། བསམ་པའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་བདེན་གྱི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ། སེམས་
ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྲམས་སོགས་གསུམ་
མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྲམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་

པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པའོ། ཞེས་སོ། རྟོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོགས་སྦྱར་པའོ། སྦྱོད་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ནི། ས་བདུན་པའི་བར་དོ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་
དོ། གསུམ་པ་ནི། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བདེ་འདོད་དང་། དུམ་ཁ་ཡིས་ཉམ་
ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་དང་། དེ་ཡི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། ཅེས་པས་བདེ་བ་འདོད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བར་
ལ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཆད་མེད་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་
འཇུག་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་དང་
ལྷན་ན་རེ་དགལ། ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག ལྷན་པར་བྱའོ། ལྷམ་པ་གསུམ། རྗེས་སུ་ཡི་
རང་དང་། སྒོན་ལམ་དང་། གོ་ཆའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱམས་པ་གསུམ་ནི། མོས་སྦྱོད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དང་། ས་
བདུན་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དང་། ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དམིགས་མེད་ལ་
དམིགས་པའོ། སྤྱིར་རྗེ་གསུམ་ནི། དུམ་ཁ་ཅན་དང་། ཉེས་སྦྱོད་མང་བ་དང་། རྟོན་དང་
མི་ལྷན་པས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་མོ། དགལ་བ་
གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་། བདག་གི་ཆོགས་རྗེགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་རོ་སྤང་བ་ལ་དམིགས་པའོ། བཏང་སྟོམས་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
ལ་སྐལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་རྗེགས་པར་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་

མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་པ་གྲགས་པ་བསྟོད་པ་བདེ་བ་བཞི་དང་། དེ་ལས་
ཐོག་པ་བཞི་སྟེ། ལོ་ཀའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་དུག་
སྟེ། བཞེན་ལ་བཅེ་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བཅེ། །ཀུན་འབྱུགས་ལ་བཅེ་བག་མེད་རྣམས་
ལ་བཅེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་
སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་འབར་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །དུམ་ཁ་ཡིས་ནོན་ཐུན་པས་
བསྐྱེབས། །བགྲོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་
ལྡན། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་གྱུར་བ། །ལམ་གོལ་
རབ་ཞུགས་སྟོབས་རྒྱུད་བཞི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་ཏེ། འདོད་
ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྲས་པ་དང་། དུམ་ཁས་ཟིལ་
ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟོངས་པ་དང་། རིགས་ཆད་དང་། ཐུ་སྟེགས་
ཅན་དང་། སྟོམས་འདུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་།
རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་མ་རྩོགས་པ་སྟེ།
བརྩལ་དམིགས་པ་སྟེ། དུག་དང་། བརྩར་དབྱེ་བ་གཉིས་སྟོང་རྗེའི་དབྱེ་བའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བསྟོམས་པའི་
ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནོད་སེམས་དང་། །རྣམ་འཆེ་མི་
དག་འགོད་སེམས་དང་། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས། །ཉིས་དམིགས་
རྣམ་པ་མང་ལ་རེག་ །ཅེས་ཏེ། ཆད་མེད་བཞི་མ་བསྟོམས་ན། བྲམས་པའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་གཞོད་སེམས། སྤྱིང་མེད་རྣམ་འཛོ། དགའ་བའི་མི་དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
གཞོད་སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས། རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་ཅིང་།
མཐོང་ཆོས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པས་བདག་ཉིད་འགྱོད་པ་དང་།
གཞན་གྱིས་རྟོད་པ་མི་སྟོར་བ་དང་། ལྷ་དང་སྟོན་པས་སྟོད་པ་དང་། གྲགས་ངན་འབྱུང་
ངོ། ། བྱི་མ་ལ་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེདོ། ། ཆེ་འདི་ལ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་ཐོབ་པ་བྱི་
མར་ཐོབ་པ་ཀྱན་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་དུམ་ ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། ཉན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས། ། ཉམས་བཅས་རྟོད་
པ་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྲ། ། ཅོད་བཅས་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་
མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་དུམ་ ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ། ། ཅེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་། གཙོ་བོར་སྤྱིང་མེད་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། ། དང་པོ་ནི། ཆངས་པས་གནས་པས་གནས་པ་ཡི། ། གྲོ་
ལྷན་ཏྲ་ཏུ་འདོད་པར་སྐྱེ། ། དེས་ནི་ཆོགས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་། ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སྤོང་བྱེད། ། ཀྱན་ཏུ་ཆངས་དང་མི་འབྲལ་ལ། ། དེ་ཡི་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་དང་བྲལ། ། བག་མེད་རྒྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ། ། མི་ཐད་པས་ཀྱང་མི་འབྱུར་
ངོ། ། ཞེས་ཏེ། རྒྱ་ཆངས་པའི་གནས་དེ་ལས་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་སྟོན།
ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བདག་འབྲས། སེམས་ཅན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་
འབྲས། ཏྲ་ཏུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་རྒྱ་མ་ཐུན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཞོད་སེམས་སོགས་
དང་བྲལ་བ་བྲལ་འབྲས་སོ། ། ཡང་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཉིས་པ་དེ་དག་མེད་ཅིང་འཁོར་

བར་གནས་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་འདི་ཀྱང་བྱམས་སོགས་
ལ། །ལེགས་པར་གནས་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་
དུ་འཁོར་བ་ཡོངས་མི་གཉོང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་རྩེ་ཅེ་བ། བཟོད་པའི་སྤྱང་པོ། གཞན་དོན་བྱ་བར་སེམས་
པའི་ཡལ་ག། སྤྱོན་ལམ་གྱི་ལོ་མ་སྟེ། བཟང་པོའི་མེ་ཉོག་སེམས་ཅན་སྤྱན་པར་བྱེད་
པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། སྤྱང་རྩེ་དང་ནི་བཟོད་དང་སེམས་པ་དང་། སྤྱོན་ལམ་སྟེ་བ་སེམས་
ཅན་ཡོངས་སྤྱན་བྱེད། དང་པོ་ཅེ་བ་ཐ་མ་འབྲས་མཆོག་ལྟན། །འདི་ནི་སྤྱང་རྩེ་ཆེན་
པོའི་སྤྱོན་ཤིང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་
བའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། སྤྱིང་ཟེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བས་
ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐམས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་བ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའང་། ཕྱིན་བྱག་གི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཨ་
རྒྱ་ནི། བཟློམ་བྱ་ཟློམ་བྱེད་ཟློམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་ཟློམ་ཞེས་
པའོ། །ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ་འགོ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱག་དང་རྣམ་
མཁུན་ཉིད་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་། རྩོགས་སྟུག་ ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཆོག་གསུང་བ་པལ་དྲན་ཞིབ་པལ་ཉན་བ་དང་།

རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི།

དེ་ལྟར་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་ལ་ཆོགས་སྟེ་བས་སྐྱབ་པ་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་
དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་སྟན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱང་
ངོ། །གང་ན། བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་དང་། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པ་བྱུག་སྟེ། བོང་ལོག་ཏུ་དམིགས་བསལ་མ་སྟོས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསོད་
ནམས་དང་། ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་ལམ་དང་། གཟུངས་བཞི་དང་། རབ་དགའ་
སོགས་ས་བཅུ་དང་། གཉེན་པོ་བརྒྱད་དེ། བཅུ་བདུན་པོ་དེའོ། །རི་ལྟར་ན། ཆོགས་གྱི་
སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་རོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རོ་བོ། དེས་ཆོག་ །གངས་དེས་གསུམ་མོ། །ངོ་བོ་ལ། སྐྱབ་ཅེས་
བྱང་ངོ། །གང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
མཐའ་དག་གོ། །རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པ་མེད་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྱའོ། །གང་གིས་ན། བཅུ་བདུན་པོ་
རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱབ་པས་སོ། །བཅུ་བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་ནི།
བཅོམ་ལྷན་འདས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་ན། རི་
ལྟར་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་ཞེས་ཞུས་
པའི་ལན་བྱ། ཆོགས་དང་པོ་བཅུ་གསུངས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་
ནི། །མཉམ་པར་ཤེས་བྱ་དེ་བསམ་ཕྱིར། །བསྐྱབ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་

དང་། མི་དམིགས་ཕྱིར་དང་དག་ཕྱིར་དོ། ཞེས་ཏེ། ཆོར་བ་གསུམ་ག་དུམ་ཁར་མཉམ་
 བར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྒྲིང་རྗེ་བ་དང་། ཡོངས་སྒྲོབ་དང་། འཆོ་བ་སྤངས་པ་
 དང་། བདག་གཞན་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་སོ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུམ་ཁ་རབ་ཏུ་
 བཅིལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་སྒྲུབ་རྫོང་དོ། ཞེས་སོ། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཏེ། མདོ་
 བེ། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་སོགས་སོ། ལྷུལ་བྲིམས་ནི། མདོ་ནི། སྤྱི་ལའི་
 པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་
 ལས་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། ཞེས་སོགས་སོ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ཏེ། མདོ་ནི། བཟོད་
 པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་
 སྒྲོར་ཞིང་འཛོག་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། ཞེས་སོགས་སོ། །

བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་མདོ་འདོན་པ་
 བསྐྱར་ལ་བཤད་དོ། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་
 ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་
 ཡིན། ཞེས་བས་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛོག་པའི་ལྷུལ་
 ཀྱིས་གཞན་དོན་དང་། པར་ཕྱིན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
 ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་མི་འབྱེད་
 དེ་ཞེས་སོ། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། མདོ་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྣང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པར་རིག་པར་བགྱེད་ཞེས་

སོ། །ཤེས་རབ་དང་སྤྲིང་རྗེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་
བ་དེའི་རྣམ་མཁེན་ཉིད་དུ་མངོན་བར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ལྷ་གསུངས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྲིན་བྱ་
དང་། །སྦྱར་ཐོབ་བྱ་བ་འགྱུར་བ་དང་། །ལམ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ལ་མཁས། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ཀྱན་ལ། །ཐབས་ནི་མཚུངས་བ་མེད་བ་སྟེ། །ཐབས་མཁས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི། །དེ་དག་དོན་ཀྱན་སྦྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པས། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། བསྐྱེད་བཅོས་པོ་བཞི་དང་། བཤགས་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གསོལ་བ་བསྟོ་བ་
བཞི་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་གཉིས་དང་། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་
ཏེ། ཐབས་ལྷ་པོ་ལ་མཁས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་
མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འོག་ནས་
སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་
སོ། །བསོད་ནམས་མང་པོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །

མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
སོགས་སོ། །མཐོང་བ་དང་། སོགས་བ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དན་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་སོགས་སོ། །ཆོག་དང་།
སོགས་བ་དོན་དང་། གསང་སྒྲགས་དང་། བཟོད་པའི་རྒྱའི་གཟུངས་ཏེ། མདོ་ནི། ཨ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་སྟེས་པའི་བྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ།

འདི་ལ་གསུམ། རོ་སོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི།
 ཨ་ར་པ་ཅ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བསྒྲོམས་
 པས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ཡི་གེའི་དེའི་དོན་དོན་དམ་པ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཨ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་
 བློ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་སྟེ། ཐབས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཨི་ཁེ་མི་ཁེ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐགས་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་བསམ་པས། དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་གང་ཡང་མི་
 མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་བརྗོད་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྐྱམ་ཞིང་། དེ་
 བརྗོད་བྱ་དང་བྲལ་བར་མོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ། བརྗོད་དུ་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བཏགས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
 རྫོགས་པས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུངས་ཏེ། ལྷུ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་
 དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་
 སྐྱེ་ལོ། །དེ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ལམ་ན་ཡོད་དོ། །ཆོག་གི་གཟུངས་
 ནི། ས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་ཆོས་མིང་
 དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྗོད་པར་
 འཛིན་པའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། མིང་གཞན་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་ལོ། །དོན་
 ཀྱི་གཟུངས་ནི། སྤར་བཟུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དུས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པར་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སོ། །

གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི། བྱང་སེམས་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་བྲིན་གྱིས་རྫོབ་སྟེ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ཆོ་ག་འདི་ལྟ་
བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡམས་དང་། ཉེ་བར་འཆེ་བ་དང་། ཉན་འགོ་བ་དང་།
འཁྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དང་། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རན་འགོ་ཐམས་
ཅད་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དོན་དེ་
རྣམས་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་དེས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྲིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་པ། དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཡི་གེ་དེ་དག་བཏགས་པ་བ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། མཐུའི་སྤྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱིང་ཟེ་ནི། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། འགོ་
བ་སྐྱོབ་པས་གསང་སྤྲུགས་སོ། །དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་སྤྱོད་ཞིང་། རིག་པ་སྐྱེད་པས་རིག་
སྤྲུགས་ཞེས་གྱུང་བའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞི་
ཞེས་བའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྔོན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆེ་འདིར་མང་དུ་ཐོས་པ་
ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཆུང་དུ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའང་ས་
ལ་མ་ཁྱུགས་པའི་ཆུང་དུ། ཁྱུགས་ལ་མ་དག་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཁྲིང་། ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་ཐོས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་
གཟུངས་དག་ནི། ཆུང་དུ་དང་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། རང་གིས་འཛིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་དང་ཡང་། དེ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་

དག་ཡང་། སྟོན་ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །ས་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་འོག་
ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྲུང་ནི། ཆོག་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ། ཟླ་
ནི། རོ་སོ། ར་ནི། འཛིན་པ་སྟེ། སྤར་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ན། སྟོན་རྗེ་དང་། སོགས་པ་
ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས། འགྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་རོ་སོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་རོ་སོས་སྦྲུབ་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོན་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
བཅུ་བདུན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ཆོག་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན། ཆོག་པ་ཡིན་པས་
ཆོག་པ་ཀྱི་སྦྲུབ་པའོ། །འདི་དག་ཆོས་མཆོག་གི་འོག་ནའང་ཡོད་མེད་ཅེ་ན། ཆོག་པ་
ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཡང་རྒྱས་པ་མ་སྤྱ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་སྦྱོར་
བའི་ཆོག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་ན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོག་པ་སྦྲུབ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་དེས་སོ། །དེ་བས་
མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྫོགས་དག་ལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ། །ལ་གསུམ་མེ།

ཡེ་ཤེས་ ། ཀྱི་ཆོག་པ་ ། རྟེན་པ་ །

ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དུམ་ཅན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་། དུམ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་
བཞག་སྤར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་སྦྱོར་ལས་དུ་
སྦྱིའི་ཆུ་ལ་དུ་རྫོགས། མཐོང་ལས་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྫོགས། སྟོམ་ལས་དུ་
རྫོགས་ཟིན་སྟོམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཡོད་མེད་

གྱི་བྱང་པར་མེད་དོ། །ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱང་པ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། ཉོན་
མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན། མཐོང་ལམ་དུ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་སྤྱི་བ་གཞན་བསལ་བ་དེ་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ནི།
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལས། བྱང་དང་
སོགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རྟེ་བཤད་པ་ནི། དང་
པོ་བྱང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་བྱང་གཉིས་ཀ་གསུམ་ནི། སྟོར་ལམ་སྤྱི་ནའོ། །ཨ་བྱ་ནི། སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་དེ། དེས་སྟོང་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ས་དང་པོ་ལའོ། །དོན་དམ་
པ་ནི། མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ལའོ། །འདུས་བྱས་ནི། རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་
མཆོག་གིས་ས་གསུམ་པ་ལའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་
གྱིས་ས་བཞི་པ་ནའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་ལྔ་
པ་ནའོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་
དྲུག་པ་ནའོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་བདུན་པ་ནའོ། །རང་

བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ནི། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དོན་དང་། ཞིང་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་བརྒྱད་པ་ནའོ། །རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་
 དམིགས་པ་གཉིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་དགུ་པ་ནའོ། །དངོས་
 བོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་བོ་གཉིས་ནི། ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་
 བཅུ་པ་ནའོ། །དངོས་བོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་རོ་བོ་གསུམ་ནི།
 ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྟེན་དང་། རང་བྱུང་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 བཅའོ། །འདི་དག་ཨ་མུ་དང་འབྲེལ་ཆེན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མེད་
 ནི། གཙོ་ཆེ་བར་ཡོད་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞི་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་ཙམ་
 མེད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། གཙོ་ཆེར་མེད་པ་ལ་ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་ཉི་
 སྟེ་པོ་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་སམ། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲོར་ལམ་ན་
 ཀུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།
 བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སྐྱོབ་ལ་དེ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་སྦྱིད་ཀུས་སུ་རྟོགས་
 པའམ། དེའི་སྤང་བྱ་སྟོང་ཀུས་ཀྱིས་འཛོག་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཉི་སྟེ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལན་འདིར་སྒྲུས་པ་ནི། རང་གི་སྒྲེ་
 མཆེད་དབང་པོ་དུག་ནི། དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་ཆོགས་པར་
 གནས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པའང་མེད་པས་དང་། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་
 སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དང་། སེམས་ཀྱིས་

ཟེན་པས་ནང་ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པས་ཕྱི་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ནི། དབང་པོའི་
 ཉིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནམས་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་
 སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་བཅུ་ནི། དབྱིབས་ཆེ་བས་ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་ནི། དེས་སྟོང་
 པས་དང་། ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི། རོན་དམ་པ། དནི་བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་
 དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ནི།
 འདུས་བྲས། དནི་ཡོངས་སུ་མི་བྱུབ་པས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་
 བྲས་ལས་གཅིག་ཤོས་ཏེ། གཞན་སྦྱེ་འགག་གནས་འགྱུར་བཞི་དང་བྲལ་བ་འདུས་མ་
 བྲས། དེ་ཉིད་དེར་གདགས་པའི་རྒྱ་སྦྱེ་སོགས་མེད་པས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། མཐར་འཛོག་བྱེད་དབྱས་མ་བྱུབ་
 པས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དབྱས་དང་ཐ་མ་ནམས་
 ཆོས་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པས་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པས་དང་། དག་
 རྟོགས་སྤང་པ་དང་བཏང་བ་ལས་སྟོག་པ་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ནི། དེར་གདགས་པའི་རྒྱ་
 དོར་བ་མ་བྱུབ་པས་དེའི་ངོ་བོས་ཀྱང་སྟོང་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་
 བྲས་པ་ནི། རང་བཞིན། དེ་ཉིད་འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་མི་
 འགྱུར་དང་བྲལ་བས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་གྱི་
 ཆོས་ཀྱན་པན་ཚུན་ལྟོས་པས་གཞག་གི། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྦྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་འགག་པ་སོགས་སྦྱི་
 དང་། གཞུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད། དེ་

དག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། འདས་པ་དང་། སོགས་པ་
ད་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་བསྒྲོག་ན་མི་དམིགས་པས་མི་དམིགས་པ།
དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། ལྷན་པ་
སྟེ། སྒྲིང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་དངོས་
པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་སྟོང་པས་
དང་། གཅིག་ཤོས་ཏེ། གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི། ངོ་བོ་སྟེ།
དངོས་པོ་སྤངས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་སྟོང་པས་སོ། །

དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཆོས་མེད་པ་ཙམ་ལ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བས་མ་བྱས་པས་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་སོ། །རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཐིན་ཏོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གིས་འཕངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཅན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་ལ་སྦྱར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་ངེས་
པས། ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུར་ངེས་པའི་དབང་གིས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼སའི་ཆོགས་༽ལ།

སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་ཞེས་པ། ཕྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་
པ་འབྱུང་བ་ས་དང་། རང་རིས་ཀྱི་སྤྲེས་བསྐྱུས་པ་ཐོས་པའི་ས་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བྱ་གཙོ་
ཆེ་བ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པ་ལས། འདི་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་

བ་དང་། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་བ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ས་ཡིན་ལ། དབྱེན། དཀར་
པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་ལུང་ལ། རྒྱག་གོ། བྱང་སེམས་གྱི་ས་ནི། བལ་བ་དང་
བ་དང་མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་དང་། བྱང་བར་ཅན་འཕགས་པའི་སའོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བཅས་བ་གང་ཞིག རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཏུ་
གྱུར་བའོ། རྩེ་བྲག་ཏུ་ས་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གང་ཞིག རྟོང་བ་ཉིད་མཆོག་གསལ་
དུ་རྟོགས་བ་ཞེས་སོགས། རྟོང་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་རྟོགས་ནས། ཞེས་བ་ནས། ས་ཡི་
མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་
མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མ་བྲིས་སོ། མཆོན་བྱ་ནི། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་
འཛིགས་མེད་ཕྱིར། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟ་ཕྱིར། དེ་
དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། ཞེས་སོ། །

བྱ་མི་ཞེས་པ་ས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱ་ལས། བྱ་ཏ་ནི། འབྲུང་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན།
མི་ལ། ཨ་མི་ཏ་ཞེས་སྐྱར་ན། དཔག་ཏུ་མེད་པ། བྱ་ལ་ཨ་བྱ་ཞེས་སྐྱར་ན། འཛིགས་བ་
མེད་པ། ཡང་། ཨ་མི་ཏ་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་
ས་ལ། ཡང་བྱ་ལ། བྱ་ལ་བྱ་ལ་ཞེས་བསྐྱར་ན། ཕྱི་ཕྱིར་ཉེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ། ཡང་མི་
ལ། ག་མི་ནི། འགྲོ་སྟེ། མདོར་ན། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་བ་
ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ལའང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་དང་ལྡན་
པའི་ས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་ས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པས་སའོ། །དགོ་བ་སྐྱབ་བ་
སྟེ་ཆོགས་ལ། དག་འབས་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། གནས་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་ཡི། །ས་རྒྱལ་ས་གནས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ཏེ། དགེ་བ་སྦྱབ་པ་རྒྱལ་བ་སྣ་
ཆོག་པ་ལ་དགའ་བས་རྟག་པར་གནས་པས་ན། ས་དེ་དག་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མཆོན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བྱེ་བའི་བྱུང་པར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
དབྱེ་གཞི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ཅན་སོ། །དབྱེ་ངོ་། བཅུ་པོ། །ཐ་དང། དངོས་
པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །བྲངས་ངེས་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་
པར་བཅུ་ཡོད་པས་སྦྱང་བྱ་ས་བཅུར་ངེས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ནས། མཐོང་ལམ་དང་།
སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ས་བཅུར་རྒྱལ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྟེན་བ་དང་། སྒྲོབ་ཚུལ་དང་། སྤང་བྱ་
དང་། སྦྱོང་བ་དང་། སྤངས་རྟོགས་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་དང་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་
ལ། རྟགས་པ་དང་། མི་ལྟས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་དང་བཅས་དང་
མོས་པ་དང་། །མ་ཞུས་པ་དང་མི་དམན་ཉིད། །གཞན་ངིང་མི་འཛོག་བདག་ཉིད་
དང་། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། །ཀུན་ལ་སེམས་ནི་མཉམ་པ་དང་། །དཀྱི་དང་
རྗེས་སུ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐབས་ཤེས་འཁོར་དུ་སྦྱེ་བ་ནི། །ཀུན་ལ་རྟགས་སུ་འདོད་
པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ས་གང་ལ་རྟགས་པ་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་། མ་ཞུས་པ་དེ་ལ་མོས་པ་
དང་། ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མ་ཞུས་པ་དང་། དགའ་སྦྱད་ལ་སེམས་མི་དམན་པ་དང་།
རང་གི་ས་ལ་གཞན་ཀྱི་ངིང་མི་འཛོག་པ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་
དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲན་པ་དང་མི་སྤྲན་པའི་སྦྱས་དཀྱིར་མི་
བརྟུབ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་ཕུན་ཆོག་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། མི་

དམིགས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་། ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྦྱེ་
བ་སྟེ། བརྩ་པོ་འདི་ས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོའི་སྡུ་ལྟས་ནི།
སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་གཏེར་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་
ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། གཉིས་པའི། སྟོང་
གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གྱེ་
བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མཐོང་ངོ་། །གསུམ་པའི། བདག་
ཉིད་དཔའ་ཞིང་ལག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྤྲ་བ་ཐོགས་ནས་པས་ཀྱི་ཀྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུལ་
བ་མཐོང་ངོ་། །བཞི་པའི། རྩོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་
དང་ལྷན་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེ་ཉོག་སྤྲ་ཆོགས་མངོན་པར་འཐོར་བ་མཐོང་
ངོ་། །ལྷ་པའི། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་མགོ་ལ་མེ་ཉོག་ཅམ་པ་
ཀའི་སྤང་བ་འདོགས་པར་མཐོང་ངོ་། །རྒྱག་པའི། རྩིང་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དང་ལྷན་པ།
གསེར་གྱི་གྲེ་མ་བརྒྱལ་བ། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དང་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་
རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་མེ་ཉོག་ལྷན་ལ་དང་། ཀྱུ་སྤྲ་ཏ་དང་། བསྐྱེད་ཀར་པོས་བརྒྱན་
པའི་རྒྱ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དགའ་ཞིང་དགའ་མགྱུར་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་
མཐོང་ངོ་། །བདུན་པའི། རྩོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་
གཡང་ས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལས་བདག་ཉིད་མ་སྤྲུལ་མ་ཉམས་པར་སྦྱར་ལྟོག་པར་མཐོང་
ངོ་། །བརྒྱད་པའི། སྤག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ཅོད་བན་
ཐོགས་པས་གཅན་གཟན་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྤྲག་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པར་མཐོང་།

ངོ་། །དགུ་པའི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། སྤྱི་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ལ། མགོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
ཆོག་གས་གྱིས་སྤྲུས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མཐོང་ངོ་། །བཅུ་པའི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱི་མཐོང་སྟེ། ཁ་དོག་གསེར་ལྷ་བྱ། འོད་འདོམས་གང་ལ། ཆངས་པ་བྱེ་
བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཆོས་
སྟོན་པ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དེ་དག་མི་ལྟས་སུ་བཤད་དོ། །

འོ་ན། རྫོང་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལྔ་ཟད་པར་བཤད་པ་ལ། ས་
ཐོབ་ནས་མི་ལྟས་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱད་
པའི་བདག་ཉིད། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་ལྗོག་པའི་དགེ་བའི་གཉིད་
ཡོད་པས་མི་ལྟས་མི་འགལ་ལོ། །སྐབས་མ་ཡིན་པར་མི་ལྟས་འདི་དག་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་མ་རྣམས་བྱང་ན། སྤྲགས་གྱི་མ་ཐུའམ། བདུད་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་རྣམས་
ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། ཁྲོ་ལྡན་རྣམས་གྱི་པན་ཡོན་ནི། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་
ལ། །ལྔ་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་
ཟད་པ་དང་། སྤྱི་ཆོག་གས་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་
གཉིས་དང་། ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་གྱི་སྤྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཕྱིར་མི་ལྗོག་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་དག་མཐོང་བ་
སྟེ། གཉིས་ནི། ལྷག་མཐོང་གཤེ། །ཆོས་སྤྱི་རྟོགས་ཤིང་དག་པའི་རྒྱར་པར་བྱིན་བྱག་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཨ་ལྷས། སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་མོ་མོར་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
སངས་རྒྱུ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། ལོ་
ཀའི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྤང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་
དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་གནས་
ཤིང་། སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་
དང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ལུས་ལའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་
བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། ས་
གཉིས་པ་སོགས་ལ་རིམ་བཤུགས་ཀྱི་སྟོང་དང་། འབྲུམ་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དང་། ཁྲག་
ཁྲིག་སྟོང་ཐག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཐག་དང་། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཐག་དང་།
སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཐག་བཅུའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་སྟེད་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་
གངས་མེད་པ་འབྲུམ་ཐག་བཅུའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་སྟེད་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་
བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཐག་བཅུའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་སྟེད་དང་མཉམ་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་
ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དབང་འགྱུར་པའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
པས། མོས་སྐྱོད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ཐོབ་པ་
རྣམས་དུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་སྟོག་

ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་རེ་འཛིན་དང་། སྐྱུལ་བས་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་
སོགས་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། བཞི་ནི། དབང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །རྣམ་
པར་སྒྲིན་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛུལ་བུའི་གླིང་
དང་། གླིང་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་།
འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་གྲེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་
པ་དང་། སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་བདག་པོ་གནས་གཅིང་མའི་
ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་པལ་ཆེར་སྐྱེའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ལྷག་
སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྩེས་སྟོབ། །ཅེས་ཏེ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྟོགས་མ་ཐུན་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་
པར་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྒྱག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། གསུམ་དུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པས་ས་བདུན་པར་མཆོན་མ་མེད་
ཅིང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྒྱད་པར་མཆོན་མ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་
མེད་ཅིང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགྲ་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པ་དང་། བཅུ་པར་གཟུངས་དང་ཉིད་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་འབྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ།
འབྲས་བུ་དམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྟོང་བའང་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས། གཉིས་པར་
ཚུལ་གྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ཉིད་རེ་འཛིན་དང་། བཞི་པ་ལྷ་པར་བྲུག་པར་ཤེས་རབ་

གྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བ། དེ་ལས་གཞན་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་བཞིའི་སྦྱིབ་པ་བཞི་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ས་ལ་ཐོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་བས་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། རྩལ་ཁྲིམས་གྱི་
ནི་ཕུང་པོ་སྦྱང་། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་། དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། སྦྱིབ་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། སྦྱིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་
གྲོལ་དང་། གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱང་། ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་རྫོགས་གླུར་པས། །རབ་
དགའ་ལ་སོགས་ས་བརྒྱ་གཅིག་ རྫོངས་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་སྟེ། མི་
མ་སྐྱེན་ཕྱོགས་ནི་ཐ་དད་དོ། ཞེས་པས། སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་དང་བརྒྱ་གཅིག་ལ། རང་
རང་གི་གནས་ངན་ལེན་མི་མ་སྐྱེན་ཕྱོགས་རེ་རེ་སྟེ། བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྫོངས་
པ་གཉིས་གཉིས་ཉེ། ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། དེ་ལ་རྫོངས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། ལྷང་
བ་སྤ་མོའི་འཁྲུལ་པའི་དང་། ལས་གྱི་འགྲོ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་དང་། འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་གྱི་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལ་
སྟེད་པའི་དང་། ཆོས་ལ་སྟེད་པའི་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷང་འདས་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དང་། འདུ་
བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གླུར་པའི་དང་། གཟུགས་སོགས་མཆོན་མ་མང་དུ་འབྱུང་
བའི་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱི་མཆོན་མ་སྤ་མོ་འབྱུང་བའི་དང་། རབ་ཏུ་
མཆོན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པའི་དང་།

མཚན་མ་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ཆོས་
 གྱི་ཆེག་དང་ཡི་གེ་ཆད་མེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་དང་
 ག་ཟུངས་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། སྟོབས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་
 དང་། མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། གསང་བ་སྤྲོ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་
 དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་མ་ཐོགས་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དང་། རབ་ཏུ་
 སྤྲོ་བའི་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་ལོ། །ཤིན་ཏུ་སྒོངས་པ་དང་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་
 བེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །

བྲུག་པ་ལ། སྦྱང་བྱ་དངོས་དང་། དེའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཁྱེད་ལས་དང་། གཙུ་ཆེ་
 རྒྱུ་གི་ཁྱད་པར་ཉེ། བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སར་ཕྱིན་བཅུ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། སྤྱིན་དང་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྟོན་ལམ་
 སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སར་ཕྱིན་བཅུའི་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱིབ་པས་ན། སྐྱིབ་པ་བཅུ་སྟེ། སྤྱིན་
 པའི་འབྲས་བྱ། སྦྱག་པོ་དང་། བདག་པོ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བྱ། བདེ་འགྲོ་
 དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་གྱི་
 འབྲས་བྱ། སྟོན་ཡོན་འབྲི་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱ། གདུལ་བྱ་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཐབས་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བྱ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
 བ་མི་ཟད་པ་དང་། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པར་སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་
 ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་།

སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་འདི་སྟོབས་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་ཟེལ་
 གྱིས་མི་ཚོན་པའི་འབྲས་བུ། དགེ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འབྲེད་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་སྐྱ་
 ཇི་བཞིན་བ་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་གཞན་ཆོས་
 ལ་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པའོ། །ལ་སློབ་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་ལ་
 སྦྱར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སློབ་པ་
 དང་། །ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུག་པ་དང་། །གྲོལ་
 བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྲེད་དང་ཆོས་
 རྣམས་ལ། །ལོངས་པར་སྟོང་དང་ཡོངས་སློན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུ་ལྔ་བྱེད་ལས་བཅུ་སྟེ། དེམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་ལ་
 སོགས་པས་གཞན་མགྲུ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གདམས་
 དག་ཕྱིན་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྟོས་པས་མི་ཟད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་པར་ཕྱིན་
 དུག་ལ་ཉག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ཚོན་པས་པར་
 ཕྱིན་ལ་ཕེས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་ཆོངས་པ་དང་བྲལ་བས་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་སྟོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡང་སློན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །གཞོད་མི་
 བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུག་བྱས་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་

བྱེད་པ་དང་། །མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །དེས་པར་ཡོངས་སྟོང་སྟོན་པར་
བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བརྩ་ལ་པར་བྱིན་བརྩ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་གཙུག་ཆེ་
ལ་གཞན་པལ་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོང་དོ། །དེ་སྐད་དུ། བྱེད་པར་ཅན་དང་བྱེད་མེད་ནི། །ས་
བརྩ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ལ། ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་
དམ་མེད། ཡོད་ན། སྔ་མས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །མེད་ན། སྤངས་པ་བྱེད་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་པའོ་ཞེས་བསྟོམས་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དེ་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་
ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་པ་སྐྱེད་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚྱོད་སྤང་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཅམ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན། ཆོས་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀྱང་ཀྱི་སྟོང་པ་
ཉིད། །ཅེས་སམ། འཇམ་དཔལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་
ཡིན་ན། ཞེས་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་མི་རྟོགས་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །བདག་

ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཆད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་
ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་བྱེད་
སྒྲོམ་པ་སྟེ། འཕགས་པས། རི་ལྷར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱེད་
པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཨ་མྱས། མཐོང་བ་ཁོ་ན་
རྒྱུ་དུ་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ན་ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་
དེས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ལས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལས། རི་མས་དག་པ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ཡོད་
དེ། འདི་ལྟར། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཀུན་ཏུ་
འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤང་དུ་བྱུང་བར་རྟོགས་པས་མཆོག་གི་དོན་དང་། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་
སྟོང་ཐོས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་
ཏུ་དང་། བཞི་པར་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དང་།
ལྷ་པར་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩས་རྟོགས་ཏེ། བདག་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དང་། ལྷག་
པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་གི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་
རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་དང་། བདུན་པར་མདོ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དང་།
བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀུན་གྱི་གང་མེད་པར་རྟོགས་
པས་བྱི་མེད་འབེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

བའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལྷ་ལྷལ་དང་བཅས་པ་
གནས་གྱུར་པས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲོན་པ། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་
ཉིད་ཏུ་དང་། དགྲ་བར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
བ་དང་། བཟུ་བར་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྒྱུ་ལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་
ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དབང་དེ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་
ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་བཟུ་ལ་སྒྲིབ་པ་བཟུ་ཡང་གངས་བཞིན་ཏུ་སྒྲོང་ངོ་། །

དེ་རྒྱུད་ཏུ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱུན་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་
དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱུན་རྒྱུས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་
མོངས་རྣམ་དག་མིག་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །བྲི་མེད་འཕེལ་བ་
མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་
པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཟུ། །ས་བཟུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་
པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབང་བཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། །ཡིད་དང་འཛིན་
དང་རྣམ་པར་རྟོག་ །གྱུར་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་
ལ། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི། །ས་གསུམ་ལ་
ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། །དབང་རེ་རེ་ནི་འདོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ཡང་གྲུ་སྒྱུབ་ལ་སོགས་བཞེད་པ་ལྟར། །ས་བཟུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཆོས་
དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་སྒྲོས་མཐའ་བཞི་གང་དུ་འང་འཛིན་པ་མེད་པས་བྱད་པར་ཅི་ཡང་
མེད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་སྒྱུར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བྱད་པར་ཡོད་པས་སའི་བྱད་

པར་འཐད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་འོན་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་
སྐབས་ཁོ་ནར་པར་བྱིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་ས་གཞན་དེ་དག་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ནི། མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའི་བྱིར་
ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དག་པ་
ལོ་ཀ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཁ་ཅིག་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སྒྲོམ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སའི་བྱུང་པར་རྣམ་
པར་བཞག་པའང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་པས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ན།
མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་
མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མ་ཐོབ་པར་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཆོན་ཉིད། ལྷ་ངན་ལས་
འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས།
སྐྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་བྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲོ་བྲོས་ཅན། །སྒྲོ་མིག་དག་
པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱོད་
ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་དག་སྒྲོ་བྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་བྱབ་པ་
དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་བྱངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བར་ཐལ་ཟེར་ན།

འདོད་དེ། ལྷ་རྒྱ་དེ་བས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་
དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། ཇི་མ་མ་ལུས་པ་དག་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་
ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ས་བརྩུ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་མེས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅུང་ཟད་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་བྱང་པར་མ་ལུས་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ཟེར་ན། བྱབ་པ་
མེད་དེ། དེ་ནི་སྒོ་བྱར་གྱི་ཇི་མ་མ་ལུས་པས་དབེན་བས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ལམ་
གྱི་ཡུལ་ལ་ཆ་མེད་དུ་མ་གྱུ་བོ། །

མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱིབ་པ་རྣམས་
སྤངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་
བྱབ་པ་མེད། གསལ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་དང་
པོར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་རྟོགས་པ་སོགས་གྱི་བྱང་
ཡོད་ལ། གང་གོམས་པ་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་པ་དེའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱོད་གི། མཐོང་
བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བར་བྱང་
པར་མེད་ཀྱང་བུ་མ་པ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པ་སེལ་གྱི། རྟག་འཛིན་བསལ་མི་རྒྱས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཨ་ལྷས། ཆ་གང་གོམས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་སྤྱོ་བརྟགས་པའི་
རྣམ་པ་སེལ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་གོགས་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆོད་མ་
ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ལས་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་

ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་རིམ་ཅམ་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་སྤོང་གི། སྦྱོམ་སྤང་ནི།
ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤང་མི་རུས་སོ། །ཉན་རང་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་
ན། ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྗེས་སོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་དོ། །ཞེས། །ཡང་ན། ཆོས་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་སྦྱོམ་འབྱུང་བ་གཅིག་
གིས་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་ཀྱི། དེ་དག་གི་ཡུལ་མི་རྟག་སོགས་སྦྱོས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཤེས་པ་དེའང་
སྦྱོས་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
པ་དང་། མདོ་སྤང་འདས་ལས། ཉན་སོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
མ་མཐོང་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཤས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཤས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་གསལ་བའི་
དོན་ཅི། མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནམ། མ་ངེས་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མཉམ་
གཞག་ན་སྤང་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤང་བྱ་ས་བོན་སྤོང་བྱེད་
མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་

མཛོན་སྐྱུ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཛོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གསལ་བར་
 བཤད་པ་ནི། མཛོང་སྤང་གི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སྐྱུ་དུ་མཛོང་བ་
 ལ་དགོངས་ལ། མི་གསལ་བ་ནི། སྐྱོན་སྤང་གི་དྲི་མས་མ་དག་པས་ཆོས་ཉིད་མཛོང་བ་
 མི་གསལ་བ་སྟེ། དར་ལས་ཆོད་པའི་བྱམ་པ་མཛོང་བ་བཞིན་ནོ། ཉེ་ལྷ་མིན་ན། སངས་
 རྒྱུ་སྐྱ་འགྲུར་རོ། །ཨ་བྱས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་ཁོ་ན་
 རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ན། སངས་རྒྱུ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྲུར་ལ་ཞེས་
 སོ། ཉེས་ན། མ་ངས་པའི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་སྤང་བྱ་ས་པོན་སྤོང་བྱེད་དུ་མི་
 འགལ་ཏེ། ས་པོན་གང་སྤོང་བའམ་སྤངས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་གསལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟོགས་དང་པོ་ལ། སྤོང་དཔོན་འདི་དང་ཆོས་བཤེས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་
 གཞག་ན་སྤང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་སྤང་བ་འདི། དོན་དམ་
 པར་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་པད་འདབ་ལྟར་མ་འདྲེས་
 པར་མཛོང་བ་དེའི་དུས་སྐྱ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་སྐྱོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་མི་
 རྟོག་པ་སྐྱེའོ། ཉེས་ན་མིག་བརྩམ་པ་ལྟར་ཅི་འང་མི་མཛོང་བ་མཛོང་ལམ་མིན་གྱི། ལྷ་
 ཆོགས་མཛོང་ཡང་སྐྱོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བ་མཛོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས། ཅི་ཡང་མཛོང་བ་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་མཛོང་བའོ། ཞེས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། ཞེན། དེ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྐྱོ་སྐྱར་ཅི་ཡང་མི་
 མཛོང་བ་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གཟུང་ངོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱ་ཆོགས་འདི་

དག་རྩལ་སྤྲོད་ཅམ་ཡང་མི་སྤྲོད་ལ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་ཤེས་པ་མི་སྤྲོད་བའི་དོན་ནི། མཐོང་བ་
མེད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲོམ་པ་ནི། མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་
བ་སོགས་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་
བཏགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི། དོན་དམ་པ་མཐོང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་
ཀྱིས། ཡུམ་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་དབེན་པར་སྒྲོད་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་ལ་འདུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འོས་དང་འབྲ་བར་ཐུགས་སུ་རྟུན་དོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤུལ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཨ་རྒྱས། མཉམ་
པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ལྟོག་པ་ན་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་མི་གསལ་ན་ནི་རི་ལྟ་བ་
མཁྱེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བྱི་མས་དག་མ་དག་གིས་གསལ་མི་གསལ་
དུ་བཞག་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དག་པ་ལ་མིག་དག་མ་དག་གིས་གསལ་མི་གསལ་དུ་
བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། བྱེད་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་འང་དེར་འགྱུར་
རོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ས་ཕྱི་མ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་དང་། སའི་ཆོགས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་

སོ། །དང་པོ་ལ། གསུངས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་ཉི་ཤུ་
 ཙ་གསུམ་སོ། །གང་ལ་ན། རྟོགས་པ་བྱི་མ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་སའི་
 ཆོག་ས་ལའོ། །གང་གི་བྱིར་ན། ཐབས་གང་གིས་ས་བརྩ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྟན་པའི་བྱིར། རི་ཅམ་གྱིས་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུའོ། །འོ་ན། ས་ཐོབ་ཐེན་སྦྱོང་
 ངས། མ་ཐོབ་པ་སྦྱོང་ཞེ་ན། རང་གི་ས་དེ་ཐོབ་ཐེན་བྱུང་པར་སྦྱོང་ཞིང་ས་གོང་མའི་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཡང་ངོ་། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
 འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་རི་སྤྱོད་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ།
 རྩོགས་ནས་ནི། ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ས་དགའའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་། འབྲས་བུ་ས་བརྩ་པའི་མཆན་
 ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ། སྟག་པ།
 བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགའའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་དགའའི་ལས། དང་པོ་ལ། ཙ་བ། འབྲེལ་
 བ་གཉིས་ལས། ཙ་བ་ལ། སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་དང་། སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་རབ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐོབ་འགྱུར་ཉེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ས་དང་པོ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་པ་བརྩ་ཡིས་སོ། །བརྩ་གང་ཞེ་ན། དག་བ་སྦྱབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་དངོས་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མེད་བཞི་སྦྱབ་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། དེ་དག་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་།
 ཐེག་དམན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལུས་ཆོལ་བ་དང་། རྟག་

ཏུ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་
སྐྱུར་རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ན་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། སྐྱུར་
གཏོང་ཅེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་གཏོང་བའམ། སྐྱུར་གྱུར་ན་དགའ་བ་སྟེ། སི་སྦྱི་ཏ་
ལ་ག་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །སེམས་ཅན་སྤྲིན་བྱེད་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བདེན་པའི་ཆོག་ནི། བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་བཅུ་པོ་འདི་དག། རང་རང་གི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་
པ་ནམ་མཁའ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཏེ་བསྟོམས་པས། ས་དང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དམིགས་པའི་ཚུ་ལ་
གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་སོགས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ནི། འཛོལ་བ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བྱང་ཚུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་
དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྐྱབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འབྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་
རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བའམ། སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དགའ་
བ་སྦྱེས་པས་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །གང་གིས་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་
ལས། ཐབས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་གཞི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་གྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་གི་
དགོས་པ་ཆོས་སྦྱུ་དང་། གཞན་གྱི་དགོས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་པན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
འཛིན་ཅིང་ནམ་མཁའ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ཏེ། བསམ་པ་གསུམ་དང་། གཞན་ཟང་ཟེང་

གིས་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་པ་བདོག་པ་ཕྱིན་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་མཁུན་ལ་འགོད་པའི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལུས་པ་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་དང་། རྒྱུད་
 མ་སྤྱོད་པས་བྱིས་ན་གནས་པ་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 རབ་དུ་འབྱུང་བ་ལུས་སྤྱད་པ་དང་རྟག་དུ་ལྷན་པེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུབ་པར་
 འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་དམ་
 པའི་ཆོས་རབ་དུ་སྟོན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱུས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་བདེན་པར་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྩས་སོ། །

བརྩ་ཅི་དགོས་ཤིག་། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་པར་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་བར་
 བརྩ་པོ་རང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་
 ཚུལ་བྱིས་པ་གསུམ་དང་། དེ་བྱམས་པས་སྤེལ་བས་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྲིན་དུ་གཞོ་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་ལྟ་བས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་དུ་
 རུང་པའི་གཞན་དོན་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སེམས་ཅན་ལ་
 སྤྱོད་བཅེ་ཆེ་བ་དང་། བྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མ་ལ་བཀྱར་སྟེ་གདན་སྟོབ་སོགས་
 དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ལ་བྱས་པས་ཉན་ཅིང་དོན་སྐྱུབ་པ་དང་། ཆོགས་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་བགྲངས་པའི་བརྒྱད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
བཙུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ས་གཉིས་པ་སྦྱོང་ངོ་། །མདོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། རོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན།
འཆལ་ཚུལ་ཚུལ་བའི་རྩི་བྲལ་ཕྱིར། །རྩི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པས་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྩི་མ་མེད་པས་ན། ས་གཉིས་པ་
རྩི་མ་མེད་པའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱ་བ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་
བྱེད་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་པན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའང་བྲན་པས་ཅུང་བར་
མི་བཙུ་ཞིང་མི་བརྟན་པར་རྩིན་དུ་གཞོ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་།
སོགས་པར་དུ་ ཁ་དང་ཆོས་ཐབས་མོ་ལ་བཞོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་
པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱབ་པ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་དཔུལ་པར་
གནས་པར་སྦྱོ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལུང་འཕོགས་པ་མཁན་པོ་དང་། སོགས་པ་སྦྱོ་བ་དཔོན་
ལ་སོགས་པ་ལ་འདུད་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྱོན་པའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས་
དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱབ་པ་དང་། ལས་གཞན་མེད་པར་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱིན་དུག་ལ་བཙུན་ཞིང་སྦྱོ་བས་སྦྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཇི་ལྟ་བུས་ན། སྤྲ་མས་དང་པོར་བསྟན་པ་བཞིན་
དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་

ཁྱད་པར་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །བརྒྱད་ཅི་དགོས་ཞེས་ན། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་
རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་དགོས་ཏེ། སྤྲ་མ་བཞིན་ཞེས་དོན་གཉིས་སུ་བྲང་སྟེ།
འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཅུ་བ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བ་མང་དུ་སྒོས་པས་མི་
ངོམ་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་འདོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྒྲིན་པ་གཉིས་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་སྦྱོང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བ་
འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ངོ་ཆ་
ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། རྣམ་
ལྡན་ས་གསུམ་པ་སྦྱོང་ངོ་། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་
ལྡན་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྡན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་སྒོས་པས་མི་ངོམ་ཞིང་། དེ་
ལ་འདར་མི་དགེར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རྟོག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་
པ། །ཞེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བྱེད་པས་
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པས་ངོམ་མི་ཤེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། སོགས་པ་
བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་།
རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྟེན་སྟོན་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་
དགེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེར་བསྟོ་བ་དང་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་མི་
མ་སྐྱབ་པ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་བྱིན་དུ་མི་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་

མཐོང་བས་གཞན་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་བ་དང་། རང་ལ་སྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་
 ཆོས་མི་བྱེད་པ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། གཞན་ལ་སྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ།
 བྲིལ་ཡོད་པ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་
 རྣམ་པ་ལྔ་པོས་སོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། སྤེལ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། ཅ་བཞི། རྟགས་ཏེ། དབེན་པར་གནས་པ་དང་། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་
 གྲང་མི་འདོད་པ་འདོད་པ་རྒྱུར་བ་དང་། རྒྱུར་དུས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུར་པའི་ཡོན་
 ཏན་རྟགས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུལ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་རྟག་གི་བཟོད་པ་མི་གཏོང་བར་
 བསྐྱེན་ཅིང་བསྐྱེན་པ་དང་། བསྐྱེན་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྤོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་
 རྒྱ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ལྷས་ལ་སོགས་པ་བདོག་པ་ཀྱང་གཏོང་བ་
 དང་། དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་ཞུས་པ་དང་། དངོས་པོར་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ། བརྩས་ས་བཞི་
 པ་གཞོན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩུ་པོ་
 འདི་དག་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །བརྩ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོན་པར་
 གནས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། གཞོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན།
 འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆོས། །རབ་རྟ་སྟེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་
 ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྟེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་
 མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིར་གཉིས་སྟེག་པའི་མེ་ཡིན་པས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་
 ཅན་ནོ། །གང་གིས་ན། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་པས་དབེན་པའི་དགོན་པར་གནས་པ་

དང་། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དངོས་
 བོ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བས་ལྷག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་
 མེད་པ་དང་། ཟས་བཟང་བོ་དང་། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་། ལེན་པ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་
 ཕྱིར་བསོད་སྒྲིམས་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ།
 ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གོས་བཟང་བོ་དང་། འཇམ་བོ་དང་། མང་བོ་ལ་ཞེན་
 པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བྱུག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཕྱིར་བ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་སྟེ།
 གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གནས་འདུ་འཛི་ཅན་དང་། སྟེང་གཡོགས་ཅན་དང་།
 བསྐྱོར་བ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དགོན་པ་ལ། ལྷ་གཤམ་
 མེད་པ། ཤིང་བྱང་པ། དུར་ཁྲོད་པ་སྟེ། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི། ཉལ་སོགས་
 དང་། འདུག་ས་སྟོང་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཅོག་བྱ་བ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་
 སྟེ། སྟོད་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་
 དག་པར་སྒྲུམ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྤངས་པ། སྟོག་དང་། སོགས་པ་
 ཡོངས་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་གཟུགས་སྤྱག་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་སྟོད་ཅིང་འདོད་པའི་སེམས་
 མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྟོང་འཆམ་པར་ཉག་འཛིན་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འདས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདོག་པ་ཞོར་དང་། གཉེན་
 སྤྱག་དང་། ལུས་སྟོག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཆུང་དུ་འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་
 དང་། དགོ་བ་སྤྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་ཞིང་སྟོལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མི་ལྟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་

བརྩས་སོ། །རི་ལྷ་བྱས་ན། ལྷ་མ་ལྷ་བྱ་ནས་པ་བརྩས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ། རྩ་བ་ནི། འཛོལ་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ས་ལྷ་པ་ནི་ལོ། །རི་ལྷ་ན།
ཡང་དག་པར་ཏེ། རྫོགས་པར་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ན། བྱིམ་པ་སོགས་དང་འདྲིས་པ་དང་།
སྦྱིན་བདག་གི་བྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་སྟེ། སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། བྱི་ནང་གི་འདུ་འཛིར་གྱུར་
བའི་གནས་སུ་གནས་སོགས་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་བསྟོད་པ་དང་།
གཞན་སྦྱོར་བརྗོད་དེ་བརྟན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་བརྩ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སློམ་པས་ཁེངས་པ་དང་། སྒང་དོར་བྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། སློ་གྲོས་ངན་པ་ཡིད་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་
བཟོད་ཅིང་འདོད་པ་སྟེ། བརྩ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནའོ། །མདོ་ནི། བྲང་སེམས་
ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་ན། བྱིམ་པ་དང་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ།
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱིན་བྱེད་
ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་བྱིར། སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་དགའ་བ། །དེ་
བྱིར་སྤང་དགའ་ཞེས་བྲའོ། །ཞེས་པས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་
སྐྱུབ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། བྱ་དགའ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་
ས་ལྷ་པ་སྤང་དགའ་བའོ། །

གང་གིས་ན་རྟེན་པ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་སྟེ་འཕ། གྲགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་ཤིང་འདྲིས་པ་
དང་། གཞན་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་བྱིམ་ཉི་བར་མི་སྟོན་ཅིང་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་

བ་དང་། འཁོར་བའི་འདུ་འཛི་སྒྲུ་ལོ་མང་པོའི་གྲོང་དང་། སོགས་པ་རང་དོན་གྱི་འདུ་
འཛི་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་།
ཕྱག་དོག་གིས་གཞན་ལ་སྦྲོད་པ་དང་། སོག་གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་
བཅུ་དང་། ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་མཁས་ཤིང་བཅུན་པར་
རྒྱུ་ལས་བཞེས་གཉེན་གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། དགེ་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མི་དགེ་བ།
མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དགེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་།
སོགས་པ་ཐེ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་
གཉི་ལྷག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་རྣམ་པར་སྤྲོང་ཞིང་ལྡོག་པ་
གཉེན་པོའི་ཆོས་དོན་ཏེ། སྤང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་རྣམས་
བཅུས་སོ། །འདི་དག་པལ་ཆེར་མཐོང་ལས་ཀྱིས་སྤངས་ཐེན་ཏོ། །ཞེན། རགས་པ་
རྣམས་སྤངས་ཀྱང་འདིར་སྤང་བའམ་གནས་ངན་ལེན་སྤྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པ་
ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། སྤང་བཞིན་དུའོ། །

བྱུག་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། འཛོལ་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ས་བྱུག་པ་ནིའོ། །རི་ལྟ་བུ་
ཡང་དག་པར་ངོ་། །གང་གིས་ན། ལམ་བསྐྱེད་པ་བྱུག་དང་། ལམ་མིན་སྤངས་པ་བྱུག་
གིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་
དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། སྤྱིན་བྱུག་རབ་ཏུ་རྩོགས་པས་སོ། །མདོ་ནི།
བྲང་སེམས་ཆེན་པོ། ས་བྱུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིན་བྱུག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གི་ས་ལ་དགའ་བའི་
 སེམས་སྤངས་པ་དང་། སྤྱང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། མགོ་སོགས་
 བསྐྱངས་ན་མི་ཞུས་པ་དང་། བདོག་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་
 དང་། རང་ཉིད་དབྱལ་ཡང་སྤོང་བ་སོ་ལག་སྤོང་དུ་མི་སྤོང་བ་སྟེ། རྒྱག་གིས་སོ། །མདོ་
 བོ། གཞན་ཡང་། ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་གི་
 སེམས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་
 ལྷ་དང་འདལ། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་
 བཤད། །ཅེས་པས། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱིར་འཁོར་
 འདས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ས་རྒྱག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །གང་གིས་ན། བྱིན་རྒྱག་
 རྫོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་སྤང་བྱ་རྒྱག་སྤངས་པ་སྟེ། རང་དོན་གི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གི་པར་བྱིན་
 རྫོགས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གི་ས་ལ་དགའ་ཞིང་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཞེད་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། བྱིན་པའི་པར་
 བྱིན་རྫོགས་པས་བྱིན་པ་ལ་དང་པོར་འབྱུག་པའི་གོགས་སྤོང་བ་པའི་སྟེ་བོས། རྣོར་ལ་
 སོགས་པ་བསྐྱངས་ན་སེར་སྤྲས་ཟེལ་གྱིས་རྟོན་ནས་ཞུས་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་།
 བྱིན་པ་ལ་སྤོ་དགའི་བཙུན་འགྱུས་གི་པར་བྱིན་རྫོགས་པས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་

སྒྲོང་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ལུས་རྫོགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གོགས་ཟས་འོར་གྱིས་
བཞེན་ཡང་སྒྲོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐོབ་པ་མེད་པར་སྒྲོང་བའི་སེམས་སྒྲོང་བ་སྟེ། སེམས་སྒྲོང་
བ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟ་བུས་ན།
སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ལོ། །

བདུན་པ་ལ། སྒྲོང་བྱ་སྒྲོངས་པ་དང་། སྒྲོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་བྱེད་པར་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། རྩ་བ་ནི། འཛོལ་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ས་བདུན་པ་ནི་ལོ། །གང་གིས་
ན། འཛིན་པ་ཞེས་པ། དང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རྟེ། ང་རྒྱལ་གྱི་
གཞིར་སྒྱུར་པའི་བདག་དང་། ལྷུ་མ་པའམ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སེམས་ཅན་དང་།
སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་སྟོག་དང་། འགྲོ་བར་
ཡང་ཡང་གནས་པས་གང་ཟག་དང་། སྒོན་བྱང་བ་ད་ལྟར་མེད་པ་ཆད་པ་དང་། ཡོད་པ་
མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉག་པ་དང་། གླང་དོར་གྱི་མཚན་མ་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་དང་།
མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ས་བོན་འཛིན་པ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་སྟོ་འབྱེད་པ་སྐྱེ་
མཆེད་དག་དང་། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཉི།
ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་རྟོག་པས་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་གླང་དོར་
དུ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་རུས་ཞེས་སེམས་ནི་ཀྱན་ཏུ་ལྷུ་མ་བ་
དང་། གཟུགས་སྐྱེ་དང་རྫོང་བྱེད་དང་གང་ཟག་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དུ་དང་།
འཆལ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཚུལ་གྲིམས་ལ་ལོ། །དེར་ལྟ་བུའི་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་ཞེས་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ངོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་
ཚོད་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་ནི་རྒྱུད་གང་ལ་

ནམ་པར་ཆད་པ་སྟེ། སྤངས་པ་དེ་ཡིས་སོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་
ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། གྲུན་
ཤེས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བཟོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་བསམ་ས་བདུན་པ་བཟོད་པ་གཅིག་
བའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཆན་མར་འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའོ། །གང་གིས་ན།
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཆན་མར་དང་། སྟོག་ལ་སྤང་བྱར་དང་།
གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པར་དང་། རང་དོན་འཇུག་མེད་ཉག་པ་
དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་གཟུགས་སོགས་གྱི་མཆན་མ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་དང་། ཕྱང་པོ་སྟེ་འཛིག་ཏུ་དང་། ཁམས་རང་གི་ཉིར་སྟོང་འཛིན་
པར་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་ཐ་དད་དུ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་དང་པོར་རྟོགས་པས་
གནས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱབ་མི་
ཀུས་ཞེས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། གཟུགས་སྦྱེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་། སྟེས་བྱ་བྱང་བཞི་ལ་དགེ་འདུན་དང་། དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་
ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་ཅོད་
པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སྟེ། འཛིན་པ་ཞེས་བརྒྱ་
བྲག་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བཤམ་ནས་ཐོག་
པའི་ཆོས་དོན་ནམ། སྤགས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ནམ་པ་ཉི་ཤུས་
སོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། སྤམ་བཞིན་དུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། སྤང་བྱའི་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་
 ཆོས་གཉིན་པོ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ངོ་པོས་
 སྟོང་བ་དང་། རྒྱའི་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། གསུམ་
 ཤེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ཉིད་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དངོས་པོར་རྣོ་མ་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་
 ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཉིས་མེད་པར་རྣམ་
 པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། མཆན་
 མར་འདུ་ཤེས་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་སྟོང་བ་དང་། རྣམ་
 མཁྱེན་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐབས་ཤེས་
 རབ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོག་པའི་སེམས་འདུལ་བ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པས་
 ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སའམ། གནས་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་གར་ཉེ། ཇི་ལྟར་
 འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་མཉམ་སྟེ། གཅིག་ཅར་འགྲོ་བ་དང་། ཞིང་
 ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་པོ་སྟེ། ལུས་ནི། ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྤུལ་ཞིང་སྟོན་
 པ་ཉིད་དང་གངས་ཉི་ཤུའོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་
 དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་

རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ས་བདུན་པའོ། །རི་ལྷ་བྱས་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་དུའོ། །གང་
 གིས་ན། སྤང་པོ་སོགས་བདག་གིས་དབེན་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་།
 སེམས་ཅན་སོགས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྒོག་སོགས་འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་ཤེས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྒོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །སྒོག་
 མི་གཙོད་པ་སོགས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསལ་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དང་།
 གསོད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེས་དེའི་སྒོག་གཙོད་པ་གསོད་པ་མི་དམིགས་པ་དང་།
 སོགས་པ་མི་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེས་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །སྒྱེ་
 པོ་དུལ་ཁ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་བཅེ་བས་ཆད་འཛིན་སྒྲོང་ངོ། །སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་པ་
 མེད་པས་རྟག་འཛིན་སྒྲོང་ངོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་གྱི་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མཆོན་འཛིན་སྒྲོང་ངོ། །ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་རིགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་རྒྱར་འཛིན་
 པ་སྒྲོང་ངོ། །མིང་གཟུགས་གདོད་ནས་མི་སྒྱེ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་པོར་
 འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ངོ། །ཁམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
 དེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ། མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁམས་སུ་
 འཛིན་པ་སྒྲོང་ངོ། །ཤེས་བྱ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རབ་ཏུ་སྒྲོན་ཅིང་རྟོགས་པས་སྒྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་
 པ་སྒྲོང་ངོ། །

གཉིས་སྤྱང་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ལེ་གཉིས་པོས་ཁམས་གསུམ་ལ་
 གནས་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་པོ་། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 མེད་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སོགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འདོར་
 བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པ་དང་
 གསུམ་གྱིས་ཆགས་འཛིན་སྤྱོད་པོ་། །གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁུན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞེ་
 གནས་བསྟོམས་པས་ཞུས་འཛིན་སྤྱོད་པོ་། །སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 སེམས་མི་འགོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་
 དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟོམས་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞེ་བས་ཆོས་སྤྱོད་དང་། བདེན་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་དང་། ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་
 ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པའི་མངོན་ཞེན་སྤྱོད་པོ་། །ཆོས་རབ་ཏུ་
 འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ། གཅིག་ཅར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བས་ན། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་
 པོ་། །དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་
 ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྤྱོད་པར་ཏུ་སྟོན་པས་འགལ་བར་
 བརྗོད་པའི་འཛིན་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་
 འདིས་ཀྱང་པོ་། །ཀྱང་ནི། སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སྤང་གཉིས་སྤྱོད་ཚུལ་
 འདི་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་གྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །གསེར་གླིང་བ་དང་། བོད་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་
 བྱས་པ་ཀུན་འཐད་པར་མ་མཐོང་པོ་། །

བརྒྱད་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། བཤད་ཅེས་པ་དང་། གང་ན། ལས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་
རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་ནི་དོ། གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། བརྒྱད་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་། ཞིང་སྣ་ཆོག་པ་སུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་
ཤེས་པས་ཅེ་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྦྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཡོངས་
སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་། བག་ལ་
ཉལ་དང་། ཁམས་སོགས་ཤེས་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་སྤྱོད་བ་དང་། རྣམ་
སྟོན་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་དུ་
བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་
དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་བཞི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་
སོགས་ཏེ། བཞི་སྟག་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི། གང་ཡང་རུང་བས་ས་དེ་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབགས་པས་སོ། དེ་ནི། རྒྱལ་བདུན་
ལའང་མཚུངས་སོ། ཞེས་སེམས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། གང་ན།
འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། ཅེས་པས་ས་
བརྒྱད་པ་མཚན་མ་ལ་རྩེ་ལ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩེ་ལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་
ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ལོ། གང་གིས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

ཆགས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཐོགས་
བཅུའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་སུ་སྤང་མི་སྤང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དུ་
མས་ཅེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་ལོ་ཀ་གསེར་དང་། སོགས་པ་
དངུལ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ལ་བེ་རྒྱུ་ས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་
བ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཤིང་དཔྱོད་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་མིག་སྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཉེས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷང་འཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་
གནས་པ་མི་འཕོ་ཞིང་། ཉམས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ན།
སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་དེས་གཞན་དོན་བྱའོ། །ཞེས་སྒོ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་
ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྷ་བུས་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་འོ། །

དགུ་བ་ལ། ཅ་བ་ནི། སྤྱིར་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་སྒྲོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་
ཡས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་ཆོས་སྒྲོན་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཆོག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཤེས་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་མི་ཚོན་པ་སྟོབས་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྟ་
བུ་དང་། བདག་པོ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལམ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་
མཆོག་དག་རིགས་བཟང་པོ་དང་། བཅུན་པར་གྲགས་པའི་རུས་དང་། བྱང་སེམས་
བྱང་བྱང་བའི་ཆོ་འབྲང་སྟེ། རྒྱད་དང་། བསྟོ་བ་ཉན་པའི་འཁོར་དང་། མངལ་ནས་མི་སྐྱེ་
བའི་སྐྱེ་བ་དང་དུག་གོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་ནི། བྱིམ་མེད་པར་རེས་

པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་དང་། འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩ་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བརྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་
པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་
གྲོས་ཡིན། །ཞེས་པས་ས་དགུ་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པའི་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན། ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་སོ། །གང་གིས་ན། པར་
ཕྱིན་རྫོགས་པས་བསམ་པ་ལྟར་འབྱུབ་པའི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྟ་དང་།
སོགས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བདེ་སྐྱད་ཤེས་པ་རེས་
ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་དང་། རིག་པ་དང་གྲོས་བར་སྟུ་བའི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་བོ་ལྟར་མི་ཟད་པ་དང་། སྟེ་བོ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྟོན་སོ་གཉིས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་
དང་། རིགས་བཞེ་ལས་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པ་སྐབ་པ་ལྟ་བུའམ། སོགས་པ་
བྱམས་པ་ལྟ་བུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། དང་བོ་མའི་མངལ་དུ་མ་བཅས་
པར་ཉི་མ་དང་། སོགས་པ་བྱ་རམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟེས་པའི་རུས་ཉི་མའི་
གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་དང་། སོགས་པ་པ་དང་ལེགས་པར་འགྲེལ་པའི་གཉེན་
བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ལོ་ཀ་པའི་ཉིས་པས་མ་གོས་ཤིང་དམ་པ་འབའ་ཞིག་བྱུང་
བའི་ཆོ་འབྲང་དང་། རང་གི་སྦྱིན་པར་བྱས་པས་རང་དབང་བའི་འཁོར་འདུན་པའམ།

ལྷ་སྟེ་ལྷ་བྱ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། སོགས་པ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་མངོན་པར་བསྟོད་
 པར་སྦྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས། སྤིང་གསུམ་མི་ཉག་
 སྟོན་ཀའི་སྦྱིན་དང་འབྲ། །ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱེལ་
 ཉེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་འབྲ་བར་
 དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཤིང་། སྟོན་པ་འདི་ཡི་ཨ་ཤུ་དང་། སོགས་པ་
 བྱམས་པའི་སྦྱེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་
 ཉན་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལྷ་བྱའི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་
 བོས་སོ། །རྩི་ལྷ་བྱས་ན། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
 བྱས་པའི་བྱང་པར་དག་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་འབྲེལ་ནི། བཤད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ས་བཅུ་
 པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གང་གི་སྟོན་ན། ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་
 ཉན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། རྒྱའི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཐབས་ཤེས་རབ་བྱང་འབྲེལ་དེ་ལྷར་ངེས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས་
 སོ། །རྩི་ལྷར་ན། ས་དགུ་པའི་འབྲས་བྱའི་ས་བཅུ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་དག་མ་
 བཤད་པར་དོ། །དེ་ཡང་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་པའི་
 ལས་མངལ་དུ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་འབྲུག་པས་དེ་དག་ལས་རིགས་གཞན་མེད་
 པ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཅ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པའི་སར་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་

ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ས་བརྩ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་རྟོགས་པའི་ས་
བརྩ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་ས་དགྲུ་ལོ་བྱང་སེམས་གྱི་ས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དགྲུ་
ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཐོབ་ཅིང་འདས་ནས། ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དེགས་གྱི་ས་དང་།
བརྩ་དང་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
གྱི་ས་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར། དེ་ལྟར་བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགྲུ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་གནས་པ་
སྟེ། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་ས་བརྩ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་
ས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ལོ། །རྩི་ལྟར་ན། སྤྱིན་བཞེན་གཉིས་གྱིས་ནམ་མཁའི་
ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གྱི་སྤྱིན། །ཞེས་ཏེ། གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་
གཉིས་གྱིས་ཐོས་པའི་ཆོས་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་གྱི་
ཆར་འབེབས་པས་བྱང་སེམས་གྱི་ས་བརྩ་བ་ཆོས་གྱི་སྤྱིན་ཡིན་པར་རོ། །འོ་ན།
སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ས་བརྩ་བ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་
རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉི་ཁྲི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། རབ་
འབྱོར། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་

བརྗོད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་ས་དགུ་འདས་ནས་
བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་
ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲོར་བ་ཤེས་པ་གང་གིས་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན། ས་དགུ་གང་ཞེ་ན། རོན་དང་མིང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་མཚན་གི་གནས་
སྐབས་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི།
དགྲ་བཅོམ་མ་འབྲས་གནས་ནས་བཟངས་ན་བརྒྱད་པ་ལ་འབབ་པས་ན། བརྒྱད་པའི་
ས་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འབྲས་གནས་ནི། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ས་དང་།
ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་བྱུག་སྤངས་
ཏེ་སྤབ་མོར་བྱས་པས་བསྐབས་པའི་ས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འབྲས་གནས་ནི། འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་།
དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པར་རྟོགས་པས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་།
ཚུལ་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པར་དགོངས་པས་འབྲས་བུ་
ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ནི། བྱང་པར་གྱི་ཆོག་མེད་པས་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནི། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་། སྤར་ཅི་སྐད་བཤད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རབ་དགའ་
ལ་སོགས་དགུ་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་ཁོ་ནར་བཟང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་དགུ་པོ། །

གསུམ་པ་༼གཉེན་པོའི་ཆོག་ས། ༽ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འབྲེལ་ནི། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གསུངས་སོ། །

རྩ་བ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། གོམས་བ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་
ལམ་དག་གོ། དབྱེ་དོན་ནི། དེ་ལ་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དུ་ཞུས་པར་བྱའོ། །ཐ་
དད་ནི། བལ་ཆེར་ཐ་དད་དེ། དུས་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་ངེས་ནི། གཟུང་
རྟོག་གཞི་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི།
ལམ་གཉིས་ལས་ལོགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་
མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དབྱེ་དོན་ནི། གཟུང་བར་རྣམས་པར་རྟོག་
པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅན་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་
ཏེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ལ། གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་
པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ།
བཞི་པོ་མཐོང་སྒྲོམ་སོ་སོར་ཏེ། ཐ་དད་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྟོང་བས་མཐོང་སྤང་
གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་ཞུས་
པ་གསུམ་པའི་ལན་དུ། དེམ་པ་བཞིན་དུ་གང་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ། བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །སྦྱིན་པའི་མར་ཕྱིན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་
ཟད་དོ། །དབྲུ་བཅོམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །མིང་ངེས་པར་འབྱུང་

བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་
 པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། གང་ཟག་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། འཛིན་
 རྟོག་གཉིས་ཏེ། བཞི་པོ་སོ་སོར་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བས་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོ་
 བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། དེས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཁྱེས་པ་བཞི་
 པའི་ལན་དུ། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱེས་
 པ་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་
 དེས་སུ་འང་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་
 ཁྱེས་པ་མི་དམིགས་པས་རྒྱུན་དུ་ཁྱེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །མཐའ་ལས་
 འདས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ཁྱེས་པའི་འབྲས་སུ་མི་དམིགས་པས་རྒྱུན་
 དུ་ཁྱེས་པའི་འབྲས་སུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། སྤང་
 བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་མཐོང་སྤང་
 གཉེན་པོ་ཀུན་རྫོག་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོ་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མཛོན་དུ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བྱ་བརྒྱུད་ཡོད་
 པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་འང་བརྒྱུད་དུ་ངེས་སོ། །སྒྲོམ་སྤང་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་
 ལ་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་བས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་བར་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་གི་
 ཆོགས་བསགས་པ་ནི། རང་སྤང་བྱའི་གཡུལ་ལས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ངེས་

པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པས་སྐྱབ་པ་བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ནི། ཞེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་ངོ་། གང་ན། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
གྱི་བདག་ཉིད་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཇེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ངོ་། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན།
དམིགས་སྤྱི་མེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་པོ་འདས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀ་
ཟེལ་གྱིས་མཉན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་
སོ། །སྦྱང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འདི་ལའང་སེམས་
ཅན་གཞལ་དུ་མེད། ཆེད་མེད། བྱངས་མེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཆན་
མ་མེད་པས་འབད་མེད་ལྟར་བྱུང་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་པོ་འདི་ལའང་འོང་བའམ་འགོ་
བའང་མི་མཐོང་། གནས་པའང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལས་
འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་
རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་
པ་ཐོབ་པ་གཏན་དུ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ནི། འདས་པ་དང་མ་
འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
བསྐྱབ་ནས་རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟེ། ཐོབ་པོ། །འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
སོ། །ཞེས་བྱ་དང་ཞེས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་མཁའ་ཉིད་དོ། །འདིར་ངེས་འབྱུང་
ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་མ་དག་པའོ། །

མདོ་ནི། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་

རྒྱལ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁའ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ནི། སྒྲིན་པའི་པར་བྲིན་ནི།
ལོ་ཀ་པའང་ཡོད། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའང་ཡོད་ཅེས་སོགས་སོ། །ངེས་འབྱུང་ཡོད་
མེད་ནི། སྒྲེབ་སྒྲོར་གྱི་དབང་ཡིན་གྱི། འོན་ཡོད་པར་གཅིག་གོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ད་བྲེ་གཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པར་ཏེ། གཤོན་མི་ཟ་བ་ཞོ་ནར་
འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ནི་ལོ། །ད་བྲེ་དོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཁྱངས་ངེས་ནི། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་
རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པས་
ད་བྲེ་བ་ཡུལ་གྱིས་བཞག་ཅིང་། གོ་རིམ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བས་བསྟན་པའི་
གོ་རིམ་ལོ། །གཞི་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
ཆེན་པོ་སོགས་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པར་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསམགས་
པ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱད་པར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོ་འམ་མཐའ་ཡས་པར་
རྟག་ཏུ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མ་ལུས་པ་མི་འབྲུབ་པས་འབད་ཚོལ་གྱི་མཆོན་མ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་
དང་། དེ་ཡང་མཐའ་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས། རྟག་པ་དང་ཆད་

པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་མོ། དུས་གསུམ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དང་། དེ་རྫོགས་པའང་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་མི་
འབྱུང་བས། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་
པར་མི་འབྱུང་བས། སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ལམ་མེད་
པར་མི་འབྱུང་བས། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིད་དེ་འཛིན་
མོ། །འབྱུང་གཞི་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་
བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངེས་པར་གཟུང་བའམ་ཡུལ་གྱི་བདུན་
པའོ། །སྐབས་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན། སྐབས་ཏེ། ལེའུའོ། །འོག་མ་
རྣམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་པའམ། ཡང་ན་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་དང་པོ་སྟེ།
རྣམ་མཁྱེན་ནི། སྐབས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གོ། །འོ་ནི། སྤར་སྐད་པ་སྟེ།
རྫོགས་པའི་ཆོག་གོ། །ཡང་ན། འོག་གི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ལེའུ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱར་ལོ། །ཞེས་རྩ་ཐ་རྩ་བ་གསུང་ལོ། ། །

ཉེན་དང་སྤྲོད་བྱེད་དེ་འབྲས་ཐོབ་པ་དག །རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་
དམིགས་ཏེ། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི། །རྒྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
མཁྱེན་ལེགས་པར་བཤད། །བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པའོ། ། །

༼སྐབས་གཉིས་པ༽

གཉིས་པ་༼རྒྱ་རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཤིང་༽ལ།

འབྲེལ་དགོད་པས་མཆོམས་སྦྱར་དང་།

ལས་ཤིང་གི་ཆོས་རྒྱས་བཤད།

སྐབས་བསྐྱེད་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་མཐེན་ཉིད་རྟོགས་པ་
སྟེ། ཐོབ་པ་ནི། རྒྱ་ལས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཤིང་པ་མེད་ན། རྒྱ་མཐེན་མེད་ཅིང་
ལྷོག་པས་དེའི་རྒྱ་གཉེན་པོ་ལས་ཤིང་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ།

ལས་ཤིང་གི་ཡན་ལག་དང་།

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལས་ཤིང་སོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་ཅ་
བ་ནི། རྟེན། དུལ། ཐེག་པ། རོ་བོ། བྱེད་ལས་གྱི་བྱེད་པར་དང་ལྟེན། རྟེན་ནི། མཛད་
ཅེས་བྱེད་དོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ལྷ་
རྒྱལ་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་དོ། །དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་ན། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷའི་བྱ་
རྒྱལ་ལས་ཤིང་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་བྱེད་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱི་བྱེད་ན། ལྷ་དེ་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཤིང་རྒྱལ་པར་སྦྱོན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
འོད་དེ་ནི། ལྷ་མེ་མ་ཡིན། ལྷ་མེ་མ་ཡིན། ལྷ་མེ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱེད། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཤིང་སྦྱེ་བའི་དུལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྟན་པ་ལ་སྦྱེ་བར་

ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་
བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི། སྒྲ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་
གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
ལམ་ཤེས་བསྟོམ་པས་བྱབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན།
མཐུ་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཐུ་མེད་པ་ནི། དེ་ཞིག་སྟོང་མིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་བྱིས་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་ལ། འདི་ནི་ངེས་དོན་
རོ། །བཞི་པ་ཉོན་མོངས་མི་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཁོ་ལོ་ནི། དེ་དག་གི་དག་
བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་དེའི་བྱེད་ལས་
སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་
མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ།

འགལ་བྱེད་སྤང་བའི་རྟེན།

མཐུན་རྟེན་ཆང་བའི་ཡུལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བྱབ་པ། ཉོན་མོངས་
མི་སྟོང་བའི་ངོ་ལོ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་བྱང་བ་བརྗོད་པ་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། དེས་འཕངས་པའི་དོན་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། མཛད་ཅེས་

བར་དོ། །ནམ་གྱི་ཆེན་མོ། རྣམ་མཁུན་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་རྣམས་འཁོར་དུ་ལྷགས་
པའི་ཆེན་མོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། འདོད་པའི་ལྷ་དུག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཀ་སྒྲིང་བ་
དང་། ལོངས་སྒྲིང་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འབྲུག་མི་དགོས་པ་དང་། འཇམ་པ་
བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་སྒྲུལ་པ་ལ་ལོངས་སྒྲིང་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ལ་ལོངས་
སྒྲིང་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ལུས་
ཀྱི་འོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་བསམ་ལ་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་
བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་སོ། །གང་ཞིག་རི་ལྷ་དུ་ན། ལྷ་དང་། སོགས་པ་ལྷ་མིན་ནམ།
དེ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྒྲིས་པའི་འོད་
མོག་མོག་པོར་ཉ། དེ་མ་ཅན་ལྷ་བྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་མཛད་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་སྒྲི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་
རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲི་བས་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲི་
བར་འདོད་ན། ང་རྒྱལ་སྤང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། ང་
རྒྱལ་གཤེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲོས་ཀྱི། ཆགས་སྤང་དང་ལུས་པ་ལ་སོགས་མ་
སྒྲོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྤང་དགོས་པར་མཆོད་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྐྱར་བའི་ཆོག་བྱུང་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་
བཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་མ་ཐུན་ཆེན་ཆང་བའི་ཡུལ་ཉེ་ནི།

ལམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་

རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པར་མ་ཟད་སེམས་བསྐྱེད་པའང་དགོས་སོ། །

༼མཐར་སྟག་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཁྲབ་པ༽

གསུམ་པ་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་
དག་བཅོམ་དང་། དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐར་སྟག་ཆེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་
སྟག་པར་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་ནི། གཞན་འདིན་པ། བྱང་ནི། རིམ་པ་
བཞིན་སྦྱར་བའོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དགག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ན་རེ། འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངི་མ་རྣམས་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ངི་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་སྤིད་དོ། །ཞེ་
ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་མཛད་པའི་
ཕྱིར། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་འབྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ངི་
མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་ལྟ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། །ཉེས་པའི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁྲབ་པ་ཡོད་
དེ། རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་རྟག་པར་འགལ་བས་སོ། །ཐབས་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་
བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གོམས་པས་འབྲས་བྱ་ངི་མ་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཛད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་མི་ཤེས་པའང་མིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་ཡུལ་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་དུ་

ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐོག་མར་ངི་མ་ཅན་ལ་བསྐྱོམས་
བས་ངི་མེད་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ངི་མེད་ཀྱང་ངི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་
ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་རྫོགས་པའི་འབད་བ་བྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་ཀྱང་
རྫོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་
གིས། །འབད་དུ་ཐེན་ཀྱང་མི་རྫོགས་སྟེ། །རྫོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་རྣམས་
རྣམ་འགྲེལ་ལས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་བཞེད་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཨ་རྩུ་ལ་སོགས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་དེ། སྤར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་ན། དེ་རྩུ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྟེ་བ་རྩུ་ལ་
རག་ལས་པས་རྩུ་ཟད་བ་ལས་ཐ་མ་ནི་ཡོད་དེ། རྩུ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
ཡོད་ཅིང་། རྩུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་
ཟུངས་ལས་རྫོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བ་ནི། ཨ་རྩུས། གང་གཉེན་པོ་དང་ཟད་བ་ན་འབྲི་
བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཁིན་དུ་འཕེལ་བ་ན་ཁིན་དུ་མཛད་པའི་
ཆོས་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་ངི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
ཕྱོགས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡོད་ན་འབྲི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཏིང་ངེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཐོགས་
མེད་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་
གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། འོས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱང་བ་
 ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་གྲུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་
 དག་ཉག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། ཐོག་མེད་སྤྱབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་མི་མཐོང་སྟེ། །ཇི་
 ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་དེ། དེགས་ཡོད་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་ལྟ་
 ནའང་འཁོར་བ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་གཡོགས་དུ་མ་ཡོད་ནའང་ནས་མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་བྱང་སེམས་རྒྱུན་
 ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རོན་བྱ་ལུལ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་ནི། རྩེ་བྲག་རིགས་སད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཅེ་རེས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འཕྲིན་ལས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བཤད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྲབ་
 པར་བཤད་དེ། གསུམ་གྱིས་བྲབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་པོ་
 ལྟར་ན། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱད་འགྲེལ་ལས།
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 འཕགས་པའི་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
 གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྤྱི་བས་སྤྱག་ཡིད་དེ་དག་ནི། །ཆེ་ཟད་ལ་དགག་བྱ་ངན་
 འདས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་སྤྱ་ངན་འདས་ཡོད་མིན། །འོན་

ཀྲང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ནི། སྒྲེ་བའང་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཟག་མེད་དབྱིངས་
གནས་དེ་དག་ཀྲང་། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཆོག་པ་བསགས་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་ལ་འདྲེན་པར་
འགྱུར། ཞེས་སོ། མདོར་ན་ཁྲབ་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཙོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕྱ་
བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྲང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་
ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲེ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
དགོངས་པ་དེས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རེ་ཞིག་
སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
བ་ཁོ་ན་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྲང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་
ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་སོ། །

གལ་ཏེ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཞུང་བའི་
ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་
བསྟན། ཞེས་ཉན་རང་རིགས་མ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་མ་
དེས་པ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་བྱང་དོན་དུ་བཤད་གྱི། དེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་
པོ་ཐ་དད་དོ། ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། དགོངས་པ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི། དུས་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་དེས་པ་ལ་དགོངས།

དགོས་པ། གྲིས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་ནི་
མིན་ལོ། །ཞེས་ཉི་ཁྱི་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། སེམས་
ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་གཞན་རྣམས་ཡོད་
མ་ཡིན། །གྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་བྱང་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཐ་དད་ངས་བསྟན་ལོ། །ཞེས་
སོ། །

དེས་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཡང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་གཉིས་
ཐོབ་ནས་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཅན། སྤང་འདས་
མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཆེ་ཟད་པ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་སྤང་ལས་འདས་པ་
ཞེས་མིང་དུ་བྱས་པ། །ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི། འཆི་འཕོ་
བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཁོ་
ནར་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་སྤྱབས་སུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་སྤང་པའི་དོན་དུ་སད་པར་མཛད་པས་ལངས་
པ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལོག་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་མཐོང་
སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་བས་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་
དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འགྲོ་ཞིང་ཆོགས་བསགས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱུ་སྤྱབ་ཀྱིས། ཇི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ། །དེ་
སྟོན་ཡེ་ཤེས་ལུས་དངོས་ཅན། །ཉིང་འཛིན་ཁྱོས་པས་བརྒྱལ་བར་འབྱུང། །བསྐྱལ་
ནས་སྤྲ་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཆགས་གྱུར་ཅིང་། །བསོད་
ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འབྱུང། །ཞེས་

སོ། །

བཞི་པ་ ། ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་ངོ་བོ་དེ་ལ།

དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་དེ། བྱང་སེམས་གྱིས་
ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་བྱས། སྤང་མི་དགོས། སྤངས་ན་སྤྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེ་ན། བྱང་
སེམས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་
པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་ལྷ་མོ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྤངས་པ་སྟེ། སྤོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་ཡིན་ལོ། ། གཏུལ་བྱའི་འཁོར་
བ་ཇི་སྲིད་མ་སྤོང་གི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པས་
ཞུགས་པའི་སློབ་ལམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། ། འདིས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་
རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ལོ། ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་འང་ཁམས་གསུམ་
དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བ་
ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་རོ། །

མདོ་ལས། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུ་སྐྱོར་བར་
བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འདི་དག་གོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གང་གི་ཆེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་

ལགས་ན། དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་བ། རྫོ་ཤོས་རྒྱ་
མཚོ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གིས་བྱང་སེམས་
ཁམས་གསུམ་པར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་བ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བྱང་སེམས་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྲིད་ཁམས་གསུམ་པར་ཀྱན་ཏུ་
སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འོད་སྤང་
གིས་ཁྲུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་གྲོང་བྱེད་སྦྱོར་བའི་མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་གྱིང་པའི་
ཞིང་ལ་པན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་ལ་པན། །ཞེས་པ་དང་། འོད་སྤང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱགས་དང་
སྤྲོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པའི་དུག་གིས་ནི་ལོག་པར་འཆི་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པས་
ཀྱང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ། བཏགས་
པ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། དུལ་ཁ་མཚན་ཉིད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དུལ་ཁ་མ་ཡིན་ལ་དུལ་ཁ་བྱས་ཞིང་། ཞེས་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་
པ་དང་འགའ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པས། བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་

མེད་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུའི་ཟག་པས་བསྐྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་གྱི། བྱང་
 སེམས་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་
 བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སོ་སྦྱེའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་
 མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། དུཅུང་ཁར་ཐལ་བ་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པས་དུཅུང་ཁ་སྦྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉོན་
 མོངས་གཏན་མ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་པའང་མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་
 རྗེས་མཐུན་པའམ་ཕྱ་མོ་སྟེ། དེས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་
 ཆོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་
 ལྡན་པ་ལ། །སྲིད་པའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་
 འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་མ་མི་བྱུང་། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་འཕགས་པས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དབང་
 ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པས་ལྷུང་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་
 ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། བྱམས་པ། དེའི་སྦྱེ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བར་ནི་ང་མི་སྤྲོ། །དེའི་སྦྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ལྷལ་
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའོ་ཞེས་ང་འདོགས་སོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མེད་ན།
 སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་
 དུས་སུ་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཏད་དེ་སྤྱོད་ཞིང་། དག་བཅོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་

གྲོལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་མ་སྤངས་པར་ཡོད་དོ། །དེའི་རྟེན་ཅན་མཚན་མའི་སྒྲོལ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མ་
མོས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ཡུང་པོ་འབྱུང་དོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི། ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་འབྱུབ་པ་ནི། སྦྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྟེན་
ཀྱིས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་ནི་རྒྱ་ལི་བཞིན་
ནོ། །དཔལ་སྤང་སང་གའི་ང་རོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
སའི་རྟེན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཉོན་མོངས་རྗེས་མ་ཐུན་པའམ་བག་ཆགས་ཡོད་
པས་སྦྱེ་བ་ལེན་ལ། ཉན་རང་གི་དུས་སུ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་སྦྱོང་གི་བྱང་སེམས་ནི།
ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མི་སྦྱོང་བར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཞར་ལ་
སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །

ཨྲ་པ་༼གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས༽༼ནི༼

རང་བཞིན་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི། རང་དོན་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤངས་འདས་ཏུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་།
གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱུས་པ་

ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། སོགས་པ་གདམས་དག་གིས་སྒྲིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཉན་རང་ལས་བྱེད་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
ལོ། །ཡུམ་གྱི་ཚུལ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས། རི་སྤྱི་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ནི། །མཁས་
མཆོག་འདུག་པར་གྱུར་བའི་ཆོ། །དེ་སྤྱི་མཚུངས་མེད་སེམས་ཅན་དོན། །སྤྱང་ན་མི་
འདའ་བྱེད་པར་བྱས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས།༽ལ།

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་༼ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས།༽ལ།

འབྲས་བྱ་ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན།

རྒྱ་པོས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། སྤར་
བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་གྱི་ཉན་དང་། སོགས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྗོགས་པར་བྱ་དགོས་
པས་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དང་ལམ་ཤེས་སྟོན་ལོ། །རྩ་བ་ལ། ཤེས་རབ་བྱ་ཞེས་
བྱང་པོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་འདིའོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། དུམ་སོགས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བྱུག་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པའི་སྟོན་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ཡུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་
ཆེན་པོས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་

ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྟེ། སྐབས་སུ་ནི་དོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་བྱང་མེམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་
ཚུལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་ལྔ་ལས།
ཆོགས་ལམ་ནི། མདོ་དང་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་
རབ་ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་
བསམ་བྱས་ཏེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བདེ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
བྲན་པ་ཉར་གཞག་བཞི་སྒྲོམ་མོ། །སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞིར་ཡང་དག་
སྒྲོར་བཞི། རྩ་འཕྲུལ་རྟུང་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་བྱོད་ཅེ་གཉིས། བཟོད་པ་ཚུང་དུ་དང་གསུམ་དུ་ཁམས་གསུམ་གསུམ་
ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཚུངས་པར་སྒྲོམ་མོ། །འབྲིང་
ནས་དང་པོ་ལམ་ཀྱི་བཞི་དོར་ནས་བཅུ་གཉིས་སྒྲོམ། དེ་ནས་འགོག་པའི་བཞི་དོར། དེ་
ནས་ཀྱུན་འབྱུང་གི་བཞི་དོར། དེ་ནས་དུལ་ཁའི་གཅིག་དང་གཉིས་དོར་ནས་གཉིས་
སྒྲོམ་པའི་བར་ནི། འབྲིང་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་ན། ལེ་ལོ་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་
གཉེན་པོར་མི་རྟག་དུལ་ཁ་གཉིས། ལྟ་བུ་ཤས་ཆེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུའི་
གཉེན་པོར་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་
མཆོག་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དུལ་ལྟུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་པས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་སྟེ། དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། དེ་ལས་རྩོ་བར་རྒྱར་པ་འབྱུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྒྲོད་ལུལ་ཅན། །རྣམ་
པ་བཅུ་དྲུག་རྩོ་ལ་ལས། །ཅེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱིས་རྣམ་པ་
གཏོད། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་ལས་བཟོད་པ་ཡང་སྟེ་སྟེ། །རྣམ་

གཉིས་དེ་བཞིན་བཅོད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཆེན་པོ་འདོད་
གཏོགས་དུང་ཁ་ལྟལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཆོས་མཆོག་ཐམས་ཅད་
ཡུང་པོ་ལྷ། །ཞེས་སོ། །

མཐོང་ལམ་ནི། །ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དུང་ཁའི་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་བཅོད། །དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཤེས། །དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གོང་གི་དུང་ཁ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ནི། །རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་
གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བརྩ་བྱག་གི་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་གོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ལོ་
ཀ་བ་ཡི་ཆོས་མཆོག་ལས། ཆོས་ཀྱི་བཅོད་པ་ཟག་པ་མེད། །འདོད་དུང་ཁ་ལ་དེ་ནས་
ནི། །དེ་ཉིད་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན་ཡང་། །དུང་ཁ་ལྟལ་ལ་རྗེས་བཅོད་ཤེས། །བདེན་པ་
གསུམ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་འདི། །སེམས་བརྩ་བྱག་གོ་
རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་
གཅིག་ །བཅོ་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །དེ་
ལས་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་སོ། །

སྒྲོམ་ལམ་ནི། །འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་
སྟེ། །ས་དགྲའ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲའ་དགྲའ་བྱ་གཅིག་དེ་དག་གི་
གཉེན་པོར་སྦྱར་བ་སྟེ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། །ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམས་དགྲ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རྩུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །རྩུང་དུ་ལ་སོགས་ཐ་དང་

ཕྱིར། །ཞེས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་ལ་བྱ་གཅིག་། །གཅིག་ཆར་པ་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 ཉོན་མོངས་བྲིལ་ནས་སྟོང་བས་དགྲུང་སྐྱེའོ། །མཐོང་སྟོམ་གཉིས་ནི། འཕགས་ལམ་
 བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ལོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྡེ་ཆོན་བདུན་
 ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་དང་
 ནི། །སྟོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་འདོད་
 བའང་ཡོད་དོ། །མི་སྟོབ་ལམ་ནི། སྤྱིད་ཅེ་འོ་ཉོན་མོངས་དགྲུང་བ་ཟད་བ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་
 པ་ན་ཡིན་ལོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་དེ་ཟད་ཤེས། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྟོབ་
 དག་བཅོམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་ལྷག་བཅས། །ཤིན་པ་ལྷག་མེད་
 གྱི་མུང་འདས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་དེ་དག་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཤེས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས། །དངོས་གཞི་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་བ།
 རྗེས་ལ་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
 ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་སོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཆུལ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ལོ། །གསུམ་པ་ལ། ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་ན་རེ། བསྐྱེད་བཅོས་འདིར་ཉན་རང་རང་རྒྱུད་པའི་
 ལམ་བསྟན་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཤེས་རབ་བསྟོ་བ་གསུམ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་
 དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཞེས་པས་སོ། །འདིར་ཡུལ་ལམ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་
 པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་

བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་མི་དམིགས་
 པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཤེས། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ལམ། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡར་ལྷན་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཤེས། དེ་དག་གྲང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་གཉིས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བདེན་བ་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གམ། སོ་གསུམ་སོ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན།
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན།
 སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་རྣམས་ངོ་སོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སོ། །རྗེ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དེ་ལྟར་
 རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་ཀུན་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལྷན་མོང་དུ་བཅུ་
 བཞི། འགོག་བདེན་ཀྱི་བདུན། ལམ་བདེན་ཀྱི་བཞིའོ། །

ཆོས་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་ཐ་སྙད་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི། རོ་སོ་ཉིད་
 ཀྱི་རྣམ་པ། མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཅི་རིགས་
 པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དང་སོ་དུལ་ཁའི་བཞི་ནི། བདེན་བ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དུལ་ཁའི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱེ་ཞིང་འཛིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་འཕགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པས་དུལ་ཁ་བ་དང་། རོན་གཞན་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་
 དང་། སྟོང་པའི་ངོ་སོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་ཉིད་
 བདག་མ་ཡིན་པས་ཞི་བ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་དག་གོ། །དང་ནི། ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུམ་ཁའི་རྒྱའི་ཅ་བར་
གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ། དུམ་
ཀུན་འབྱུང་བས་འབྲས་དང་། དུམ་ཁ་བྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཟུག་རུ་
དང་། དུམ་ཁ་བརྒྱད་ནས་སྦྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་བདེ་བའི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་སྟེག་
པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་སྤྱད་ཀུན་གྱི་མཆན་ཉིད་
རྟོགས་པས་སྤྱད་ཀུན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྤྱད་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་སྤྱད་ཀུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་
ཞེས། ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུམ་ཁ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་
ཉིད། སོ་སོ་སྟེ། དེ་རེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དེ། རང་བདེ་
འཛོམས་པའི་དགྲར་གྱུར་པས་པ་རོལ་དང་། འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་འཇིག་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིད་འབྱུང་བའི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དག་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དམིགས་པ། རང་གི་ངོ་བོར་མི་གནས་
པས་གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པས་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་།
འགོག་པའི་རྣམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་འདི་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་
གནས་སུ་གྱུར་པས་འཇིགས་པ་དང་། སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པས་ནད་འགོ་བ་
དང་། འབྱུང་བ་འཁྲགས་པ་དང་ཐོག་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཆེ་
བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །

བཞེ་པ་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མ་རིག་པ་འགོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ།

རྒྱལ་གྲངས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བདག་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། དུམ་ཁ་ཞི་བ་དང་།
བདེ་ཞིང་གཙང་བས་གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་དུམ་ཁ་དང་མི་གཙང་བས་དབེན་པ་དང་།
ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་རྒྱལ་ཐར་གྱི་སྒྲོ་འོ་བོས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་འི་
མཆན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་སྒྲར་འཁོར་བར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་སོ། །

ལྷ་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྒྱལ་པ་ཐུང་འདས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱིན་བྱེད་ལམ་
དང་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་རིགས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་དང་།
མངོན་ཞེན་མེད་པར་འགྲོ་བ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པ་ཞེས་ཀྱུན་ལ་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན༽ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་གི་ཆེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བརྗོད་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལོ། །གང་ན། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །འཆད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

ཅུ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ལ་བཞི་ལས། གཟུགས་སོགས་
ཐུང་པོ་ལྷ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱལ་པ་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་འོ་བོས་སྒྲོང་
པའི་བྱིར་གཟུགས་སོགས་དང་བྲང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྒྱལ་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་
ཅིང་སྒྲོས་ཀྱང་དབྱེད་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་པས་ངོ་བོ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཀཾ་ལྷ་ཤི་ཀ། །
གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྒྲོང་བ་དེ་དག་ཅིང་
ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །

མདོ་ནི། ཀེ་འུ་ཤི་ཀ། །འདི་ལ་བྱང་སེམས་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྟོང་པ་དེ་ལ་རྟག་པ་
དང་། སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་
རྣམས་སོ། །མདོ་ནི། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་ས་བརྩལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ནི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་
འགྱུར་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཅིང་
ཕྱིར་ཞེན། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཡོད་མེད་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་
པར་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། གང་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ།
ཆོའི་ངོ་བོ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུང་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་གྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང་། ཅེ་མའི་
ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་
སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། བཟོད་པའི་ནི། མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། དུམ་
ཁ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་།
ཆོས་མཆོག་གི་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་ཅིང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ། ཇི་སྐད་དུ། ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མཐུན་པ་སོ། །ཀྱུན་མཐུན་པས་ཀྱང་གང་
 མ་གཟིགས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་བཅེ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་འཐད་པ་སྟེ། ལུང་གི་ཆད་མས། ས་དང་
 བོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་སོགས་པ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པར་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་
 དམིགས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གོ་ངེས་བཞིན་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བྱོད་ཅེ་བཟོད་
 མཆོག་བཞི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཞེས། ་༽ལ།

སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། སྐྱེས་བུ་རིགས་
 ལྡན་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་བ། རང་རྒྱལ་གང་ཟག་གི་
 མཆོན་ཉིད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བཟོད་པའི་གོ་
 སྐབས་བྱེ་བ་བྱལ་དུ་གྱུར་བ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །མཆོན་བྱ་ནི། སྒོན་
 ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཐུས་ཏྲོགས་པས་རྒྱུན་ཏྲོགས། བདག་ཉིད་གཅིག་བུའི་
 དོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །མཆོན་
 གཞི་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ནོ། །

གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཆོགས་དང་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱང་
 དུ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་པ་སོ་གང་ཟག །སྐྱབ་པ་ལས། བསྐྱབས་པའི་

འབྲས་བུའི་བྱང་པར་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་པས་དབང་པོ་རྣེ་ལ། བྱང་
སེམས་པས་རྟུལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
ཅན། དེའི་ནང་ནས་དབང་རྣེན་སྦྱོར་གས་ཆེ་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་གས་རྒྱུང་བ། བསེ་རུ་ལྟར་
གཅིག་བྱར་གནས་པ་ལ་དགའ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་གསོག་པའི་བྱང་པར། ལམ་བཟོད་པའི་བྱང་པར་གཉིས་
མོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་པས།
བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་ངེས་འབྱུང་གི་རྩ་ལ་བྲིས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ལ་ཐོས་
བསམ་བྱས་པས་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་
དེར་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་དོན་ལུང་པོ། །ཁམས། སྦྱེ་
མཆེད། བདེན་པ། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། འཆི་འཕོ་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་
མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་པར་སྦྱེ་བར་བྱུང་ཅིག །དེར་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་
གིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པར་བྱུང་ཅིག །བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ན་གདུལ་
བྱ་ལ་ལུས་ཀྱིས་སྟོང་བཅེ་བར་བྱེད་ཀྱི། དག་གིས་སྟོང་བཅེ་བར་བྱེད་པར་མ་བྱུང་
ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཆོགས་གསོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་
པར་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྦྱེས་པ། དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་ཏེ། བྲིས་ནས་བྲིས་
མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ།
རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་བསམ་པས། མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤིའི་བར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་

འབྱུང་ལུགས་ཐོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱོམས་པས་སྒྲིང་ལམ། མཐོང་ལམ། སྐྱོམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་ཆེ་
གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་
སྤྱོད་དོ། །སྐྱོམ་སྤང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་སྤྱིབ་
དགྲུང་བེལ་ཏེ་སྤང་དོ། །འདོད་ཁམས་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི། ལོ་ཀ་པའི་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་
མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་སྤངས་ཐེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་མི་དགོས་སོ། །དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་རྩལ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་
ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མ་ཐུན། །ཞེས་སོ། །ཅེས་ཤིང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་མི་
བཞུགས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཐད་གྲུང་པར། །རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ནི། རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་སྒྲེ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱ་བའི་བྱང་པར་རོ། །དང་
པོ་ནི། སྒྲུབ་མེ་རུ་ལྟར་གཅིག་ཕྱར་འདུག་པ། གསུང་སྒྲུབ་བཅད་དམ་སོ། །ཐུགས་བརྟེན་
བཞི། རྟེན་འབྲེལ། རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁམས་གྱི་ཟས་གྱིས་འཆོ་དགོས་པས་གྲོང་དུ་བསོད་
སྟོམས་ལ་གཅིག་ཕྱར་རྒྱ་ཞིང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་རྩ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་འགྲོད་
པ་སྒྲེད་ཅིང་སྤྲིག་པ་དག་པར་བྱེད་ལ། གདུལ་བྱ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱུང་ན་སྒྲུ་མེད་
ལུས་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྤང་བཞིན་ལས། དང་པོ་ནི། དེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་

འབྲིང་པོ། རྒྱ་བཅས་ལ་དགྲེས་པ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་
བརྒྱའི་སྐུ་མ་གཉིས་ཅམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་པས་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་བསྐྱེད་
ནས་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ཉམས་ན་བཟོད་
ཆེན་ནས་བསྐྱེད་པས་ཆོག་ལ། ཉམས་ན་བྱོད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
གནས་པ་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བཅས་ཡིན་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ཟག་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་རྒྱལ་པོ། ཆོག་པ་
བསྐྱེད་པ་བརྒྱའི་སྐུ་ཆ་ཅམ་དུ་བསགས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཐོབ་ནས་མཁས་
པ་དང་སྟོན་ལམ་སྤངས་ཏེ་ལམ་ལྷག་མ་བཟོད་ཅིང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་སྟོད་
ཆེན་པོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་བྱུགས་པར་བསྐྱེད་པ།

བྱུང་པར་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཟབ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
སྤྱི་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱུང་བྱུགས་
པ་ཉིད་དུ་སྤྱུབ་པ་པོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་
སྟེ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན། བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་བྱས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་
བཟོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་
ལམ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ན། བྱུང་པར་གང་གིས་ན།
རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལས་གཞན་ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་

བསྐྱུས་ནས་དེའི་ལན་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །

རྩ་བ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ལམ་བཟོད་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་
པས་ཟབ་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྟེན་དོ། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་
གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ།
རང་བྱུང་སངས་རྒྱུས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱུས་ཀྱང་
བསྟན་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་གི་སྤྱུས་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་
པས་ཟབ་སྟེ། སྤྱི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། འཕགས་པ་རབ་
འབྱོར་འདི་ནི། ཡུམ་གསལ་བར་བྱེད་བ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་འིན་རུ་ཟབ་པ་སྟོན་པར་
བྱེད། སྤྱི་བ་བས་ཀྱང་འིན་རུ་སྤྱི་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། གང་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། འབྱུང་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལས་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལས་སོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་
ཆུལ་ནིའོ། །རི་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་སུ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་འང་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་
བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉན་ཐོས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཤུག་བྱ་
གཞན་དག་ཀྱང་རག་རུ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དགེ་བ་བརྒྱ་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཆེ་བྱུང་ཞུགས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། རང་

རྒྱལ་དེ་དག་ལ་འོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། མ་བསྟན་ཡང་ལམ་བཟོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་པ་ནི།
མངོན་པར་རྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། རང་རྒྱལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
སོ། །གང་གིས་ན། རང་རྒྱལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་
པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་ན། སྤིང་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་
ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངག་འབྲས་བུའི་རྟགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་མི་རྟགས་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་
ངོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་བྱང་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱལ་
དེ་དག་ནི། གཟུང་རྟག་སྤངས་པས། རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོགས་པ་སྟོན་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྤྱ་མེད་པར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཏུལ་བྱ་གཞན་
དགེ་བ་བཅུ་དང་། སོགས་པ་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་
སོ། །ཁྲུབ་པ་འདོད་དེ། འཆད་པ་པོས་སྤྱར་བརྗོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་ཉན་པ་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་ཅལ་ཏེ། རྫོ་རུས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་རྟགས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདིར་སྤྱ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཡང་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་
ཆོས་སྟོན་ཏེ། སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་
བར་ངོ། །

ཅུ་བ་ལ། སྤང་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་
མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་། དགེ་སྤྲིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བྲང་དོར། ཉེན་འབྲེལ་
ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྷུགས་འབྲུང་ལྷུགས་ལྟོག་རྟོགས་པར་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོབ་མ་
གསུམ་པོ་གང་དང་གང་། དམིགས་ལྷུལ་གྱི་དོན་ནི་གསུམ་པོ་གང་དང་གང་ལ། རྣམ་
པ་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཉན་ཅིང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་གསུམ་པོ་དེ་དང་
དེ་ལའོ། །གང་ན། དམིགས་ལྷུལ་གསུམ་པོའི་དོན་དེ་དང་དེའོ། །ཇི་ལྟར་ན། དག་གི་སྐྱ་
མེད་ཀྱང་ལྷུས་ལ་བརྟན་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་ལོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སྐྱ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཚུ་ལ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་དོན་བསྟན་པ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན་སྟོབ་མ་གང་ཞིག་
དམིགས་ལྷུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཅིང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་
དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལའོ། །གང་ན། དོན་དེའི་རྣམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན། དོན་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཆོག་སྤངས་པས་རགས་པ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས། སྐྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་
པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་དཔྱོད་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་འཇམ་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་
རྟོག་དཔྱོད་ནི། རྣམ་གཡེང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་བཞུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་གོགས་ཡིན་པས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མེད་ཀྱང་། དཔེར་ན།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་
ལྟར་བརྗོད་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅས་
སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ན། བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་བས་ན།
སངས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ནའང་སྟོན་གྱི་

སྟོན་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་དག་གི་སྤྲེལ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་
པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། དེ་བས་ན། སྤྲེལ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྲིའི་དོན་འདི་ལྟར། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལུལ་
ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་ཅིང་
སྤྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་འདི་ལའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། སྤར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་བརྗོད་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་ལམ་ནི། ཉན་
ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་བྱེད་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་རྣམ་མ་སྟེ།
དཀྱུས་མ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ། བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་རོ། གང་ན། བསེ་བུ་ལྟ་བུའི་
ལམ་སོ། གང་གིས་ན། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་དང་། རྟེན་
གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། གཟུང་བ་བྱེ་
རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་རྟོག་པ་སྤང་སྟེ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་སོ། མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེས་འཛིན་པ་བདེན་པར་རྟོག་པ་
མི་སྤོང་སྟེ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་ཁྱད་དམ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་སོ། མདོ་ནི། ལྟའི་བུ་དག་ གཟུགས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་

སོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་རྟོག་སྤངས་པར་ཐལ། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡོད་
དེ། གཟུང་བ་མེད་ན་དེས་འཛིན་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། གཟུང་བ་
མེད་པ་ལ་དེར་འཛིན་མེད་པས་བྱེད་ཅིང་། གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཛིན་མེད་རྟོགས་
པས་མ་བྱེད་པས་སོ། །འཛིན་པ་བདེན་སྤྱིའི་རང་ཀྱལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
དོན་དམ་དུ། སྤྱི་བའི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐལ། །མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་
མཆོད། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་པ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟོན་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། །ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་ལྡན་པས་
བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པས་མཆོད་འོས་མཐོང་ལམ་དང་། སྟོན་གྱི་
ཀྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཆོགས་ལམ་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་
པའི་རིགས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས། རང་བྱུང་ལྷན་ཏུ་དེས་པའི་རིགས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་རྟོན་གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་ཆེན་པོར་བྱེད་པ་སྤྱད་གཏང་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱུང་ལེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ། བདེན་པ་
མཐོང་བའི་གང་ཟག་གསལ། དག་བཙུག་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའམ། སྟོན་གྱི་ཀྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། སངས་རྒྱུ་མང་པོ་
ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་གསལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བློན་པ་
དག་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱལ་པའི་མེ་རྟོག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀྱུན་རྒྱུ་ཡིན་ཏུ་ཡུལ་དུས་
རང་བཞིན་སོ་སོར་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟོན་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་སོ་

སོར་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་རྟོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །མདོ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་རྟོག་འདི་དག་ནི། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ལྗེད་གནས་ཐམས་
ཅད་ནའང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མེ་རྟོག་འདི་དག་ནི། སྤྱུལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྗེ་ལྷར་
ན། ཡང་དག་པར་རོ། །འདིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཡུལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱེད་ནས་
འུགས་ལ་དེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་མཆོན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ལམ་
དང་། ལམ་ཤེས་གཉིས་སོ། །ལམ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལས་སོ། །གང་གིས་
ན། ལྷ་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོམ་པ་ཁོན་དང་། གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
པས་རྟོན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་སྟོམ་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་
དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། འདྲིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་པ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའམ་རྟོགས་པའི་གཞི་སྟེ། རྟོན་
བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ཁྱད་པར་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ༽ནི།

ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པའི་
ཆོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སོ། །གང་གི་ན། བྲང་མེམས་ཀྱི་ལོ། །རྗེ་ལྷར་ན། དེ་དག་མི་
དམིགས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
དང་། ལམ་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་། ༼རྒྱ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་བྱུན༽ ༼ལ་གསུམ་ལས༽

སྲ་འབྲེལ་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་བྱུན་གྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་ན། སྲ་རི་སྐད་བཤད་
བའི་ལམ་སྐྱེ་བས་ལམ་དེའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་བྱུན་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་
བར་ན་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པས་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་
བའི་རྣམ་པ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ། ཆོས་ཉིད་
ཀྱང་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་
དོན་དམ་བར་སྐྱེན་འགྲིབ་པ་དང་། སོགས་པ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་
བར་བཏགས་ཏེ་སྟོབ་པས་ཅེ་མོར་གྱུར་བར་བྱེད། །མདོ་ནི། གཟུགས་འཕེལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ། ཅེས་སོ། །དམིགས་པ་
གཟུགས་ནས་སོགས་པ་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་བར་ལ་རྣམ་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སོགས་
པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཅིར་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལ་སྟོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་
འཇོན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་
ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལ། རྣམ་པ་དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། སོགས་པ་འགག་པ་མེད་པ་ཅན་ཆོས་མཆོག་གོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་
མཐོང་། འགག་པ་དང་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། རྣམ་པ། དམིགས་པ། སྟོའི་ངོ་བོ་གསུམ་ལས། དང་སོ་ལ། རྫོད་
ཀྱི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བརྟུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས། བཏགས་པའི་ཆོས་

ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཅེ་མོའི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
དོན་དམ་པར་འགྲིལ་བ། འབྲི་བ་དང་། འཕེལ་བ་གསོག་པ་དང་། སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་མེད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པར། དོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནང་དང་ཕྱི་
དང་། སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པ། སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་
ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་
བ་དང་། སྤར་ཡོད་འགག་པ་དང་། སོགས་པ་སྤང་དོར་ཀྱན་བྱང་སོགས་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དོད་སོགས་བཞི། གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་
དམིགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ལའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས།༽ལ།

མཆོམས་སྤར་དང་། ལམ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །མཆོམས་སྤར་ནི། སྐབས་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ངོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྟོན་གྱི་
ལམ་རྣམས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་།

སྟོན་ལམ་ཤེས་པ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་
བསྟན་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་སོ། །ཅ་བ་ནི། བཤད་དོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདིའོ། །སྐབས་

གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་གིས་ན། སྤྱག་བདེན་ཀྱན་འབྱུང་དང་།
འགྲོག་པ་ལམ་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིས་
སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ལྷ་ལས་བཅའ་བར་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བཟོད་དོ། །ཞེས་བར་དོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཆེ་གཞན་ལ་སྤྱེ་བ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་ནམ། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
པའོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །རི་ལྟར་ན། ཆོས་ནི། རྣམ་པ་མི་རྟག་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གམ། སོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་དེ་རྣམས་
ལ་རྣམ་པར་དབྱོད་པའི་ཤེས་པའོ། །བཟོད་པ་ནི། སྤང་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱར་ཀྱང་མི་སྤྲག་གོ། །ཤེས་པ་ལྷག་
མ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་མིན་ནོ། །ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྤང་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་དུལ་བ་དང་། སོགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་
དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པར་རོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་འབྲེལ་ནི། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམ་པ་རི་ལྟ་
བྱར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། དུལ་ཁའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་པའི་
བྱིར་པན་ཚུན་རྣམ་གངས་གཞན་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མ་
རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་

དམིགས་སོ། རྟེན་བཞེན་གཤེགས་པ་ལའང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞེན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་སོ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་བར་སྦྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་ཞེས་སོ། འང་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདི་ནི། ཆད་མ་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆད་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བཞེན་པའི་དབྱིབས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆད་མཆོད་ཉིད་དེ་དག་མེད་པ་དང་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆད་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི། མཆོད་ཉིད་ཆད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པས། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཆད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འགྲུར་གྱི་ཁྱད་དེ། དོན་སྔ་མར་མཛོད་ནོ། རྟེན་ལྟར་བཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ན། གོ་རིམ་བཞིན། དུལ་ལ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྟེན་བཟོད། རྟེན་ཤེས་བཞི་སྟེ། ཀྱུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟག་ཆད་དམ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། ཞེས་སོ། མཐོང་ལམ་ཡུལ་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་བར་འཇིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་དང་མ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བཞིན། ཞེས་སོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱང་བ་མེད། དོར་བ་མེད་

བ་དང་། སོགས་པ་བར་ཆད་ཀྱིས་སྐྱགས་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་འཛིན་པ་
སོགས་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་གཟུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་།
ཞེས་སོ། །

བྱམས་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་སྤང་བའི་ཆད་མེད་
པ་བཞི་བསྟོམས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བུ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཅུང་སྟོམས་ཤིན་ཏུ་
བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་བཞིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་
ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཅོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཅོད། རྗེས་ཤེས་
བཞི་སྟེའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
རོ། །མདོ་ནི། རང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡོར་བའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་མདོན་པར་སྤྲུལ་ཅིང་
ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱིས་གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་ཀུན་མ་ལུས་བར་ཡོངས་སུ་བསྤྲུས་
པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན། ཕྱིན་བྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཡུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིའི་འཆེ་བ་མེ་
སོགས་ཀྱིས་ཉམ་ང་བ་དང་། རང་གི་འཆེ་བ་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སེལ་བ་
སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ཉན་པས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱུང་ནས་དུལ་
ཁ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་

བས་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཅོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཅོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
སྐྱེད། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དུམ་བསྐྱོམས་པས་དུག་གསུམ་ནས་སྤྱངན་ལས་
འདས་པར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་མངོན་ཞེན་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །

མདོ་ནི། སྤྱངན་ལས་འདས་པར་འཛིན་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དུམ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་
ཁྲིགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷས་བྲས་པའི་གཞོད་པ་ལས་
བསྐྱེད། སོགས་པ་འབྱུང་བས་བྲས་པའི་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ། ཉང་གི་གཞོད་པ་
ལས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་
རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་སོ། །

དུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྟོག་མི་གཅོད་པ་དང་།
སོགས་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་
ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་སྟེ།
མདོ་ནི། བདག་གྲང་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགོ་བ་གཞན་དོན་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོར་མོང་དུ་བྲས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྤྱོད་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་བཞིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ན། གོ་རིམ་བཞིན་ལམ་ལ་ཆོས་བཅོད།

ཆོས་ཤེས། རྩེས་བཟོད། རྩེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་སྟེ། དེ་དག་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ།

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས།

མཐོང་ལམ་རྣམས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་བ་དང་།

རྣམས་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དག་གསལ་འོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱུག་ཀྱི་འགོ་གུ་ལམ་
ཀྱི་རྣམས་པ་བཤད་པ་དང་བཞི་འོ། །དང་པོ་ནི། དུཤྩུ་ཁ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི། དུལ་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ཆོག་ས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་རྟེན་དང་བཞིན་པ་ཡིན་
ཡང་། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་དང་། སངས་རྒྱས་
བཞིན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་པན་ཚུན་རྟེན་དང་བཞིན་པའི་རྣམས་
གངས་གཞན་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མ་ཆོག་ས་པའོ། །ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དང་དབྱས་དང་བྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྩེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། སྤྱི་མ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
སོགས་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། སྤྱི་མ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་
རྣམས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཆད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་
སོགས་དེ་དག་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། དུཤྩུ་ཁའི་བདེན་པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟར་
ཆོག་ས་པ་ལེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀྱི་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལ་མཐའ་དང་དབྱས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྟག་
པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཆོས་

ཤེས་ཀྱི་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་རྟགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། དེ་བཞིན་
 དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟགས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུང་དོར་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། སོགས་པ་
 འཛིན་འཆར་སྟོག་སོགས་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཆད་མེད་པ་བཞི་
 བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་
 རྟགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 རང་གི་རོ་བོ་གཉེན་མ་སྟེ། གཞོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
 ཤེས་ཀྱི་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོས་པས་དེ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། རོ་གཅིག་དུ་སྒྱུར་
 པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་
 བཟོད་ཀྱི་ནི། མཐོང་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དུ་གཉན་སོ་རྣམ་བྱང་གི་རིགས་རྣམས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལུས་པར་བསྐྱུས་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། ཡུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་
 གི་འཆེ་བ་སྟེ། གཞོད་པ་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་དག་ནི། འགོག་
 བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟགས་པའི་
 ཡུམ་བསྟོམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ལྷ་ངན་

ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྣང་ཞི་བ་དང་། ཚེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚེས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་མཁུ། མཐོང་ཚེས་དང་། སྦྱོར་ནས་སྦྱོང་འགྲུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་དང་སྦྱ་བ་དག་མཛད་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སྟོག་གཅོད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སོགས་པ་མི་ཆངས་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་ནས། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་འགོད་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ནི། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་དག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉི་རྣམ་པ་མ་བཞད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། །ཤེས་

ཁས་སྦྱང་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རྟེན་གྱི་ཁ་ཅིག་ནི་ལོ། །གང་དུ་ན། སྐབས་འདིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལེ་ལུང་བྱས་པའི་དོན་ཉི་བར་མཚོན་པ་སྟེ། རྒྱུ་པར་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་

རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་བར་
མཆོན་པ་ཉི་ཆེ་མང་དུ་བར་བཤད་དེ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །ཞེས་སྟོས་གྱི།
རྣམ་པ་ཞེས་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་བཤད་ཟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། སྤར་མ་
བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་བུན་དང་། སོགས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་ལེ་ལུང་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་
བསྐྱེད་པ་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ནི། རྣམ་ཀྱུན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་
སུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེགས་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སེང་བཟང་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་
སྟོས་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། དེམ་གྱིས་སྟོས་ཞིང་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཞོགས་པ་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྟོས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་
པ་རྣམས་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྣམ་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཞུང་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་
པར་ཐལ། སྟོས་པའི་གོ་རིམ་ལ་སོགས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཆད་མས་
བསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གཞན་ལུང་འགལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་མ་བསྐྱེད་པར་
འདོད་པ་ལ་སྤར། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ། རྣམ་
པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་
ཉན་ཐོས་ལས་དམིགས་རྣམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་
ཤར་སྟེ། ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལམ་གཉིས་པ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། །ལ།

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་།

བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི།
འཆད་དོ། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེའི་བྱེད་པ་དོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དེ་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
སྒྲོན་དུ་འོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱི་རིམ་ལྟར་བྱས་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མཐུག་
ཐོགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཏེ་མཆོད་འོས་
སམ། །ཡང་ན་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་པ་དོ། །ཞེས་འདོན་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་པ་
ཉིད་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ་མོས་པས་དེའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཞོལ་
བ་སྟེ། འབབ་ཅིང་འཐུག་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་བ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ཡུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དུག་སྟེ། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་
འདུལ་བའམ་ཞི་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
དུལ་བ་དང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྤྲད་དུ་ཉི་བར་གནས་པ་ངོ་མཆར་ཆེད། །ཞེས་སོ། །ང་
རྒྱལ་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་
དུལ་བ་དང་རྒྱལ་མ་མཆེས་པའི་སྤྲད་དུ་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས་ཚུར་མི་ཚུགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་
གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཆོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ་ཞེས་
སོ། །བྱད་དང་མེ་མཆོན་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ལ་རྩི་བ་མེད་པ་ཉིད་
དེ། བཞི་བྲལ་འབྲས་སོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱའོ། །མདོ་ནི། ལྷ་

མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གིས་ལྟ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྟེན་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
མཆོད་རྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་དེ་ཉིད་གིས་ས་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་
དུ་བྱེད་པས་སེམས་དུལ་བ་དང་། རྟོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་བསྟོན་པ་སོགས་
སྤངས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སོགས་པ་པ་མཁམ་མཁན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་
ཐོབ་པས་འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཁོ་བ་ལ་སོགས་པ་བེལ་གིས་གཞོན་པ་དང་།
སྒྲོམ་ལམ་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་པོའི་མཐུས་པ་རོལ་གིས་བྱས་པའི་གཞོད་པ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་
པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེས་མི་ཚུགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བྱ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་དང་། དུམ་གི་རྣལ་འབྱོར་གི་རྟེན་གི་ཡུལ་
ས་ཕྱོགས་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་གིས་མི་བྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་
པས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་རྟེན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་
དུག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉིད་པ་ཅན་གི་སྒྲོམ་ལམ། །ལ།

ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་
ལམ་གི་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི།
བྱེད་པ་ཅན་གི་སྒྲོམ་ལམ་ཅམ་སོ་དེའོ། །ཡང་ནི། དབྱེ་རྫོང་སྤྱད་པའམ། ཡང་ན་ཁོ་

ནམ་མཁའ་འདྲེང་བའི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་སོ། །ཐ་དང་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དང་
དོ། །གངས་པུང་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གཞིར་བྱས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་པའི་
ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་སོ། །

དང་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་

ཐུགས་སྒྲུབ་གི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། དོན་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་མོ། དང་པོ་
ལ་བཞེ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་བྱེ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལས་
ཐུགས་སྒྲུབ་ཐུགས་སྒྲུབ་སོ། །དབྱེ་དོན་ནི། མོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། རྩིས་སྒྲུབ་ཡི་རང་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་མོ། །ཐ་དང་ནི། ཅེ་རིགས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་རོ་པོ་
གཅིག །འགའ་ཞིག་ཐ་དང་པོ། །གངས་པུང་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐུགས་
སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་དངོས་རྩིས་གསུམ་པུ་དེས་པས་སམ། དགེ་བའི་ཅ་བ་གསོག་པ་དང་།
མི་ཐད་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རང་གསུམ་པུ་དེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། རྩིས་སྒྲུབ་ཡི་རང་གསུམ་པུ་དེས་
པས་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་སོ། །ཐ་དང་ནི།
ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་དོ། །ཅ་
བ་ལ། མོས་པའི་རྒྱ་ ཡུལ་ རོ་པོ་ སྒྲིགས། བྱེད་ལས། དབྱེ་བ་བྱུག་པོ་ རྒྱ་ནི། ལུང་
རིགས་རྣམ་དག་གོ། །ཡུལ་ཡུལ་མོ། །རོ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐུགས་སྒྲུབ་གང་
ཞིག་ཡུལ་ཡོན་ཏུ་ཅན་ཏུ་དེས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཞོ་ན་ལྟར་དེས་པར་

འཛིན་པའོ། །བཞི་པ་ལ། ཤེས་རབ་སེམས་པ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། དེས་སོམ་ཉི་
བརྒྱུག་པས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའོ། །དུག་པ་ལ་བཞི་
ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། རྒྱང་སེམས་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་མོས་པ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་ངོ་
ནི། ལུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་
དངོས་སྤྱ་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་།
གཉིས་དོན་སྦྱོར་བ་བར་བཅས་སྤྱ་སྒྲུབ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱིས་མོས་པ་
དང་། གཞན་དོན་སྦྱོར་བ་བར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཞན་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་མོས་པ་ནའང་གཞན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ།
གཞན་དོན་མོས་པ་ནའང་རང་དོན་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་དང་མི་འགལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་དེ་ཡང་ནི། རྒྱང་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་
སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདྲོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ཉེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་གསུམ།
གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་སྟེ། དགུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མོས་པ་དགུ་པོ་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། རང་
དོན་མོས་པ་རྒྱང་དུ་དེ་ཡང་རྒྱང་དུ་འེ་རྒྱང་དུ། སོགས་པ་རྒྱང་དུ་འེ་འབྲིང་། རྒྱང་དུ་འེ་
ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིས་རྒྱང་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ། འབྲིང་གི་འབྲིང་།
འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་སྟེ། འབྲིང་གསུམ་ཆེན་པོའི་རྒྱང་དུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་དོན་མོས་པ་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པ་
དགུར་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན། མོས་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདྲོད་དོ། །མདོ་ནི། ལུས་ཟབ་མོ་འདི་
གིས་ཤིང་སྒྲེགས་བམ་དུ་བགྱིས་ཉེ་བཅངས་ལ་མཆོད་པ་བགྱིས་པ་དང་། སངས་

རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དུང་རྒྱུ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན་གྱི་
མཆོད་རྟེན་དུ་བརྟུག་སྟེ་མཆོད་པར་བྱས་ན། དུམ་ནི། རྒྱུ་ལས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
དང་པོ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་རང་དོན་མོས་པ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ནས་
ཤིང་རྒྱུ་ལས་ལོ་མ་མེ་ཉོག་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཞིང་ཐ་དད་ཀྱང་གི་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེས་
པར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཡུམ་དུ་རོ་གཅིག་པའི་གཞན་དོན་མོས་པ་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ཕྱེ་བའི་ཐ་དད་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་དོ། །

གཉམ་པ་ན་རེ། རོ་བོ་གཅིག་གོ། ཟེར་བ་ནི། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་མི་
འགྱུར་དང་། སྦྱོར་བ་བར་ཡོད་མེད་དང་། བོང་ནས་བོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་
བཞུགས་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། །གྲངས་ངེས་ནི། སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
སྦྱོར་བས་དངོས་སྤྱོད་རང་དོན་གཙོ་ཆེ་བར་སྦྱབ་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་
སྦྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བར་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། འཕགས་པས། དེ་ལ་
རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ནི།
སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྤང་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དགུ་
ཡོད་པས། གཉིན་པོ་མོས་པ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དགུར་ངེས་ཏེ།
འཕགས་པས། མོས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་
བོང་ནས་བོང་དུ་གྱུར་པས་གང་དང་གང་བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་ནས་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཤེས་པར་

བྱལོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་སོ། །དང་
 མོ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། རི་ལྟར་བདག་མེད་དམ། སྒྲིས་བྲལ་ལས་མ་འདས་
 བར་མོས་བ་བཞི། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་བར་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྟེན་
 ཏེ། གཞི་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་ལས་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་དང་པོར་ཏེ། ཐོག་མར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་མོས་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་རྣམ་བ་གསུམ་སོ། །གངས་ངེས་ནི།
 བསམ་བསམ་གཞན་དོན་སྐྱབ་བར་མཚུངས་བ་ལ་སྦྱོར་བས་རང་སྟོད་དུ་རུང་བ་དང་།
 རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྟོད་དུ་རུང་བ་དང་། གཞན་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་
 དམིགས་བ་ཉིད་གསུམ་དུ་ངེས་པས་མོས་བ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། དབྱེ་
 གཞི་མོས་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེ་ངོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་བ་གསུམ་གསུམ་
 སྟེ། དགྲུ་ཡིན་ལ། གངས་ངེས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུང་དུ་དང་། སོགས་བ་འབྲིང་
 དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དགྲུར་ངེས་སོ། །གསུམ་བ་ནི།
 དབྱེ་གཞི་མོས་བ་དགྲུ་པོ་དེ་ཡང་དབྱེ་ངོ་སོ་སོར་ཏེ། རེ་རེ་ལ་རྣམ་བ་གསུམ་གསུམ་
 ཡིན་ཏེ། གངས་ངེས་སོ་སོར་རྒྱུང་དུ་ལ་ཡང་རྒྱུང་དུ་ལེ་རྒྱུང་དུ་དང་། སོགས་བ་རྒྱུང་
 དུ་ལེ་འབྲིང་ལ་སོགས་བ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ། རྒྱལ་དེ་ལྟར་
 བ། རང་དོན་མོས་བ་དགྲུ། གཉིས་དོན་དགྲུ། གཞན་དོན་དགྲུ་སྟེ། དགྲུ་ཆོན་གསུམ་གྱི་
 མོས་བ་རྣམ་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ནོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། མཛད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན།

ནུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ལའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱལ་དང་། སོགས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པས་སོ། །གང་ན། བསྟོད་པ་དང་། སོགས་པ་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། མོས་པ་དེ་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛད་
དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་ནུམས་གསུངས་པ། ཅ་བ་ནི། བྱ་
བའི་ཡུལ་ཡུམ་ལ་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ། གཉིས་དོན་གྱི་དགུ། གཞན་
དོན་གྱི་དགུ་ལོ་ནུམས་ལ་ནི། བྱེད་པ་ལོ་བསྟོད་པ་ཅམ་དགུ། བཀྱར་བ་ཅམ་དགུ།
བསྐྱེད་པ་དགུ་སྟེ། དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བྱ་བའི་ངོ་ལོ་རང་དོན་མོས་པ་ལ་བསྟོད་
པ་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ལ་བཀྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་
བྱས་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ལོ་ཀའི་ཁམས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་བྱེ་མ་སྟེད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཤུང་གིས་བཀའ་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་
ཡང་རྩང་བ་འདས་དུ་སྐྱལ་ན། འདི་ཉིད་ལེན་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་མོས་པ་སོགས་ནི། བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན། ཇི་
ལྟར་རང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཞན་དུ་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་
བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱིང་དགུ་དགུ་སྟེད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྟོར་བས་རང་དོན་
དུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལོ་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་
དག་ཏུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནུམ་པ་དགུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་
མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ་སྟོར་བས་
གཉིས་དོན་དུ་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་གཉིས་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་
སོར་ནུམ་པ་དགུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་

ཅིང་བཀུར་བར་འདོད་དོ། །སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་གསུམ་པ་གཞན་
དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པར་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚན་
དེས་ན། བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་འདི་དག་ནི། མོས་པའི་
འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ནམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆ་དགུ་དགུ་ཡིན་གྱི། དེག་བྱེད་ལས། ཡི་གེ་ཨོ་ལུ་
བྱེད་དང་བཞི། ཁོད་དུ་བྱས་པས་སྟོན་པར་བརྗོད། ཅེས་སོགས་ལྟར། དག་ཏུ་བརྗོད་
པའི་སྟོན་པ་གཅེས་བུ་སྟེ། རོ་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། ལུ་ལ་དེ་ལྟར་ལུ་ལ་ལ་མོས་པ་ལ།
བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་དེ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་འབྲུང་བས་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་པ་
བསྐྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བུ་བ་སྟོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རྒྱ། བསྐྱེད་བ། ཆེད་དུ་བྱ་བ།
ཆོའི་རྣམ་པ། རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་རྒྱ། བསྐྱེད་
འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་སམ། ཡེ་ཤེས་སམ། འདུས་
བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་རྣམས་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། འགྲོ་ཁུན་དགོ་བ་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འགྲུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག ཅེས་སོ། །གང་དག་
འདུས་མ་བྱས་དགོ་བར་མི་འདོད་པ་ཆེས་རྣམ་པར་འབྲམས་ཏེ། དབྱས་མཐར། དགོ་
གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དགོ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་བསྐྱེད་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྤྱི་བའང་ཞོར་བར་

མདོན་ཏེ། རྫོང་རྒྱལ་མཆན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་རི་ལང་དང་། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལང་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རི་ལང་དང་། །དེ་ལང་ར་
ལས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་བས་སོ། །འོ་ན། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་དང་
བཅས་པར་ཐལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་དང་། །དུས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་བསྟོ་བྱ་
མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་
ཀྱང་ནི་བཅས་ནི་མེད་དུ་གནས་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག། །དེ་ནི་ནི་བཅས་ནི་མ་
མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུར་
འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ལུང་དེ་ནི། མཆན་མར་བཟུང་སྟེ་བསྟོ་བྱ་མིན་པ་ལ་
དགོངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེས་ནས་གསུངས་
བས་སོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་དམིགས་པར་བསྟོ་བར་འདོད་པས་མི་འགལ་ཏེ། མང་
པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ་
སོགས་ཏེ། ལུང་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་བས་སྟོན་པ་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་འདིར་རྣམ་མཐུན་ཏེ། མདོ་ནི།
རྣམ་མཐུན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྟར་
མི་འདུག་གོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུལོ། །ཁྱུ་སྐྱབ་
ཀྱིས། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་དུ་སྤང་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
པས་དགོ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་

འདུན་བ་སྟེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། འདུན་བའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། འབྲས་བྱའང་དེ་འདྲ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། རྟོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཞེས་རབ་གྱིས་ཟེན་བས་སྟོན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟོས་པ་བཞིན་བསྟོ་བ་སྟེ། བཟང་སྟོན་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་། སོགས་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། བྱུང་གྱིས་ཀྱང་། དམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས། རྒྱ་ཆེན་ཐབས་གྱིས་ཡང་དག་སྟེ། ཞེས་རབ་ཟེང་མོས་རྣམ་དག་བྱ། ཟུང་འཇུག་བསྟོ་བས་རྒྱས་གདབ་པོ། ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་ཏུ་དགོ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་ཏུ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། རྩེ་བྲག་གི་སྒོམ་ལམ་བསྟོ་བའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། མཆོན་བྱ་ནི། པ་རི་ཏ་ཏ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱར་བས་བསྟོ་བའོ། ། [.....འདི་དག་ཐེག་ཆེན་བསྟོ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ།]

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དེ་བྱེ་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཅམ་སོ། དེ་བྱེ་རོ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཞེས་ཀྱང་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱ་

མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བའི་ཉིད་
རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བསྡོམ་བའི་བྱེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་
དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བའི་
ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

འདི་དབྱེ་བ་མིན་གྱི། སྤྱི་ཉིད་བྱེད་པའམ་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བསྡོམ་
བ་དེ་ནི། བསྡོམ་བྱེད་རྫོགས་དམིགས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ནམས་པ་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི།
མཆོན་མར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམ་བའི་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་དེ་
དག་དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བསྡོམ་བྱེད་གྱི་
སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བའི་
སེམས་དེ་ལའང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བའི་
བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསོད་
ནམས་འདུ་བྱ་བྱེད་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་སོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཞེས་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་། དོན་དམ་པར་སྤྱེ་འགག་མེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྲན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེ། མདོ་ནི། དེའི་
རིགས་ཅན། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། སྒྲ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིན་དུག་རྫོགས་སུ་སྤྱུབ་ཀྱང་མི་
དམིགས་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པར་

མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། སྤྱད་པར། ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོན་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱིན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་
གིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པས་དེར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ།
མདོ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་སོགས་སོ། །སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ལྡན་ཐོབ་པ་བས་དེ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡི་རང་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བའི་བསྟོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་བསྟོན་པ་རྒྱུད་དུ་སྟེ། མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འབྲས་བུ་ལྡན་ལ་གནས་པ་ལ་མཚོན་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་
འབྲིང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་སོགས་སོ། །སྟོང་གསུམ་གསྐྱའི་
བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་
དམིགས་པཅས་ཀྱིས་བསྐླའ་བ་དེ་སྟེད་དམ། དེ་བས་ལྷག་པར་མཚོན་པ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྟོན་པ་གཞན་ནི། ལྷོས་ས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྟོས་
ནས་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །མདོ་ནི། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་
སེམས་ཅན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་

པར་གྱུར་སོགས་སོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན། ཡུལ་གྱི་དང་། སྤང་བུའི་དབྱེ་
བས་ཕྱེ་བས་ན། རོ་བོ་གཅིག་ལྗོག་པ་ཐ་དད་དེ། །ཤངས་ངེས་ནི། ལྷོ་དམན་རྗེས་སུ་
གཟུང་བའི་དོན་དུ་མངོན་ཞེན་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རམ། ཡུལ་བརྟུ་གཉིས་ལ་
ལྷོས་ནས་བརྟུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ། དབང་རྣོན་གྱིས་བརྟུས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་
མང་བར་མ་ཕྱེའོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བསྐྱོ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲེལ་ཏེ་བར་རོ། །གང་དུ་ན། ལྷ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷ་
མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ན།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་རང་གི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་
པའི་རྒྱའི་རོ་བོ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཤངས་དུ་ན། རྣམ་པ་
བརྟུ་གཉིས་སོ། །བརྟུ་གཉིས་པོ་གང་ན། མིང་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་
ནི། བྱད་པར་ཅན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྐྱོ་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་
བསྐྱོ་བ་ཞེས་ལོག་མ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་
ཡུམ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ནི། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་
སངས་རྒྱས་སམ། འབྲས་བུའི་ཡུམ་གྱིའོ། །བསྐྱོ་བུ་མི་དམིགས་པའི་ནི། ཐག་མེད་ཀྱི་
ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། སོགས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱིས་སྦྲིན་གྲོལ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའོ། །བདག་ལྟ་
སོགས་མེད་པས་ལྟ་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ནི། གང་གིས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་

སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཟུང་འཛིན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་
ནི། བདག་དང་། སོགས་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱང་སོ་ལྷའི་དངོས་
པོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བྲན་པའི་
ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་
བའོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱིན་དུག་གོ། །

དམིགས་པའི་མཆན་མ་མེད་པའི་ནི། དངོས་སོ་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་
མཆན་མའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབྱེས་པས་གནང་བའི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ཐམས་ཅད་དོ། །དུས་གསུམ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་པར་མ་
གཏོགས་པའི་ནི། འདོད་པ་དང་། སོགས་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་
སོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱུད་དུ་འོ། །སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཆད་མེད། བསམ་གཏན་བཞི།
གཟུགས་མེད་བཞི། མངོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པའོ། །བསོད་ཆེན་འབྱུང་བ་འབྲིང་གི་ནི།
སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་
གྱུར་པ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཀྱིས་མཆོད་པའོ། །བསོད་ཆེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ནི།
སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
ལ་མཆོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟུན་པའི་
དངོས་སོ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྟོམ་ལམ་གསུམ་

བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ། འདིར་བསྟོ་བའི་འོག་ཏུ་བཤད་ལ།
སྤྱད་པར་བསྟོ་བའི་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བསྟོ་བའི་དགོ་བ་ཡི་རང་གིས་སྟེལ་བ་དང་།
ཡི་རང་གི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་པན་ཚུན་མཆོན་པར་བལྟོ། །

རྩ་བ་ལ། བརྗོད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། དམིགས་ཡུལ་སྦྱེས་འཕགས་ཀྱི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་མཁས་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་པ་དག་གིས་སྟོའི་ངོ་བོ་ཡི་རང་བ་སྟེ། མངོན་པར་དགའ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དེའོ། །གང་ཏུ་ན། འདིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་
ཡིན་པར་རོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགོ་བ་དེ་དག་
སྟེམ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རང་བྱའི་ཡུལ། རང་བྱེད་ཀྱི་སེམས། རང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་གཞི་གསུམ་མཇུག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་
དམིགས་ནས། གཉིས་པ་དབྱུང་པོས་གཏེར་རྟེན་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་
ཀྱིས། གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡི་རང་བྱ། རང་བྱེད། རང་བའི་
བསོད་ནམས་སོགས་སྤང་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་དོར་ཞིང་དོན་དམ་པར་དེ་དག་རང་རང་གི་
ངོ་བོར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་
དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་དེ་ལ་མདོར་
བསྟུས་པའི་དོན་ནི། མོས་བསྟོ་ཡི་རང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
དོ། །གང་ལ་ན། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། སྟོམ་ལམ་མོས་

བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནིའོ། རི་ལྷར་ན། གསེར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་
གར་བྱ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུའོ། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཏུ་སྟེ། རྒྱར་བྱེད་དོ། གར་ན།
མོས་པའི་བསོད་ནམས་དེའོ། གར་གི་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱིའོ། གར་གིས་ན། བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། རི་ལྷར་དུ་ན། གསེར་སྐྱམ་གསེར་
མགར་གྱིས་མི་དང་ལྷའི་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུའོ། གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་པོ། གར་
ན། བསོད་ནམས་སོ། གར་གིས་ན། རེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། ཁི་ནི།
དམིགས་བསལ་ལོ། རི་ཅམ་ཞིག་ན། རང་བྱའི་ཡུལ་གཞན་གྱིས་བསོད་ནམས་བྱས་
པ་དང་། དེ་ལ་ཡི་རང་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་གཉིས་སྟོ་མཉམ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
རང་བྱེད་སྟོ་དམན་ན་ཆུང་ལ། མཐོན་ཆེ་བར་ཐོབ་པོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱེད་དོན་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ༼ ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ། ༽ ལ།

དབྱེ་བ་མངོན་བསྟན། བྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། ༼དང་པོ་ནི། དམན་པ་དང་།
མཆོག་གི་གོ་རིམ་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམ་
པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། སྟོམ་ལམ་ཟག་མེད་དེ་ཡང་ངོ་། ༼དབྱེ་ངོ་སྟུབ་
པ་དང་། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ༼ཐ་དང་། ལྟོས་ས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཉེ་ངོ་
པོ་ཐ་དང་། ལྟོས་ས་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ཉེ་ངོ་པོ་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དང་དོ། ༼གངས་རེས་ནི།
ཟག་མེད་སྟོམ་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སམ། རྟོགས་
པ་དང་སྤངས་པ་གཉིས་སུ་རེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་དང་། རི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་

སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
དང་པོར་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་
ཡེ་ཤེས་སྟོན་ནོ། །

ཙ་པ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི།
ཡུམ་ནི། དངོས་སོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་
བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་མཆོག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བར་
ཕྱིན་ལྷན་མ་ཡུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་དེའི་ཆེ་མིག་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། གཟུགས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི།
རྒྱད་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད།
དམིགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ཆེན་སོ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་
ནི། ཡུམ་འདི་ནི། བར་ཕྱིན་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན།
བར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་ལ། ཡོད་ན་ཐོབ་པ་ནི། དེའི་མཆོག་ཉིད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ནི། ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་

པ་ནི། གཏོད་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱིས་
སོ། །གང་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་མི་དམིགས་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །གང་ལ་ན། སྒོམ་བྱེད་རྣམས་འཕྱོར་པའི་རྒྱུད་པའོ། །རང་གཞན་གྱི་
དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་དང་། དག་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །མཆོམས་སྦྱར་
ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སྒོམ་ལམ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
མཆོན་ཉིད་དོ། །གང་དུ་ན། སྦྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་འོག་ཏུའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན།
མ་ཐུན་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་དག་འདིའི་སྦྱེ་
བའི་རྒྱ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བོར་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་དག་
འདིའི་མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ཐོབ་པས་ལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱེ་མི་སྦྱེའི་རྒྱ་
བཤད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དག་སྦྱེ་མི་སྦྱེའི་རྒྱ། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་བཤད་པ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ལ། སྦྱེ་བ་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རྒྱ་དག་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སངས་རྒྱུས་མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་།
སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། དབང་པོའི་རིམ་པས་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ལུང་སྟོན་
པ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་གི་ན། དུམ་འདི་ལ་མོས་པ་སྟེ།
རྣམ་དག་སྦྱེ་བའི་འོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་

བསྐྱེན་བཀྲར་བྱས་ནས་འདིར་ཡོངས་ཤིང་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དུམ་གྱི་
 ཚོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་འདོར་ལ་ཁོང་
 ཁོ་བཤོ། །དེའི་རྒྱ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་ཐེབས་ཏེ། འིན་རྒྱལ་གྱིས་ལོན་པ་དང་། དམིགས་
 མེད་ཟབ་མའི་ཚོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། སྤང་བོ་དང་། སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དངོས་
 བོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་བོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཅིང་ལག་ཏུ་སོང་
 བཤོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་དུམ་ཟབ་
 མོ་འདི་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི། མཚམས་མེད་པས་ཆེས་
 ཆེར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཆེ་ཆེད་ལྷག་པར་གྱུར་པས་མནར་མེད་པའི་དཔྱུལ་བར་
 བསྐྱལ་བ་མང་བོར་ལོ་ཀའི་ཁམས་འཕོས་ཤིང་སྐྱེ་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐར་ནའང་ཡི་དྲགས་
 དང་། དུད་འགོ་དང་། མིའང་དབང་བོ་མ་ཆང་བ་དང་། རིགས་ངན་སོགས་སུ་སྐྱེས་
 བས་དུང་ཁ་སྤོང་སྟེ། སྤྱད་པར། སྤོན་སྤོང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་བཀྲར་བྱས་
 གང་། །རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་མ་དད་ན། །ཐོས་ནས་སྒོ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་འདི་
 བོ་སྤོང་བྱེད་དོ། །སྤངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། དུམ་རིང་བོར་སངས་རྒྱས་མཉེས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་སྤྱང་ཞིང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དུམ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ནི་གནས་ལ་
 མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི།
 སྤོན་དགོ་བ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

མ་སྦྱངས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། སྦྱོས་བྲལ་ལ་མ་གོམས་པས་དངོས་
པོར་འཛིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བསྟེན་པས་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་
དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་དག་མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །རིགས་
མེད་གྲོགས་ངན་སྟོན་དགེ་མ་བསགས་སྟོ་མ་སྦྱངས། །ཆོས་འདིས་སྒྲག་འགྱུར་འདི་
དག་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྷུང་། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་དག་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བསྟན་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་རྒྱུ་
དང་། མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་འགལ་རྒྱུ་དག་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་འཕགས་བཞིའི་
རྣམ་དག་སྦྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་ནོ། །ཙ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི། རང་
རྒྱལ་གྱི་གཉིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཟུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟུ་བདུན་ནི་མས་དག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་མས་དག་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་པ་དེ་
གཉིས་རང་མཚན་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱི་མཚན་གྱིས་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། འབྲས་བུ་དག་པས་གཟུགས་སོགས་དག་པར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི།
གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དུམ་རྣམ་པར་དག་པ། དུམ་རྣམ་
པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ། མ་ཐེ་དད་ཅིང་མ་ཆད་

པའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟགས་དགོང་དང་། རྟགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དེ་མ་མེད་པའི་ལམ་
 བདེན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་
 པའི་རྟགས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་མ་ཡིན་པས་ཐ་མི་དད་ཅིང་། སྤྱི་མཆོན་ཐ་དད་མིན་པས་སོ་སོར་
 གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན།
 འབྲས་བུ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་
 གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པ་བདག་གིར་ཞེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་དག་པར་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་དམ་པའི་དོན་ཕྱིར་བཞེད། །ཐ་དད་མིན་ཕྱིར་རིགས་དེ་ཡང་། །རི་
 ལྷར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྟུན། དེ་ལྷར་དེ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་
 དང་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་བཞིའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་
 དང་། སྟན་ཏུ་བ་དང་། གཅིག་མོས་ཀྱི་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང་། སྟན་ཏུ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་

སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། འཕགས་བཞིའི་རྣམ་པར་དག་པ་
 སྤྱིར་བརྗོད་ནས། སོ་སོའི་རྣམ་དག་ཁྱད་པར། འཆད་དོ། །ཅ་བཞི། སྒྲོབ་མའི་ལམ་གི་
 འབྲས་བུ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཇི་མས་དག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་བྱང་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ཤིང་སྤངས་པའི་བྱིར། ཐ་སྙད་དུ་བྱར་བྱང་ཞེས་པ། ཅ་འགྲེལ་
 གཉིས་ཀའི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བོ། །གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས། བསེ་བྱའི་ལམ་གི་འབྲས་བུ་གཞི་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཇི་མས་དག་པ་སྟེ། ཉོན་སྐྱབ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་གཞུང་རྟོག་ཉམས་པའི་
 བྱིར། མདོ་ནི། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་གི་ལམ་གི་འབྲས་བུ་ལམ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། ཇི་མས་དག་པ་སྟེ། ལམ་གསུམ་གི་སྐྱབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་བྱིར།
 མདོ་ནི། སྐྱེན་པའི་པར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་པར་བྱིན་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་གི་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གི་འོད་གསལ་བ་སྟོ་བྱར་སྐྱབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་སྤངས་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། མཐའ་ལས་བཀལ་བ། མཐའ་ལས་
 ཤིན་ཏུ་སོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། བོ་རིམ་བཞེན་དུ་སྦྱར་བ་ནི། ཉན་ཐོས་གི་
 གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཇི་མས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་སོགས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་
 སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་པའི་བྱིར། རང་སངས་རྒྱས་གི་གཞི་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཇི་མས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་སྐྱབ་དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་པ་གཞུང་བའི་དོན་གི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་གི་

ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གི་མས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིན་སྒྲིབ།
རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་རྟོག། ཐེག་ཆེན་ཁོ་ན་འདི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཛིན་རྟོག་
སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གླུ་ན་མེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་
བ་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཐར་བཤེས་སྒྲིབ་
བྱེད་ཉིན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་དག་པ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྟོས་པའི་
ཞར་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་བའི་རྒྱུར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དག་གཅིག་ཤོས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བ་མིན་
པར་བཤད་པ་དེ་རིམ་ལྷན་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཡིན་ནོ། །གི་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་མ་བྱུང་བེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོས་ལམ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་དང་། སོགས་པ་
རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་
ནོ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་རེ་རེ་ལའང་གོ་རིམ་དུ་སྟོས་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་
སོགས་པ་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་དུ་འབྲིང་བར་གྱི་གི་མ་མ་ལུས་པ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ།

གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་
པ་སྟེ་ཞེས་སོ། ཉན་རང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྐྱབ་པ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་
བྱའོ། སྐྱིབ་པ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་སྟོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། རྟགས་ཀྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་ས་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་བཞི་ས་བཞི་སྟེ། ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྟོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཏུ་དང་། སོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་རྣམ་པ་དགུ་ཆོས་
ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོམ་
སྤང་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སོགས་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཏུ་འཛིན་ཏུ་བར་
རྣམ་པ་དགུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་
དག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གཅིག་ཤོས་ཤིན་ཏུ་བ་མིན་ཞེས་བྱའོ། བྱི་མ་ཕྱོགས་
གཅིག་གི་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྟོམ་ལམ་
ཆོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ས་དགུ་ལ་སྟོམ་སྤང་ཉོན་
སྐྱིབ་དགུ་དང་གཟུང་རྟོག་སྟོང་གི་འཛིན་རྟོག་སྟོང་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། རི་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་དག་
ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྟོ་རྟོ་
བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་
གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འཇམ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ཤེས་བྱ་དག་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཛོང་བེན་སྟོམ་པའི་སྟོབ་ལམ་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་
མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་སྤང་བ་ཉེན་མི་འཐད་
དོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་ཀྱི་ དོན་དམ་པར་པན་གཞོད་གང་ཡང་མ་བྱེད་པའི་ལན་དང་།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱི་མ་སྤྲོ་མ་ལ་ཁྱུས་མཁན་འབད་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་དཔེས་
སྤངས་པ་ཡིས། སྤང་བ་ཉེན་འཐད་པར་སྟོན་ནོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བསྟན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་རི་སྐད་
དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདིར་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་
ཆར་བརྗོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་
སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད། མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་སོ། ། རི་ལྟར་
ན། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
རོ། ། སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འཛིན་པ་
དང་། ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་
པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་ལ། གཉེན་པོ་ནི། ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོར་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་དུ་ལྷུང་དུ་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་ཀྱི་
ལ། རྟོགས་མ་བྱུབ་སྟེ། བོས་ཀྱི་བྱི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་འབད་བ་རྒྱུད་དུ་སྤང་བ་
བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུད་དུ་ལྷུང་དུ་དེ་ལ།
གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་ལྷུང་དུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ། ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མི་

དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཁྲུག་ཀ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་རྩི་མ་ཕྱ་མོ་སེལ་བ་ལ་
བཙོ་ལྷག་མཁན་ཏེ། ལྷས་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པ་སྟེ། རྩེལ་བ་ཆེན་པོས་རྩི་མ་སེལ་
བའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་སོ། །ཡང་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཕྲོས་པའི་ཁྲུག་ཀ་དང་
ལན་དུ་རྩ་བ་ལྟར་བཤད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དང་མ་ཐུན་ནོ། །བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་
གཞག་སྟེ། སྒོམ་ལམ་ཤིན་ཏུ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་རྩ་བ་ལའང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

འདིར་ཨ་བླུ་ས། སྤང་བྱ་བྱ་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ལམ་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
ལམ་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཞིང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
མ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་བྱ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་བྱ་གཅིག་པ་འང་དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱེད་ཁས་རྒྱངས། བྱེད་ཆད་
མས་བྱལ། ལྷབ་པ་ཆད་མ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མི་སྤིད་པར་འབྱུང་རོ། །

ཡང་། རྒྱུད་རྒྱུར་མ་དེག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཤད་པ་
དང་། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤང་བྱ་གསུམ་བཤད་པ་འང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་སྤྲ་ལོགས་སུ་སྤོང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པ་ན་དེས་དག་པ་ལ་
དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་། །སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ནི།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོ། །ཡན་ལག་སྤར་བཅས་ངོ་བོ་གང་ཟག་

དང་། །གཟུང་དང་དེ་བཞིན་འཛིན་བྲལ་ཐེག་གསུམ་ལས། །མཐོང་དོན་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོམས་བས། །ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལེགས་པར་
བཤད། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

།སྐབས་གསུམ་བ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་དང་།

རོ་བོ་གཞི་ཤེས་བཤད་བ་དང་།

མཁུན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུ། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་གཞི་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་རྟོགས་པ་མེད་པར་གཉེན་པོ་ལམ་ལེགས་པར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ལ་རྟོས་བས་སོ། །དེས་ན། གཉེན་པོ་
ལམ་ཤེས་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཆད་ལ།
གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱང་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

འབྲུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས།

འབྲུག་པ་སྦྱོར་བ། ལྷགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཆོས་ཅན་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན།

བསྐྱུབ་བྱ་འབྲས་ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱང་བར། སྐྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་
གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེདོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅུ་བ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཆོས་
ཅན། ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། བ་རོལ་བྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་

བ་མིན། འཁོར་འདས་དེ་དག་གི་བར་ན་སྒྲུང་དོར་དུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི།
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས། པ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་
ལགས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་བར་ན་འང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་ཏུས་གསུམ་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ།

དངོས་བསྟན་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་བཤད།

ཤུགས་བསྟན་མཆན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ཡུམ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པོ། །ཏུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དང་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བསྐྱོད་ཅིང་མཐོང་བས་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཚུ་རོལ་གྱི་
མཐའ་འཁོར་བ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་ཉག་པར་ལྟ་བཅས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཉག་
པའི་མཆན་ཉིད་ལ་མི་གནས། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྩེས་གཞན་དོན་བྱེད་པས་སོ་སྐྱེས་
བསྐྱོད་མི་རྣམས་པས་པ་རོལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་ཕྱང་བོའམ་
གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་མི་གནས། འཁོར་འདས་དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་བར་ན་འང་མི་གནས་ཏེ། དེའི་བར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ཉུགས་བསྐྱེད་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་པ། རྟེན།

ཀྱན་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཉན་རང་གི་ཡུམ་ཐོག་སྟེ་བསྐྱེད་བས་ན། ཉན་
 རྩོས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་བ་ཅམ་གྱི་ཡུམ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་བ་ལ་གནས་བ་ཡིན་པར་ཤེས་བར་བྱའོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་མཉམ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་བཅེ་དང་། རང་བཞིན་
 གང་ཡང་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐུང་འདས་
 ལ་རྟག་བ་དང་། བན་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་སོ་དང་། འཁོར་བ་ནི། མི་རྟག་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སོ་མེད་པར་དམིགས་པའམ། ཡང་ན། གཟུགས་སོགས་
 དོན་དམ་གྱི་དངོས་སོ་དང་། ཐུང་འདས་ཐུང་སོའི་དངོས་སོ་མེད་པར་དམིགས་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་སོ། །ཁྲུབ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན། ཡང་དག་པའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་དང་རིང་བར་
 གྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ ཉུགས་བསྐྱེད་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་བཤད་པ། རྟེན་པའི་བཞི་ལས།

སྤྱི་འགྲེལ་ནི། ཉན་རྩོས་ལ་སོགས་བ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ཆོས་ཅན། ཡང་
 དག་པར་ཡུམ་ལས་རིང་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་སུ་ཉེ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བྱང་བར་
 མེད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་བ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། བྱང་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 འདོད་པར་བྱ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་རྩ་ཤེས་ལས། ཀྱན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཐུབ་པ་ཁོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད་ཅེས་ཀྱན་
 རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་

མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི། གཞི་དངོས་པོའི་དོན་རྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་
 དོན་རྟགས་པ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུ་བ། མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན།
 ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་ཁས་སྒྲངས་སོ། །ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ། སྤྱིར་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉན་
 རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་
 བྱས་ལ་བཤད་དེ། ཉན་རང་གི་ཡུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ།
 མིང་དང་དངོས་པོའི་མཆན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འབྲས་ཡུམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་
 མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན། ཡུམ་འདི་འདོར་བར་བགྱིད། རིང་དུ་བགྱིད་
 རོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་
 བ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། འབྲས་ཡུམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་སྐྱེད་པའི་བར་ནི།
 རོ་མཆར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཉན་རང་གི་ཡུམ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཉེ་བར་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་རང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་
 བར་སྐྱེད་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པ་མེད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། དུས་
 གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སྟོན་ལམ་སོགས་དང་བཅས་པ་དེ་མེད་དེ།
 མཐུན་རྒྱུན་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སོགས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་
 རབ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀྱུན་བཏགས་པ་

ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
 བ་ཡོད་དེ། ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱི་བའི་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྤྱི་
 མ་མཁན་གྱིས་སྤྱི་ལ་པའི་རྟ་སྒྲང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྲང་བ་ལ་རྟ་སྒྲང་སོགས་སུ་
 སྤྲང་བ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟ་སྒྲང་སོགས་སུ་མེད་པར་མི་ཤེས་པས་རྟ་སྒྲང་སོགས་ཀྱི་
 དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟ་སྒྲང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྤྲང་
 ཞིང་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ལྟམ་འདི་ཡང་དག་
 པར་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་དང་
 བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་
 གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་དུས་ལྟན་རིང་
 མོ་ཞིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྲུབ་པར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་དང་། ནང་གི་མ་སྤུན་རྒྱུན་རྒྱ་དེའི་དོན་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྟོམ་པའི་ཤེས་
 པ་སྤྱི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་བསམ་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཡོད་དེ། འབྲུལ་པ་བསམ་པ་ན།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཉིད་
 དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

དོན་བསྟུན། ཐབས་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་

འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། བསམ་མཁས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་ལྷུ་ལ་མི་རིང་བ་སྟེ། ཉེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼སྐབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ༽ལ།

གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན།

འབྲས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་དང་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ལ།

སྤང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལྷུ་། འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་རང་གི་
སྐབ་བ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཙ་བ་
ལ། གཞིའི་ཆོས་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཞི་ཆོས་ཅན་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྤ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་དང་། བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བའི་འདུ་
ཤེས་ཉེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་
ཤེས་པ་ནི། ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་
རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་
ལ་སྦྱོང་ན། ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱང་པོ། །གང་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤ་སྟེགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་

བདག་ས་པའི་བདག་དང་། སོགས་པ་ཤིང་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་།
 དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་སོ་སོ་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་སྟོབ་ལས་
 ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། སྟོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པའི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པར་ལྟ་བ་དང་།
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སྟུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་དམིགས་
 པའི་འདུ་ཤེས་སམ་མཆན་འཛིན་ནོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཆན་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་གི་སྤང་བའི་གཉེན་སོ་ཡིན་ནའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རང་ཅི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ན། སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་དམིགས་
 ཤིང་ཞེན་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྟོས་པ་དང་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་
 ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན། བདག་ལྟ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་འཛིན་
 ལས་སྟོག་སྟེ་མཆན་འཛིན་གྱི་གཉེན་སོ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། སྒྲིན་པ་དང་།
 སོགས་པ་རྣམས་མཆོད་ཀྱི་བར་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ངར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་རང་
 གནས་ཉེ། གཞན་དག་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྟོང་ས་པ་ལ་གདམས་དག་སྟོན།
 བདག་མེད་པ་གཉེན་སོ་ཡིན་དུ་འཇུག། །ཞུས་པ་གཟེངས་བསྟོད། ལེགས་པར་ཞུགས་
 པ་ལ་དགའ་བའི་སྟོན་སྟོར་ཞིང་འཇུང་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་ལ་
 མཆན་འཛིན་གྱི་གཉེན་སོ་ཡིན་ཉེ། གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་ཤིང་མཆན་མར་འཛིན་པའི་
 ཆ་མངོན་གྱུར་ས་སོན་དང་བཅས་པ་འགོག་ཀུས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ནི་ཆ་སྟེ། རྣམ་

བཤད་རིགས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཐུག་ཆ་དང་། ཉེ་དང་
 རྩོགས་དང་སྤྲད་པ་ལོ། ཞེས་སོ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདྲ་
 ཤེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་སོ། འཕྲེལ་བ་ནི། གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྲང་རོ། གང་ན།
 ལས་བྱ་བ་བྱེད་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམས་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་སྦྱིན་སོགས་
 ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ལོ། གང་གི་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་པའི་ལོ། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞུགས་པའི་བྱིར་
 དང་། ལྟ་སྦྱོད་དམ་གཞི་ལམ་ལ་ཆགས་པའི་ཆོགས་མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་བཀག་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁྲུག་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། །ལ།

སྤང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆགས་པ་ལྷ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་
 དང་། སོགས་པ་དགེ་བ་སོགས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཡུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ལྷ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། ཇི་ཅམ་དུ་མཚན་མར་གྱུར་པ་དེ་ཅམ་དུ་
 ཆགས་པའོ། ཞེས་སོ། འཕྲེལ་བ་ལ། མཚན་མར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 རྒྱག་འཆའ་བ་དང་། སོགས་པ་དགེ་བ་བསྡུ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཡུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ལྷ་མོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་

རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྤང་བྱ་མ་
ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། ཡང་ནི། ཆོག་གི་རྒྱན་ནམ་བཟུ་
བའོ། །རི་ལྟར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་
ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་སོགས་ཀྱི་སྟོས་
བྲལ་ཐབ་པ་ཉིད་དེ། གདོད་ནས་རང་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཐབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་སྐབས་སོགས་ཀྱི་མཆན་མར་དམིགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དུམ་
ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་སོགས་ཀྱི་མཆན་མེད་ཐབ་པ་ཡིན་པ་ལ་
སྐབས་སོགས་ཀྱི་མཆན་མར་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཐེར་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་མཆན་མའི་སྟོས་བྲལ་ཐབ་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་རྣམས་
རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱར་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་འོ་ན་གཉེན་
པོ་གང་གིས་རི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དུམ་ཆོས་ཅན། མཆན་
འཛིན་ཀྱི་ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་སྤོང་བར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཆོས་

གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པོ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པར་ཤེས་
ཤིང་མཐོང་ན། ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་ཡུམ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་
སོགས་སུ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་དག་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་དུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟབ་པའི་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་
པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། རོན་དམ་པར་མཐོང་བ་དང་། སོགས་པ་ཐོས་པ་ངེས་པ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བཀག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ། །བཙུམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡུམ་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་མ་
མཐོང་། མ་ཐོས། མ་ངེས། རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཤིང་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་གྱི་
རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོངས་
གཙོད་ལ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དམིགས་ཤིང་
རྟོགས་པའི་དོན་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྔ་འགྲེལ་ནི། ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་གཏེར་སྒྲོས་
 བསམ་གྱི་མི་བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཡོངས་གཙོ་ལ་གཟུགས་དང་། སོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་གོང་གི་ཅ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་དངོས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྱུབ་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་ལ། ཅ་བའི་སྒྲོར་བ་ཤུགས་ལ་
 འགྲེལ་བ་ལྟར་སྒྱུར་རོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དུམ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་
 ཤེས་ཏེ། གཟུགས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ཀྱི་
 བར་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། འདིའི་ཞེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་། ༼དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ། ༽ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མ་བྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སོགས་པ་གཉེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་གཉིས་ཀའི་མཐུག་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཅ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་
 ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་མི་མ་བྱུན་ཕྱོགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གཉེན་
 པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པའོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་

ལུགས་ལ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རོ། །རི་ལྟར་ན། སྤར་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འགྲེལ་
བ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་དུ་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
སུའོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ།
གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་
བ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
མཆན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་༼ འཇུག་པ་སྦྱོར་བ༽ །

སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་།

སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། དེ་
ལྟར། ལྷ་མ་རིང་དང་མཆན་མ་དང་། །བདག་ནི་བཙུན་འབྲས་ལྟ་བུ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ང་རྒྱལ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་རིང་ཞེས་བྲ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་ལ་
མཆན་དང་། དེ་འབྲུབ་པའི་དུས་རིང་བ་དང་། དམིགས་པའི་མཆན་མར་དང་། བདག་
ནི་བཙུན་འབྲས་བཙུན་པའོ། །ཞེས་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་རིང་བ་བཞིན་དུ། གཞི་ལམ་
འབྲས་བྱ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་།
སོགས་པ། རི་སྐད་བཤད་པ་འདི་དག་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཅམ་དུ་ལྟ་བུ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྟོག་མེད་ནམས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་ཆོས་དེ་
དག་རྟོག་པ་ཅམ་སོ། །ཞེས་ལྟ་བུ་ནི། ཕྱིས་རྟོག་པ་ཅམ་དེ་ལའང་མི་རྟོག་པས་བྱང་ཆུབ་
ལ་ཉེ་བ་ལྟར། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་

བརྗོད་ནས་སྤང་གཉེན་དེ་དག་སྤང་དོར་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྱུར་བ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུར་པའི་ལམ་འཆད་པ་ནི། རྩ་བ་ནི། སྒྱུར་པའི་ཡུལ་དང་། རོ་བོ་གཉིས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཞེན་སྒྱུད་དགག་པའི་ཡུལ་
 བཅུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་སྒྱུད་པ་བཀག་པ་ཞེན་པ་
 མེད་པའི་སྒྱུར་བ་སྟེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས། དང་པོ་བཞི་ལ་སྒྱུར་བར་གསལ་
 ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་ཀུན་ལ་སྒྱུར་ཏེ། གཞིའི་རོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལ་
 ཞེན་སྒྱུད་བཀག་ནས་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་
 སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྒྱུད་པའི་ཆེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྒྱུད་ན། ཡུམ་ལ་སྒྱུད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་ཞི་མ་ཞི་
 སོགས་ལ་སྤར་བཞེན་སྒྱུར་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་
 བྱ་བར་མི་སྒྱུད་ན། ཡུམ་ལ་སྒྱུད་དོ་ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་
 དབྱེ་བ་མ་རྗོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྗོགས་པ་ལ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པ་འཕམ་མ་རྗོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྒྱུད་ན། ཡུམ་ལ་སྒྱུད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤང་གཉེན་གྱི་
 དབྱེ་བ་ལའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྒྱུད་ན།
 ཡུམ་ལ་སྒྱུད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་མི་འགྱུར་བ་སྟེ།
 མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ། མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 མི་འགྲིབ། བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །ཞེས་
 སོ། །སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ཉིད་ལའོ། །

མདོའི། དཔེར་ན། སྤྱི་མའི་སྤྱེས་བྱའི། བསྟགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་འཕེལ་བ་མེད་
 རོ། །བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་རོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་
 མཁེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་སྟེ། མདོའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་
 གོ་ཆ་བགོས་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འཆལ་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་བྱ་དགའ་བ་སྟེ། མདོའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རོན་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་བརྟེན་པར་འཆལ་
 བའོ། །ཞེས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱ་དགའ་བ་སྟེ། མདོའི། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་སྤྲེལ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འཆལ་བ་དེ་དག་ནི། བརྩོན་
 འགྲུས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་རྣམས་པ་གསུམ་སོ། །ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲུས་བྱ་ཐོབ་པས་འགྲུས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་དེ་ལའོ། །མདོའི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འགྲུས་བྱར་གདགས་སུ་ཡོད་ཅེས་སོ། །གང་
 ཞིག་ཡུམ་དང་མ་བྲལ་ན། སྤང་བྱེད་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པ་སྟེ། མདོའི། ཇི་སྤང་
 བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བསྤང་བ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་པའི་སྤང་བ་རྣམས་པ་བདུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོའི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་མ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ།

དངོས་བསྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ།

འུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 བསྟན་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། སྦྱོར་ས་ཡུལ་བཅུ་པོ་དེ་དང་དེ་ལ། སྦྱོར་བྱེད་བྱང་

[illegible]

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་
དག་ཉིད་ཀྱི་མེ་ཏྱག་པ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་དང་། ཏུ་ཁ་སོགས་
དང་། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་ནི། བཏགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། བཏགས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་མེད་
པས་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷོང་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཏུ་མ་རྫོགས་པའོ། །རྫོགས་པ་
ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་ན། སྤྱིལ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་
གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱ་མའི་སྦྱེས་བྱ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས་།
རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་ཡུལ་ནམ་མཁུན་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་དོན་
དམ་པར་མེད་པ་ཞིན་དུ་ནམ་མཁུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཤེས་རབ་སོགས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་
བར་ཉོགས་ནས་གོ་བྱོན་པ་གོ་རིམ་པ་ཞིན་དུ་ནམ་མཁུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁུན་གྱི་དོན་དུ་ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་སྦྱོར་ཡང་
དོན་དམ་པར་སྦྱར་བར་བྱར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་

ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་
རྟགས་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ལ་བསྐྱོན་བྱ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་རྟགས་བྱ་བསྐྱོན་
བྱར་མེད་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དང་། བྱར་རྒྱབ་གསུམ་
གྱི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བྱར་རྒྱབ་གསུམ་ཐོབ་པས་མི་སྦྱོར་བ་དང་།
ལམ་སྦྱོབ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འགོ་བ་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་
ཤེས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་མི་ལམ་དང་། སྤགས་དང་། སྤུན་སོགས་མཉམ་དུ་
ཆོགས་པའི་སྤང་བ་སྦྱུ་མ། མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགལ་བའི་སྤང་བ་སྤྲིག་རྒྱ།
གནས་དང་སྤྲིའི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་སྤང་བ་སྤྲ་བརྟན། ཤེས་བྱའི་རྒྱལ་ལམ། རྣམ་པ་
གཏོད་བྱེད་ལས་མ་འཕོས་པའི་སྤང་བ་མིག་ཡོད། གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྤང་བ་བྲི་
བའི་གོང་ཁྲེད། རྒྱ་དང་བྲལ་བས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྤང་བ་སྦྱལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཉ། དེ་
ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཆན་བདུན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་
ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྤང་བ་བདུན་ལའོ། །

གཉིས་པ་༼ རྒྱགས་བསྐྱོན་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ༽ རྟེན།

བསྐྱོན་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཕྱི་ལོ། །རི་ལྟར་
ན། སྤར་རི་སྤྲད་བཤད་པ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པ་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་
རོ། །གང་གིས་ན། བྱར་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཞེན་མེད་དུ་བསྐྱོན་པས་དེའི་རྒྱགས་ཀྱིས་
ཕྱི་ལོ། །

གསུམ་པ་༼ རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ༽ རྟེན།

མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སྒོ་གང་གིས། གནས་སྐབས་གང་དུ། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་སྒོ་མ་

ཚུལ་དབྱེད་ན། སྦྱིར་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཐེས་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་
ལ། གཙོ་ཆེ་བ་བཅུ་པའི་ཞེན་སྦྱོད་དགག་གཞི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འབྲུག་པ་ལས། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་
དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཞེན་
སྦྱོད་བཀག་པ་མཉམ་ཐེས་གཉིས་ཀར་ཡོད་ལ། དང་པོ་དགུ་མཉམ་གཞག་གཙོ་
ཆའོ། །གནས་སྐབས་ནི། ཁ་ཅིག་ནི། སྦྱིར་བ་བཅུ་པོ་དང་ཅེ་དང་། མཉམ་ཉིད་བཟོད་
མཆོག་ནའོ། །ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱིར་བ་དང་མཉམ་ཉིད་པོ་གཅིག་ལ་ས་
མཆམས་ཐ་དད་མི་རུང་ཞིང་། སྦྱིར་བ་རེ་རེ་ལ་འང་མཉམ་ཉིད་བཞི་ཆར་ཆང་བར་
ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །རྟོ་ར་ལ་ལ་ནི། ས་བདུན་མན་
ཆད་ན་ཡོད་ཟེར་ངོ། །པོ་དོང་པ་ནི། ས་བཅུ་མན་ཆད་ན་ཡོད་ཟེར་ན། སྦྱིར་བ་ཆོས་
ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས། ལུས་པའི་རྒྱ་སྦྱིར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་མཐོང་
བའི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་པ་སྦྱིར་ལམ་
ན་ཡོད་དེ། སྦྱིར་བའི་ལམ་ནི་ཞེས་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་མཐོང་སྒྲོམ་ནའང་
ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །མཐོང་སྒྲོམ་ལ་སྒྲོམ་པ་བཀག་པའང་མཉམ་ཉིད་བཞི་པར་
བཤད་པས་སྦྱིར་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། མཐོང་སྒྲོམ་ལ་སྒྲོམ་པ་བཀག་པ་ལ་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲོན་པོ་ལ་སྒྲོམ་པ་བཀག་པ་ལ་སྒྲོན་པོས་མ་
བྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྦྱིར་བས་བདུན་བར་ན་ཡོད་དེ། སྤང་བྲ་གཞི་ཤེས་སྤོང་ལ་
གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། སྦྱིར་བ་ལ་

དེས་ཁྲབ་གྱི། དེ་ལ་སྐྱོར་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་བཞེན་ནོ། །

སྒོམ་ཚུལ་ལ། འབྲུམ་ཐག་གསུམ་བ་ནི། རྟོག་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེན་གཅིག་
ཅར་སྒོམ། རིམ་གྱིས་སྐྱེན་རིམ་གྱིས་སྒོམ་ཞེས། གང་ཐག་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་བ་
དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྒོམ་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། རྟོག་བ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེན་བ་མི་སྤྱིད་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཇུག་བ་མེད། ཁྱེད་སོ། དེས་
ན། བལ་ཆེར་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཡུལ་དང་ཕྱོག་བས་བྱེ་བ་ཡིན་པས། རོ་བོ་གཅིག་བ་
རྣམས་གཅིག་ཅར་སྒོམ་ལ། སྤྱིར་སྤང་བའི་རོ་ལེན་དུ་རིམ་མཐ་གཅིག་ཅར་ཅི་རིགས་
པར་སྒོམ་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་མ་དུག །གཞི་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ཕྱོག་མིན་
པས། དེ་ལ་སྐྱོད་བ་བཀག་བ་གཞི་སྐྱོར་མཆོད་ཉིད་བ་མིན་ནོ། །ཟེར་བ་ནི། མདོ་
བསྐྱེད་བཅོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་བ་ ། སྐྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། ། ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོར་བ་རྣམས་སྒོམ་དགོས་པས་སྐྱོར་བའི་འོག་དུ་མཉམ་བ་ཉིད་སྟོན་
ནོ། །ཅ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་དངོས་པོའི་དོན་དང་། སོགས་བ་མཆོད་མ་དང་།
སྐྱོས་བ་དང་། རྟོགས་བ་ལ་རྣམས་བ་མེད་བ་རྣམས་བ་བཞི་སྐྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་
དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རྣམས་སེམས་སུ་མི་
བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཞེས་བ་བར་རྣམས་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྣམས་
སེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་
དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམས་ལ། སྐྱོན་པོ་དང་། སོགས་བ་སེར་བོ་སོགས་ཁྲད་

བར་གྱི་མཆན་མ་ལ་རྫོམ་པ། གཞུགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་ཞེས་སོགས་དབྱེ་
བ་སྟོམ་པ་ལ་རྫོམ་པ། སྟོར་ལམ་སོགས་རྟོགས་པ་ལ་རྫོམ་པ། དང་པོ་གསུམ་ཤེས་
བྱ། བྱི་མ་ཤེས་པ་པོ་ལ་རྫོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ནི། སྟོར་བའི་མཉམ་
པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼ ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ༽ ། ལ།

མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན།

དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད། སྟོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྟོར་ལམ་ནི། སྟོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་
ནས་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་ཞིང་སྟོམ་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི།
བཤད་ཅེས་གཞིར་བྱའོ། །གང་ན། དུལ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་དང་། རེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་
ཉིད་འདིའོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་སྟེ། སྐབས་སུའོ། །ཇི་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་
སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྟོང་
དཔང་པོར་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་རོ། །མདོ་ནི། དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་དང་། གནས་གཅང་མའི་
རིགས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་
ཡི་གེ་འདི་ཉིད་དང་། མི་འདི་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དུལ་བདེན་པ་
བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རེས་སུ་

ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སྟུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་
ཉིད་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སྟུ་བསྐྱོན་པའི་མཐོང་ལམ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། །དེའི་ནུས་པ་རྒྱས་བཤད། །ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ། གཟུགས་
སོགས་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་
པར་ན་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རྟེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན། མི་
རྟག་པའང་མིན་པར་ཤེས་པ་ནི། རྩེ་ཁ་ལ་ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ། ལྷ་མེད་
ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་
བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྩེ་ཁ་ཡིན་
མིན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་རྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཤིན་ཏུ་ནུས་
པར་དག་གོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་མི་སྟོང་གིས་ནུས་
པར་དག་པར་ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སྟུ་དག་པའི་བྱིར་
ཡུམ་ཡོངས་སྟུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བདག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པས་མ་སྦྱེས་པ། མ་
འགག་པ། སོགས་པ་ཀུན་བྱང་མིན་པར་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་རྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་
སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི། གཟུགས་ཡོངས་སྟུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་ཡིན་མིན་དང་
བྲལ་བ་ནུས་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་
མཁའ་ཡོངས་སྟུ་དག་པའི་བྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སྟུ་དག་པའོ། །

ཀུན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་བས་གོས་
བ་སྤངས་བར་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་གོས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བར་
ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་ལ་ག་ཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་
སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུན་ཡིན་མིན་གྱིས་སྟོང་བས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཅིར་
ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྐྱད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགོག་བདེན་འདིའི་དོན་རག་ཏུ་བརྟེན་པ་
ཡིས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་
སྟོང་བས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་བརྟེན་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་
བར་བྱར་མེད་པར་བྱེད་པ་ཞི་མ་ཞིས་སྟོང་བར་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཉམ་
མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པ་ཉམ་མཁའ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་རོམ་ཡིན་
མིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཤེས་པ་རྗེས་བཟོད་དེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ངས་འབྱུང་ཡིན་མིན་གྱིས་སྟོང་
བས་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ནད་དང་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་
ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ལ་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་
ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་རན་སོང་ཆད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཤེས་པས་དགའ་བ་རྒྱས་

པར་ཤེས་པ་ལམ་ལ་ཆོས་བཅོད་དེ། མདོ་ནི། དུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་
 དཔྱལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་
 སྒྲོང་བས་འབྲས་བུ་བྱང་རྩལ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་
 ཏེ། མདོ་ནི། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་སྤྱེ་བའམ། འགག་
 པ་འམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འམ། རྣམ་པར་བྱང་བའམ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བའམ།
 རྟོར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་བས་སྡོ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་
 དག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མ་འབྲས་པར་རྟོགས་པ་རྗེས་བཅོད་དེ། མདོ་ནི། པར་བྱིན་རིན་
 པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་འབྲིན་ཡིན་
 མིན་གྱིས་སྒྲོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དག་གི་མིང་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། དེའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ལ་སོ་སོ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱེ་བ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ནི། རྗེས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན། དུམ་ལ་
 སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱག་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་སྤྱར་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ། འཕགས་པས་ཡེ་
 ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱག་བསྐྱེད་པར་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་
 བཅུ་བྱག་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་བཞི་ལ་
 དམིགས་ན། ཡེ་ཤེས་བཅུ་བྱག་སྤྱེའོ། །ཞེས་མཆོན་པའོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། རྒྱགས་བསྐྱེད་ཉན་
 རང་གི་མཐོང་ལམ་སོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཐམས་

ཅད་ལ་སྒྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུམ་ཁའི་བདེན་པ་ནི། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དང་བྲལ་བས་ནི། རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་ཅིང་འདྲིག་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུམ་ཁའི་བདེན་པ་འདི་རྣམས་པ་དང་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྒྱུར་རོ། །དུམ་ཁ་དང་དུམ་ཁ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིང་གྲོལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་དེ་
 མེད་པ་མི་སྟོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 བདག་དང་། དེ་མེད་པ་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་
 འགག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམས་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་དུམ་ཁའི་བདེན་པ་འདི་རྣམས་པ་
 དག་ཡིན་ནོ། །

དུམ་ཁའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པར་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གསོག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འགྱུར་མེད་པ་ནམས་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་དང་། དེའི་ཆེ་དུམ་ཁ་
 ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
 དང་། དེའི་ཆེ་དང་ཡུན་རིང་པོར་དུམ་ཁ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་མེད་པ་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་
 དང་མི་འབྲེལ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།
 དུམ་ཁ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་མེད་པ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ནམས་མཁའ་སྐྱབ་པ་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་མི་ལུས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོར་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམས་པ་བཞི་དག་ཡིན་

ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་གཞན་གྱིས་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྤྱིན་
 དུ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་། དེ་མེད་པ་
 འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དུམ་ཁ་ཞི་བ་དང་། དེ་མེད་པ་མ་ཞི་བ་
 མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་དང་། བདེ་ཞིང་
 གཅངས་པས་གྲུ་ཞོམ་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གྲུ་ཞོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟག་
 ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་བྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་
 བ་མུང་འདས་དང་། དེ་མེད་པ་དེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་གྱི་
 བདེ་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་ཕྱིན་བྱེད་ལམ་དང་། དེ་མེད་པ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་
 པའི་ཕྱིར་ངན་སོང་ཆད་པ་སོགས་འདིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་གྱི་
 གཉེན་སོ་རིགས་པ་དང་། དེ་མེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་གང་དུ་འང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་
 དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོན་མ་དག་དང་མ་
 འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། རྟག་པའི་གནས་སུ་དེས་པར་འབྱེན་པ་དང་། དེ་མེད་པ་
 དེས་འབྱེན་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་མོའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་བྱ་
 དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་མོའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཤེས་བ་སྦྱེ་
 བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པས་
 བཏགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཅུ་དྲུག །ཉན་ཐོས་པས་

བུ་གཤམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་དེ་དག་ནི། གྲུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། དེ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་སུ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ལྷོག་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉིན་སོ་ཅམ། མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུམ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ་བར་བྱ་བ་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱེད་ཆོད། ཕྱེད་མ་ཆོད་ན། གྲུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུགས་ལ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་། །སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། །ེ་ནི།

བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི། དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་ན། མཐོང་ལམ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དེ་བསྟན་དགོས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱན་གོམས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པས་སོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྟན་པས་ཤེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དགོས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཤེས་བྱ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འང་

བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པས་གོ་སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་༼མཐུན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ༽ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་རྒྱུ་པར་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་མཐུག་བསྟུ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། སྤྱོད་བཞི་སོགས་ལ་མཐུག་སྤྱད་མི་བྱེད་ལ། མཐུན་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། མཐུན་གསུམ་དེ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

ཙུ་བ་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། གཞི་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་བཤད་པའི་རྣམ་མཐུན་འདི་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། ཡང་གི་སྤྱོད་ཁོ་ནར་བསྐྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཏེ། ལེ་ཏུ་གསུམ་པོ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས། རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་གཞི་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་ཏེ། རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའམ། གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པོ། །རབ་འབྱོར། ཡང་ལུམ་འདི་ནི། སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ། འབྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པོ། །འདི་ནི། འཕགས་པའི་བཤད་པའོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཐོང་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རྣམ་མཐུན་ཉིད་འདི་

དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་འདི་དང་། གཞི་ཤེས་ཉིད་འདི་སྟེ། གསུམ་མོ། །རྣམ་མཁུན་ལམ་
ཤེས་གཉིས་ལ་འདི་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའམ་འཆད་འགྱུར་མིན་པས་
སོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དངོས་མིན་གྱང་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་ཉེ་བས་དེའི་ཚུལ་ཏེ།
འབྲ་བར་བརྗོད་དོ། །གང་གིས་ན། རབ་འབྱོར། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག། སྒྲོད་པ་ཁྱད་
པར་གྱི་ལེ་འུ་གསུམ་གྱིས་སོ། །རི་ལྷར་ན། མཁུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་རོ། །

བཞི་བ་༼རྣམས་བསྐྱུ་བ༽ནི།

དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟོས་པའི་གསུམ་པའི་འོ། །ཤེས་རབ་སྟོང་བཅེས་སྲིད་ཞིར་
མི་གནས་ཤིང་། ཐབས་དང་ཐབས་མིན་སྤང་གཉེན་དབྱེ་བའི་དོན། །ལེགས་ཏྲོགས་
དམིགས་མེད་སྒྱུར་བས་བསྟོམས་པའི་འབྲས། མཐོང་ལམ་གཞི་ཤེས་མ་ལུས་ལེགས་
པར་བཤད། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

༼རྣམས་བཞི་བ༽

༼འཇུག་པ་སྒྱུར་བཞི༽

དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་མཁུན་གསུམ་ལེགས་པར་ཏྲོགས་ནས་རང་གི་
རྒྱད་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་བཞི་སྟེ།

དབང་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་ཁྱུན།

དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཅེ་སྒྱུར། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲོམ་པ་
མཐར་གྱིས་པ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ།

མཆ་མས་སྦྱར།

སྦྱོར་བ་རྒྱས་བཤད། སྐབས་བསྐྱེད་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པར་གྱེད་
ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་མོ། །གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་རྒྱས་
པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སྟེ། དེས་པར་བསྒྲོམས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་
རྟོགས་པ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ། །ཡང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲང་དོར་དུ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོས་བསམ་དེ་དབང་མ་ཐོབ་པ་
ཡིན་པས་དབང་ཐོབ་པའི་བསྒྲོམས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་མོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྦྱར་
གྱི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བས་ཡང་རྣམ་པ་རྩེས་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཤེས་པའི་མཁྱེན་
གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ། བསྐྱེད་བའི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་། །སྦྱོར་བ་རྒྱས་བཤད། །ཡེ།

རྣམ་ཀུན་ཙམ་དང་།

རྣམ་ཀུན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་གཉིས་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།

སྦྱར་བ་རྒྱས་པ།

སྦྱོར་བ་པོ་གང་ཟག །སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་འགྲེལ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ།

མདོར་བསྟན།

ཐུས་བཤད། རོན་བསྟོལ། མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཉམ་པ་ན་རེ། གཞི་ནི། སྤྱག་ཀུན་གྱིས་བསྟུས་པས་འགོག་ལམ་གཞི་མིན་ལ་སྤྱག་ཀུན་ས་དང་པོ་ཡར་བཅད་ལ་མེད་དོ། ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་མེད་པར་ཐལ། སྤྱག་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འགོག་ལམ་གཞི་མིན་པར་འདོད་པ་ལ། ལྷན་པས། གཞི་ནི། དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་གཞི་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལམ་བདེན་པ་གཞི་སྟེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་གདགས་པའི་གཞི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བརྟན་པའི་གཞི་ལས། རྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལམ་ནི། རྟག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའོ། རྣམ་པ་ནི། གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ། དེའང་སྐབས་འདིར་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་བསྟན་ཏེ། གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྟན་པས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྒྲོམ་བྱར་ལུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་དུམ་ཁའི་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། མཆོན་བྱ་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་རྣམ་པ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་

ཤིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པའོ། །མཆོན་གཞི་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི། རྣམ་པ་ཅམ་
མོ། །དབྱེ་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་གཉིས་སོ། །དོན་རྣམ་ལ། བདེན་པ་བཞི་འཛིན་རྣམ་
པ་རིམ་པ་ལྟར་དགྲ། བཅུ་གཉིས། ཉི་ཤུ། བརྒྱ་སོ་གཉིས་སོ། །ཤེས་རྣམ་ལ། གཞི་
ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། སྤྱག་ཀྱང་བཅས་པོ་བའི་དོན་རྣམ་དང་
ཤེས་རྣམ་དངོས་པོ་ཐ་དད། འགོག་བདེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་པ། ལམ་བདེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དང་། རོ་བོ་
གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །གངས་ངེས་ནི། རྣམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་སྤྱངས་པས་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སྤྱངས་སོ། །བརྒྱ་བདུན་རྩ་རྩ་གསུམ་
དུ་ངེས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་བདུན་རྩ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པས་
དེའི་ཡུལ་རྣམ་པ་འདར་དེ་ཉིད་དུ་གངས་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་བའི་
རྣམ་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞིར་ཐལ། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཟེར་ན། རོ་བོར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པར་ཐལ་བའི་རྟགས་མ་
གྲུབ་ལོ། །དེ་ལམ་བདེན་རྣམ་པར་ཐལ་བའདུག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། །ཇི།

རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཞི་
ཤེས་པའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི། མི་མཐུན་སྤྱགས་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་

མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་དོན་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་སྒྲོན་
 མོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི། དབྱེ་གཞི།
 དབྱེ་རོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
 གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ཐ་དད་ནི། ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་རོ་སོ་གཅིག་། མཚན་ཉིད་པ་ནི། ཐ་
 དད་དོ། །གངས་རེས་ནི། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ནི། ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འདྲ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་དུ་རེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། རོ་སོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཏྲག་པ་དང་། སོགས་
 པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རོ་སོ་ཉིད་མི་ཏྲག་པ་དང་། སོགས་པ་དུམ་ཁ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྩེ་བྲག་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ར་གཞག་པ་ནི། མཚན་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དེས་ན། ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཞི་མེད་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཀྱི་དབྱེ་རོ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །གངས་རེས་
 ནི། ཐམས་ཅད་མཚན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྩེ་བྲག་གིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་
 རེས་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་ན། འགྲུར་གཞན་ལས། ཅུ་བར། གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ། ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྲམ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། དམིགས་པ་དང་
 ཡེ་ཤེས་དང་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དུ་ཞིག་
 ཡོད། རང་བཞིན་གང་ཡིན། དེ་དག་གང་གིས་བཞག་ཅེས་བྲིས་ནས། དང་བོ་ནི། ཏྲག་
 པ་དང་། སོགས་པ་བདེ་ཞིང་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་
 ཉེ། རྩེ་བྲག་པ་སྒྲིད་པར་འབྲུམ་པའི་རྒྱུ་ལས། གཞིའོ། །གཞི་དེ་རི་ལྷར་གསུང་བ་ལྟར་

མེད་པར་ཤེས་པ། གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པར་
 དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམས་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་
 འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་
 པས་ན། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བློ་ ཡོན་ཏན་སྟོས་པའི་སྟོན་ས་རྣམས་མཐེན་ཞེས་བྱ་བས་ན། འདིར་ཡང་རྣམས་པ་ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། རྣམས་མཐེན་ཀྱི་རྣམས་པའོ། རྣམས་པ་ནི། རྩལ་པའི་མང་ཆིག་གོ། དེ་ལྟར་གསུམ་
 མོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམས་པ་ཉིད་དུ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ནི། རྩེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱ་བས་ཐ་
 དད་དམ་སྟུམ་པ་སྤང་པའི་བྱིར་ཆོས་ཙན་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། རྣམས་མཐེན་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། དེས་ན་རྣམས་པ་ནི། སྟོང་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། འོག་
 གི་མཚན་ཉིད་ནི། མཐེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཙམ་སྟོན་པས་ཁྱད་ཡོད་དོ། །གསུམ་
 པ་ལ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གྱང་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་སྤེལ་བ་མིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མཐེན་
 པ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤེལ་གྱིས་བཞག་པས་ན། རྣམས་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་
 དེས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་པ། །དང་།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། རྣམས་མཐེན་ཀྱི་རྣམས་པ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ། སྤེལ་གྱི་ཤེས་པ་

ཅ་བ། འབྲེལ་བ། རྟོན་བསྐྱེད། །སྤྱི་འབྲེལ་ནི། མཁའ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་
བསྐྱེད་ནས་ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ལ། བཤད་ཅེས་
བར་དོ། །གང་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལོ། །གང་གིས་ན། མདོ་ནི། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡུམ་འདི་ནི། མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རབ་འབྱོར། ལྷ་མ་མཁའ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དོ། །ཞེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས། ཡུམ་འདི་ནི། མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་
བཀའ་སྤྱུལ་བ། རབ་འབྱོར། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་མི་
གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཏུ་ཁ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་སྟེ། བདེན་
པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཡོད་པའི་
རྣམ་པ་དེ་ནི། བཅོ་ལྡ་སྟེ། རྟོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བདེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་བཅོ་ལྡ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟེན་དུ་
བྱས་ཏེ་མཁའ་གསུམ་གྱི་སྐབས་གྱི་བདེན་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་
པས་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏུ་ཁའི་རྣམ་པ་ནི། ལྷག་
པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེད་ཅིག་པས་ལྷག་པར་མི་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ཁོ་
ནར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་།
བདག་མེད་པས་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་མི་རྩི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི། ཏུ་ཁའི་བདེན་པའི་

མི་རྟག་ །དུལ་ །སྤོང་པ། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཞེས་རེ་རེའི་མཇུག་
 ཏུ་སྦྱར་རོ། །མིང་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་མེད་པ་དང་།
 འགྲོ་འོང་སྦྱེ་འགག་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། རྟོག་དཔྱེད་བྲལ་བས་སྤྱིས་བརྗོད་
 ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡང་སྤིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཆོར་བ་སོགས་མིང་ག་ཞིའི་ཕུང་པོ་མེད་པ་
 སྟེ། བཞི་ནི། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་སོགས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ལ་གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་དང་། གཞེད་མ་ནས་ཞི་
 བའི་དཔྱོག་བྱའི་ཡུལ་མེད་པས་མི་འགྲོག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 གཏོད་མ་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་སྦྱེ་འགག་མེད་པས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་བཞི་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནི། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི། གཞི་
 ཞེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུ་མོ། །འོ་རྩ་བ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ།
 གཞི་ཞེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་ཞེས་སུ་མ་འདུས་པ་མི་འགལ་ཞིང་རྟོགས་བྱའི་
 དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཞི་ཞེས་ཀྱི་དམིགས་
 པའི་ལམ་བདེན་གཞི་ཞེས་སུ་འད་དགོས་ཤིང་། གཞི་ཞེས་དང་། འདིའི་ལམ་གསུམ་
 རོ་བོ་གཅིག་པས་ལམ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་པས་
 སོ། །གལ་ཏེ་ལམ་འདི་དག་ལམ་ཞེས་ཀྱིས་བསྟན་ན། རང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་པར་
 ཐལ་ཏེ། ལམ་ཞེས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། ལམ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ཟག་
 བཅས་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ། གསུམ་པ་ནི། རྟོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་

ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྟོམ་
 པའི་ལམ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟག་བཅས་དང་། རྣམ་རྟོག་དུག་སྟོང་
 བས་རབ་དུ་སྤེལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་
 བས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པར་མི་རིགས་
 སོ། །ཞེན་། སྟོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་བསྟན་དགོས་སོ། །འདྲིར་ཁ་ཅིག །ལམ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་པ་དང་།
 གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་
 ཀས། ལམ་དང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་པར་སྤྱི་ལ་བཤད་ལ། གསུམ་པ་མཐོང་
 ལམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བས་བཞག་པའང་
 མི་འཐད་དེ། ལམ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི། གཉིས་ཏེ།
 སྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །དེས་ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་ལོ་
 ཀ་པར་བཤད་པས་དེའི་སྟོན་པ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པར་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དང་པོའི་བཞི། གཉིས་པའི་ལྷ། གསུམ་པའི་དུག་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ལམ་དང་པོ་ལ། ལམ་ནི། བྱེད་པ་
 པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པས་མེད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བདག་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། བཟང་ངན་ལ་

སྒྲུང་དོར་གྱི་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆི་འཕོ་བ་
 དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་བྱིར་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་
 འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞིན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་བཟུང་གི་ལམ་དང་།
 སོགས་པ་རིགས་བསྐྱབ་པ། དེས་འབྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་
 གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ། སྡེ་བྱེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་འོག་མ་ཀུན་གྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། རྣམ་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
 སྦྱིར་བམ་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། གདོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་མི་ལམ་
 གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་མཆན་ཉིད་སྦྱ་བརྟན་ཏེ། ཟག་ཅ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་ནམ་མིག་ཡོར་དང་། གཞོད་མ་
 རས་ཞི་ཞིང་ཡུལ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ་རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་མཆན་ཉིད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལྟ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་
 རྟོགས་པ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་འོག་མ་ཀུན་
 གྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐུག་ཏུ་
 སྦྱར་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་མེད་པ་
 དང་། ཉོན་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པས་དེ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་
 པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་གོས་པ་མེད་ཅིང་རང་
 བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་

པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་རྩོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་
ལྟར་བརྟན་པ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཁི། སྤང་བྱ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་
གཉེན་པོ་རྣམ་པ་དང་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པར་
དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་སྒྲོས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་སྟོབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་
པོ་སྟེ། གཉེན་པོ་རེ་རེས་སྤང་བྱ་རེ་རེ་འཛོམས་པས་ན། སོ་སོར་རེས་པའོ། །གསུམ་པ་
ཁི། བཞི་ལྔ་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཙོ་
ལྷ་སྟེ། ། །

དོན་བསྟུན། དེ་དག་སྤྱིར་བསྟོན་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་
ཤུ་ཅ་བདུན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་༽ལ་གསུམ་སྟེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ཀྱིས་སྤྲ་འགྲེལ་ཞི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ལ། བསྐྱགས་སོ། །ཞེས་བྲང་རྩོ། །གང་ན།
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །གང་གིས་ན། ཡུམ་འདི་ཁི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་ན། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ཁི། དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
པར་བྱེན་ནོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་སོ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྒྱད་དང་། ལམ་

བདེན་ལ་བདུན་དང་། དུམ་ལ་ལྷ་དང་། འགོག་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་གོ། ཞེས་སོ། །འགྲེལ་
པ་ལ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །རི་ལྷ་ར་
ན། ཀུན་འབྱུང་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་དང་། དུམ་
དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་སོགས་པ་བདུན་དང་། ལྷ་དང་། བཅུ་
དྲུག་གོ། ཞེས་བྱ་བར་ངོ་། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དང་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་
ལོ། ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཞན་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདི་
དོན་གི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
རྒྱ་ཡིན་ལ། དུམ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལོ། །གཅིག་ཤོས་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། རྒྱ་དང་། འགོག་བདེན་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དོན་ལ་སྒྲེ་རིམ་གྱི་སྒོ་
ནས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་
དང་། ལམ་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཀྱི་དང་། དུམ་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དང་། འགོག་
པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ཀུན་
འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྟེང་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མངོན་
པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདུན་པའི་སྐབས་སུ་
འདོད་ཆགས་གཙོ་བོའམ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན། དངོས་རྒྱ་འདུན་པ་མེད་པས་
ཡུལ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་འདུན་པ་མེད་ན། དེ་
མེད་པས་ཞེན་པས་མི་གནས་པ་དང་། མཆན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། གསུམ་དང་། ཀུན་

འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་གི་གཉེན་པོར་
འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་མུག་མེད་པ་སྟེ། གསུམ་དང་།
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་དང་། རྒྱུ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན། རྒྱུའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བུ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་
བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་འགོ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་
སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་སྤོང་བ་
སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཆོས་དབྱེད་སྤྱུ་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྤྱབ་
པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་
བྲིས་པའི་ལན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བུ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཆད་མས་དབག་ཏུ་མེད་
པའམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྟེ། སྤྱབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པ་གང་
ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་

དག་ནི། དེས་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
བདུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། དུམ་ཁ་དང་། སྟོང་པ་དང་།
བདག་མེད་པ་བཞི་རང་མཆན་དང་། ལྷ་པ་མཆན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྟེ་མཆན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དུམ་ཁའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནང་
གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བྱི་དང་། བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས་བྱི་དང་།
གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང་། ཇི་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནི། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བརྒྱད་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྟོང་
ཀྱི་ལོ་ཀའི་དབྱིབས་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་།
རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་མེད་པ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དགག་པས་རིམ་པ་བཞིན། ཆོས་ཆེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་
བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བརྒྱད་དང་། ཇི་ལྟར་གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ནི།
གཞན་གྱི་ཀླར་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་
མཛད་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཅིག་དང་། དེས་འབྲུང་ལ་གཉིས་

ལས། རི་ལྷར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དུལ་དུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་གསུམ་
འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པར་འཁྲུལ་པ་
དགག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་
འཁྲུལ་པ་དགག་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་སུ་
འཁྲུལ་པ་དགག་པས་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང་། གང་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་དགག་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱག་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི། མཆོམས་སྐྱར་
རོ། །དོན་བསྟུ་ནི། དེ་དག་སྦྱིར་བསྟོམས་ན་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་
དྲུག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་༽ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མདོར་བཅུན་ལ་གསུམ་ལས།
སྔ་འགྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་
ནོ། །རྩ་བ་ལ། བཞེད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དུམ་འདི་ནི། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་།
ཆོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། དུམ་འདི་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས་ནིའོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། ཐེག་

བ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པར་ཀུན་མཁུན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་སྒྲོན་པ་སོ། །རི་ལྗར་ཞེ་ན། དེམ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁུན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། བན་བ་ཉེ་བར་གཞག་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་བ་རྣམས་ནི་ལོ། །གང་གི་སྒྲོན་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་བདེན་རྗེས་མ་སྐྱེན་བ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་པ་སོ། །རི་ལྗར་ན། བྱང་ས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སོ་དགུར་དོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། འདིར་སྒྲོས་རྣམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བསྐྱེན་ལ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་འབགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་བྱས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་དང་། ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་དང་། སྐྱེན་མོང་མེན་བ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཁུན་བ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བདུན་ཉེ། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་དང་། ཚུལ་བ་

ལས་བྱང་བའི་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 སྦྱོར་བའི་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དང་།
 རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ། དང་པོར་ལུས་ལ་
 སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་པ་བཞི་
 ལ། དམིགས་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། གྲོགས་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་
 དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། གྲིས་པ་རྣམས་བདག་གི་རྟེན་ནས་གནས་གྱི་དངོས་པོར་རྟོག་
 པའི་གཞི་ལུས་དང་། བདག་གི་མོངས་སྦྱོང་པར་རྟོག་པའི་གཞི་ཚོར་བ་དང་། བདག་
 གི་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་གཞི་སེམས་དང་། བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བར་འགྱུར་བའི་གཞི་དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚོས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲན་པ་དང་། ཞེས་རབ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས།
 མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་ལེགས་པར་རྟོག་
 པའི་བྲན་པ་དང་། ཞེས་རབ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཞེས་རབ་
 སྟེ། །ཞེས་པས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བར་བྲན་པ་ལ་ལུས་གཞག་པས་
 བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སོ། །མཚན་གཞི་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་
 མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི་ནི། བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཙམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་།
 ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་པ་
 དང་། ཐ་དད་ཅི་རིགས་པའོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ལུས་གཙང་བ། ཚོར་བ་བདེ། སེམས་
 རྟག་ཚོས་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་
 བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་རྩུང་བྱ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་

མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ལ། རེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་དང་། རེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་
པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན། གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཉན་གི་ཆོར་བ།
སེམས། ཆོས་རྣམས་ལ། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་དང་སྤྱི་
ཉན་གཉིས་ཀའི་ལུས། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་རྣམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བུ་བའི་
བར་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་གི་ལུས་ནི། དབང་པོ་ལྟོ། །སྤྱིའི་ལུས་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་ལུས་
ལྟོ། །གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི། རང་གི་དབང་པོའི་རྟེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་།
གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བུ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་ལུས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་བམ་པ་རུལ་པ་སོགས་སྤྱི་མཐོང་ཁིང་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལའང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། འདི་ལྟ་བུའི་
རང་བཞིན་ཅན། མཚན་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་
གཙང་ཁིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ན། དབུ་བ་གདོས་པ་ལྟ་བུའམ། རང་བཞིན་
མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་གི་ཆོར་བ་ནི། ཉན་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་
དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཆོར་བའོ། །སྤྱིའི་ཆོར་བ་ནི། སྤྱིའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དམིགས་
ནས་བྱུང་བའོ། །གཉིས་ཀའི་ཆོར་བ་ནི། གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དམིགས་པའི་
ཆོར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་རྣམ་ཤེས་དང་། ཆོས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་
འདྲའོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་སོགས་ལ་ཆོར་བ་སོགས་
ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལྟ་བུའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁ ༨ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

གྲིས་བརྟགས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ། སེམས་རང་གི་མི་རྟག། ཆོས་རང་གི་བདག་
མེད། སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་གྲིས་བརྟགས་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲའི་གཉེན་པོ་དགྲ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས། བྱིང་ཆོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
རྩོལ་བ། བྱམས་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱོར་བ། གཞོད་པས་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོར་མ་ཐུན་པ། ཅུང་
ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བྱིར་བྱུར་བ་མེད་པ། གདམས་པ་
བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་བྲན་པ། ལྷུང་བས་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་
བཞིན། བརྩོན་པ་འདོར་བའི་གཉེན་པོར་བག་ཡོད་བསྒྲོམ། གཉིས་པ་ནི། གློ་ལྟན་བྲན་
པ་ཉེར་གཞག་པ། སྒྲོམ་པ་རྣམས་པ་བཅུ་བཞི་ཡིས། ཁཚུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན་
དེ། ཉེ་ལས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཉེན་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་ནི། ཉེ་
བཞིན་དུ་ནི་འདུག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཐོབ་པས་སྒྲོམ་པ་
བྱུང་པར་འཕགས། ཁ་ཐུན་དང་རྩེས་སུ་ཁ་ཐུན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྦྱེ་
དང་། ཆེན་པོ་དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒྲོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པས་གཞན། ཞེས་
ཉེ། བཅུ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒྲོམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས་ཉེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པས་རྟེན་གྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ལ་འདུག་པའི་སྒྲོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་ལུས་མི་གཙང་། ཆོར་
བ་དུམ་ཁ་སེམས་མི་རྟག། ཆོས་བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་འང་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་
གཉེན་པོའི་དང་། རང་ཉིད་ལུས་གནས་ངན་ལོན་གྱི་ཕྱང་པོར་ཤེས་པས་དུམ་ཁའི་
མཆོན་ཉིད་ཤེས། ཀྱན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་སྟེན་པ། དེའི་རྒྱ་ཆོར་བ་དུམ་ཁའི་ཤེས་

པས་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་། ཉག་འཛིན་གྱི་གཞི་སེམས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཤེས་པས་བདག་
ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་བདག་མེད་
དུ་ཤེས་པས་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བསྟེན་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པས་འཇུག་པའི་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། གནས་ངན་
ལེན་དང་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཆོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་
བྱ་བས། །བན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྒྲོམ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པའི་དང་།
ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་
བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པའི་དང་། བར་ཕྱིན་དང་མ་ཐུན་པར་
མི་མ་ཐུན་ཐོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་མ་ཐུན་པའི་དང་། ལོ་ཀ་བ་དང་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དང་། ལུས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་ཐོར་
སྤང་བས་སྐྱེ་མ། ཆོར་བ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མི་ལམ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ཆོས་སྒྲོ་བྱུང་བ་སྤྱིན་ནམ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པའི་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་
སོགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣེས་པས་བྲན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་རྒྱུད་དུ་ཡང་གཞན་པས་ཆེ་བས་ཆེན་པོའི་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་
པར་སྒྲོམ་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བས་མཉམ་རྗེས་འབྲས་ཤིང་ཉེ་བར་འབྲས་པར་
བསྒྲོམས་པས་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ལྷག་མེད་ཐོབ་ཀྱང་མི་ཟད་

བས་སྒྲོམ་པའི་དང་། ས་བཅུ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་ལུས་པར་འགྲུབ་པས་ཡང་
དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་བཞི་སྟོང་བ་དང་། ལྷ་པ་བཞད་པ་བཞིན་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལུས། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བཙུན་འགྲུས་ཚོས་པ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྤར་བཞིན་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་
དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དག་
གོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙུན་འགྲུས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། དན་པ་ཉེར་
གཞག་བསྒྲོམས་པས་སྤང་གཉེན་ཤེས་ནས་སྤང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པའི་གཉེན་
པོར་སྒྲོམ་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྟོང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་
དང་མཚུངས་པ་མེད། །དན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ་ཡིས། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
སྒྲོམ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་སྐད་དུ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། །དེ་དག་སྤང་བྱིར་བཙུན་འགྲུས་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་དག་
རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །མཆོན་བྱ་ནི། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བས་
ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་སྟེ། གཙོ་བོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །མཆོན་གཞི་ལ། ཐུན་
མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་མཆོམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི།
དན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒྲོམས་པ་དེའི་ལོག་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་ནས་
ཞུགས་པ་ལས། སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་བཙུན་འགྲུས་འབྱུང་བས་དེ་ཅུ་ཞིག་དབྱེ་

གཞིའོ། དེ་ཕྱི་རོ། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒོར་བའི་རྒྱའི་བཙུན་འབྲུས་དང་།
མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པའི་བཙུན་འབྲུས་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་འཕེལ་
བའི་རྒྱའི་བཙུན་འབྲུས་དང་། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི་རྒྱའི་བཙུན་འབྲུས་ཏེ་བཞིའོ། །ཐ་
དད་ནི། རོ་ལོ་གཅིག་པ་སྟེ། སྤྲིག་པ་སྦྱེས་པ་སྒོར་བའི་དེ། དགེ་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་པས་
སོ། །ཁྱངས་ངེས་ནི། སྤྲིག་པའི་འགལ་ཁྲ་སྦྱབ་པ་དང་། འབྲེལ་ཁྲ་འགོག་པ་དང་། དགེ་
བའི་འགལ་རྒྱུན་སྒོར་བ་དང་། མ་སྦྱེད་རྒྱུན་སྦྱབ་པ་བཞིར་ངེས་པས་རིམ་བཤར་ཡང་
དག་པར་སྒོར་བ་བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་མཁའ་ལམ་འབྲིང་ནས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ལ། སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། སྤྲིག་པ་སྦྱེས་པ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙུན་འབྲུས་
ཚུམ་སོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཛོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་
པས། དང་པོར་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ནི། འབད་བའོ། །དེ་འདྲ་ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་
འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་སྒོམ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཞི་གནས་
དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཁྲུམ་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཙུན་འབྲུས་ཚུམ་
སོ། །རྗེ་ལྷར་ཚུམ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
འཛོག་གོ། །མཉམ་པ་ཐོབ་ནས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་འཛོག་གོ། །དགེ་མི་དགེ་ནི། ལུན་མོང་
དུ་དགེ་བ་བཟུ། མི་དགེ་བ་བཟུ། ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་ནི། མདོ་ལས། གང་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ནི། མི་དགེ་བའོ། །གང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །འདུན་

བ་ལ་ནི་བཞེན་ནས་སྟ། རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚན་བཅས་སྒྲོམ་པ། ཡང་དག་སྒྲོང་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ། གཉེན་པོ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། ཉེས་སོ། གཉེས་པ་ནི། འཁོར་བ་
 ཉེ་བར་སྒྲོད་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དག་ནི་འདོར་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་བ་
 དང་། ས་རྒྱལ་ས་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། ལུང་
 བསྐྱར་བ་ནི་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སྦྱིན་བྱེད་དང་། དབང་ནི་བསྐྱར་
 བར་བྱ་བ་དང་། ཞིང་རྒྱལ་ས་དག་པར་བྱ་བྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་
 བྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་སྒྲོ་ལྷན་རྒྱལ་ས། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 སྒྲོམ། ཞེས་པས། འཁོར་བའི་ཕྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 བར་ཡོངས་སྒྲོད་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་ལྷ་འདོར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་
 བ་དང་། ས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དང་།
 བརྒྱད་པར་ལུང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་པར་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་།
 བཅུ་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གསུམ་ཆར་ལ་ཞིང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ལ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་
 པའོ། ལྷ་པ་ནི། དང་པོ་གཉེས་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱི་
 མ་གཉེས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་ཅིང་འཕེལ་བ་ཐོབ་པོ། གསུམ་པ་ནི། སྦྱིབ་
 པ་སྤངས་ནས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལམ་ལ། རྒྱ་
 འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་པ་བཞི་ལ་སྤར་བཞིན་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཉེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྒྱ་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་ཉིང་དེ་

འཛིན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། བདག་རྒྱུན་སྤྱོད་པའི་
འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གནས་པ། ལས་སྤྱ་རུང་བའོ། །དེ་
སྐད་དུ། དེར་གནས་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་
འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྡ་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་
སོ། །མཆོན་བྱ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་གཞིའམ་རྟེན་བྱེད་པས་སམ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་
འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པས་རྟེན་པའོ། །མཆོན་གཞི་ལ། དབྱེ་
བ་དང་། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། སྤྱི་བ་བ་སྤྱོད་པའི་བརྟེན་
འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་
སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་ཅན་སོ། །དབྱེ་པོ། །གྲུས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྟག་སྤྱོད་ལས་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། བརྟེན་འགྲུས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྤྱོད་ཉིང་དེ་
འཛིན་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱི་སྤོབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། སེམས་གྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་རྣམས་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ལ་རེག་པ། དཔྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཞིའོ། །ཐ་དད་ནི། བལ་ཆེར་ངོ་མོ་
ཐ་དད་དོ། །གངས་ངེས་ནི། སྟོགས་འདུན་སོགས་བཞི་ཡོད་པས། སྟོགས་ཅན་རྩ་
འབྲུལ་རྟེན་པ་བཞེར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱེད་པ་དང་།
དེ་དག་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉེས་
པ་ལྡའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྤྱོམ་སྟེ། ཉེས་པ་ལྡའི། ལེ་ལོ།

གདམས་པ་དང་བཟུང་བ། བྱིང་ཆོད། བྱིང་ཆོད་མ་ཞི་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ། ཞི་
 བ་ན་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་པ་དག་ནམས། །བཟུང་དང་བྱིང་
 དང་ཆོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། ལེ་ལོ་དེ་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་བཞི་གནས་འདུན་
 པ། དེ་ལ་གནས་པ་ཚུལ་བ། འདུན་པའི་རྒྱ་སྤང་གཉེན་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་
 པ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་འབྱུང་བས་སོ། །ཚུལ་བཞི་འབྲས་བྱ་
 ལེན་ཏུ་སྤྲངས་པ་སྟེ། བཙུན་འབྲས་བཙུན་པས་ལྷུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཉེ་བཞིའོ། །ལྷག་མ་ནི། ཉེས་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེམ་པ་
 བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་བཟུང་བའི་བྲན་པ། བྲན་པ་དང་ལྷན་ནས་བྱིང་
 ཆོད་ལ་བྱིང་ཆོད་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། རྟོགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
 གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། བྱིང་ཆོད་ཞི་བ་ན་ནལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་
 སོ། །དེ་སྐད་དུ། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིང་
 དུའོ། །དམིགས་པ་བཟུང་བར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཆོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྤོང་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་ནལ་དུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལེགས་པར་སྤྲངས་པས་རྩ་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་གང་མངོན་དུ་བྱེད་
 འདོད་པ་དེ་ལ་སེམས་གཏད་པས་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དེ་དང་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་
 བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པ་ནམས་ཀྱི་རྩ་འབྲལ་གྱི། །ཀླང་པ་མཚན་
 ཉིང་མཚན་ལྷན་བཞི། །བདག་ཉིང་དང་ནི་གཞན་དག་གི། །དོན་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 སྟེའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉེ་གྲེ་བ། ཐབས། མངོན་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། ཉེན་དང་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་དང་། །ཐབས་དང་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། །སློ་ཐུན་རྩ་འབྲུལ་ཀར་པ་
རྣམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་གཞག་འདོད། །བསམ་གཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་བཞེན་
ནས། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག་དང་ཐབས། །རྣམ་བཞི་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་བྱུག་
ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བསམ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི། ཉེན་ནོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི་ནི། སྤར་བཞིན་ནས། ཡང་ན། འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ན་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་འདུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། འབད་པ་དང་བཙོན་འབྲུས་
ཚོམ་པ་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་བཙོན་འབྲུས་ཀྱི། སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་
ན་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་སེམས་ཀྱི། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ན་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་
པ་དཔྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བཞི་ནོ། །ཐབས་བཞི་ནི། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དང་སོ་
གསུམ། འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉེ། དད་ཅིང་དོན་ཏུ་གཉེར་ན་འབད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཤེན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཐབས་སོ། །དན་པས་
དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད། ཤེས་བཞིན་གྱིས་འཕྲོས་པ་ངོས་ཟེན་པས་ཉེ་བར་
གཏོད་པའི་ཐབས་སོ། །

སེམས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ནི། བྱིང་ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་
ཐབས་ཉེ། གཅིག་ནི། འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཉིས་པ་པན་འདོགས་བདག་ཉིད་
དོ། །གསུམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །བཞི་པ་གཉེན་པོ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་
པར་སྐྱབ་པ་བྱུག་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མཐོང་བའི་སྤྱན་ལྔ། གདམས་ངག་གི་རྒྱ་
མངོན་ཤེས་བྱུག་ ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཅེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་

གྲིས་ཅེ་བ་དང་། དབང་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐོབ་པ། སྒྲོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་པ་སོགས་
ཐོབ་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། །གནས་པས་རྣམ་པར་ཅེ་བ་
དང་། །སྒྲོན་ལམ་དང་ནི་དབང་དག་དང་། །ཆོས་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྟོད་ཅེ་ལ་སྒྲུར་བའི་ལམ་ལ་དབང་པོའི་
རྣམ་པ་ལྔ་ལ་སྒྲར་བཞིན་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། བྱེ་
བྲག་ཏུ་དད་སོགས་ལྔའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྲིས་བསྐྱས་པའི་ཐོས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སྒྲོད་དང་ཐོས་མཆོག་དང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དད་སོགས་ཀྱི། །གཞི་ཡིན་པར་ནི་
ཤེས་བྱ་སྟེ། །དོན་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་
སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་
འབྱུང་བའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་གང་ཞིག །རྟོད་ཅེས་བསྐྱས་པའོ། །མཆོན་བྱ་ནི།
འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྒྲར་གྱི་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོའོ། །

མཆོན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཆོམས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་
འདིར་སྒྲོས་དབང་པོ་ཅུ་མོ། །དབྱེ་ངོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འདུན་པའི་དད་
པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲུར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐོས་པའི་དམིགས་
པ་མ་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལས་སེམས་མི་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ནི།
དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་སྟེ། ལྔའོ། །དེ་སྐད་དུ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བསྐྱེད་

ནས། །འདུན་དང་སྦྱོར་བར་དབང་བྱེད་དེ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །མི་
འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་རྟོ། །ཞེས་སོ། །ཐ་དད་ནི། སལ་ཆེར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དེ། སྤྲ་ཕྱི་
རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གངས་ངེས་ནི། གཞི་དམིགས་པ་ལྷ་ཡོད་པས་དེ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་དབང་སོའང་ལྷར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་བཞེས་
སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཐོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་འདིར་སྦྱོས་
དབང་སོ་ཐོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དད་པས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ། བཅོམ་འབྲས་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བས་སྒྲོམ། དུན་པས་མི་བརྗེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ། ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྱིས་དུན་པས་མ་བརྗེད་པའི་དོན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་སྒྲོམ། ཤེས་རབ་
གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་སོ། །ལྷ་པ་ནི།
བདེན་པ་སྦྱར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྦྱོར་ལམ་ཐོད་
སོགས་སྦྱབ་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་པ་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྦྱབས་གྱི་རྣམ་པ་ལྟེ། སྤར་གྱི་དབང་སོ་ལྷ་པོ་
ཉིད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་པར་བསྐྱབས་པས་ཚུར་མི་རྩི་བས་སྦྱབས་ཏེ། འདི་ལའང་
ལྷ་ལས། དང་སོ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། དབང་སོ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
གྱིས་མི་རྩི་བར་གྱུར་པ། བཅོད་མཚོག་གིས་བསྐྱས་པ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་

ཆུང་བས་གང། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །མཆོན་བྲ་ནི། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སྐབ་བས་གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་བས་སྟོབས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ནི་སྐབ་པའི་བྲུང་། །སྟོབས་ལྡན་འབྲས་བྲུ་བྲེ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མཆོན་གཞི་ལ། དབྲེ་བ། ས་མཆོམས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྲེ་
གཞི། སྟོབས་ཅམ་སོ། །དབྲེ་ངོ། །མ་དད་པ་འདྲོམས་པ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་འདྲོམས་
པ་བཙུན་འབྲས་དང་། བཟེད་ངས་འདྲོམས་པ་བྲན་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་འདྲོམས་པ་
ཉིང་ངེ་འདྲིན་དང་། གཉི་སྤྱག་འདྲོམས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟའོ། །ཐ་
དད་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །གངས་ངེས་ནི། སྤར་བྲུ་མ་དད་པ་སོགས་ལྟ་ཡོད་བས་དེའི་
གཉེན་པོར་ལྡར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོ་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་
པ་དང་། ཆོས་མཆོག་འབྱུང་བས་སྟོབས་ལྟ་ནི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ངོ། །དེ་སྐད་དུ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་
གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ནི། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལྟ་བུ་པོ་བསྐབས་པ་དང་ས་ལ་འཇུག་པའོ། །དད་སོགས་ས་ལ་འཇུག་པ་
སྟེ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དུག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་
རང་གིས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་སྤར་
བཞིན་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དན་སོགས་བདུན་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་
པའོ། །མཆོན་བྲ་ནི། ཐད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་བས་བྱང་

ལྷན་ཡན་ལག་གོ། །བྱང་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པས་བྱང་ལྷན་ལག་གོ། །མཆོན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་བྱང་ལྷན་ལག་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ། །དམིགས་
རྣམས་མ་བཟེད་པའི་བྲན་པ་ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་
དང་། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་བུའི་ཕྱིར། །བྲན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །གང་
ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམས་རྟོག་གི་མཆོན་མ་འཛོམས་པས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི། སྤང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡི་རྣམ་འབྱེད་རྟོག་པ་
ཡི། །མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱར་ཏུ་སྤྱབ་པའི་བཙུན་འབྲས་ནི། ཏྲ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡི་
བཙུན་འབྲས་མ་ལུས་པ། །སྤྱར་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་འདུག། །བཙུན་འབྲས་བཙུམས་
པ་ལས་ཆོས་གྱི་སྤྱང་བ་རྣམས་པར་འཕེལ་བས་རྟག་ཏུ་ལུས་སེམས་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་
དགའ་བ་ནི། རོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་གྱི་སྤྱང་བ་རྣམས་འཕེལ་བའི། །དགའ་བས་རྟག་ཏུ་
རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལུས་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལས་ཐར་པས་ལུས་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ནི། བཙུན་མོ་ལྟ་
བུའོ། །སྤྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། །ཞེས་
སོ། །བསམ་པའི་དོན་གནས་གྱུར་པའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་ཅིང་འབྱུང་བས་ཅེ་
གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། བྱིམ་བདག་ལྟ་བུའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསམ་པའི་
དོན། །འབྱོར་པ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་བྱང་སེམས་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་གནས་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་གྱིས་ཤེས་

བྱ་མ་རྟོགས་པ་འབྲུལ། རྟོག་པ་འདོད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཉམ་གཞག་གིས་རྩོལ་
མེད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པས་སྒོན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ། །འདི་ནི་རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་གནས། །རྗེས་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་པ་
མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟའི་སེམས་པའི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་
འབྲ་བར་འཇུག། རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་བུའི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱོད། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཐ་
དད་ནི། ཅི་རིགས་པའོ། །བྱངས་ངེས་ལ། དན་པ་ནི། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཐོང་ལམ་བྱང་ཆུབ་
ནི། དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ།
དེས་བཞུད་བྱ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལམ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་
ནི། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་གསུམ་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལ་གཞི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི།
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གཅོད་པས་སོ། །གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པས་གནས་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། བྱིང་
ཆོད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་
ལག་སྟེ། །བཞི་པ་མན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་

ལག །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་དང་། མོགས་པ་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་རྟོགས་
ཤིང་ཐོབ་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་ཆེ་ཡོད་དེ། སར་ཞུགས་པ་
ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པར་བརྗོད། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་
དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་དུལ་ལ་དུལ་ཁར་
རྟོགས་ཏེ། དེས་དབེན་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོལ། ཀུན་འབྱུང་མིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དུལ་ཁ་
ཀུན་འབྱུང་བར་དམིགས་པས་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆོལ་ཞིང་གནས།
འགོག་པ་ལ་དུལ་ཁ་འགག་པར་དམིགས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གནས། ལམ་ནི། དུལ་
ཁ་རྣམ་པར་སྤོང་བས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱར་
སྒྲིམ་པའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་ཐོབ་
པའོ། །བདུན་པ་སྒྲིམ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་སྤར་བཞིན་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་
གྱིས་ངེ་ལྟར་མཐོང་བའི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་སོགས་བརྒྱད་དེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི།
སྒྲིམ་སྤང་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐབས། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་བྱུར་པའོ། །མཆོན་བྱ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ། རྒྱུར་བྱུར་པས་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ། མཆོན་གཞི་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཆོམས་
སོ། །དང་པོ་དབྱེ་གཞི། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མོ། །དབྱེ་ངོ་ལ། ཡང་

དག་པའི་ཞེས་ཀྱན་གྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་
 ཀྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ལོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་ངེ་
 ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཐུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་ཐ་
 སྟང་བྱེད་པ་དང་། དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི།
 ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། དག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་དག །ལུས་གྱི་
 ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ། དག་གི་ཁ་གསག་སོགས་དང་།
 ལུས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་བཅོས་མ་སོགས་མེད་པའི་གཉེས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པས་
 ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ལུན་རིང་པོར་མི་སྦྱོ་བར་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པ་
 ཡང་དག་པའི་རྩོམ་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྒྲོམས་གྱི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་བྱིང་ཞོད་མེད་པར་ལམ་མདོན་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་
 པའི་བྲན་པ་དང་། མདོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་མདོན་པར་སྦྱབ་པའི་
 སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཡི་ལོག་ཏུ་ངེ་ལྟ་བུར། རྟོག་
 པའི་རྗེས་སུ་འཐུག་པ་སྦྱེས། རྣམ་གཞག་ངེ་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་
 པ་འཐུག་པ་དང་། ལས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དང་
 བློ། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ནི། སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའོ། ཞེས་སོ། །

ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཐ་དད་འགའ་ཞིག་ངོ་ཐོ་
 གཅིག་པའོ། གངས་ངེས་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལྟར་ངེས་པར་

འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། རྟོག་པ་དང་དག་ནི། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྟོག་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་གིས་བརྗོད་པས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་རུས་པས་སོ། །

དག །ལས་གྱི་མཐའ། འཆོ་བ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པའི་ཡན་
ལག་སྟེ། དག་གིས་བསྐྱད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བུ་རྣམས་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་
སོ། །ལས་གྱི་མཐའས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་
སོ། །འཆོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡོངས་སྟོང་པས་ཡོ་བྱད་
བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སོ། །ལྟག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཚུལ་བས་
ལམ་སྟོམ་པ་སྟེ། སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །བར་བ་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་
མཚན་ལ་སོགས་མ་བརྗོད་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བྱིར་རྟོག་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
དོ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་
དབང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་བརྒྱད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། ཡོངས་སུ་
གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལས་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་
བསྐྱངས། །གཞན་ལ་རྣམས་བར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་
སྟོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱང་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་
ཡིན་པས་དེ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། ཡོངས་སུ་

གཙོང་པ་དང་། གཞན་གྱི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པའོ། །བཞི་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
ན། སྒྲོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ལམ་དྲུག་སྟེ། གཉེན་པོའི་དང་། སྤྱུལ་
པའི་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་དང་།
སྤྱོད་པའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུལ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ། དུལ་ཅན་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ།
དེའི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་སྤོང་བ་
ཉིད། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི། སྒྲོན་མེད། རྟེན་
དེ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མཆོན་མེད་དེ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དུལ་ནི། །བདག་
མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་དང་ནི། །དེ་རྟག་ཉེར་ཞི་ཡིན་
ཞེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་བ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཡོད་པས་འཛིན་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལོ། །བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་དེ་
ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཤིང་མི་འདོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱི་
རྟེན་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་ཡིན་ལོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་བ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་དང་
མཆོངས་པར་ལྡན་པ་མཆོན་མེད་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཞི་བ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་

གཟུང་འཛིན་ངོ་བོའི་བྱིར། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱ་བ་
གིས་སྟོགས། རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། མངོན་
སུམ་དུ་ནི་བྱ་བའི་བྱིར། སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་ཉིང་འཛིན་རྣམས། རྟོན་རྣམ་གསུམ་ནི་
ཡོངས་སུ་བསྐྱབས། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁ་གཉིས་ནི། སྟོན་མེད་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གི་རྒྱར་བཤད་དོ། རྟེ་ལ་རྟག་པ་མེད་པའི་
དོན་གིས་མི་རྟག་པའོ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་དོན་གིས་དུ་ ཁ་བས་
སོ། རྟོན་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནི། སྤང་བ་ཉིད་གི་སྟེ། གུན་བདགས་པའི་བདག་
ནི་མེད་གི། བདག་མེད་གཉིས་སུ་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་བདག་མེད་
དོ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ནི། མཆོན་མེད་གི་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་
བ་ནི། ཟུང་ན་འདས་ཡིན་ནོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་བཞེད་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་
གི་རྒྱ་ཉིད་དུ། རྟོན་གི་སྟོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཟུང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
བཤད། བརྟན་པ་རྣམས་གི་བཞི་པོ་དེ། མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། གུན་ཏུ་
རྟོག་དོན་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་བྱས་པ་བདག་
གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དུ་ ཁའི་བདེན་པའི་སྤྲོང་བ་དང་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་དང་པོ་སྤྲོང་བ་ཉིད་
དོ། བདག་ལྟ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཅན་ཏེ། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་
པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་མཆོན་མའི་རྟོག་པ་སེལ་བའི་

ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་བཞི་ནི། རྣམ་ཐར་སྒྲོག་གཉིས་པ་
མཆན་མ་མེད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཁྲུང་བྱར་སྒྲོན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁའི་བདེན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་ཁ་བ་དང་། གུན་འབྱུང་བའི་
བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་ནི། སྒྲོག་གསུམ་པ་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །མཆན་མེད་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི།
དངོས་པོའི་མཆན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས་འདིར་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུལ་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་དང་། བྱང་པར་སྐྱུག་
པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་
དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྟ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་
ཟག་གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དམ། དམ་བཅོས་
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སོ། །ཐེག་ཆེན་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་གྱིས་
སོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་
འདོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མི་སྐྱུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་ཡོད། །ཅེས་
སོ། །འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་དོ། །རི་ལྟར་ན། གཟུགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིག་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་
བྲལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་
ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་སྒྲོད་བརྟུང་གི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྒྲོད་གྱི་ལོ་
ཀ་ཆེ་བ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་རྒྱུད་དུར་སྐྱུལ། རྒྱུད་དུ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུད་བའམ་

ཆེན་པོར་སྐྱེལ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མངེས་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མངེས་པའམ་མི་
མངེས་པར་སྐྱེལ། མི་སྐྱེལ་ཅིང་མི་མངེས་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་མངེས་པའམ་དེ་ཉིད་
མངེས་པར་སྐྱེལ་ཏེ་སྤྲོ་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྲ་བུའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན།
རང་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་པ་ཤིག་དགོས་ཤིང་ཕྱི་རོལ་
གཟུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་
པར་བཤེགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། མ་བྲལ་ཡང་གཟུགས་
མེད་དུ་འདུ་ཤེས་བས་ནང་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མིང་དུ་འདུ་ཤེས་བས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྤར་བཞིན་ལྟ་བུའོ། །གཞན་སྤར་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེལ་
པའི་སྐྱེལ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན། རྣམ་པར་ཐར་བ་སྟེ། གཉིས་དང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒོམ་གཞིར་བྱས་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་གང་གིས་ན། རྣམ་
ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཐོབ་པས་སོ། །སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གསུམ་པ་མཐའ་ན་ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན།
གཟུགས་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་སྟེ། འབད་པའི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དང་།
གཟུགས་མི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྟེ། མི་མཐུན་པར་འདྲིན་པའི་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རོ། །དགའ་མི་དགའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་མི་དགོས་
ཏེ། མི་དགའ་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་མེད་ལ། དགའ་བ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
ནས་མེད་ཅིང་། འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དགའ་མི་
དགས་མཆོན་པ་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་སྟེང་འདོད། མི་སྐྱེལ་པ་སྐྱེལ་སྟེང་མི་འདོད་པའི་གཉེན་

པོར་སྒྲོམ་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། འདྲ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་པན་ཚུན་སྒྲོས་པའི་དང་།
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དང་། རོ་གཅིག་པའི་འདྲ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟངས་དངུལ་
 གསེར་བྱམ་གསུམ་སྒྲུལ་ནས་བར་བ་དངུལ་བྱམ་དེ། ཟངས་བྱམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་
 སྤྱག་ །གསེར་བྱམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་མི་སྤྱག་བར་རྟོགས་ཏེ་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོས་མེད་དུ་སྤྱག་
 མི་སྤྱག་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟངས་བྱམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་སྤྱག་པ་ལ། གསེར་
 བྱམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་མི་སྤྱག་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱག་པ་
 ལ་འདར་སྤྱག་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ཏེ་བསྒྲོམ་པས། སྤྱག་མི་སྤྱག་རོ་བོ་
 ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལྟོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ཏེ་
 སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་མོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པར་
 སྒྲུལ་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བས་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ། དེ་སྤྱིད་པའི་ཐབས་ཡིན་
 པས་སྟོ། །འཕགས་པ་རྣམས་འདི་དང་འགོག་པ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལན་མང་དུ་གནས་པས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་
 གནས་སོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་སྒྲོས་སོ། །ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་གྱུར་
 རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 གཅིག་སྟེ། སྤྲ་མ་གཉིས་དང་བསྒྲོམས་པ་དེ་ལྟར་ན། གཞན་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན། རང་གི་དོན་མཐོང་བའི་
 ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐར་

པ་དང་གཟུགས་མེད་ལ་རྩེ་མུང་བ་ལས་གྲོལ་བར་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་
 རང་བཞིན་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཞི་
 བའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཆགས་ཤིང་། རྩེ་མུང་བའི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་
 སྟོམ་པ་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ཞི་བར་
 གནས་པའི་ལས་གྱི་རང་བཞིན་ལ། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི།
 འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་
 འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གནས་པ་ལས་འདས་ནས་ཐར་བ་དང་མཐུན་པར་
 གནས་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་རྣམས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་
 བློ་རྣམ་པ་ལྟེན། །སྤྲུལ་གསུམ་དང་བསྟོམས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ཅེས་
 བྱེད། །བཞི་བ་ལ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེའང་ས་བརྒྱུད་ནི། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་
 ཡིན་པའམ། འགལ་ཞིག་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གནས་པས་དེ་སྐྱེད་བརྗོད་ལ། འགོག་སྟོམས་
 བློ་རྣམ་པ་ལྟེན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སོ། །དགུ་གང་ཞེ་ན། བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་སྟེ་སྤྲུལ་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ། དེའང་སྟོམས་འཇུག་
 དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་པས་གོང་དང་ཁྱད་ཡོད་དོ། །

འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བདུན་ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས་དང་།
 སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་
 པ་དང་། རོ་བོ་དང་། དུས་དང་། རྟེན་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་བོ་ནི།
 ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། ཕྱིར་མེ་འོང་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་

གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འགོག་པ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང། །ལུས་གྱིས་མཛོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་དང། འགོག་ཐོབ་
 གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྟེ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཤེས་རབ་གྱིས་
 རྣམ་གྲོལ་རྣམས་གྱིས་འཇུག་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་ཅེད་སེམས་དང།
 འཕགས་པའི་ལམ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་ལ། དེ་དག་ལ་དེ་དག་མེད་པས་སོ། །ཐེག་
 ཆེན་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་ནའང་རྣམ་
 ཐར་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ། །ས་བརྒྱ་བ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་པས་འདི་དང་མི་འདྲའོ། །ཐོ་དོང་བ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མི་འཇུག་ཅེས་
 སྟེ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་དག་མ་མཐོང་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་མོང་གི་ལུགས་གྱིས། སྲིད་ཅེད་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་རྒྱ་
 བ་དགག་སྤྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྤྲ་བ་སྤྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་
 ལ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི། དང་པོ་སྲིད་ཅེ་ལ་བརྟེན་ལ། ཕྱིས་འདོད་སེམས་ལས་
 གྱང་འཇུག་སྟེ། མདོ་ནི། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སོ་མི་གསོད་པ། ཞི་བར་གཞས་པའི་འདུ་
 ཤེས་སྡོན་ཏུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི། བྱང་པར་གཞན་
 དུ་འོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་འདོད་པར་ཆོགས་དུག་ཀུན་གས་སུ་ཆོགས་བཞི་འཁོར་
 སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པ་འགོག་པས། དེག་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་འདོད་ལ། ལྟང་བ་ནི། འཕེན་

བའི་སྟོབས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ལྡང་ལོ། ཐེག་ཆེན་ནི།
འདོད་པར་ཆོགས་བདུན། གཟུགས་སུ་ལྷ་འཁོར་བཅས་འགོག་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་
ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་བའོ། །ཞེས་སོ། །སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས། བྱང་
སེམས་རྣམས་འགོག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་
གནས་ནས་ཆོར་བ་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་དེ། མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོད་པ་མེད་པར་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་
སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱན་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདུ་
ཤེས་གསུམ་ནི། སོ་སྟེ་ཉན་རང་གི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཀྱན་གཞི་ཡོད་པས་སེམས་ལྡན་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྦྱིན་མས་ཞུས་པར། དག་སྟོང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་འདས་པ་ལགས་སམ། ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ལགས་ཞེས་
ཞུས་པས། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཆོགས་བདུན་མེད་
པ་ལ། ཡེ་ཤེས་མེད་པས་མ་བྲལ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་རིག་པ་ཡེ་མེད། ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས། ལྡན་མིན་འདུ་
བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ངོ་བོ་ཉི་ལར་ཞི་བའི་དག་བར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་
དོ། །བྱུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཞལ་བདུན་པས་ལྷག་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་
འགྱུར་བར་བཤད་དོ་ཞེན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་དོན་དུ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་རྗེ་བད་དཀར་ལས། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐླལ་པ་བརྩུ་པོ་

འདི་དག་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །སྤར་གྱི་ལུང་། འགོག་པ་ལ་ཞེན་པ་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། སྒྲོ་ཡིས་ངེ་
ཙམ་འབངས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་འཇུག་གོ། །བྱང་སེམས་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ནི། དང་པོར་མིའི་ཉེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་
སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་འང་སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་གོ། །དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། གཉེས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་ཉེན་ཙན། །འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ། །ཞེས་
སོ། །འོ་ན། སྤར་སྤྲིད་ཅེའི་སེམས་རྒྱ་བ་སྤར་བས་དགག་སྒྲོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན།
སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་མེད་དེ། དེར་སྒྲོ་མས་འཇུག་བྱེད་པར་
ཚུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་ནི། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་
སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི། འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་
དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་གནས་པ་རྣམས་ནི། དེ་ལ་འབད་པའི་
ཚུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལས་
མ་ཉམས་ན་མི་སྒྲེ་ལ། དེ་ལས་ཉམས་ན་གཟུགས་སུ་སྒྲེས་ནས་དེར་སྤྲིད་ཅེའི་སེམས་
བསྐྱབས་ནས་འཇུག་གོ། །བྱང་སེམས་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་
ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བས་སྒྲོན་མེད་དོ། །འདིར་སུ་
བཞིའི་ལན་མཇུག་པ་ཡོད་དོ། །ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བའི་ལམ་ལ། བདེན་པ་བཞིས་
བསྐྱས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་མཆོད་ཉིད་བཟོད་པ་བར་ཆད་མེད་

པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ། བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བྲེ་བྲག་གིས་བཞིའོ། །དྲུག་པ། སངས་
རྒྱུ་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་བཅུའི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན།
བྱང་མེས་ས་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
རྣམ་པ་སོ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་སོ། །མདོར་བསྟན་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱི་རྣམ་
པ་མཆོད་ཉིད་པ་སོ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་
ལུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་མན་ཆད་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྷུ་དུ་བྱུང་ཞིང་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །

རྒྱུ་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྲེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རང་
བྱུང་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་
འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་། ཆོས་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་པོ་དེ་ལ། སྟོབས་ལ་སོགས་
པའི་བྱུང་བར་གྱི་དབྲེ་བ་ཡོད་པ་སྟོབས་ནི། ཉེས་པར་སྟོད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མི་
འདོད་པ་ནི། གནས་དང་། འདོད་པ་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ། སེར་སྐྱས། དལུལ་བ་ནི།
གནས། འོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་མིན་པ། སྤྱིན་པས། འོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་
གནས། དལུལ་བ་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་དང་། ལས་དགེ་མི་དགའི་རྣམ་
སྦྱིན་བདེ་སྤྱུག་གས། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་
ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ། རན་འགྲོ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་། གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་ལུས་མཁུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེ་སྤང་ལ་མོས།
ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ལ་མོས། སྟོར་བ་དམན་པ་ལ་གནས་ནས་རྒྱ་

ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་སོགས་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་མཁུན་པ་དང་། ལོ་ཀའི་ཁམས་འདོད་
 པ་དང་གཟུགས་སམ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་དུ་མ་མཁུན་པ་དང་། དད་པ་དང་བརྟོན་
 འབྲུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་སྟེ། རྣེ་བའམ་རབ་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་འབྲིང་
 དང་། ཐ་མ་མཁུན་པ་དང་། ངན་སོང་དང་། མཐོ་རིས་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་
 ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཁུན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་ཉིང་རེ་
 འཛིན་སྟོས་པར་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རོ་བྱང་སོགས་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེངྒེ་རྣམ་བསྐྱིངས་
 སོགས་ཀྱི་ལྡང་བ་མཁུན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་སྟེ་བ་སྤྲ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
 དང་། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། སྤང་བ་དང་སྤང་
 བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྦྱི་བ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་
 ལྷའི་སྦྱན་དང་། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མཁུན་པ་ཉིད་གཞན་གྱིས་བརྗེ་བར་མི་རུས་
 ཞིང་། གཞན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩས་ལས་བཞི་བྱེད་དེ།
 དང་པོས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ཐབས་ལ་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས། གཉིས་པས་ལྷ་
 ལ་སོགས་པ་སྦྱབས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱབས་སུ་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས། བདུན་པས་ཟག་
 བཅས་ཀྱིས་དག་པར་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས། ལྷག་མས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་ལ་སྦྱ་བའི་བདུད་འཛོམས་ཏེ། ཐབས་དང་སྦྱབས་དང་དག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་སྦྱ་བའི། །བདུད་འཛོམས་ཁྱོད་ལ་

ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བུའི་དབུས་སུ་ངན་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
བྱ་མ་ལུས་པར་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱིས་
ཀློལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ལ། ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་འདི་ན་དག་
སྦྱོང་ངམ། བྱམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཆངས་པའམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་
ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཀློལ་བའམ་ཀློལ་བའི་མཆན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་
བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ནས་པར་སྦྱོང་
བས་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་འཆའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེདྤེའི་སྐྱ་
སྦྱོག་གོ། །ཞེས་སོ། །སངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་
པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཀློལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ང་
ཟག་པ་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཟག་པ་འདི་དག་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
གཉིས་རང་དོན་གྱི་དམ་བཅའོ། །

བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་ཐར་པའི་བར་ཆད། ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་
ཉིད་དུ་བརྫོད་པ་ལ་ཀློལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ངས་ཉོན་ཐོས་ནམས་ལ་བར་དུ་
གཅོད་པའི་ཆོས་གང་དག་བསྟུད་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་འཁོར་སོགས་སོ། །དེས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། ཐམས་

ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ། སོགས་པ་ལམ་
ཤེས་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཁོ་ལ་བ་
མེད་པ་སྟེ། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པར་
ངེས་པར་འབྱེན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གང་བཤད་པ་དེ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་གཞན་དོན་གྱི་དམ་བཅའོ། །རང་གཞན་དོན་དུ་
ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་གོགས་མཛད་ལ། །སྟོན་མཛད་མུ་སྟེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མི་བརྗེ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སམ། རྟེན་རྒྱུའི་ཆོས་
སམ། མ་རིག་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སློ་གྲོས་
རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ། བརྟེན་པ་འབྲས་
བྱའི་ཆོས་སམ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །དོན་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་བཤད་བྱ་མཁྱེན་པའོ། །ཆོས་དང་དོན་དེ་
རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་
སོ་སོའི་སྐད་དམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་ངེས་པའི་
ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་
ཆེད་དུ་སྤར་མ་གསུམ་ཡང་དག་པར་མཛོན་དུ་གྱུར་པའམ། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྩས་
ཡོད། བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་མ་བཞིན་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་སྟེ། འཆད་བྱེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་

བཤད་བྱ་དང་། གསུང་དང་མཁུན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། རྫོང་ཁྲི་ཉག་ཐོགས་མི་མངའ་
བའི། འཕེགས་སྟོན་ཁྲིད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་སོ། བཞི་བ་ལ། དག་བཅོམ་བ་
རྣམས་ལ་སྟོན་བྱ་གྲིད་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གྲུང་པོ་ཆེ་གཏུམ་པོ་དང་
ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་སོགས་དང་། མཆོང་རྒྱག་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མེད་པ་སྐྱུའི་སྟོང་བ་
མ་འབྲེས་པ། བཞད་གད་དང་། འོ་དོད་འབོད་པ་སོགས་ཅ་ཅ་མེད་པ་གསུང་གི་སྟོང་བ་
མ་འབྲེས་པ། དྲན་བ་ཉམས་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཀྱང་རུང་། བཞུགས་ཀྱང་རུང་། ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་ཕྱགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། ལྷང་
འདས་ལ་ཞི་བར་མི་འཛིན་པས་འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་། སོ་སོར་མ་བཞགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་
སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། ཕྱགས་ཀྱི་སྟོང་བ་མ་འབྲེས་པ་བཞི་སྟེ། སྟོང་བ་མ་འབྲེས་པ་
རྣམས་བྱུག་དང་། རྟོགས་པ་མ་འབྲེས་པ་བྱུག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་
རྟེན་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་སྟེ། རྟེན་འདུན་པ། བར་བ་བཞི་དབང་པོ། ཐ་མ་འབྲས་
བྱའོ། ཉེ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་
འདུན་པ་མེད་པས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གཏུལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་འདུན་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འགྲུགས་པ་དང་། ཆོས་
ཉན་པ་རྣམས་ལ་མི་སྦྱབ་པ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་

སྟོན་ཀྱིས་པའི་བློ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ།
 ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པས་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞེས་སྦྱར་བ་རྣམ་
 པ་བྱུག་དང་། སྦྱོར་མཆོད་དཔེ་དང་། འཆག་པ་སོགས་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 འདུལ་བ་སྦྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གསུང་གི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོན་པ་སོགས་
 ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་དང་ཐོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བས་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་འཕྲིན་ལས་
 མ་འདྲེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་ཤེས་
 བྱ་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོལ་བ་ཅོམ་གྱིས་ཤེས་པའམ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་མ་
 ཆགས། རི་སྟེང་བ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
 འདུག་པ་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉན་རང་བྱང་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་གོ། རྟོན་པ་དང་ནི་
 རྟོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་
 གྱི། རྒྱ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྣམས་པར་དག་པ་དོན་དམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུས་
 བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་དང་། མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་།

བསྐྱེད་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དགག་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཅིག་ཏུ་
བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་ཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་མངའ་བསྐྱེད་པའི་རང་བྱུང་སྟེ། འདི་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། རྣམ་མཁའ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྒྱུ་
གྲིས་མ་བྱས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པས་རང་བྱུང་། དེ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མངའ་བསྐྱེད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་
རག་མ་ལས་པར་རྟོགས་པས་རང་བྱུང་། བསྐྱེད་པ་མང་པོར་གོམས་ཤིང་བསོད་
ནམས་བསགས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱེད་
བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། མ་ལུས་པ་མངོན་པར་ཏེ།
མངོན་དུ་སྟོགས་པས་རྟོགས་པར་ཏེ། ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། རྟོགས་ཤིང་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་དབྱེ་བ་སྟོབས་
ལ་སོགས་པ་དང་འདི་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གང་གི་ཡིན་པ་རང་
བྱུང་དང་། གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེད་མོང་མེན་པ་སོ་དགའོ། །

དོན་བརྒྱ་བ་ནི།

རྣམ་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་
བདུན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉོན་མོངས་
པ་སྐྱེད་མོངས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་

ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྤྲོ་མོའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ན་རྣམ་
པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། །སྤྱིར་བ་སོ་གང་ཟག་ཤིང་གསུམ་སྟེ།

སྤྱི་བ་ལེན་ནི། སྤྱིར་བ་ཆོག་པ་ལམ་ན་དད་སོགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་ན་རྒྱ་སོགས་
ལ། མཐོང་ལམ་ན་བསམ་མི་བྱེད་སོགས་བཅུ་དྲུག་ །སྤྱི་བ་ལམ་ན་ཐབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་དགོས་ན། སྤྱིར་
བ་དེ་དག་གྲང་སྤྱིར་བ་སོ་བསྐྱར་པ་མེད་པར་སྤྱིར་བ་བརྗོད་པར་མི་རུས་པས་དེའི་
སྤྱིན་དུ་ཉན་པ་དང་། སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་སྤྱིར་བ་སོ་འཆད་དོ། །ཙམ་
བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། མི་བརྗོད་པ་དང་། ཅུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་སྤྱིད་དོ། །དང་སོ་ནི། སྤྱིས་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྟེ་ལྷག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
ད་ལྟ་ལུས་འདི་ཉན་པའི་སྤྱིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ལུས་འདི། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་
རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་གང་དག་གི་རྣམ་པ་དུ་གྲགས་པ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་སྤྱིན་
ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་མང་སོ་དེ་དག་ལ་

བསོད་སྟོམས་ཕུལ་བ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡུམ་འདི་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣལ་མ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་མགོན་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་འདི་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣལ་མ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པ་ནི། འདི་ཆོ་ལ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པའི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཞུས། རྒྱ་མཆན་ཀྱན་ཏུ་བྲིས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་ནི། འདིའི་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བྲིས། ཡོངས་སུ་ཞུས་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོའི་བྱང་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་བཅུའི་སྐབ་པ་སྟོད་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་དང་ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་ལ་སྦྱང་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་

ཅིང་སྐྱུངས་པ་དང་ལྷན་པ་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནི། གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུར་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་སྐུམ་པོའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཅན་ནམ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྦྱོར་བ་འདིའི་གཞུང་ཉན་
 བའི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་བཞེད་
 རོ། །སྦྱིར་ནི། སྦྱོར་བ་པོ་སྦྱིལ། །ཞེས་གསེར་སྦྱིང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་ནས་
 རྣམས་ལའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ལ་སྦྱར། དགེ་བའི་ནས་འདིའི་བར་ཀྱན་གྱི་བར་
 དུ་སྦྱར། སྒྲོད་ནས་བཞེད་དེའི་བར་ཀྱན་གྱི་མཇུག་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་ལུས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། སོགས་པ་དག་གིས་བསྒྲོད་པ། ཡིད་གྱིས་ཐོས་བསམ་
 ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཐ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་འཛི་
 ཞིང་ཁྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་པར་བྱིན་བཅུ་སྦྱུབ་པ་དང་
 ལྷན་པ་དག། ཆོག་འཛིན་པ་དང་། དོན་མ་བཟེད་པར་སེམས་པ་དང་། ལུས་བཞིན་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་དོ། །

གསུམ་པ་། །སྦྱོར་བ་རང་གི་དོ་མོ། །ལ་གསུམ་ཞེ།

ལྷ་འགྲེལ་ནི། ལུས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བ་རང་གི་དོ་མོ་འཆང་
 རོ། །ཅུ་བ་ལ། སྦྱར་ས་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་སྐུམ་པོ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་
 བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་
 ལྟ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཙོ་ལུལ། །དང་པོ་ནི། གནས་བྱ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ། རང་པོ་ཉིད་མེད་ཅིང་སྦྱོར་བའི་བྱིར་དེ་ལ་གནས་པ་བཀག་སྟེ་སྒྲོམ་པའི་བྱིར་
 གཞུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་མི་གནས་ཏེ།

གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་སྤྱིས་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་པས་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་
 སྤྱོད་པ་བཀག་སྟེ་སྤོམ་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་སྤྱོད་
 པར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣམ་
 འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་གནས་པའམ། གཞིའི་ཆོས་ཉིད་
 གནས་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་
 ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་ཟབ་སྤྱོད་ཏེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཟབ་
 པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཟབ་པོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པ་དང་ངི་མ་མེད་པའི་དོན་
 གྱིས་གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་སྟེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་མོས་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་སྤྱོད་ཏེ། མདོ་
 བོ། །གཟུགས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གཏིང་དཔག་དཀའོ། །ཞེས་
 སོ། །མཐའ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྣམ་མཐེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ།
 མདོ་ནི། གཟུགས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། ཟབ་པར་
 དང་། ལུན་མོང་མིན་པར་དང་། ལྷན་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རང་བཞིན་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སོ། །ཞེས་འཕགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཐོས་ནས་སྒྲག་པ་ལ་
 སོགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟོགས་པའི་
 སྤྱོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཐུབ་ཏུ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་སྤེལ་མ་མཁ་ནའང་པར་བྱིན་དུག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱར་བའོ། །མདོ་ནི། དུམ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་པར་མི་འགྱུར། སྒྲག་པར་མི་འགྱུར། ཁུན་ཏུ་སྒྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར། གླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཐུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དུམ་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་དུམ་སྦྱང་བར་མི་བྱེད་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའོ། །མདོ་ནི། བྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲོག་དགོན་པའི་སྦྱེས་བྱའི་དཔེས་པར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱང་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་སྒྲན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་འཛིགས་པར་མི་བཤིའོ། །ཞེས་སོ། །ཉག་ཏུ་ལམ་བསྐོམས་པས་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱར་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཐུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པའི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱང་ཐུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་སྟེ། སྤྱད་པར། དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་སྦྱང་པོ་ལོ་མ་ལྷགས་གྱུར་ན། །ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་འབྲས་མེ་ཉོག་སྒྲུབ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་སྤྱི་ལག་ཐོབ་པ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འབྲེན་པའི་བྱང་ཐུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱར་དུ་ཆོས་སྒྲུབ་འབྲིན་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། སྤྱར་བར་བྱང་ཐུབ་པའི་སྦྱར་བའོ། །སྤྱད་པར། དཔེར་ན་བྱང་མེད་སྒྲུམ་གང་དུ་ཁས་ཉན་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྲ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའ་བྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན། །དགའ་དང་འདུན་པ་བསྐྱེད་པས་སྤྱར་དུ་བྱང་

ཆུབ་རེག་ཁེས་སོ། །རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་སོགས་གྱི་སྐབ་བ་དང་ཐུན་བ་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། བདག་གྲང་ཆོས་
གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ལ་གཞན་ཡང་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་སོགས་གྱི་འབེལ་འགྲིབ་མི་དམིགས་བསམ་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ། འབེལ་བ་
མེད་ཅིང་འགྲིབ་བ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །སྦྱད་པར། ཤེས་རབ་བ་རོལ་སྤྱོད་མཆོག་
སྦྱོད་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པ། །གཟུགས་གྱི་འབེལ་བ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་མི་
མཐོང་། །ཞེས་སོ། །དགེ་མི་དགེ་སོགས་མི་དམིགས་བསམ་སྐབ་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
དང་། སོགས་བ་རྣམས་མཐུན་གྱི་བར་དུ་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བའོ། །

མདོ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའོ། །ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་
ཡུམ་ལ་སྦྱོད་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་རྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྦྱོར་
བའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་སོགས་མཆོན་གཞི། དེའི་མཆོན་མ་མཆོན་ཉིད་དང་། དེའི་ངོ་བོ།
མཆོན་བྱར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསམ་སྐབ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི།
གཟུགས་སུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་མར་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་གོ། །གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་
དང་པོ་ལ་སོགས་སྐབ་བ་ནི། རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱིན་པར་བྱེད་
པའི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་
འབྲས་བུ་དང་ཞེས་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིབ་

གཉིས་སྒྲོང་པའི་རྒྱུར་རྣམས་པར་དག་པ་སྒྲོམ་པ། རྣམས་པར་དག་པའི་སྒྲོར་བའོ། །མདོ་ནི།
 ཡུམ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕུང་པོ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་བར་ཆད་མང་པའི་དཔེས་དུས་ཆོག་པ་བཅད་ནས་སྒྲུར་དུ་སྒྲུབ་པ། ས་མཆོམས་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་བའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཐབ་མོ་འདི་གི་ན་ཡང་སྒྲུར་དུ་གི་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། སྒྲོར་བ་དེ་ནི་ཉི་ཤུའོ། །འབྲེལ་ལ་པ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་
 བ་ལྟ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བཙུག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། མིང་དོན་གངས་
 བཞིན་དུ་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་ན། སྒྲུར་བྱ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་ལ་མི་གནས་པར་སྒྲོམ་པ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲོར་བ་
 དང་། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་དེ་ཁོ་ནར་མི་སྒྲོར་བ་ཉིད་སྒྲོར་བའམ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོར་བའི་སྒྲོར་བ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དོན་དམ་པར་
 གནས་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ཐབ་པོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཉོགས་པ། ཐབ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་
 དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞུགས་སོགས་གཏིང་དཔག་དཀའ་སྒྲོར་དང་།
 གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་རྣམས་མཐུན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆད་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཉོགས་པ། ཆད་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་བ་
 ལྟ་ནི། ཆོག་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་མིང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་ལ། སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་པ་
 དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ། བོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡུམ་ཐབ་གཏིང་
 དཔག་དཀའ་ཆད་མེད་པ་ལ་དངས་པ་དང་། སྐག་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་སྐག་པས་ཐེན་

བར་འབྱུར་སྟེང་པའི་སྐྱབ་ལྟན་ནི། ཆོག་མཆོག་པོས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་
 བར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། འདི་ཆོག་མཆོག་ལས་ནས་ཡོད་དེ། འཕགས་
 བས་ལས་དང་པོ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཡུམ་ལ་མི་དངངས། མི་སྐྱག་ཅིང་། རྩོས་ནས་
 གྲང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 གཅིག་གམ། གཉིས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས་ལུང་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་
 བའོ། །འདི་བྱོད་ནས་ཡོད་དེ། འདི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པར་བཤད་ལ། དེ་བྱོད་ནས་
 ཡོད་པར། ཟབ་མཐིམ་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡུམ་ཐོས་ནས་ཡང་དག་པར་
 འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་ལྟན་ནི། ཡུམ་ལས་བྱིར་མི་སྟོག་
 པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། འདི་ཅེ་མོ་ན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལྟན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །ཞེས་
 སོ། །ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་འཁོར་བ་དང་ཉན་རང་གི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབ་ལྟན་ནི། བདག་ལས་ངེས་པར་འབྱུར་བའི་སྦྱོར་
 བའོ། །འདི་བཟོད་པ་ནས་ཡོད་དེ། ལས་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་
 ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །རི་ཤིང་གི་མཆོན་མ་མེད་པ་ན། རྒྱ་མཆོར་ཉེ་བ་
 བཞིན་དུ་རྟག་དུ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་ཆོས་སྟོམ་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སྐྱབ་ལྟན་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། འདི་ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ཆེ་བར་
 ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་དུ་རྟག་ །ཅེས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལོ་
 ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསར་བ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ནས། གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་ལྟན་ནི།
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །

འདི་མཐོང་ལས་ནས་ཡོད་དེ། ལོ་མ་གསར་བ་སྦྱེས་པས་དགའ་བ་བཞིན་དུ་

བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་ཤེས་པས་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་
སྐྱེ་དང་། འོངས་སྐྱེ་སོགས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། སྐྱར་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱོར་བའོ། །འདི་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད་དེ། སྐྱམ་མ་བཞིན་
དུ་སྐྱར་དུ་སྐྱེ་འབྱེན་པའམ་ལུང་སྒྲོན་པས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བན་འདོགས་
ཤིང་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྐྱུལ་བའི་སྐྱབ་
ལྡན་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱོར་བའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་འཕེལ་བ་
གསོག་པ་དང་། འགྲིབ་པ་འགྲི་བར་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི།
འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན། དུས་གསུམ། དག་
མི་དག་ འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། འདོད་པའི། ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ། བར་
ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་
ཡིན་པ་དང་། སོགས་པ་འདས་པ་སོགས་མི་དམིགས་པའི་སྐྱོར་བའོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གི་འཁྲུག་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྫོང་
པའམ། འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་
བྲུབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་སྐྱོར་བའོ། །མཆོན་གཞི་གཟུགས་དང་། དེའི་མཆོན་མ་
སྟེ། མཆོན་ཉིད་དང་། གཟུགས་དེའི་ངོ་བོ་མཆོན་བྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་།
རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་ངོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། །སྐྱོར་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད།
གཞན་དོན་བྱེད་པ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ།

ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རྣམས་ལ། ཆོས་ཅན་དུ་མི་རྟག་པའི་ཆ་ནས་ལྡར་བྱེ་ལ། དེ་དག་ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དེ། རྣམ་ཀྱན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་
 མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་
 བྱ་དང་པོ་མཐོང་བའི་ས་དང་། གཉིས་པ་བསྐྱབས་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི།
 འབྲས་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ས་དགུ་པ་ནས་
 ཡོད་གསུང་ཡང་། དེའི་གོང་དུ་འང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གཟུགས་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱབ་ལྡན་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྒྱན་མཐའི་
 བར་ན་ཡོད་དོ། །ཡུམ་གྱི་བ་སོགས་ལོ་སྟོར་དུ་མངོན་པར་བཅོཅ་པ་མི་འདོར་བ་དང་།
 སོགས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཞག་ལ་སོགས་པར་བཅད་ནས། བཅོཅ་པ་མི་འདོར་བའི་སྐྱབ་པ་
 དང་ལྡན་པ་ནི། ས་མཆམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལོ་སྟོར་སྟོས་པ་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་དུས་
 ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་
 དོ། །ས་མཆམས་འདི་དག་བྱང་ལྷོས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་དང་པོ་
 བརྒྱད་ཆོགས་ལས་དུ་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ནི། མངེས་པར་མ་མཐོང་རོ། །དེ་ལྟར་ན།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བསྟོམས་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་
 པ་ཉེར་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །

བཞི་བ་༼སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་འགྲོ་༽ལ་བཞི་སྟེ།

ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་ལེན་པ་དང་། སྦྱོན་ཤེས་ནས་འདོར་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་
 ཤེས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 སྤྱ་འགྲེལ་ནི། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྦྱོན་དུ་བཏང་ནས་འབྲས་བྱ་དོན་

གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན། རྒྱ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས། སྐྱོར་བ་
 བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱོར་བ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འཆད་དོ། །ཙ་བ་ནི། བདུད་གྱི་
 མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སོགས་པ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་བར་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
 བཅུ་བཞི་ལོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆོགས་ལམ་དུ་འང་ལྡན་མོད་གྱི། བྱད་པར་ཅན་
 རོད་ཡན་ཆད་དུ་ལྡན་ནོ། །གཞིན་ཅུ་དཔལ་ན་རེ། སྐྱོར་ལམ་བཞི་དང་ས་བཅུ་ལ་རིས་
 བ་བཞིན་ཡོད་ལོ། །འགྲེལ་བ་ལ། འོག་མ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་དང་། བོང་
 མ་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི།
 སྐྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་ཀུན་གྱི་བོང་དུ། སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་
 བ་མཐུག་ཏུ་སྐྱར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་གྱི་མཐུ་ཉམས་
 ཏེ་སྐྱོར་བ་མ་ཉམས་པ་བདུད་གྱིས་མཐུ་བཅོམ་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་གྱི་མཐུས་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུས་གྱིས་དགོངས་པས་མོས་པ་བརྟན་པ་སྐྱེས་ནས་བདུད་
 འཐུག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ནི། སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་དགོངས་
 ཤིང་མཁྱེན་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱིས་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤྱན་ལྡན་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོར་བ་མ་
 ཉམས་ཅོམ་ལས་ལྷག་པ་ཉན་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གཞན་ཐོབ་པ། སངས་
 རྒྱུས་གྱིས་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
 དག་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་
 བརྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་བྱད་

པར་ཅན་སྤྱིས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་ལྷུང་བའོ། །

མདོ་ནི། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་ལྷུང་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གི་བ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་དང་མི་
 འབྲལ་བས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བས་པན་ཡོན་ཆེ་བ།
 སངས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ། ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་
 རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཆེ་བའོ། །མདོ་ནི། དོན་ཆེ་བ་དང་། པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཆེ་
 བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཆེ་བར་འཇུང་རོ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་བྱ་བའམ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་དུ་དར་བའི་ཡུལ་
 དང་། དེར་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་ཞིང་ལྷུང་འདས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དབྱེད་
 པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་ལྟོ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་རྒྱ་དབྱེད་དར་བར་འཇུང་དེ། ཞེས་སོ། །མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱིན་དུག་ལ་
 སོགས་པ་གཉིན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། མཐོང་ལམ་སོགས་ཐག་
 པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པའི་མར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འཇུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་རྣམ་
 མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པའམ་རྟེན་པས། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་
 ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཉིད་དུ་འཇུང་བའོ། །མདོ་ནི། ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
 བཅམས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བརྗོད་པར་འཇུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 བློགས་དང་མགོན་སྤྱོད་པས་མཛད་པ་ཐོབ་པས་བདུད་དམ། གཞན་གྱིས་ཡུམ་ལས་མི་
 བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལས་ལྟོག་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་ཏེ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཆོལ་བའི་དགའ་བ།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་བ། དག་པ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་མགུ་བ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པས། ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དག་
 པའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བའོ། །མདོ་ནི། དག་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །བྱང་སེམས་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་བསམ་པ་དག་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཛད་པ་ཐོབ་པས་བྱང་སེམས་
 གྱིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པའོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 མངོན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་སོགས་འབྲས་བུ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེང་ཞིང་ལྷག་
 པར་བསྟེན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 སྦྱབ་པའོ། །མདོ་ནི། སོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་པ་མང་པོ་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་
 པའི་བྱང་རྩལ་དུ་ཡང་དག་པར་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཆོག་དོན་ཆང་
 ཞིང་རྫོགས་པར་རྟེན་པས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་ཕྱིན་དུག་ཆང་བར་ངེས་པར་འཐོབ་
 པའོ། །མདོ་ནི། སྐྱེ་བ་བརྗེས་ནས་ཀྱང་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་དག་རྟེན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །བརྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ་ལ་མངོན་པར་
 དགའ་བའི་གང་ཟག་ལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་
 བརྩ་བཞི་འཐོབ་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་ཡོན་ཏན་གངས་བརྩ་

བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྔ་འགྲེལ་ནི། ཡོན་ཏན་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ལོག་ཏུ་
སྐྱོན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སྒྱུར་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་སྐྱོན་
ཤེས་དགོས་པས་སྒྱུར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུར་བ་
དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འཆད་དོ། །ཅུ་བ་ནི། སྒྱུར་བའི་སྐྱོན་བཅུ་ཆད་
བཞིར་བཅས་པའི་དྲུག་སྟེ། ཞེ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཆོགས་
ལས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་ཆེར་ཆོགས་སྒྱུར་ན་ཡོད་དོ། །གཞོན་
ཏུ་དཔལ་ནི། བཅུ་ཆད་བཞི་ཆོགས་ལས་བྱོད་ཅེ་བཟོད་པ་ན། དྲུག་ཆོས་མཆོག་ན་
ཡོད་ལོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། བསལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་སེལ་བྱེད་གཉིན་པོའོ། །དང་པོ་ལ།
འགལ་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ། མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆད་བ་ཉེར་གསུམ་མོ། །དང་
པོ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་པ་སྟོབས་པ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གསུམ། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བའི་
རྒྱ་བདུན། རྣམ་གཡེང་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ།
དཔོན་སྟོབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་
བརྟེན་པ་བདུན་ནོ། །སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་ཞེས། ཐམས་ཅད་གྱི་གོང་དུ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་
ལ། དུས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཆོགས་ཆེན་པོས་སྟོབས་པ་སྟོབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་རྟོགས་པར་ལོག་པའི་སྟོབས་པ་
ཏ་ཅང་སྒྱུར་བར་སྐྱེས་པ་ནི། ཡུམ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྟེ། སྒྱུར་དང་བྱི་མཐའ་མ་
བརྟགས་པས་མི་བརྟན་པས་སོ། །སྒྱུད་པར། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སྟོག་བཞིན་

སྒྱུར་དུ་ཡང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུན་གྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །སྒྲུལ་
བཞུགས་པ། རྟེན་ཅིང་འདྲེ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་གཡེང་བ།
ཆགས་བ། དྲན་བ་མ་ཐོབ་པའམ། འདིའི་རོ་མི་སྤྱོད་རྒྱུ་། །སྒྲུལ་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་དང་། དེགས་བ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་དང་། སོགས་བ་སེམས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་འཛིན་པ་སོགས་དང་། བདག་ལུང་མ་
བསྟན་པ་ལུས་ལས་བྱིར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། སྤྱད་པར།
འདི་བཤད་ཆེན་ཁ་ཅིག་སོམ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ། །འདྲེན་པས་འདིར་ནི་བདག་གི་མིང་
ཡང་ཡོངས་མ་བཟོད། །དེགས་དང་ས་དང་རུས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་བཟོད་ཅེས། །འདི་
ནི་ཉན་པར་མི་འགྱུར་སྤྱོད་འགྱུར་བདུན་གྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལུས་ཐོར་ནས་
ཉན་རང་གི་སྤྲེ་སྤྱོད་ལས་དེ་ཆོལ་ན། རྒྱ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཉམས་པ་སྟེ། ཅ་བ་
ཐོར་ནས་ཡལ་ག་ཆོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མཆོག་གསལ། བྱ་ཞོམ་བ་བདེ་བའི་པར་
བྱིན་གྱི་རོ་མི་སྤྱོད་བར་རང་དོན་ཐོབ་པས་ཆོམ་པ་ལུས་ཀྱི་རོ་སྤྱང་བ་ལས་ཉམས་པ་
སྟེ། རོ་ཐོའི་ཟན་ཐོར་ནས་ལས་མི་ལ་ཟན་ཆོལ་བའི་བྱི་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལུས་རྟེན་པ་ཐོར་ནས་
ཉན་རང་གི་སྤྲེ་སྤྱོད་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་ལས་ཉམས་
པ་སྟེ། སྤྱད་པར། སྤྱང་པོ་རྟེན་ནས་སྤྱང་པོའི་རྗེས་ནི་ཆོལ་བ་ལྟར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་
བྱིན་ཐོས་མདོ་ཆོལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ལུས་རྟེན་པ་ཐོར་ནས་
བཀར་འབྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གི་སྤྲེ་སྤྱོད་ལས་དེ་ཆོལ་ན། ཉག་ཏུ་རྣམ་

མཁེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ལོར་བུ་ཆོལ་བ་བཞིན་
ལོ། །བཅུ་ཆེན་དང་པོའོ། །རྣམ་མཁེན་གྱི་རྒྱ་ཡུམ་ལ་རྒྱར་མ་ཤེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་སོགས་བསྐྱོན་པས་དེ་རྣམ་མཁེན་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་ནི། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་འབྲལ་བ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉི་ཁྲིའི་ཆེད་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་བྱེད་པའི་
ལྷ་མཁན་བཞིན་ལོ། །

གོང་ན་མེད་པ་ཆོས་སྒྲུ། འོངས་སྒྲུ། སྤྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཡུམ་པོར་ནས་སྟོང་རྗེ་
སོགས་བསྐྱོན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ན། སྒྲུ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དེམ་པ་ལྟར། མཁར་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དང་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་རྒྱལ་བསྐྱན་པ་དང་། རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཟས་རྙེད་ནས་ཞག་དུག་ཅུ་པའི་འབྲས་
ཆན་ཆོལ་བ་དང་། ལོར་བུ་འཆིང་བུ་དང་བེ་རྩུ་རྒྱ་མཉམ་པར་སེམས་པ་བཞིན་
ལོ། །གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོབས་པ་འབྱུང་ཞིང་
འཕྲོ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་རྣམ་གཤེད་ཡི་གེར་འབྲི་བཞིན་པ་ལ་ཤིར་བྱིན་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། གསུམ་གཤེད་རྣམ་གཤེད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་རྣམ་གཤེད་ཡི་གེ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
གཞུང་ལ་རྣམ་གཤེད་ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་
གི་མཆན་མ་ཡུལ་དང་། སོགས་པ་གྲོང་ནས་ལ་གཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། དེན་པོ་ཆེ་སོགས་རྙེད་པ་དང་། དཔལ་གྱི་དར་དབྱེངས་འཆིང་བ་སོགས་བཀྱར་
སྟེ་དང་། སྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་ཐུང་ཞིང་བཞུམ་པ་དང་། ཡུམ་དོར་ནས་
བདུད་ཀྱིས་གཏད་པའི་མདོ་སྟེ་ལས་ཐབས་མཁས་ཆོལ་ན། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་མ་

ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། བུ་ཚན་གཉིས་པ་ལོ། །

འདུག་པའི་བར་ཆད་རྣམས་བཤད་ནས། ལ་སོགས་པའི་དང་པོར་དཔོན་སློབ་
 ཆོག་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་ནི། གངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་སྤྲ་མ་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་
 མ་དང་མངོན་པར་འབྱེལ་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དེ་ཉམས་སྦྱར་རོ། །གང་ཡང་རུང་བས་དེ་
 ལས་ཐོག་ན་འདེམ་ཉེས་པར་བསྟན་ནོ། །

ཉན་པོ་འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པོ་སྟོམས་ལས་སམ། ལེ་ལོ་ཆེ་བས་ཆོག་པ་བ་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། གཅིག་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་གཅིག་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་ན།
 འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཆོག་པ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པོ་འདོད་ཆེན་ཅུང་
 ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ། འཆད་པོ་རྙེད་པ་སོགས་གཙོར་བྱེད་པས་འདོད་ཆེན་ཅུང་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བུ་
 གཉིས་དང་ལྷན་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་དང་། ཉན་པོ་དད་པ་སོགས་
 དགེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆད་པ་སློག་གཙོད་སོགས་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ཅན་དང་། ཉན་པོ་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། འཆད་པོ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་
 པོ་ཟང་ཟིང་སྒྲིན་འདོད་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་མི་ལེན་པ་དང་། ཉན་པོ་ཆོས་ཀྱི་མགོ་
 སློས་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ལ། འཆད་པོ་རྣམ་པར་སློས་པས་གོ་བ་དང་། ཉན་པོས་
 མདོའི་སྤྱེ་དང་། སོགས་པ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟར་བ་སོགས་ཏེ། མདོ་སྤྱེ་དབྱངས་བསྟར་
 ལུང་དུ་བསྟན། །ཆོག་པ་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྤངས་གཞི་དང་། །རྟོགས་བརྗོད་དེ་བཞིན་
 སྤངས་སྤྱེས་རབས། །རྒྱས་དང་མད་སྤངས་གཏན་ལ་པམ། །ཅེས་བསྟུ་བའི་ཆོག་པ་བཅད་
 དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བུ་གཉིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། འཆད་པོས་

དེ་དག་མངོན་པར་མི་ཞེས་བ་ཉིད་དང་། ཉན་པོ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་དུག་
དང་ལྡན་པ་དང་། འཆད་པོ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་ཆེན་གསུམ་པའོ། །

སྦྲ་བྱིའི་རིམ་པ་སྦྲར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཉན་པོ་སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ལ་
མཁས། འཆད་པོ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉན་པོ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་
ཐོབ་པ་དང་། འཆད་པོས་གཟུངས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲི་འདོད་པ་
དང་། འཆད་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲི་མི་འདོད་པ་དང་། ཉན་པོ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
འདུན་པ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་གཞོད་སེམས་སོགས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་བུལ་བ་དང་།
འཆད་པོ་དེ་དང་མ་བུལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་
བར་སྦྱེ་བ་ལ་ཡིད་བྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་དང་རྒྱུན་
ཞུགས་སོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ། གཉིས་དང་། བར་ཆད་གོ་རིམ་མ་དེས་
པར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་གྲངས་བཞིན་དུ་འཆད་པ་པོ་སྦྲ་མ་དང་། ཉན་པ་པོ་བྱི་མ་གང་
ཡང་རུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་འཆད་པ་པོ་གཅིག་སུ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་འཁོར་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། འཆད་པ་པོས་ཉན་པ་པོ་བྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའི་གོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་བྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་
དང་། འཆད་པོ་ཟང་ཟང་ཅུང་ཟད་ཅེས་འདོད་པ་དང་། ཉན་པོ་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་
དང་། འཆད་པོ་སློག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉན་པོ་སློག་
གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཆེན་བཞི་
པའོ། །རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པོ་སུ་གེ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། ཉན་པོ་མི་འགྲོ་
བ་དང་། འཆད་པོ་ཆོས་རྒྱན་དང་། སོགས་པ་གཞོལ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱུགས་པའི་

ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། ཉན་པོ་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཆད་པོ་མཛའ་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་གྱི་
བདེ་བཟླ་བས། ཉན་པོ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། བདུན་ནོ། །ཡུམ་ནི།
དེད་ཀྱི་མདོ་སྡེར་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས་བྱུང་བཞི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་བདུད་ཀྱིས་འབྲེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་སྟོན་བ་
བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་བ་དང་། བཅོས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བའམ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོར་སྐྱལ་བ་ལ། དད་ཅིང་གྲུས་བ་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་
བ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲིར་བ་སྒྲོམས་ན།
ཡུམ་ཤེས་བ་ལ་སོགས་པར་རུང་བའི་སེམས་སུན་འབྲིན་པའི་སྒྲོན་གངས་ཞེ་དྲུག་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགའ་མང་བའི་དཔེས་བར་ཆད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་དཀར་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུ་སྟེ། བྱ་
མང་པོ་ཡོད་པའི་མའི་དཔེས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་དང་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱིས་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་བཞི་དང་ལྷན་བ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་
ཚུགས་ཏེ། སྐྱད་པར། རྒྱ་རྣམས་བཞི་ཡིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་
ལྷན། །བདུད་བཞིས་སྐབ་པར་དགའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་
དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྐྱས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་
གཤེགས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་ཚུལ་དང་། དེ་ཤེས་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་

ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། འོ་རྩ་བ་ན་རེ། ཤེས་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་
 བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། ཞེ་ན། བྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཤེས་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། བཟད་པ་ན་རེ།
 གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐེན་གསུམ་སྒྱོར་བ་མཆན་གཞི། ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་
 མཆོན། ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མཆན་ཉིད། བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཆན་
 གཞི། ཉན་རང་མཐོང་ལམ་ལས་བྱད་འཕགས་སུ་མཆོན། བསམ་མི་བྱབ་སོགས་བརྩ་
 གྲུག་མཆན་ཉིད། སྒྱོར་བ་མཆན་གཞི། ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
 མཆོན། སྒྱོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མཆན་ཉིད་དོ། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་སྐྱེས་པའི་
 རྒྱས་པ་མཆན་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་མཆན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 རོ། ཞེས་སོ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཤེས་བྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ། མཆན་ཉིད་དངོས་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་བྱེད་པ་རང་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། ཤེས་པའི་རྣམ་
 པའི་བྱེ་བྲག་བརྩ་གྲུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱོར་བ་རྣམས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཆོན་ཞེས་སོགས་བཤད་པས་སོ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་
 མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་བར་མཚུངས་པས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྒྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་
 པར་མཚུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐེན་གསུམ་གྱི་སྒྱོར་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། ཡང་ན། ཟབ་
 གཏིང་དཔག་དཀའ་ཆད་མེད་པའི་སྒྱོར་བའི་དབང་གིས་གསུམ་མོ། དེ་དག་གི་འབྲས་
 ལུ་ཤེས་པ། བྱད་པར། བྱེད་པ་རྣམས་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། མཆན་ཉིད་འབྲས་ལུ་དེ་

དག་གིས། མཚན་གཞི་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་དེ་དག །འབྲས་བུ་དེ་དག་སྐྱེད་ཀྱིང་
དུ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་།
འབྲས་བུ་མཚོན་ཚུལ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། འོངས་སྐྱུ་མཚན་གཞི། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་བཞེད་དོན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་མཐར་ཐུག་གི་མཚན་ཉིད།
རང་གི་བཞེད་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་
མཚན་ཉིད་སྐྱེབ་པས་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། བག་ཆགས་
བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ། ཞེས་སོ། །རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ།
བྱུང་པར། རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་གཞི་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་
གཟུགས་མཐུན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལོ། །འོན་
ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི།
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ནི། རྣམ་མཐུན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

ཆོག་པ་སྟེ། འདིར་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ཤེས་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ལུང་དུ་ཕྱིན་པར་ངེས་པ་སྟེ། དེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་མཆོད་
ནོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྒྲོམ་ལམ་དང་རྣམ་མཁུན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
འགྲུགས་ལ་མཆོད་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཁུན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་ཉོན་
མོངས་གིས་དབེན་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལུན་ཆོག་གི་
མཆོད་ཉིད། གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་སྒྲོར་བ་དང་མཁུན་པ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་ལུན་
སུ་ཆོག་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ལས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་པན་བདེ་
སྐྱོབ་པ་གསུམ། ལམ་ཤེས་ལས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སོགས་བདུན། རྣམ་
མཁུན་ལས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་རྟེན་གྱི་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་
མཆོད་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱར་མཆོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་རུང་
ལུན་པ་མཆོད་ཉིད་དོ། །མཁུན་གསུམ་སྒྲོར་བ་མཆོད་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཁུན་པའི་རྒྱར་མཆོད། དེ་སྐྱེད་རུས་ལུན་མཆོད་ཉིད་དེ། རུ་སྐྱེད་རུས་ལུན་གིས་
བུའི་རྒྱར་མཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་མཆོད་གཞི། དེ་ཁོ་
ན་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོད། དེ་ཁོ་ན་གཞི་ཤེས་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སྐྱེད་པའི་རུས་ལུན་མཆོད་ཉིད་དོ། །དེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་

གྱི་སྦྱོར་བ་མཆོན་གཞི། གཞི་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་འཕགས་སུ་མཆོན། གཞི་
ཤེས་ལས་ཁྱད་འཕགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་མཆོན་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། །མཁེན་གསུམ་
སྦྱོར་བ་མཆོན་གཞི། གཞན་དོན་གྱི་དཔེ་རྒྱུ་མཆོན། གཞན་དོན་གྱི་དཔེ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱས་ལྡན་མཆོན་ཉིད་དོ། །མཁེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་མཆོན་གཞི། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
མཆོན། སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མཆོན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་སྒྲུབ་དང་། ལས་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཤེས་པ། ཁྱད་པར། བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
པས་སམ། ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན་པས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གང་ན།
མཁེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པས་
སོ། །གང་གིས་ན། ཤེས་པ་བརྩ་བྱུག་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། རྩེ་བྲག་བརྩ་བྲུག་གིས་
སོ། །རི་ལྗར་ན། ཤེས་པ་དེ་དག་སྦྱོར་བས་བྱས་པར་ཤེས་པ་ན། སྦྱོར་བ་རྣམས་ཤེས་
པའི་རྒྱུ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ཏེ་གཟུགས་མཁེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ནི། སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མཁེན་པ་
ཤེས་པ་ཡིན་པས། སྦྱོར་བ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན། ཟས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འགྲངས་པར་ངེས་པས་ཟས་འགྲངས་པའི་རྒྱུ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ན།
ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁེན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །གང་གིས་ན། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་གཞི་ཤེས་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྗར་ན། ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁེན་གྱི་
སྦྱོར་བ་དེ། གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་འཕགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན་ཏེ། དེས་དེ་བྱས་པའི་
སྦྱོར་བོ། །དེ་གཞི་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་འཕགས་སུ་ཡང་མཆོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ན། མཁའ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བཤོ། གང་གིས་ན། བྱེད་པ་
བཅུ་གཅིག་གིས་སོ། རི་ལྷར་ན། སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་བྱུང་བར་ངེས་པས་
སྒྲིབ་པ་དེ་བྱེད་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོད་ནོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ན། མཁའ་གསུམ་གྱི་
སྒྲིབ་བཤོ། གང་གིས་ན། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་
སོ། རི་ལྷར་ན། སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྷ་བྱུར་རོ། །

ཙོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མཆོད་ཉིད་ལ་དང་། རྒྱུའི་ལ་དང་།
འབྲས་བུ་མཆོད་ཚུལ་ལ་ཙོད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ནི། བཞེད་དོན་ཕུན་ཆོགས་མཐར་
ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། མདོ་ནི།
ང་ལ་འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་ལྟ་བུར་ཆོས་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་
པས་སོ། ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་རང་སྤང་རྒྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
གཞན་སྤང་དང་ཆོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འབྱུང་རུང་དང་ལྡན་པ་མཆོད་ཉིད་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལྟོག་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སྒྲིབ་མེད་
དོ། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་ལྷན་པར་སོགས་སྒྲིབ་བའི་མཆོད་ཉིད་མིན་ཏེ། བདག་མི་
གཅིག་པས་སོ། ཞེ་ན། མཆོད་ཉིད་དངོས་མིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་དེ་
དག་གི་རྒྱུར་མཆོད་པས་མཆོད་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་བ་སྒྲོམ་པ་པོ་ནི། ཤེས་པ། ལྷན་པར། བྱེད་པ་ནམས་དོན་དུ་
གཉེར་ལ། སྒྲིབ་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་ནི། རྟོག་ལྡན་སྒྲིབ་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་དུ་
འགྲོ་སྟེ། སྒྲན་ལ་ནད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་སྒྲན་བསྟེན་པའི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་

བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ། གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི།
འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། གང་དུ་ན། སྦྱོན་གྱི་
འོག་ཏུ་ཡོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱང་བ་དང་སྦྱོན་དོར་བས་སྦྱོར་
བ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཤེས་བ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྩ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་སྦྱབ་དང་། ལས་སྦྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི།
ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རྒྱ་མཆན་གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་བ་དེའོ། །དེ་
ལྟར་དུ་ན། མཆན་ཉིད་དུ་ཡོ། །དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་བ་བྱེད་སྦྱབ་
གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་འདར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཉན་
རང་དང་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ཁྲད་པར་གྱི་དང་། གཞན་ལ་མན་བ་སྦྱབ་བ་བྱེད་པའི་
མཆན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཆོན་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལས་སྦྱབ་
པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་
ན། སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཡོ། །དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་བཞིར་རོ། །བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱེད་
པར་སྦྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་འདིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཆོན་པར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་ན།
མཆན་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་དང་། ཁྲད་པར་དང་། བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་གསུམ་དང་།
ལས་སྦྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་མཆན་ཉིད་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་བཞིའོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་སྟེ།

ཤེས་པ་ཉིད་མཆོན་ཉིད། །དང་།

ཁྱད་པར་དང་། ཁྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ།

གཞི་ཤེས་ཉིད་མཆོན་ཉིད། །དང་།

ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ། དང་པོར་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་
ལའང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས། དེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་
ནོ། །ཅུ་བ་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་པོ་བརྟ་
དུག་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་གྱིས་སོ། །བརྟ་དུག་
པོ་གང་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྤྱར་
བར་གྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ཞེས་པ་དེ། བརྟ་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་
ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་ལ། དུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
ཞིང་སྐྱེད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དུམ་ཐབ་མོ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་
པའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱང་པོ་ལྷའི་ལོ་ཀ་སྐྱད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གྱིས་འཛིག་པ་ཡང་དག་པར་
མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། མདོ་ནི། དུམ་འདི་ནི། ཕྱང་པོ་འདི་དག་འཛིག་པར་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཆད་མེད་པ་དང་། སེམས་དེ་
དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རྣམ་

མཁའ་བཞེན་དུ་གཞུགས་དུ་མེད་ཅིང་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཏི་ཐུག་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་སེམས་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་རྟེན་མེད་པས་ཆད་མེད་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པའི་སྒྲུན་ལྷས་ཀྱང་བཏྲུང་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་
 རས་འཕྲུག་པ་དང་། སོགས་པ་བརྩུགས་པ་དགག་པའི་སྒོ་རྣམས་འཕྲུག་པ་སྟེ། བདག་
 དང་ལོ་ཀ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་པར་འདོད་པ་
 སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་དང་ལོ་ཀ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་
 དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་སྟེ། རྒྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་དེ་ཉིད་སློག་གོ་ཞེས་པ་དང་། སློག་
 ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་རོ། ཞེས་པ་ལུས་སློག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དང་པོ་རྣམས་།
 བྱངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གཡོ་བ། གཉིས་པ་རྣམས་རྒྱང་འཕལ་གྱི་ལྟ་བ་འདུ་བ། གསུམ་པ་
 རྣམས་། གཅེར་བྱ་པའི་ལྟ་བ་བཀྲམ་པ། བཞི་པ་རྣམས་། གནས་མའི་བྱ་པ་རྣམས་གྱི་ལྟ་
 བ་བརྩམ་པ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བརྩམ་པའི་པོ་ནི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 རས་སྒྲེའི། དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི། མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་རྣམས་དང་། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་
 རྣམས་གྱི་སེམས་གཡོ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བརྩམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་

ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་གཡོ་བ་སོགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཐ་མི་དད་པ་དེ། ཐུབ་པས་རྟགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྩད་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོས་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ལ།
བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །གང་ན། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མཆོན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་
གིས་སོ། །རི་ལྷར་ན། འབྲས་བུ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་རྣམས་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མཆོན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་
མཆོན་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །

བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་དུ་
སྦྱར་ལ། སྟོབས་སོགས་སྦྱེད་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་ཀ་དེ་
ཁོ་ནར་ངོ་པོ་མེད་ཅིང་སྟོང་པས་འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་མི་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་།
སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེས་པ་དང་། བྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
པོར་མི་དམིགས་པ་དང་། བསྐྱེས་གཡེང་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
འགོག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་

མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ས་རྣམ་པར་འབྱུག་ཅིང་
བསྐྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མཆན་ཉིད་དེ་དག་ནི། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་
བཅས་པའི་ལོ་ལྟས་དཀྱུགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
གྱི་བར་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མཆན་དེ་དག་ནི། གཟུགས་གྱིས་འདུས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་མཆན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་མཆན་ཉིད་གྱི་རབ་དབྱེ་སྟེ། མདོ་ནི། མཆན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཇུག་པ་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །རང་དང་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། མདོན་སུམ་སྟེ།
དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མདོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་
གིས་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་སོ། །གང་ན། མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་པའི་
མཆན་ཉིད་དེ། མཆན་གཞིའོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ། །གང་
གིས་ན། སྟོང་ཉིད་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མདོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་
ཁྱད་པར་བཅུ་བྱུག་གིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། མཆན་ཉིད་གྱིས་མཆོན་བྱ་མཆོན་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་བྱུག་གི་རྒྱར་རོ། །བཅུ་བྱུག་སོ་གང་ན། ཀྱན་བཏགས་པས་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་བྱུང་ལ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་
དང་། སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཅུ་བའི་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་
བསྐྱེད་པ། ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་

མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གནས་པའི་ཉིན་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་བྱལ་ནམ་མཁའི་མཆོན་
ཉིད་བྱག་དང་། ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་སྒྱུར་གྱིས་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དེ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པས་མཆོན་ཉིད་
གང་དུའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ནས་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་ནས་
རྣམ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བར་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་༼རྣམ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རེ་ལ་གསུམ་པ་ལས།

སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ལ། བཤད་དོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་
པ་ཀྱན་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་ནིའོ། །གང་ན། ཤེས་པ་ཐ་མ་བཅུ་བྱག་གོ། །རི་ལྟར་ན།
ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་དོ། །བཅུ་བྱག་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དེ་ནི་རྣམ་མཐུན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གོང་དུ་དང་། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་
ཤེས་པ་ཞེས་ཅ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུག་ཏུ་སྒྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམ་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གྲུས་
པར་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་ཡོན་ཏྲན་གྱིས་སྤྱི་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་
གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་དེ་ལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་སྟེ།

མདོ་ནི། ཆོས་ལ་རིམ་གྲོང་མཛད། བསྟེ་སྟང་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་
པ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཏུ་ཡེ་
ཤེས་འཇུག་པར་མཐེན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་
མེད་པའི་བདས་འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་
སོགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
གཟུགས་ནི། མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱང་པོ་ལཱའི་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་
དག་པར་བསྐྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྫོང་བར་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི།
ཕྱང་པོ་ལཱའི་ལོ་ཀ་སྟོང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྫོང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་
སྟོན་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། ལོ་ཀ་སྟོང་
ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པར་སྟོན་
པའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཅེས་
བྱ་བར་སྟོན་ཀོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་ཞི་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་
ཀོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགོག་པ་སྟེ།

མདོ་ནི། དུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་དང་པ་རོལ་གྱི་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་
 འདུ་ཤེས་འགྲོགས་སྟེ། ལ་ནི། བདུན་པའོ། །མདོ་ནི། དུམ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལོ་ཀ་པ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་ལོ་ཀ་སྟོན་རོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་
 གྱིས་སོ། །གང་ན། མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟ་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།
 མཆོན་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན།
 གནས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་
 བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །རྗེ་ལྟར་ན། མཆོན་བྱ་མཆོན་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་
 བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 དུམ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏྲ་
 དང་ལྡན་པར་གཟུང་བ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆེན་པོའི་གནས་སུ་བཞག་པ་སྒྲ་མར་བྱ་
 བ་དང་། ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་དང་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་
 མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་མེད་པས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་།
 དུམ་ཟམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་བ་དང་། འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་
 མཐོང་བར་སྟོན་པ་དང་། དུམ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་། རྟོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་
 དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་།

མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ལོ་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བསམ་པ་
ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། སྒྲོས་པའམ། ཉོན་མོངས་
ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལོ་ཀ་འདི་དངོས་ལོ་འགོག་པ་དང་། མཆོན་འཛིན་གྱི་འདུ་
ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ཁྱད་མཆོན༽ལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་གཞིའོ། །གང་ན། ཁྱད་
པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་སོ། །གང་
དུ་ན། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་བཅད་དགུས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འོ་
ལོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ལོ་རྣམས་
གྱིས་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །རྩ་བ་ལ། བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་
ངོ། །གང་ན། ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བསམ་པ་མི་བྲལ་པ་དང་།
སོགས་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཐེག་དམན་ལས་
ཁྱད་ཞུགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱག་
གིས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་
མཆོན་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོར་
བ་དག་ཁོ་ནའོ། །གང་གིས་ན། བཅུ་བྱག་གིས་མཆོན་པ་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། དུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་བཞི། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། རྗེས་

སྤྱི་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་དོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལས་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། མི་མཉམ་བ་དང་།
སོགས་པ་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་
སོ། །འདིར་མཐོང་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སྤྱི་བསྟན་པས། སྟོན་ལས་
དང་རྣམ་མཐུན་བྱེད་པར་འཕགས་པར་འཁྲུགས་ལ་མཆོན་ནོ། །རི་ལྷ་ན། བྱེད་
འཕགས་སྟེད་བྱེད་དུ་མཆོན་ཞིང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་བ་ལས་བྱེད་འཕགས་སྤྱི་འད་
མཆོན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་ཡང་ནི། བརྟན་པའོ། །བསམ་
གྱིས་མི་བྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་བྱེད་པར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་གསུམ་སོ། །

ཅུ་བ་ལ། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་གང་གི་
མཐོང་ལས་འདིའོ། །གང་ལས་ན། གཞན་ཉན་རང་གི་ལས་དག་ལས་སོ། །གང་གིས་ན།
བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བཅུ་དྲུག་སོ་གང་ན། བསམ་པ་ལས་
འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། མཉམ་པ་ལས་འདས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། ཆད་མས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། བྱངས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གནས་པ་བཞི་ནི། དུལ་འདྲི་སྐད་ཅིག་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་
དང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
པ་སྟེ། སྤྱད་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འད་མི་འགྲོ་ལ། །སངས་

རྒྱས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྱད། རེས་སོ། །རྩི་ལྷ་རྩི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་
མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། ཞི་བ། སྤྱ་བ། མཛངས་པ། མཁས་
པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་མིན་པ་
ཉན་རང་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། དག་བཅོམ་པ་
ཉིད་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ། ཞེས་སོ། །མདོན་
ཤེས་དང་བྱང་འདས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་བྱད་པར་
རོ། །མདོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དོན་
དམ་པར་བྲི་བ་དང་། གང་བ་མེད་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འགྲིབ་པའམ་
འཕེལ་བར་ཡང་འཆའ་བར་མི་གཏུའོ། ཞེས་སོ། །བ་དུས་མའི་དཔེས་བྱིན་དུག་མོས་
པས་སྦྱབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
སོ། །ཆོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་མ་
ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་དམིགས་པ་སྟེ།
བྱ་ཆག་པའི་ཤིང་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། མདོ་ནི། བར་མདོར་བྱང་རྩལ་ཉམས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །འགོག་བདེན་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་བྱད་པར་རོ། །བྱམ་པའི་དཔེས་
ལམ་གྱི་རྟེན་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་དང་རོ། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་ཞོར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །

བཅོས་ལེགས་བྱས་པའི་བྱའི་དཔེས་ཐབས་ཤེས་སོགས་ལམ་གྱི་ཆོགས་པ་
མཐའ་དག་ཆང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་མི་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་གྱིས་སྲིད་ཞི་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་
སྟེ། གས་པ་སྦྱེས་བྱས་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ནི། སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
གནས་དེར་བྱིན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་རོ་ཡུང་བ་
མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྦྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་
ཤིག་ཅེས་སོ། །

ལམ་བདེན་སྐད་ཅིག་བཞིའི་བྱང་པར་ཏེ། དེ་དག་ཡུང་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པ་དང་།
དེ་དང་དེ་ལྷན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །བྱང་པར་
འཕགས་པས་ན། བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་པ་སྦྱོར་ན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ལ། བྱང་ཞུགས་
ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བྱང་སེམས་དང་། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་
དང་། སོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་གཉིས་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་རོ། །གང་ལས་ན། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལས། གང་གིས་ན། བྱང་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་སོ། །

བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ན། བྱང་སེམས་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
དང་། གངས་གྱིས་བགྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་བཞི་ནི། དུམ་ཁའི་བདེན་
པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་བྱང་པར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱ་
བྱེད་པས་སོ། །སྒྲོན་པའི་དཔེས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་
པ་དང་། སྦྱེས་བྱ་མཁས་པ་སྒྲོ་སྦྱངས་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་རིག་པར་བྱ་བ་

ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་ལུལ་དུས་ཀྱིས་
 ཆོད་པའི་དངོས་པོ་ལྷན་མཐུན་ཆོས་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་རང་གི་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྲོབ་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་
 གྲུ་མི་འབྲུག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བར་སྒྲུབ་ཅིང་ངེས་པར་འབྲུང་བ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ནི།
 སོགས་པ་ཀུན་འབྲུང་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱི་བ་མེད་པ་དང་། རོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་མངོན་སུས་
 དུ་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་པར་ཕྱིན་བརྩོན་འབྲུས་ཆེན་པོས་བྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་
 པས་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་
 པར་འབྲུག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་
 དང་བཞི་ནི། འགོག་པའི་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་དང་། སྒོན་ལམ་དང་། སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞི་ཞི་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་
 དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་འདོད་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་བྱང་བ་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྒྱ་བྲག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །

བརྒྱ་བྲག་པོ་དེས་ཁྱད་ལྷགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ནི། སྤར་
 རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་བརྒྱ་བྲག་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་འདས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

བ་སྒྲུབ་བ་དང་། མོགས་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་མེད་བ་ལ་མོགས་བ་སྤར་ལས་ལྷོག་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་འུགས་ཀྱིས་གོ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་དོན་སུ་མ་བཤད་དོ། །

གསུམ་བ་༼བྱེད་མཆན༽ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱི་འགྲེལ་ནི། བྱེད་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་བར་རྣམས་བར་བཅད་བ་རྣམས་
ཀྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་བ་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྤྱར་། སྤྱོད་བར་མཛད་ཅེས་ཀྱང་གྱུ་གྱི་
མཛུགས་ཀྱི་སྤྱར་ཏེ། ཆེ་བྱི་མ་ལ་བན་བ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། གཏན་གྱི་དུམ་ཁ་
ལས་སྒྲོབ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་དུམ་ཁ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་བ་སྐབས་དག་དང་།
བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྗན་ཞིང་དུམ་ཁའི་རྒྱ་དང་བུལ་བར་བྱེད་བ་གནས་དང་། སྤིང་ཞི་
མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བར་བྱེད་བ་དབྱང་གཉིན་དང་། གཉིས་ཀའི་
དོན་འབྱུང་བའི་རྟོན་རྣམས་ལྟོས་ཀྱི་སྤྱིང་དང་། འགྲོ་བ་ཉེས་པའི་གནས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་
གནས་སུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་དང་། གཉིས་དོན་འབད་བ་མེད་བར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་
སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་བ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་བ་སྟོན་པའི་དོན་
ཀྱིས་གསུངས་པའོ། །ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཀྱིས་ངེས་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་འབྲས་
བུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་བ་
དང་། བྱེད་བ་ཐ་མ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་བར་བྱེད་པའི་ལོ་ཀའི་རྟོན་
སྤྱོད་བར་མཛད་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི། བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

སྤྱད་པར། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་ལེགས་འཆོ་སྤྱོད་པའི་ཁྲི་བ་རྣམས། །འགྲོ་བའི་སྐབས་

དང་དབྱང་གཉིན་དང་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་སྒོ་དང་སྒྲིང་དང་ཡོངས་འབྲེན་དོན་
འདོད་པ། །གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ་ཆོས་མཆོག་སྤྱི་བམི་འབྲུགས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། མཆོན་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གང་། གང་གིས། ཇི་ལྟར། མཆོན་
བྱེད་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་དག་པོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་གི་དེ་ལྟར་ན། བྱེད་པའི་རྣམས་བ་བཅུ་
གཅིག་པོ་དག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྟེ། བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་
རྒྱར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཐེན་གྱི་བྱེད་
པཤོ། །དང་པོ་ལ། ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ལཤོ། །གང་གིས་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་སོ། །གང་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱུད་ལྔ་
ལས་འདོན་ཞིང་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་མ་འོངས་པའི་མན་པ་དང་། རྟེན་ཁ་དང་ཡིད་
མི་བདེ་བ་ལས་བཞུགས་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་
དུལ་ཁ་སྒྲོབ་ཅིང་ཡང་མི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དུལ་ཁ་མེད་པའི་རྣམས་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་པ་དང་།
སོགས་པ་བདེ་བ། སྒྲོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་སོ། །ཐུར་དབྱར་བཤད་པ་ནི། འཕགས་
པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ལཤོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་སོ། །གང་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་
དང་། སོགས་པ་གནས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་སོ། །བདུན་པོ་
གང་ན། སྦྱེ་ཆ་ན་འཆི་ལས་བསྐྱལ་ནས་ལྷག་མེད་ལ་འགོད་པ་གཏན་དུ་མན་པ་ཉེ་བར་

སྐྱུ་བ་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱུ་བ་ས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྒྲོན་པས་
 དུམ་ཁའི་རྒྱ་ལྗོངས་པས་གནས་དང་། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་
 པར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དབྱང་གཉེན་དང་། སྲེད་པ་ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། མུང་འདས་སྒྲོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་བྱེད་པ་
 དང་། སྤྲིང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོས་སྤྲིང་
 དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱུ་བ་པས་ཡོངས་འདྲེན་
 དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་འཇུག་པས་
 ལྟན་གྱུ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ། སྤྲིན་
 རྩོགས་མ་སྦྱངས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་རྣམས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ན།
 པན་གདགས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་
 ཉི་བར་སྐྱུ་བ་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ལོ་ཀའི་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་
 གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 སམ། སངས་རྒྱུ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱུ་བ་པའོ། །

བཞི་བ་། རྩོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ་ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན།
 བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 དེའི་ལན་དུ་ལོ། །རྩ་བ་ལ། བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། མཁྲེན་གསུམ་གྱི་ངོ་

པོ་ཉིད་བརྩ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་དོ། །རི་ལྷར་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ལས་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དུ་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྷ་
 བྱར་མཚོན་པས་ན་དོ། །བརྩ་བྱུག་པོ་གང་ན། ཉན་མོངས་པའི་རོ་བོས་དབེན་པ་དང་།
 མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་
 སོ། །ཉན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་མོངས་པའི་མཚན་
 མཐའ་རྒྱས་དབེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

སྒང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་
 ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་རྣམ་པར་
 དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །བྱ་དཀའ་བའི་གོ་ཆ་གྲོན་པ་དང་། མདོ་ནི།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་འདི་བགོས་པ་དེ་
 དག་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱོམས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དེས་པར་སངས་རྒྱ་བ་དང་། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 ལྷུང་བའི་གནས་དང་སྐྱབས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་
 གྲོན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤུས་ཀྱང་སྐྱོམ་པར་
 མི་བབྱིད། ཅིར་ཡང་སྐྱོམ་པར་མི་བབྱིད། རི་ལྷར་ཡང་སྐྱོམ་པར་མི་བབྱིད། ཅིས་སོ། །

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
 ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་
 པ་སྒྲོམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའི་
 བསམ་བསམ་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཟབ་པས་ལོ་ཀ་ཐམས་
 ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྩི་
 སྟེང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟེན་ནས། གཞི་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་འདི་
 གཞི་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་རྩེ་ས་སུ་སྦྱེས་པས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་འགོ་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་
 འོངས་མ་སོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྩེ་ས་སུ་སྦྱེས་པས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་པས་དེའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་
 དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་
 སྐར་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་བྱེད་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་མཆོན་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཉིད་མཉམ་གཞག་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་།
 སོགས་པ་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་ཐུག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྒྲོང་ཞིང་དབེན་པ་ཉིད་

གྲིས་གཞི་ཤེས་ཉིད་གྱི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་དོ། །སྟོང་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་བར་
ཀུན་ལ་སྤར་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་དེའི་རྟགས་ལུས་དང་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོག་
གཅོད། རྩན་ཆོག་སོགས་སྟོང་པ་གཉིས་པ། ཉན་མོངས་དེའི་རྒྱུའི་མཆན་མ་ཚུལ་
བཞེན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་གཅང་བ་ལ་གཅང་བར་འཛིན་པ་སོགས་དང་།
སོགས་པ་རྩུག་གི་རྒྱ་མ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་
ཆགས་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་སྟོང་ཞིང་དབེན་པ་སྟེ། བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱངས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་དཀའ་བའི་རོན་ཏུ་གོ་ཆ་གྲོན་པ་དང་། གོ་ཆ་
གྲོན་པ་དེ་འཁོར་བའམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་མི་ལྷུང་བའི་མཆན་ཉིད་གྲིས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱ་བར་ངེས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་གྱངས་མེད་པ་
ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མཆོག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དང་།
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡུམ་དང་། སྐྱོམ་པ་པོ་གང་ཟག་དང་། སྐྱོམ་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་
དང་། འཁོར་འདས་ལ་ལྷང་དོར་གྱི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་
སྤར་བ་ལྟའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྲིས་བསྐྱེད་པ་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་བྱུང་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞེན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལོ་
ཀའི་སྐྱབ་པའམ་སྟོད་པ་འཛིན་པ་དང་། སོགས་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱོག་

སྟོ། གཞུང་མི་གཞུང་ལས་འདས་པའི་ཟབ་པར་བསྟན་པས་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་དང་མི་
མ་སྟན་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྟོགས་པ་མེད་
པར་ཤེས་པ་དང་། དུལ་ཤེས་བྱ་དང་། དུལ་ཅན་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་
པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ནམ། གཞི་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འགྲོ་ཁྲིའི་སོང་བ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་བོ་དང་དངོས་
བོ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། མིན་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་
བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རྟེ། གངས་བདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། བཞི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་
བཞེད་དོ། །མཆོན་གཞིའོ། །གང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་དག་
གོ། །གང་གིས་ན། སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་བྲག་
གིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟེ། མ་ནོར་བར་སྦྱོར་བ་འདི་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྟན་པའི་མཆོན་གཞི་བཞིན་དུ་སྟེ། འགྲུར་སྟེང་ལས། མཆོན་གཞི་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་
ན། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྟན་ནི། ཤེས་པ་ཞེ་བརྒྱད། ཁྱད་པར་བཅུ་བྲག་ ཁྱེད་པ་བཅུ་
གཅིག་ རང་བོ་ཉིད་བཅུ་བྲག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན། སྦྱར་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྟོམས་ན་མཆོན་ཉིད་གོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་བ་ལ། ཐར་པ་ཆ་མ་སྟན་གྱི་ངོ་བོ། །དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྤར་འབྲེལ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་

ཁོ་ན་ལ་སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བས་ན།
སྒྲོར་བའི་སྟོན་འགྲོ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟོན་ནོ། །

ཙ་བ་ལ། འདོད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཆོན་མ་མེད་པར་
རྟོགས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་རྣམས་མཐེན་གྱི་བར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་
ནི་ལོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལ་ལོ། །རི་
ལྷར་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་རོ། །མདོ་ནི། ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་
བར་བཟུང་སྟེ་རྣམས་མཐེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཞེས་པ་
ནས་རྣམས་མཐེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་མཆོན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། འདོད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། གཟུགས་ནས་རྣམས་མཐེན་གྱི་
བར་དུ་མཆོན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣམ་པས་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་ནས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐེན་ཉིད་ལ་སྤྱག་པ་རྣམས་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་ནི་ལོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་འདི་ལ་ལོ། །རི་
ལྷར་ན། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཡིན་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། སྐྱེད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་དང་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་
སྟོས་སོ། །ཙ་བ་ལ། མཁས་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་བྱེད་པར་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་

སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྟེ། ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བུལ་
བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་མཆན་མར་མི་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་ཡུལ་སྦྱིན་སོགས་དུག་ལ་དམིགས་པའི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །མདོ་
ནི། མཆན་མ་དང་བུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོ། །ཡུམ་དང་
ཐབས་མཁས་དང་མ་བུལ་བའི་བསམ་པ་བྱུན་ཆོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། ཡུམ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་མ་བུལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་
དེའི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི། ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་སོ། །གཟུགས་
སོགས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་
པ་དང་མ་བུལ་བར་བསྐྱོམ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁས་
པ་རྣམ་པ་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དད་སོགས་ལྟ་པོ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་སྒྲ་སྟེ། དབང་པོ་རྟོན་པའི་དད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་
ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་སྤྱོད། །ཞེས་སོ། །ཐེག་དམན་དད་སོགས་ལྟ་པོ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཐོབ་མི་བྱས་པར་བཞེད་དེ། དབང་པོ་རྟུལ་པའི་དད་
སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ནི། དཀའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཁས་པ་

དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་བྱུང་བར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་
ཡུལ་ཞེས་སྤྱར། དད་པ་སོགས་ལ་བྱུང་བར་ཅན་སོགས་སྤྱར་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གངས་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་པ་སོགས་སུ་སེམས་པ་ཡི་དད་པ་བྱུང་
བར་ཅན་དབང་པོའི་དོན་རྣམས་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པ་མེད་པས་དབང་པོའི་ངོ་བོར་མ་
གྱུར་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་སྤྱིན་དུག་ལ་བཙོན་འགྲུས་དང་། མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྟོང་
ཞིང་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བསམ་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བྱན་པ་དང་།
འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་ཡང་བྱུང་ལ་དེ་དག་གྱང་མི་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་པ་ལྔ་ལ་དམིགས་པའི་མཁས་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་བསྟན། རྒྱགས་བསྟན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དད་
སོགས་ལྔ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། དད་པ་དང་། སོགས་པ་
བཙོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དབང་པོ་རྟོན་པོས་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་
བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་སྤྱོད་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུང་དུ་འཕ།
རྒྱལ་པོས་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་དགའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
རྒྱགས་ཀྱིས་ན། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱུང་དུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ཀྱམ་ཀུན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ༽ལ།

རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།

རྟེན་གྱིར་མི་སྟོན་པའི་དགེ་འདུན། ཡན་ལག་སྟོན་ཞི་མཉམ་ཉིད། ཉེ་བའི་ཡན་
ལག་ཞིང་དག་སྟོར། གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོར་བ་
དང་ལྷོ། །དང་པོ་ལ།

དངོས་དང་།

སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བའི་ལོ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་
སྒྲེས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དོན་ལ་སྟོར་བ་ཅན་ལ་འདིར་སྒྲོམ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
འབྱུང་བས་དེ་སྟོན་ནོ། །ཅེ་བ་ལ། དམིགས་པ་ནི། རྟོ་བ་དང་། རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོན་
ནས་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབས་འདིར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བསྟགས་ཤིང་བརྗོད་དོ། །རྣམ་པ་
ལ་བཞི་སྟེ། རྟོན་ཅེ་བཟོད་མཆོག་གོ། རྟོན་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཏེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་ནི། བན་པ་
སོགས་གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བུ་པན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །གཞོད་པའི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། པ་དང་མའི་སེམས་
སོགས་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པ་བརྩུར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་

དུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ཅེ་མོར་གྱུར་པ་རྒྱུ་དུ་ནི། བདག་ཉིད་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་ཅིང་།
གཏུལ་བྱ་གཞན་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། རྒྱགས་ཙམ་ལ་
བསྡུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱལ་བར་རྒྱགས་པ་ལ་མ་ཐུན་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་
ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །འབྲིང་
ནི། བདག་ཉིད་སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་གནས་པས་གང་ཟག་གཞན་སྦྱིན་
སོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །མདོ་ནི། བདག་
ཉིད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི།
སོགས་པ་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་སོགས་ལ་གནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་
སོགས་ཏེ། མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

བཟོད་པ་ནི། ཅེ་མོ་ལ་རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སྤྱུག་བདེན་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་སྟོང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད།
ལམ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་རྒྱུ་དུ་འོ། །མདོ་ནི། བདག་
ཉིད་ཀྱང་དུལ་ཁ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོག་གི་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདིར་
སྤྱར་ཏེ། སོགས་པ་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་བྱིར་སྟོམ་ཞིང་། ཐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་
ཐབས་མཁས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་དགོད་སོགས་འབྲིང་ངོ་། །མདོ་ནི། བདག་
ཉིད་ཀྱང་རྒྱུ་དུ་རྒྱགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། རང་བྱང་

སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འདྲུག་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་ཏེ།
མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

ཆོས་མཆོག་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་ལྡར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་རང་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱེད་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་
ཆུང་དུ་འོ། །མདོ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་ཞེས་
སོ། །སོགས་པ་རང་མདོན་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་
སོགས་འབྲིང་ངོ་། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། རང་རྣམས་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་གནས་
ནས་གཞན་དེ་ལ་འགྲོད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་
མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའི་བཤད་པའོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྫོང་ཅེ་བཟོན་མཆོག་བཞི་ལས། རྫོང་ནི། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་འདི་ལ་ཚུལ་ངན་པ་མེད་
པས་མཉམ་པ་དང་། ད་ལྟར་པན་པའི་དོན་སེམས་པས་བྱམས་པ་དང་གཉིས་ནི། ཆེ་
འདིར་གཞན་ལ་མི་འཆོ་བས་ཆུང་དུ་འོ། །མ་འོངས་པའི་པན་པ་སེམས་པས་པན་པ་
དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་གཞན་བདེ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བཅེད་པ་དང་། མཐོ་མི་འཆོམ་
པས་རྣམས་པར་འཆོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམས་པ་གསུམ་ནི། ཆེ་བྱེ་མར་པན་པས་
འབྲིང་སྟེ། ལྡར་དང་། སྤྲིན་པ་དང་བྱུང་མེད་རང་བས་ཀླན་པ་རྣམས་ལ་པ་དང་མའི་
སེམས་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིན་དང་སྤིང་མའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་ལ་བྱུང་དང་

བྱ་མོའི་སེམས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་བཤེས་དང་། བན་འདོགས་པའི་གྲོགས་གི་
སེམས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་
གི་སེམས་གི་རྣམ་པ། རྒྱུང་འབྲིང་ལས་གཞན་གཉིས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟ་ནི།
ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞན་གི་འདོད་པ་སྦྱབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུས་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྩོམ་རྒྱུར་པར་བཞེད་དོ། །

ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་ལས་གྲངས་
བཞིན་དུ་སྟོར་བར་འདོད་པའི་སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་
རང་གནས་ཏེ། དེའི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སྟོག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དག་ལ་སྦྱོར་
བ་རྒྱུང་དུ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྟོན་པ་དགེ་བ་ལ་
ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་སྟོན་པ་གཞན་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གནས་
པ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ནི། འབྲིང་སྟེ། གཉིས་གང་། རང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་
གཞན་མ་བསྐྱེད་པར་བདག་ཉིད་དགེ་སྟོག་ལ་འཇུག་ལྡོག་མ་རྟོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དགའ་ཁིང་མཐུན་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྦྱར་བྱ་དང་། སྦྱོར་པོ་དང་། སྦྱོར་ཡུལ་གི་ཆོས་
གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ནི། རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་གི་
དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་
ནོ། །

ཅེ་མོ་བཟོད་པ་གཉིས་གི་བཤད་པ་ནི། ཆོས་བཤེས་གིས་བཤད་པ་བཞིན་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཅེ་མོ་བཞིན་ཁོ་ནར་བྱལོ། །བཟོད་པ་ནི། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་

བྱེད་རང་དང་། འགོད་བྱ་གཞན་གྱི་ཉེན་གྱི་དབྱེ་བ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དག་གི་
 དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་དུ་ཉེ་རྣམ་པ། རང་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་
 དང་། འབྲིང་གི་རྣམ་པ། རྒྱགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ཉེ་རྣམ་པ།
 ལེགས་པ་ར་རྒྱགས་པ་ལ་དགའ་བས་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ། རང་དུ་ཁ་ཤེས། ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད།
 ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་གྱི་ཉེན་ཅན་ཡང་དུ་ཁ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་ཤེས་སྤོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒྲོམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་སྒྲིབ་ཅིག་དུ་མར་བལྟོ། །འདིར་བོད་རྣམས་ན་རེ།
 གང་ལ་སྐྱོར་བའི་ཡུལ་ངོས་མ་བཟུང་། ཤེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆད། བདེན་པ་དམིགས་
 པར་བཤད་པ་རྟོག་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྲ་མ་ཅེ་མོར་བསྐྱན་པ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་ཅུས་
 སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱི་ཉེན་
 ཅན་ཁོ་ན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་སོགས་རྒྱུ་དུ་དང་། སོགས་པ་རང་མངོན་ཤེས་ཁྱད་པར་
 ཅན་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་སོགས་འབྲིང་དང་། རང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་སོགས་ཆེན་པོ་ཉེ་རྣམ་པ་དག་གིས། ཡུལ་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན།
 དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆོས་མཆོག་ཆེ་
 འབྲིང་གསུམ་ཡོད་ན། ཆོས་མཆོག་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་
 བ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྒྱག་ཏུ་སྦྲེང་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ལན་རྒྱག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོས་
 བར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་སྦྲེང་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་དུ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་མཆན་ཉིད་པར་བསྟན། རོག་མ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་བཅགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
 དུ་སྦྲེང་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡང་ཆོས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་སྟོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་ངེས་བཞིན་དུ་རྣམ་
 མཁུན་ཉིད་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྟོམ་པའི་དབྱེ་བས་སོགས་པ་
 ལམ་ཤེས་ཉིད་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྟོམ་པའི་དབྱེ་བས་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལོ་ཀའི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 མཆན་ཉིད་པ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྦྲེང་ལམ་བསྟན་ལ། སྦྲེང་ལམ་དེ་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། དེའི་འབྲས་བླ་ལ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྟོམ་
 ལམ་མཆན་ཉིད་པ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་མཐོང་སྟོམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི།
 མཆན་པས་སྦྱར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་། སོགས་པ་
ཅེས་ཏེ་དང་། མཐར་གྱིས་པ་སྟེ། མཛོད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི། དེས་འབྲེད་
ཆ་མ་བྱུང་དང་། སོགས་པ་མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཀྲགས་པའམ་ཐ་སྟོད་
དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྟོད་དུ་བཀྲགས་གཞིར་བྱའོ། །ཤང་ལ་ན།

སྤངས་རྟོགས་གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་བྱུང་
བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་
དགུ་པ་བརྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་འོ། །གང་
གིས་ན། སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་སོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། རིམ་
གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་
བར་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱུང་བར་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་སྦྱོར་བའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་བོ་དོང་པ་ན་
རེ། གཞུང་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡིན་གྱི། བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཟེར་པ་ནི། མི་
འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གང་དུ་འང་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་འབྲེལ་
དུ་འདི་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བཞིའི་ས་མཚམས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་
འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་ལ་
གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བར་
ངེས་པ་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་སོགས་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་
པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། མི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན།
སྦྱོན་མེད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། སྦྱེད་བར་ངེས་པ་
ཞེས་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པ་དང་།
བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཅུམ་བྱོད་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན། འཕགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྐབས་འོག་མ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་

གསུམ་ཡང་མཆོད་ཉིད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབྱོ།

གཉིས་པ་༼རྟོན་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དགེ་འདུན༽ལ་གསུམ་གྱི་མདྱེར་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་ལས།
སྒྲ་འབྲེལ་ནི། གང་ཟག་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་རྟོགས་
པ་སྒྲར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་
པའི་བྱང་སེམས་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་ཉིད་འཆད་དོ། ༼ཅ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བཟད་པ་ན་རེ། བདག་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་རྗེས་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱེས་བུ་གཞན་པ་འདི་བཞིན། ཞེས་བྲལ་པ་གཞན་གྱི་སྟེང་ཏུ་
ངེས་ནས་རང་གི་སྟེང་ཏུ་ཐ་སྐྱད་བྱར་བྱང་སྒྲུབ་སོ། ༼ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་རྒྱད་
ལ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགལ་སོ། ༼རྗེས་
དཔག་གིས་སྒྲུབ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚད་གཞིར་སོང་བས་མཐུན་དཔེ་མི་རྟེན་
དོ། ༼སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་དག་
ཡིན་ལོ། ༼ཞེས་གཞན་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པས་སོ། ༼ཐ་སྐྱད་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་དོན་ངེས་ནས་ཐ་སྐྱད་ལ་ཆོངས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྟགས་འགོག་ཚུལ་སྒྲུབ་སོ། ༼དང་པོ་ནི། སྒྲོར་ལམ་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་མི་ཕྱོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གང་དག་ངེས་འབྲེད་ཡན་
ལག་ལ་གནས་པ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་
ཕྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་
འབྲིང་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་སྟེ། རྟགས་བཅུ་དྲུག་དང་

ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་དག་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་
 བོ་རྒྱལ་ཡང་ཕྱིར་མི་ཐོག་སྟེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་མཁའི། དགེ་
 འདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་ས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་
 འབྲས་བུ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པས་
 སོ། །ཁྱབ་པ་ནི། རང་གི་སྤང་དུ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ལ། ཕྱིར་མི་ཐོག་གི་རྒྱ་མཉམ་
 གཞག་གི་སྤངས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བརྒྱུ་པར།
 དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྩ་སྦྱར་ལས་ནི་རྩ་ཤེས་ལྟར། །བྱང་རྒྱུ་མེས་པས་དཔའ་
 གློ་ལྷན་གྱི། །རིགས་ནི་མཆན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་སོ། །ཅོད་སྤང་ལ། གློ་གོང་
 མས་ཐེས་དཔག་གིས་སྦྱབ་མི་དགོས། །འོག་མས་སྦྱབ་མི་ཁུས་པས་གློ་མཉམ་པས་
 སྦྱབ་ན། མཐོང་ལམ་པ་ལ་སྤྱོད་ན་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན། མཐོང་བར་འགལ། མེད་ན་
 ཐེས་དཔག་སྦྱེ་བར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་པ་ལ་ཐེས་དཔག་སྦྱེ་
 བའང་མེད། རྟོག་པའང་མེད་དོ། །ཐེས་ཐོབ་ན་ཐེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པས་
 ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆོད་ན་ཡིད་ཤེས་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཐེས་དཔག་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་ན་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཐེར་
 བ། ཁྱབ་པ་མ་བྱུང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་
 ཤེས་གནས་གྱུར་པར་བཞད་པ་ནི། མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་
 ནོ། །ཡང་། གློ་འོག་མ་ཞིག་གིས་གོང་མའི་རྟགས་དེས། ཁྱབ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་
 གིས་བྱུང་པས་ཐེས་སུ་དཔོག་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། འཁོར་བའི་གཡུལ་གློག་པའི་དཔའ་བོ་གང་དག་དེས་འབྱེད་ཆ་

མ་སྐྱེན་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་མེམས་དེ་དག་ནི། དེས་པ་བཞིན་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེད་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་
ལོ། །རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དང་། ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆུ་ལ་
གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་
སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་༼སྒྲོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ༽ལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། དགེ་འདུན་གསུམ་པ་དེ་རྣམས་
གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཆན་ཉིད་མ་འབྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་
ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་སྐྱེན་ལ་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཆན་ཉིད་རོ། །གང་
དུ་ན། དེ་ཞིག་སྟེ། གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་རོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐྱབས་གྱི་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །རྩ་བ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་
དབང་རྣེན་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་དང་ལྔ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་
ཡིན་པས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། དེས་
འབྱེད་ཆ་མ་སྐྱེན་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་རྣམས་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཆན་ཉིད་
རོ། །གང་གིས་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དང་།

སོགས་པ་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ཡང་། གཞུགས་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཅུ་དྲུག་གིས་འཆད་དོ། །

ཅུ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫོང་ཅེ་བཅོད་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་སོ་ནི། རྫོང་ལ་གནས་པ་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། རྒྱགས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་སོ་གང་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཞེས་ཀུན་གྱི་གོང་དུ་སྦྱར་རྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྲིད་ཞིར་ལྷང་བ་ལས་སྦྱོར་པའི་སྐབས་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་པར། དག་སྦྱོང་དག་དང་ཐམ་ཐེ་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། འོག་པར་ལྷ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་དག་བ་འབྱུང་བ་ནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་སྤགས་མ་ཐུན་པས་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དག་བ་བཅུདེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཞིང་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱོབ་སོགས་ཕྱིན་དུག་སྒྲོམ་ཞིང་འདོད་པ་སྐབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞེས་སོ། །ཟབ་མའི་དོན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་དང་། སོགས་པ་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པའི་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་གྱི་ལས་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་དང་རྒྱན་དུ་མི་
 འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སྒྲིབ་པ་ལྡན་པ་འདི་དག་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ་
 ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུའི་བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲིད་པ་ལ་བྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བྲན་བཞིན་
 དུ་འགྲོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་གོས་དང་། སོགས་པ་ལོངས་སྒྲིད་པ་སྟོ་མ་སོགས་
 མེད་པས་གཅང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ཆོས་གོས་ལོངས་སྒྲིད་པ་ལ་སྟོ་མ་མེད་ཅིང་
 སྤང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། ཏགས་བྱག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱག་གང་ན། ལུས་ལ་སྒྲིན་
 བྱའི་རིགས་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལ་སྒྲིན་
 བྱའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་དག་སེམས་གྱི་གྲ་
 གྲ་རང་དོན་གྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། ལུས་དང་། དག་དང་། སེམས་གྱི་
 གྲ་གྲ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི།
 ལེན་ཅིང་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་
 པར་སྤངས་ཏེ་སྒྲིད་ཅེས་སོ། །སེར་སྣ་དང་། སོགས་པ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་
 གྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སེར་སྣའི་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་

སོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་མི་འགལ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ། རྟོགས་
 བའི་ཡུམ་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། མདོ་ནི། ལོ་ལ་པའི་བྱ་བ་གང་རི་
 སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་
 གྱེད་དེ་ཞེས་སོ། ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ངན་སོང་གི་དུང་ཁ་སྦྱོར་བ་
 སོགས་བཤད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱུལ་བ་སོགས་ཆོལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
 བློ་གནས་མེད་དོ། ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་སྟེ། བདུད་སོགས་གཞན་གྱིས་ལམ་དམན་བར་དཀྱི་བ་སྟེ། བྱང་ཞིང་བསྐྱར་བ་
 མི་བརྟུབ་པ་དང་། ལམ་གཞན་མི་རྟག་ལ་སོགས་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ཅན་ཉེ་བར་སྟོན་
 བའི་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྟེད་པར། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 བའི་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འདོག་ཅེས་སོ། ། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོས་མཆོག་རྣམས་
 ལ་གནས་པ་ནི་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྟོད་པ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
 པ་ལ་སྟོད་དོ། ། ཞེས་སོ། ། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 ཏུ་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་སོ། ། འགྲེལ་པ་ལ། ཞེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱང་རོ། ། གང་
 གིས་ན། བོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱི་བརྟག་ཅིག་ཅེ་མའི་དུག་ཁ་བཟོད་པའི་གཉིས། ཆོས་
 མཆོག་གི་གཅིག་སྟེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དེ་དག་གིས་སོ། ། གང་ན། རོ་བ་དང་ཅེ་མོ་

དང་བཅོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ། །རི་ལྷར་ན། སྐྱ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བ་འགྱུར་གྱི། སྤིང་ཞིར་བྱེར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་རོ། །

རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་ལས། རྫོང་གི་རྟགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་པར་རང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟད་ཅིང་ལྷ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་
དང་། མི་ཁོམ་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒོན་ལམ་གྲུབ་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
པ་ལོག་པར་ལྷ་བ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། གཤེན་རྗེའི་ལོ་ཀ་ཡི་དྲགས་
དང་། དུད་འགོར་སྐྱེ་བ་དང་། རྩོགས་བྱེད་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་
མི་ཐོས་པ་དང་། ཆོས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་མེད་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་སྟེན་པ་དང་། ལྷ་དབང་མ་ཆང་བ་སྐྱགས་པའི་དངོས་པོ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་སྟེ། ལྷ་
ཆེ་རིང་པོ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་ཏུ་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་གནས་
བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
བདག་དང་གཞན་དགེ་བ་བཅུའི་ཆོས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་དང་། གཞན་
ཀྱི་དུལ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལམ་རྒྱུད་ལ་
འབྲས་བུ་སྤྱིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་སྐྱོད་པ་དང་། འགའ་ཡང་
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་
ཉི་མེད་པ་དང་། བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀས་གཞན་ལ་པན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་

བས་ཟེན་པའི་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་དགོ་ཕྱོགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་བུ་དག་དང་
མི་འགྲོགས་པ་སྟེ། ལུ་ནི། དང་པོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བར་གཅོད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུད་ནས་ལྷུང་བ་འཆོས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ན། དེ་ལ་གཞོད་
སེམས་དང་། ཞི་གནས་ལ་བར་གཅོད་ནང་དུ་ཞུམ་པར་བྱེད་པ་གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་
དང་། ལྷག་མཐོང་གི་བར་གཅོད་ཕྱིར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཆོད་པ་དང་འགྱོད་པ། བཏང་
སྦྱོམས་གྱི་བར་གཅོད་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། བསྐྱིབ་བྱའི་དབང་གིས་
ལྷའོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྦྱོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་དང་། སོགས་བལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཀྱི།
འདོད་སྟེད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མི་འཛོམས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུང་དོར་ལ་ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། མ་ཡིངས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྤྱི་
ཀུན་སྦྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་ནད་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་གོས་དང་། སོགས་པ་གདན་ལ་
སོགས་པ་ཡིངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཅེ་མོའི་ནི།
སྤྱིན་བྱ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་
འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྤྱིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱུད་ཁྱི་མི་འབྱུང་བ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་རྩ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་བྱ་བྱ་སྟེ། འབྲེག་པོ་རང་དོན་གྱི་
སེམས་མེད་པ་དང་། རང་དོན་དུ་རྟོན་བཀྱར་དང་། སོགས་པ་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་
ལྟ་ཞིང་ལྷུར་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱག་དར་ཁོད་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་བྱིང་པ་བ་ལ་

སོགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱུང་པར་གཉིན་པོ་རྣམས་བསྐྱབས་པས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་དང་འགལ་
བ་སེར་སྤྲ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཁོ་སོགས་མེད་པ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། འདུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
དང་མི་འགལ་བའི་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པར་འགོ་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་དང་། འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིར་ཉེ། མཉམ་པ་འཕམ་གཅེས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
ཀྱི་དོན་དུ་དཔུལ་བར་ཡང་འགོ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བྱུག་གོ།

དགྲ་བཅོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་དཀྱིར་མི་བཟུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའམ་
ཐབས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྱག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལམ་ལྟར་བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བཟོད་པའི་ཡོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། སྦྱིན་སོགས་འཁོར་གསུམ་
ཀྱི་བྱི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་ནས་རྣམ་མཁུར་གྱི་བར་ལས་མི་ཉམས་
པའི་བསམ་པས་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་
གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་༼མཛོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་པ༽ལ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བཟུན་ལ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འགྲེལ་ནི། གསུངས་པ་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། མཛོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་
བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
གིས་སོ། །གང་དུ་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་

ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷོ། རྩ་བ་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་
 ཆོས་ཅན། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་
 ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་རྟགས་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་བྱང་
 སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བས་
 སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་རྒྱ། །གང་ན། དུམ་ཁ་དང་། སོགས་
 པ་ཀྱན་འབྱུང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྐོན་ས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི། རྩེས་
 སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། རྩེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་
 བཅུ་དྲུག་ནི་ལོ། །གང་གི་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་ལོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་
 ཅི་འདྲ་བཞིག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་རྣམས་
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ལྡས་གསུངས་པ་ནི། རྩ་བ་ལ། རྟགས་དག་ཡིན་ཞེས་
 བྲང་རྒྱ། །གང་ན། བོང་གི་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་ལོ། །གང་གི་ན། ལྷོ་
 ལྷན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ལོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན།
 སྤྱི་བདེན་སྐད་ཅིག་བཞི་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བོང་དུ་སྦྱར་ལ།
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། མདོན་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་ལས་ལྷོག་པ་
 ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་གོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པས་བདུད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་སོ། །མདོན་ནི། སེམས་
 བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
 རྣམ་པར་ལོགས་པ་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ལས་བྱིར་སྐྱོག་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་། སོགས་པ་གཟུགས་མེད་
 བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གང་གི་ཡན་ལག་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་སྤོང་བ་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། བསམ་གཏན་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་ནི། མཐོང་སྤང་རྟོག་
 པ་སྤངས་པས་ལུས་སེམས་ཡང་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་ལུང་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མདོན་
 ཞེན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྦྱིན་སོགས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་ཞེས་
 སོ། །རྟག་ཏུ་འཁྲིག་པ་སྤོང་བས་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་ཉོད་པ་རྗེས་བཟོད་
 དོ། །མདོ་ནི། རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆངས་པར་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆུལ་འཆོས།
 ཉིད་པས་ཉིད་པ་ཆོལ་བ། གཞོག་སྤོང་། ཁ་གསལ། ཐོབ་འཇུག་སོགས་སྤངས་པས་
 འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་
 གནས་པས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

འགོག་བདེན་ཀྱི་བཞི་ནི། སྤང་སོ་དང་། སོགས་པ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་སྤྱད་
 ཀུན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་

བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་པོའི་གཏམ་གྱི་སྒྱུར་བ་
 དང་། རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་བཙུག་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་
 དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤངས་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྒྱུར་སོགས་ཆོས་ཤེས་
 སོ། །མདོ་ནི། རྒྱུན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་བཙུག་པར་མི་
 གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཉུང་མང་ལ་སྒྱུར་སོགས་རྗེས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི།
 དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་བཙུག་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་
 སོ། །དབང་པོ་དང་། སོགས་པ་དབང་རྟེན་སོགས་དང་བཅས་པའི་སྤངས་བྱ་དང་གཉིས་
 པོ་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་སོགས་རྗེས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། གཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་
 སྒྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་བཙུག་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཆོས་ལྡོངས་གཟུང་། དེ་འགོ་གཙུག་ལོ། །དང་པོ་
 ལ། དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་། བདག་གི་བ་སྟེ། ལྷོ། །དང་པོ་ནི། ཉར་
 གཉིས་ཉེ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིག་ཀྱི་བ། སྤྱུ། སྟེ། ལུས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའོ། །སྟེ་
 བར་དབང་བྱེད་པ་པོ་མའི་དབང་པོ། ལུས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྟོག་གི་དབང་པོ།
 འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྟོད་པར་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ་དང་། དུམ་ཁ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་
 དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། རྒྱུན་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དབང་པོ་བརྟུ་བཞིའོ། །

མོ་ཀ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་པ། བཙུག་འགྲུས། བར་པ།
 ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྡན་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཏོགས་པས་སོ། །མོ་ཀ་
 ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་

དབང་པོ་དང་། གུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དག་གུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་
གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པས་སོ། །དེ་བརྒྱད་རྣམ་
བྱུང་གི་དབང་པོ་ལོ། །དེ་ལ། སྤྱིར་འདོད་ཁམས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཏུ་བྱུང་བ་ལ། བྱེ་
བྲག་ལོན་ལོང་ལ་རྣ་མིག་མེད། དཔྱལ་བ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་
ཡན་ཆད་ན་པོ་མེད། དབང་པོ་མེད་དེ། རྒྱ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
སོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའང་མེད་དེ། བྱབ་བྱེད་ཁོང་ཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ན་
དགའ་བ་མེད་དེ། དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ན། བདེ་བའང་མེད་དེ།
བདེ་སྤྱག་རྟོག་དཔྱོད། ཡིད་བདེ་མི་བདེ། དབྱུགས་འབྱུང་རྩབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་
སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཅི་
ཡང་མེད་དེ། བྱབ་བྱེད་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོན་ཀྱང་ཡིད་སློག་བཏང་སྟོམས་
གྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་སྤྱི་
རབ་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད། །ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྣམས་དགུ་ལོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྣམས་
བཅུ་ལོ། །ཞེས་པས། འདོད་པར་དབང་པོ་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་གོང་བྱ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་
སྟེ། གཟུགས་ནི་རོ་རེག་བརྒྱད། ལག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལུས་དབང་དང་དགུ། མིག་ལྟ་བུ་ལ་
མིག་དབང་དང་བཅུ། དེ་དག་སྤྱོད་བཅས་ན་རེ་རེས་འཕེལ་ལོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
རེས་མེད་ཏུ་འང་བཤད་དོ། །གཟུགས་ན་ནི་རོ་མེད་དེ། ཁམ་ཐས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན། རེས་མ་སྤུན་པ་དང་སློག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་པར་ཡུལ་དུག་ཀའོ། །གཟུགས་ན་བློ་རྩ་མ་གཏོགས་པ་
 བཞི། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་གཅིག་ལུངོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཏེ། སེམས་བྱང་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སེམས་བྱང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་
 སྟོན་ཀྱི་ལྷག་མར་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་དབང་པོ་འགོག་པ་ནི། སྐྱེ་བོའི་རྟེན་གྲོང་གི་
 སྐྱས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྟེན་འགོག་པ་ནི། གྲོང་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་
 རྟེན་གྲོང་ཁྲེག་ཀྱི་སྐྱས་གསུངས་སོ། །དབང་པོའི་ཡུལ་འགོག་པ་ནི། སྐྱེ་བོའི་འཇུག་
 ལྷོག་གི་ཡུལ་གྲོང་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འགོག་པའམ། ཡང་ན། དེ་དག་ཏུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་སྟེ། རྒྱུ་པས། ལུས་དང་གནས་དང་ལོགས་སྟོད་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
 དག་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་པ་ནི། འགོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་བྱང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི། བདག་གི་སྐྱས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་
 དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་བདག་གི་བར་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནི། རྫོན་པོའི་སྐྱས་
 གསུངས་ཏེ། འདི་ཉི་ཁྲི་ལ་མེད་དོ། །ལམ་བདེན་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོད་ཅིང་
 སེར་སྤྲ་དང་། སོགས་པ་འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོར་བ་དང་། རྗེས་
 སུ་སྟོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཆོས་བཟོད་དོ། །མདོ་ནི། སེར་སྤྲའི་གཏམ་
 ཀྱི་སྟོར་བ་བཙོན་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །

རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི། རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་སྟོགས་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་རྩལ་ཙམ་ཡང་ཡང་

དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པས་གཞན་གྱི་
 རིང་མི་འཛོག་ཅིང་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་ཉིད་ནི་རྗེས་བཟོད་
 ཏོ། །སྤྱད་པར། རང་གི་ས་ལ་དོགས་མེད་ཏྲག་ཏུ་རི་རབ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གཟུང་བའི་དོན་དུ་བདག་དང་སྟོག་གཏོང་བ་རྗེས་ཤེས་
 སོ། །སྤྱད་པར། ཆོས་ཕྱིར་སྟོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རྣམ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བཙོན། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་བཤད། དེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ལ། གཟུགས་སོགས་
 གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་རྟོག་པའི་མཐོང་སྤང་ལས་ལྟོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་བརྟན་པར་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་གྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བརྟན་པ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐབས་
 ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབས་པས་ཉན་རང་གྱི་ཐེག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་
 པར་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་
 མ་ཐུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་དང་། སོགས་པ་སྐོ་
 གསུམ་གྱི་བར་ལ་གནས་ཤིང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་
 ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ ཁའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ལས་མི་དགོ་བ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུས་དང་
 སེམས་ཡང་བ་དང་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་

མ་ཐུས་ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་
དང་། ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྐྱོད་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ལ་
དབང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་དག་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལེ་ཤེས་
སྐད་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་
ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། རེས་སུ་སྐྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཕྱང་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་ལས་དང་པོར་ཞེན་པ་
སྐྱོར་བ་དང་། རྒྱན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པ་རེས་སུ་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་སོ་སོར་
བཀག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་
བསལ་བ་ཉིད་གྱིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པས་སྐྱོར་བ་དང་། རེས་སུ་སྐྱོར་བའི་
གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་། རེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་
དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའམ། སྐྱོར་བ་དང་པོར་ཞེན་པ། རེས་
སུ་སྐྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པ་གཉིས་མཆོན་པའོ། །

གཏམ་སྟོས་པ་ནི། དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་སྤུག་ཀུན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་

བས་འདིར་མིང་ཅམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་གྲོང་དང་། དབང་རྟེན་གྲོང་
ཁྲིར་དང་། སོགས་པ་ལུལ་གྲོང་ནལ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་
གཡུལ་འགྲུད་པ་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། རྩེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་
བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་
བཞི་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བྱེད་
དུ་རྟོགས་པས་སེར་སྤྲ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་
ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྩེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་
ཚུབ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་རྒྱལ་གིས་ཡང་དག་
པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ངེས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གནས་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཞོལ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སོག་
གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་
སྤང་ཅིག་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་
གི་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ལོ། །གང་ན། མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱེད་
པའི་འབྲས་བྱ་བ་རྩུ་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བོད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་

ལྷར་བཅོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་
སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་
ཅིང་རྫོགས་པའི་དུས་ན་ལོ། །གང་ན། དག་པ་ལོ་ཀ་པ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
མཛོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པས་ལོ་ཀ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། སོགས་པ་
སེམས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། ཉེ་བར་
བཏགས་ནས་བཤད་པས་སྟོན་མེད་དེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། མཉམ་གཞག་རང་དང་
མ་སྐྱུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ས་ཐོབ་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་
མཉམ་གཞག་གི་རྫོགས་པ་དང་མ་སྐྱུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁོ་ན། ཁྱོ་བོ་ལ་ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཆགས་སྤང་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་
གཏུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་བསྟན་པ་ནི། གཏུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པས་
མ་གཏོགས་སོ། །

དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་རྣམས་བྲལ་
ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྷར་སྟོན་དང་། །གཏུལ་བའི་དོན་ཕྱིར་ཁྱོ་ལ་
ཁྱོར་སྟོན་པའི། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་ལ་
གཞི་དེ་བྱེད་ནི། འདིར་སྟོས་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ། མཉམ་
གཞག་དངོས་མིན་པ་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་

འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མི་
རིག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་༼སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་རྟོག་ཏུ་སྒྱུབ་པ༽ལ་གསུམ་སྟེ།

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས། བྱུང་པར་གྱི་གཞི་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་
རྟགས་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དོན་ལ་སྤྱེ་རིམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་
མཆན་ཉིད་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལས། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། བྱུང་
པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་སྒྲོམ་མ་བཟུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་མི་སྤྱེ་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་
སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟབ་པར་བསྟན། ཟབ་པའི་ངོ་སོ། ཟབ་པར་སྒྱུབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་སྒྲོམ་ལམ་པས་
ཆོས་ཆེར་ཟབ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོ་ནི། གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཟབ་མོ་ནི། འཛིན་པ་དང་བཤམ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་གཟུང་བྱ་མེད་
པས་མཆན་མེད་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་
སྒྲིབ་དགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟབ་སྟེ། གཟུགས་
སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐུར་པ་
འདེབས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་

དེ་ལ་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ལས་གུད་ནའང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཟབ་བར་བསྐྱབ་བ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བེན་སྒྲོམ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་བའི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་།
 སོགས་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་ཡིན་ནོ། །ཟབ་བར་སྐྱབ་བ་ནི། སྒྲོང་ཉིད་སོགས་དེ་
 བེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་མོ་སྟེ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བའང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 མེད་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོ་འདོགས་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་
 གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་བ་ཡང་མ་ཡིན་བས་སྐྱར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་ཚུལ། ཚུལ་དེ་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་བྱེད་
 བའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་ཆོས་བསྐྱབ་
 བས་བྱུང་བར་གྱི་གཞི་སྒྲོན་ནོ། །ཅ་བ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་ལམ་དང་།
 སྒྲོམ་ལམ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་བའི་དོན་ལ་ཐོས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེམས་བ་དང་། བསམ་བས་ཡང་ཡང་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོམ་བས་ཡང་ཡང་དེས་བར་
 རྟོག་བ་སྒྲོམ་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། གནས་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་བར་འགྱུར།
 འཇལ་བར་འགྱུར། དེས་བར་རྟོག་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དེས་བར་
 འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། སོགས་བ་མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ལ་ཐོས་བའི་
 ཤེས་རབ་བམ། ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེས་བར་
 མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བ་དང་། བསམ་བྱུང་ངམ་དངོས་གཞི་ལས་

བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་ཡང་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གཤམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངེས་པར་རྟོག་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་མོ། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉིད་ཡུལ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། དགྲུང་དབྱེ་བ་དང་། གངས་ཉུང་བའི་ཚད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྔ་འབྲེལ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྩ་བ་ལ། བཞེད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་ལོ། །རི་ལྷར་ན། རྣམ་པ་དགྲུང་ངོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱང་དུ་འབྲིང་དུ་དང་། སོགས་པ་རྒྱང་དུ་འབྲིང་། རྒྱང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་རྒྱང་དུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དགྲུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྷར་དགྲུ་པོ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེའི་སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱང་དུ་འབྲིང་དུ་འབྲིང་བར་རྣམ་པ་དགྲུ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་གི་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པར་ཤུ་ཉེ་པས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་གངས་མེད་ཆོད་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། འབྱུང་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགྲུ་ལོ། །གང་དུ་ན། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འདོད་པ་ཁམས་དང་། སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ། ཉེན་པ་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་དག་ཏུ་ལོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། དོན་དམ་པར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐེན་སྒྲོམ་པའི་
སྒྲོན་པ་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ས་དགུ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་པོ་གངས་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ལོ། །དགུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གོང་དུ་བརྟན་པ་དེ་
ལྟར་རྣམ་རྟོག་དགུ་འདི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་ནི། རྒྱ་མཆན་ནོ། །སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་
རྟོག་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱུ་དུ་སྟེ། གསུམ་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་།
འབྲིང་དང་། རྒྱུ་དུ་འདི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱར་བས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ། ར་བ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་
དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རམ། ལམ་ཆེན་པོ་སྟེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན། ལྷ་བ་པ་ལྷན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི། ལྷ་བ་རྒྱུ་དུས་སེལ་ལ། ལྷ་བ་རྒྱུ་དུ་
ནི། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། སྒྲོམ་ལམ་བཙུག་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ཉོན་སྲིབ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཉོན་སྲིབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་འགྲེལ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། རྣམ་
པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་དགུ་པས་རྣམ་པ་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། མང་བར་ཐལ། དེའི་
འབྲས་བུ་དགུ་པས་མང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་བསྐྱས་དེ་

དང་དེ་ལས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོང་པར་བྱེད་
པ་དོན་ཐ་དད་པ་ཅན། བསོད་ནམས་གྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་། ཆད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་
འཕེལ་འགྲིབ་རྒྱའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དགུར་གྲངས་ངེས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དོན་དམ་དུ་རྟགས་མ་བྱུང་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་དད་
བྱ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་
པ་དང་། སོགས་པ་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། །གང་ལ་ལྟོས་
ཏེ་ན། དམ་པའི་དོན་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འོ། །མདོ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་ཡི་
གོས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞེད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་ལ་
སོགས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གོ། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ན། གུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་བཅེ་བའི་རྒྱ་མ་སྤྲུན་པས་བསྐྱེད་པར་རོ། །གང་གིས་ན།
སྤྲུབ་པས་སོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར། འོན་ཀྱང་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆད་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མཛོད་པར་བརྫོད་པ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་མ་སྤྲུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་
ལ་ན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཐབ་མེའི་

མཆན་ཉིད་ཅན་ལོ། །གང་གིས་ན། བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་
མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །གང་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ན། རོན་དམ་པར་ནི། །གང་ན། གངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཐད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེ་བ་བྱ་བར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རོན་དམ་པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་
ནས་ཐ་དད་གསུམ་མེད་ཀྱང་ལོགས་གངས་ཡོད་སོགས་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་ཐ་
དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཐ་དད་དེ། རོན་
གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཞེད་ཅེས་བྱེད་པར་རོ། །གང་ན། ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བཤད་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གངས་མེད་ལ་སོགས་ཅི་སྐད་བཤད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་
དེ་དག་གོ། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ན། ཐ་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་རྒྱ་སྒོ་བཏགས་སེལ་བའི་དགོངས་པ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ན། །གང་གི་རོན་དུ་ན། གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམ་
མཁེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གངས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་བོད་པ་
བསྐྱེད་པའི་རོན་དུ་ན། །རི་ལྗང་ན། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གངས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་
པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཅོད་པ་དང་། ལན་དང་། ལན་ལ་ཅོད་སྤང་རོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲེལ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བསྒྲོམས་ཀྱང་ཉམས་བསྐྱེད་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཐལ། ཁོམས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་

སྟེ། ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་པས་སོ། །སྟམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཐམས་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུས་ནས་ངེས་པའི་
ལན་དུ། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཅེད་པའོ། །ཞེས་རྟགས་དང་། བརྟུན་
དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི། འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་པ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡང་འཕེལ་བའམ་ཡོངས་
སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚུད་པ་བཀོད་དོ། །ཅ་བ་ནི། སྟོམ་ཞིང་བྱ་
བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྟོམས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དགུ་པོ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་
པོ་དགུ་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཉམས་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ། སྟོམ་ལམ་དངོས་པོ་བརྟུན་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟུན་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་
བས་བྱུང་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་
གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། པོར་ཐོབ་མེད་པ་ཐལ། བརྟུན་དུ་མེད་པ་དེ་བས་
ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་སྐྱུབ་ནི། སྟོམ་པ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་
ཅན། ཡང་དག་པར་ན། སྟོམ་ལམ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀ་དང་།
གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟུན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་བྱུང་སྟེ། ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྐྱུབ་ནི། བརྟུན་དུ་མེད་པ་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་དང་གཉེན་པོ་དག་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བས་བྱུང་སྟེ། བསྟོམས་

ཀྲ་སྒྲོམ་པ་ལྷ་ཏུ་བྱེན་པ་བྱར་མེད་པའི་བྱར་རྒྱུ། །བསལ་བ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
ཅན། སྤང་བའི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་ཅིང་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཐལ། བོར་
ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྲ་མི་བྱེད་པའི་བྱར་རྒྱུ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བའི་ལྷ་ནི། དེ་
ལྷའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྒྱུ། །

ཅུ་བ་ལ། ཀྲ་སྒྲོམ་ཏུ་བོར་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ། ལྷ་བ་པ་མ་གྱུ་བ་སྒྲེ། ལྷ་ན་
མེད་པའི་བྱར་ཚུ་སྒྲོམ་པ་མེད་ཀྲ་སྒྲོམ་ཏུ་གཏུལ་བའི་དོན་རི་ལྷ་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཀྲ་སྒྲོམ་ཏུ་འདོད་
པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ནི། བྱར་ཚུ་བ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོད། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ན་ཐལ་བ་དེ་འདོད་དེ། བྱར་ཚུ་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲོམ་
བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་སྒྲོམ་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བོར་ཐོབ་མེད་པར་བཞིན་དེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གི་
དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་མེད་རྒྱུ་གས་པའི་བྱར་ཚུ་བོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། ཀྲ་སྒྲོམ་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་། དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ལས། དཔེ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་རྒྱུ། །རི་ལྷ་བ་
ཏེ། དཔེར་ན་ལོ། །གང་གིས་ན། འགྲེལ་འགྲེལ་གི་ལྷ་བར་ཏུ་བྱར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
དེ་བཞིན་ཉིད་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་གི་བྱར་ཚུ་བ་གཟུང་འཛིན་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། སོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་གི་སྒྲུའི་རང་བཞིན་གི་
སངས་རྒྱུས་གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཅན་གིས་སོ། །གང་ན། གཏུལ་བའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་གི་
མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་སྒྲོན་ནས་ན། གཏུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསོད་

ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ཆོག་མཆོག་ཆེ་བ་ལ་ལོངས་སྟོན་ ཆུང་བ་ལ་སྤུལ་སྤྱོད་སོགས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ནས་སྤྱབ་སྟེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །

དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོ་བུར་གྱི་ཉན་མོངས་པའི་བྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྲས་པའི་ལམ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། བོར་ཐོབ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་ཅི་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་མི་འདོད་པ་སྤྱབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་སྤྱབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའོ། །རྩ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱ་མས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་མིན་ཞིང་། སྤྱི་མས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྤང་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས་སོ། །སེམས་སྤང་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། རི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གསོག་པར་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་

བསམས་པར་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་
བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རོན་བྱང་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་རི་ལྟར་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། སེམས་སྡུ་ཕྱི་རེ་རེས་མི་སྐྱེད།
མང་པོ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་མི་སྐྱེད། མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པ་
དེ་བས་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེན། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྡུ་ཕྱི་རེ་རེས་དང་། མང་པོ་གཅིག་ཆར་འབྱུང་བས་དང་། མང་པོ་རིམ་
གྱིས་འབྱུང་བས་མི་སྐྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྡུ་ཕྱི་
རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡུ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་བྱེད་ནས་
མཁུན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ལ་སྣང་བའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྲན་པ་ཉར་གཞག་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སྡུ་མ་ལ་སྣང་བའི་དོན་
ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་སྐྱུ་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དུས་གཅིག་ཅར་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་བསྐྱེད་དུ་མ་དུས་གཅིག་པར་འབྱུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་པའོ། །ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་
འབྱུང་བས་སོ། །འདི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལུས་སྐྱ་བ་དང་མཐུན་པའམ། ཡང་ན། རིགས་

མ་ཐུན་དུ་མ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གསེར་སྦྱང་པ་ནི། རྟག་པ་དུ་མ་མེད་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་བན་པ་
ཉི་བར་གཤག་པ་དང་། སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྟགས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་རང་གི་ངོ་
བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་སྡུ་བྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བའི་མང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྦྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྡུ་བྱི་
རྣམས་པན་རྒྱུན་འབྲེལ་པ་སྟེ། སྤང་ཅིང་ཆོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུ་སྟེ།
བྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྡུ་མ་དེ་བྱི་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་པས་
སོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྡུ་འབྲེལ་ནི། ཚྱོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པས་དེའི་ལན་སྟོན་ནོ། །ཅེ་བ་ལ། མེ་ལྷེས་སྦྱང་བྱུ་བསྟེག་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལྷེའི་
སྤྱང་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ནས་དང་། བྱི་མ་ཁོ་ནས་དང་། མང་པོ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་
དང་། མང་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་མི་བསྟེག་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་
མིང་སྟེག་པར་ཐལ་བར་འདོད། ལྟོས་ནས་མི་བསྟེག་པར་ཐལ་བ་ལ། ཁྲབ་པ་མེད་དེ།
མར་མེའི་སྤྱང་ཅིག་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྟེག་ཀྱང་ལྟོས་ནས་བསྟེག་པའི་དཔེའི་
ཆུལ་གྱིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྡུ་བྱི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་
བྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་མེའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་། སེམས་བྱི་
མ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། སེམས་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་སྦྱ་མེད་རྟོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲ་
མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁང་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ལས། དཔེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷོས་མེད་དུ་མི་
བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷོས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་
པོ་དང་། བྱི་མས་མི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ལྷེ་དང་
སྤྱང་པོ་སྐད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་
པའི་རྒྱའི་མཆན་ཉིད་སྤྱང་པོ་མ་ལུས་བསྐྱེད་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་མཆན་ཉིད་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་སྤྱང་པོ་མ་ལུས་པ་ཆོག་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་པོ་རང་གི་རྩས་པན་ཚུན་
བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་སྒྲོན་ནས་དུས་མཉམ་པ་སྐད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི། སྤྱང་པོ་མ་ལུས་པ་
སྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་རྩས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་། སྤྱང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ། བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན།
དེ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཆན་ཉིད་
སྐྱེད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མ་ལྷོས་པར་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར་། ཉགས་མ་བྱུབ་ན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཉག་ཏུ་ཡོད་
པ་དང་། སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་གྱིས་མཆོན་ནས་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྷེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྤྱང་
པོ་ཆོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་བྱི་མ་སྤྱང་པོ་ཆོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱས་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉགས་བྱུབ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་ན། མེ་ལྷེ་སྤྱི་བྱི་རེ་རེས་མི་བསྐྱེད་པ་

དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་
 སྟེ་ག་བྱེད་དང་བསྟེན་བྱར་བྱུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ལྷེ་
 དང་སྤྱང་བྱ་གཉིས་ཀ་སྤང་ཅིང་ཆོག་པ་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟགས་ན་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་། ཀྱུན་རྫོབ་མ་བརྟགས་
 གཅིག་བྱར་ཉམས་དག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་པ་བྱུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེས་བྱས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ་ག་པ་ལ་སྤྱི་མ་བས་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་
 ལྷན་པའི་བྱེད་པར་ཅན་མེ་ལྷེ་རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སོགས་པ་གསུམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་དང་པོ་འཛིག་རྒྱ་མེད་པར་ངང་
 གིས་ཞིག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་དག་དུས་མཉམ་དུ་
 དམིགས་པས་གསུམ་པ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྟེན། ལྟོས་ནས་བསྟེན་པ་དེ་བས་ན། མེ་
 ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱིང་པོ་མི་
 བསྟེན་ལ། མེ་ལྷེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་སྤྱིང་པོ་མི་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མར་མའི་དཔེའི་ཚུལ་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱི་
 བྱིར་བྱུར་པ་གཉིས། ཡུལ་སྤྱིང་པོ་སྤྱི་མ་ལྷན་གཅིག་སྟེ་ག་པ་ལ་དེའི་རྒྱར་ཉེ་བར་སྤྱོར་
 བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དཔེའི་གཙོ་བོར་ལྟར་ལེན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱུང་བས་སྤྱིང་པོ་
 བསྟེན་པས་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བྲན་པ་
 ཉིར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཆད་ཡོད་པ་སྟེ། བྱང་ཟད་ཅིག་སྤྱང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་དེ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་གྱིས་དཔེན་པ་སྤྱི་མ་བས་ལྟག་

པར་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྟོབས་དང་རྣམ་མཁྲིན་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྦྱེ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་བྱང་པར་ཅན་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ཟབ་
མོ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོན། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། གོང་དུ་རི་སྐད་སྒྲོམ་པའི་མར་མེད་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་
ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
ལོ། །ཅ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ལས་བྱང་ཆུབ་མི་སྦྱེ་ཁིང། ལྟོས་ནས་སྦྱེ་
བས་སྦྱེ་མི་སྦྱེ་འགལ་བ་ལྟ་དུའི་དོན་མི་འགལ་བས་སྦྱེ་བ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཉེན་ཅིང་
འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆར་རྟོ། ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དུ་མི་འགག་ཅིང་
ཀུན་རྗེ་བ་དུ་སྦྱེས་ཅོམ་གྱིས་འགག་པས་འགག་པ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། ཞེས་སོ། །དངོས་པོའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་དེ་
དང་ཐ་མི་དད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་མི་རུས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་བཅ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་པོ། ཞེས་
སོ། །སེམས་ཅོམ་པོ་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་
བྱ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སེམས་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་
ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་
ངམ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཅི་ཡང་མི་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོད་པ་ཟབ་

བ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་དེ་ནི། ཅི་ལ་ཡང་མི་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །

མཆོན་མ་དང་མཆོན་མེད་པ་ལ་སྦྱོང་བ་གཉིས་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་
ནི། གཉིས་མེད་ཟབ་པ་ལོ། །མདོ་ནི། གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི།
དོན་དམ་པ་ལ་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོག་གས་རྫོགས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱུ་མ་དོན་དུ་
མི་བྱེད་པའམ། མཆོན་མ་དོན་དམ་དུ་སྤངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་སྤངས་པ་ནི། ཐབས་
མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དེས། ཆོས་གང་ཡང་དངོས་
པོར་ཡང་མི་བགྱིད། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་
རྒྱུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། རོན་ཀྱང་
སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པར་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉན་ཐོས་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་
གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་འགག་པ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེས་པ་འགག་གོ། །ཞེས་
བྱ་བ་འགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་
བྱེད་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྟོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཉིད་པས་ཤེས་བྱ་མིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དུ་མར་
རྗེས་སུ་སྦྱབ་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། སྟོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་མཐོང་བྱ་མིན་པ་ལ། ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སྤྱད་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། མཆོན་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་
སུ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཐོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་
ཐབས་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
སྟེ། འདི་དག་ནི། རྟོག་གཏི་ལྟོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་
ནས་པན་ཚུན་འགལ་འགལ་འདྲ་ལ། མི་འགལ་བའི་དོན་སྤྱབ་པས་སྟེ་བ་སོགས་ཟུང་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱུན་ལ་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟུང་མོ་བརྒྱད་
རྟོགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་ལུས་དག་གི་ཐ་སྤྱད་འཇུག་པ་དེ།
སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་པ་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་མཐོན་རང་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཞུང་བྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

གསུམ་པ་ཉེ་ལོན་ལག་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད། །ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཐོབ་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
དོ། །གང་གིས་ན། སྟོབ་པའི་ཆོག་མཐོན་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པས་
སོ། །རྩལ་རི་ལྟ་བུས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་དེ་སྒྲོམ་པས་
སོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཏེ། རྒྱ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོར་
བ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ། དེས་དོན་དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བལོ། །དང་བོ་ནི། སྤྱད་པ་ལ་དོར་བྱ་དང་

ཞི་བ་ལ་སྤང་བྱར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་སྤྱི་ཆེད་ཏུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲ་
 བར་རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དང་། འཕགས་པས། མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཤད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་ནི། སྤང་བྱར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོར་
 རྟོག་པ་སྤོང་བ་ཅེས་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་བ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་
 པས་མི་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། ལས་མེད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་
 འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལམ་གསོག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཉིན་པར་ཡང་ལས་དགེ་སྤྲིག་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་
 ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་ངེས་
 ་ཤིང་། དཔེ་མ་བྱུབ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྤྲིག་ཏུ་སྤང་བ་ལ་དེར་ཞེན་པ་དགེ་
 སྤྲིག་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་
 བ། དེ་ནི་གཉིད་སད་པ་ན་ཡང་མཆུངས་སོ། །འོ་ན། མི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་མིས་པས་
 གྱང་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བར་ཐལ། གཉིད་སད་ཏུས་དང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེ་ན། ལྷུབ་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ནའང་། གཉིད་སད་པའི་དུས་ཀྱི་རགས་
 པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་རྒྱུན་པར་མཆུངས་ཀྱང་སྤོམ་
 པ་གཏོང་མི་གཏོང་གི་ཁྱད་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་བསྐྱེད་བྱ་བཅས་པའི་དབང་ལས་གཞག་གོ། །

མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན། དེ་ལས་གསོག་
 པའམ། འབྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 གསོག་པའམ། འབྲི་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ལ་འཛུགས་པར་རྟོག་ན་
 བློ་དེ་ལས་གསོག་པའམ། འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་འཛུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་
 སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ལས་དང་། མེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་
 ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབེན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ལ། ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ།
 དམིགས་པ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་སྐྱེན་སོགས་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱེས་ན། བསྐྱེས་པ་ཡང་དག་
 པར་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བརྗོད་ཟེན་ཅིང་མ་འོངས་
 པའི་སངས་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་ངེས་ལན་
 མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བྱམས་པ་ལ་ངེས་ཤིག་ །དེས་ལན་ལྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་རབ་འབྱོར་སྒྲུབ་ན། ལན་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེས་ངེས་པས། བདག་གིས་ནི། གང་ལན་
 ལྟོན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ལ་ལན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། མདོ་
 ལས། རི་སྐད་བཤད་པར་ཟད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འཁོར་བ་དང་ཐུང་འདས་དག་ལ་ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན། སྤིང་ཞི་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པ་འཁོར་བ་དང་།
གཉེན་པོ་རྣམ་ཐུང་རྣམས་སྤང་བརྟན་ཏེ། འཁྲུལ་སྤང་ཅམ་གྱི་རོ་བོ་མི་ལམ་དང་འབྲ་
བར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ་གྲུག་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་ཆོས་
ཅན། རྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བ་མིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན། ཞེས་བྱ་བའི་གྲུག་
ཀ་རྣམས་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལན་ནི། གཉིས་ཏེ། དོན་མི་རིགས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་རང་ལ་གྲུབ་པར་དཔེར་བསྟན། དེ་དབྱུ་མ་པ་ལའང་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་པའི་འདོད་པ་བསྟན། དེ་ལ་ཐལ་བ་
དགོད། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དོན་དམ་ཏུ་སྦྲ་
བ་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ། རགས་པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་སྤང་བའི་སྒོ་འབྲུལ་པ་
ཡུལ་རྒྱུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །རྒྱལ་མཚན་མེད་དང་། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་
འཇིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་འཇིན་གྱི་སྒོ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་
ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ལས་

མེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡོད་དེ།
 ཆ་མེད་ན། མཆོན་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འདིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསོད་པ་སོ་ལ་
 སྤྲིག་པ་འགལ་བས་སོ། །སྤྲིན་པའང་རི་ལྟར་སྤྲུང་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་སོ་ལ་རྩས་
 མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྲིན་པར་བཞོ། གསུམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་
 གྲེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་པར་ཡང་
 འགྲོར་མེད་པའི་མཐའ་རང་གི་གཞུང་མཛོད་ལས། ལོ་ཀ་སྤྱ་ཆོགས་ལས་ལས་སྤྲེས།
 ཞེས་འབྱུང་བས་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་གསོད་པ་སོ་ལ་སྤྲིག་པ་འགལ་ཞིང་། རང་
 གི་ལས་ཀྱིས་རྩས་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲིན་པ་སོ་ལ་བསོད་ནམས་འགལ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་ཏུ་འདོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ། རོན་
 དམ་པར་སུས་ཀྱང་སྤྲུང་བས་ད་པའི་སློག་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་མ་བསད་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སུས་ཀྱང་སྤྲུང་ཞོར་མ་བྱིན་པར་
 སྤངས་པ་ཡང་མེད། དེ་མེད་པས་མ་བྱིན་པར་མ་སྤངས་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན། སོགས་པ་འདོད་ལོག་དང་། དེ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སློག་གི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་དང་འགལ་
 བ། སློག་གི་རྒྱན་ཆད་པའི་དངོས་སོ་བསྐྱེད་པ་ལ། འདི་བསད་དོ། །བདག་ནི། གསོད་
 པ་སོ་ལོ། འདི་ལྟར་བསད་དོ། ཞེས་སྤྲུག་པར་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པའི་སློན་སྤྲེས་སློག་གཅོད་
 པར་འཛོག་ །གཞན་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཞོར་གྱི་རྒྱན་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་
 དངོས་སོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱས་པར་རྟོག་པའི་སློན་སྤྲེས་མ་བྱིན་ལེན་ཏུ་འཛོག་སྟེ། དཔེར་

ན། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆགས་སེམས་སམ། གཞོད་སེམས་གྱིས་
གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མེད་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འཛོག་པ་དང་འབྲ་བར་རོ། །

ཡང་སེར་སྤེའི་རྒྱ་མཆན་འབྲུག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱིན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས། སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་སྟེ།
དཔེར་ན། སོགས་པ་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པན་སེམས་སོགས་གྱིས་གཞན་ལ་
དངོས་སུ་པན་པ་མེད་ཀྱང་། སོགས་པ་དགེ་བར་འཛོག་པ་དང་འབྲའོ། །ཞེ་ན། གཉིས་
པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་གྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་
འབྲ་བ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་འདོད་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གསལ་བྱ་དང་གསོད་
བྱེད་སོགས་གྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། སོགས་པ་སྦྱིན་བྱ་སོགས་གྱི་དོན་གྱི་དངོས་
པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་དངོས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་མ་ཐའ་དག་མ་ཉམས་
ཤིང་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ལས་དགེ་མི་དགེར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ། རྟོགས་གཞན་དབྱ་མ་པའི་མདོ་དང་བསྐྱེད་བཅོས་ལས་
ཀྱང་གསུངས་པས་དེར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གཞན་གྱི་དང་། ལུང་འདིའི་དོན་བཤད་པས་དཔེ་
མ་གྲུབ་པར་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ཡང་ནི། ལན་གཞན་བསྐྱེད་བའོ། །ཉི་ཤུ་བ་
ལས། མི་ལམ་གྱི་སེམས་ནི། གཉིད་གྱིས་ཉམས་པས་མི་གསལ་ཞིང་འཆོལ་པར་རྟོག་
པས་འབྲས་བྱ་དམན་ལ། གཉིད་སད་པའི་ཆེ་གསལ་ཞིང་། མ་འཆོལ་བས་འབྲས་བྱ་
ལྷག་པ་དེས་ན། འབྲས་བྱ་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས། ལས་མེད་དེ། མི་ལམ་
བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་

དང་། སློག་གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་མིས་ཏེ་གཉིད་སངས་པའི་གནས་སྐབས་ན།
 རོ་མཆར་བས་ཀྱི་མ་དགེ་མི་དགེ་བྱས་སོ། །ལེགས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་དགའ་ཞིང་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན། རྗེ་ལམ་གྱི་དགེ་སྤྱི་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ་སངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེ་ར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ་
 དགེ་མི་དགེ་འཕེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། ལས་མེད་དེ། རྗེ་ལམ་བཞིན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་
 པས། རྗེ་ལམ་དང་། གཉིད་སངས་པ་མཆོད་ས་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལམ་གྱིས་མཆོན་པའི་འཁོར་
 བ་དང་། གཉིད་སངས་པས་མཆོན་པའི་ལྷང་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ། །ཉི་པའི་ཡན་ལག་ཞིང་དག་སྒྲོལ་ཤིང་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འགྲེལ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཉོགས་ཏེ་རྣམ་པར་
 བསྐྱོམས་པས་ནི། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུ་
 འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཞིང་དག་པ་དགོས་པས་སྤྱིད་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དེའི་འོག་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོར་བ་སྒྲོན་འོ། །ཅ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་
 ལོ་ཀ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་དེ་ལ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་མི་གྲག་
 པར་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་།
 བཅུད་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོད་ཀྱི་ལོ་ཀ་ལྡན་ལྡན་དང་། ལྷང་ལྷང་ལ་སོགས་
 པས་མ་དག་པ་དེ་ལ་དེ་དག་གི་གཉེན་སོས་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྒྲོད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ཉིད་དོ། །སྤྱད་པར། ལོ་ཀ་དགོན་པའི་ལམ་དང་ལྷ་གེའི་
 བད་བཅས་པ། །མཐོང་ནས་སྤྱག་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་བྱོར་ཏེ། །ཕྱི་མའི་ལུ་མཐར་
 ཉག་ཏུ་བཙོན་ཞིང་རབ་ཤེས་པས། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནི་རྩལ་ཅན་སྤྱོད་མི་

བྱེད། །ཅེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལོ་ཀའི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་།
འོག་གི་སོགས་པ་དབང་སོ་མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་
སོར་ལྷའི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་དང་། འོག་གི་སོགས་པ་དབང་སོ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་
པ་སྦྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་བཅུད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོད་ཀྱི་ལོ་ཀའི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆེར་མ་དང་། སོགས་པ་རམ་གྲོག་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་སོར་གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་དང་། སོགས་
པ་ལག་མཐེལ་ལྷར་མཉམ་པ་སོགས་དག་པ་སྦྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །

ཧྲ་ལ་། །གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། བྱ་དགོས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་
པའོ། །གང་གིས་ན། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་ནས་
སངས་རྒྱས་པས་ནིའོ། །རི་ལྷར་ན། གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལྷན་
བྱུང་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་གདུལ་བའི་སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་དགོས་པས་དེའི་
རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་ངོ་སོ། །བྱང་པར་གྱི་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། ཡུལ་ལོ། །མདོ་
ནི། རི་ལྷར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ཉིད་

སོགས་སྒྲོམ་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཅིང། མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་
ཤེས་པ་ནི། དུལ་ཅན་སྒྱུར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་
སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ། །སྒྲུམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱུར་བ་འདི་ནི་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། སྒྲེས་བྱ་དཔལ་
པོའི་དཔེས། གཏུལ་བྱ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབྱེས་གཉིས་སམ། བདུན་རྣམས་ལས་
འདས་ཤིང་ཐར་པར་བྱེད་པའི་སྟེ། སྤྱད་པར། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་
རབ་འདས་ནས། ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་རེག་མི་བྱེད། །ཅེས་
སོ། །བྱའི་དཔེས། སྒྲོང་ཉིད་སོགས་ལ་སྒྱུད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་མི་
གནས་པའི་སྟེ། སྤྱད་པར། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམ་ཐར་སྒྲོར་སྒྱུད་
པ། །ཐུངན་འདས་ལ་མི་རིག་མཆོན་མར་སྒྱུད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

མདའ་བརྒྱུད་མར་འཕངས་པའི་དཔེས། སྒྲོན་ལམ་གྱི་འཁྱགས་གྱིས་ས་གཉིས་
སུ་མི་ལྟང་བར་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་ཅིང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྟེ། མདོ་
ནི། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
མཆོན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བསམ་པས་དཀའ་བའི་གནས་ལ་
སྒྱུར་བའི་འོ། །མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲོང་ཞིང་སྒྲོ་གསུམ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཆགས་པའི་འོ། །མདོ་ནི། རབ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདག་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པར་ལྟ་བ་སྤང་བའི་

ཕྱིར་རྣམ་ཐར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཆན་མར་ལྟ་བ་ཟད་པའི་
 རོན་དུ་མཆན་མེད་སྒྲོམ་པ་མཆན་མ་ཟད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོན་པར་ལྟ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་སྒྲོམ་
 པ་སྒྲོན་ལམ་ཟད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་གྱིས་དེས་
 པ་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རྟགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ལུང་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གྱིས་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་དེའི་རྟགས་ཀྱི་ལོ། །མདོ་ནི། ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དེ་བར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་
 དུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལུལ་ཆད་མེད་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་ནི། ལྟ་དང་མི་དང་
 ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་རེ་རེའི་མཁུག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། ལོ་ཀ་པའི་དགེ་བ་དང་། ཆེ་དང་། ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ལ་
 བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བཀལ་བས་ལྟའི་བྱ་དང་། སོགས་པ་འཆི་
 བདག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤང་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་འདས་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསྒྲོམས་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པར་གནས་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྲུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲོན་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་གི་བྱ་དཀའ་བར་སྦྱོད་པ་མགོ་གཏོང་
 བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་

ཆོས་དཀར་པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་རོ་སྤང་བས་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཆགས་ཤིང་འཇིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་པ་རྫོགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ང་དང་ང་ཡིར་མི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་མཆོན་མེད་བསྟོམས་པ་ཉིད་
 གྱིས་མཆོན་མར་འཇིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་སྟོན་མེད་བསྟོམས་པ་ཉིད་གྱིས་
 འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་དུ་རྟོགས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་དང་། ཡུལ་སྤྱད་དང་།
 གཏན་ཆོགས་དང་། བཟོ་དང་། གསོ་བ་དང་། ཉང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཆད་མེད་པ་སྟེ། ཡུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་པ་བཅུ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་།
 མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་པ་ན། བཏང་སྟོམས་
 སུ་བྱ་བ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼རྣམས་བསྟུ་ག་༽ནི།

བཞི་པ་ནི། གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་དེ་ལྟར་སྟོམ་ཚུལ་
 དང་། །མྱང་དོར་མཆོན་ཉིད་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཤེས་ནས། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གི་
 མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་སྦྱོང་ཐབས་མཁས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟོམ། །བསྟུ་བའི་
 ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

༼རྣམས་ལྟ་བུ་༽

གཉིས་པ་༼དབང་ཚོར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པ་ཅེ་སྟོན་༽ལ་གསུམ་སྟེ།

འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་ཟུང་།

ཅེ་སྟོར་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་
དོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་འོག་ཏུ་ལོ། །གང་ན། ཅེ་མོའི་མངོན་རྟགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ནི་དགོམས་པ་བྲང་དུ་
གྱུར་པ་བསྟུས་སྒྲིམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་པ་ཅེ་སྟོར་འབྲུང་བས་དོན་གྱི་
རིམ་བས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཉགས་དང་། སོགས་པ་ལོག་སྟུབ་ཀྱི་བར་བསྟན་ཅིང་ཞེས་
ཏུ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། ཅེ་སྟོར་གོ་སྟོབ་རྟགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉི་ཅེ་སྟོར་རྒྱས་པར་བཤད། །ེལ་བཞི་ཕྱེ།

སྟོར་མཐོང་། སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་རོ། །

དང་པོ་ཉི་ཅེ་སྟོར་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཉི་ལ་གཉིས་ཏེ།

སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྫོད་ཅེ་བཟོད་
མཚོག་གི་ཅེ་སྟོར་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཉི་ཅེ་སྟོར་ཉི་ལ་གཉིས་ལས།

ཅ་བཞི། སྟེས་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྟོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་
ལམ་ནའང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་
ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཅེ་སྟོར་གྱི་ཉགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེད་
པས་སོ། །འདི་འང་མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་ཉགས་སུ་གོ་བར་

བྱུང་། །འབྲེལ་བ་ལ། ཉག་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། སྤར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་། སོགས་བ་སྐྱབ་ཉན་སོགས་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བ་དང་།
 མདོ་ནི། མི་ལམ་ནང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ཞེས་སོ། །མི་
 ལམ་དུ་ཞེས་འོག་མ་དུ་ག་ལའང་སྦྱར་རྟེ། ཅུ་བའི་སོགས་བ་ཉན་ཐོས་དང་། སོགས་བ་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྦྱང་བ་དང་། མདོ་ནི།
 ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའམ། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་
 མི་སྦྱང་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སོགས་བ་འཁོར་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་བ་
 སོགས་མཐོང་བ་དང་། མདོ་ནི། ཆོས་སྟོན་བ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུ་ནས་
 མཁར་འཕགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་བ་སོགས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་དམིགས་བ་དང་།
 མདོ་ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་ཆོ་འབྲུལ་མང་པོ་སྟོན་བ་མཐོང་ཞེས་སོ། །མི་ལམ་དུ་དུམ་ཁས་
 འོན་བ་སང་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པོ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྦྱང་
 བ་དང་། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དཔུལ་
 བ་དང་། སོགས་བ་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
 བདག་སངས་རྒྱུ་པའི་ཞིང་དུ་རན་སོང་གི་དུམ་ཁ་མི་སྲིད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རང་གི་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གི་རན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་བ་དང་། མདོ་ནི། རན་སོང་
 གསུམ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བདག་ལུང་བསྟན་
 བ་མེ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིང་ཅེས་བརྗོད་པས་གྲོང་བྱུང་དང་། སོགས་བ་གྲོང་ལ་སོགས་

པ་ཆིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱལ་མེད་
པ་དང་། སྤྱད་པར། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་མེ་ཡི་ཕུང་པོ་ཞི། །ཞེས་སོ། །

བདག་བསམ་པ་དག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ན། མི་མ་ཡིན་པས་བཟུང་
བ་འདི་གཏོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་གཞོད་སྦྱིན་དང་། སོགས་པ་ཤ་ཟ་ལ་
སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་གྲུབ་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་སྐད་ཏུ་
བརྗོད་པས་མི་མ་ཡིན་པ་དེ་གྲུད་ཏུ་སོང་ན་ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་རང་གི་བདུད་ལས་
དང་། ཉེས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རོལ་བདུད་དང་སྤྲིག་གྲོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
ཅིང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བསྟེན་པ་དང་། མདོ་ནི།
རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རོལ་རྣམ་པར་གཞོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་
ཡུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་
ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་
པ་དང་། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུམ་མོ། །ཞེས་
སོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་
བར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་
ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ལས་དོན་གཞན་བརྒྱད། རོ་བོ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བརྩ་
གཉིས་ནི། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱོར་༽ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་རྟགས་གྱིས་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་

བ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་རྣམ་འཕེལ་བ་ཅུ་དུག་སྟོན་ནོ། །རྩ་བ་ལ། འཛམ་
བུའི་སྒྲིང་གི་སྒྲེ་བོ་ཇི་སྟེད་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་བོ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་
མཆོད་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་དཔེར་མཛད་ནས་
དེ་བས་རང་ཅེ་སྦྱོར་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལ་ཡུམ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་
འཕེལ་བ་དང་། སོགས་པ་ལྷག་མ་བཙུག་སྟེ། བུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཕྱི་གཙོ་
བོར་གྱུར་བ་བརྒྱད། བྲང་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་བརྒྱད་དེ། གནས་སྐབས་བུ་དུག་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ནི་ལོ། །གང་ལས་ན། མེ་ཉོག་དང་། སོགས་པ་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་
རྒྱས་ནས་འཆོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟེན་
པའི་དགེ་བ་རྣམ་པ་མང་བོ་དང་བོར་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་
ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། བོང་ནས་བོང་དུ་སྡུ་མ་བས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །བུ་དུག་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ལས་དོན་གཞན་པ་བརྒྱད་དང་།
སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དང་། སོགས་པ་སྟོང་གཅིག་
དང་། སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཀྱི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་བས་ཡུམ་གཞན་ལ་སྟོན་
ཅིང་རང་ཡུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། བཞེ་ནི། ཡུམ་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་
ལོ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་དོང་པ་ན་རེ། གང་ཟག་ཆོགས་སྦྱོར། སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་
ཀྱི་བྱང་དོ། །ཞེས་སོ། །

ནོར་བུ་རྩེད་ཅིང་སྟོར་བའི་དཔེས། བྱད་པར་དུ་ཡུམ་ཉིན་མཆན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་ཞེས་
 སོ། །དོན་དམ་དུ་སྟོད་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོད་པ་ཡོད་པ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
 ལྷག་པར་མོས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེས་མི་སྤྱེ་
 བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་
 བྱང་རྩལ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་། བྱང་རྩལ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་ཆོས་གང་ཟག་དང་
 བཅས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱང་བདག་གིས་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བཅུ་དང་། སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་བས་ཡུམ་ལ་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས་
 པ་དང་། མདོ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་
 ལས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་མཆོད་
 ཅིང་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་ནད་དང་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་དགོངས་པ་དང་། མདོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་ཀྱང་འགྲོ་བར་བྱ་བར་
 སེམས་ཉེ་ཉེ་བར་འོང་ཞེས་སོ། །ལྷག་བསམ་གྱི་མཐུས་བདུད་ལས་དང་། བདུད་
 ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཚུར་མི་ཚུགས་པ་དང་། མདོ་ནི། ཡུམ་དང་མ་བྲལ་
 བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་ལྷིག་ཅན་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷག་རྩ་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱེ་བོ་བྱང་
 སེམས་ལ། བསྐྱེད་པ་མཆོངས་པར་རམ། གྲུས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་གཙུག་

མོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། མདོ་ནི། སྒྲོན་པ་དང་རི་ལྷར་གནས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་ཚན་གཉིས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམས་
གཏན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པའི་
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་ལྷར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་སེམས་ནི། དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ས་ལེ་སྐྱམས་དགོན་པའི་དབེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཅེ་སྒྲོར་འཕེལ་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉུང་བ་དང་། མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་
ཉུང་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དགོན་པའི་དབེས། ཅེ་སྒྲོར་གྱི་འབྲས་བྱ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་ཉུང་བ་དང་།
མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་འདིར་འཇུག་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་ཉུང་ཞེས་སོ། །ཕྱིན་དུག་གི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་ནི། སེར་སྐྱ་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོག་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་ནི། གཟུགས་དང་
ལྷན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་དབེས། དུམ་དུ་པར་
ཕྱིན་ཀྱང་བསྐྱས་པར་ཤེས་པ་དང་། མདོ་ནི། དུམ་ཐབ་མོ་འདིར་པར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་
འདུས་སོ། །ཞེས་སོ། །དུམ་ལ་སྒྲོབ་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ནི། སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་གང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་མི་ཐོབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སུན་
སུམ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་ །མི་ཞེན་པར་སྒྲོད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ལས་
གཞན་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་རྣམས་བརྒྱུད་དེ། བཅུ་དྲུག་གོ། མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་
པའི་བྱང་སེམས་ནི། ལུས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་༼བཅོད་པའི་ཆེ་སྤྱོད་༽ལ་གསུམ་པས།

སྤྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་རྣམས་པར་འཕེལ་བས་རྣམས་པར་སྤེལ་ཞིང་
བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱོད་རང་དབང་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་རེག་པར་རང་གི་རང་གིས་
འབྱུང་བ་སྤར་ལས་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། དེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་
པས་རྣམ་འཕེལ་གྱི་འོག་ཏུ་དེས་པར་བརྟན་པ་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། མངོན་པར་བརྟེན་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་སུས་ཅུ་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་གིས་
འཇུག་ཅིང་སྤར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། རང་བྱུང་གི་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཉན་རང་དུ་སྤྱང་པའི་གཉེན་པོར་སྙིང་རྩེ་
ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་
འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་མ་བཞུགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་ལས་སྤར་མི་ལྟོག་པས་ན། བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་
རོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ནས་དེས་པ་ཞེས་ཉེ། དོན་གཅིག་གོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་དེ་ལ་འཇུག་གི་ གཞན་དུ་མི་འབྱུར་
བས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལས་

ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པ་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱེད་པ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོ། །དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་མི་གཏོང་བ་ཞེས་པ་དང་། །གང་ན།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །གང་གིས་ན། བཅེ་བ་སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་
 བོས་སོ། །གང་གི་སྐབས་སུ་ན། རྩས་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བཟོད་པ་ཐོབ་
 ཅིང་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དོ། །དེ་ལྟར་ན། བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་རིམ་བཤེ་
 ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །

བཞི་པ་། རྩོམ་མཆོག་གི་ཅེ་སྟོར་། རེ་ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྟོགས་པ་ངེས་པར་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཀྱན་ཏུ་
 གནས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྟོར་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། ཐེག་པ་ལ་
 གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་དང་། སྦྱེ་བ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་རྩེ་སྤྱི་ལ་རང་བའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ནི། གཉིས་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལུས་པས་སེམས་དང་དེ་ལས་དོན་
 གཞན་ལ་མི་འཇུག་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་དོ། །གང་གིས་ན། སྤྱིང་བཞི་མཐའ་
 ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་སྦྱི་བྱུང་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་

བར་མ་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་
གངས་དང་། དེའི་རྩ་སྤུའི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་བཤགས་པའི་རྩའི་ཐིགས་གྱི་གངས་དཔེར་
མཛད་ནས། དེ་བས་ཆེས་ཆེར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསོད་ནམས་མང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བཟླ་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་
དོ། །གང་གིས་ན། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ཉེ། མང་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། སོགས་པ་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྩེས་སུ་ཡི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་
བྱུ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །གང་ལས་ན། སྤྱིང་བཞི་བ་
དང་། སོགས་པ་སྟོང་གཅིག་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལོ་ཀའི་ཁམས་
རྣམས་གྱི་ས་དང་རྩའི་སྤང་གངས་དང་ཐིགས་པའི་གངས་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་
དེ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །རི་ལྗར་ན། དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱད་པར་བྱ་འཕགས་པར་
རོ། །དེའི་རྩ་མཆན་ནི། ལྷགས་ལས། ཆད་སྤྱིད་པའི་དངོས་པོ་ནི། ལྷ་འབྱོར་བ་
རྣམས་གྱིས་སྤང་ཆད་གྱིས་གཞལ་བར་རུས་སོ། །ཞེས་བྱའི་རྩུལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་
གྱི་ཆད་གཟུང་རུས་ལ། ཆོགས་གཉིས་ཆད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་དང་། སོགས་པ་རྣམ་འཕེལ། བརྟན་པ། སེམས་ཀྱན་ཏུ་
གནས་པ་དེ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་བྱ་རྩི་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་

མཆོག་སྟེ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་༽ལ་བཞི་སྟེ།

ཐང་བྱ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། ངོ་བོ་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བ་ཤད།
དོན་བསྟུ་བའོ། །མདོར་བསྟན་ལ། གཞུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྔ་འབྲེལ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེའི་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དོན་
ལ་སྐྱེ་རིམ་དང་བསྟན་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་དུ་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལའང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཞི་ཡོད་པས་དེ་
སྟོན་ནོ། །བྲེ་བྲག་ནི། དེ་ཞིག་ཐང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞུང་རྟོག་གཉིས་པོ་
མདོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ། །

ཅ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། དབྲེ་བ། རྟོག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། སྒྲོར་བ་པོས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གཞུང་བར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཇི་ལྟར་
གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོར་བ་པོས་ལྟོག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ཐེག་དམན་གྱི་
ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་ལྟོག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གཞུང་བར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་
སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་
པས་སོ་སོར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོང་དེ་དག་གིས་

བཟུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དག་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་གཟུང་
རྟོག་ཞེས་པ་གཟུང་རྟོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་
གྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་གྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཐབས་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སློན་ནས་དོན་
དམ་པར་འཇུག་བྱང་གཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ཞུག་པའི་ཡུལ། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རང་དོན་དུ་དམིགས་ཞེན་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ལ་
འདོར་བར་འདོད་པའི་སློན་ནས་དོན་དམ་པར་ཞུག་བྱང་གཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཟུང་བར་ནམ་རྟོག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
སྤང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་
སོ་སོར་ནམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་ཅན།
ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤར་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བར་ནམ་པར་རྟོག་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པོ་མཛོད་བསྐྱེད་པ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ལ།
ངོ་བོ་དབྱེ་བ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སོ་སོ་སྟེ་བའི་འཛིན་

བ་ལ་སེམས་ཅན་ཏེ། གང་ཟག་ཟུ་སྤྱོད་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟུ་སྤྱོད་ཏེ། མདོ་
 གི། གཟུགས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་ལྷུ་ལ་
 འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དག་ཏུ་
 འདོད་དོ། །མདོ་གི། ལྷུ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་གི། སྦྱོང་སོ་མེད་པ་ལ་སྦྱོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 གི། རྟོག་པ་དེ་དག་ལྷུ་ལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་གི།
 རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལྷུ་ལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་རོ་བོས་སྦྱོང་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྷུ་ལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པར་འདོད་དེ། འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་དུ་དོན་ལ་མེད་པས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུ་སྤྱོད་རྟོག་
 པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གི། སོ་སོ་སྦྱེ་
 བའི་གང་ཟག་ལྷུ་ལ་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་བྱ་ཟུ་སྤྱོད་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོན་ཅན་ཏེ། ལྷུ་ལ་ཅན་ཟུ་སྤྱོད་འོ། །གཉིས་པ་གི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལྷུ་ལ་དུ་
 བྱས་ཏེ་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་བཏགས་འཛིན་འོ། །གསུམ་པ་གི།
 འཛིན་རྟོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
 ལམ་སྦྱེ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གི། ལྷུ་ལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རྣམ་
 པ་དགུ་དགུའོ། །གསུམ་པ་གི། རྟོག་པ་བཙུང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཅན། ལྷུ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་རང་གི་རོ་བོ་དག་ཏུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །ལྷུ་ལ་བདེན་
 པ་འཛིན་པའི་རོ་བོས་དབེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ན། རྟོག་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་གང་གི་ཆེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་གྱི་དངོས་
པོར་གྱུར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དག་རི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རོ་བོར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། ཡུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ།

གཟུང་རྟོག་དང་།

འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

འབྲུག་པ་༼གཟུང་རྟོག༽དང་།

ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྔ་འགྲེལ་ནི། གཟུང་
རྟོག་གཉིས་གྱི་དང་པོ་འབྲུག་པའི་རྟོན་ཅན་རི་ལྟར་རྣམས་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ་
བཞི་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་རོ་བོ། གངས། དེ་དག་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་
ལ་སྐྱར་བ་ཡུལ་དགུ་སྟེ། དེས་པ་བཞིན་ཡུལ་སྤྱིའི་རོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་དང་། ཡུལ་དང་། བྱེད་པ་དང་། རང་དོན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་
རུས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲུག་པ་ཕྱོགས་
གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཅན་རྣམས་
དགུར་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདིར་རྟོག་པ་དགུ་ཚན་བཞི། འབྲུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་
མཆོན། དམིགས་ཡུལ་བྱང་སེམས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམས་པ་དོན་དམ་པར་
འབྲུག་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་མཚན་ཉིད་དོ། །རེ་རེ་ལ་འབྲུག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་
གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །

མདོ་ནི། དུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཆོས་
 ཉིད་དེ། རྣམ་མཁའི་དབེས་སོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཐབས་
 མཁས་ཏེ། སྤྱི་མའི་སྤྱེས་བུའི་དབེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
 མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་དབེས་སོ། །མི་མ་ཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་རྟོག་པ་འདོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྟོགས་མེད་ལེན་པ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་དབེས་སོ། །སྤྱི་མེད་རང་གི་མདོན་སྤྱུལ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 དབེས་སོ། །ཉན་རང་གིས་ཐག་བསྐང་བར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱི་མའི་དབེས་སོ། །བྱང་
 སེམས་དེའི་འཕྲིན་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་མའི་དབེས་
 སོ། །བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཏེ། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་
 དབེས་སོ། །རྟོག་པ་འདི་དག་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། མདོ་ནས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །

འགྲེལ་བ་དུག་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་གི་ངོ་བོ། སྦྱོར་
 པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན། བྱངས། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་
 གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐུག་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་
 པོ་སྦྱོར་བ་པོས་འཐུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པར་
 འཐུག་བྱར་འཁྲུལ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བྱམས་པས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུའོ། །

དུག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཐུག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་འབྲུལ་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 དཔེན་པའི་ཕྱིར་དཔེན་པ། དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། སོགས་པ་དགུ་པ་སོགས་
 ལ་འབྲུག་པས། དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་རྣམས་ཅམ་དུ་ཟད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་
 དམིགས་པ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་
 ཤེས་པས་གཉེན་པོ་ལེན་པ་དང་། སྒྲོན་མཐོང་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་དོར་བྱར་ཤེས་པས་
 མི་མ་ཐུན་བྱོགས་འདོར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྤྱིབ་པའི་འབྲུལ་པའི་བྱི་མ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། སྤངས་པ་དམན་
 ཞིང་རྟོགས་པ་བྱ་རྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་བསྐྱིང་
 ཞིང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མ་ཐུན་
 པར་ཉན་ཐོས་སོགས་སུ་སྦྱུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་དང་། གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མི་
 གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་པ་གཟུང་རྟོག་ཀྱི་ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་རྟེན་ཅན། དུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཇི་
 ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ་བཞི་ལས། དུལ་ནི། རྟོག་པ། ཡོངས་འཛིན།
 གཉེན་པོ། དབང་པོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་སྟེ། ལམ་དམན་པ་ལྟ་དང་། སྤངས་པ་དང་།

རྟོགས་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བྱང་འདས་དཔལ་པ་སྟེ། ལམ་འབྲས་
དཔལ་པ་བཞི་སྟེ། དགུ་ལ་ལ་མཐུག་ཏུ་སྐྱར་བཤོ། རོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་
ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། གྲངས་ངེས་ནི། དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །

སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་དགུ་པོ་འདི་མཆོན་གཞི། ལྷག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་
མཆོན། དམིགས་ཡུལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་སྒྲུང་བྱར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་
དམིགས་ནས། རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་ལྷོག་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་
དེ་ལ་ལྷོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་བས་སྤིད་པ་དང་ཞི་བར་
ལྷུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ལ་ལྷོས་ཏེ་རྟོགས་པ་དཔལ་པ་ཉིད་དེ། ཉི་ཟླས་སྤྱིང་བཞིའི་
ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་དཔེས་སོ། ། བྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་
པས་བར་ཆད་ཀྱིས་ཚུགས་པ་སྟེ། བྱིས་ཐང་ཐོད་པའི་དངོས་སོ། ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ཆང་བ་སྟེ། སྤྱིས་བྱ་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པའི་དཔེས་
སོ། ། རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་གི་རྟེན་གྱིས་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
དཔེས་སོ། ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁྱེན་ནས། ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་སྟེ། ཆུ་ལྷང་སྤ་
མོ་ཐམས་ཅད་གཞུང་སོང་སྟེ་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་སོ། ། སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བ་སྟེ།
ལག་པ་གཡས་པས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་དཔེས་སོ། ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
རྟོགས་པ་ཐ་དད་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་དེ། ཆུ་ལྷང་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོར་ཕྱིན་ནས་
ལན་ཆར་རོ་གཅིག་པའི་དཔེས་སོ། །

རང་དོན་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་འཐུག་པ་ལ་ཕྱོངས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོས་

བསྐྱེད་རྒྱལ་དབྱང་ཆོགས་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་སོགས་འགྲོ་
བའི་དཔེས་སོ། ཉན་རང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་རྣམ་མཐུན་གྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་
དགོས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་མདུན་དུ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་འགྲོ་བའི་
དཔེས་སོ། །བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉན་རང་རྣམས་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་གི་རོ་བོ། གངས།
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་བྲག་
གོ། །དང་ལོ་ནི། ལ་ཀུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་
ཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུའོ། །ལྷ་པ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་། ཤེས་
རབ་སོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སྤང་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བྲག་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
ཡུལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ལྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་
མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་འཁོར་བ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པས་སྤང་
འདས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་
ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་

འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་སྤྲོས་བྲལ་མ་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་མཐའ་
 དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་པའི་ལམ་མ་ཆང་པ་
 དང་། ཉན་ཐོས་འདོད་ཁམས་པས་སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེའང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པ་དང་། སོགས་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་
 ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྦོལ་བ་
 རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སྤང་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་སྤོང་བའི་
 ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
 དང་པོ་རྒྱུན་ལྷགས་དང་། སོགས་པ་ཕྱིར་འོང་སོགས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་།
 ཤེས་བྱ་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤྲོ་མོ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་དོན་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྲོན་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུར་བཅས་པས་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
 དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁྲོན་མི་འབྲང་གི་སྤང་འདས་གཞན་རྣམ་
 མཁྲོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་རྣམ་མཁྲོན་ཉིད་སྤང་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་
 ལུས་པས་ན། འགྲོ་བའོ། །

གཉིས་པ་༼འཛིན་རྟོག་ཤེས་གཉིས་ཏེ།

རྗེས་འཛིན་༼རྟོག་ག་༽དང་།

བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འགྲེལ་ནི། སོ་

སོ་སྟེ་བོའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་སོ་སྟེ་ས་བྱ་ཇས་སུ་
ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགྲུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ། དུལ། རོ་བོ། སྤར་ཏེ་
བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། ལ་ཀྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྤར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་
དང་སོ་ཇས་འཛིན་རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དགྲུ་ཆོན་བཞི།
ཇས་འཛིན་རྟོག་པར་མཆོན། དམིགས་ལུལ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་འཛིན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་
ཇས་འཛིན་དུ་འབྱུང་བ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དེ་ལ་ཇས་གྱི་འཛིན་པར་འབྱུང་བ་
ཞེས་སྤར་ལ། སྤར་བྱ་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་འདོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ནི། ཆོས་གང་
ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཕམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་སོ་དག་
དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། གང་དུ་ཡང་འབྲེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་མཆོན་མ་ལ་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་
ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་
ཆགས་པ་མེད་པ་དང་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་དངོས་སོ་བ་སྟོན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། མདོ་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་འདོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་
གསུམ་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་ཆགས་པས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་སོ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཡང་དུམ་

དང་མ་བྲལ་ཞེས་སོ། །སྒྲིན་སོགས་རྒྱང་བས་རི་ལྷར་འདྲོད་པ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྲོ་
བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་གང་ན་དེར་གནས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ། རོ་བོ། སྒྱོར་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན། བྲངས། སྒྱར་
ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཐུག་ཏུ་སྒྱར་བ་དགའོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོའི་སྒྲེ་
བོའི་འདྲིན་པ་ལ་ཟུས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་
སྒྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའོ། །ལྟ་པ་ནི།
དོན་དམ་པའི་ཟུས་ཀྱི་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་ཀྱུན་ལ་སྒྱར་ཏེ། དོན་དམ་
པར་འདྲིན་དོར་མེད་ཀྱང་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་འདྲིན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་།
ཡང་དག་པ་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་
ལ་བྱས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཅང་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་
དང་། གཟུགས་སོགས་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་མི་གནས་པས་མཆོན་མ་ལ་གནས་པ་
དང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མདོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཟུས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཅུང་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་
འཁོར་གསུམ་ཏུ་མ་ཆགས་པས་མདོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིན་ཏུག་ལ་
ཆགས་ཤིང་སྒྲོད་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་སྒྲུང་དོར་ཏུ་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་། ཡུམ་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་ལམ་ཏུ་ཡང་དག་
པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱིས་རང་རི་ལྷར་འདྲོད་པ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་

རྟགས་པ་ལའོ།

གཉིས་པ་༼བཏགས་འཛིན་རྟག་པ༽ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། འཛིན་རྟག་གཉིས་པ་འབགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་སྟེ་ས་བྱ་བཏགས་
པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་།
རོ་པོ་དང་། སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་གཉིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལམ་དུག །གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། དགུ་ལ་ལ་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་བའོ། །གཉིས་
པ་ནི། འབགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྣམ་རྟག་རྟེན་འཛིན་ལས་
གཞན་བཏགས་འཛིན་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་རྟག་མཆན་གཞི། བཏགས་
འཛིན་རྟག་པར་མཆོན། དམིགས་ཡུལ་འབགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
བཏགས་པར་ཡོད་པར་འབྲུལ་པ་མཆན་ཉིད་དོ། །དེས་ན། དེ་དེ་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་
པར་རྟག་པ་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། ཉན་རང་ཀྱན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་
ནས་འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །

ཉན་རང་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དུག་ལ་ལམ་མིན་པར་དེས་པར་འཛིན་
པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྟོན་དུག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་
འགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུལ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བར་ཆད་མེད་ན། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོད་ན་མི་ལྡན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་དང་ལྡན་པ་
ཡང་མ་ཡིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་གནས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ནི། གང་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཐེག་དམན་རིགས་འཛིག་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་
པར་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་
འདོད་པས་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་
ཕྱིན་དུག་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་ལམ་ལ་བྱིར་རྒྱོད་པ་མཚན་འཛིན་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྒྲོད་པ་
ལ་ཡང་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་པར་དགའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པའི་ཡུལ། རོ་བོ། བྱངས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་
བྱར་བསྟན། སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལ་མཁུག་ཏུ་སྤྱར་བ་དགའོ། །གཉིས་པ་
ནི། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའོ། །བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་
ལོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྱིས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། ཉན་
རང་དག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་དམན་རང་
གི་འབྲས་སུ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མ་
ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་འབྲས་སུ་སྤྱེ་བ་
དང་། རྒྱ་འགག་པ་དང་། བདུད་བཞི་དང་། ས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་མཚན་འཛིན་བར་

ཆད་ཅན་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་
ལ་གནས་པའི་བྱ་མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པ་གདམས་ངག་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སློན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འདིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་གཟུགས་སོགས་སམ། བྱང་རྒྱལ་མེད་པས་འདོད་པ་མེད་པ་
དང་། སློས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སེར་སྣ་སྟེ།
དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་བདུད་བཞི་དང་། ས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒྱོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་
ལའོ། །

དོན་བསྟུ་ནི། སྤང་གཉེན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། རྫོང་བྱེད་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་དགུས་གཞུང་རྟོག་གཉིས། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ལ་
སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མི་མ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བ་
རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་སྦྱར་བ་དང་། འཇུག་པའི་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་སྤང་བྱའི་དབྱེ་བས་
རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་བ་དད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །རྟོག་པ་འདི་དག་ལ་
བརྫོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འདིགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ། ༽ལ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འགྲེལ་ནི། འཆད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་

ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མཐོང་པའི་ལམ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་
གསུམ་པོ་གང་དང་བཅས་པས་བྱང་རྩལ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
དེའོ། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་བཅད་དག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན། དེ་ལྟར་
ན། མཐོང་ལམ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་
སུའོ། །

རྩ་བ་ལ། གཞན་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་
ལ་འགོད་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞན་ལུང་
སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི།
དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ལུང་ནི།
ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ལུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་
ལ་གཏད་དེ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་རྩལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་
ལུམ་རང་གིས་སྟོམ་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ། སྦྱོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་བསོད་ནམས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ལུམ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་ན། ཀུན་དགའ་པོ་
དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་རྩ་འགོད་ཅེས་བྱང་
དོ། །གང་ལ་ན། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱིབ་ཤེས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་རྩལ་ལའོ། །གང་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ། །གང་གིས་ན།
མཐོང་ལམ་དང་། སོགས་བསྟོམ་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

གཏོད་པ་ནི། རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྲང་རྟོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བྲང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་
མཆན་ཁོ་ནར་རྟོ། །གང་ལ་ན། ཡུམ་རྒྱུ་མི་གསོན་པ་དེ་དག་ལ་ལོ། །གང་ན་ཡུམ་
མོ། །ཇི་ལྟར་ན། བཅོས་མ་མིན་པར་ཡང་དག་པའི་ཆིག་དང་། དོན་དང་། སོགས་པ་
ལམ་དང་། སྒོ་དང་། མན་དག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བྲང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཡུམ་རང་གིས་
སྒོམ་པ་དང་། སོགས་པ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྟོན་པ་སོགས་ཉན་རང་གི་
སྒྲིན་སོགས་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཡིན་
ལོ། །མཐོང་ལམ་དེ་བྲང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་དེ། ས་དགུས་
བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེ་ན། བར་དུ་ཆོད་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་
བྲང་རྒྱུ་སྐྱེད་པས་སམ། ཡང་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་མ་ཐག་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཉེས་
པ་མེད་དེ། ཞེས་ལྟ་རྟོག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་༼འབྲས་བུ་བྲང་རྒྱུ་ཆེན་སོ༼ེ་ལ་གསུམ་མེ༼

དབྱེ་མ་པའི་བྲང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བརྟན།

དངོས་སྤྱི་པའི་བྲང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དགག། ཐར་པ་འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་ཁས་སྤང་
དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། བྲང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གང་
གི་དོན་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་ཉིད། སོགས་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་
དང་བཅས་པས་སྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བྲང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པས་བྲང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལོ། །ཅ་བ་ནི། སྤྱི་བ་པ་
གཉིས་ཀྱི་བྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་། མི་སྤྱི་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟོད་དེ། ཇི་མ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་
མེད་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་
གཉིས་ཀྱི་བཤད་པར་རྟགས་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཆོས་
དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན། དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་ཅེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟགས་དགོད། རྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་སྐྱབ་དང་། སོགས་པ་ལོངས་སྐྱབ་
སོགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པར་བཟོད་དོ། །སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཇི་མ་སྤར་ཡོད་འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ཇི་མ་རྣམས་གདོད་ནས་ཟད་པ་ཤེས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་
ཇི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡོད་འགག་
པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བདེན་པར་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབྱས་མཐར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་
པའམ་བྲལ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་
བས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་འགག་སྐྱེ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡོད་འགག་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་
བདེན་པ་མེད་དེ། རིགས་པས་འཐད་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

མཁའ་པ་སྐྱ་བཞིན་མོ། །རྟགས་མ་བྱུང་པོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འཐད་པའི་
དངོས་པོར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་དཔྱད་པ་དོན་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་
འགོག་གི་ཆད་མ་དང་། སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་སམ། ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག་གིས་
བདེན་དངོས་ཁྲིགས་སོ། །

གཉིས་པ་༼དངོས་སྤྱི་བའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དགག་ཏེ་ལ།

ཁས་སྦངས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྤྱི་བ་གང་
དག་ཀྱང་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་སྤྱར་ཡོད་འདིག་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སམ་
ཀྱང་འབྱུང་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ། །སྤྱི་བ་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་པར་བརྟེན་དུ་ཁའི་
དངོས་པོ་གཉེན་པོའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཟད་ནས་མི་སྟེ་བའི་བསམ་པ་སམ་དུ་ཁ་མི་སྟེ་བ་
ལ་མི་སྟེ་འོ། །སྤྱི་བ་པའི་ཤེས་པ་ནི། མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཅིང་། རང་
ལུགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་། ཁས་སྦངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་
མ་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་མོ། །དེའི་ལུལ་ཀྱང་འབྱུང་ཟད་པ་དང་། དུ་ཁ་མི་སྟེ་བ་
མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། དཔྱད་ན་དུ་ཀྱང་དང་། སྟེ་འགག་མ་བྱུང་བ་
དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ།

རྩ་བ་ལ། མཐོང་སྤང་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་
ཟད་པར་བྱས་ཤིང་། སྤང་སྟེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཐོབ་པ་མེད་པར་

ཐལ། སྐྱེས་པ་ཟད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། རྣམ་རྟོག་གཏོང་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་སོ་ལ་ལོག་པར་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དངོས་
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རྣམ་རྟོག་དང་།
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཟད། དུལ་ཁ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་
སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། ཟད་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཐལ། རོན་
དམ་པར་ངི་མ་སྐྱེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་དང་། སྤར་མ་སྐྱེས་པ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་
གཉིན་སོས་གོགས་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
མཆན་ངི་མ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་འགག་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སོ་སྐྱེས་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། ཁོ་སོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁས་སྤངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། དངོས་སོ་རོན་
དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སོ་ལྷའམ། རང་རིག་གི་ཆོས་ཡང་དག་པར་ཏེ།
རོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་མེད་ན། འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་
གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅ་བ་ལ།

དངོས་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཆོས་ལུང་པོ་ལྔ་ལས་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེ་
བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོས་སྤང་རུས་པ་ལ་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ཅིང་
ཡུལ་ཅན་འབྲུལ་པས་རྒྱབ་པས་སོ། །ཐོགས་མེད་གྱིས། དོན་ནི་དོན་དུ་བྱུང་བྱུར་
ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདོད་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པ་ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འདྲིན་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱབ་པ་མེད་ན། དངོས་འདྲིན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པར་བརྗོད་པར་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཁོ་བོས་མཆོར་དུ་བཅིས་ཞེས་པ། བསྟེན་ཆོག་གོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་རུས་
པར་བསྟན། ཡུལ་བདེན་པར་བྱུང་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་མི་རུས་པར་བསྟན། དེས་ན་
འགལ་བ་ཁས་སྤངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་སྟེ། བདག་
མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅོམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་ཆོས་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་
དབབ། དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ། བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་པོ་ལྔ་ཆོས་
ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། སྟེ་ཞིང་འདྲིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་དེ་ལ། སྟེ་བ་དང་འདྲིག་པས་སྟོང་པས་རྒྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟོགས་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་མི་རྟོག་པས་སོ། །ལུང་ལས།
ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟོག། སྟེ་ཞིང་འདྲིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དེས་དབེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། སོགས་པ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ།
བདག་མེད་དོ། །སྐྱམ་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒྲོམས་པས་
བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོར་ཏེ། བདག་འཇིན་སྤངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་སེམས་ཅམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་སྒྲོམ་པའི་
ཚུལ། བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བྱ་སྡོན་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་
དང་། དེ་འཇིན་པའི་སྒོ་དག་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྩས་གཞན་དུ་བདེན་པ་མེད་དེ།
ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། རྩོད་དེ་སྒོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ། རྟགས་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཇིན་སྤྲུགས་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་
ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ནི། གཟུང་འཇིན་དུས་གཅིག་པས་ལྷན་
ཅིག་དམིགས་པ་སྟེ། རྟགས་པ། ངེས་པ་ནི། གཟུང་བ་རྟོགས་པ་ལ། འཇིན་བ་རྟོགས་
པས་བྲལ། འཇིན་བ་རྟོགས་པ་ལ་འང་གཟུང་བ་རྟོགས་པས་བྲལ་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་
ནི། གཟུང་འཇིན་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་ཅར་རྟོགས་པས་བྲལ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
བྱུང་བོ། །བྲལ་བ་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་
ལ་རྟགས་ཞུགས་སོ། །ཞེ་ན། མ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་དམིགས་པས།
ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པས་སོ། །རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱི་གཟུང་བ་དམིགས་ཀྱང་
འཇིན་བ་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཞེ་ན། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱི་གཟུང་བ་གཞན་

གྲིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ལ་མི་སྤང་ངོ་། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ནི།
བག་ཆགས་མ་བྱུང་བར་སང་པ་ཅམ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་དུ་སྤང་བ་འདི་ནི། སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
རོན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་སྟེ།
ལང་ག་ཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །ཕྱི་རོལ་རོན་ལ་མི་རྟོག་
གོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཡང་། སྤར་གྱི་བསྒྲོམ་བྱ་
མངོན་སུམ་དུ་མ་ཐོང་བས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་
བོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྟ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་བསྟན། དེ་
སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྒྲོམས་པས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་
པ་བདེན་པ་མེད་དེ། གཟུང་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་བར་
གཟུང་བས་བཞག་པས་སོ། །གཟུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། འཛིན་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བདེན་པ་མེད་དོ། །སྟུམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སེམས་
པས་བསྒྲོམ་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི། ཡང་དག་
པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཅམ་ལ་
ཡང་མི་གནས་པར་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འདི་དག་
རྣམ་རིག་ཅམ་ཉིད་ཅེས། །དེ་སྟུམ་དུ་ནི་བསམ་ནས་སྟུ། །ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་མདུན་འཛིག་
ན། །དེ་ནི་ཅམ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་ན།

འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་རིག་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ།
དེས་དག་པ་འཛོལ་ལོ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་བསྟན། དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ། དེ་བསྟོམས་
པའི་འབྲས་བྱལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
ཡང་དག་པར་ན་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷགས་དང་རྩལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོ་མའི་རྟ་སྒྲང་དུ་
སྤང་བ་འབྱུང་ཡང་རྟ་སྒྲང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཞིན་དུའོ། །ལྷ་སྤྱོབ་ཀྱིས། དེ་དང་དེ་
རྟེན་གང་བྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྤྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་གང་མ་སྤྱེས། །དེ་ལ་
སྤྱེས་ཞེས་རི་སྐད་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོར་བཏགས་ཤིང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་
མེད་པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་
བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་སོ། །སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སོགས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་བདེན་པ་མེད་དེ། ཡང་དག་པར་
དངོས་མེད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྤྱོ་མ་ལྟར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
ནོ། །སྤྱོ་བ་དུ་བསྟོམས་པས་སྟོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་ཅིང་སྟོམ་པ་རྫོགས་པ་ན། དཔེར་ན།

མིག་དག་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟོར་བྱ་དང་། དདུལ་དང་། སོགས་པ་མེ་མོང་དག་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཅིག་ཅར་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནམ། རྟོར་བྱ་ལ་སོགས་
 ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་བདེན་པས་སྟོང་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་
 བཞིན་དུ་སྟོ་འདོགས་སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་འབྲུལ་བའི་མཚན་མ་སྟེ། རྒྱ་བདེན་འཛིན་
 མཐའ་དག་སྤངས་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་
 བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཟག་སོ་སོ་
 རང་ཁོ་ནས་རིག་གི། གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟན་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་
 བརྟན་ཅིང་གཟུང་མི་རུས་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་གདགས་དཀའ་བ་དེ་
 ཡང་དག་པར་སྟེའོ། །འདི་ནི། སྟོ་བ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པའི་དབྱ་མའི་བྱ་བ་མཐའ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་སྤང་བར་འདོད་ཀྱི། དབྱ་མ་ཐལ་
 འབྱར་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ལ་སྟོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ། འགའ་ཡང་མཐོང་
 བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་སྟེའོ། །ལང་ག་ཤེགས་ལས། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བསྐྱེད་བར་བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་
 བྱི་འདས་ནས་ནི། །སྤང་བ་མེད་ལ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པ། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་དེ་སྟེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་དངོས་
 འཛིན་ཡང་དག་པར་སྟོང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ལམ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་སྤངས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལྟར་ན། སྤྱད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཉན་

ཐོས་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། བེམ་པོ་རྣམས་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
 བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། དེ་དག་གཤམ་ཞི། རང་རིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན།
 དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 སྤང་དུ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲུ་པ་ཡོད་དེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་རྩལ་མེད་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་པོར་
 གནས་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན།
 དངོས་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་གཉེན་པོ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལ་
 གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་སྤང་དུ་
 མེད་པའི་མ་འཁྲུལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་
 རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་འཛིན་སྤང་བར་ངེས་པས་བསལ་
 ལོ། །འདིར་སྤྱི་བ་པ་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཁས་སྤངས་ཞེས་སྒྲིབ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་གདོད་
 མ་ནས་ཡོད་པའི་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ནན་གྱིས་འདོད་དེ། སྤྱི་
 བ་སྤང་བར་འདོད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་
 ལྟོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་དུ་མི་རུང་བར་
 ཐལ། དེའི་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་པ་མེད་ན།
 ཡུལ་བདེན་པར་ཡོད་ན། ཡུལ་ཅན་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་ཁྲུ་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྤྱི་བ་
 གཞན་དག་གིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་འཛིན་སྤངས་པ་དང་། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཁས་

ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ཁོ་ལོ་བྱམས་པས་
མཆར་དུ་བརྟེན་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼ཐར་པ་འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་བསྟན་པ༽ །ལ་གསུམ་ལས།
སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོགས་བསལ་ནས།
རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོགས་བརྟན་པོར་མཛད་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་
ནམས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་དོན་ལ་གནས་པའི་སྟོགས་འཆད་དོ། །

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བལ་དུ་བསྟན། དེ་རྟོགས་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོགས་ནས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་མ་
འགག་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་མི་མཐུན་སྟོགས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
མེད། གཉེན་པོའི་སྟོགས་གཞག་པར་བྱ་བ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་
སྒྲུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་
དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་ནམ་
པར་གྲོལ་ལོ། །སྤྱད་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
བ། །སྦྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བས་སུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་ཐེབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། བརྟག་པའི་ཡུལ། བརྟག་པའི་ཚུལ། བརྟགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྤང་བའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་
 དང་། བདག་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་འདོགས་པའི་ངོ་བོར་སྤར་ནས་ཡོད་མ་སྤྱོད་བས་སྤར་
 ཡོད་བསལ་བར་མ་བྱས། སྤྱོད་སྤྱར་དང་བྲལ་བ་གསར་དུ་བཞག་པར་མ་བྱས་ཏེ། གང་
 གི་ཕྱིར་ན། བསལ་བཞག་ཡོད་ན། དངོས་སོ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་
 འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བཞག་གང་ཡང་མེད་ན། མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་ངོ་། །ཞེ་
 བ། མི་ལྷུང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་
 ལ་འཇུག་པར། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེ་སྤྲེལ། །སྤང་བ་བསལ་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འདི་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
 བ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་དང་། སོགས་པ་གདོད་མ་ནས་སྤྱོད་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་
 བརྟག་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་ན།
 བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མའི་སྤང་པོས་སྤྱོད་མའི་སྤང་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་
 བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱེས་ན། ཕྱི་བ་བ་
 སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུང་ངོ། །དངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱོད་མ་ལྟ་
 བུ་དེ་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་མའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱོད་མ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་བྱས་
 ལྟར། །གང་དག་གིས་ནི་ཆོས་མཐོང་བའི། །རྒྱལ་སྤྱི་དེ་དག་རྒྱལ་མེད། །ཅེས་
 སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཐོང་ལམ་ཆེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་།

དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་མདོས་མ་
ཟེན་པས་ཞར་ལ་འོངས་པའི་དོན་ཆོག་གས་བཅད་གསུམ་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་དུ་ལྷུས་མ་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཉིད་སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ལ། དུལ་དུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། བསྐྱེད་ཞེས་བྱེད་ཏེ། གཤམ་དུ་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྱིན་དུག་པོ་དེ་རེའི་ནང་
དུའོ། །གང་ན། བར་སྤྱིན་རེ་རེ་ལ་གཞན་ལ་པོ་དེ་དག་གོ། །རི་ལྟར་ན། བན་ཚུན་ཏེ།
གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པར་རོ། །དུལ་ཅན་ནི། བསྐྱེད་པ་དེ་ཆེ་སྒྲུབ་སྟོན་པའི་
སྐབས་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་ཞེས་བྱེད་ཏེ། གཤམ་ན། བར་སྤྱིན་རེ་རེ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་གིས་ན། དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བརྗོད་
པ་ཡིས་སོ། །རི་ལྟར་ན། བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་
སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། དུལ་དུལ་ཅན། སྤངས་པའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་ཞེས་
བྱེད་ཏེ། གཤམ་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་སྤྱིན་དུག་པོ་དག་གོ། །གང་དུ་ན། སྤྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་རེའི་ནང་དུའོ། །རི་ལྟར་ན། སྤྱི་མ་གོ་སྤྱི་བ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
དུ་པན་ཚུན་རེ་རེ་ལ་དུག་དུག་ཆང་བར་རོ། །དུལ་ཅན་ནི། དེ་ལྟར་པར་སྤྱིན་རེ་རེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་
དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བརྗོད་པས་བསྐྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིན་

དུག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དུག་ཆེན་དུག་གི་རྣམ་པ་སོ་དུག་ཅན་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅེ་
སྐྱོར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྐྱོར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྷ་
མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་འཛོལ་སོ། །གཟུང་འཛིན་
ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཉེ། རེ་རེ་ལ། ལ་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་། འདོད་ཁམས་ན་སོ་དུག་ །གཟུགས་ཁམས་ན་སོ་
དུག་ །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་སོ་དུག་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་
ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་བྱིར། བྱིར་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
བསྐྱུས་པས་སོ། །རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྐྱོང་བ་རྟོག་
འབྲེལ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། སྟོམ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གི་བྱིར་ན།
མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ངོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་དེ་
ཉིད་སོ། རི་ལྟར་ན། མཉམ་ཆེས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་ངོ། །ཞེས་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་སོ། །ཅ་བ་ལ། མཉམ་ཆེས་གཉིས་ལས།
མཉམ་གཞག་ནི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་མཐོང་སྤང་གི་འཛིགས་པ་མེད་པས་སེལ་
རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་ཀྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་སེལ་རྣམ་པར་
བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་གི་ཆེ་ན། སྟོམས་པར་
ཞུགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ། །རི་ལྟར་ན། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུར་གི་ལུགས་
མ་ཐུན་དང་། ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་པར་དོ། །མདོ་ནི། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་ཅེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། སྦྱིར་དབྱ་མ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོན་འབྲེལ་དུ་
བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དངོས་པོའི་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་ལ། དེ་ལ་འང་སྐད་ཅིག་མ་
དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟེ། བཞིའོ། །དང་པོ་
ནི། སེམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་སྟེ། དངོས་
པོ་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སྦྱེས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞི་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན། ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་བརྒྱུད་བཤད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལས་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནང་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སོགས་འཆི་འཕོ་
དང་སྦྱེ་བའི་དང་། ས་ཐོན་ལས་སྦྱ་གུ་དང་དེ་ལས་སྡོང་བུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཕྱིའི་ཕོ་
རྟོག་འབྱུང་བའི་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་ས་རྒྱ་འབྱུང་བ་སོགས་
འཛིག་པ་དང་འཆགས་པའི་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཟས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་པ་ཟས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་དང་། དག་མི་དག་ལས་བདེ་འགོ་ངན་འགོར་སྦྱེ་བ་འདོད་
པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགོ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དང་། ཆོགས་ལམ་ལས་སྦྱོར་ལམ་

སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། བསམ་གཏན་ལས་མངོན་ཤེས་སོགས་མཐུ་སྟོབས་
ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཆེ་འདིའི་ཕུང་པོའི་རྒྱ།
ཆེ་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཉོན་མོངས་པ་དེ། ཆེ་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་མ་རིག་པ། ཉོན་
མོངས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆེ་འདིའི་ཕུང་པོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི། འདུ་བྱེད་པ། མའི་
མངལ་དུ་ཡིད་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆོགས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས། མཆམས་
སྒྲོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཆེད་བྱུག་དོད་ཀྱི་
བར་ནི། མིང་ག་ལྷགས། བྱུག་དོད་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྟངས་པའི་བར་ནི།
སྟེ་མཆེད་བྱུག །སྟེ་མཆེད་དང་སྟངས་རྣམས་ཆོར་བ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་རོ་ཤེས་ཀྱི་བར་ནི།
རིག་པ། ཤེས་ནས་འཁྲིག་པ་སྟོང་མི་བྱས་ཀྱི་བར་ནི། ཆོར་བ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏྲ་
དང་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ནི། སྟེད་པ། འདོད་
པའི་ཡོན་ཏྲ་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱག་པའི་དུས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། ལེན་པ། རྒྱག་
པའི་དུས་ན་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་འབྲུབ་པའི་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ནི། སྟེད་པ། དེ་
ནས་ལས་དེས་སྟེ་བ་གཞན་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་ནི། སྟེ་བ་གཞན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཡང་སྟེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟེ་བ་ཡིན་འོ། །

དེ་ནས་སྟེ་བ་གཞན་དེའི་མིང་ག་ལྷགས། སྟེ་མཆེད་བྱུག །རིག་པ། ཆོར་བའི་
བར་ནི། སྟེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ག་ཤིའོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་
གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཆམས་སྒྲོར་ཕུང་པོ་

ཡིན། མིང་དང་གཞུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། སྐྱེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། དེ་ནི་
གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། དེག་པ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་ཀྱི། རྒྱ་ཤེས་ལུས་པ་ཚུན་
ཆད་དོ། ཆོར་འཁྲིག་ཚུན་ཆད་སྟེད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་འཁྲིག་པའི་ཆགས་ཅན་
གྱི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ལོངས་རྒྱག་པ། དེ་སྟེང་
འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྱུར་བའི། ལས་དེ་ཉིད་ན་སྟེང་པ་ཡིན། ཉིང་མཆམས་སྤྱོར་བ་སྐྱེ་
བ་ཡིན། ཆོར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། འདིར་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། ཞེས་
སོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བསྒྲ། དེས་པ་
བསམ་པའོ། གང་པོ་ནི། རྒྱུན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རོགས་མེད་ཀྱིས། མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བ་དང་། ལུས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་སོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱུན་སྟོ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་ཡོད་ན་
འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་སྟེ། དེས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་བྱས་པ་སེལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་
མི་འབྲུང་གི་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མེ་རྟག་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དེས་གཙོ་བོ་
སོགས་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སེལ་ལོ། གསུམ་པ་ནི། གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་རྟག་ཏུ་
ཟེན་ཀྱང་རྒྱུན་གང་རུང་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་གི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་ལུས་
པའི་རྒྱུན་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱར་རྟོག་པ་སེལ་ལོ། འདི་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་གོང་མ་གསུམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མཚན་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་བྱ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེན་ཅིང་
ནི། རྒྱུ་ལ་ཉེན་ཅིང་འབྱུང་བ་སྟེ། སྤྱི་ལྟེང་གི་རྒྱུ་གསུམ་མཁུ། རྒྱུ་འདས་པ་དང་མ་
བཟང་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །འབྲེལ་བར་ནི། རྒྱུ་འབྲས་བྱ་མ་འཚོལ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྤྱིར་མ་བྱུང་བ་
དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་གཏན་མེད་ལས་འབྱུང་བ་སེལ་
ལོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བདག་དང་ཚོས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། །མི་མ་སྤྱན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པས་མ་རིག་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་
པས་འདུ་བྱེད། སྤྱི་གནས་སྤྱི་ཁྱིམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་འཛིན་པས་
མིང་གཟུགས། དབང་པོ་རྩོགས་པར་བྱེད་པས་སྤྱི་མཆེད་དུག །གསུམ་འདུས་ནས་
གཙོད་པས་རིག་པ། ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་ཚོར་བའོ། །ལས་ཀྱིས་བཟང་བའི་ཡང་སྤྱིད་
བསྐྱུས་པས་སྤྱིད་པ། ཁམས་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་པས་ལེན་པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་ཡང་སྤྱིད་
པར་འབྱེན་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སྤྱིད་པ། དུམ་ཁའི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་དང་། ག་གིས་འགོ་བ་
རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་
ཕྱིར། །ཁྱིམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཀྱི་འཛིན་ཕྱིར། །རྩོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཙོད་
ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །དུམ་
ཁའི་ཕྱིར་ནི་འགོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱུ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱེད་

ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་མི་
ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ནི། མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒོངས་
པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒོངས་པ་གཉིས་སོ། །མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལུས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི།
འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་
ལས་གསུམ་སོ། །ལས་དེའི་ས་བོན་བསྐྱོས་པའི་སེམས་སམ། ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
སེམས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ལས་དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་རྣམ་ཤེས། ཆོ་འདིའི་ཕྱང་པོ་ལ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ། སྟེད་པའི་
གྲོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ཆོ་འདིའི་ཕྱང་པོ་
ལ་ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་བ་ན་མངལ་དུ་ལུས་བྱུབ་སྟེ། མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀ་
ཤིའི་བར་དུ་མིང་ག་ཟུགས་དང་མདུང་བྱིས་ལྟར་པན་ཚུན་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའོ། །དེ་
དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་མིང་ག་ཟུགས་ཡིན་ལ། མིང་ལ་ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་
ཤེས་བཞི། ག་ཟུགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་སོ། །

མིང་ག་ཟུགས་འཕེལ་བས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དེ།
མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་གཤོ། །དེ་རྣམས་སྒྲིན་པ་ལས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་ནི། དེག་པ་སྟེ། ཆོར་བ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་སོ། །དེ་ལས་སེམས་གདུང་སོགས་སུ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ནི།
ཆོར་བ་སྟེ། དེ་ལ་བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་མི་
འབྲེལ་བར་འདོད། དུམ་ ཁ་ལས་འབྲེལ་བར་མཛོན་པར་འདོད། བཏང་སྟོམས་ལས་

གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་སྲིད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ལས་གང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པས་སྦྱོར་བ་ནི། ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་ཉེར་ལེན། ལྟ་བའི་ཉེར་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན། བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཉེར་ལེན་བཞི་པོ། རྟེན་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས། འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲེགས་པ་ནི། སྲིད་པ་སྟེ། འདིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡང་སྲིད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་སྲིད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། སྦྱེ་བའི་སྲིད་པ། འཆི་བའི་སྲིད་པ། བར་དོའི་སྲིད་པ་པོ། །

དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་ག་ཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ཕྱང་པོ་ལཱའི་རྒྱུན་གསར་དུ་འབྱུང་བ་སྦྱེ་བ་སྟེ། སྒྲོང་དང་། མངལ་དང་། གཤེར་དང་། རྩམ་ཏེ་སྦྱེ་བ་བཞི་པོ། རྟེན་ལས་ན་ཆོད་འགྱུར་བ་ནི། ཀ་བ་སྟེ། ཆོ་དང་། དབང་པོ་དང་། གཟུགས་དང་། སྟོབས་དང་། བན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་འགྱུར་བ་སྟེ། བཅུན་ནོ། རྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་འཛིག་པའི་ཆེ་ཟད་ནས་རིམ་གྱིས་ཤི་བ་དང་། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཤི་བ་སྟེ། དེ་ལ་དུས་དང་། དུས་མིན་གཉིས་སོ། །ཀ་ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། ཀ་བ་མེད་པར་འཆི་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱ་ངན་དང་། སྦྱེ་སྒྲུགས་འདོན་པ་དང་། དུམ་ཁ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་གཞག་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་ཞིང་འཆི་བས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་། གོ་རིམ་ཡང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་རེ་རེས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་དང་། རིམ་པ་བཞེན་སྲིད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་དང་།

འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་
ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུད་པ་དང་། སྦྱི་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་
ཅན་རྣམས་འཇུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་བ་འཇེན་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པ་
ལེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
མིང་དང་གཟུགས་དང་སྦྱི་མཆེད་དུག་དང་རེག་པ་དང་ཆོར་བའི་རིམ་གྱིས་སེམས་
ཅན་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཀླ་ཤི་ནི། ཡང་དང་ཡང་ན་ཆོད་འགྱུར་བ་
དང་། སྟོག་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་བདུན་དང་། ཡན་ལག་བཞི་དང་། ལམ་གསུམ་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ། གཉིས་པ་འདེབས་
པ། གསུམ་པ་ཁྲིད་པ། བཞི་ལྔ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ། དུག་བདུན་གཉིས་ཉེ་བར་སྦྱོད་
པ། དེ་ནས་གསུམ་སྟེད་པའི། ཐ་མ་གཉིས་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་ །དེ་ལོག་བཞི་འཕངས་པའི་
ཡན་ལག་ །དེ་ལོག་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ །ཐ་མ་གཉིས་
མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་སྤྱིད་པ་ལེན་པ་རྣམས།
ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་དང་ཉོན་མོངས་པ། འདུ་བྱེད་སྤྱིད་པ། ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལས་

གྱི་ཉོན་མོངས་པ། ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ལམ་དང་། ཆེད་ཉོན་མོངས་
སོ། །ཐོགས་མེད་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ལས་གྱི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་དོ། །སྤྱི་སྤྱོད་གྱིས།
དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགྲུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་
དུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །ཞེས་སོ། །བཞི་
པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཏེ།
ཀུན་འབྱུང་། ཆེད་ཉོན་མོངས་ནི། འབྲས་བུའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། ལྷག་བདེན་ནོ། །དེ་སྐད་
དུ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། བོ་རིམ་དང་། ཐ་དད་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ངེས་པ་བསམ་པ་དང་།
ལྷགས་མ་ཐུན་ལྷགས་མི་མ་ཐུན་བསྟན་པ་དང་བཞི་པོ། །དང་པོ་ལ། ལྷགས་མ་ཐུན་གྱི་
དང་། ལྷགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་བོ་རིམ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྤྱི་
བས་དོན་ལ་སྤྱི་རིམ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་ལས་དང་པོ་བྲག་
འབྱུང་བ་ལུས་གྱི་རྒྱུན་དང་། དེ་རྗེས་ཆོར་བ་ལ་སྤེད་པ་སྤྱིས་པ་ལས་བྱི་མ་རྣམས་
འབྱུང་བ་ལུས་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་པའི་བོ་རིམ་
ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱུ་ལྷན་གཅིག་གིས། ག་ཤི་དུལ་རིག་སྟེ། དེ་སྤྱི་བ་འགག་པས་
འགག་པར་རྒྱུ་ས། དེ་ཡང་སྤེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་བར་སྤྱི་མ་འགག་པས་འགག་
པར་རྒྱུ་པས་དེ་ལྷན་བསྟན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་རིམ་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་ལྷགས་གྱིས། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད།
གནས་སྐབས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་ཁོ་ན། རྒྱུན་ཆགས་པས། འཕེན་པ་དང་།
འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་འདྲིར་འཕངས་པ་

ཡིན་པས་སོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཐ་དད་དེ། ཆེ་འདིའི་
ལས་གྱིས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་བཞི་པོའི་ནང་ཆོན་རྣམས་ངོ་
བོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་རྣམས་བེམ་པོའི་
བདག་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རིག་པའི་དམིགས་རྒྱུ། བདག་རྒྱུ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བེམ་པོ་རྣམས་ནི། བེམ་པོའི་བདག་རྒྱུ་དང་། རིག་པའི་
དམིགས་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུ། རང་རང་གི་ས་
བོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་ས་སྒྲེར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟུ། སྒྲ་མ་
ཕྱི་མའི་རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའང་བཤད་དོ། །འོ་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བདག་པོའི་
རྒྱུ་རྟོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ལུགས་འབྱུང་
ལུགས་ལྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲར་བཞིན་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི། ལུགས་འབྱུང་ངོ་། །བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
བསྐྱེད་པ། ག་ཤི་དང་། ག་ཤི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ག་ཤི་འགོག་པ་དང་། ག་ཤི་འགོག་པ་
དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ནི། ལུགས་ལྟོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་འགག་
པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་ནི། ལུགས་འབྱུང་ངོ་། །གང་འགག་པས་ག་ཤི་
འགག། སྐྱེ་བ་འགག་པས་ག་ཤི་འགག་གོ། །གང་འགག་པས་སྐྱེ་བ་འགག། སྲིད་པ་
འགག་པས་སྐྱེ་བ་འགག། ཞེས་སོགས་ལུགས་ལྟོག་གོ། །འགྲེལ་བ་ལ། མཉམ་རྗེས་
གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་དང་ངོ་། །གང་ན། མཐོང་བའི་
ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའོ། །གང་ལ་ན། མེད་གི་རྣམ་བསྐྱེད་ས་

ལའོ། །དེ་སེལྷེ་རྣམ་པ་སྦྱིངས་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སྟོམས་འཇུག་
དགྲའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། སེལྷེ་རྣམ་
པར་བསྦྱིངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་
སྦྱིབ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྟོག་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་གི་ཆོ་ན། ཞུགས་ནས་
དུས་ཕྱིས་ཇེས་ཐོབ་ཏུའོ། །གང་ལ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན།
མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །སོགས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་
ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མ་སྟན་པ་དང་། སྦྱེ་བ་འགག་པས་ཀ་
ཤི་འགག་གོ། །སོགས་པ་སྤིང་བ་འགག་པས་སྦྱེ་བ་འགག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལུགས་དང་མི་མ་སྟན་པར་རོ། །

གསུམ་པ་། །སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་། །ལ་གསུམ་སྟེ།

རྟེན་སྟོམ་པའི་ལམ།

སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བྱའི་
འཆད་དོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་། [ཆ་ཐ་མི་དག་] ཡོན་ཏན་སྤང་
ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྟོམ་ལམ་སྟོམས་འཇུག་དགྲས་བསྟུས་ཏེ།
དེ་ཐོད་ཀྱལ་གྱིས་བསྟུས་པས་སྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་དེའོ། །གང་དུ་ན། ཚུལ་དེ་
ལྟར་མཐོང་ངམ། ཅེ་སྦྱོར་བརྟེན་ནས་དེའི་ཇེས་སུའོ། །དེ་དང་པོར་སྟོན་པ་ཅེ་སྟེ་ཞེ་ན།
མི་མ་སྟན་བྱོགས་སྟོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་། སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པ་ནི། རྟེན་སྟོམ་
ལམ་གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་པོར་བཤད་ན། གཞན་

གཉིས་ཀྱང་གོ་སྒྲ་བས་སོ། །

ཅུ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོར་བ་སེལ་རྒྱུ་ཞུ་བ་
བསྐྱེད་ས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་པར་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཅུ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་དང་། ཆེས་བྱེད་
པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་རེ་རེ་བཞུགས་
ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་གཉིས་སུ་སོང་བའི་ཡ་གྲུ་སོང་བ་དང་
པོ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འཕྲོ་ནས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ།
དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་གཅིག་བཞུགས་ནས་གཉིས་པ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ།
དེ་ནས་གཉིས་བཞུགས་ནས་གསུམ་པ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་གསུམ་བཞུགས་
ཏེ་བཞི་པ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་བཞི་བཞུགས་ཏེ་ལྔ་པ་ལ། དེ་ནས་
འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་ལྔ་བཞུགས་ཏེ་དྲུག་པ་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་དྲུག་
བཞུགས་ཏེ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་བདུན་བཞུགས་ཏེ་སྟེན་ཅེ་ལ། དེ་ནས་
འགོག་པ་ལོ། །འདིར་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འགོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
འཇུག་པ་ལ། དགུ་པ་ལ་མི་རྩས་ཏེ། འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྡང་བ་མི་སྟེན་པའི་
ཕྱིར་ངོ་། །དེས་ན་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལངས་ནས་སྟེན་ཅེ་ལ། དེ་
ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་མཉམ་པ་མཉམ་གཞིག་མཉམ་པ་
གཅིག་གིས་མཚམས་བརྒྱུད་སྟེ་བརྒྱུད་བཞུགས་ནས་འགོག་པ་ལ། དེ་ནས་མཉམ་པར་

མ་བཞག་པ་ལ་གནས་པ། སོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོང་བ་གཅིག་
སྟེ། དེའི་འཕྲོ་ནས་གཅིག་བཞུལ་སྤིང་ཅེ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས། དེ་ནས་གཉིས་
བཞུལ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་བཞུལ་ནས་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་
སེམས་ལ་གནས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་ནས་འགྲོ་
བ་ནི། ཐོད་ཀྱི་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །མདོ་ནི། སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ཐོད་ཀྱི་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཡིན་པས་ཐོད་ཀྱི་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་ཏུ་འགལ་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་པོ་འཕོ་བ་ལ་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །ཡང་། ཉན་ཐོས་པས་བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་
མེད་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཟག་བཅས་ལ་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། དེ་ནས་སྤིང་ཅེ་དོར་བ་
བདུན་པོ་ལ་རེ་རེ་བར་དུ་བོར་ནས་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། ཟག་མེད་བདུན་ལ་
ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། དེ་རེ་བོར་བའི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་བདུན་པོ་སྤེལ་བ་ལ་རེ་རེ་བོར་བའི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་ཏེ། དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། ས་བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། །གཅིག་བཞུལ་སོང་ཞིང་འོངས་
ནས་ནི། །རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་ཀྱི་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོམས་འཇུག་
མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་ཡ་སྤྱ་དང་། ལྷ་ཡ་སྤྱ་སྤྱུ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་བྱ་རོག་
དང་། འོ་སྤྱག་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ལོ། །འདི་ནི། འཕགས་པ་དང་ལྷནྱེ་པའི་བཤད་པ་སྟེ།

སྟོབ་དཔོན་དང་མི་མ་ཐུན་ནོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གང་། གང་ལ། ཇི་ལྟར།
དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་རྣམས་ནི་ལོ། །གཉིས་པ་
ནི། གང་ལ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་
མཆན་ཉིད་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ལན་
མང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་
མི་མ་ཐུན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཅམ་དང་། བྱང་
པར་ཅན་དང་། ཆེས་བྱང་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་དང་
མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་སོང་ཞིང་། མར་འོང་བ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་
རྗེས་ནས་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་
འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་རེ་རེ་དང་། འགོག་པ་རེ་རེ་སྟེལ་
ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་བར་ལ་འཇུག། །དེ་ལས་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་སྟེ་ཅེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག། །དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོང་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་གཞག་ནས་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལངས་ཏེ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་

ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་འཇུག། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་བྱང་ཆུང་སྟེ།
ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་གཅིག་ལུ་བོར་བ་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་
ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ།
དེ་ནས་གཉིས་པོར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པ་ལའོ། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་བོར་ནས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལའོ། དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །མར་འོང་ལུགས་མི་མཐུན་
ལོ། དེ་ནས་སྤར་གྱི་དེ་ལྟར་གཅིག་པོར། གཉིས་པ་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ། སོགས་པ་
གཉིས་པོར། གསུམ་པ་ལ་སོགས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཐུག་གི་
བར་མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྟེལ་བའི་སྟོན་ནས་འགོ་བས་ན་མི་འདྲ་བར་འགོ་བ་ཐོད་ཀླུ་
གྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དབང་ཐོབ་
པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །

གཉིས་པ་ཉི་མུང་བྱ་རྩལ་རྟོག་ཤེས་གསུམ།

མཆམས་སྤར་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ལམ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་སྤར་བྱ་སྤར་
བའི་བྱིར་མི་མཐུན་སྒྲ་ཆོགས་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཟོད་དགོས་པས་དེ་སྟོན་ལོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

འཇུག་པ་ཉི་མུང་རྟོག་ཤེས་།

ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤར་འབྲེལ་ནི། དེ་ཞིག་གཟུང་
རྟོག་དང་པོ་དགུ་སྟོན་ལོ། །ཅ་བ་ནི། རྟོག་པའི་ཡུལ། རོ་པོ། སྤར་ཏེ་བཤད་པ། དེའི་

གཉེན་པོ་བཞིའོ། འདར་པོ་ནི། ཆོས་གཉིས། གང་ཟག་གཅིག་ཡོན་ཏན་གསུམ། ལམ་གསུམ་སྟེ། དགྲའི་མཛུག་ཏུ་ལ་སྦྱར་བའོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། དང་པོར་འཛུག་པར་བྱའོ། ཞེས་རྟོག་པའོ། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་ནི། མཆོན་གཞི། འཛུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མཆོན། དམིགས་ལུལ་འཛུག་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གིས་འཛུག་པར་བྱའོ། ཞེས་འབྲུལ་པ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། ལ་འཛུག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རྟེ། མདོར་བསྟན་རྟེ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མདོ་དང་རྒྱས་པས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་བགྱིའོ། ཞེས་སོ། ། དུམ་ལ་མི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་བ་མེད་ཅིང་བཟུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ལུལ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་དོ། ཞེས་སོ། །

དུམ་ལ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ལ་པན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། ། དུམ་སྦྱབ་པ་སྟོན་མོང་གི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་རྟེ། མདོ་ནི། དུམ་མཛོན་པར་སྦྱབ་པ་དང་ཞེས་སོ། ། དུས་གསུམ་པ་དུམ་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་རྟེ། མདོ་ནི། དུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་པན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། ། ལེགས་པའི་ལམ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པས་མུང་འདས་སུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱིར་བོ་མེད་པས་དུམ་ལ་སྟོན་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། ། སྟོང་ཉིད་སྦྱབ་པའི་མཛོང་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་སྦྱབ་པས་དུམ་མཛོན་པར་བསྦྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། ། སྟོང་

ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཉམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པས་ཡུམ་ལ་བསྐབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྦྱར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་སྟོང་བས་དེའི་རྣམ་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། རྟོག་པའི་
དབྱེ་གངས་དང་བཞིའོ། །འོག་མ་གསུམ་ཡང་འདི་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་
བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྟོན་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཆོས་མདོར་
བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྟུལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་
ཆོས་རྒྱས་པ་དང་། རྟོན་པས་རི་སྐད་བཤད་པ་དོན་ཕྱིན་བྱག་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་
པར་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་གྱིས་བཏང་སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་ལྷོག་པ་བཟུང་
བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་རང་གིས་འགག་པ་ཉིད་གྱིས།
དོན་དམ་པར་སྦྱར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ན་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པས་སྟེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། མ་ཐོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྟོན་དབང་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་ལ་སོགས་
པས་བྱང་འདས་ལ་སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་གྱིས་གསར་རྟོགས་
གྱིས་ཡུམ་མདོན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་
ཟེན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་འཛོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་འཇུག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །བཞི་པ་ནི། ཡུལ་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགའའོ། །

གཉིས་པ་ཤོག་པ་གཟུང་རྟོག་པ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་
གཉིས་པ་སྟོན་ལོ། །ཅ་བ་ལ། ཡུལ། རོ་ལོ། སྤྲར་ཏེ་བཤད་པ། སྐབས་གང་དུ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་ལམ་གཉིས། སྒྱུར་ལམ་གཅིག །མཐོང་ལམ་གཅིག །སྒྲོམ་
ལམ་གཅིག །མི་སྒྲོམ་ལམ་གཅིག །དེ་དག་ལས་ཐོག་པ་དང་། བསལ་བྱ་སྟེ། དགུ་ལ་
མཇུག་ཏུ་ལ་སྤྲར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་མཆན་གཞི། ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མཆོའ།
ཉན་རང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཐོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲེལ་བ་མཆན་ཉིད་ཡིན་
པས། དེ་དེ་ལ་ཐོག་བྱར་རྟོག་པ་ཞེས་སྤྲར་ཏེ། ཆོགས་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་
སྐྱེ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་མདོན་སུམ་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྒྱུར་ལམ་པ་ཐེག་
དམན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་གཞན་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་པ་ཐོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་

བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བྱཏོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་པ་གཟུགས་སོགས་
 སྤྱད་མིགས་ཏེ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་
 འཛོལ་བཅའ་ཞེས་སོ། །མི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པ་གཟུགས་པས་དམིགས་བཅས་སྤྱ་སྒྲོམ་
 པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མ་བསྒྲོམས་པས་རྣམ་མཁུན་འཛོལ་བཅའ་ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་མི་
 སྒྲོམ་དེ་དག་ལས་ལྷོག་སྟེ་བར་ཆད་ཡོད་མེད་འདྲེས་མར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྒྲོམ་པ་
 ཡང་མ་ལགས། མི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ལགས་པས་རྣམ་མཁུན་ཉིད་འཛོལ་བཅའ་ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་བུ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་རིམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་ཞེས་ཀྱན་གྱི་མགོར་སྦྱར་རོ། །བཞི་
 པ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་
 སོགས་འཇུག་པའི་སྐབས་སྤྱ་སྒྲོང་བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་དང་། སོགས་
 པ་ཐབས་མཁས་སྟོང་ཇེ་སོགས་དང་བྲལ་བས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་འཁོར་གསུམ་དག་པས་
 བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་
 སྐབས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་སྦྱོར་ལམ་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དེའི་ཐེག་
 པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱུང་ལ་རེ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་རང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེའི་ཐེག་པའི་འབྲས་བྱུང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་ཡུམ་སྦྱབ་ཅིང་སྒྲོབ་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བ་སོགས་སྤྱད་མིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་

གཟུགས་སོགས་སུ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་བ་དང་། གཟུང་བ་སོགས་དམིགས་བ་མེད་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་ཤིང་སྒྲོམ་བ་མེད་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་
 སུ་དམིགས་བ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་བ་ཡང་མེད། གཟུགས་སོགས་མི་
 དམིགས་བ་ཡང་མེད་པས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་བ་མེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་དང་། གཟུང་
 བ་སོགས་བདེན་ནོ། །ཞེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རི་ལྟ་
 བ་བཞེན་མ་ཡིན་བ་ཉིད་ལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་མ་རུངས་
པར་འགྱུར་བས་བདག་གིས་ཕྱོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་བར་ནམ་ཉིག་གཉིས་
པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་
གྱིས་སློམ་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྒྱལ་འཛིན་སྟོན་པ། རྩེད་ཀྱི་

བཏགས་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ལས། སྣ་ལྟེ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་གསུང་རྟོག་
གཉིས་པ་བསྟན་ནས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སྟོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ། རོ་བོ། སྐྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཐུག་
ཏུ་སྐྱར་བ་དགུ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་ལ་
འཕགས་ལམ་ནི། བེས་རབ་གསུམ། ཐབས་གཉིས་སོ། །སོ་སྟེའི་ལམ་ནི། བྱི་མ་
གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་རྟོག་དགུ་མཆོན་གཞི། འདི་ན་རྟོག་དང་པོ་རྩེས་འདི་ན་

རྟོག་པར་མཆོན། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་འབྲུལ་པ་མཆོན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་
ནི། དེ་ལ་རྒྱུ་ཡི་འཛིན་པར་རྟོག་ཅེས་ཀུན་ལ་སྤྱར་ཏེ། རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདག་
དང་། སེམས་ཅན་དང་། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་སུ་གདགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུགས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་
བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གསུགས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

མཐུན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་མིན་པར་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཐུན་བསྐྱོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་མི་
རྟོག་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་ཆགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དམིགས་པ་ལ་ཡང་མི་ཆགས་
ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། མདོ་ནི། དམིགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་ཀུན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་
དམིགས་ཏེ་སྤྱབ་པ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གསུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱོད་ཅེས་
སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་
པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དགོད་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྤྱོད་གཞན་
གྱིས་བྱིན་པའི་ཡོན་སྤྱོད་ཞིང་དག་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
སོ། །བྱིན་བྱུག་གི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་བྱི་མས་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་སྟེ།
མདོ་ནི། འདི་ནི། ཡུམ་མོ། །འདི་ནི། ཡུམ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་དཀྱུག་པར་

མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་དམ་པའི་རྩས་སུ་ཡོད་པར་མི་སྦྱེ་བས་
སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། གཞུགས་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཕྱིའི་རོན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་
འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་
སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
གཞུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཆོས་གཞུགས་སོགས་ལ་ཆགས་
པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་པས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱེད་
པས་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་། སོ་སྦྱེས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་མ་དག་པ་དང་། སྦྱིན་བྱ་དང་། སྦྱིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་
དུ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་ལ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲ་མ་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དུ་བསྟན་པ་བཞེན་དུ་བདག་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་
པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དགའའོ། །

གཉིས་པ་ཉིད་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། ་ེལ་གཉིས་ལས།

མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་

བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་གཉིས་པ་སྒྲོན་ལོ། ཅུ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་
བཏགས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་རྣམས་འཛིན་ལས་གཞན་
བཏགས་འཛིན་ཏྲུག་པ་རྣམས་པ་དགུ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་
པའི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲེལ་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཏྲུག་གཉིས་པ་སེམས་
ཅན་དུ་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྣང་དེར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱ་ཕྱིའི་དོན་མེད་
པས་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་
བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
གངས་རྣམ་པ་དགུའོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བྲེལ་ནི། ཏྲུག་པ་དེ་རི་ལྷར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་
ཞེན། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ལ། ཡུལ། རོ་བོ། སྤང་
ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཀུན་དུ་ཚྱངས་པ་ལ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤང་ཏེ། ཚྱངས་པའི་
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ན།
ཚྱངས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཚྱངས་པ་ལ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །འཕགས་པ་ནི། གཉིས་
མེད་ལ་ཡན་ཆད་ཡུལ། ཀུན་ཚྱངས་པ་རོ་བོར་འཆད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་
ལ་ཚྱངས་པ་གསུམ། གཉེན་པོ་ལ་གཅིག་ །ཤེས་བྱ་ལ་ལྷའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཏྲུག་
འདི་དག་མཆོན་གཞི། ཏྲུག་པ་ཐ་མ་བཏགས་འཛིན་ཏྲུག་པར་མཆོན། སྤང་བ་ཅན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་སྤྱི་བ་བཏགས་པ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འཇུག་
པ་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བཏགས་པའི་འཛིན་པར་ཏྲུག་ཅས་རེ་རེ་ལ་

སྤྱར་ཏེ། ཀུན་མཁྲེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་འབྲེལ་
བའི་སྤྱི་བ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལུམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཞི་
བའི་རྣམ་པས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་།
ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྣམས་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱེར་མེད་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
ལུམ་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱད་ཅེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྤངས་རྟོགས་གཞན་དང་མི་
མཉམ་ཁེངས་སུ་མོང་མིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱི་གཤེགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆོད་མི་
འཕྲོག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དུལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་ནི། དུལ་
ཤེས་པའི་དོན་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གདོད་ནས་ཟད་སྟེ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་བདག་གི་དོན་ཞེས་དོན་མ་
ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
རྟགས་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྲེན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་
ལ་ཀུན་རྟུ་མོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་ལ་དང་། གཞི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཅམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་
ཤེས་པས་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་ལ་དང་། ལམ་ལུམ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་སྤང་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཆོས་ཉིད་

དེ་བཞིན་ཉིད་དག་མཐའ་བྲལ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སོགས་
 བ་གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བྲལ་བ་དང་། བདུད་དང་།
 སོགས་པ་སྤྲུལ་སྤྲུགས་དང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཚོལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་བའམ། སོགས་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བདག་
 དང་མི་ཉག་སོགས་དོན་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་གྱིས་དུལ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་
 བདེན་པ་ལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞེས་སྤངས་སོགས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྟོང་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དང་། གཟུང་
 འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གྱིས་སྟོང་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སྤྲུལ་མེད་པ་
 ལ་ཀུན་དུ་མོངས་པ་ལ་འདོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་བྱ་བྲགས་པར་ཡོད་པ་
 ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་འདོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་
 དགུའོ། །དོན་བསྟུ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྤྲུགས་སོགས་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་
 དེ་དག་སྤངས་པ་ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་ཞི་ཡང་སྤངས་བྱ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་
 པོ་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉ་བཞེན་པ་ཡོན་ཏན། །ལ་གསུམ་ལམ།

སྤྲུལ་འགྲེལ་ནི། བྱུང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཞེན་ནོ། །སྤྲུལ་མཐོང་ལམ་
 དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤངས་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་
 ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱང་།

སྤངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་བཅད་དག་གིས་གསུངས་པ། ཅ་བ་
ལ་རྟེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། ངན་སོང་སྤངས་པའི་ལོ་མ་དང་། བདེ་
འགོར་སྤྱེ་བའི་མེ་རྟོག་དང་། སྤང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཆོག་གིས་སྤྲ་བ་སྟེ། མཛེས་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་ལོ། །གང་ན། རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་
འགོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་ཆོག་གས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱུན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་བོ་བཞི་འབབ་པ་
བཞིན་དུ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ལུང་ལས། གྱི་བ་ནེ་ཙོ་ལྷ་ག་པ། །ཏ་ཅང་ཆར་ཆེ་ཆར་རྒྱང་
དང་། །རྒྱ་ལ་པོ་ངན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། །འདི་དག་ལོ་ཀ་ཡམས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པ་ལྟར།
ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཆོག་གས་པའི་གོགས་སམ། ཡམས་ནད་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་ཟད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉན་ཟད་ནས་ལྷན་རིང་ལོན་ནས་ནད་པ་དབྱུགས་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་
རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ནི། ལོ་མ་དང་། མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་བྱ་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཆོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། སྤང་སེམས་སྒོ་མ་
ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གཞན་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལོ། །གང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་
བདེ་བ་སྤྱེད་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཆོག་གས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སྤྱིང་རྟེས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
གྱུར་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་བོ་གསུམ། སི་རྩ། སྟེ་ཏ། བལྱ་
བཞི་རྩ་གཡོག་དང་བཅས་ཉེ་འབབ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་དུ་འོང་།

བའི་རྣམ་པ་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤར་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གོམས་པས་རྣམ་ཏྲོག་རིགས་
བཞི་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡམས་ཀྱི་ནང་དུ་གྱུར་པ་
འདི་རྣམས་ཟད་པས་སོ། །ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས་
སོ། །དཔེར་ན། ནད་གོལ་ནས་འཆོ་བ་རྟེན་པ་ན། ནད་པ་དགའ་བས་དབྱགས་ཕྱིན་པ་
ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་། རྒྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཆེ་སྒྲོར་། རྟེན་ལ་གསུམ་སྟེ།

བར་ཆད་མེད་ཆེའི་ངོ་བོ།

ཁྲད་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་རྣམ། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྤ་འགྲེལ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྩེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལས་
འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་ནོ། །ཅུ་བ་ལ། བྱང་སེམས་རྩོ་
རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཆེ་སྒྲོར་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོས་བསྐྱེད་པས། མང་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་
ན། འདིའི་རྒྱ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བར་ཆད་མེད་ཆེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སོ། །གང་ལས་ན། རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་སྤུང་ཆོགས་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་
དང་། བྱང་སེམས་སྒྲིན་མེད་པ་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དཔེར་
མཛད་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རིམ་པ་ལྟར། ཆ་ལ་སོགས་པར་མི་འཁྲོ་བར་ཏེ། མདོ་ནི།
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་
སེམས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་དེས་བྱང་
སེམས་བྱང་རྩལ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་
འགྲོ་ལོ། ཞེས་སོ། འོ་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དེ་ནི། རྣམ་པ་
ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱུན་མཐའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཚན་གཞི། སྐབས་
འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་བར་
ཆད་མེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའོ། །དེའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་མཁྱེན་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་འདྲ་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་བས། འདིའི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་པ་བསོད་ནམས་མང་བ་
དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་བྱང་སེམས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་ནས་བསོད་ནམས་
བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་པ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་ལ་གསུམ་ལམས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། བར་ཆད་མེད་པ་དེའི་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པ་བདག་པོ་ལ་
སོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ས།

ཅ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གང་གང་ལས་སྐྱེ་ཚུ་ལ།
གཞུང་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཉེར་ལེན་རྒྱུ་ཡི་མཆོན་ཉིད། རྒྱུན་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་གྲོགས་
སུ་གྱུར་པ། བྱད་པར་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱེད་རྒྱུ་ཡི་ཡན་ལག་གང་
ཞིག །ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉོད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རིག་པ་གང་
ཞིག །རང་འགག་ནས་རིག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རིག་པ་སྤེམ་སྐྱེད་རུས།
བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱེད་རྒྱུ་ཡི་ཡན་ལག་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་རང་དབང་བུ་
སྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྟེ། འདྲ་
ཤེས་མེད་པའི་དང་། འགོག་གཉིས་དཔེགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལས་སྟེ། བེམ་སོ་
ཞམས་རྒྱ་དང་། བདག་རྒྱུ་ལས་སྟེ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ཞམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འདྲུག་ཞམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་
སོ་དག་ལས་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་
ལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ་ནི། ས་
དང་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ཏེ་
འདིས་པར་བྱས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞིན་དེ། རྣམ་པའམ་རང་བཞིན་
སྐྱོས་པ་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁི་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་རིགས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བར་
ཆད་མེད་ཅེསོ། །

མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་
སོ། །འདི་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེའི་བཤད་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ། སྤར་གྱི་རྟགས་པ་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། དངོས་པོ་
འགོག་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁུན་དང་། བར་ཆད་
མེད་ཅེ་གཉིས་དམིགས་པ་བྲན་པ་རྣམས་མཆུངས་པས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འདི་
ལའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་༼ བསལ་བྱ་ལོག་སྤྱད། རེལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། རྣམ་མཁུན་ནམ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་
འདིའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྟོ་སྦྱར་དུ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་མར་གྲོལ་ལོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ། སེལ་བྱེད། དེས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། གྲོལ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་སྟོན་
པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ནིའོ། །གང་ན། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་མི་མཁས་པ་སྟོ་སྦྱར་དུ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཅོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་ལྷན་ཀའི་གྲོལ་བ་བརྒྱད་མར་མང་པོར་འབྱུང་
བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟག་གེའི་ཡུལ་མིན་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་སྟེ།
རྟགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལྷན་ཀ་དེ་

དག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་གིས་ཐུན་ཀ་དང་། སྟོན་པས་དེའི་
ལན་བསྟན་པ་འདི་ནི། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདིའི་ཟབ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་
བསྟན་ནོ། །སྟམ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་སློའི་ནོར་གྱིས་བྱུག་པ་ཅན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུན་ལོག་
པར་རྟོག་པ་རིམ་བུ་ཞིག་བསལ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་ལོག་ཏུ་ལོག་རྟོག་སྟོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ། བསལ་བྱ་ཐུན་ཀ་ སེལ་བྱེད་ལན། དེ་གཉིས་སྤྱར་ཏེ་བཤད་
བའོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། དུལ་གང་ལ། གང་ཟག་དང་། རི་
ལྷར། བྱངས་རེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་བ་བཅུ་བྱུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
དོན་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
དམ་དང་འགལ་བར་སྤྱི་བ་ཐབས་མི་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་
ལྷར་ན། རྣམ་མཁུན་དངོས་སམ། སློབ་དཔོན་ལྷར་ན། རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
དེར་བཏགས་པ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། དུལ་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་སོ་
མེད་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པར་འགལ་ཞེས་སོགས་ཆོས་བཅུ་བྱུག་མི་སྤྱིད་པར་
ཅོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལང་ག་ལོགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དམ་པའི་
དོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་དངོས་སོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་རིམ་

འགལ། །ཞེས་པ་ལྟར། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི།
ལན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོན་དམ་པར་གསལ་བ་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ།
འོན་དམ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་མེད་དེ། འོན་
དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་
པར་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་འདར་སྦྲར་རོ། །མདོ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་སོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་
མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དམིགས་པ་དངོས་སོ་ཡོད་མེད་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །ཞེ་ན། ཐུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་
དེ་ཁོ་ན་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་
ལམ་དེ་འདར་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དངོས་སོ་ཡོད་མེད་
གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་
ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལོ་ཀའི་ཐ་སྙད་དངོས་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་དེ་ལ་མི་རྟོག་གོ། ཞེས་སོ། །དམ་པའི་འོན་
དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། སྟོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོས་བྲལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། རྟོགས་
པའི་ཡུལ་འོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཐད་དོ། །མདོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

མཆོན་བྱ། མཆོན་གཞིའོ། །མཆོན་ཉིད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་གང་ཞིག །ཡོངས་གཙོད་དུ་ཤེས་བརྗོད་གཞལ་བྱ་ལས་འདས་
པ་སྟེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་
པས། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀྱུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། རྟོན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའོ། །བདེན་གཉིས་ལས།
རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀྱུན་རྫོབ་གཞན་གཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན། སྤང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་དོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པར་ཐལ།
མཆོན་ཉིད་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པ་ལ་འདོད། མི་
ཤེས་པ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དོ། །དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་སྟོས་བྲགས་པར་ཡོད་པའི་རྟགས་མ་གྱུ་བ། དོན་དམ་
ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་ལ་ཞེན་ནས་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱབ་པ་མེད་དེ། རང་མཆོན་
ལ་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྟོས་བྲགས་ནས། །ཉན་
ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཆོན་བྱ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་
བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་སམ་
གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། ཡང་ག་ཤེགས་ལས། ཡེ་ཤེས་

དམ་པར་བདག་མེད་པ། །སྤང་བ་མེད་ལ་མི་གཟིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བདེན་གཉིས་
ལས། བསྐྱེད་བཅོད་པའི་རིགས་པ་དེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་གཞི། ཉེན་འབྲེལ་ཙམ་སོ། །དབྱེ་རྒྱུ་། དོན་དམ་དང་། གུན་
རྫོང་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དོན་དམ་ལའང་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་
གཉིས་སོ། །གུན་རྫོང་ལ། ཡང་དག་དང་། ལོག་པའི་གུན་རྫོང་གཉིས་སོ། །ཐ་དད་ནི།
དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་ལ། གུན་རྫོང་ཏུ་དོན་དམ་དེ་གུན་
རྫོང་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྫོད་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྤང་རོ་བོ་
གཅིག་པ་ལ་བརྫོད་པའི་སྟོན་གྱིས་རེག་ལ། གཞན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆོས་
ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གུན་རྫོང་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་པས་མ་རྟེན་པ་དོན་དམ་
མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་རྟོག་པས་གུན་རྫོང་བདེན་པར་
འཛིན་པ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་བཞིའོ། །འོ་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་
ལ། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་འགའ་མི་རྟེན། །མ་རྟེན་པ་དེ་དོན་དམ་དེ། །ཡེ་ནས་
གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞེ་ན། དེ་ནི། དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྫོད་ཏུ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་དེ།
མ་བརྟགས་པ་དང་བརྟགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགའ་བས་སོ། །

གྲངས་ངེས་ནི། བདེན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་མ་
འདས་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་དོན་དམ། གཉིས་པ་གུན་རྫོང་། དང་པོ་ལའང་སྟོས་པ་
མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟོས་པ་སྟོགས་རེ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དང་

མོ་རྣམས་ཁྱེད་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། དབྱ་མ་སྤང་བར། དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་
སོགས་པའི། སྟོན་པ་མ་ལུས་བྲལ་ཞིང་། རང་གི་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན། རྩ་སྤང་ལ་
སོགས་སྤང་བར་བསྟན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ། བཏགས་པ་
བཤོ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་མོ་འདོད། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པ་ཡང་དག་ཀྱང་རྩོམ། མི་ཀུས་པ་
ལོག་པའི་ཀྱང་རྩོམ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འབྲེལ་དོན་བྱེད་དག་ཀྱིས་པའི་
ཕྱིར་དང་མི་ཀུས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀྱང་རྩོམ་གྱི་ནི་དབྱེ་བ་
བྱས། ཞེས་སོ། སྐྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱར་ས་སྐྱོར་སོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཆོས་གསུམ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཅི་ལའང་མི་སྐྱོར་
བ་ཉིད་སྐྱོར་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་མེས་ཀྱི་སྐྱོད་
པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པས་
སངས་རྒྱུ་སྐུ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། ཆོས་དགོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མིང་ཅམ་དུ་ཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མིང་ཅམ་དུ་
སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཐད་དེ། མདོ་ནི། མིང་དང་མཆོན་མ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་
བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མེད་
པར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་ནས་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་སོ་དགེ་འདུན་འཐད་དེ།
མདོ་ནི། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྲེན་
གྱི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
རྒྱལ་སྟེ། འཁོར་གསལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིན་བྱག་ལ་སྤྱོད་པ་ཐབས་བཅས་སུ་འཐད་
དེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་ཡང་སྤྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མ་རྒྱལ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡོད་མེད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
འཐད་དེ། མདོ་ནི། སྤྱོས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། མདོན་པར་
རྟོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་
སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟག་པར་
འཛིན་སོགས་སྤྱོས་པ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའལ། མི་རྟག་ཅེས་
བྱ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་མེད་དེ། ཐབས་ཀྱིས་
ཐུང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོན་མེད་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་བྱེད་གཉིན་སོ་དང་།
སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྤྱོགས་མེད་པར་ཐལ། རྒྱང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་
རྒྱང་དོར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོར་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་སྤང་བུ། རྟོགས་པ་གཉིན་
སོར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་

མོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། མཆན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རོན་དམ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གྲུན་རྫོབ་ཏུ་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཏུ་
འཐད་དེ། མདོ་ནི། མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པས་ན་ཞེས་སོ། །ཡུམ་
སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
དེ་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པ་འཐད་དེ། མདོ་ནི། མཆན་ཉིད་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་
ཆེན་པོའི་ཡུམ་སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ་ལྷན་ཀ་སེལ་བྱེད་ལན། བསལ་ནས་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྟེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ། རྟོག་བྱེད་གང་
ཟག་ རྟོག་པའི་རོ་བོ། རྟོག་པའི་གངས། རྟོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལ་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟེ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་འགལ་བ་འདྲ་ལ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་གོ་རབ་ཏུ་སྦྱ་བ་ཉིད་
དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལ་པན་ཚུན་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ལ་མི་འགལ་བའི་རོན་
སྦྱབ་པས་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཏུ་ཐེ་
ཆོམ་དང་། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་རོ་བོ་སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གི་
ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་རྟོན་ཅན་
མོ། །ཡང་ན། ལོག་རྟོག་དེ་དག་ཐེ་ཆོམ་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། པན་ཚུན་འགལ་བར་སྦྱ་བའི་
རོན་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་རོན་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ལོག་
པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །ལྟ་པ་ནི། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་དམིགས་པ་འཐད་པ་མེད་པར་ཐལ།

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་མཁྲིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་
གང་ཡང་མ་རྟོགས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
བ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་སྦྱིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེད་པར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་
པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིའི་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་སྤང་པོར་དམིགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་
བྱ་དང་། སྦྱིན་བྱེད། སྦྱིན་པ་སོགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་
ཀའི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་སོགས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འང་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་
པར་སྦྱོས་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མེད་
པར་ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་
མ་སྐྱེན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་སོ་མེད་པར་ཐལ། དོར་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་པ་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་སྟོམ་པ་མེད་

པར་ཐལ། བསྐྱོམ་བྱ་རང་དང་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚྩོད་པའི་ཚུལ་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་
 གི་སྐྱོ་ཅན་གྱི་ཐུན་ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱོ་ནས་ལན་གདབ་ལ། དོན་
 དམ་པའི་སྐྱོ་ཅན་གྱི་ཐུན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས་སྤང་
 གཉེན་མེད་པར་ཐལ། སྤང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་
 བ་ལྟ་བུའོ། །གསལ་སྤྱིང་པས་བཅུ་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལན་གདབ། བཅུ་གཉིས་
 བ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་གདབ། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་
 བ་དུག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་དུ་བཞེད་ནའང་། སལ་ཆེར་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་གསལ་བྱ་མེད། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཞེས་ལན་བཏབ་ན་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བུའོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བྲང་སེམས་
 གཞན་དོན་དུ་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་དགེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤང་གི་
 ལོག་རྟོག་དེ་དག་རྣམས་པ་སྟོང་དུ་བསལ་བ་སྟེ། ལན་མི་ཟད་པ་མཆོན་པའམ། ཡང་ན།
 ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཅུ་དུག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། དེར་མ་ཟད་པ་བྲབ་འཇུག་དང་།
 བདུད་ལ་སོགས་པའི་ཚློལ་བ་རྣམས་པ་སྟོང་དུ་བསལ་བ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམས་མཁྱེན་
 དང་། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལ་འདི་ཡིན་གྱི། གཞན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་
 པས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ནས་སོ། །གང་ན། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བདུད་བཅུལ་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་༼སྐབས་བསྟུ་ག༽ནི།

ལྷ་པ་ནི། རྩལ་པ་ལ་སྟོས་པའི་ལོ། །གང་གིས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་དེ་ནས་
ནི། རྟོག་པ་འཛོམས་བྱེད་མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་དང་། །ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི། རྟོགས་པ་སྦྱུན་གྲུབ་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་བསྟོམ། །བསྟུ་བའི་ཆོགས་
བཅད་དོ། ། །

༼སྐབས་རྩལ་ག༽

གསུམ་པ་༼བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྟོམ་པ་མཐར་གྱིས་ག༽ལ་བཞི་སྟེ།

ལྷ་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །ལྷ་འགྲེལ་ནི། སྟོམ་པར་བྱེད་
ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའོ། །གང་ན། ཆོགས་གྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་
གནས་སྐབས་རེ་རེས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་རི་སྟེད་པ་སོ་སོ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ནམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟུས་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་རྗེས་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ནམས་
སོ། །རི་ལྟར་ན། བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱགས་ནས་
སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྟོགས་པ་བརྟན་པོར་ཏེ། འབད་མེད་སྦྱུན་གྲུབ་ཏུ་བྱ་བའི་བྱིར།
ནམ་པར་ཏེ། ལྷར་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོམ་པ་སྟེ། ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་
ནམ། དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟགས་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ལ། བཞེད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། སྦྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བར་
དག་གིས་བསྟུས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཏེ། སྦྱིན་
རྩལ་གོ། །གསེར་སྦྱིང་པས། བར་དག་གིས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བསྟུས་ཞེས་པ་
ནི། རྩར་བའོ། །སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་ཆོས་ལ་སོགས་རྗེས་བྲན་རྩལ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་
བཅེ་སྟོར་གྱི་རྗེས་ནས་བསྟན་པ་དེའོ། །རི་ལྟར་ན། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ། སྟོར་
བའོ། །མདོ་ནི། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱབ་
པ་ཚུལ་མོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་། གང་དུ། རི་ལྟར་བཞེད་པའོ། །དང་སོ་གསུམ་སྟེ།
ཕྱིན་བྱུག་དང་། རྗེས་བྲན་བྱུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་སོ་ནི། སྐྱབ་པར་
བྱེད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ས་བཅུ་འོ། །གང་གིས་ན། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་
པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་པར་ཕྱིན་ཡིན་པར་རབ་རྩ་བྱེ་བ་བྱུག །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཡང་དག་པར་ཉ།
རྫོགས་པར་རོ། །འོ་ན། ས་བཅུ་རྫོགས་པ་ལ་པར་ཕྱིན་བཅུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐབས། སྟོབས། སྟོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
བཞི་ནི། དུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། དྲན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་དང་། སོགས་པ་སྟོབས་ལྡེའི་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བྲན་པ་ནི། གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བྲན་པ་མཐོང་ལམ་
དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བྲན་པ་སྟོམ་ལམ་མཐར་གྱིས་བར་བརྫོད་
པར་བྱེད་དོ། །ལམ་བྲན་པས་སངས་རྒྱུ་བྲན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལམ་
ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ལམ་རི་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལམ་དང་བཅས་པར་བྲན་པ་ནི། རབ་རྩ་དྲང་

བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དངོས་པོར་ཞེན་ན་འཆིང་བས་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་
མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲན་
པར་བྱེད་པས་སོ། །དགེ་བ་ནི། ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པས་ཆོས། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས། དེ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི། དགེ་
བའི་ཆོས་ནི། རོག་མར་དགེ་བ་སོགས་དང་། མི་དགེ་བ་ནི། སྤང་བྱར་རམ། རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་རོ། །

ཡང་ན། ཆོས་གསུམ་རང་གི་སྒོ་ལ་རག་ལས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་
དོ། །ཞེས་བྲན་པ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྲན་པ་
སྤང་གྱི་དེ་བཞིན་དུའོ། །སྤང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤང་མོང་གི་ཡོན་
ཏན་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་སོགས་དང་། སྤང་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་
སུ་བྲན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འགྲོད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་བམིལ་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་
སོགས་སོ། །གཏོང་བ་ནི། སྦྱོར་བ་ནི། མཛའ་བཤེས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། ལྷ་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་ལྟར་ན། ལྟར་སྦྱེས་པའི་འཕགས་པ། བོད་ལྟར་
ན། ལྷན་སྦྱེས། བར་སྤང་། ཅུ་དག །དོན་གྱི་ལྷའམ། ཆོས་བཤེས་ལྟར་ན། རྒྱལ་ཆེན་
རིས་བཞི་སོགས་ཏེ། ལྷ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྤང་གྱི་དེ་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྟོགས་
པ་སྟེ། བརྩ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དུག་པ་འདིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་
བར་བྱམས་པས་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་ལ། དུག་པ་ནི། དང་པོ་ལྷ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །སྐབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་
ལྷ་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག །རྩལ་ཁྲིམས་གཏོང་བ་གཞིར་བཟུང་པར་བྱིན་
དུག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན། །རིམ་སྒོམ་བརྟན་བྱེད་གོ་རིམ་སྦྱོར་བ་
སྒོམ། །བསྐྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

༼སྐབས་བདུན་པ༽

བཞི་པ་༼བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཅར་སྒོམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ལ༽ལ་གསུམ་སྟེ།

འབྲེལ་བ་ཀོད་པས་མཆམས་སྦྱར། སྐད་ཅིག་མ་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་
བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་ཞེས་པར་
ངོ་། །གང་གིས་ན། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་པར་སྒོམ་ཤིང་བསྐབས་པ་རྒྱན་
མཐའ་བས་ནི་དོ། །གང་གི་བྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་ངོ། །གང་ན། མཁྲེན་གསུམ་བསྐྱས་སྒོམ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །རི་ལྷར་ན། བྱ་
རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །དེ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
སྦྱིའི་མཆམ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

རྣམ་སྤྲིན་མེན་པ་ཉི་ལྔ་དེ་ཅིག་ལ། ངང་།

རྣམ་སྤྲིན་ངང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ངང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མེད། འདར་པོ་ལ། རོན་དགོད་པ་ངང་། དེ་ཉིད་དཔེས་སྒྲུབ་པའོ། འདར་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་ངང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ངང་། རྣམ་རྟོག་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱིན་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་ནས་སྟོམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོར་བསྐྱེད་ལོ། །

ཅ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱང་ངོ་། གང་དུ་ན། སྐབས་བདུན་པ་འདིར་ནིའོ། གང་ན། ལྷའི་བྱའི་བདུད་རླབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། རི་ལྟར་ན། སྤྱིན་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཟག་མེད་གཅིག་རྟོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ངོ། མདོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ངོ། ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། རྒྱུན་མཐའི་སྒུབ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཆོན་གཞི། རྣམ་སྤྲིན་མེན་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོར་བའོ། ཞེས་བྱ་བར་ངས་པར་བྱའོ། རྣམ་སྤྲིན་མེན་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་རྟོགས་པས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཏེ་སྟོམ་པ་མཆོན་ཉིད་ངོ། རེ་མི་འཐད་དེ། མང་པོར་གཅིག་འདུའི། གཅིག་ཏུ་མང་པོ་མི་འདུའོ། ཞེ་ན། མང་པོར་གཅིག་གི་

བསྐྱུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཅིག་གིས་མང་པོ་བསྐྱུས་པ་འང་ཡོད་
 པས་བསྐྱུས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
 བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། སྤྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཆན་ནི། དངོས་པོ་སོ་སོར་ཉེ། ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་
 བ་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་དང་སྦྱར་བ་ན། ལྷ་རྒྱ་དེ་
 བའི་གཞུང་ལུགས་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་
 ནས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་
 ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གང་གིས་
 དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡིས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། ཡང་ངེ་ལྟར་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་དམིགས་ན། ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པའི་
 དཔེས་བསྐྱུན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་ཉེ། དཔེར་ན། སྤྱིས་བྱས་ཐོན་ཚུན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོ་བ་གཅིག་དོག་
 པ་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར། རྒྱུན་
 མཐར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཤེས་
 པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ཟག་མེད་དུ་ངེས་

མ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ཐུན་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་དང་།
ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཡིན་པའི་མ་ཐུས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་དམིགས་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོན་ལ་སྟེ། དཔེར་ན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ། ། རེ་ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་ནས་གཉིས་པ་ཟག་མེད་རྣམས་བྱང་
གི་ཕྱོགས་འབད་མེད་ལུན་གྲུབ་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་
པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་སྟོན་
ནོ། །

ཅ་བཞི། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དུམ་སྐད་སྟོར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་
ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཟག་མེད་ལུན་གྲུབ་ཏུ་རྣམ་པར་
སྦྱིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ནི་བྲལ་སྟེས་པ་དེའི་ཆེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐད་
ཅིག་གཅིག་ལ་རྟོགས་ཏེ་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་པའི་
བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་དེས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་གཞི། དུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་མཆོན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ནས་སྟོན་
ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་

སོ། །རི་ལྷར་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དཀར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་
སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ལོ། །དཀར་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། རྣམ་པར་བྲང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་
སྐྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་ལོ། །རི་ལྷར་ན། ས་རྒྱལ་གྱི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་
བྲལ་བས་སྒྲོན་ཀའི་སྒྲུབ་པའི་འོད་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལོ། །དེའི་སྐྱེ་མཆན་ནི། བྲང་སེམས་
ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སྒྲོ་བྲང་གྱི་བྱི་མའི་གཉེན་པོ་
བསྐྱོམས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་༼ མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ། ་༽ལ།

ལྷ་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྷར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ནས་གསུམ་པ་ཀྱན་བྲང་
མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། རྟོགས་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། ཀྱན་བྲང་གི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་གང་
ལས་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་
ནས་རོ་བོའི་སྐྱེ་སྐྱེན་སོགས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིས་སོ། །རི་ལྷར་ན། རོན་རྣམས་
རང་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་སྒྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པས་པར་ཕྱིན་དུག་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་
སོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྒྲོམ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན།
ཀྱན་བྲང་གི་རོ་བོ་ཐག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རི་ལྷར་ན། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྦྱོར་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྐད་ཅིག་མ་

གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་
གང་ལས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འདོད་འདུན་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སོགས་པ་
སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་དུག་སྦྱབ་པས་གནས་པའོ། །སྐབས་གང་དུ་ན། སྤྱོད་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པས་ཆོགས་གཉིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་སྤོང་
ཞིང་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྔ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྟོན་ནོ། །

ཅེ་བ་ལ། མཐོང་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །གང་གིས་ན། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སོ། །དི་
ལྟར་ན། མི་ལམ་དང་། དེ་མཐོང་ཤེས་པ་ཉིད། གཉིད་སང་པའི་ཆེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུའོ། །མདོ་ནི། དུམ་དེ་
ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། མཆོན་བྱ་ནི། སྐད་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཆོན་ཉིད། རྫོགས་
ནས་སྒྲིམ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། དུས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྒྲིམ་པ་བར་ཆད་མེད་
པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་

པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་བྱངས་སྤང་བའི་བྱང་མེམས་ཀྱིས་
སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་མི་ལམ་ལ་གཟུང་བ་དང་། མི་
ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་བ་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེད། གང་ན། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལམ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་བྱུག་ལ་ལྟོས་ནས་བདུན་པའོ། །རྟོགས་བྱ་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་
སྤྲིན་མིན་པའི་ཆོས། རྟོགས་ཚུལ་མཆོད་ཉིད་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པར། རྟོགས་
དུས་བྱ་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ལ། རྟོགས་པ་མཐུན་གསུམ་མཐར་ཐུག་སྐྱོར་བ་
བསྐྱོམ། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ། །

༼སྐབས་བརྒྱད་པ༽

དེ་ལྟར་མཐུན་གསུམ་སྐྱོར་བཞིས་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱུ་ལ་
གསུམ་སྟེ། འགྲེལ་བཤེད་པས་མཆོམས་སྦྱར། ཆོས་སྐྱུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད།
སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
བསལས་པས་སྐྱར་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ།

རྩ་བ་ཉིད་༼སྐྱུ༽དང་།

ཆོས་དང་། འོངས་སྟོད་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་མཛོད་

བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། སྤྱི་བཞིའི་དང་པོ་ལས་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་
དང་པོ་ཆོས་ཅན་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ལས་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་སྟོན་ནོ། །

རྩ་བ་ནི། ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་པ་
ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་པོ་གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་མ་རྣམ་
པ་ཀྱུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། དོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་བ་མེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མི་ལས་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་ལྟན་པ།
དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་
མཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
བཤོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོ་བོ་ཉིད་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷག་མ་དེ་ལས་ཐ་དང་
དུ་བསྐྱེད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
ནི། ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི། དན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་བར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །སྤངས་པ་
ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་རྣམས་སྟོ་བུར་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ།
ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པ་གང་དང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། དོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་འདི། དོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། བཅོས་མ་མ་ཡིན་

པའི་དོན་གྱིས་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་འཛོལ་གྱི། ལུས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་དེས་བསྐྱེད་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ལམ་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་
ཐོབ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱི་སྐྱེ་དང་ཐ་མི་དད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་བྱི་མས་དབེན་པ་དགག་པ་དེ་དབེན་པར་གྱུར་པ་དགག་གཞི་
ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྐྱེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རི་ལྟ་
མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། འོངས་སྐྱེ་བྱང་
རྒྱུ་མེས་པས་དཔལ་འདམགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་དང་། སྤུལ་སྐྱེ་ཉན་ཐོས་འདམགས་པ་
དང་། ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་ཆོས་སྐྱེ་ཉེ་ལ་གསུམ་ལྟེ།

རང་བཞིན་སྦྱར་རྣམ་པར་གཞག།

དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།

ཡེ་ཤེས་རོ་ཨོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱུར་བ་ལྟན།

ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག། ཐ་དད་ལ་ཚྭ་དྲུང་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྐྱེ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུ་དང་པོ་བསྐྱེད་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོས་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཟག་པ་མེད་པའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རོ་བོ།

རྩ་བ་ལ། རེ་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྐྱུར་ཏེ། སྐྱར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་།
སྐྱར་བཤད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འབྲུག་
དགྲའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་བརྩའི་བདག་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་
ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། འོག་ནས་སྟོན་
པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་མཐུན་པ་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་མངོན་ཤེས་
བྱུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཉེན། དམིགས་པ། ཐུགས། ཡེ་
ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་དང་། ཆེ་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་
བཅུ་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དག་དང་། སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གྲུས་མ་གྲུས་ལ་
ཆགས་སྤང་མེད་པའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
བསྐྱེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོས་
པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་སྐྱར་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་མཐུན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་རྣམས་

སོ། །དང་ནི། རྒྱལ་དབྱེ་ལོ། མཛད་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་བདུན་
དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་
ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱོར། འདི་དག་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
བྱའི་ཆ་དང་། སྤྱི་མ་འཇུག་སྒྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྲམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆངས་
པའི་གནས་པ་རྣམས་དང་། གང་ག་ཟུགས་ཅན་དང་ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུ་
ཤེས་པས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་གྲུག་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྷོ་
པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མཛོད་སྤྲུལ་དུ་བྲས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྲས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་གཅིག་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་
འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ག་ཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ག་ཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་
དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དགུ་ནི། རོ་བོ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་
རོ། །ཟད་པར་ལ་བདུན་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་དང་། བྱུང་པའི་ཆད་
དང་། མཚན་མ་དང་། བྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་
རྒྱུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཟད་པར་ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། སྡོན་པོ་དང་། སེར་
པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཟད་པར་བརྩན་ནི། རོ་བོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྟེ་སོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། བརྒྱད་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ། གཉིས་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་དག་པར་འཆད་
དོ། །ཟད་པར་བརྩལ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བའི་དངོས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྟེན་
ནི། །གསུམ་པ་ནི། སའི་སྦྱོར་རྩལ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་རྟེན་
མེད་པར་སྦྱོར་བའི་དུས་སྟེ་ས་ས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སྟེ་ས་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་
ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྡོད་རྩལ་གཅོང་མས་བཀའ་
བ་དང་། མེ་སྤར་བ་དང་། རྩུང་ལུས་ལ་འཕོག་པ་དང་། ཆོན་སྡོན་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་
བྱས་པ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོས་བྱས་པ་དང་། མཐོ་གང་སོར་
བཞི་ཅམ་པའི་བྱ་ག་ནས་མཁའ་དང་། བྱམ་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་པའི་འོད་ཅིག་
ངོས་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྦྱོར་བའི་དུས་སྟེ་རྩལ་སོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མོས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སྟེ་རྩལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ་
དམིགས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་རྟེན་དུ་བྱས་པ་མཐོང་
བ་ན། རི་ལྟར་མོས་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
པར་སྤང་བའོ། །

ལྷ་པ་ལ། འཛིན་པའི་མཆན་མ་ནི། ལུ་ལྷ་བ་ཅན་དང་། མེ་དུ་བ་འབྲུལ་བ་དང་།
 ལྷ་ལྷ་ལྷ་པ་འབྲུལ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་མེ་རྟོག་སྟོན་པོ་དང་། གེ་སར་
 མེད་པའི་སྟོན་པོ་སོགས་དང་། ཅིག་པའི་མཐའི་བྱ་ག་སོགས་དང་འབྲ་བར་གྱུར་བ་
 སྦྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དང་། ས་ལ་སྦྱེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བ་སོགས་ཏེ། མ་
 གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་ལྷ་ལ་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷ་
 མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་དམར་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། འདུག་པ་ལྷ་མི་གཡོ་བ་དང་།
 དགྲིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ནོར་བུའི་ལྷ་ལ་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་དང་།
 ལྷ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་བྱར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་བསྦྱེད་ནས་འཕེལ་བ་དང་།
 ལྷ་མེད་ཆོགས་སྟུག་པོ་རབ་དུ་དྲང་བ་རྣམས་ལྷ་མེད་མཆན་མ་སྟེ། གྲུབ་པའི་རྟགས་
 སོ། །སའི་མཆན་མ་མ་བཤད་དོ། །

དུག་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། ལུ་སར་སྦྱུལ་ནས་གོམས་པ་འདོར་བ་སོགས་དང་།
 ས་ལྷ་སྦྱུལ་ནས་བྱི་བུལ་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ལྷ་མེད་སྦྱོང་བ་སོགས་དང་། ལྷ་
 ལྷ་མཁའི་གྲོགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་དང་། བེ་རྒྱུ་སྟོན་པོ་དང་། གསེར་དང་། བརྒྱ་རྒྱ་ག་
 དང་། ཤེས་བྱི་ས་གཞིར་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལ་སོགས་མེད་
 དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་རྒྱུང་རིང་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

བདུན་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། མིན་ཅི་གཉིས་ལ་ཟད་པར་
 མི་གཞག་སྟེ། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་མི་གསལ་བའི་བྱིར། དབང་པོ་ལྷ་ལ་མི་
 གཞག་སྟེ། བྱི་རོལ་དུ་སྦྱོ་བར་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དྲི་རོ་གཉིས་ལ་མི་གཞག་སྟེ།
 གཟུགས་ཁམས་སྟུ་བྱུར་པར་སྦྱོ་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲ་ལ་མི་གཞག་སྟེ། ལྷ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱལ་པར་སྒོ་བས་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་
མཆེད་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཉན་རང་རང་དོན་དུ་སྒྲོམ་ཞིང་རང་ལ་སྒྲུབ་པོ། །བྱང་མེམས་
གཞན་དོན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་པོ། །

ཟེལ་གཞོན་ནི། ཉང་ག་ཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ཟུགས་རྒྱུང་དུ་
ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། ག་ཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་
མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི། ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་
སྒྱར་བ་གཉིས་པ། ཉང་ག་ཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སོ་སོར་རྒྱུང་དུ་ལ་སྒྱར་བ་
གསུམ་པ། ཆེན་པོ་ལ་སྒྱར་བ་སྟེ། བཞི་དང་། དེ་ལ་ག་ཟུགས་རྒྱུང་དུ་ནི། བཅུད་གྱི་
མེམས་ཅན་ནོ། །བཟང་ངན་ནི། ལྷ་མིའི་ལོ། །ཤེས་པ་ནི། ཞི་གནས་གྱིས་སོ། །མཐོང་བ་
ནི། ལྷག་མཐོང་གིས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། སྟོད་གྱི་ག་ཟུགས་སོ། །བཟང་ངན་ནི། མཛེས་མི་
མཛེས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་པོ་ནི། ག་ཟུགས་ཅན་ག་ཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ལོ། །ཉང་
ག་ཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་
པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཉོག་
གས། དུལ་མ་ར་རྩ་མའི་རས་སུ་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་
བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཉང་ག་ཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་ལྟ་ཞིང་ག་ཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་
གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི། ལྟ་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེར་
པོ་དོང་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་སྒྱར་བ་བྱུག་པ། དམར་པོ་བརྒྱུ་རྩི་བ་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་སྒྱར་བ་

བདུན་པ། དཀར་པོ་སྐར་མ་པ་སངས་དང་སྐར་བ་བརྒྱད་པའོ། །

དེ་ལ་སྟོན་པོ་ནི། སྐར་བ་སྟུན་པའོ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྟོན་པོ་
ལྷ་བྱར་སྟོན་པ་ནི། སྐར་བའི་ལོ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི། གཉིས་ཀའི་འོད་འཕྲོ་ཞིང་
མདངས་གསལ་པའོ། །མེ་ཉོག་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེའོ། །རས་ནི། སྐར་བའི་
དཔེའོ། །ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་བསྐྱར་ནས་སོ། །དེ་ལྷར་
འདུ་ཤེས་པ་ནི། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནས་མཉོན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་མངོན་པའི་རྒྱལ་
མེད་པའོ། །དེ་བཞི་ནི། བྱད་པར་སྐྱབས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་ནི། རྣམ་
ཐར་གྱིས་སྐྱིབ་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད། ཐད་པར་གྱིས་དམིགས་པས་བྱུང་པར་བྱེད་དེ།
ཟིལ་གཞོན་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ལ། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ནི་ལྷག་གོ། །ཁྱོད་
ཀྱི་མཐུན་པས་ཤེས་བྱ་བྱལ། །སྐབ་པས་སྐྱིབ་ཀྱང་ངེས་པར་བཅོམ། །ལོ་ཀ་ཐམས་
ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །སྐགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པའི་དགའི་རྒྱུན་བྱུངས་འབྱེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སོ། །བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་
དག་པར་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཆགས་པ་བཅོམ་པའི་ཐེ་ཆོམས་སེལ་
བར་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པར་འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་པ་
དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ངེ་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་གནས་
མཐུན་པ། རོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །སྐར་གདམས་ངག་ཏུ་བཤད་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་

ངོ་པོ་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཉན་ཐོས་ལའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
དོ། ཉིན་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། དམིགས་པ་སྦྱུལ་པ་དང་བསྐྱར་བ་
ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། ལུགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རི་ལྟ་
རི་སྟོན་པ་མཁུན་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སྟེ། ངོ་པོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །

ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཆེ་འེ་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་གནས་པའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བ་ནི། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རོར་གྱི་ཆར་འབབས་རུས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་
མི་སྦྱིན་པ་ནི། བྱིན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐོགས་མེད་གྱིས། ལས་དང་སྦྱིབ་
དང་མངོན་གྱུར་དང་། །གསོག་དང་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་ལོངས་སྟོང་མི་ཐོབ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །མདོ་ལས།
ཆོ་གོས་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་རོར་མེད་དགེ་འགྱུར་ཉེ། །དབུལ་གྱུར་ཉིད་ནི་སྒྲ་ཡི་ཕྱིག་
སྟོང་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་སྦྱིན་པའི་བདག་འབྲས་སོ། །

ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ཁམས་དང་། ས་དང་སྦྱེ་གནས་དང་། འགྲོ་བ་དང་།
གནས་སྐྱབས་གཞན་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའོ། །བསམ་
གཏན་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྦྱེ་བའམ། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱེ་
བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བུའོ། །ས་ལ་སོགས་པ་
གསེར་ལ་སོགས་པར་མོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་རུས་པའམ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་
རུས་པ་མོས་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། བཟོད་འབྲས་སོ། །བཙོན་འབྲས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་

ལམ་ལ་དབང་བཞི། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱོར་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་
བཞིན་འབྲུག་པའོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་རྩ་ཆུང་ལྡན་ལ་དབང་བཞི། སེམས་ཅན་འདུན་པའི་
ཕྱིར་དུ་མངོན་ཤེས་ལྡན་པ་སྦྱོར་པའི་རྩ་ཆུང་ལྡན་དུ་མ་སྟོན་ཀླུ་པའོ། །ཡུམ་གྱི་འབྲས་
བུ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བཞི། འདོད་པ་བཞིན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་ཀླུ་པའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བཞི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་ལྟར་རིགས་
པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཆིག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་བསྟན་
ནས་སེམས་ཆིམ་པར་བྱེད་ཀླུ་པ་སྟེ། དབང་བཅུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་པར་བཤད་
དོ། །མར་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་བས་བཅུ་དང་། མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྦྱ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་སུ་སྟེགས་ལ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་པའི་
བསྐྱངས་པ་སྟེ། འདིགས་པས་བཅབ་པ་སྟེ། གསང་བར་བྱའོ། །སྟུམ་པའི་དགོངས་པ་
མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སྟོན་པ་ཐུགས་བཅེ་བ་
ཅན་ཆོས་སྟོན་པ་ན། གུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྲན་པ་དང་ལྡན་པར་
གནས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གུས་པས་ཉན་པར་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བས་དབེན་པ་དང་།
ཕྱེད་གུས། ཕྱེད་མ་གུས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཁོ་

ནར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྲན་པ་དང་ལྷན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་སྐྱད་ཅིག་
ཀྱང་མི་འདའ་བས་མཛད་པ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྟེལ་བ་མི་
མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་བཞིན་དུ་མ་
སྤངས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོད་པ་འབྱུང་བ་ནི། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོ་དེའི་རྒྱུའམ། ས་བོན་ཐུབ་
པས་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཉན་
མཆན་དུས་བྱག་ཏུ་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་
གྱིས་རྟག་ཏུ་པན་པའི་བསམ་པས་གཟིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེན་
པོ་ཉིད་དང་། རྣམས་པར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དང་། ཅུ་བར་དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞི་ཤེས་སྤར་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པས་
ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་གཞན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཁན་པོ་རྣམས་སྤང་ངམ། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་
སོགས་ཁ་ཅིག་གི་དམ་བཅའོ། །

གཉིས་པ་༼ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག་ཏེ་ལ་གཉིས་ལས།

འདོད་པ་བརྟོད་པ་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི། ཐུབ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམས་ཀྱན་རྣམས་དག་

པ། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྤྲེའི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་
 རྣམས་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེའི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་
 གི་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ན། དེའི་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་གང་དག་གི་རང་
 བཞིན་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་
 གྲང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཚོས་ཅན་སྟོན་པ། བྱང་ཚུབ་མཚོག་མཐུན་
 ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན།
 ཚོས་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཟག་མེད་དེ་ཉིད་གྲང་།
 རྣམ་ཏུ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས། སྤེབ་སྤྱོར་གྱི་དབང་གིས་ངོ་
 བོའི་རྒྱུ་ཏུ་བྱིས་ཏེ། མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། གཞན་དུ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་
 བེད། འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ནི། སྤྱི་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱའི་ཚིགས་གཉིས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་ཁྲད་པར་
 ཅན་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་འདོད་ཟེར་འགྲེད་པ་ལ་
 སོགས་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་བདག་རྒྱུན་ཟག་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་
 ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
 བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲང་དགོས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྤྱི་གསུམ་ལས་

གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
 སྐྱ་གསུམ་ལས་མེད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཁས་ཐུངས། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་
 ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འདུས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། འོངས་སྐྱལ་ཡང་
 དེར་འདུ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གཅིག་བྱར་ཐལ་སོ། །དེ་གཞན་ནས་སྐྱ་གསུམ་དུ་བཤད་
 ཏོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱ་བཞིར་བཤད་པས་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་༼ཐ་དད་ལ་ཚོད་སྤང་༽ཤེས།

ཚོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་
 ཉིད་འོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་བ་ནི། ཆོས་སྐྱ་མཛད་པར་
 བཅས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པེད། ཁེས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་ལེའུར་
 བྱས་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཁེས་བྱ་བའི་སྐྱའི་མཐུག་རྫོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་
 མི་འབྱུང་བས་སྐྱ་ནི། གསུམ་ཁོ་ན་ལོ། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་རིམ་པ་
 མཐུན་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན། སྐྱ་གསུམ་ལ་ཆོས་སྐྱར་བན་སྐྱར་ནས་མཛད་
 པ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཞེས་དོན་བསྐྱར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ལན་ནི། བཞིར་
 སྐྱ་བ་གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་ལྷགས་གྱིས་ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་
 བཅས་པ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་
 གྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། འིང་ན་འདུག་
 ཡུང་དེ་དང་དེར། ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྐྱར་བ་དེ་བའི་ངོར་
 རམ་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱར་བས། བྱེད་པ་བོ་དང་ལས་སུ་སྐྱར་
 བས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱའི་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན།

ཀྱས་བཤད་དུའང་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་མཆོག་གི་རིམ་པ་བཞིན་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡན་ལག་རིམ་པ་མི་མཐུན་པ་
ཡོད་དེ། ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་སྤར་ལས་སྤྱི་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་། །དེའི་བྱེད་པར་བཤད་པ། །ེལ་གཉིས་ཏེ།

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དང་། སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།

ཅ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། བདག་ལ་ལྟ་བའི་
མིའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་དམིགས་སྟེན་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་
བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། གྲོང་དང་།
སོགས་པ་སྤོངས་སུ་བྱོན་ནས་ང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་
རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟགས་པར་གཟེགས་ཤིང་རྒྱན་གཙོད་པས་བྱེད་པར་
འཕགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། བདག་མཛོང་བ་ལས་འགལ་ཞིག་གི་ཉོན་མོངས་
པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་ན་མི་བྱུང་ངོ། །ཞེས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི།

གྲོང་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་ལོ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་བྱངས་འབྲིན་པར་མངོན་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གནས་
ཤེས་པ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།

རྩ་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་
གནས་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། ཁྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ནི།
རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་པས་ཆགས་པ་
སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐུགས་
མཉམ་གཞག་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། མཁའ་མཉམ་གཤུལ་གྲུས་འཛི་བ་ཀྱང་གྱིས་
ལན་གཅིག་ཅར་འདེབས་པར་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་ཤོལ་སྤེའི་ལུགས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གནས་
མཁྱེན་པ་ནི། འབད་པའི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་།
དངོས་སོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་
སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་
གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་དུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་སོ་རིག་པ་
བཞི་བརྟེན་པས་འཛི་བའི་ལན་འདེབས་པར་མངོན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ནི། རྒྱ་མཆོན་ལྷ་ལས་ལྷོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ལྷ་ལྷན་དེ་མ་ཡིན་

མོ། །

གསུམ་པ་ ། ཉི་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། ། རེ་ལ།

ཆོས་སྤྱི་ཏྲག་པ་དང་། རྒྱུ་ཏྲག་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོད་སྤང་ངོ་། ། དང་པོ་ལ། ཚོད་
ལན་གཉིས་ལས། ཚོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དུས་
ཏྲག་ཏུ་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་མཛད་དེ། མཛད་པར་ཐལ། ཏྲག་ཏུ་སྤྲུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱས་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་ལན་གདབ་
པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
འདོད་པའི་ལན། གདུལ་བྱ་མིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བ་ནི། སྤང་ངོ་། ། ཞེས་བྱང་ངོ་། ། གང་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཛད་པ་དེའོ། ། གང་ལ་ན། གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་དེ་དང་དེ་ལ་ལོ། ། དུས་གང་གི་ཆེ་
ན། བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པས་པན་པར་གྱུར་པའི་ཆེའོ། ། རི་ལྟར་ན། ཡོངས་སྤྱིའི་
གདུལ་བྱ་གང་ལ་ཡོངས་སྤྱི་གང་དང་། སྤྱི་ལ་སྤྱིའི་གདུལ་བྱ་གང་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་སོགས་
སྐལ་བ་དང་འཆཛམ་པར་རོ། ། རྒྱ་གང་ལས་ན། གདུལ་བྱ་དགེ་བས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་
གྱུར་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། ། དཔྱེལ་བ་ལ། མཛད་ཅེས་བྱང་ངོ་། ། གང་ན། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་
བ་འཕྲིན་ལས་སོ། ། རྒྱ་གང་ལས་ན། སེམས་ཅན་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སྡོན་གྱི་སྡོན་ལམ་གྱུ་བ་པས་འདུལ་བྱེད་ལ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་། གདུལ་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལ་སོགས་ལ་གྲོགས་དམ་
པ་དང་ཐུང་པས། སྡོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བའི་ས་བོན་སངས་རྒྱས་དང་། ལ་
སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ལས་

སོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལོ། །གང་གི་དུས་སུ་ན།
 ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་བསོད་སྟོམས་བཞེས་པ་སོགས་མཛད་པས་ཡུལ་
 ཅན་དུ་འཕྲོད་པ་སྟེ། སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེད་ལོ། །རི་ལྷར་ན།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དང་དེར་གདུལ་བྱའི་སྤང་བ་དང་འཆམ་པར་རོ། །ལོ་ན། ཉག་ཏུ་
 རོན་མཛད་པ་མི་སྤང་བས་བསལ་ལོ། །ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷར་གཞན་དོན་
 མཛད་པའི་རྒྱས་པ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་
 བ་ལ་འཕྲིན་ལས་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བས་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པའི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པར་མ་སྤང་སྟེ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་སྟུང་པ་ལ། བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་དཔེ། ཅ་བ་ལ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པབ་
 ཀྱང་ས་བོན་དུ་མི་རུང་བ་མེས་ཆོག་པ་ལ་སྟུ་གུ་སྟོན་པོ་མི་འཁྱུངས་པ་ལྟར། ཐབས་
 མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཤོན་གྱུར་ཀྱང་། དོན་བྱུང་པར་ཅན་
 སྤང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་འདྲ་བེད་འབྱེད་པ་སོགས་བཟང་པོ་མི་སྟོང་སྟེ། རི་ལྷར་ཆུ་
 ཡི་སྟོད་ཆག་ན། །ཆཱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རན་པ་
 ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤང་རོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་
 གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པབ་ཏུ་བྱེན་ཀྱང་ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 བོན་རུལ་བའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་མི་རུང་བར་གྱུར་པ་མི་འཁྱུངས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཁས་པ་

རྒྱལ་སྤྱི་ཡོང་སྐྱེལ་བ་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་ཐོབ་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ཉན་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྒྱལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་
རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། ལན་ལ། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། དེའི་ལན་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོག་གས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱུང་བར་ངེས་
པར་བརྗོད་དེ། གཤུལ་བྱའི་དོན་ཉན་ཏུ་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ན། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་
ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཉན་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཟད་པའམ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལ།
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉན་གནས་དང་ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་སྤྲང་ངོ་ཞེས་ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཤུལ་བྱ་ལ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་སྤྲང་བའི་
སྒོ་ནས་བྱ་བ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་
བཞུགས་ཀྱང་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་
སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་། ཉན་པ་ཞེས་མདོན་པར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་། ༼འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ། ༽ལ་གཉིས་ཏེ།

རང་བཞིན་མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
སྤྱི་འགྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་
པར་འོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བོ་ཉིད་མཆོན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོས་

འབར་བ་སྟེ། གསལ་བའམ་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའོ། །རྩ་བ་ལ། མཚན་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་
གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་བདག་ཉིད་འག་མིན་ཁོ་
ནར་བཞུགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེར་བཞེད་དོ། །འཁོར་
ས་བཅུད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཉེ་
བར་ལོངས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་
པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་
པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
ལོངས་སྟོང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཆོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་
བ་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསལ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱི་དེ་ལས་བརྒྱེག་
པའོ། །པ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟོ་ཞིང་ཞེན་པར་བྱེད་པས་སམ། ཉང་གི་ཡོན་ཏན་གསལ་
བར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཀྱི་ལོངས་སྟོང་གྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མཚན་དང་།

དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། མཚན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་དག་ཅིག་
ཡིན་ཞེ་ན།

ཙུ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྲག་གི་མཐིལ་ན་མཚན་ཆའི་འཁོར་ལོ།
ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་ལྟ། ལྟེ་བ་སྤྱ་བྱུང་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སྤྱ་རྫོགས་པས་མཚན་པ་དང་། རུས་སྤལ་གྱི་སྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་
མཐིལ་མཉམ་པར་འདྲོག་པ་དང་། བྲག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིན་པོ་ཆའི་བྲ་བས་
འབྲེལ་བ་དང་། བྲག་ནི། ཞབས་བཅས་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་གཞོན་གཞགས་པ་
དང་། འོངས་སྤྱི་དེའི་སྤྱ་ནི། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས། བྲག་གི་མཐིལ་གཉིས། བྲག་པ་
གཉིས། ལྟག་པ་སྟེ། བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཀྲུས་དང་མཐོ་མཉམ་
པས་སོར་མོ་རིང་དང་། ཞབས་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འབགས་པས་རྟིང་བ་ཡངས་པ་དང་། ལྟ་
བདུན་ཡོད་པས་སྤྱ་ཆེ་བ། ཡ་ཡོ་མེད་པས་བྲང་། ཞབས་བྲུས་མའི་ལྟ་དང་། འོང་བྲ་
ཕྱིར་འབྲུང་བ་མི་མདོན་པ་དང་། བ་སྤྱ་ནི། གཡས་ཕྱོགས་གེན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་
པ་སྟེ། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ལོ། །

བྱིན་པ་མཉམ་ཞིང་རིམ་པར་འཚམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱུ་པས་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ཡ་
བསེ་ཁ་སྒྲིའི་འབྲ་བ་དང་། མ་བུད་པར་བྲག་མཐིལ་བྲུས་མའི་ལྟ་དང་སྟེ་བ་པས་བྲག་
རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཤེས་པ་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྤྱ་བ་སྟེ། གསང་བའི་མཚན་
མ་སྤྱབས་སྤྱ་མཛེས་པར་བྱབ་པའི་མཚན་གྱི། བགས་པ་གསེར་སྤྱངས་པའི་མདོག་ལྟ་
བྲུ། བགས་པའི་སྤྱི་སྤྱབ་ཅིང་རྒྱལ་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། བ་སྤྱ་ནི། བྲག་གཅིག་དང་
གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སྤྱ་ལེགས་འཁྱུངས་དང་། ཞལ་གྱི་སྤྱིན་

མཚམས་ན་སྤྱད་ཀར་འང་མ་གཡས་འབྲེལ་ཉི་ཟླ་ལས་ལྷག་པའི་འོད་དང་ལྷན་པ་ནི།
མཛོད་སྤྱི་སྟེ། དེས་བརྒྱན། སྤྱོད་སྟོད་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བས་སེང་གེ་འབྲ་བ་དང་། འོངས་
སྤྱོད་འདི་དབྱང་པའི་མགོ་མགྱིན་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱུ་པར་གནས་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་
པ་དང་། ཐལ་གོང་ནི། བྲང་རོ། །

བརྒྱ་ཆེན་གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྤྱོད་ལ་ལྷགས་ནད་གྱིས་མ་ཉམས་ཤིང་རོ་
མི་ཞེས་པ་རྟ་ཆག་ཀྱང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་ནི། ཁྱུ་དང་འདོམ་གྱི་ཆད་དུ་
མཉམ་པས་ཤིང་རྒྱ་གྲོ་རྩ་ལྷར་མཆུ་ཞེང་གཤམ། གཞུག་ཏོར་རྒྱུ་ཞིང་མཉམ་པ་གཡས་
སྤྱོད་འབྲེལ་བ་སོར་བཞི་ཅམ་འཕགས་པ་དབྱར་ལྷན། ལྷན་ལ་དམར་པོ་ལྷར་ལྷགས་
རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི། སྤུལ་ལ་ཡངས་པ་འོ། །ཀྱན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བ། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་ཅིང་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་
འགོ་བ། མི་ཚུགས་ཤིང་རྣམ་པར་སྤྱན་པ། དེག་ཅིང་བྲབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷན་
ཆངས་དབྱངས་དང་། མེ་འོང་ལྷར་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་པས་འགམ་པ་སེང་གེའི་འབྲ་དང་།
ཆེམས་ཀྱུ་ལྷར་ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་། མཛོད་མན་མེད་པས་ཆད་མཉམ་པ་དང་།
མཚམས་མ་དོད་པས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ལྷ་རེག་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་
ཡོད་པས་གངས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་གསུམ་པའོ། །

དཀར་ནག་མ་འབྲས་དམར་པོའི་ར་རི་མེད་པས་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་འབྲ་བ་
དང་། སྤྱན་གྱི་སྟེང་འོག་གི་རྩི་མ་གཞོལ་ཞིང་མ་འབྲས་པ་བ་མཆོག་གི་རྩི་མ་འབྲ་
པའོ། །དོན་བསྟུ་ནི། འདི་དག་སྤྱི་ལྟ་ཅ་གཉིས་མཚན།

འབྲེལ་པ་ལ། བྱེད་སྤྱི་མ་རྒྱ་དང་། བྱི་མ་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སྒྲོན་མ་རྒྱུ་ལ་སྒྲོན་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
 ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་ལྷན་
 པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་པ་གསུམ་གྱི་ཡི་དམ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བཏུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རུས་སྤེལ་བཞིན་ཏུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིན་པ། ཆོག་སྒྲིན་པ། རོན་
 སྒྲིད་པ། རོན་མ་སྒྲིན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྒྲིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་
 སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་
 དང་། ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་། རྩི་རོ་རེག་བྱ་བྱ་ཞོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་
 འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤིང་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། བལྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་ཤིན་
 ཏུ་བྱ་ཞོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་། ཞབས་དང་། སྤག་པ་དང་། ལྟག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་
 བའི་ཕྱིར་བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གསལ་པར་བྱ་བ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་
 པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྒོག་བསྐྱེད་ཏེ་འཆོ་བར་པན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཉིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྒོག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཆེ་ཞིང་མི་
 འཁྱོག་པས་བྱང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་གསལ་བུ་སྒྲངས་ཤིང་བཟུང་
 བས་ཞབས་ཀྱི་འབྱར་བོ་མི་མཛོན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡི་
 རང་གིས་སྤེལ་ཞིང་མ་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། གསོ་
 བ་རིག་པ་དང་། བཟོ་དང་། སོགས་པ་ལྷ་མ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་
 དྲགས་ཨེན་ཡའི་ལྟ་བུ་དང་། རང་ལ་ཞོར་བདོག་པ་ལ་སྒྲོང་བའི་སྒྲེ་བོ་ལ་སྒྲེར་ཞིང་།
 མེད་ཅེས་བྱིར་མ་སྤངས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། གཞན་མི་འབྲེད་ཅིང་
 བྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཁྱིག་པ་ལས་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་ཡང་དག་

བར་ལེན་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། གསང་བའི་གྲོས་གྱི་གསང་ཆེག་བསྐྱངས་པས་འདོམས་
 གྱི་སྤྲ་བ་སྤྲུབས་སུ་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་དང་གདིང་བ་གྲུ་ཞོམ་པ་བྱིན་པས་
 མདོག་གསེར་འབྲ་བ་ཉིད་དང་། ཁང་བཟང་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་།
 གནས་ཁང་དམ་པ་བྱིན་པས་བགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། འདུ་འཇི་དང་། ལ་སོགས་
 པ་རྣམ་གཡེང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྤྱ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 དང་། མཁན་སློབ་པ་མ་སོགས་སྤྱེ་བོ་སྤྱེ་མ་ཐམས་ཅད་བཀྱར་བའི་གནས་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་བཀོད་པས་ཞལ་མཛོད་སྤྲུམ་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་
 བྲག་གི་ཆེག་གིས་སྤྱ་ཙཱ་མི་སྤྱེ་ཞིང་གཞན་བྱུང་དུ་མ་བསད་པས་རོ་སྟོད་སེང་གཤེ་
 འབྲ་བ་ཉིད་དང་། སྤྲན་པར་སྤྲ་བ་དང་། ལེགས་པར་སྤྲ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སློབ་
 བར་བྱས་པས་དུས་མགོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། སྤྲན་དང་། ལ་སོགས་པ་རིམ་གྲོ་བ་
 སྤྲན་པ་བན་པའི་ཐས་སོགས་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྤྱེ་བོ་ནད་པའི་
 གཡོག་དང་། རིམ་གྲོ་བྱས་པས་རོ་གྲོ་བའི་མཆོག་མཐུན་པ་དང་། བགས་ཆལ་དང་།
 ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་བསེལ་ཁང་དང་ཐོན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་དག་
 བར་ལེན་ཏུ་བཅུག་པས་ཤིང་བྱ་གྲོ་རྩ་ལྟར་མཆུ་ཞིང་གའ་ཉིད་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
 དང་། ལ་སོགས་པ་འདུག་གནས་སོགས་ལྷག་པར་བྱིན་པས་གཙུག་ཏྱིར་དང་ལྷན་པ་
 དང་། འཇམ་པོ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྤྲན་ལ་མཉེན་པར་གསུངས་པས་ལྷགས་རིང་བ་
 ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོས་བར་ཆོད་པ་དང་། བྱང་ན་གནས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མཆུངས་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཆངས་པའི་
 དབྱངས་ཉིད་དང་། ཆེག་འབྲེལ་བ་སྤངས་ཤིང་། དུས་སུ་སྤྲ་བས་འགམ་པ་སེང་གཤེ་

འབྲ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀྱར་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་བརྟན་པས་
 ཆེ་མས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། ལོག་འཆོ་སྤངས་པས་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆེ་མས་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པས་
 ཆེ་མས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲེད་པ་སྤྲ་མའི་ཆོག་སྤངས་པས་ཆེ་མས་
 བཞི་བཅུ་ཆང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འབྲ་བར་
 བྱམས་པས་བལྟས་པས་སྦྱན་མཐོན་མཐེང་ཉིད་དང་། མི་སྦྱག་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་།
 ལ་སོགས་པ་སྦྱག་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་སྤོངས་པ་མེད་པའི་སྦྱན་གྱིས་བལྟས་
 བས་རྩི་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་རྩོགས་པས་མཆན་འབྲུབ་པར་བསྟན། སྦྱབ་བྱེད་
 རྒྱའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། རྒྱ་གྲུབ་པས་མཆན་གྲུབ་པ་
 ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཅ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པོ། ཞེས་
 བར་དོ། །གང་ན། མཆན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ། གང་གིས་ན། མཆན་སོ་གཉིས་
 གང་དང་གང་གིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྩོགས་པས་
 སོ། །གང་ལ་ན། འོངས་སྤྱ་འདི་ལའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། འབྲུང་བའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
 གང་གིས་ན། མཆན་གང་གི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་རྩོགས་པས་
 སོ། །གང་ན། མཆན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལོག་ཏུ་
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས། ཅ་བ་ནི། ལྷ་མ་སྤྱེལ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཡང་དག་ལྷངས་པ་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་བསྟེན་དང་གྲུ་ལོམ་པའི། །དངོས་པོ་

སྦྱིན་དང་གསལ་བྱ་བ། །ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་སྦངས་པ་སྦྲེལ་ལ་
སོགས། །སྦྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཆན་ཉིད་དོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བསྐྱེད་པའི་
མདོ་ལས་རི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
ཏེ། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་གཉིས་ནི། བོད་ཉིད་དུ་མཆན་བཤད་པར་བཀོལ་བྱེད་
པས་ཡང་མི་བྱེད་ནི། མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གོ། །

གཉིས་པ་། །དཔེ་བྱད། །ལ་གསུམ་ལས།

སྦྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཆན་
ནམས་བརྗོད་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་མཛེས་
པར་བྱེད་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གསུངས་པ།

ཙ་བ་ལ། རྒྱབ་པའི་ཞེས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བའི་བཅུ་ཆན་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནི། སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ལྷར་དམར་བ་དང་། མདངས་དང་ལྷན་ཞིང་
སྦྱུང་བ་དང་། གཤོང་བྱ་མེད་པས་མཐོ་བ་དང་། སེར་མོ་ནམས་པན་ཚུན་རྒྱུ། ཤས་
ཞིངས་པས་རྒྱས། ཙ་བ་ནས་བྱིན་གྱིས་ཐ་བ་དང་། ཙ་བ་ལྷར་མི་མདོན་བ་དང་། ཙ་ལ་
མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ལོང་བྱ་རྒྱུང་ལོས་སམ། ལོང་བྱ་ནང་དུ་འབྱར་བ་མི་མདོན་བ་
དང་། ཆེ་རྒྱུང་རིང་རྒྱུང་མེད་པས་ཞབས་མཉམ་པ་དང་།

གཉིས་པ་ལ། སེང་གའི་སྦྱབས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་དང་། སྦང་ཆེན་གྱི་སྦྱབས་
ཀྱིས་ཐད་ཀར་དང་། བྱིའི་སྦྱབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་དང་། རྒྱ་མཆོག་གི་སྦྱབས་ཀྱིས་
ལའོར་གྱི་སྦྱ་འབྲེན་ཞིང་གཤེགས་པ་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་ཤིང་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་སྦྱོག་པ་དང་། བསྐྱེད་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། མི་ལོ་བར་བྱང་པོར་

ག་ཤེགས་པ་དང་། འགྲིང་ལེགས་པས་འཁྲིལ་བག་ཆགས་དང་། ཇི་མ་མེད་པས་བྱི་
དོར་བྱས་པ་འབྲ་བ་དང་། ཇིང་ཐུང་སྒྲོམ་པའི་ཆ་བྱེད་པས་རིམ་པར་འཆོམ་པ་དང་།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲོ་བྱར་གྱི་རི་མ་མེད་པས་སྐྱ་གཙང་དང་། རེག་ན་བདེ་བ་སྐྱེད་
པས་འཇམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རི་མ་མེད་པས་དག་པའི་སྐྱ། མཆན་ནི། ཆ་ཤས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་དཔེ་བྱེད་དང་རོ། །སྐྱ་ཁྲོམ་ཆེ་བས་སྐྱའི་ཁོ་ལག་ཁྲད་
བར་ཡངས་ཤིང་བཟང་། གོམ་པ་ཆེ་ཚུང་སྒྲོམས་པ་དང་། སྐྱ་གཉིས་ནི། རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པ་དང་། འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་གཞོན་ཤིང་ཉིད་དང་། སྐྱ་ཤ་ཁྲུས་པ་མེད་པ་
དང་། སྐྱ་ཤ་ཁེངས་པ་རྒྱས་པ་དང་།

བཞི་པ་ལ། ཤ་ལྟོད་པ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་གིམས་པའི་སྐྱ་ཉིད་དང་། མཆན་
དཔེའི་གནས་མ་འཆོལ་བར་རིང་ས་རིང་། ཐུང་ས་ཐུང་བས་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་
ཤིན་ཏུ་ནས་འབྲེས་དང་། གཟིགས་པ་སྐྱ་ལ་ལིང་ཏོག་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མེད་
པར་མིག་སྒྲག་སོགས་དག་པ་དང་། དཀྱའི་བྲལ་ཆུམ། རྟེན་པ་སྐྱབས་བྱིན་པ་དང་།
རྟེན་པ་མ་རྟོངས་པ་བརྒྱང་བ་མིན་པའོ། །བྲལ་མཐོང་མན་མེད་པས་བྱང་ངེ་བ་དང་། ལྟེ་
བའི་གཉིང་རིང་ཞིང་བཟ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་སྤྱོགས་སུ་འཁྲིལ་བ་དང་།
སྒྲོད་ལས་ཀྱན་ནས་བལྟ་ན་སྐྱབ་པ་དང་།

ལྔ་པ་ལ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྒྲོད་གཙང་བ་དང་། སྐྱ་ལ་ནི། མེ་བ་ནག་བག་ནི།
ཤ་མཆན་མེད་པ་དང་། བྱག་ནི། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། བྱག་རིང་
ལ་འོད་ཀྱི་མདང་གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་། བྱག་གི་རི་མོ་གཉིང་བཟ། རི་མོ་དཀྱུས་རིང་
བ་དང་། ཞལ་ནི། ཆོགས་ཏུ་ཅང་མི་རིང་དང་། མཆུ་ནི་མེ་ཏོག་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་

དང་། ཡང་ན། ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་སྟེ། །ལྷན་པས་ཞལ་
གཟུགས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་འདོན་ནོ། །ལྷགས་བདེ་ཞིང་མཉེན་བ་
དང་། ལྷགས་བདེ་འདབ་ལྟར་སྤེལ་བ་དང་།

དུག་པ་ལ། ལྷགས་ཁ་དོག་དམར་བ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་འབྲུག་གི་སྤྲ་ལྟར་
བརྩེད་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། གསུང་སྟུན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་པོ་
རྣམས་ལྷ་ལ་སྦྱར་ཏེ། བན་ཚུན་རྒྱུ་ཅེ་མོ་རྫོ་བ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། རིང་ཐུང་
སྤོམ་སྤེའི་ཆད་མཉམ་པ་དང་། ཅུ་བ་ནས་ཅེ་མོར་བྱིན་ནམ། རིམ་གྱིས་སྤྲ་བ་དང་།
ཤངས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་དོད་པས་མཐོ་བ་དང་། ཤངས་མ་ཉམས་ཤིང་སྦྱབས་ལ་
སོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི།

བདུན་པ་ལ། སྦྱན་དུཤུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། ཡས་མན་གྱི་རྩི་མའི་
མཆོམས་སྟུག་པ་དང་། སྦྱན་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བརྒྱས་འདབ་མ་རངས་པ་འབྲ་བ་
དང་། སྦྱན་མ་ཞེས་བཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ། གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་ཚུགས་རིང་བ་དང་།
སྤྲ་ཞིང་མཉེན་པས་འཇམ་པ་དང་། མདོག་སྦྱུ་པ་དང་། སྦྱ་ནི་རིང་ཐུང་སྤོམ་སྤེའི་མཉམ་
པ་དང་། ཞབས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱག་མང་བས་ཕྱག་རིང་ཞིང་ཤ་རྒྱས་པ་དང་། སྦྱན་
མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་དང་། སྦྱན་མ་འོན་པའམ་གནས་གྱུར་ཐོབ་པས་ཉམས་པ་
རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་།

བརྒྱད་པ་སྤྲ་མཆོམས་དོད་པས་དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། རྩ་བ་
ཆེས་པ་ལྟར་དབྱལ་བའི་དབྲེས་ཆེ་བ་དང་། དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྤྲ་
ཞེས་དུག་ལ་སྦྱར་ཏེ། སྤྲ་དཀར་མེད་ཅིང་། ཁ་དོག་ཐུང་བ་ལྟར་ནག་སྟེ། སྤྲ་མཆོམས་

སྤྱུག་པ་དང་། རེག་ན་བདེ་བས་འཇམ་པ་དང་། བན་ཚུན་མ་འབྲེས་པས་མ་འཇིངས་
དང་། ཁྲི་ཐོ་ལྷར་གྱེན་དུ་མ་བརྟེན་པས་མི་བཞོར་བ་དང་། ཁྲི་ཞིམ་པོས་སྦྱེས་བྱ་
གཞན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་དད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱུག་ཞབས་གྱི་མཐེལ་ལམ་མཐེ་པོ་
ལ་དཔལ་ལེན་དང་། མཐེལ་ལ་བཟ་གིས་ཏེ། གདུགས་སམ། རྩས་བརྒྱད་དམ། རི་མོ་
གྲུ་བཞི་པ་དང་། གཡུང་བྱང་འབྲིལ་པས་བརྒྱན་བཤོ། །

དོན་བསྟུ་ནི། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱལ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། མཆན་དཔེ་
འདི་དག་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུ་ལའང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་མྱེད། སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཞེས་བྱ་
བ། །སྦྱལ་བ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྦྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་
སོ། །

དེ་དག་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི། གཙུ་ཆེ་ཤོས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། རྒྱད་
པར། བཟོད་ལ་གནས་པས་ལུས་འདི་ཡོངས་སུ་དག་འབྱར་ཏེ། །སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་
མཆན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་སོ། །པལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་བྱུག་ཀའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛོད་སྦྱུ་ལ་དཀར་བ་དང་། གཡས་
འབྲིལ་དང་། མཛེས་པ་དང་། རིང་བ་དང་། འབྲིལ་ལེགས་པ་དང་། འོད་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་པར་བྱིན་བྱུག་གི་འབྲས་བྱའོ། །གཙུ་ཐོ་མཆན་གྱི་རྒྱ་གང་
ཡིན་པ་དེ་འཁོར་དཔེ་བྱད་གྱི་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱད་པར་གྱི་རྒྱ་ནི། མདོ་ལས། སྙན་རྒྱ་སྙ་
ཆོགས་ཆོས་གྱི་སྙན་དུ་འབྱུལ། །གཞན་ལ་བསྟེ་སྙངས་བྱེད་ལ་སྦྱོང་ལ་མེད། །ཆོས་སྦྱ་
བ་ལ་འཐབ་མོ་རོང་མི་ཆོལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཇིན་དུ་འབྱུག་འདི་
བཞེས་ལུས་ལ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས། །འདི་ནི་དེ་ཡིས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་

མེད། །ཅེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། བྱེད་སྡེ་མ་རྣམས་པལ་ཆེར་ནང་གི་ཡོན་ཏན། བྱི་མ་རྣམས་དེ་
རྣམས་གསལ་བྱེད་གྱི་དཔེ་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །ལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མངའ་
བ་ཉིད་གིས། དེ་གསལ་བྱེད་རྟགས་སེན་མོ་ཟངས་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་དགོངས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཉིད་གིས་
སེན་མོ་མདོག་སྦྱུང་བ་ཉིད་དང་། རིགས་དང་རྒྱུད་གྱི་མཆོག་རྒྱལ་རིགས་སོགས་
ལས་སྦྱེས་པ་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་སྤྱོད་ལོག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་བ་ཉིད་གིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱུམ་བ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཅེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བསགས་བ་ཉིད་གིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱུམ་བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་གྱིས་ཉེ།
བསྐྱབ་བ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲོབ་པར་ཁྱགས་བ་ཉིད་གིས་སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་
གྱིས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་། ལ་སོགས་པ་དག་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ་ངན་བ་དང་།
ལོག་པར་འཆོ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱང་བ་ཉིད་གིས་རྩ་མི་མངོན་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་བ་སྟེ། ཀུན་ནས་དགེས་བ་འགྲོལ་བ་ཉིད་གིས་རྩ་
མདུད་བ་མེད་བ་ཉིད་དང་། དགོངས་བ་དང་། ལྡེམ་དགོངས་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པའི་
ཆོས་རྟོགས་པའི་སྒོ་བྱོས་ཅན་ཉིད་གིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་བ་ཉིད་དང་། བཟོད་དཀའ་
ཞིང་ཉམ་ང་བ། འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱེ་བོ་སྦྱོལ་བར་མཛད་བ་ཉིད་གིས་
ཞབས་མི་མཉམ་བ་མེད་བ་ཉིད་དང་། མི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་བ་
ཉིད་གིས་སེང་གའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་བ་ཉིད་དང་། ལྷ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་འདུལ་བ་

བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་འདི་སྟབས་སུ་ག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་
 ག་ཤེས་པ་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་པོའི་སྟབས་སུ་ག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་
 ལྷ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་ག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
 སངས་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ག་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཐོག་ཅིང་ག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བཟླ་ན་མཛེས་པར་མཁས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མཛེས་པར་ག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཏྲག་ཏུ་སེམས་རང་དོན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 གྲུ་གྲུ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལོ་བར་ག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འིན་ཏུ་དག་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཡང་དག་པར་རྫོང་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འབྱེལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་།
 སྤྲེལ་པ་མི་དགེ་པའི་ཆོས་དང་མ་སྤྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་
 དང་། གཏུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་རིམ་པར་
 འཆོམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་དང་། ལ་སོགས་པ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀྱུན་སྨྱོད་གཙང་བའི་
 ཕྱིར་སྐྱེ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཐུགས་འཇམ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 སྐྱེ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བས་ཡངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་
 བས་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྫོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་པོ་ཉིད་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྟོམས་པའི་ཕྱིར་གོམ་པ་སྟོམས་པ་ཉིད་དང་།
 གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པས་བརྫོང་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་

དཔེས་བསྟན་དེ་གོ་སྤྱོད་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་ཉིད་དང་། སྤྱགས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་མ་ཞུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་
རྩ་བ་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འབགས་པའི་སྐྱེ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་མི་ལེན་པས་ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གྱིམས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱོ་
སྐྱུར་མེད་པའི་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་གཞིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་
ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་གྱི་སྟོབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་
གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལྷུས་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་སྟོན་སྐྱེ་གྲན་འཆིས་མ་སྤགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྤབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་བྲགས་པའམ་འགྲིང་བག་བཅོམ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་རྟོངས་པ་ཉིད་དང་། སྟོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་
པར་ལྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཇེ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་སོགས་མངོན་སྤུམ་
དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སྟོབ་མ་ལྟ་བ་མ་ཐུན་པར་འཛིན་པར་
གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། འཁོར་སྤངས་རྟོགས་
ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱན་ནས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། སྤྱགས་
སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། འདུལ་
བའི་དུས་ལ་མ་བབས་ན། བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པས་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་
བ་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་མེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་། ལ་
སོགས་པ་སེམས་ཡང་ཞིང་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་

གྲིས་ཕྱག་གིང་བལ་ལྟར་གཉིས་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་
 བསྐྱོམས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བརྟེན་
 པ་ཉིད་གྲིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པར་
 གནས་པ་ཉིད་གྲིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སྤྱགས་སུ་པན་པ་སྤྱི་རྗེས་སུ་ཡང་
 དག་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་ཕྱག་དར་རིང་བ་ཉིད་
 དང་། གཏུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཀུན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་
 ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་བཅུད་གྱི་ལོ་ཀ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཅན་དང་
 འབྲེལ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་གྲིས་མཆུ་བིམ་པ་ལྟར་དམར་པ་ཉིད་དང་། ཆིག་འཇམ་པ་སྟོན་
 དུ་བཏང་ནས་འདུལ་བ་ཉིད་གྲིས་ལྡགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཟླ་མའི་ཆོགས་
 འཐད་པ་མང་བ་ཉིད་གྲིས་ལྡགས་སྟབ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 ཆགས་པ་ཅན་ནམས་གྲིས་གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་གྲིས་ལྡགས་དམར་པ་ཉིད་དང་།
 བསྐྱེདས་བའམ་བག་ཆ་བ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་ཉིད་གྲིས་འབྲུག་གི་སྤྱོད་ལྡན་པ་
 ཉིད་དང་། སྟན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མཉེན་འཇམ་པར་གསུངས་པ་ཉིད་གྲིས་གསུང་
 སྟན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་སྤྱིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 བསྐྱམས་པ་ཉིད་གྲིས་མཆེ་བ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བོ་
 གཏུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་
 སྤང་བྱ་ཟད་པས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་གྲིས་མཆེ་བ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། འཁོར་འདས་
 མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྲིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྟོབ་
 ལམ་བཞི་མཐར་གྱིས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི་གེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་

གྲིས་མཆེ་བ་བྲིན་གྲིས་སྤ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་རྣམ་མཁྲིན་ལ་གནས་པ་
 ཉིད་གྲིས་ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱའི་སྤྱེ་བོ་སྤྲེག་པ་མེད་པས་གཙང་མ་ཕྱུ་
 སུམ་ཆོག་པ་ཉིད་གྲི་ཤངས་གཙང་བ་ཉིད་དང་། མཛད་བྱ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་བྱིར་སྤྱོད་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་འཁོར་བ་ནས་བྱངས་པ་
 ཉིད་གྱི་རྩེ་མ་སྤྲེག་པ་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ན་ཆུང་ངམ། མགྲུ་དཀའ་བ་ཐམས་
 ཅད་མངོན་པར་མགྲུ་བ་ཉིད་གྲིས་སྤྱོད་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་པརྒྱའི་འདབ་མ་རངས་
 པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཉག་ཏུ་བྱི་རྩེ་ས་སུ་བྱུང་འདས་ལ་གཟིགས་པ་ཉིད་གྲིས་སྤོན་ཚུགས་
 རིང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཐབས་གཞོན་འཇུགས་མེད་པའི་འཇམ་པོ་ལ་མཁས་
 པ་ཉིད་གྲིས་སྤོན་མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་གྱི་རྒྱུད་དགེ་བའི་སྤུམ་གྲིས་བརྒྱན་པ་
 ཉིད་གྲིས་སྤོན་མ་སྤུམ་པ་ཉིད་དང་། ཀྱན་ཏུ་འཁོར་བའམ་རང་དོན་གྱི་སྤོན་གཟིགས་པ་
 ཉིད་གྲིས་སྤོན་མའི་སྤུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་གཞོན་པའི་ལས་མཆོམས་མེད་
 སོགས་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་བྲག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་། ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་
 གྲིས་སྤོན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲེག་
 པས་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་སྤོན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་། གང་
 ཐག་དང་ཆོས་སྤྱུ་ལྟ་བུས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་བ་ཉིད་གྲིས་
 དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་ཉིད་དང་། ཉག་ཆད་དུ་སྤྱི་བའི་པས་ཞོལ་ཐམས་ཅད་
 འཇོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་དཔལ་བ་དབྲེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སྤོན་ལམ་གྱི་
 མཆོག་སེམས་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཉིད་གྲིས་དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་།

ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དགའ་བ་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྱིས་དབུ་སྐྱ་བུ་བ་
ལྟར་ནག་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐྱིབ་གཉིས་གྱི་བག་ལ་
ཉལ་སྤངས་པ་ཉིད་གྱིས་དབུ་སྐྱ་སྐྱལ་པ་ཉིད་དང་། བསྟན་པའི་སྤིང་པོ་སྒྲོ་སྤྱར་མེད་པའི་
སྒྲོ་འཇམ་པོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་དབུ་སྐྱ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱགས་འདོད་
ཆགས་དང་། ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་མ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་གྱིས་དབུ་སྐྱ་མ་འཇིངས་པ་
ཉིད་དང་། ཉག་ཏུ་ཆིག་མི་བརྒྱང་ཞིང་མི་རྩལ་པ་ཉིད་གྱིས་དབུ་སྐྱ་མི་བཞོར་བ་ཉིད་
དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉོག་ཅི་ཞིམ་པོ་བཟམ་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་
མ་ཐུན་པར་བསྐྱབས་པ་དབུ་སྐྱ་ཅི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བལྟ་ན་
མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་བྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་ཐེའུ་བཟ་ཤིས་དང་གཡུང་
རྒྱུང་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་།

བཞི་བ་། རྒྱལ་བཞི་སྒྲི། ར་གསུམ་ལས།

སྒྲ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་གསུམ་བསྟན་ནས་བཞི་བ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་འཕགས་པ་
དང་གྲིས་པའི་སྒྲ་ཐོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲར་བ་དེ་ཉོན་ནོ། །

ཅ་བ་ལ། མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་རྩལ་པའི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཡིན་པས་མཛད་ཅེས་ཀྱང་
 རོ། །གང་གིས་ན། བྱེད་པ་པོ་སྐུ་ལ་སྐུ་གང་གིས་སོ། །དུས་ནི། སྲིད་པ་ནི་སྲིད་གནས་
 གྱི་བར་དུ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཡུལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ། །གང་ན། བན་པ་སྣ་ཚོ་གས་
 དག་གོ། །རི་ལྗང་ན། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །རེས་འགའ་མི་མཛད་དམ་སྣམ་ན། མ་ཡིན་
 ཉེ། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་ནི། རྟོགས་བརྩུའི་ལོ་ཀ་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་
 མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུང་བ་ཡང་དག་པར་

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། སྤྱི་དེ་ནི་མཚན་གཞིའོ། །མཚན་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་ནི། མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། ལྷ་གྲ་
ཐུབ་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྩེ་བཤེས་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གིས་སོ། །དུས་འཁོར་
བ་རྩེ་སྤྱིད་བར་རོ། །ཡུལ་གང་དུ་ན། ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །དོན་གང་དུ་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །རི་ལྷར་ན། མཉམ་པ་
ཉིད་དུའོ། །འདི་ནི། རྒྱུ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ནོ། །

ལྷ་པ་ཉེ་ཆོས་སྤྱི་མཛད་ལ། རྟེན་གསུམ་ལས།

སྤྱི་འགྲེལ་ལ། བཤད་ཐེན་གྱི་མཚན་སྤྱིར་དང་། འཆད་འགྲུར་གྱི་མཚན་
སྤྱིར་རོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་གསུམ་བསྐྱེད་ཅིང་བཤད་ནས་སོ། །སྤྱི་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།
རང་བཞིན། རྒྱ། ཡུལ་ཅན། རོ་པོ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་རིམ་དེ་ལྷར། རོ་པོ་ཉིད་
ཀྱི་སྤྱི་བདག་ཉིད་དེ། རྒྱ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཐབས་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱི་བས་ལས་
བྱུང་བའོ། །ཡུལ་ཅན་ནི། རིམ་པ་ལྷར། སངས་རྒྱས་དང་། ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའོ། །རོ་པོ་ནི། མེ་མོང་
ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མཉམ་ཉིད་
དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྤྱིར་དང་། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་
སྤྱལ་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛད་པས་ན། ཞེས་བྲང་ངོ་། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། གྲུན་རྫོབ་
དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། ལོངས་སྐྱེད་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་
སྐྱང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐོན་ནས་སོ། །

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་བྱེད་པའི་
ལས་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གདུལ་བྱ་ལ་བྱུབ་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། གཉིས་ལས།
ཤུ་རྩེ་པས་དང་པོ་ལ་འཆད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱི་མ་ལ་འཆད་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་
བོའི་སྐྱང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས། བྱ་བ་ལས་ལ་བྱུབ་པ། ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །དེ་རྣམས་ནི། ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །

ཅུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུས་ཀྱི་སྐོན་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྐོན་ནས་རྒྱས་པར་
བཤད། གངས་ཀྱི་སྐོན་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་གོ་ལ་སྟེ་ལྟར་ན།
སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན། ཆོས་སྐྱེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་དང་ནས་
མཁའ་ཇི་སྤྱད་པར་ཆོས་སྐྱེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མདོ་ལས་འདོད་
དོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དམའ་བ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམས་གངས་དུ་
མས་བསྐྱེད་དེ་སྤང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་དབྱུགས་
འབྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་ཀྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་། ལམ་འབྲས་ལ་འགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གི་འགོ་བ་རྣམས་དེའི་དུམ་ཁ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བདེ་འགོ་
དང་། ལྷ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་དང་། ཚངས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
པའམ། མི་རྣམས་བསྟུ་བ་བཞིས་བསྟུས་ཏེ་དུམ་ཁ་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ཤུ་རྩེ་པས་འདི་

འོག་མ་ལ་སྤར་རོ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་གི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་
ནས་ཕྱོགས་བརྩའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་རྣམས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་
བསམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སོང་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོགས་སྤྱོད་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ལྗེ་དང་སོ། སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པ། ཆོག་སྤྱན་པ། རོན་
སྤྱོད་པ། རོན་མཐུན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་སྟེ། དང་པོས་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་
སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྤྱབ་པར་བྱེད། བཞི་པ་
ཡིས་ནི་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་སོ། མདོ་ནི། ཕྱོགས་བརྩའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་གི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྤྱིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་བཅས་པ་དོར་བྱ། རྣམ་བུར་ཐྱང་བྱར་རྟོགས་པའོ། མདོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ལ། བདག་ཇི་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་གི་དོན་སྤྱབ་པ་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། བཞི་པ་རང་གཞན་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་
པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་ཀྱང་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་རང་གཞན་སངས་
རྒྱུས་གི་ལམ་དགེ་བ་བརྩུ་ནས་སངས་རྒྱུས་གི་བར་ཏེ། མདོ་ནི། བདག་ཀྱང་དགེ་བ་
བརྩུའི་ལམ་གི་ལམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ལོ་ཀ་པའི་
ལམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་རང་བཞིན་
སྤོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་

གཉིས་སྒྲོན་མཛོན་སྐྱེས་དུ་རྟོགས་པས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་ཟད་
བ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ནི། གཉིས་སྐྱེས་དེ་ཕྱིར་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ལ་དུག་སྟེ། ས་ལྷ་པའི་བར་དང་། དུག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱུད་
པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བརྒྱ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་ཁྲིམས་ནས་བསམས་
གཏན་གྱི་བར་བརྒྱུད་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མཛོན་སྐྱེས་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི།
གཟུགས་ཀྱང་ལོ་ཀ་པས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་རབ་
ཀྱིས་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་པ་པོ་བསྐྱོམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་
པ་དང་། སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་དང་། ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། པར་སྤྱིན་དུག་གིས་ལྷས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་
ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཉན་རང་དང་སྐྱེན་མོང་མིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལམ་དུ་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། པར་སྤྱིན་དུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་
མོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཛོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལྷོག་ནས་མི་
རྟོག་ཡེ་ཞེས་སྐྱེན་གྱུར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གང་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སྤྱོད་ལམ་གྱི་མ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛོན་པ་བརྒྱུད་
གཉིས་སྒྲོན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་མོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བརྒྱུ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་
རྣམས་པར་དག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཡོངས་སུ་བསྟོད། །ཞེས་སོ། །

འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་།
མཆོད་པས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོད་དག་ལ། བཅུད་དག་པའི་སྤང་བ།
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་
བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བཅུའི་རྗེས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་
པར་མེད་པར་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་
གསུམ་གྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྐྱས་པའི་གདན་དང་། དེའི་
འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་གང་བར་སྤང་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཆོམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་བབ་པར་འདུག་ལ།
འཁོར་གྱི་བརྒྱ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་བསྐྱོར་ཏེ་འདུད་
པར་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐེལ་གཉིས་དང་། ལུས་མའི་ལྷ་
ང་གཉིས་དང་། ལྷ་བ་དང་ཅིབས་ལོགས་གཉིས་དང་། ལྷག་མཐེལ་གཉིས་ལས་འོད་
ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བཅུ་སྟོས་པས། རིམ་པ་བཞིན་དཔྱལ་བ། དུད་འགོ་
ཡི་དྲགས། མི། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས་ནས་དུམ་ཁ་
ནམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །སྟག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་དང་མགུལ་གཉིས་དང་། ཞལ་ནས་
འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བཅུ་སྟོས་པས་སྟོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་ནམས་སྤང་
བར་བྱས་ཤིང་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་སྤང་བའི་སྟོ། །ཞི་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྟོ།
ཐབས་ཤེས་རབ་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ཉི་བར་སྐྱབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
 སེམས་དེའི་མཛོད་སྤྲུལ་ནས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་པ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲུལ་པས་
 རྩོགས་བརྒྱའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཛན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་སུ་རུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་
 རྣམ་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོས་ནས་རྩོགས་བརྒྱའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས། ལོ་ཀ་ལན་བརྒྱར་བསྐྱོར་ནས་སྟོང་གོ་ནས་
 མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་དུ་རུབ་
 པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དེ་དག་གིས། བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐྱར་
 པའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ནས། རྩོགས་བརྒྱ་ནས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་
 སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་བལྟ་ཞིང་མཆོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སྟོང་པ་ལ་བརྒྱ་བརྒྱུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། བྱང་སེམས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དཔལ་བེུ་དང་། རྩོམ་དང་། བཀ་ཤིས་ལས་བདུད་ཀྱི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་
 པའི་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་པ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ་བྱང་སྟེ། རྩོགས་བརྒྱར་
 སྤང་བར་བྱས། ཆོ་འཕྲུལ་སུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་བེུ་དང་། རྩོམ་
 རྩོམ་དང་། བཀ་ཤིས་སུ་རུབ་པས་མཐུ་སྟོབས་སྟག་པར་འཕེལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་
 ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག །འཁོར་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། རྒྱུ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཞིང་འདིར་དུས་འདིའི་ཆེ་
སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་པོར་ངེས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟུན་བྱུང་རྒྱུ་མི་ཆད་གཉིས་
གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆད་མེད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་ངེས་རེག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་
ཤེས་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་དང་། སོགས་པ་བརྟན་
བཟུང་བྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་དེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་རྩི་སྟེད་པ་དེ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

821

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུ་རྟག་པར་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་ས་བོན་ནི།
སྤངས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བྲམས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཁོར་བ་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དེའི་གཞིའམ། རྒྱ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དངོས་པོ་བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རང་བཞིན་
རྣམ་དག་ནི། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་བྱང་ཚུབ་
གྱི་དངོས་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། རས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །སློ་བུར་ངི་བྲལ་ནི། སྤྱིན་སོགས་
རྣམ་བྱང་གི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པའི་ཡ་གྲུལ་ངི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་། འདུས་
མ་བྱས་མུང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་མི་འཛིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གྱི་དབྱིངས་སུ་འགོད་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བླ་མ་ཆོག་གི་མ་ཐུང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མི་གནས་པའི་སྤང་བ་འདས་ཆོས་སྤྲུལ་འགོད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རྫོངས་པ་མེད་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཆོས་དེ་ནི་མ་སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འགོད་
ཅེས་པ་བར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་ནི། དེ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་དུས་དང་། རིམ་པ་
དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤར་བཞིན་གསུམ་ལས། ལས་
གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི། མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་གིས་ན། ཆོས་སྤྱིས་སོ། །གང་གི་ཆེ་
ན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དང་པོར་ངོ། །གང་ལ་ན། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ལྷ་མི་དང་། བཟང་པོ་མ་
ཡིན་པ་ངན་སོང་གསུམ་ལའོ། །གང་ན། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་
གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། རྒྱུད་ལཱའི་ཉོན་མོངས་དང་། དུལ་ཞི་
བའི་འཕྲིན་ལས་སོ། །ནས་ནི། མཆོམས་སྦྱར་ངོ། །

ལས་ལ་འགོད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོགས་སྦྱར་མཐོང་སྟོན་ལའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱར་
བཤུ་བ། སྦྱོད་པ་རྣམ་དག་གོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་དོན་མཐུན་པའི་
བར་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་ནང་ནས་ཆོས་སྦྱིན་
ནས་སྟན་པར་སྦྱ་བ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་
པས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་དོར་བ་དང་གཉིན་པོར་གྲང་བར་བྱ་བའི་སྟོན་སྟོགས་པར་
མཛད་ནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན། རང་དོན། གཉིས་དོན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྦྱུ་མ་མཁན་སྦྱུ་མ་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཅ་
བར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་

མེད་བཞིའི་མཆན་ཉིད། བསམ་པ་རི་ལྷ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེའི་རྗེས་ལ་གཙོ་ཆེར་རང་གི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་ལ་གོམས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེའི་འོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུང་བའི་མཆན་ཉིད། ཅུ་བར། སངས་རྒྱས་ལམ་
ཞེས་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་གྱི་རྗེས་དེ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། ལོ་ཀ་པའི་རྟོགས་པས་གོམས་པ་སྦྱོར་ལམ་འའོ། །འདིར་
ལོ་རྒྱུ་བས་དང་པོ་གསུམ་ཆོགས་ལམ། དེ་ནས་བཞི་སྦྱོར་ལམ་དུ་བཞེད་ལ། ཆོས་
བཞེས་གྱིས་དང་པོ་ལྔ་ཆོགས་ལམ། དེ་ནས་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འདོད་དེ། རི་ལྷ་ར་
རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགོད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གང་ལ་བརྟེན་ནས།
སྐབས་གང་དུ། ཚུལ་རི་ལྷ་བྱ་ལ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་འདི་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྦྱོར་ལམ་དེའི་རྗེས་འའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བར་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་མཛོན་
དུ་བྱས་པ་འའོ། །བཞི་པ་ལ། ས་ལྔ་པའི་བར་ལ་དང་། དུག་པ་དང་། བདུན་པ། བརྒྱད་
པ། དགུ་པ། ས་བརྒྱ་ཐོབ་མ་ཐག་པ། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་
འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས། དུས་ནི། ས་དང་པོའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། །སྐབས་ནི།

ས་གཉིས་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ལྔ་པའི་བར་ལའོ། རྟེན་ནི། ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། ཚུལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདམས་
 བ་སྟུང་ཏུ་བཏགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དོ། གཉིས་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་ལྔ་པའི་རྗེས་
 སུའོ། རླབས་ནི། ས་བྲུག་པ་ལའོ། རྟེན་ནི། སར་པར་ཕྱིན་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་
 རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། ཚུལ་ནི། ཤེས་པ་འཛིན་
 པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུང་བའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཆན་ཉིད་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་བྲུག་པ་དེའི་འོག་ཏུའོ། རླབས་ནི། ས་བདུན་པ་
 ལའོ། རྟེན་ནི། ཐབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་
 སྤྱིའི་པ་སྤང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྟུང་ཏུ་རུང་བར་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལའོ། །བཞི་
 པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་བདུན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སོ། རྟེན་ནི། ཉན་རང་གིས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་སྟོབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། རླབས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་
 ལའོ། ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཆན་མེད་གྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 མངོན་ཏུ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རླབས་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོ་སྤངས་པ་
 ལའོ། །

ལྔ་པ་ལ། ཏུས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དེའི་རྗེས་ལའོ། རླབས་ནི། ས་དགུ་པ་

ལའོ། རྟེན་ནི། སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐུས་སོ། །ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་སྒྲུལ་བྱས་པས་ན། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱར་བྱང་ཚུབ་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །དུག་པ་ལ། དུས་ནི། ས་དགུ་པ་དེའི་ལོག་ཏུའོ། རྟེན་ནི། ལས་ལ་དབང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སོ། །སྐྱབས་ནི། ས་བཅུ་པ་ལའོ། །ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ཆོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད་ནས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། ཡང་ས་བཅུ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཚུབ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སང་ངེས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཡན་ལག་ཕྱོགས་བཅུའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟན་གྲུབ་རྒྱུ་མི་ཆད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཏུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ། བརྒྱད་པ་ལ། སྐྱབས་ནི། སྤར་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཡང་ས་བཅུ་པ་དེ་ཉིད་ལའོ། །ངོ་བོ་ནི། བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལའོ། །

ཚུལ་ནི། བརྒྱད་ལས། གཞན་འདྲེན་པའི་བྱས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་མཐའ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། རྟེན་མི་ཟ་བའི་བྱས་པ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་པ་འཕམ། ལས་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དང་ལྟན་པའི་འགོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བར་རྟེན་མི་ཟ་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པ་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་སྤངས་པ་ངར་འཛིན་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་

ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྒྱ་སྤངས་པ་བྲིན་ཅི་ལོག་གི་གཞིའམ་དམིགས་པ་བདེན་པ་མེད་
པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྒྱ་
དངོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱའི་
ཆོག་གས་དང་། རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བཀོད་ནས།
ལམ་འབྲས་ལ་འགོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་མི་
གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏྲག་པ་བཞིན་དུ་དེའི་
འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུའུ་ཡང་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་མ་སྟོང་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་བཞེད་པ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་བྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་མར་ཕྱིན་ལས་
བསྐྱེད་པ་ལ་རིམ་པ་སྟེ། ས་མཆོམས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་གྱི་ཆོག་དོན་རེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེ། ས་མཆོམས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་བཅོས་འདིར་ཆོག་མང་དུ་དོགས་ནས་སེང་བཟང་
བདག་གིས་ནི་མ་བྲིས་སོ། ། །

གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་བདུན་ལ་ལྟོས་ནས་བརྒྱད་པའོ། །ཆོས་དབྱེངས་བྲི་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཟབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། །སྣ་ཆོགས་
ཚུལ་སྟོན་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་ནས། །མཛད་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་འཆད་མེད་པར་

བསྒྲོ། །བསྐྱ་བའི་ཆོག་ས་བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་། །བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྤྱ་འབྲེལ་ནི། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་འི་སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པར་དེ་ལྟར་
དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ།

ཅ་བ་ལ། མཁའ་གསུམ་ནི། ཆོས་སུམ་ཅུས་མཆོན་པའི་གནས་ཡིན་པས་
སོ། །ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་མཆན་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་
ཞབས་སྒྲུང་དོར་བྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། མཆན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གཞན་གནས་སྐབས་སོ། །མཁའ་
གསུམ་དེ་ཡི་སྒྲོར་བ་རྣམ་ཀྱན་དང་། མཁའ་གསུམ་དེ་ཡི་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཅེ་སྒྲོར་བ།
མཁའ་གསུམ་དེའི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྲོས་པ་མཐར་གྱིས་བ་དང་། མཁའ་གསུམ་དེའི་མཐར་
ཐུག་པའི་སྒྲོར་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། ཆོས་སྒྲུ། ཡུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱས་པ་བརྒྱད་ལས། གཞན་དེ་རྣམ་པ་བྱུག་གོ། །འཁྱི་
པས་དེ་འགོ་མ་བཞི་སྒྲོར་བ་ལ་འཆད་དོ། །

འབྲེལ་པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་ཉིད་
དང་། ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་ཉིད་གསུམ་ནི་
ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །སྒྲོར་བའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་མཆོན་པའི་གནས་
ཉིད་དམ་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །སྤར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་རྫོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བའོ། །མཁའ་
གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ནས་བསྐྱས་སྒྲོམ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་

འདིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྐྱོར་བས་ནོ། །སྤར་གྱི་
ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རབ་
གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གིན་ཏུ་གོམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
ལུང་དུ་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་སྟེ། བརྟན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་ཀུན། ཅེ་སྐྱོར་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་
དག་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པའི་དོན་གཞུང་སྤོང་བ་སྟེ། མཉམ་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་མཐར་
ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲོབ་ལམ་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོར་
མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་
སྒྲོམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་བསྐྱེད་ནི། རྒྱལ་དེ་ལྟར་ན། དུམ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་གཞན་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ། རྒྱས་པར་སྤྲ་མ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་
པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཉ་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། །ལ་གསུམ་ལས།

སྤར་འགྲེལ་ནི། དབང་འབྲིང་བར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་
པར་དེ་ལྟར་དོན་བསྐྱེད་པ་བྱུག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་མདོར་བསྐྱེད་

བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྒྱུ་ལ་པན་གདགས་པར་གཞན་དུ་རྣམ་པར་
བཤད་པ། ཅ་བ་ལ། འཇུག་ཡུལ་མཁེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་
ལོ། །ཆོས་སྐྱེ་རྒྱ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་ངོ། །སྦོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་མཁེན་
གསུམ་ལ་བཞེད་དོ། །

ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ། ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་
བསྐྱེས་པ་བརྒྱད་དང་། རྟག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཞེས་བུ་བ་
གསུངས་ཏེ། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་
དང་། གཞི་ཤེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བ་པོས་སྤང་དོར་
བུ་བའི་སྒྲོན་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ། ཆོས་སྐྱེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་རབ་
ཏུ་སྦྱོར་ཞེན། ཞེས་བྲིས་ནས། ལན་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི།
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱ་
ཡང་ཡིན་པས་སམ། ཡང་ན། སྦྱོར་བ་རྒྱེན། མཁེན་གསུམ་རྒྱ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་
ཞེན། ལན་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡིན་
པས་སོ། །དོན་བསྐྱེ་ནི། རྒྱ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱེས་པ་གཞན་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བུ་བ༽ལ་ཟླེ།

བཤད་པར་བུ་བའི་ཁྱད་པར། རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་བསོད་ནམས་
བསྟོ་བ། ཁེངས་བསྐྱེས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། འབད་པ་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པས་སྦྱོ་

བ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པའི་གཞུང་
འཇུགས་པ་སྟེ། མངོན་གསུམ་པོ་ལ་ལ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་
དོན་ཅམ་དང་། གཞན་བར་མ་ལས། བརྒྱད་ཀྱི་ཆིག་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་རྒྱས་པ་
ལས་དོན་རེ་རེའང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོས་པས་བཤད་དེ། བསྐྱེད་བཅོས་ལ་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་ལའང་དོན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཅམ་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་འདུས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། མངོན་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྐྱེད་བཅོས་འདིས་ལེགས་པར་བསྐྱུས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན། ཆིག་རྒྱས་བསྐྱུས་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་བྱད་མེད་པ་དེ་
ལྟ་མིན་ན། ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་། བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རིམ་པ་བརྒྱད་སྟོང་པས་
ལེགས་པར་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། བྱད་པར་གཏན་མེད་པས་སྒྲོས་
སོ། །ཞེ་ན། ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆིག་བསྐྱུས་པ་དང་། སོགས་པ་འབྲིང་དང་། རྒྱས་
པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པས་མི་སྒྲོས་ཤིང་། ཆིག་གི་བྱད་པར་དེ་ཁོ་ནར་
བྱད་པས་དོན་བྱད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱས་ཞེས་བྲང་ངོ་། གང་གིས་ན། ཡུམ་གྱི་ཆིག་དོན་ལ་མཁས་པ་
སེང་གི་བཟང་པོས་སོ། །གང་ན། རྒྱན་གྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་
བ་འདི་ནིལོ། །གང་སྟེན་དུ་བཏང་ནས་ན། ཉེ་བར་འཛིན་པས་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་
སྟངས་མཛད་དང་། ལྷ་མ་བཟང་པོ་འཕགས་པ་ནམ་གྲོལ་སྟེལོ། །ཡང་ན། མཁན་པོ་ཡང་
ཡིན། ལྷ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། གནང་བ་མཛོས་ཤིང་གདམས་དག་
གནང་ནས་སོ། །ཚུལ་ནི། མཆམས་སྟོར་ཆིག་དང་དག་དོན་བརྒྱལ་ལན་དང་། སོགས་

པ་སྟེ་བ་སྟོར་སྟེན་དག་སོགས་ཀྱི་སྟོར་བའམ། མདོའི་ཆོག་དང་། དག་དོན་དང་།
སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བསྟན་བཅོས་སྟོར་བ་མ་བྱས་པར་རོ། །གང་གི་
དོན་དུ་ན། རོ་ཐོ་བྱང་ཐོར་བསྟན་པས་གཞན་གྱིས་གོ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་
སྟོན་ནས་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྟེ་ཡི་འགྲེལ་པའི་མ་བྱ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་
མཐོང་སྟོན་ནས་ནིའོ། །དགོས་པའི་གཞུང་འཇུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟོ་རྒྱ་འགྲེལ་བ་དེ་བསྟེན་པས་ཤིང་བཅུམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བ་སེང་བཟང་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྦྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། གང་ཟག་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །བསྟོ་བའམ་ཐོབ་བྱ་
བདེ་གཤེགས་ཆོས་སྦྱེ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་གོ། །བཞི་པ་ལ། བཟོད་པར་མཛོད་ཅེས་
བྱང་རོ། །གང་ལ་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་མ་ལུས་པ་བདག་གི་སྒྲོའི་སྟོད་ལུལ་མ་
ཡིན་པ་ལ། ཡོན་ཀྱང་རང་གིས་རྟོགས་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་འདྲ་རྟོགས་པ་
བསྦྱེད་པའི་དོན་གྱི་དོར་བདག་གིས་འབད་ནས་བསྒྲིས་པའི་འགྲེལ་བ་ལ་ཁོར་བའི་
ཁོངས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལའོ། །གང་ན། སྦྱེ་བོ་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོད་
ལུལ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གི་སྒྲོའི་སྟོད་
ལུལ་གང་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་ནོ། །བདག་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་
པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བདག་གིས་གང་ན་ཞིག་རྟོགས་ཏེ། མི་རྟོགས་པས་ཁྱབ་
པའོ། །འོ་ན། སྟེའི་སྟོད་ལུལ་ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་
བྱམས་པ་སོགས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོའི་སྟོད་ལུལ་ལོ། །

ལྷ་པ་ལ། མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། གྱེ་མ་ནི། སྤང་བ། སློན་བ།
ལྷུ་པ། རོ་མཆར་བ་བཞི་ལ་འབྲུག་ཀྱང་། འདིར་བྱི་མའོ། །གཞུང་ལུགས་སྣ་ཆོགས་
གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཡིད་སྲུན་ཅིང་དུབ་པ་བདག་གི་ངལ་བསོ་ཞིང་
དབུགས་བྱིན་པའི་གནས་ལུས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དུས་ལུན་
རིང་མོ་ཞིག་ནས་སློ་སྦྱངས་ཤིང་བྱམས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནའོ། །

གསུམ་པ་། །བསྐྱོན་བཅོས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། །ལ།

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱོན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ་
ནི། འགྲེལ་བ་ཆར་བྱིན་པའོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བེདྲཱ་ཀ་ར་ཤ་ལྷ་ནི། རིག་པའི་
འབྱུང་གནས་འོད་ཟེར་རམ། རིག་བྱེད་འོད་ཟེར་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེ་དཔལ་
བཅེགས་གིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་དག་པར་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

སྤང་གྱི་ནི། དུས་བྱིས་གྱི་འོ། །བརྗེ་ཏ་དཔལ་གོ་མི་ནི། བཟུན་པའམ། དག་
བསྐྱོན་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྐྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སློང་སློ་
ལུན་ཤེས་རབ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

བདེ་གསལ་གསུང་མཆོག་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་
སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ། །རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་དོན་བཞིན་འབྱེད་མཁས་མཁས་པའི་
གཙུག་རྒྱན་རྒྱན་འགྲེལ་མཛད་པ་བཟང་པོའི་གཞུང་། །གཞུང་དོན་གསལ་བ་གསལ་
བར་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་བ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བའི་དཔལ། །དཔལ་
འབྱོར་མ་ལུས་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཀུན་ནས་སྦྱབ་བྱེད་སྦྱབ་པའི་ལམ་མཆོག་ཅོམ་པ་

འདི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་བའི་དབལ་མགོན་སངས་རྒྱལ་གོ་འཕང་སྤྱོད་བཞིའི་
མཆོག་ནི་དོན་གཉེར་ཞིང་། །དར་རྒྱད་བར་མའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཀུན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་སྤྱོད་
རྗེའི་རྒྱལ་མཆོན་ལེགས་བཟུང་ནས། །ཤུག་མེད་གི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་དེའི་
གསུང་རབ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ། །རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཅན་དུལ་ཞིང་བརྟན་ལ་
སྤྱོད་པ་བར་ལྟན་པས་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར། །གང་ཞིག་སྤིང་ན་
མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཆད་མའི་སྤྱོད་བྱའི་གསུང་གི་འདུད་ཅི་ལེགས་འཐུངས་
ཤིང་། །ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་པལ་ཆེར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་
བས་མི་ངོམས་པ། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་བྱ་སྟོན་ཁ་ཆེས་མདོ་
འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་མཁས་པའི་གཞུང་། །ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་
མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ལུང་གི་སྟེ་མ་འདི་བྱས་སོ། །

དེ་ཡི་དགེ་བ་པརློའི་གཉེན་ཀྱི་ཆ་ཟེར་གྱིས། །སྤྱོད་གསལ་སྤྱོད་ཡི་གངས་རི་
བཞུས་པའི་གཏུའི་རྒྱན། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྒྱ་གཅོད་ཆོགས་དང་ལྟན་ཅིག་
ཏུ། །ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འཇུག་བར་ཤོག །ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་
བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །རྒྱལ་ཆབ་དམ་པའི་གསུང་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན། །བདག་ནི་
སྤྱོད་མིག་གཞན་པ་བྱིས་པའི་ཚུལ། །དེ་བྱིར་འདི་ལ་ཞོངས་པའི་ཆོགས་མཆིས་ན། །ནང་
གི་གཟིགས་པ་དག་པ་འཕགས་པའི་ཆོགས། །སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོག་གྱུར་མཁས་པའི་སྤྱོད་
རྣམས། །བཟོད་བར་རིགས་སོ་འོན་ཀྱང་ཆོས་ཚུལ་ལ། །ཆད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིན། །དེར་སང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འདི། །བ་མོ་ཐོག་པའི་
པརླ་བཞིན་དུ་ཉིང་། །སྤྱོད་འཛིན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་། །ཉི་ཟེར་ཐོག་པའི་ཀུན་ལེ་

ཆལ་བཞིན་ཟུམ། ཁྲོ་གསལ་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྦྱེ་བོན། །ཟུ་དུམ་མ་རའི་མེ་རྟོག་
བཞིན་དུ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་ལུང་གི་སྟེ་མ་འདི། །གཞན་ལ་པན་པར་འགྱུར་
པ་དགའ་མོད་ནའང་། །ལྟ་ངན་ཆང་ཆིང་སྟེག་པའི་གཟི་བཟེད་ཅན། །ཡང་དག་དོན་གྱི་
སྒར་བ་སྦྱང་བྱེད་པ། །ལུང་རིགས་ཆ་ཟེར་སྟོང་དང་ལྡན་པ་འདིས། །སྐལ་ལྡན་ལག་
ཡི་བད་ཆལ་རྒྱས་པར་བྱེད། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་འདིས་འཛིན་མའི་ཁྲོན་འདིར་ཆེ་བར་
མངོན་རྫོམ་པའི། །འཛིག་རྟེན་མེས་པོ་མེ་རྟོག་སྟོ་ཅན་གངས་རིའི་བྱ་མའི་
བདག་ །མདའ་ལྷ་པ་དང་ལྟ་ཡི་ལྷ་མ་སེར་སྦྱེ་ལ་སོགས་པའི། །ལྟ་ངན་སུན་འབྲིན་བདེ་
གཤེགས་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་པར་བསྟོ། ། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལུང་གི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། སྒྲ་
དང་། ཆད་མ་དང་། སྟན་རག་དང་། སྟེབ་སྟོར་དང་། ཆིག་གི་རྒྱན་དང་། མིང་གི་མངོན་
བཟོད་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་པལ་ཆེར་ཤེས་ཤིང་། ནང་རིག་པའི་
བསྟན་བཅོས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ། ཤིན་ཏུ་ཐབ་པའི་སྟེ་སྟོད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེད་
པ། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལོ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་འདས་པ། ས་ལོ་ལུག་གི་ལོ་དབྱེད་ཆེ་
འབྲིང་པའི་ཆེས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྲིས་པའོ། །

འདིས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་སྦྱར་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིག ། །མདྲ་ལོ། ། །

༥ བལ་ལུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་རུས་སྟེལ། ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་སྤང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇུག་གིས་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་གྱི་
རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་
བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་
ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འདི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་དཔར་སྟོན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

༡༣། ཉན་མཐུན་སྤྱད་རྒྱུ་ལྟོ། ཡུལ་ཉན་ཉན་ཉན་ཉན་ལྟོ། ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ལུག་གི་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇུག་དཔལ་ཅན་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་སོ།